ព្រះ

ត្រៃបិដកបាលី

និង

សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ

វិនយបិដក

មហាវគ្គ បឋមភាគ

៦

មហាខន្ធកៈ ឧបោសថក្ខន្ធកៈ

បោះពុម្ពលើកទី ២

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព.ស ២៥៤៤

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បឋមភាគ

២

[illegible]

ព.ស. ២៥៤៤

បឋមោ ភាគោ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ

សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

មហាខន្ធកំ

[១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា ឧរុវេលាយំ វិហរតិ នជ្ជា នេរញ្ជរាយ តីរេ ពោធិរុក្ខមូលេ បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ ។ អថខោ ភគវា ពោធិរុក្ខមូលេ សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសីទិ វិមុត្តិសុខប្បដិសំវេទី ។ អថខោ ភគវា រត្តិយា បឋមំ យាមំ បដិច្ចសមុប្បាទំ អនុលោមប្បដិលោមំ មនសាកាសិ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា

ភាគទី ១

សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ ។

មហាខន្ធកៈ

[១] សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទើបត្រាស់ដឹងជាដំបូង ទ្រង់គង់នៅក្រោមម្លប់ពោធិព្រឹក្ស ក្បែរឆ្នេរស្ទឹងនេរញ្ជរា ក្នុងឧរុវេលាប្រទេស ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ដោយព្រះភ្នែនតែមួយអស់៧ថ្ងៃក្រោមម្លប់ពោធិព្រឹក្សទ្រង់សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខក្នុងផលសមាបត្តិ) ។ លំដាប់នោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវបដិច្ចសមុប្បាទ ជាអនុលោមប្បដិលោម គឺតាមលំដាប់បណ្តោយចុះនិងត្រឡប់ឡើង អស់បឋមយាមនៃរាត្រីដោយន័យថា សង្ខារ(*)តាំងឡើងកើតមាន ព្រោះមាន

* ក្នុងគម្ពីរវិសុទ្ធិមគ្គថា សង្ខារ ៣ គឺបុញ្ញាភិសង្ខារ ១ អបុញ្ញាភិសង្ខារ ១ អនេញ្ជាភិសង្ខារ ១ ។ បុញ្ញាភិសង្ខារនោះបានខាងកុសលចេតនា ១៣ គឺកាមាវចរកុសលចេតនា ៨ និងរូបាវចរកុសលចេតនា ៥ ប្រព្រឹត្តទៅដោយអំណាចភាវនា ។ អបុញ្ញាភិសង្ខារ បានខាងអកុសលចេតនា ១២ ។ អនេញ្ជាភិសង្ខារ គឺអរូបាវចរកុសលចេតនា ៤ ប្រព្រឹត្តទៅ ។ សរុបសង្ខារទាំងអស់ជា ២៩ ។

សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូបំ នាម-
រូបបច្ចយា សឡាយតនំ សឡាយតនបច្ចយា ផស្សោ
ផស្សបច្ចយា វេទនា វេទនាបច្ចយា តណ្ហា តណ្ហាបច្ច-
យា ឧបាទានំ ឧបាទានបច្ចយា ភវោ ភវបច្ចយា ជាតិ
ជាតិបច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុ-
បាយាសា សម្ភវន្តិ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស
សមុទយោ ហោតិ អវិជ្ជាយ ត្វេវ អសេសវិរាគនិរោធា
សង្ខារនិរោធោ សង្ខារនិរោធា វិញ្ញាណនិរោធោ វិញ្ញា-
ណនិរោធា នាមរូបនិរោធោ នាមរូបនិរោធា សឡាយ-
តននិរោធោ សឡាយតននិរោធា ផស្សនិរោធោ ផស្ស-
និរោធា វេទនានិរោធោ វេទនានិរោធា តណ្ហានិរោធោ

សង្ខារ(១)ជាហេតុ វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះមានសង្ខារជាហេតុ នាមរូបកើតមាន ព្រោះមានវិញ្ញាណជាហេតុ សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះមាននាមរូបជាហេតុ ផស្សៈកើតមាន ព្រោះមានសឡាយតនៈជាហេតុ វេទនាកើតមាន ព្រោះមានផស្សៈជាហេតុ តណ្ហាកើតមាន ព្រោះមានវេទនាជាហេតុ ឧបាទានកើតមាន ព្រោះមានតណ្ហាជាហេតុ ភពកើតមាន ព្រោះមានឧបាទានជាហេតុ ជាតិកើតមាន ព្រោះមានភពជាហេតុ សេចក្តីចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្តនិងសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានជាតិជាហេតុ សេចក្តីកើតឡើងនៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះ រមែងមានយ៉ាងនេះឯង ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីរលត់សង្ខារកើតមាន ព្រោះវិរាគនិរោធមិនមានសេសសល់នៃអវិជ្ជា សេចក្តីរលត់វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះរលត់សង្ខារ សេចក្តីរលត់នាមរូបកើតមាន ព្រោះរលត់វិញ្ញាណ សេចក្តីរលត់សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះរលត់នាមរូប សេចក្តីរលត់ផស្សៈកើតមាន ព្រោះរលត់សឡាយតនៈ សេចក្តីរលត់វេទនាកើតមាន ព្រោះរលត់ផស្សៈ សេចក្តីរលត់តណ្ហាកើតមាន ព្រោះរលត់វេទនា សេចក្តី

---

១ ដែលហៅថា សង្ខារនោះ បានខាងសេចក្តីប៉ុនប៉ងតាក់តែងសព្វគ្រប់ ដែលមនុស្សគ្រប់រូបធ្វើជាដើម ។ (នេះជាបរិយាយក្នុងសង្ខេប ឯបរិយាយក្នុងសេចក្តីពិស្តារ) បានខាងសេចក្តីចិត្តទាំងអស់ក្នុងភព ៤ មានយ៉ាងនឹងក្នុងអំពើដែលចាកសីលធម៌ជាដើម ម្យ៉ាងទៀតថា បានខាងមោហចេតសិក មានលក្ខណៈធ្វើចិត្តឲ្យវង្វេងក្នុងអារម្មណ៍ ។

តណ្ហានិរោធា ឧបាទាននិរោធោ ឧបាទាននិរោធា ភវនិរោធោ ភវនិរោធា ជាតិនិរោធោ ជាតិនិរោធា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា និរុជ្ឈន្តិ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតីតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

យទា ហវេ បាតុភវន្តិ ធម្មា
អាតាបិនោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស
អថស្ស កង្ខា វបយន្តិ សព្វា
យតោ បជានាតិ សហេតុធម្មន្តិ ។

(២) អថខោ ភគវា រត្តិយា មជ្ឈិមំ យាមំ បដិច្ចសមុប្បាទំ អនុលោមបដិលោមំ មនសាកាសិ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូបំ នាមរូបបច្ចយា សឡាយតនំ សឡាយតន-

រលត់ឧបាទានកើតមាន ព្រោះរលត់តណ្ហា សេចក្តីរលត់ភពកើតមាន ព្រោះរលត់ឧបាទាន សេចក្តីរលត់ជាតិកើតមាន ព្រោះរលត់ភព សេចក្តីចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយលំបាកចិត្តនិងចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទាំងឡាយក៏រលត់ទៅ ព្រោះរលត់នៃជាតិ សេចក្តីរលត់នៃគំនរទុក្ខទាំងអស់នេះរមែងមានយ៉ាងនេះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្តីនេះហើយ ទើបបន្លឺនូវឧទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ធម៌(១) ទាំងឡាយរមែងប្រាកដដល់ព្រាហ្មណ៍ អ្នក
មានព្យាយាមញុំាងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកដុតបង់នូវកិលេសក្នុង
កាលណា សេចក្តីសង្ស័យទាំងឡាយទាំងពួងរបស់ព្រាហ្មណ៍
ព្រាហ្មណ៍នោះក៏សឹងតែរលុបអស់ទៅក្នុងកាលនោះ ព្រោះថា
ព្រាហ្មណ៍នោះ ដឹងច្បាស់នូវធម៌ព្រមទាំងហេតុ ។

(២) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើទុកនូវបដិច្ចសមុប្បាទធម៌ ជាអនុលោមបដិលោម គឺពិចារណាបណ្តាយាមទាំងបីនៃរាត្រី អស់មជ្ឈិមយាមនៅគ្រានោះ ដោយន័យថា សង្ខារទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានអវិជ្ជាជាបច្ច័យ វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះមានសង្ខារជាបច្ច័យ នាមរូបកើតមាន ព្រោះមានវិញ្ញាណជាបច្ច័យ សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះមាននាម-

(១) អដ្ឋកថា ថា ធម៌គឺពោធិបក្ខិយធម៌ និងចតុរារិយសច្ចធម៌ ។

ប្បច្ចយា ផស្សោ ផស្សប្បច្ចយា វេទនា វេទនាបច្ចយា តណ្ហា តណ្ហាបច្ចយា ឧបាទានំ ឧបាទានបច្ចយា ភវោ ភវប្បច្ចយា ជាតិ ជាតិប្បច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា សម្ភវន្តិ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ ។ អវិជ្ជាយ ត្វេវ អសេសវិរាគនិរោធា សង្ខារនិរោធោ សង្ខារនិរោធា វិញ្ញាណនិរោធោ វិញ្ញាណនិរោធា នាមរូបនិរោធោ នាមរូបនិរោធា សឡាយតននិរោធោ សឡាយតននិរោធា ផស្សនិរោធោ ផស្សនិរោធា វេទនានិរោធោ វេទនានិរោធា តណ្ហានិរោធោ តណ្ហានិរោធា ឧបាទាននិរោធោ ឧបាទាននិរោធា ភវនិរោធោ ភវនិរោធា ជាតិនិរោធោ ជាតិនិរោធា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា និរុជ្ឈន្តិ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស

រូបជាបច្ច័យ ផស្សៈកើតមាន ព្រោះមានសឡាយតនៈជាបច្ច័យ វេទនាកើតមាន ព្រោះមានផស្សៈជាបច្ច័យ តណ្ហាកើតមាន ព្រោះមានវេទនាជាបច្ច័យ ឧបាទានកើតមាន ព្រោះមានតណ្ហាជាបច្ច័យ ភពកើតមាន ព្រោះមានឧបាទានជាបច្ច័យ ជាតិកើតមាន ព្រោះមានភពជាបច្ច័យ សេចក្តី ចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយលំបាកចិត្តចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានជាតិជាបច្ច័យ សេចក្តីកើតឡើងនៃកងទុក្ខទាំងអស់នោះរមែងកើតមានយ៉ាងនេះឯង ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីរលត់សង្ខារៈកើតមាន ព្រោះវិរាគនិងរលត់មិនមានសេសសល់នៃអវិជ្ជា សេចក្តីរលត់វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះរលត់សង្ខារ សេចក្តីរលត់នាមរូបកើតមាន ព្រោះរលត់វិញ្ញាណ សេចក្តីរលត់សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះរលត់នាមរូប សេចក្តីរលត់ផស្សៈកើតមាន ព្រោះរលត់សឡាយតនៈ សេចក្តីរលត់វេទនាកើតមាន ព្រោះរលត់ផស្សៈ សេចក្តីរលត់តណ្ហាកើតមាន ព្រោះរលត់វេទនា សេចក្តីរលត់ឧបាទានកើតមាន ព្រោះរលត់តណ្ហា សេចក្តីរលត់ភពកើតមាន ព្រោះរលត់ឧបាទាន សេចក្តីរលត់ជាតិកើតមាន ព្រោះរលត់ភព សេចក្តី ចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយលំបាកចិត្តចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទាំងឡាយក៏សឹងតែរលត់ទៅ ព្រោះរលត់នៃជាតិ សេចក្តីរលត់កងទុក្ខទាំងអស់នេះ រមែង

និរោធោ ហោតីតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

យទា ហវេ បាតុភវន្តិ ធម្មា
អាតាបិនោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស
អថស្ស កង្ខា វបយន្តិ សព្វា
យតោ ខយំ បច្ចយានំ អវេទីតិ ។

(៣) អថខោ ភគវា រត្តិយា បច្ឆិមំ យាមំ បដិច្ចសមុប្បាទំ អនុលោមបដិលោមំ មនសាកាសិ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូបំ នាមរូបបច្ចយា សឡាយតនំ សឡាយតនបច្ចយា ផស្សោ ផស្សបច្ចយា វេទនា វេទនាបច្ចយា តណ្ហា តណ្ហាបច្ចយា ឧបាទានំ ឧបាទានបច្ចយា ភវោ ភវបច្ចយា ជាតិ ជាតិបច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេ-

មានហេតុនិងបច្ច័យ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្តីនោះហើយ ទើបបន្លឺនូវឧទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ធម៌ទាំងឡាយប្រាកដដល់ខីណាស្រពព្រាហ្មណ៍ អ្នកមាន
ព្យាយាមញុំាងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកផុតបង់នូវកិលេស ក្នុង
កាលណា សេចក្តីសង្ស័យទាំងឡាយទាំងពួង របស់
ខីណាស្រពព្រាហ្មណ៍នោះ តែងរម្ងាប់អស់ទៅ ក្នុងកាល
នោះ ព្រោះថាខីណាស្រពព្រាហ្មណ៍នោះបានដឹងច្បាស់នូវ
ព្រះនិព្វានជាទីអស់ទៅនៃបច្ច័យ ។

(៣) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវបដិច្ចសមុប្បាទជាអនុលោមបដិលោម គឺតាមបណ្តោយចុះនិងត្រឡប់ឡើង ក្នុងបច្ឆិមយាមនៃរាត្រីថាដូច្នេះ សង្ខារទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានអវិជ្ជាជាបច្ច័យ វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះមានសង្ខារជាបច្ច័យ នាមរូបកើតមាន ព្រោះមានវិញ្ញាណជាបច្ច័យ សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះមាននាមរូបជាបច្ច័យ ផស្សៈកើតមាន ព្រោះមានសឡាយតនៈជាបច្ច័យ វេទនាកើតមាន ព្រោះមានផស្សៈជាបច្ច័យ តណ្ហាកើតមាន ព្រោះមានវេទនាជាបច្ច័យ ឧបាទានកើតមាន ព្រោះមានតណ្ហាជាបច្ច័យ ភពកើតមាន ព្រោះមានឧបាទានជាបច្ច័យ ជាតិកើតមាន ព្រោះមានភពជាបច្ច័យ សេចក្តីចាស់

វទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា សម្ភវន្តិ ឯវមេតស្ស កេវ-លស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ អវិជ្ជាយ ត្វេវ អសេសវិរាគនិរោធា សង្ខារនិរោធោ សង្ខារនិរោធា វិញ្ញា-ណនិរោធោ វិញ្ញាណនិរោធា នាមរូបនិរោធោ នាមរូប-និរោធា សឡាយតននិរោធោ សឡាយតននិរោធា ផស្សនិរោធោ ផស្សនិរោធា វេទនានិរោធោ វេទនានិ-រោធា តណ្ហានិរោធោ តណ្ហានិរោធា ឧបាទាននិរោធោ ឧបាទាននិរោធា ភវនិរោធោ ភវនិរោធា ជាតិនិរោធោ ជាតិនិរោធា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុ-បាយាសា និរុជ្ឈន្តិ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតីតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយលំបាកចិត្តនិងចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានជាតិជាបច្ច័យ សេចក្ដីកើតឡើងនៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះ រមែងមានយ៉ាងនេះឯង ម្យ៉ាងទៀត សេចក្ដីរលត់សង្ខារកើតមាន ព្រោះវិរាគនិងរលត់មិនមានសេសសល់នៃអវិជ្ជា សេចក្ដីរលត់វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះរលត់សង្ខារ សេចក្ដីរលត់នាមរូបកើតមាន ព្រោះរលត់វិញ្ញាណ សេចក្ដីរលត់សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះរលត់នាមរូប សេចក្ដីរលត់ផស្សៈកើតមាន ព្រោះរលត់សឡាយតនៈ សេចក្ដីរលត់វេទនាកើតមាន ព្រោះរលត់ផស្សៈ សេចក្ដីរលត់តណ្ហាកើតមាន ព្រោះរលត់វេទនា សេចក្ដីរលត់ឧបាទានកើតមាន ព្រោះរលត់តណ្ហា សេចក្ដីរលត់ភពកើតមាន ព្រោះរលត់ឧបាទាន សេចក្ដីរលត់ជាតិកើតមាន ព្រោះរលត់ភព សេចក្ដីចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយលំបាកចិត្តនិងចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទាំងឡាយ ក៏រលត់ទៅ ព្រោះរលត់នៃជាតិ សេចក្ដីរលត់នៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះរមែងមានយ៉ាងនេះឯង ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្ដីនេះហើយ ក៏បន្លឺនូវឧទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

យទា ហវេ បាតុភវន្តិ ធម្មា
អាតាបិនោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស
វិធូបយំ តិដ្ឋតិ មារសេនំ
សុរិយោវ ឱភាសយមន្តលិក្ខន្តិ ។

ពោធិកថា និដ្ឋិតា ។

[៤] អថខោ ភគវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តម្ហា សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្វា ពោធិរុក្ខមូលា យេន អជបាលនិគ្រោធោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អជបាលនិគ្រោធមូលេ សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសីទិ វិមុត្តិសុខបដិសំវេទី ។

អថខោ អញ្ញតរោ ហុំហុំកជាតិកោ(១) ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា

១ ម. ឧ. ហុហុង្កជាតិកោ ។ ហុំហុំកជាតិកោតិ សោ កិរ ទិដ្ឋមង្គលិកោ មានវសេន កោធវសេន ច ហុំហុន្តិ ករោន្តោ វិចរតិ តស្មា ហុំហុំកជាតិកោតិ វុច្ចតិ ។ ហុហុង្កជាតិកោតិបិ បឋន្តិ អដ្ឋកថា ។

ធម៌ទាំងឡាយ ប្រាកដដល់ទីណាស់ព្រាហ្មណ៍
អ្នកមានព្យាយាមញុំាងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកដុតបង់
នូវកិលេស ក្នុងកាលណា ទីណាស់ព្រាហ្មណ៍
នោះ រមែងកំចាត់បង់នូវមារព្រមទាំងសេនាមារ
ហើយឋិតនៅ ក្នុងកាលនោះ ប្រៀបដូចព្រះអាទិត្យ
រះឡើងកាន់អាកាសឲ្យភ្លឺរុងរឿង ដោយរស្មីរបស់ខ្លួន
កំចាត់បង់នូវងងឹត ឋិតនៅ ដូច្នោះឯង ។

ចប់ ពោធិកថា ។

[៤] លុះកន្លង ៧ ថ្ងៃទៅហើយ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចេញចាកសមាធិនោះ ហើយទ្រង់ចេញចាកម្លប់ពោធិព្រឹក្ស យាងចូលទៅកាន់ដើមអជបាលនិគ្រោធ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់ដោយភ្នែនតែមួយបល្ល័ង្កអស់ ៧ ថ្ងៃ ក្រោមម្លប់អជបាលនិគ្រោធព្រឹក្ស(១) សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខក្នុងផលសមាបត្តិ) ។

គ្រានោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ឈ្មោះហុំហុំកជាតិកៈ (មានជាតិជាអ្នកធ្វើនូវសំឡេងថា ហុំហុំ) ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រីករាយមួយអន្លើដោយព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះរំឭកពាក្យ

១ ដើមជ្រៃដែលជាទីជ្រកម្លប់នៃពួកអ្នកឃ្វាលពពែ ។

សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច កិត្តាវតា នុ ខោ ភោ គោតម ព្រាហ្មណោ ហោតិ កតមេ ច បន ព្រាហ្មណករណា ធម្មាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

យោ ព្រាហ្មណោ ពាហិតបាបធម្មោ
និហុំហុំកោ(១) និក្កសាវោ យតត្តោ
វេទន្តគូ វុសិតព្រហ្មចរិយោ
ធម្មេន សោ(២) ព្រហ្មវាទំ វទេយ្យ
យស្សុស្សទា នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេតិ ។

អជបាលនិគ្រោធកថា និដ្ឋិតា ។

---

១ ម. និហុហុង្កោ ឧ. និហ៊ុំហុង្កោ ។ ២ ឱ. ម. សោ ព្រាហ្មណោ ។

គួរជាទីរីករាយគួរជាទីរលឹកឡើងរឿយៗ ហើយក៏ឋិតនៅ ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន បុគ្គលដែលបានឈ្មោះថា ព្រាហ្មណ៍ ដោយហេតុប៉ុណ្ណោះយ៉ាងដូចម្តេច ម្យ៉ាងទៀត ធម៌ទាំងឡាយសម្រាប់ធ្វើបុគ្គលឲ្យជាព្រាហ្មណ៍ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីនេះហើយ ក៏បន្លឺនូវឧទាននេះ ក្នុងវេលានោះថា

ព្រាហ្មណ៍ណាមានបាបធម៌បណ្តេញចោលហើយ
មានសំឡេងថាហុំហុំ លះចោលហើយ មាន
ទឹកអម្ចត់គឺកិលេសលះបង់ហើយ មានចិត្ត
សង្រួមហើយ ដល់នូវវេទ (គឺមគ្គញាណទាំង ៤)
មានមគ្គព្រហ្មចរិយៈ នៅរួចហើយ ម្យ៉ាងទៀត
ព្រាហ្មណ៍ណាមិនមានគំនរគឺកិលេសក្នុង
អារម្មណ៍ទាំងពួងណាមួយក្នុងលោក ព្រាហ្មណ៍
នោះគួរនិយាយថា ជាព្រាហ្មណ៍ដោយធម៌បាន ។

ចប់ អជបាលនិគ្រោធកថា ។

(៥) អថខោ ភគវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តម្ហា សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្វា អជបាលនិគ្រោធមូលា យេន មុចលិន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មុចលិន្ទមូលេ សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសីទិ វិមុត្តិសុខបដិសំវេទី ។

តេន ខោ បន សមយេន មហាអកាលមេឃោ ឧទបាទិ ។ សត្តាហវទ្ទលិកា សីតវាតទុទ្ទិនី ។ អថខោ មុចលិន្ទោ នាគរាជា សកភវនា និក្ខមិត្វា ភគវតោ កាយំ សត្តក្ខត្តុំ ភោគេហិ បរិក្ខិបិត្វា ឧបរិមុទ្ធនិ មហន្តំ ផណំ ករិត្វា អដ្ឋាសិ មា ភគវន្តំ សីតំ មា ភគវន្តំ ឧណ្ហំ មា ភគវន្តំ ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សោតិ ។ អថខោ មុចលិន្ទោ នាគរាជា សត្តាហស្ស អច្ចយេន វិទ្ធំ វិគតវលាហកំ ទេវំ វិទិត្វា ភគវតោ កាយា ភោគេ វិនិវេឋេត្វា សកវណ្ណំ បដិសំហរិត្វា មាណវកវណ្ណំ អភិនិម្មិនិត្វា ភគវតោ បុរតោ អដ្ឋាសិ អញ្ជលិកោ ភគវន្តំ

(៥) លុះ ៧ ថ្ងៃកន្លងទៅហើយ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ក្រោកចាកសមាធិនោះ ហើយទ្រង់ចេញអំពីម្លប់អជបាលនិគ្រោធព្រឹក្ស យាងចូលទៅកាន់ដើមចិក លុះចូលទៅដល់ហើយទ្រង់គង់ដោយព្រះភ្នែនតែមួយបល្ល័ង្កអស់ ៧ ថ្ងៃក្រោមម្លប់ចិក សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខកើតអំពីផលសមាបត្តិ) ។

សម័យនោះឯង មហាមេឃមិនគួរដល់កាល ក៏បណ្តាលឲ្យធ្លាក់ភ្លៀង ៗ មានភ្លៀងរលឹមអស់ ៧ ថ្ងៃ បណ្តាលឲ្យគាប់ពន្លឺព្រះអាទិត្យដោយពពក ខ្យល់ត្រជាក់ ៗ គ្រានោះ មុចលិន្ទនាគរាជចេញអំពីលំនៅរបស់ខ្លួនហើយ ពេនព័ទ្ធព្រះកាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៧ ជុំដោយភេន (របស់ខ្លួន) ហើយលើកពពារដ៏ធំបាំងពីខាងលើព្រះសិរ្សព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបិតនៅដោយគិតថា ត្រជាក់កុំបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្តៅក៏កុំបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគ សម្ផស្សរបស់រោមមូសខ្យល់កំដៅថ្ងៃពស់តូចពស់ធំក៏កុំបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ។ លុះ ៧ ថ្ងៃកន្លងទៅហើយ លំដាប់នោះ មុចលិន្ទនាគរាជដឹងថា ភ្លៀងរាំងហើយ មេឃស្រឡះហើយ ក៏ស្រាយភោគចេញពីព្រះកាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្លែងភេទរបស់ខ្លួន និម្មិតជាភេទមាណព(១) ឈរប្រណមអញ្ជលី ចំពោះព្រះដ៏មាន

១ មនុស្សកំលោះ ។

នមស្សមានោ ។ អថខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

សុខោ វិវេកោ តុដ្ឋស្ស សុតធម្មស្ស បស្សតោ
អព្យាបជ្ជំ សុខំ លោកេ បាណភូតេសុ សញ្ញមោ
សុខា វិរាគតា លោកេ កាមានំ សមតិក្កមោ
អស្មិមានស្ស វិនយោ ឯតំ វេ បរមំ សុខន្តិ ។

មុចលិន្ទកថា និដ្ឋិតា ។

(៦) អថខោ ភគវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តម្ហា សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្វា មុចលិន្ទមូលា យេន រាជាយតនំ

ព្រះភាគ ពិតនឹងចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះអង្គ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីនុ៎ះហើយ ក៏បន្លឺនូវឧទានគាថា ក្នុងវេលានោះថា

សេចក្តីស្ងាត់ចាកកិលេស របស់បុគ្គលអ្នកត្រេកអរ
(ដោយមគ្គញ្ញាណ) មានធម៌ប្រាកដហើយ បាន
ឃើញធម៌ (ដោយញាណចក្ខុ) ជាគុណនាំឲ្យកើត
សេចក្តីសុខ សេចក្តីមិនព្យាបាទនឹងសេចក្តីសង្រួម
មិនបៀតបៀនសត្វទាំងឡាយ ក៏ជាគុណនាំឲ្យកើត
សេចក្តីសុខក្នុងលោក សេចក្តីណាយចាកតម្រេកនឹង
ការប្រព្រឹត្តកន្លងនូវកាមទាំងឡាយ ជាគុណនាំឲ្យកើត
សេចក្តីសុខក្នុងលោក កិរិយាកំចាត់បង់ នូវអស្មិ
មានះ គឺកិរិយាកំចាត់បង់នូវអស្មិមានះនុ៎ះ ជាសុខ
យ៉ាងក្រៃលែង ។

ចប់ មុចលិន្ទកថា ។

(៦) លុះកន្លង ៧ ថ្ងៃទៅហើយ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ក្រោកចេញចាកសមាធិនោះហើយ យាងចេញពីម្លប់ដើមចិក ហើយ

តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា រាជាយតនមូលេ សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសីទិ វិមុត្តិសុខប្បដិសំវេទី ។

តេន ខោ បន សមយេន តបុស្សភល្លិកា វាណិជា ឧក្កលា តំ ទេសំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ អថខោ តបុស្សភល្លិកានំ វាណិជានំ ញាតិសាលោហិតា ទេវតា តបុស្សភល្លិកេ វាណិជេ ឯតទវោច អយំ មារិសា ភគវា រាជាយតនមូលេ វិហរតិ បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ គច្ឆថ តំ ភគវន្តំ មន្ថេន ច មធុបិណ្ឌិកាយ ច បតិមានេថ តំ វោ ភវិស្សតិ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ អថខោ តបុស្សភល្លិកា វាណិជា មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ច អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ

មកចូលទៅកាន់ដើមរាជាយតនៈ(១) លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់ ដោយភ្នែនតែមួយបល្ល័ង្កអស់ ៧ ថ្ងៃ ក្រោមម្លប់ដើមរាជាយតនៈ ទ្រង់សោយវិមុត្តិសុខ (និសុខក្នុងផលសមាបត្តិ) ។

សម័យនោះឯង មានពាណិជពីរនាក់ (ជាបងប្អូននឹងគ្នាបង្កើត) ឈ្មោះ តបុស្សៈ១ ភល្លិកៈ១ ជាអ្នកដើរជួញដូរ ចេញអំពីឧក្កលជនបទ សំដៅទៅកាន់ប្រទេសនោះ ។ គ្រានោះ មានទេវតាជាញាតិសាលោហិត(២) របស់តបុស្សៈនិងភល្លិកៈពាណិជ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងតបុស្សៈភល្លិកៈពាណិជថា ម្នាលអ្នកទាំងពីរ ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនេះទើបនឹងបានត្រាស់ដឹងថ្មីៗ កំពុងតែគង់នៅក្រោមម្លប់រាជាយតនៈ (ឯណោះ) អ្នកទាំងពីរ ចូរចូលទៅបូជាព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះដោយសត្តុសម្រន់នឹងសត្តុដុំ ការបូជានោះនឹងបានជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខដល់អ្នកទាំងពីរអស់កាលយូរអង្វែង ។ គ្រានោះ តបុស្សៈនឹងភល្លិកៈពាណិជ ក៏នាំយកនូវសត្តុសម្រន់នឹងសត្តុដុំ ចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះតបុស្សៈនឹងភល្លិកៈពាណិជឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ

---

១ ដើមក្រៃ ។ ២ ញាតិសាលោហិតនោះ គឺជាទេវតាដែលធ្លាប់ជាញាតិរបស់ពាណិជទាំងនោះ មកកើតជាទេវតា ។

តបុស្សភល្លិកា វាណិជា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ បដិគ្គណ្ហាតុ នោ ភន្តេ ភគវា មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ច យំ អម្ហាកំ អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ ន ខោ តថាគតា ហត្ថេសុ បដិគ្គណ្ហន្តិ កិម្ហិ នុ ខោ អហំ បដិគ្គណ្ហេយ្យំ មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ចាតិ ។ អថខោ ចត្តារោ មហារាជា[១] ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ចតុទ្ទិសា ចត្តារោ សេលមយេ[២] បត្តេ ភគវតោ ឧបនាមេសុំ ឥធ ភន្តេ ភគវា បដិគ្គណ្ហាតុ មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ចាតិ ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា បច្ចគ្ឃេ សេលមយេ បត្តេ មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ច បដិគ្គហេត្វា ច បរិភុញ្ជិ ។ អថខោ តបុស្សភល្លិកា[៣] វាណិជា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ ឯតេ មយំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាម ធម្មញ្ច ឧបាសកេ

១ ផេក្រុមបៀន មហារាជានោតិ ទិស្សតិ ។ ២ ឧក្កោ ... សេលមយេហិ បត្តេហិ ... ទិស្សតិ ។ ៣ ... ទិស្សតិ ។

ហើយពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនូវសត្តុផង់និងសត្តុដុំរបស់យើងខ្ញុំ ព្រោះថាការទទួលនឹងបានជាប្រយោជន៍និងសេចក្ដីសុខដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយអស់កាលយូរអង្វែង ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះថា ធម្មតាព្រះតថាគតទាំងឡាយមិនដែលទទួល (អាមិសៈ) ផ្ទាល់នឹងដៃឡើយ បើដូច្នោះ តថាគតគួរទទួលនូវសត្តុផង់និងសត្តុដុំដោយវត្ថុអ្វី ។ គ្រានោះ មហារាជ(១)ទាំង ៤ ទ្រង់ជ្រាបព្រះតម្រិះរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន) ហើយនាំនូវបាត្រថ្មទាំងឡាយ ៤ អំពីទិសទាំង ៤ បង្អោនចូលមកថ្វាយព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនូវសត្តុផង់និងសត្តុដុំដោយបាត្រនេះចុះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ទទួលនូវសត្តុផង់និងសត្តុដុំដោយបាត្រថ្មទាំងឡាយដ៏មានតំលៃប្រសើរ លុះទទួលស្រេចហើយក៏ទ្រង់សោយ (ក្នុងវេលានោះ) ។ គ្រានោះឯង តបុស្សៈនឹងភល្លិកៈពាណិជទាំងពីរ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគនិងព្រះធម៌ជាទីពឹង សូមព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថាជាឧបាសកបានដល់នូវទីរឭកស្មើដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះ

១ សំដៅយកទេវបុត្តទាំង ៤ ដែលជាធំក្នុងស្ថានសួគ៌ឈ្មោះចាតុម្មហារាជិកៈ ។

នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតេ សរណំ គតេតិ ។ តេ ច(១) លោកេ បឋមំ ឧបាសកា អហេសុំ ទ្វេវាចិកា ។

រាជាយតនកថា និដ្ឋិតា ។

(៧) អថខោ ភគវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តម្ហា សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្វា រាជាយតនមូលា យេន អជបាលនិគ្រោធោ តេនុបសង្កមិ(២) ។ តត្រ សុទំ ភគវា អជបាលនិគ្រោធមូលេ វិហរតិ ។ អថខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ អធិគតោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ គម្ភីរោ ទុទ្ទសោ ទុរនុពោធោ សន្តោ បណីតោ អតក្កាវចរោ និបុណោ បណ្ឌិតវេទនីយោ អាលយរាមា ខោ បនាយំ បជា អាលយរតា អាលយសម្មុទិតា អាលយរាមាយ ខោ បន បជាយ អាលយរតាយ អាលយសម្មុទិតាយ ទុទ្ទសំ ឥទំ ឋានំ យទិទំ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បាទោ ឥទម្បិ ខោ ឋានំ សុទុទ្ទសំ

១ ម. ឯតេ ។ ២ [illegible] ។

ជាទីពឹងរៀងរហូតទៅ ។ ពាណិជទាំងពីរនាក់នោះបានតាមបញ្ញត្តិជាទ្វេ-វាចិកឧបាសក(*)ជាដំបូងក្នុងលោក ។

ចប់រាជាយតនកថា ។

(៧) លុះផុត ៧ ថ្ងៃទៅហើយ សម័យនោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ក្រោកចាកសមាធិនោះ ហើយយាងចេញអំពីក្រោមម្លប់រាជាយតនៈ ហើយយាងចូលទៅកាន់ដើមអជបាលនិគ្រោធវិញ ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្រោមម្លប់អជបាលនិគ្រោធនោះ ។ សម័យនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់សម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់តែមួយព្រះអង្គឯង ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា គឺធម៌ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយនេះឯង ជាធម៌ដ៏ជ្រៅ ជាធម៌ដែលសត្វឃើញបានដោយក្រ ជាធម៌ដែលសត្វត្រាស់ដឹងបានដោយក្រ ជាធម៌ស្ងប់ល្អ ជាធម៌ដ៏ឧត្តម ជាធម៌ដែលសត្វមិនគប្បីស្ទង់ប្រមាណដោយសេចក្ដីត្រិះរិះបាន ជាធម៌ដ៏ល្អិត ជាធម៌ដែលអ្នកប្រាជ្ញទើបត្រាស់ដឹងបាន ក៏ឯពួកសត្វនេះសុទ្ធតែជាអ្នកត្រេកអរក្នុងកាមគុណជាគ្រឿងអាល័យ ត្រេកអរក្នុងកាមគុណជាគ្រឿងអាល័យ ត្រេកអរស្រិបស្រាលក្នុងកាមគុណជាគ្រឿងអាល័យ (ចំពោះកាមគុណទាំងឡាយនោះឡើយ) គឺបដិច្ចសមុប្បាទធម៌ និងធម៌ជាបច្ច័យនៃគ្រឿងត្រាលា បដិច្ចសមុប្បាទធម៌នេះ ជាហេតុនាំឲ្យពួកសត្វនៅក្នុងកាមគុណ

* ឧបាសកដែលបញ្ចេញវាចាយល់ព្រមចូលរកព្រះពុទ្ធ និងព្រះធម៌តែពីរប៉ុណ្ណោះ ព្រោះក្នុងពេលនោះមិនទាន់មានព្រះសង្ឃនៅឡើយ ។

យទិទំ សព្វសង្ខារសមថោ សព្វូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហ-
ក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្វានំ អហញ្ចេវ ខោ បន
ធម្មំ ទេសេយ្យំ បរេ ច មេ ន អាជានេយ្យុំ សោ
មមស្ស កិលមថោ សា មមស្ស វិហេសាតិ ។ អ-
បិស្សុ(១) ភគវន្តំ ឥមា អនច្ឆរិយា គាថាយោ បដិភំសុ
បុព្វេ អស្សុតបុព្វា

កិច្ឆេន មេ អធិគតំ ហលន្ទានិ បកាសិតុំ ។
រាគទោសបរេតេហិ នាយំ ធម្មោ សុសម្ពុធោ ។
បដិសោតគាមឹ និបុណំ គម្ភីរំ ទុទ្ទសំ អណុំ
រាគរត្តា ន ទក្ខន្តិ តមោខន្ធេន អាវុដា ។

១ អបិស្សុទន្តិ លក្ខិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

សេចក្តីអាល័យ នៅត្រេកត្រអាលក្នុងសេចក្តីអាល័យ នៅស្រើបស្រាល
ក្នុងសេចក្តីអាល័យ ឃើញបានដោយកម្រ ម្យ៉ាងទៀត ចំណែកសម្រាប់
ស្ងប់របស់នូវសង្ខារទាំងពួង សម្រាប់លះបង់នូវឧបធិខន្ធនិងកិលេស
ទាំងអស់ ជាទីអស់ទៅនៃតណ្ហា ជាទីណាយចាករាគៈ ជាទីរលត់នៃទុក្ខគឺ
និព្វាន គប់ទាំងអម្បាលនេះជាហេតុដែលពួកសត្វឃើញបានដោយកម្រ
ក្រៃពេក បើតថាគតគប្បីសំដែងធម៌ទៅ តែជនដ៏សត្វទាំងឡាយដទៃមិនអាច
ដឹងច្បាស់នូវធម៌របស់តថាគតបានឡើយ ព្រោះហេតុនោះ សេចក្តី
លំបាក សេចក្តីនឿយព្រួយមុខជានឹងមានដល់តថាគតមិនខាន ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ព្រះគាថាទាំងឡាយជាហេតុអស្ចារ្យសមគួរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
មិនដែលបានឮក្នុងកាលមុនឡើយ ក៏កើតប្រាកដដល់ព្រះអង្គថា

ឥឡូវនេះតថាគតគួរសំដែងនូវធម៌ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹង
ហើយដោយកម្រ(ទុំរនៅចុះ) ។ ប៉ុន្តែសត្វទាំងឡាយដែល
រាគៈទោសៈគ្របសង្កត់ ក៏មិនអាចនឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌នេះបាន
ដោយងាយទេ សត្វទាំងឡាយដែលកំពុងត្រេកអរដោយរាគៈ
ដែលគំនរងងឹត (គឺអវិជ្ជា) កំពុងបិទបាំង (យ៉ាងនេះ) មុខជា
នឹងមិនឃើញនូវធម៌ដែលនាំសត្វឲ្យដល់នូវព្រះនិព្វានជាធម៌
ល្អិតល្អន់ជ្រាលជ្រៅ សត្វឃើញបានដោយកម្រ(ទុំរេ) ។

ឥតិហ ភគវតោ បដិសញ្ចិក្ខតោ អប្បោស្សុក្កតាយ ចិត្តំ នមតិ នោ ធម្មទេសនាយ ។

[៨] អថខោ ព្រហ្មុនោ សហម្បតិស្ស(១) ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ឯតទហោសិ នស្សតិ វត ភោ លោកោ វិនស្សតិ វត ភោ លោកោ យត្រ ហិ នាម តថាគតស្ស អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អប្បោស្សុក្កតាយ ចិត្តំ នមតិ នោ ធម្មទេសនាយាតិ ។ អថខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ ព្រហ្មលោកេ អន្តរហិតោ ភគវតោ បុរតោ បាតុរហោសិ ។ អថខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទក្ខិណជាណុមណ្ឌលំ(២) បឋវិយំ និហន្ត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលឹ បណាមេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច ទេសេតុ ភន្តេ ភគវា ធម្មំ ទេសេតុ សុគតោ ធម្មំ សន្តិ(៣)សត្តា អប្បរជក្ខជាតិកា

១ សហម្បតីតិបិ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ទក្ខិណំ ជាណុមណ្ឌលំ ។ ៣ សន្តីធាតិបិ បាឋោ ។

កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគពិចារណាឃើញ ដោយន័យដែលត្រិះរិះដូច្នេះហើយ ព្រះហឫទ័យក៏ឱនទៅដើម្បីសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច មិនឱនទៅដើម្បីសំដែងធម៌ឡើយ ។

[៨] លំដាប់នោះ សហម្បតិព្រហ្ម ដឹងនូវសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយចិត្តរបស់ខ្លួនហើយ ទើបគិតត្រិះរិះដូច្នេះថា អើហ្ន៎ ព្រះតថាគតអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ មានព្រះហឫទ័យឱនទៅដើម្បីសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច មិនឱនទៅដើម្បីសំដែងធម៌ (យ៉ាងនេះ) ឱ សត្វលោកវិនាសហើយហ្ន៎ ឱ សត្វលោកវិនាសហើយហ្ន៎ ។ គ្រានោះ សហម្បតិព្រហ្ម ក៏បាត់អំពីព្រហ្មលោក មកប្រាកដក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ដោយឆាប់ក្រាម) ប្រៀបដូចបុរសមានកំលាំងលាចេញនូវដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃដែលខ្លួនលាចេញ ។ លំដាប់នោះ សហម្បតិព្រហ្មធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង ហើយលុតជុះនូវមណ្ឌលជង្គង់ខាងស្តាំលើផែនដី ប្រណម្យអញ្ជលី ថ្វាយបង្គំចំពោះត្រង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងធម៌ សូមព្រះសុគតសំដែងធម៌ (ម្សិត) សត្វទាំងឡាយដែលមានធូលីគឺរាគាទិក្កិលេសដ៏ស្រាល

អស្សវនតា ធម្មស្ស បរិហាយន្តិ ភវិស្សន្តិ ធម្មស្ស អញ្ញាតារោតិ ។ ឥទមវោច ព្រហ្មា សហម្បតិ ឥទំ វត្វា អថាបរំ ឯតទវោច

បាតុរហោសិ មគធេសុ បុព្វេ
ធម្មោ អសុទ្ធោ សមលេហិ ចិន្តិតោ ។
អបាបុរេតំ អមតស្ស ទ្វារំ
សុណន្តុ ធម្មំ វិមលេនានុពុទ្ធំ ។
សេលេ យថា បព្វតមុទ្ធនិដ្ឋិតោ
យថាបិ បស្សេ ជនតំ សមន្តតោ
តថូបមំ ធម្មមយំ សុមេធ
បាសាទមារុយ្ហ សមន្តចក្ខុ
សោកាវតិណ្ណំ ជនតមបេតសោកោ
អវេក្ខស្សុ[១] ជាតិជរាភិភូតំ ។
ឧដ្ឋេហិ វីរ វិជិតសង្គាម

១ អបេក្ខស្សូតិបិ ឆដ្ឋ ។

ស្ទើរនឹងក្រៃកន់បញ្ញា ព្រោះការមិនស្ដាប់ធម៌ពុំទាន់នឹងសាបសូន្យមិនបាន សត្វទាំងឡាយអ្នកយល់ច្បាស់នូវធម៌ក៏នឹងមានដែរ ។ សហម្បតិព្រហ្ម បានពោលពាក្យនេះ (ប៉ុណ្ណោះ) លុះពោលពាក្យនេះរួចហើយ ក៏ពោលពាក្យដទៃតទៅទៀតថា

កាលមុនរៀងមក ធម៌ដែលជនទាំងឡាយអ្នកប្រកបដោយមន្ទិល
រិះគិត ជាធម៌មិនបរិសុទ្ធទេ កើតប្រាកដហើយ ក្នុងដែន
មគធៈ ។ សូមព្រះអង្គបើកទ្វារនៃព្រះនិព្វានចុះ សត្វទាំង-
ឡាយប្រុងស្ដាប់ធម៌ ដែលព្រះអង្គជាអ្នកប្រាសចាកមន្ទិល
ទ្រង់ត្រាស់ដឹងតាម (លំដាប់ព្រះពុទ្ធអង្គបុរាណ) ។ ប្រៀប
ដូចជាបុរសអ្នកមានចក្ខុ ឈរនៅលើកំពូលភ្នំថ្មហើយគប្បី
ក្រឡេកមើលឃើញប្រជុំជនដោយជុំវិញយ៉ាងណាមិញ
បពិត្រព្រះអង្គមានបញ្ញាល្អ មានសមន្តចក្ខុ ព្រះអង្គជាអ្នកមាន
សេចក្ដីសោកទៅប្រាសហើយ សូមទ្រង់ឡើងកាន់ប្រាសាទ
ដ៏ហើយដោយធម៌ យ៉ាងណា មើលនូវប្រជុំជនអ្នកត្រូវដោយ
សេចក្ដីសោកដែលជាតិជរាគ្របសង្កត់ មានឧបមាដូច្នោះ
ដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គអ្នកមានព្យាយាម អ្នកឈ្នះសង្គ្រាម

សត្ថវាហ អនណ វិចរ លោកេ ។
ទេសេស្សុ[១] ភគវា ធម្មំ
អញ្ញាតារោ ភវិស្សន្តិ[២] ។

(៨) អថខោ ភគវា ព្រហ្មុនោ ច អជ្ឈេសនំ វិទិត្វា សត្តេសុ ច ការុញ្ញតំ បដិច្ច ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេសិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេន្តោ សត្តេ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ[៣] អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ វិហរន្តេ[៤] ។ សេយ្យថាបិ នាម ឧប្បលិនិយំ វា បទុមិនិយំ

១ ឱសក្កាច្ឆន ទេសេតូតិ ពោហិ ទិស្សតិ ។ ២ ម.ម. ហោន្តុកេសុ តិក្ខត្តុំ អជ្ឈេសនា កតា ។ តេសុ ហិ ឯវំ ទិស្សតិ ឯវំ វុត្តេ ភគវា ព្រហ្មានំ សហម្បតឹ ឯតទវោច មយ្ហំបិ ខោ ព្រហ្មេ ឯតទហោសិ អធិគតោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ គម្ភីរោ... សាមមស្ស វិហេសាតិ អថិស្សំ ខោ ព្រហ្មេ ឥមា គាថាយោ អនច្ឆរិយា បដិភំសុ បុព្វេ អស្សុតបុព្វា... អប្បោស្សុក្កតាយ ចិត្តំ នមតិ នោ ធម្មទេសនាយាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច ទេសេតុ ភន្តេ ភគវា ធម្មំ... អញ្ញាតារោ ភវិស្សន្តីតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា ព្រហ្មានំ សហម្បតឹ ឯតទវោច មយ្ហំបិ ខោ ព្រហ្មេ ឯតទហោសិ... នោ ធម្មទេសនាយាតិ ។ តតិយម្បិ ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច ទេសេតុ ភន្តេ ភគវា ធម្មំ... អញ្ញាតារោ ភវិស្សន្តីតិ ។ ៣ ឯត្ថន្តរេ ភវេ្តិ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ ទិស្សតិ ។ ៤ ឥតោ បរំ អប្បេកច្ចេ ន បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនោ វិហរន្តេតិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

ហើយជាឈ្មួញនាំពួកសត្វ អ្នកមិនជាប់ជំពាក់បំណុលតិចមួយ
សូមព្រះអង្គក្រោកឡើង សូមទ្រង់ស្តេចទៅកាន់លោក ។
សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងធម៌ សត្វទាំងឡាយអ្នក
បរិសុទ្ធត្រាស់ដឹងនូវធម៌ គង់នឹងមានពិត ។

(៨) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីអារាធនារបស់សហម្បតិព្រហ្មផង ទ្រង់អាស្រ័យនូវសេចក្តីករុណាចំពោះពួកសត្វទាំងឡាយផង ទើបទ្រង់មើលរមិលនូវសត្វលោកដោយពុទ្ធចក្ខុ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកាលទ្រង់មើលរមិលនូវសត្វលោកដោយពុទ្ធចក្ខុ ទ្រង់បានឃើញសត្វទាំងឡាយមានធូលីគឺកិលេសក្នុងភ្នែកតិចស្តើង (ខ្លះ) មានធូលីគឺកិលេសក្នុងភ្នែកច្រើនក្រាស់ (ខ្លះ) មានឥន្ទ្រិយក្លា (ខ្លះ) មានឥន្ទ្រិយទន់ (ខ្លះ) មានអាការល្អ (ខ្លះ) មានអាការអាក្រក់ (ខ្លះ) ជាសត្វដែលព្រះអង្គគួរឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយងាយ (ខ្លះ) ឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយក្រ (ខ្លះ) ជាអ្នកឃើញបរលោកនិងទោសដោយសេចក្តីភ័យខ្លះ ។ (សេចក្តីប្រៀបធៀប) មានផ្កាឧប្បលជាតិក្នុងស្រះផ្កាព្រលិតក្តី ផ្កាឈូកក្រហមក្តី ផ្កា

វា បុណ្ឌរីកិនិយំ វា អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុ-
មានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ
សំវឌ្ឍានិ ឧទកានុគ្គតានិ អន្តោនិមុគ្គបោសីនិ អប្បេ-
កច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា
ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ សមោទកំ ឋិតានិ
អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ
វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ ឧទកា អច្ចុគ្គម្ម
តិដ្ឋន្តិ អនុបលិត្តានិ ឧទកេន ឯវមេវ ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនា
លោកំ វោលោកេន្តោ អទ្ទស សត្តេ អប្បរជក្ខេ មហា-
រជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុ-
វិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជភយ-
ទស្សាវិនោ វិហរន្តេ ទិស្វាន ព្រហ្មានំ សហម្បតឹ គាថាយ
អជ្ឈភាសិ

អបារុតា តេ អមតស្ស ទ្វារា
យេ សោតវន្តោ បមុញ្ចន្តុ សទ្ធំ ។

ឈូកសក្តី ក្នុងគុម្ពនៃព្រលិតក្តី ក្នុងគុម្ពនៃឈូកក្រហមក្តី ក្នុងគុម្ព
នៃឈូកសក្តី ដែលកើតឡើងក្នុងទឹក ដុះឡើងក្នុងទឹក លូតលាស់
ឡើងតាមទឹក លិចនៅក្នុងទឹកនៅឡើយ មានផ្កាឈូកខ្លះគឺផ្កា
ព្រលិតក្តី ផ្កាឈូកក្រហមក្តី ផ្កាឈូកសក្តី ដែលកើតឡើងក្នុងទឹក ដុះឡើង
ឡើងក្នុងទឹក ឋិតនៅស្មើនឹងទឹក ខាងផ្កាឈូកខ្លះគឺផ្កាព្រលិត
ក្តី ផ្កាឈូកក្រហមក្តី ផ្កាឈូកសក្តី ដែលកើតឡើងក្នុងទឹក ដុះឡើង
ក្នុងទឹក ផុះខ្ពស់ឡើងផុតទឹក មិនជាប់ជំពាក់ដោយទឹក មានឧបមាយ៉ាង
ណាមិញ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកាលទ្រង់មើលមើលសត្វលោកដោយពុទ្ធ-
ចក្ខុ ទ្រង់ឃើញសត្វទាំងឡាយមានធូលីគឺកិលេសតិចក្នុងភ្នែក(ខ្លះ)
មានធូលីគឺកិលេសក្រាស់ក្នុងភ្នែក (ខ្លះ) មានឥន្ទ្រិយក្លា (ខ្លះ) មាន
ឥន្ទ្រិយទន់ (ខ្លះ) មានអាការល្អ (ខ្លះ) មានអាការមិនល្អ (ខ្លះ) ជាសត្វ
ដែលព្រះអង្គគួរប្រដៅឲ្យដឹងបានដោយងាយ (ខ្លះ) ឲ្យដឹងបានដោយ
ក្រ (ខ្លះ) សត្វពួកខ្លះឃើញបរលោកនិងទោសដោយសភាពគួរខ្លាចមាន
ឧបមាយ៉ាងនេះ លុះទ្រង់ឃើញហើយ ទើបទ្រង់សំដែងជាគាថា-
ជាមួយនឹងសហម្បតិព្រហ្មថា

ទ្វារនៃព្រះនិព្វានជាធម៌ដ៏អមតៈបើកហើយ សត្វទាំងឡាយណា មាន
សោតប្បសាទ សត្វទាំងឡាយនោះចូរបញ្ចេញនូវសទ្ធាចុះ ។

វិហឹសសញ្ញី បគុណំ ន ភាសឹ
ធម្មំ បណីតំ មនុជេសុ ព្រហ្មេតិ ។

អថខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ កតាវកាសោ ខោម្ហិ ភគវតា ធម្មទេសនាយាតិ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្ថេវន្តរធាយិ ។

ព្រហ្មយាចនកថា និដ្ឋិតា ។

[១០] អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កស្ស នុ ខោ អហំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ កោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតីតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ អយំ ខោ អាឡារោ កាលាមោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី ទីឃរត្តំ អប្បរជក្ខជាតិកោ យន្នូនាហំ អាឡារស្ស កាលាមស្ស បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ សោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតីតិ ។ អថខោ ទេវតា អន្តរហិតា ភគវតោ

ម្នាលមហាព្រហ្ម តថាគតមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងការលំបាក ព្រោះនោះមិនសំដែងធម៌ដ៏ឧត្តម ដែលស្អាតក្នុងសំណាក់មនុស្សទាំងឡាយ ។

គ្រានោះ សហម្បតិព្រហ្មគិតថា ខ្លួនអញបានបុគ្គលដ៏ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យល់ព្រមដើម្បីនឹងសំដែងធម៌ហើយ (លុះគិតដូច្នេះហើយ) ក៏ថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណហើយក៏បាត់អំពីទីនោះមួយរំពេចទៅ ។

ចប់ព្រហ្មយាចនកថា ។

[១០] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា តថាគតគួរសំដែងធម៌ដល់អ្នកណាជាមុនហ្ន៎ អ្នកណានឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះបានឆាប់រហ័សបាន ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះទៀតថា អាឡារតាបសកាលាមគោត្រនេះជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លៀវឆ្លាស វាងវៃជាអ្នកមានបញ្ញា មានធូលីគឺរាគាទិក្កិលេសតិចក្នុងភ្នែកយូរមកហើយ បើដូច្នោះ គួរតថាគតសំដែងធម៌ដល់អាឡារតាបសកាលាមគោត្រជាមុនចុះ អាឡារតាបសនោះនឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះបានឆាប់រហ័សបាន ។ គ្រានោះ មានទេវតា (អង្គមួយ) មានរូបមិនប្រាកដ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ

អារោចេសិ សត្តាហកាលកតោ ភន្តេ អាឡារោ កាលាមោតិ ។ ភគវតោបិ ខោ ញាណំ ឧទបាទិ សត្តាហកាលកតោ អាឡារោ កាលាមោតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ មហាជានិយោ ខោ អាឡារោ កាលាមោ សចេ ហិ សោ ឥមំ ធម្មំ សុណេយ្យ ខិប្បមេវ អាជានេយ្យាតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កស្ស នុ ខោ អហំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ កោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតីតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ អយំ ខោ ឧទ្ទកោ រាមបុត្តោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី ទីឃរត្តំ អប្បរជក្ខជាតិកោ យន្នូនាហំ ឧទ្ទកស្ស រាមបុត្តស្ស បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ សោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតីតិ ។ អថខោ ទេវតា អន្តរហិតា ភគវតោ អារោចេសិ អភិទោសកាលកតោ ភន្តេ ឧទ្ទកោ រាមបុត្តោតិ ។ ភគវតោបិ ខោ ញាណំ ឧទបាទិ អភិទោសកាលកតោ ឧទ្ទកោ រាមបុត្តោតិ ។ អថខោ ភគវតោ

ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន អាឡារតាបសកាលាមគោត្រធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់ទៅ ៧ ថ្ងៃហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ជ្រាបថា អាឡារតាបសកាលាមគោត្រធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់ទៅ ៧ ថ្ងៃហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះថា អាឡារតាបសកាលាមគោត្រ(នុ៎ះ)មានសេចក្ដីសាបសូន្យ ប្រសិនបើតាបសនោះបានស្ដាប់ធម៌នេះ គឹងយល់ច្បាស់ដឹងធម៌បានមួយរំពេច ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះថា តថាគតគប្បីសំដែងធម៌ដល់អ្នកណា ជាមុនគេ អ្នកណានឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ត្រិះរិះគិតតទៅទៀតថា ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រនេះឯងជាបណ្ឌិតឈ្លាស ប្រកបទៀវឆ្លាសកន្លែរ ជាអ្នកមានបញ្ញា មានធូលីគឺរាគាទិក្លេសតិចក្នុងភ្នែក យូរណាស់មកហើយ បើដូច្នោះ គួរតថាគតសំដែងធម៌ដល់ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រនេះជាមុនចុះ តាបសនោះនឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន ។ គ្រានោះ មានទេវតា (អង្គមួយ) មានរូបមិនប្រាកដក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រធ្វើកាលកិរិយា ស្លាប់អំពីពេលព្រលប់ទៅហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ជ្រាបថា ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រធ្វើកាលកិរិយា ស្លាប់អំពីពេលព្រលប់ទៅហើយដែរ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះថា

ឯតទហោសិ មហាជានិយោ ខោ ឧទកោ រាមបុត្តោ សចេ ហិ សោ ឥមំ ធម្មំ សុណេយ្យ ខិប្បមេវ អាជានេយ្យាតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កស្ស នុ ខោ អហំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ កោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតីតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ ពហូបការា ខោ មេ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ យេ មំ បធានបហិតត្តំ ឧបដ្ឋហឹសុ យន្នូនាហំ បញ្ចវគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កហំ នុ ខោ ឯតរហិ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ វិហរន្តីតិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា ទិព្វេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ពារាណសិយំ វិហរន្តេ ឥសិបតនេ មិគទាយេ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលាយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ពារាណសី តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។

(១១) អទ្ទសា ខោ ឧបកោ អាជីវកោ ភគវន្តំ អន្តរា ច គយំ អន្តរា ច ពោធឹ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នំ

ឧទកតាបសរាមបុត្រមានសេចក្តីឆ្លាតវៃ ប្រសិនបើឧទកតាបសនោះបាន ស្តាប់ធម៌នេះ នឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌បានមួយរំពេច ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះថា តថាគតគួរសំដែងធម៌ដល់អ្នកណាជាមុនហ្ន៎ អ្នកណានឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌នេះបានឆាប់រហ័ស ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះតម្រិះតទៅទៀតថា បញ្ចវគ្គិយ[1]ភិក្ខុទាំងឡាយ មានឧបការៈច្រើនដល់តថាគត ព្រោះថាបានបម្រើតថាគតកាលដែលកំពុងបំពេញទុក្ករកិរិយា[2] បើដូច្នោះ គួរតថាគត សំដែងធម៌ដល់បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយជាមុនចុះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះតម្រិះថា ឥឡូវនេះបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយនៅឯណា ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ នៅក្នុងឥសិបតនមិគទាយវ័ន ទៀបក្រុងពារាណសី ដោយទិព្វចក្ខុដ៏បរិសុទ្ធ ឆ្ពួតកន្លងនូវចក្ខុរបស់មនុស្ស ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស តាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក សំដៅទៅកាន់ក្រុងពារាណសី ។

(១១) មានអាជីវកម្នាក់ ឈ្មោះឧបកៈ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគស្តេចយាងមកតាមផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុងចន្លោះនៃគយាប្រទេសផង ក្នុងចន្លោះ

១ ភិក្ខុមានគ្នា ៥ រូប ។ ២ កំពុងធ្វើនូវព្យាយាមឲ្យខ្លាំងក្រៃលែង ។

ធិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច វិប្បសន្នានិ ខោ តេ អាវុសោ ឥន្ទ្រិយានិ បរិសុទ្ធោ ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ កំសិ ត្វំ អាវុសោ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតោ កោ វា តេ សត្ថា កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ រោចេសីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភគវា ឧបកំ អាជីវកំ គាថាហិ អជ្ឈភាសិ

សព្វាភិភូ សព្វវិទូហមស្មិ
សព្វេសុ ធម្មេសុ អនូបលិត្តោ
សព្វញ្ជហោ តណ្ហក្ខយេ វិមុត្តោ
សយំ អភិញ្ញាយ កមុទ្ទិសេយ្យំ ។

ន មេ អាចរិយោ អត្ថិ សទិសោ មេ ន វិជ្ជតិ
សទេវកស្មិំ លោកស្មិំ នត្ថិ មេ បដិបុគ្គលោ ។
អហញ្ហិ អរហា លោកេ អហំ សត្ថា អនុត្តរោ
ឯកោម្ហិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ សីតិភូតោស្មិ និព្វុតោ ។

ពោធិព្រឹក្សផង លុះឃើញហើយក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ម្នាលអាវុសោ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់អ្នកជ្រះថ្លាណាស់ ឆវិវណ្ណ[១] របស់អ្នកក៏បរិសុទ្ធផូរផង់ ម្នាលអាវុសោ អ្នកបួសចំពោះគ្រូណា អ្នកណាជាគ្រូរបស់អ្នក អ្នកពេញចិត្តនឹងធម៌របស់គ្រូណា ។ កាលឧបកាជីវកសួរយ៉ាងនេះហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឆ្លើយតបដោយពាក្យជាគាថាទៅនឹងឧបកាជីវកថា

តថាគតជាអ្នកគ្របសង្កត់នូវតេភូមកធម៌ទាំងអស់ ត្រាស់ដឹងនូវតេភូមកធម៌ទាំងអស់ មិនប្រឡាក់ដោយកិលេសក្នុងតេភូមកធម៌ទាំងអស់ បានលះបង់នូវតេភូមកធម៌ទាំងអស់ហើយ មានចិត្តផុតស្រឡះហើយ ព្រោះអស់ទៅនៃតណ្ហា ដឹងច្បាស់នូវតេភូមកធម៌ដោយខ្លួនឯង (ហើយ) ចំពោះបុគ្គលណា ។ តថាគតមិនមានអាចារ្យទេ មិនមានបុគ្គលដែលស្មើនឹងតថាគតឡើយ ក្នុងលោកនេះព្រមទាំងទេវលោកមិនមានបុគ្គលប្រៀបផ្ទឹមនឹងតថាគតបានឡើយ ។ ព្រោះថា តថាគតជាអរហន្តក្នុងលោក ជាសាស្តាខ្ពស់ផុត ជាអ្នកត្រាស់ដឹងដោយប្រពៃចំពោះខ្លួនឯង តថាគតមានសេចក្តីត្រជាក់ មានភ្លើងគឺកិលេសរលត់ហើយ ។

១ សម្បុរស្បែកឬសម្បុរថ្ងៃ ។

មហាខន្ធកេ ឧបកាជីវវត្ថុ

ធម្មចក្កំ បវត្តេតុំ   គច្ឆាមិ កាសិនំ បុរំ

អន្ធីភូតស្មិំ លោកស្មិំ   អាហញ្ឆំ អមតទុន្ទុភិន្តិ ។

យថា ខោ ត្វំ អាវុសោ បដិជានាសិ អរហសិ

អនន្តជិនោតិ ។

មាទិសា វេ ជិនា ហោន្តិ   យេ បត្តា អាសវក្ខយំ

ជិតា មេ បាបកា ធម្មា   តស្មាហមុបក ជិនោតិ ។

ឯវំ វុត្តេ ឧបកោ អាជីវកោ ហុវេយ្យាវុសោតិ(១) វត្វា

សីសំ ឱកម្បេត្វា ឧម្មគ្គំ គហេត្វា បក្កាមិ ។

---

១ ម. ហុបេយ្យ អាវុសោតិ ។ ឧ. ហុបេយ្យាវុសោតិ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងឧបកាជីវក

តថាគតនឹងទៅកាន់ក្រុងនៃអ្នកដែនកាសី ដើម្បីនឹងសំដែងធម្មចក្រ (ជាយប្រណីត) តថាគតនឹងវាយនូវស្គរគឺអមតធម៌ក្នុងពពួកសត្វលោក ដែលងងឹតងងល់ហាក់ដូចខ្វាក់ភ្នែក ។

ឧបកាជីវកក៏តបថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកប្តេជ្ញាខ្លួនអ្នកថា យ៉ាងណា អ្នក(គួរដើម្បីបាននូវឈ្មោះ)ថា អនន្តជិនៈ(យ៉ាងនោះឬ) ។ ព្រះសម្ពុទ្ធ ទ្រង់តបព្រះគាថាទៀតថា ។

ជនទាំងឡាយណា បានដល់នូវធម៌ សម្រាប់ធ្វើអាសវៈឲ្យអស់ទៅ ជនទាំងឡាយនោះឈ្មោះថា ជិនៈ (ជាអ្នកឈ្នះកិលេស) ព្រោះដូចតថាគតនេះ ។ តថាគត បានឈ្នះបាបធម៌ទាំងឡាយហើយ ម្នាលឧបកៈ ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតបាននូវឈ្មោះថា ជិនៈ (ជាអ្នកឈ្នះបាបធម៌) ។

កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះហើយ ឧបកាជីវកពោលពាក្យថា ម្នាលអាវុសោ ពាក្យយ៉ាងហ្នឹង ពិតមែនហើយ (ថាហើយ) ក៏ងក់ក្បាលហើយកាន់យកផ្លូវខុស (គឺដើរបែកផ្លូវគ្នា) ចៀសចេញទៅ ។

[១៦] អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ពារាណសី ឥសិបតនំ មិគទាយោ យេន បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវន្តំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន អញ្ញមញ្ញំ សណ្ឋបេសុំ អយំ អាវុសោ សមណោ គោតមោ អាគច្ឆតិ ពាហុល្លិកោ បធានវិព្ភន្តោ អាវត្តោ ពាហុល្លាយ សោ នេវ អភិវាទេតព្វោ ន បច្ចុដ្ឋាតព្វោ នាស្ស បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ អបិច ខោ អាសនំ ឋបេតព្វំ សចេ អាកង្ខិស្សតិ និសីទិស្សតីតិ ។ យថា យថា ខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមតិ តថា តថា តេ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ សកាយ កតិកាយ អសណ្ឋហន្តា ភគវន្តំ បច្ចុគ្គន្ត្វា ឯកោ ភគវតោ បត្តចីវរំ បដិគ្គហេសិ ឯកោ អាសនំ បញ្ញបេសិ ឯកោ បាទោទកំ ឯកោ បាទបីឋំ ឯកោ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិ ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា បាទេ បក្ខាលេសិ ។ អបិស្សុ ភគវន្តំ

[១៦] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ហើយក៏យាងចូលទៅក្រុងពារាណសី រួចហើយទ្រង់យាងទៅឯឥសិបតនមិគទាយវ័ន សំដៅទៅរកកន្លែងដែលបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុនៅ ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏ទូន្មានគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ សមណគោតមនេះជាអ្នកប្រតិបត្តិដើម្បីលោភ ឃ្លាតចាកព្យាយាមហើយ វិលត្រឡប់ដើម្បីភាពលោភឥឡូវនេះលោកកំពុងមក យើងទាំងអស់គ្នាមិនត្រូវថ្វាយបង្គំ មិនត្រូវក្រោកទទួលលោកទេ មិនត្រូវទទួលយកបាត្រចីវររបស់លោកឡើយ ប៉ុន្តែយើងត្រូវក្រាលអាសនៈបម្រុងទុក បើលោកនឹងចង់គង់ក៏គង់ចុះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចូលទៅរកបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុដោយប្រការណា ៗ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះក៏មិនអាចដើម្បីឋិតនៅ ក្នុងកតិកវត្តរបស់ខ្លួន ដោយប្រការនោះ ៗ បានឡើយ ក៏ក្រោកចេញទៅទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគ អ្នកខ្លះទទួលយកបាត្រចីវររបស់ព្រះអង្គ អ្នកខ្លះក្រាលអាសនៈថ្វាយ អ្នកខ្លះដម្កល់ទឹកលាងព្រះបាទ យកតាំងសម្រាប់ទីព្រះបាទនឹងឈ្នាន់ទីព្រះបាទមកថ្វាយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់លើអាសនៈដែលបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយរៀបចំទុកហើយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ហើយក៏ទ្រង់លាងព្រះបាទទាំងពីរ ។

នាមេន ច អាវុសោវាទេន ច សមុទាចរន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោច មា ភិក្ខវេ តថាគតំ នាមេន ច អាវុសោវាទេន ច សមុទាចរិត្ថ(១) អរហំ ភិក្ខវេ តថាគតោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ឱទហថ ភិក្ខវេ សោតំ អមតមធិគតំ អហមនុសាសាមិ អហំ ធម្មំ ទេសេមិ(២) យថានុសិដ្ឋំ(៣) តថា បដិបជ្ជមានា នចិរស្សេវ យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សថាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ តាយបិ ខោ ត្វំ អាវុសោ គោតម ឥរិយាយ តាយ បដិបទាយ តាយ ទុក្ករការិកាយ នេវជ្ឈគា(៤)

---

១ ម. សមុទាចរថ ។ ២ អហមនុសាសិស្សាមិ អហំ ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ៣ ឥតោ បរំ សព្វបោត្ថកេសុ តថាសទ្ទោ ទិស្សតិ ។ សោ បន យថានុសិដ្ឋំ បដិបជ្ជមានាតិបទេ កិរិយាវិសេសនំ ហោតិ ... តេន តំ វជ្ជិតំ សោធិតំ ។ ៤ នេវជ្ឈគមាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ទើបបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុហៅព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយព្រះនាមផង ដោយពាក្យថា អាវុសោផង ។ កាលបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យហៅយ៉ាងនេះហើយ ព្រះគោតមមុនីទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះនឹងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងអស់គ្នាកុំហៅតថាគតដោយព្រះឈ្មោះនិងពាក្យថា អាវុសោឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុងសោតប្ប-សាទចុះ ឥឡូវតថាគតនឹងប្រៀនប្រដៅនូវអមតធម៌ដែលតថាគតត្រាស់ដឹងហើយ ឥឡូវតថាគតនឹងសំដែងធម៌ កុលបុត្រទាំងឡាយដែលចេញចាកផ្ទះហើយបួស ក្នុងកាលនៃបុគ្គលក្នុងការដែលប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា អ្នកទាំងឡាយកាលបើបានប្រតិបត្តិតាមពាក្យប្រដៅរបស់តថាគតហើយ កុំយូរប៉ុន្មានឡើយមុខជានឹងបានត្រឡប់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះ ព្រោះអនុត្តរធម៌(១) នោះជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចរិយៈ គឺនឹងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថទាំង៤ ។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះហើយ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោ-តមដ៏មានអាយុ ព្រះអង្គមិនបានត្រាស់ដឹងនូវឧត្តរិមនុស្សធម្ម ជាធម៌

---

១ អនុត្តរធម៌ គឺព្រះអរហត្ត ។

ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អលមរិយញាណទស្សនវិសេសំ កឹ
បន ត្វំ ឯតរហិ ពាហុល្លិកោ បធានវិព្ភន្តោ អាវត្តោ
ពាហុល្លាយ អធិគមិស្សសិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អលមរិ-
យញាណទស្សនវិសេសន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភគវា បញ្ច-
វគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោច ន ភិក្ខវេ តថាគតោ ពាហុល្លិ-
កោ ន បធានវិព្ភន្តោ ន អាវត្តោ ពាហុល្លាយ អរហំ
ភិក្ខវេ តថាគតោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ឱទហថ ភិក្ខវេ
សោតំ អមតមធិគតំ អហមនុសាសាមិ អហំ ធម្មំ
ទេសេមិ យថានុសិដ្ឋំ បដិបជ្ជមានា នចិរស្សេវ យស្ស-
ត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ
បព្វជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ

វិសេសដោយញាណទស្សនៈដ៏ឧត្តមអាចកំចាត់បង់នូវកិលេស ដោយ
ការប្រព្រឹត្តនោះផង ដោយការប្រតិបត្តិនោះផង ដោយអំពើដែលអ្នកធ្វើ-
ធ្វើបានដោយក្រម្រផង ចុះឥឡូវនេះព្រះអង្គប្រព្រឹត្តដើម្បីលោភច្រើន
ហើយ ឃ្លាតចាកព្យាយាមហើយ វិលត្រឡប់មកដើម្បីលោភច្រើនហើយ
គង់នឹងបានត្រាស់ដឹងឧត្តរិមនុស្សធម្មវិសេស ដោយញាណទស្សនៈដ៏
ឧត្តមអាចកំចាត់បង់នូវកិលេសដូចម្តេចបាន ។ លុះបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ
ពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូល
យ៉ាងនេះនឹងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនមែនប្រតិ-
បត្តិដើម្បីលោភច្រើនទេ មិនឃ្លាតចាកព្យាយាមទេ មិនវិលត្រឡប់ដើម្បី
លោភច្រើនឡើយទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានជាអរហន្តសម្មា-
សម្ពុទ្ធហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុងសោតប្បសាទចុះ
តថាគតនឹងប្រៀនប្រដៅនូវព្រះអមតៈ ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយ
តថាគតនឹងសំដែងធម៌ កុលបុត្រទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះហើយ
បួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះ ដោយប្រពៃ
ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា អ្នកទាំងឡាយកាលបើបានប្រតិ-
បត្តិតាមពាក្យប្រដៅរបស់តថាគតហើយ កុំយូរឡើយ មុខជានឹងបាន
ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះនូវអនុត្តរធម៌នោះ

សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សថាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ ។ បេ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោច ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ តាយបិ ខោ ត្វំ អាវុសោ គោតម ឥរិយាយ តាយ បដិបទាយ តាយ ទុក្ករការិកាយ នេវជ្ឈគា ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អលមរិយញាណទស្សនវិសេសំ កឹ បន ត្វំ ឯតរហិ ពាហុល្លិកោ បធានវិព្ភន្តោ អាវត្តោ ពាហុល្លាយ អធិគមិស្សសិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អលមរិយញាណទស្សនវិសេសន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោច អភិជានាថ មេ នោ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ឥតោ បុព្វេ ឯវរូបំ ភាសិតមេតន្តិ(១) ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។

១ ក. អញ្ញាប៊ិភ៊ុតមេតន្តិ ។

ជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចរិយៈ ទើបសម្រេចសម្រាន្តនៅ ដោយអភិញ្ញាបង ជាក់ច្បាស់ ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាគំរប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះ នឹងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយជាគំរប់ពីរដងផង ។ បេ ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់បីដងទៀតថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏មានអាយុ ព្រះអង្គមិនទាន់បានត្រាស់ដឹងនូវឧត្តរិមនុស្សធម៌ ជាធម៌វិសេស ដោយញាណទស្សនៈដ៏ឧត្តម គាប់ជាតំបន់នូវវិសេស ដោយការប្រព្រឹត្តិនោះផង ដោយសេចក្តីប្រតិបត្តិនោះផង ដោយអំពើដែលជនដទៃធ្វើបានដោយក្រនោះផង ឥឡូវនេះព្រះអង្គប្រកបត្តដើម្បីលាភច្រើន ឃ្លាតចាកព្យាយាមហើយ វិលត្រឡប់ដើម្បីលាភច្រើន នឹងបានត្រាស់ដឹងនូវឧត្តរិមនុស្សធម៌ ជាធម៌វិសេស ដោយញាណទស្សនៈដ៏ឧត្តមគាប់ជាតំបន់នូវវិសេស ដូចម្តេចបាន ។ កាលបើបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយធ្លាប់ពិចារណាមើលនូវពាក្យរបស់តថាគតឥឡូវនេះ ដូច្នោះនឹងកាលមុនអំពីកាលឥឡូវនេះដែរឬទេ ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយតបថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យយ៉ាងនេះព្រះអង្គមិនដែលពោលទេ ។

អហំ ភិក្ខវេ តថាគតោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ឱទហថ ភិក្ខវេ សោតំ អមតមធិគតំ អហមនុសាសាមិ អហំ ធម្មំ ទេសេមិ យថានុសិដ្ឋំ តថា បដិបជ្ជមានា នចិរស្សេវ យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សថាតិ ។ អសក្ខិ ខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ សញ្ញាបេតុំ ។ អថខោ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវន្តំ សុស្សូសឹសុ សោតំ ឱទហឹសុ អញ្ញាយ ចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេសុំ ។

(១៣) អថខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ទ្វេមេ ភិក្ខវេ អន្តា បព្វជិតេន ន សេវិតព្វា ។ យោ

ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុងសោតប្រសាទចុះ ព្រោះតថាគតនឹងប្រៀនប្រដៅព្រះនិព្វានដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយ ឥឡូវតថាគតនឹងសំដែងធម៌ កុលបុត្រទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះបួសក្នុងផ្នួសជាភេទបុគ្គលមិនមានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា កាលបើអ្នកទាំងឡាយប្រតិបត្តិតាមពាក្យប្រដៅរបស់តថាគត កុំយូរឡើយ មុខជានឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះចំពោះអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចរិយៈ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថទាំង៤ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អាចញ៉ាំងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យយល់ច្បាស់ (ក្នុងពេលនោះ) ។ លុះត្រាជាខាងក្រោយ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយតាំងចិត្តស្តាប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ផ្ទៀងនូវសោតប្រសាទ ហើយដំកល់ចិត្តដើម្បីដឹងច្បាស់ ។

(១៣) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌អន្តមាន(*) ទាំងពីរប្រការនេះ គឺបព្វជិតមិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ (ធម៌អន្តមានពីរគឺ

* ពាក្យនេះប្រែចេញពីបាលីថា អន្តា ។ អន្ត ប្រែថា ទីបំផុត តែក្នុងទីនេះប្រែថា គនទាង ចំណែកខាងផ្លូវប្រតិបត្តិលះបង់ចោលនូវកណ្តាលនៃមជ្ឈិមាបដិបទា ដែលជាផ្លូវប្រតិបត្តិកណ្តាល ។

ចាយំ កាមេសុ កាមសុខល្លិកានុយោគោ ហីនោ គម្មោ ពោថុជ្ជនិកោ អនរិយោ អនត្ថសញ្ហិតោ យោ ចាយំ អត្តកិលមថានុយោគោ ទុក្ខោ អនរិយោ អនត្ថសញ្ហិតោ ឯតេ តេ ភិក្ខវេ ឧភោ អន្តេ អនុបគម្ម មជ្ឈិមា បដិបទា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា ចក្ខុករណី ញាណករណី ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ ។ កតមា ច សា ភិក្ខវេ មជ្ឈិមា បដិបទា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា ចក្ខុករណី ញាណករណី ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សេយ្យថីទំ សម្មាទិដ្ឋិ សម្មាសង្កប្បោ សម្មាវាចា សម្មាកម្មន្តោ

(ប្រការនោះគឺ) ការប្រកបរឿយ ៗ នូវសេចក្តីជាប់ជំពាក់ដោយកាមសុខ ក្នុងកាមទាំងឡាយណា ដែលជាធម៌ថោកទាប ជារបស់អ្នកស្រុក ជារបស់បុថុជ្ជន មិនមែនជារបស់អរិយបុគ្គល មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ (មួយ) ការប្រកបរឿយ ៗ នូវសេចក្តីព្យាយាមធ្វើខ្លួនឲ្យលំបាកណា ដែលនាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខ មិនមែនជារបស់អរិយបុគ្គល មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ឡើយ (មួយ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មជ្ឈិមាបដិបទា (គឺសេចក្តីប្រតិបត្តិយ៉ាងកណ្តាល) មិនប៉ះពាល់ពីរចំណែកនោះ[1] គឺតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយ ជាសេចក្តីប្រតិបត្តិធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ខុ (គឺធ្វើឲ្យកើតសេចក្តីចេះដឹង) ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីស្ងប់កិលេស ដើម្បីស្គាល់នូវអរិយសច្ច ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ច ដើម្បីនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមជ្ឈិមាបដិបទានោះ ដូចម្តេច ដែលតថាគតត្រាស់ដឹងហើយ ជាសេចក្តីប្រតិបត្តិធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ខុ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីស្ងប់កិលេស ដើម្បីស្គាល់នូវអរិយសច្ច ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ច ដើម្បីនិព្វាន (មជ្ឈិមាបដិបទានោះ) គឺអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ដូចម្តេច អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការនោះគឺ សេចក្តីយល់ឃើញត្រូវ ១ សេចក្តីត្រិះរិះត្រូវ ១ វាចាត្រូវ ១ ការងារត្រូវ ១

១ ពីរចំណែកគឺចំណែកខាងទាំងពីរនោះ ។

សម្មាអាជីវោ សម្មាវាយាមោ សម្មាសតិ សម្មាសមាធិ អយំ ខោ សា ភិក្ខវេ មជ្ឈិមា បដិបទា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា ចក្ខុករណី ញាណករណី ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ ។

(១៦) ឥទំ ខោ បន ភិក្ខវេ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ ជាតិបិ ទុក្ខា ជរាបិ ទុក្ខា ព្យាធិបិ[១]ទុក្ខា មរណម្បិ ទុក្ខំ អប្បិយេហិ សម្បយោគោ ទុក្ខោ បិយេហិ វិប្បយោគោ ទុក្ខោ យម្បិច្ឆំ ន លភតិ តម្បិ ទុក្ខំ សង្ខិត្តេន បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា ទុក្ខា ។ ឥទំ ខោ បន ភិក្ខវេ ទុក្ខសមុទយោ[២]អរិយសច្ចំ យាយំ តណ្ហា បោនោព្ភវិកា នន្ទិរាគសហគតា តត្រ តត្រាភិនន្ទិនី សេយ្យថីទំ

១ ព្យាធិបិ ទុក្ខាតិ ឥទំ បទំ វិភង្គេ ទុក្ខសច្ចនិទ្ទេសបាលិយំ ន អាគតំ តេនេវ វិសុទ្ធិមគ្គេបិ ទុក្ខសច្ចនិទ្ទេសេ តំ ន ឧទ្ធដំ ។ ធម្មចក្កប្បវត្តនសុត្តន្តបាលិយំ បន ឧបលព្ភតិ ។ [illegible] ២ សព្វត្ថ ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ [illegible] ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ [illegible] ។

ការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ សេចក្ដីព្យាយាមត្រូវ ស្មារតីត្រូវ ការដម្កល់ចិត្តត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មជ្ឈិមាបដិបទានេះឯងដែលតថាគតត្រាស់ដឹងហើយ ជាសេចក្ដីប្រតិបត្តិធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ខុ កើតប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីស្ងប់កិលេស ដើម្បីស្គាល់នូវអរិយសច្ច ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ច ដើម្បីនិព្វាន ។

(១៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកសេចក្ដីទុក្ខនេះឯងហៅថា អរិយសច្ច គឺកំណើត (កាន់បដិសន្ធិជាដើម) ជាការទុក្ខ ១ សេចក្ដីចាស់គ្រាំគ្រាជាការទុក្ខ ១ ព្យាធិជាការទុក្ខ ១ សេចក្ដីស្លាប់ជាការទុក្ខ ១ សេចក្ដីប្រសព្វជួបដោយសត្វនិងសង្ខារមិនជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយជាការទុក្ខ ១ សេចក្ដីព្រាត់ប្រាសចាកសត្វនិងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយជាការទុក្ខ ១ បុគ្គលប្រាថ្នាវត្ថុណាមិនបាននូវវត្ថុនោះ (ដូចបំណង) ជាការទុក្ខ ១ បើពោលដោយសង្ខេប ឧបាទានក្ខន្ធទាំង៥ (មានរូបក្ខន្ធជាដើម) ជាការទុក្ខ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុជាដែនកើតនៃការទុក្ខនេះឯង ហៅថា អរិយសច្ច គឺតណ្ហា[១] នេះឯង ជាធម្មជាតិនាំសត្វឲ្យកើតទៀត ប្រកបដោយសេចក្ដីត្រេកអរ និងសេចក្ដីត្រេកត្រអាល ជាធម្មជាតិនាំសត្វឲ្យត្រេកត្រអាលនៅក្នុងភពនោះៗ (ក្នុងអារម្មណ៍នោះៗ)

១ តណ្ហា ប្រែថា ចំណង់ សេចក្ដីប្រាថ្នា សេចក្ដីអន្ទះអន្ទែង សេចក្ដីស្រេកស្រស់ ស្រេក ។

កាមតណ្ហា ភវតណ្ហា វិភវតណ្ហា ។ ឥទំ ខោ បន ភិក្ខវេ ទុក្ខនិរោធំ(១) អរិយសច្ចំ យោ តស្សាយេវ តណ្ហាយ អសេសវិរាគនិរោធោ ចាគោ បដិនិស្សគ្គោ មុត្តិ អនាលយោ ។ ឥទំ ខោ បន ភិក្ខវេ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សេយ្យថីទំ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។

(១៤) ឥទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ បរិញ្ញេយ្យន្តិ មេ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ បរិញ្ញាតន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ

១ សព្វត្ថ ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចន្តិ ទិស្សតិ ។ តព្ពិ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចន្តិ បាឡិយា ន សមេតិ ។ តេនាយំ បាឋោ សោធិតោ បរិវត្តោ ។

តណ្ហានោះដូចម្តេច តណ្ហានោះគឺ កាមតណ្ហា (សេចក្តីប្រាថ្នានូវកាមគុណ) ១ ភវតណ្ហា (សេចក្តីប្រាថ្នានូវរូបភពនិងអរូបភព) ១ វិភវតណ្ហា (សេចក្តីប្រាថ្នានូវភពសូន្យ(១)) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីរលត់នៃទុក្ខនេះឯង ហៅថា អរិយសច្ច បានដល់និព្វានធម៌ ជាសភាវៈនឿយណាយនឹងរលត់ទៅដោយមិនមានសេសសល់ ជាសភាវៈលះបង់ ស្រាវរលាស់ ដោះចោល មិនអាល័យ ក្នុងតណ្ហានោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសត្វឲ្យដល់នូវព្រះនិព្វានជាទីរលត់នៃទុក្ខនេះឯង ហៅថា អរិយសច្ច បានដល់អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨នេះឯង អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨នោះដូចម្តេច អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨នោះគឺ សេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ ការដំកល់ចិត្តត្រូវ ១ ។

(១៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា ទុក្ខនេះ ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដូច្នេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគតថា

១ តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថាទីឃនិកាយ តម្រេកប្រាកដដោយកាមគុណទាំង ៥ យ៉ាង ហៅថា កាមតណ្ហា តម្រេកក្នុងរូបភពនិងអរូបភព តម្រេកប្រាកដដោយសេចក្តីអាល័យក្នុងឈាននិងសស្សតទិដ្ឋិ ហៅថា ភវតណ្ហា តម្រេកប្រាកដដោយឧច្ឆេទទិដ្ឋិ ដែលយល់ថា សត្វស្លាប់ទៅសូន្យ ហៅថា វិភវតណ្ហា ។

អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។ ឥទំ ទុក្ខសមុទយោ អរិយសច្ចន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខសមុទយោ អរិយសច្ចំ បហាតព្វន្តិ មេ ភិក្ខវេ ។បេ។ បហីនន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។ ឥទំ ទុក្ខនិរោធោ អរិយសច្ចន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា

គឺទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច បុគ្គលគួរកំណត់ដឹង ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា គឺទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលបានកំណត់ដឹងហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា តណ្ហាជាដែនកើតឡើងនៃគឺទុក្ខនុះ ឈ្មោះថា អរិយសច្ចដ៏ប្រសើរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគតថា តណ្ហាជាដែនកើតឡើងនៃគឺទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ចដែលបុគ្គលគួរលះបង់ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា តណ្ហាជាដែនកើតឡើងនៃគឺទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលលះបង់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញា

ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិរោធោ អរិយសច្ចំ សច្ឆិកាតព្ពន្តិ មេ ភិក្ខវេ ។បេ។ សច្ឆិកតន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។ ឥទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ ភាវេតព្ពន្តិ មេ ភិក្ខវេ ។បេ។ ភាវិតន្តិ មេ ភិក្ខវេ បុព្វេ

កើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគតក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា និព្វានធម៌ជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនេះ ឈ្មោះថា អរិយសច្ចដ៏ប្រសើរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគតថា និព្វានធម៌ជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា និព្វានធម៌ជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសត្វឲ្យដល់នូវនិព្វាននេះ ឈ្មោះថា អរិយសច្ចដ៏ប្រសើរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគតថា សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសត្វឲ្យដល់និព្វានជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលគួរចំរើន ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើត

អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ ញាណំ ឧទបាទិ បញ្ញា ឧទបាទិ វិជ្ជា ឧទបាទិ អាលោកោ ឧទបាទិ ។

[១៦] យាវកីវញ្ច មេ ភិក្ខវេ ឥមេសុ ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ តិបរិវដ្ដំ ទ្វាទសាការំ យថាភូតំ ញាណទស្សនំ ន សុវិសុទ្ធំ អហោសិ នេវ តាវាហំ ភិក្ខវេ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធឹ អភិសម្ពុទ្ធោ(១) បច្ចញ្ញាសឹ ។ យតោ ច ខោ មេ ភិក្ខវេ ឥមេសុ ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ តិបរិវដ្ដំ ទ្វាទសាការំ យថាភូតំ ញាណទស្សនំ សុវិសុទ្ធំ អហោសិ អថាហំ ភិក្ខវេ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធឹ អភិសម្ពុទ្ធោ បច្ចញ្ញាសឹ ។ ញាណញ្ច បន មេ ទស្សនំ ឧទបាទិ

១ ម. ក. អភិសម្ពុទ្ធោ ។

កើតឡើងហើយ បញ្ញាក៏កើតឡើងហើយ វិជ្ជាក៏កើតឡើងហើយ ពន្លឺក៏កើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសត្វឲ្យដល់នូវទីរលត់នៃទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ។

[១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ញាណទស្សនៈ (ការដឹងការឃើញ) តាមពិត មានបរិវដ្តៈ ៣ មានអាការៈ ១២ យ៉ាងនេះ ក្នុងអរិយសច្ចទាំងឡាយ ៤ នេះរបស់តថាគត នៅមិនទាន់បរិសុទ្ធត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតក៏មិនទាន់ប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកត្រាស់ដឹងចំពោះនូវសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក មារលោកនិងព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ទេវតានិងមនុស្សត្រឹមនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ញាណទស្សនៈ តាមពិត មានបរិវដ្តៈ ៣ មានអាការៈ ១២ យ៉ាងនេះ ក្នុងអរិយសច្ចទាំងឡាយ ៤ នេះរបស់តថាគតបរិសុទ្ធហើយក្នុងកាលណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបតថាគតប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកត្រាស់ដឹងចំពោះនូវសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក មារលោកព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ ទេវតានិងមនុស្ស ក្នុងកាលនោះ ។ មួយទៀត ទស្សនៈគឺការដឹង កើតឡើងដល់តថាគតថា វិមុត្តិ (គឺអរហត្តផល) របស់តថាគត

អកុប្បា មេ វិមុត្តិ(១) អយមន្តិមា ជាតិ នត្ថិទានិ បុនព្ភវោ(២)តិ ឥមស្មិញ្ច បន វេយ្យាករណស្មឹ ភញ្ញមានេ អាយស្មតោ កោណ្ឌញ្ញស្ស វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។

[១៧] បវត្តិតេ ច ភគវតា ធម្មចក្កេ ភុម្មា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ ឯតម្ភគវតា ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ មិគទាយេ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ អប្បដិវត្តិយំ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មិន្តិ ។ ភុម្មានំ ទេវានំ សទ្ទំ សុត្វា ចាតុម្មហារាជិកា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ ។

១ អញ្ញត្ថ បោត្ថកេ បញ្ញា សព្វត្ថ ចេតោវិមុត្តីតិ បាឋោ ទិស្សតិ ។ សេសេ ៤ យុត្តតិ ។ ភាសា ។ ៤ បោរាណ ចេតោវិមុត្តិ ជន អគិល្យោក បញ្ញាវិមុត្តិ ជន គហេតា ។ ២ ជនោ បរ និទ្ទេសជាត ភាសា អដ្ឋមតា បច្ឆាវត្តិយា ភិក្ខុ ភគវតា ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ ។ បោរាណបោត្ថកេ អយមិ ។ អញ្ញត្ថ ចន ៥ ទិស្សតិ ។ អនន្តលក្ខណសុត្តន្តេ បន សព្វត្ថ ទិស្សតិ ។ ភាសាយាត្តិបទំ យញ្ញំ ឥមស្មឹ សុត្តន្តេ អវសេសា អនត្តលក្ខណសុត្តន្តេ វណ្ណិតំ ។ អាទិត្តបរិយាយេ បន សព្វត្ថ ៥ ទិស្សតិ ។ ឥមស្មឹ ០ អាទិត្តបរិយាយេ ០ អវសេស អនត្តលក្ខណសុត្តន្តេ ០ វិតាន ការណំ បរិយេសិតព្វំ ។

មិនកម្រើកឡើយ ជាតិនេះជាទីបំផុតហើយ ភពថ្មីមិនមានឡើយ ។ គឺកាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់វេយ្យាករណ៍នេះ ធម្មចក្ខុ(១) (ភ្នែកយល់ធម៌) ដ៏ប្រាសចាកធូលីគឺកាមរាគក្តីលោភ ប្រាសចាកមន្ទិល (គឺវិចិកិច្ឆា) បានកើតឡើងដល់កោណ្ឌញ្ញដ៏មានអាយុថា ធម្មជាតណាមួយដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។

(១៧) គឺកាលបើព្រះធម្មចក្រ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ (គឺទ្រង់សំដែងដំបូងគេបង្អស់) (យ៉ាងនេះ) ហើយ ភុម្មទេវតាទាំងឡាយបន្លឺឡើងសូរសព្ទថា ព្រះធម្មចក្រហ្នឹងមិនមានចក្រដទៃប្រកែលនឹងបាន គោះបី សមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី ជនឯណានីមួយក្តីក្នុងលោក មិនអាចបង្វិល (វិលប្រែ) បានឡើយ (សង្ស័យ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានហើយ ក្នុងឥសិបតនមិគទាយវ័ន ជិតក្រុងពារាណសី ។ ទេវតាទាំងឡាយក្នុងស្ថានចាតុម្មហារាជិកៈទាំងឡាយ (ឮ) សំឡេងរបស់ភុម្មទេវតាទាំងឡាយ ហើយក៏បន្លឺឡើងសំឡេង (ដូចគ្នា) ។

១ សេចក្តីយល់ឃើញថា ធម្មចក្ខុនោះ បានដល់មគ្គ ៣ ខាងក្រោម គឺសោតាបត្តិមគ្គ ១ សកទាគាមិមគ្គ ១ អនាគាមិមគ្គ តែក្នុងអដ្ឋកថា ធម្មចក្ខុ ធម្មចក្ខុក្នុងទីនេះ សំដៅយកសោតាបត្តិមគ្គតែម្យ៉ាង ។

ចាតុម្មហារាជិកានំ ទេវានំ សទ្ទំ សុត្វា តាវតឹសា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ ។បេ។ យាមា ទេវា... តុសិតា ទេវា ... និម្មានរតី ទេវា... បរនិម្មិតវសវត្តី ទេវា... ព្រហ្មកាយិកា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ ។ ឯតម្ភគវតា ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ មិគទាយេ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ អប្បដិវត្តិយំ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មិន្តិ ។ ឥតិហ តេន ខណេន[១] តេន មុហុត្តេន យាវ ព្រហ្មលោកា សទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆិ ។ អយញ្ច ទសសហស្សី លោកធាតុ សង្កម្បិ សម្បកម្បិ សម្បវេធិ ។ អប្បមាណោ ច ឧឡារោ ឱភាសោ លោកេ បាតុរហោសិ អតិក្កម្ម ទេវានំ ទេវានុភាវំ[២] ។ អថខោ ភគវា ឧទានំ[៣] ឧទានេសិ អញ្ញាសិ វត ភោ កោណ្ឌញ្ញោ អញ្ញាសិ វត ភោ កោណ្ឌញ្ញោតិ ។ ឥតិហិទំ អាយស្មតោ កោណ្ឌញ្ញស្ស អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញោ ត្វេវ[៤] នាមំ អហោសិ ។

---

១ [illegible] បោត្ថកេសុ តេន លយេនាតិ អត្ថិ ។ ២ [illegible] ទេវានុភាវន្តិ [illegible] ។ ៣ ម.ឧ. [illegible] ។ ៤ ម.ម. អញ្ញាតកោណ្ឌញ្ញោ ។

ទេវតានៅក្នុងស្ថានតាវត្តិង្សទាំងឡាយឮសំឡេងរបស់ពួកចាតុម្មហារាជិកទេវតាទាំងឡាយហើយក៏បន្លឺឡើងសំឡេង(ជាដូចគ្នា)។បេ។ ទេវតានៅក្នុងស្ថានយាមទាំងឡាយ ទេវតានៅក្នុងស្ថានតុសិតទាំងឡាយ ... ទេវតានៅក្នុងស្ថាននិម្មានរតីទាំងឡាយ... ទេវតានៅក្នុងស្ថានបរនិម្មិតវសវត្តីទាំងឡាយ... ទេវតាដែលរាប់ក្នុងពួកនៃព្រហ្មទាំងឡាយក៏បន្លឺឡើងសូរសព្ទថា ព្រះធម្មចក្រដ៏ប្រសើរមិនមានចក្រដទៃក្រៃលែងជាង ព្រោះបើសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី ផងឯណាមួយក្តី ក្នុងលោកមិនអាចនឹងឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឡើយ (តទ្ធ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានហើយ ក្នុងឥសិបតនមិគទាយវន ជិតក្រុងពារាណសី ។ សំឡេង (ក្នុងពេល) ក៏លាន់ឮឡើងទៅដល់ព្រហ្មលោក ក្នុងខណៈនោះ ក្នុងមួយរំពេចនោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។ រីឯលោកធាតុទាំងមួយម៉ឺននេះក៏កក្រើករំភើកញាប់ញ័រ ។ ពន្លឺដ៏ធំទូលាយប្រមាណមិនបានក៏កន្លងលើសអានុភាពរបស់ទេវតាទាំងឡាយ ក៏កើតប្រាកដឡើងក្នុងលោក ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្លឺឧទានថា អើហ្ន៎ កោណ្ឌញ្ញៈបានត្រាស់ដឹងពិតហើយ អើហ្ន៎ កោណ្ឌញ្ញៈបានត្រាស់ដឹងពិតហើយ ។ ព្រោះហេតុនោះពាក្យថា អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈនេះឯង ក៏បានជាប់ជានាមរបស់ព្រះកោណ្ឌញ្ញត្ថេរមានអាយុ ។

[១៨] អថខោ អាយស្មា អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញោ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច លភេយ្យាហំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យំ ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯហិ ភិក្ខូតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ[១] ចរ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

(១៩) អថខោ ភគវា តទវសេសេ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ ។ អថខោ អាយស្មតោ ច វប្បស្ស អាយស្មតោ ច ភទ្ទិយស្ស ភគវតា ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមានានំ អនុសាសិយមានានំ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។

១ ស្យាមបោត្ថកេ ធម្មោតិ ឥទំ ន ទិស្សតិ ។

(១៨) គ្រានោះ ព្រះអញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈដ៏មានអាយុ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្ដីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្ដីងឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្ដីក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿស្ដាប់បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្ដា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គគួរបាននូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយមានព្រះពុទ្ធដីកាថា ធម៌ដែលតថាគតសំដែងល្អហើយ អ្នកចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវទីបំផុតនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯងជាឧបសម្បទារបស់អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈដ៏មានអាយុនោះ ។

(១៩) លំដាប់តទៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុដ៏សេស ក្រៅពីអញ្ញាកោណ្ឌញ្ញភិក្ខុនោះដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទូន្មានប្រៀនប្រដៅដោយធម្មីកថា ធម្មចក្ខុប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់វប្បភិក្ខុដ៏មានអាយុផង ដល់ភទ្ទិយភិក្ខុដ៏មានអាយុផងថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។

តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។ អថខោ ភគវា អវសេសេ ភិក្ខូ នីហារភត្តោ[១] ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ ។ យំ តយោ ភិក្ខូ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា អាហរន្តិ តេន ឆព្វគ្គោ យាបេតិ[២] ។ អថខោ អាយស្មតោ ច មហានាមស្ស អាយស្មតោ ច អស្សជិស្ស ភគវតា ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមានានំ អនុសាសិ-

១ ឥតោ បរំ ឱ. ម. បោត្ថកេសុ ទិស្សតិ និហារភត្តោតិ បាឋោយំ អត្ថិ ។ ២ ឆព្វគ្គិយា យាបេន្តីតិ អត្ថោ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយពីរអង្គគឺ វប្បៈនិងភទ្ទិយៈនោះ បានឃើញហើយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់ហើយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងហើយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងហើយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយគួរបាននូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា ធម៌ គឺតថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវទីបំផុតនៃកងទុក្ខ ដោយប្រពៃចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់វប្បៈនិងភទ្ទិយៈភិក្ខុដ៏មានអាយុទាំងនោះ ។ លំដាប់តទៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលភត្តដែលភិក្ខុទាំងឡាយនាំមកអំពីស្រុកមកថ្វាយ ហើយទ្រង់ពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយពីរអង្គគឺ មហានាមនិងអស្សជិ ក្រៅពីភិក្ខុបីអង្គគឺ កោណ្ឌញ្ញៈ វប្បៈ ភទ្ទិយៈនោះ ដោយធម្មីកថា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបីអង្គត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនាំមកនូវភិក្ខាណា ភិក្ខុទាំង ៦ អង្គ (គឺព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ១ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំង ៥) ក៏ញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយភិក្ខានោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងទ្រង់ពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅដោយ

បេមានានំ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

ធម្មីកថា ធម្មចក្ខុប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល បានកើតឡើងដល់សហាយទាំងនោះមានអាយុផង ដល់សហាយទាំងមានអាយុផងថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពីវត្ថុនេះ សហាយនោះបានឃើញធម៌-វិសេសធម៌ហើយ បានដល់នូវសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងនូវសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងនូវសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយនឹងបានបួសក្នុង នឹងបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវទីបំផុតនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ ព្រះពុទ្ធវចនៈនោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់មហាបាម នឹងសហាយដ៏មានអាយុទាំងនោះ ។

[២០] អថខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ រូបំ ភិក្ខវេ អនត្តា ។ រូបញ្ច ហិទំ ភិក្ខវេ អត្តា អភវិស្ស នយិទំ រូបំ អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ លព្ភេថ ច រូបេ ឯវំ មេ រូបំ ហោតុ ឯវំ មេ រូបំ មា អហោសីតិ ។ យស្មា ច ខោ ភិក្ខវេ រូបំ អនត្តា តស្មា រូបំ អាពាធាយ សំវត្តតិ ន ច លព្ភតិ រូបេ ឯវំ មេ រូបំ ហោតុ ឯវំ មេ រូបំ មា អហោសីតិ ។ វេទនា អនត្តា(១) ។ វេទនា ច ហិទំ ភិក្ខវេ អត្តា អភវិស្ស នយិទំ វេទនា អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ លព្ភេថ ច វេទនាយ ឯវំ មេ វេទនា ហោតុ ឯវំ មេ វេទនា មា អហោសីតិ ។ យស្មា ច ខោ ភិក្ខវេ វេទនា អនត្តា តស្មា វេទនា អាពាធាយ សំវត្តតិ ន ច លព្ភតិ វេទនាយ ឯវំ មេ

១ វេទនា ភិក្ខវេ អនត្តាតិ អាទិ យោជេតព្វំ ។

[២០] គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រូប គឺរាងកាយជាអនត្តា មិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ(១) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើរូបនេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន រូបនេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធតិចម្តងកាលឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន(នូវអំណាច)ក្នុងរូបថា សូមឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រូបជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះបានជារូបនេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន(នូវអំណាច)ក្នុងរូបថា សូមឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ វេទនាមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើវេទនានេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន វេទនានេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងវេទនាថា សូមឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនាជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះបានជាវេទនានេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវអំណាច) ក្នុងវេទនាថា សូមឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ

១ ក្នុងនិកាយថា រូបំ អនត្តា រូបមិនមែនជារបស់ខ្លួនទេ សេចក្ដីថា រូបមិនប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអំណាចចិត្ត ១ មិនមានម្ចាស់ ១ សោះសូន្យ ១ ជាសត្រូវនៃចិត្ត ១ ។

វេទនា ហោតុ ឯវំ មេ វេទនា មា អហោសីតិ ។ សញ្ញា(១) អនត្តា ។ សញ្ញា ច ហិទំ ភិក្ខវេ អត្តា អភវិស្ស ន យិទំ សញ្ញា អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ ។ លព្ភេថ ច សញ្ញាយ ឯវំ មេ សញ្ញា ហោតុ ឯវំ មេ សញ្ញា មា អហោសីតិ ។ យស្មា ច ខោ ភិក្ខវេ សញ្ញា អនត្តា តស្មា សញ្ញា អាពាធាយ សំវត្តតិ ន ច លព្ភតិ សញ្ញាយ ឯវំ មេ សញ្ញា ហោតុ ឯវំ មេ សញ្ញា មា អហោសីតិ ។ សង្ខារា(២) អនត្តា ។ សង្ខារា ច ហិទំ ភិក្ខវេ អត្តា អភវិស្សំសុ ន យិទំ សង្ខារា អាពាធាយ សំវត្តេយ្យុំ លព្ភេថ ច សង្ខារេសុ ឯវំ មេ សង្ខារា ហោន្តុ ឯវំ មេ សង្ខារា មា អហេសុន្តិ ។ យស្មា ច ខោ ភិក្ខវេ សង្ខារា អនត្តា តស្មា សង្ខារា អាពាធាយ សំវត្តន្តិ ន ច លព្ភតិ សង្ខារេសុ ឯវំ មេ សង្ខារា ហោន្តុ ឯវំ មេ សង្ខារា មា អហេសុន្តិ ។ វិញ្ញាណំ(៣) អនត្តា ។ វិញ្ញាណញ្ច

១-២-៣ ហិទំ ច ភិក្ខវេតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ទៅ សូមកុំឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ សញ្ញាមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើសញ្ញានេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន សញ្ញានេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ ។ មួយទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងសញ្ញាថា សូមឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះបានជាសញ្ញានេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ មួយទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវអំណាច) ក្នុងសញ្ញាថា សូមឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ សង្ខារទាំងឡាយមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើសង្ខារទាំងឡាយនេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន សង្ខារទាំងឡាយនេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ មួយទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយថា សូមឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ខារទាំងឡាយនេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ មួយទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវអំណាច) ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយថា សូមឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ វិញ្ញាណមិនមែន

ហិទំ ភិក្ខវេ អត្តា អភវិស្ស ន យិទំ វិញ្ញាណំ អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ លព្ភេថ ច វិញ្ញាណេ ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ ហោតុ ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ មា អហោសីតិ ។ យស្មា ច ខោ ភិក្ខវេ វិញ្ញាណំ អនត្តា តស្មា វិញ្ញាណំ អាពាធាយ សំវត្តតិ ន ច លព្ភតិ វិញ្ញាណេ ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ ហោតុ ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ មា អហោសីតិ ។

[២១] តំ កឹ មញ្ញថ ភិក្ខវេ រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតិ ។ អនិច្ចំ ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ ។ ទុក្ខំ ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ ឯតំ មម ឯសោហមស្មិ ឯសោ មេ

ជារបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើវិញ្ញាណនេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន វិញ្ញាណនេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងវិញ្ញាណថា សូមឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិញ្ញាណជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះបានជាវិញ្ញាណនេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវអំណាច) ក្នុងវិញ្ញាណថា សូមឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។

[៤១] ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់នូវសេចក្តីនោះថាដូចម្តេច រូបទៀងឬមិនទៀង ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន រូបមិនទៀងទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខឬជាសុខ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នុ៎ះថា

អត្តាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ វេទនា និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ[១] ។ អនិច្ចា ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ ។ ទុក្ខំ ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ ឯតំ មម ឯសោហមស្មិ ឯសោ មេ អត្តាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ សញ្ញា និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ ។ អនិច្ចា ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ ។ ទុក្ខំ ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ ឯតំ មម ឯសោហមស្មិ

១ វេទនាទីសុ ឧទ្ទេសេសុ តំ កិំ មញ្ញថ ភិក្ខវេ វេទនា ភិក្ខវេ ជាតា ឥច្ចាទិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

នុ៎ះរបស់អញ នុ៎ះជាអញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា វេទនាទៀងឬមិនទៀង[១] ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន វេទនាមិនទៀងទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខឬជាសុខ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា នុ៎ះរបស់អញ នុ៎ះជាអញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា សញ្ញាទៀងឬមិនទៀង ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សញ្ញាមិនទៀងទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខឬជាសុខ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវ

១ គម្ពីរខ្លះឃើញមានពាក្យសួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់នូវសេចក្តីនោះដូចម្តេច គឺថា ១ ០៩ តាំងពីវេទនាតទៅដរាបដល់វិញ្ញាណជាទីបំផុត គម្ពីរខ្លះឃើញមានតែពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនា...ដូច្នេះតែម្តង ។

ឯសោ មេ អត្តាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ សង្ខារា និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ ។ អនិច្ចា ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ ។ ទុក្ខំ ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ ឯតំ មម ឯសោហមស្មិ ឯសោ មេ អត្តាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតិ ។ អនិច្ចំ ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ ។ ទុក្ខំ ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ ឯតំ មម ឯសោហមស្មិ ឯសោ មេ អត្តាតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។

របស់នោះថា ទុំរបស់អញ ទុំជាអញ ទុំជាខ្លួនអញ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា សង្ខារទាំងឡាយទៀងឬមិនទៀង ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សង្ខារទាំងឡាយមិនទៀងទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា គឺរបស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខឬជាសុខ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា គឺរបស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា ទុំរបស់អញ ទុំជាអញ ទុំជាខ្លួនអញ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា វិញ្ញាណទៀងឬមិនទៀង ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន វិញ្ញាណមិនទៀងទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា គឺរបស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខឬជាសុខ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា គឺរបស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា ទុំរបស់អញ ទុំជាអញ ទុំជាខ្លួនអញ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។

(៤៦) តស្មាតិហ ភិក្ខវេ យង្កិញ្ចិ រូបំ អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ វា សន្តិកេ វា សព្វំ រូបំ នេតំ មម នេសោហមស្មិ ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតំ[១] យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ ។ យា កាចិ វេទនា អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តា វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកា វា សុខុមា វា ហីនា វា បណីតា វា យា ទូរេ វា សន្តិកេ វា សព្វា វេទនា នេតំ មម នេសោហមស្មិ ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ ។ យា កាចិ សញ្ញា អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តា វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកា វា សុខុមា វា ហីនា វា បណីតា វា យា ទូរេ វា សន្តិកេ វា សព្វា សញ្ញា នេតំ មម នេសោហមស្មិ ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ

---

១ ឯវមេតំ ភោតិ ករណំ ឃោសកេ ទិស្សតិ ។

(៤៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងលោកនេះ រូបឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រាតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី រូបណាដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី រូបទាំងអស់នោះគ្រាន់តែជារូប (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយគួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ ។ វេទនាឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រាតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី វេទនាណាដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី វេទនាទាំងអស់នោះគ្រាន់តែជាវេទនា (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយគួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ ។ សញ្ញាឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រាតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី សញ្ញាណាដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី សញ្ញាទាំងអស់នោះគ្រាន់តែជាសញ្ញា (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយគួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួន

ទដ្ឋព្វំ ។ យេ កេចិ សង្ខារា អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តា វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកា វា សុខុមា វា ហីនា វា បណីតា វា យេ ទូរេ វា សន្តិកេ វា សព្វេ សង្ខារា នេតំ មម នេសោហមស្មិ ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ ។ យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតប្បច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ វា សន្តិកេ វា សព្វំ វិញ្ញាណំ នេតំ មម នេសោហមស្មិ ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ ។

(២៣) ឯវំ បស្សំ ភិក្ខវេ សុតវា អរិយសាវកោ រូបស្មឹបិ និព្វិន្ទតិ វេទនាយបិ និព្វិន្ទតិ សញ្ញាយបិ និព្វិន្ទតិ សង្ខារេសុបិ និព្វិន្ទតិ វិញ្ញាណស្មឹបិ និព្វិន្ទតិ និព្វិន្ទំ វិរជ្ជតិ វិរាគា វិមុច្ចតិ វិមុត្តស្មឹ វិមុត្តមិតិ[១]

១ វិមុត្តម្ហិ ឧបោ ។

របស់អញឡើយ ។ សង្ខារទាំងឡាយឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រាតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី សង្ខារទាំងឡាយណាដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី សង្ខារទាំងឡាយទាំងអស់នោះ គឺគ្រាន់តែជាសង្ខារ (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយគួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ ។ វិញ្ញាណឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រាតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី វិញ្ញាណឯណា ដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី វិញ្ញាណទាំងអស់នោះគឺគ្រាន់តែជាវិញ្ញាណ (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយគួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ ។

(២៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកបានស្តាប់ហើយយល់ឃើញយ៉ាងនេះ តែងនឿយណាយក្នុងរូបផង នឿយណាយក្នុងវេទនាផង នឿយណាយក្នុងសញ្ញាផង នឿយណាយក្នុងសង្ខារទាំងឡាយផង នឿយណាយក្នុងវិញ្ញាណផង កាលបើនឿយណាយ (យ៉ាងនេះហើយ) ក៏ប្រាសចាកតម្រេក ចិត្តក៏ផុតស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ព្រោះកិរិយាប្រាសចាកតម្រេក

ញាណំ ហោតិ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតីតិ ។

(២២) ឥទមវោច ភគវា ។ អត្តមនា បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុំ[១] ។ ឥមស្មិញ្ច បន វេយ្យាករណស្មិំ ភញ្ញមានេ បញ្ចវគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិំសុ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆ លោកេ អរហន្តោ ហោន្តិ ។

បឋមភាណវារោ

(២៣) តេន ខោ បន សមយេន ពារាណសិយំ យសោ នាម កុលបុត្តោ សេដ្ឋិបុត្តោ សុខុមាលោ ហោតិ ។ តស្ស តយោ បាសាទា ហោន្តិ ឯកោ ហេមន្តិកោ ឯកោ គិម្ហិកោ ឯកោ វស្សិកោ ។

១ អភិនន្ទន្តិ ឥតិបិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

កាលបើចិត្តផុតស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ហើយ ញាណ (របស់អរិយសា- វកនោះ) ក៏កើតឡើងថា ចិត្ត (របស់អញ) ផុតស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ហើយ (អរិយសាវកនោះ) ក៏ដឹងច្បាស់ថា ជាតិ (របស់អញ) អស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយធម៌ អញបាននៅរួចហើយ កិច្ចដែលគួរធ្វើ អញក៏បានធ្វើរួចហើយ កិច្ចឯទៀតក្រៅពីនេះមិនមាន (ដល់អញ) ទៀត ។

(២២) ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់បានសំដែងនូវសូត្រនេះចប់ ហើយ ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក៏មានចិត្តត្រេកអរពេញចិត្តនឹងភាសិត នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ កំពុងត្រាស់សំដែងនូវវេយ្យាករណ៍នេះ ចិត្តរបស់ភិក្ខុទាំង៥ រូបបានរួច ស្រឡះហើយចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់ថា (ជាអញ ជាយើង) ទៀត ។ ក្នុងសម័យនោះឯង មានព្រះអរហន្ត ៦ អង្គក្នុងលោកជាមួយ (រាប់ទាំងព្រះដ៏មានព្រះភាគផង) ។

ចប់ បឋមភាណវារៈ ។

(២៣) សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងពារាណសី មានកុលបុត្រ (ម្នាក់) ឈ្មោះយស ជាកូនសេដ្ឋីជាបុគ្គលចំរើនដោយសេចក្ដីសុខ ។ យសកុល- បុត្រនោះមានប្រាសាទ ៣ ប្រាសាទ ១ សម្រាប់នៅក្នុងរដូវរងា ប្រា- សាទ ១ សម្រាប់នៅក្នុងរដូវក្ដៅ ប្រាសាទ ១ សម្រាប់នៅក្នុងរដូវភ្លៀង ។

សោ វស្សិកេ បាសាទេ ចត្តារោ មាសេ និប្បុរិសេហិ តូរិយេហិ បរិចារយមានោ ន ហេដ្ឋាបាសាទំ ឱរោហតិ ។ អថខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតស្ស សមង្គីភូតស្ស បរិចារយមានស្ស បឋមតរំ និទ្ទា ឱក្កមិ បច្ឆា បរិជនស្ស និទ្ទា ឱក្កមិ ។ សព្វរត្តិយោ ច តេលប្បទីបោ ឈាយតិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ បឋមតរំ បពុជ្ឈិត្វា អទ្ទស សកំ បរិជនំ សុបន្តំ អញ្ញិស្សា កច្ឆេ វីណំ អញ្ញិស្សា កណ្ឋេ មុទិង្គំ អញ្ញិស្សា ឧរេ[១] អាលម្ពរំ អញ្ញំ វិកេសិកំ អញ្ញំ វិក្ខេឡិកំ អញ្ញា[២] វិប្បលបន្តិយោ ហត្ថប្បត្តំ សុសានំ មញ្ញេ ។ ទិស្វានស្ស អាទីនវោ បាតុរហោសិ និព្វិទាយ ចិត្តំ សណ្ឋាសិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ ឧទានំ ឧទានេសិ ឧបទ្ទុតំ វត ភោ ឧបស្សដ្ឋំ វត ភោតិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ សុវណ្ណបាទុកាយោ អារោហិត្វា យេន និវេសនទ្វារំ តេនុបសង្កមិ ។

---

១ ឱ. កច្ឆេ ។ ២ សព្វត្ថ ៤ ទំព្សររាយ៉ បាឋោ អញ្ញត្រ ខាឡុបោត្ថកា ។ អយម្បន អនុវត្តិត្វា សោធិតោតិ វេទិតព្វោ ។

យសកុលបុត្រនោះ មានគេបំពេរឡើងដោយពួកអ្នកភ្លេងស្រីសុទ្ធសឹងតែស្រីតែ គ្មានបុរសឡើយ បំរើអស់កំណត់ ៤ ខែ លើប្រាសាទសម្រាប់នៅក្នុងរដូវភ្លៀង មិនដែលចុះមកកាន់ផ្ទៃប្រាសាទខាងក្រោមទេ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រឆ្អែតស្កប់ស្កល់ដោយកាមគុណទាំង ៥ កាលពួកស្រីកំពុងបំរើ ក៏ដេកលក់ទៅជាមុន ឯពួកបរិវារក៏ដេកលក់ជាខាងក្រោយ ។ រីឯប្រទីបដែលគេអុចដោយប្រេងនៅតែឆេះភ្លឺដល់ព្រឹក ពេញ ១ យប់ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រភ្ញាក់ពីដំណេកមុនគេបានឃើញជនជាបរិវាររបស់ខ្លួនកំពុងដេកលក់ ស្រីខ្លះមានពិណនៅត្រង់ក្លៀក ស្រីខ្លះមានស្គរតូចនៅត្រង់ក ស្រីខ្លះមានស្គរធំនៅត្រង់ទ្រូង ស្រីខ្លះមានសក់រាយ ស្រីខ្លះមានទឹកមាត់ហូរហៀរ ស្រីខ្លះកំពុងរមើ (យសកុលបុត្របានឃើញជនជាបរិវាររបស់ខ្លួន) ហាក់ដូចជាព្រៃស្មសានមកប្រាកដក្នុងកណ្ដាប់ដៃ ។ យសកុលបុត្រនោះលុះបានឃើញហើយ កើតសេចក្ដីធុញទ្រាន់ចិត្ត ក៏ឋិតនៅស៊ប់ក្នុងសេចក្ដីនឿយណាយ ។ ទើបយសកុលបុត្របន្លឺឧទានវាចា (ដោយសេចក្ដីសង្វេគ) ថា ឱហ្ន៎ (ទីនេះ) ចង្អៀតចង្អល់ណាស់តើ ឱហ្ន៎ (ទីនេះ) មិនកក់ក្ដៅខ្លួនណាស់តើ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រពាក់ស្បែកជើងមាសហើយដើរទៅកាន់មាត់ទ្វារផ្ទះ ។

អមនុស្សា ទ្វារំ វិវរិំសុ មា យសស្ស កុលបុត្តស្ស កោចិ អន្តរាយមកាសិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាយាតិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ យេន នគរទ្វារំ តេនុបសង្កមិ ។ អមនុស្សា ទ្វារំ វិវរិំសុ មា យសស្ស កុលបុត្តស្ស កោចិ អន្តរាយមកាសិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាយាតិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ យេន ឥសិបតនំ មិគទាយោ តេនុបសង្កមិ ។

(២៦) តេន ខោ បន សមយេន ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អជ្ឈោកាសេ ចង្កមតិ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា យសំ កុលបុត្តំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ចង្កមា ឱរោហិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ ភគវតោ អវិទូរេ ឧទានំ ឧទានេសិ ឧបទ្ទុតំ វត ភោ ឧបសដ្ឋំ វត ភោតិ ។ អថខោ ភគវា យសំ កុលបុត្តំ ឯតទវោច ឥទំ ខោ យស អនុបទ្ទុតំ ឥទំ អនុបសដ្ឋំ

អមនុស្ស(១) ក៏នាំគ្នាបើកទ្វារទុកដោយគំនិតថា អ្នកណាមួយកុំធ្វើអន្តរាយក្នុងការចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការងារដែលប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះរបស់យសកុលបុត្រឡើយ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រក៏ដើរតម្រង់ទៅកាន់ទ្វារព្រះនគរ ។ អមនុស្សទាំងឡាយបើកទ្វារទុកដោយគំនិតថា អ្នកណាមួយកុំធ្វើអន្តរាយក្នុងការចេញចាកផ្ទះហើយ បួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការងារដែលប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះរបស់យសកុលបុត្រឡើយ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រក៏ដើរទៅកាន់ឥសិបតនមិគទាយវ័ន ។

(២៦) សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តើនឡើងក្នុងសម័យជិតភ្លឺក្រោកស្រាងនៃរាត្រី ហើយទ្រង់ចង្ក្រមក្នុងទីវាល ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញយសកុលបុត្រដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះទ្រង់ឃើញហើយក៏យាងចេញអំពីកន្លែងចង្ក្រមហើយគង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុកស្រាប់ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្របន្លឺឧទានថា (ដោយសេចក្តីសង្វេគ) ក្នុងទីជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ទុក្ខ (ចង្អៀត) ប្រាកដណាស់ហ្ន៎ ទុក្ខ(ចង្អៀត)ជាពន់ពេកណាស់ហ្ន៎ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងយសកុលបុត្រថា ម្នាលយស ទីនេះឯង

១ អមនុស្សសព្ទនេះ ប្រែថា សត្វដែលមិនមែនជាមនុស្ស គឺទេវតា បិសាច ។ល។ តែត្រង់នេះសំដៅយកចំពោះទេវតា ។

ឯហិ យស និសីទ ធម្មំ តេ ទេសេស្សាមីតិ ។
អថខោ យសោ កុលបុត្តោ ឥទំ កិរ អនុបទ្ទុតំ
ឥទំ អនុបសដ្ឋន្តិ ហដ្ឋោ ឧទគ្គោ សោវណ្ណបាទុកាហិ
ឱរោហិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
និសិន្នស្ស ខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស ភគវា អនុបុព្វិំ-
កថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គ-
កថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ
អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ
យសំ កុលបុត្តំ កល្លចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ ឧទគ្គ-
ចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេ-
សនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។
សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ
រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ យសស្ស កុលបុត្តស្ស

មិនច្របូកច្របល់ ទីនេះមិនជាប់កង្វល់ទេ ម្នាលយស មកណេះ
មកគង់ចុះ (ឯណេះ) តថាគតនឹងសំដែងធម៌ដល់អ្នក ។ គ្រានោះ យស
កុលបុត្រក៏ត្រេកអរណ្ដែតចិត្តដោយគិតឃើញថា ឮថា ទីនេះមិនច្របូក
ច្របល់ ទីនេះមិនចំពាក់កង្វល់ (គិតដូច្នេះហើយ) ក៏ដោះស្បែកជើង
មាសចេញ ដើរទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះយស
កុលបុត្រអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែង
អនុបុព្វីកថា ព្រះធម៌សំដែងអនុបុព្វីកថា ដូចម្ដេច គឺទ្រង់ប្រកាស ទានក-
ថា សីលកថា សគ្គកថា ទ្រង់ទោសនៃកាមទាំងឡាយដ៏លាមកថោកទាប
នឹងអានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស) ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ជ្រាបច្បាស់យសកុលបុត្រថាមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាក
នីវរណៈ មានចិត្តអណ្ដែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណាហើយ កាល
នោះ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់សំដែងធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើក
ឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច១ សមុទយសច្ច១ និរោធសច្ច១
មគ្គសច្ច ១ ។ ធម្មតាសំពត់សស្អាតមិនជាប់ប្រឡាក់ដោយគ្រឿងមន្ទិល
ខ្មៅដែលត្រូវស្រឡាញ់ជាដើម គួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយល្អបាន មានឧបមា
ដូចម្ដេចមិញ ធម្មចក្ខុដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល

តស្មិំយេវាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំកិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។

(២៧) អថខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស មាតា បាសា-ទំ អភិរុហិត្វា យសំ កុលបុត្តំ អបស្សន្តី យេន សេដ្ឋី គហបតិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា សេដ្ឋិំ គហបតិំ ឯតទវោច បុត្តោ តេ គហបតិ យសោ ន ទិស្សតីតិ ។ អថខោ សេដ្ឋី គហបតិ ចតុទ្ទិសា អស្សទូតេ ឧយ្យោ-ជេត្វា សាមញ្ញេវ យេន ឥសិបតនំ មិគទាយោ តេនុ-បសង្កមិ ។ អទ្ទសា ខោ សេដ្ឋី គហបតិ សុវណ្ណបាទុ-កានំ និក្ខេបំ ទិស្វាន តញ្ញេវ អនុគមា(១) ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា សេដ្ឋិំ គហបតិំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន ភគវតោ ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ តថារូបំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ អភិសង្ខរេយ្យំ យថា សេដ្ឋី គហបតិ ឥធ និសិន្នោ ឥធ និសិន្នំ យសំ កុលបុត្តំ ន បស្សេយ្យាតិ ។ អថខោ ភគវា តថារូបំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ អភិសង្ខាសិ ។ អថខោ សេដ្ឋី គហបតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា

១ ឱ. អនុគមាសិ ។

ក៏កើតឡើងដល់យសកុលបុត្រក្នុងកន្លែងអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ ក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមាយ៉ាងដូច្នេះឯង ។

(២៧) គ្រានោះ មាតារបស់យសកុលបុត្រឡើងទៅកាន់ប្រាសាទ មិនបានឃើញយសកុលបុត្រ ក៏ដើរតម្រង់ទៅរកសេដ្ឋីគហបតិ (ជាស្វាមី) លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ប្រាប់សេដ្ឋីគហបតិថា បពិត្រគហបតិ យសកុមារជាកូនរបស់អ្នកមិនឃើញទេ ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតិបញ្ជូនបម្រើទៅដោយសេះក្នុងទិសទាំង៤ ខ្លួនឯងក៏ដើរសំដៅទៅកាន់ឥសិបតនមិគទាយវន ។ សេដ្ឋីគហបតិបានឃើញដានស្បែកជើងមាស (ស្បែកជើងមាស) លុះឃើញហើយក៏ដើរទៅតាមដានស្បែកជើងនោះឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញច្បាស់នូវសេដ្ឋីគហបតិដើរមកអំពីចម្ងាយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញហើយក៏ទ្រង់ព្រះចិន្តាថា គប្បីតថាគតធ្វើឫទ្ធាភិសង្ខារ(១) មិនឲ្យសេដ្ឋីគហបតីដែលអង្គុយនៅក្នុងទីនេះឃើញយសកុលបុត្រដែលអង្គុយនៅក្នុងទីនេះឯង ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តាក់តែងនូវឥទ្ធាភិសង្ខារមានសភាពដូច្នោះហើយ ។ កាលនោះ សេដ្ឋីគហបតិក៏ដើរចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ

១ សំដែងឫទ្ធិមិនឲ្យឃើញ (បិទបាំង) ។

ភគវន្តំ ឯតទវោច អបិ(១) ភន្តេ ភគវា យសំ កុលបុត្តំ បស្សេយ្យាតិ ។ តេនហិ គហបតិ និសីទ អប្បេវ នាម ឥធ និសិន្នោ ឥធ និសិន្នំ យសំ កុលបុត្តំ បស្សេយ្យាសីតិ ។ អថខោ សេដ្ឋី គហបតិ ឥធេវ កិរាហំ និសិន្នោ ឥធ និសិន្នំ យសំ កុលបុត្តំ បស្សិស្សាមីតិ ហដ្ឋោ ឧទគ្គោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស ភគវា អានុបុព្វិំកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ សេដ្ឋឹ គហបតឹ កល្លចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិនីវរណចិត្តំ ឧទគ្គចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ

១ ម. អបិនុ ។

ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានឃើញយសកុលបុត្រដែរឬទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលគហបតី បើដូច្នោះ ចូរអ្នកអង្គុយសិនចុះ បើអ្នកអង្គុយក្នុងទីនេះ ដូចជានឹងឃើញយសកុលបុត្រអង្គុយនៅក្នុងទីនេះដែរ ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតីក៏ត្រេកអរថា ឮថា បើអញអង្គុយនៅក្នុងទីនេះឯង គង់នឹងបានឃើញយសកុលបុត្រអង្គុយនៅក្នុងទីនេះដែរ ហើយក៏ត្រេកអររីករាយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះសេដ្ឋីគហបតីអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថា គឺទ្រង់ប្រកាស ទានកថា ១ សីលកថា ១ សគ្គកថា ១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង ១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស) ១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា សេដ្ឋីគហបតីមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តខ្ពស់ មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ធម្មទេសនាណាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយតែងលើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង ទ្រង់ក៏ប្រកាសនូវធម្មទេសនានោះគឺ ទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គសច្ច ១ ក្នុងកាលនោះឯង ។ ធម្មតាសំពត់ស្អាត មិនជិតប្រឡាក់ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ

រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស តស្មិំយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំកិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ អថខោ សេដ្ឋិ គហបតិ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ សេយ្យថាបិ ភន្តេ និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ[១] ឯវមេវំ[២] ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភន្តេ

---

១ ម. ទក្ខិន្តីតិ ។ ២ ឯវមេវាតិ សព្វត្ថ ទិស្សតិ ។

និន្ទ័ទ្ធប្រឡាក់ក្អៀលជាដើម គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយល្អ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ឯធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់សេដ្ឋីគហបតិក្នុងទីអង្គុយនោះថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះតែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតិបានឃើញនូវសច្ចធម៌ហើយ បានដល់នូវសច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់នូវសច្ចធម៌ហើយ បានជ្រៀតចូលនូវសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវភាពជាអ្នកក្លាហាន មិនជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន (ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះ) ពីរោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន (ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះ) ពីរោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុរសដែលផ្ងារឡើងនូវរបស់ដែលគេផ្កាប់ចុះ ឬបើកបង្ហាញនូវរបស់ដែលគេបិទបាំងទុក ឬប្រាប់ផ្លូវដល់បុរសអ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬទ្រោលប្រទីបប្រេងក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្សដែលមានចក្ខុទាំងឡាយនឹងឃើញរូបបានដោយងាយ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ព្រះធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសហើយដោយបរិយាយដ៏ច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន

ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតន្តិ ។ សោ ច លោកេ បឋមំ ឧបាសកោ អហោសិ តេវាចិកោ ។

[២៨] អថខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស បិតុ ធម្មេ ទេសិយមានេ យថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមិំ បច្ចវេក្ខន្តស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ យសស្ស ខោ កុលបុត្តស្ស បិតុនោ ធម្មេ ទេសិយមានេ យថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមិំ បច្ចវេក្ខន្តស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ ។ អភព្វោ ខោ យសោ កុលបុត្តោ ហីនាយាវត្តិត្វា កាមេ បរិភុញ្ជិតុំ សេយ្យថាបិ បុព្វេ អាគារិកភូតោ យន្នូនាហំ តំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភគ

ខ្ញុំព្រះអង្គនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចាំខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក អ្នកដល់នូវទីរលឹកស្មើដោយជីវិត គឺតាំងពីថ្ងៃនេះជាដើមទៅ ។ ឯសេដ្ឋីគហបតីនោះ (បាននាមបញ្ញត្តិថា) តេវាចិកឧបាសក (គឺជាឧបាសកដល់តេវាចិកសរណគមន៍) ជាដំបូងក្នុងលោក ។

[២៨] គ្រានោះ យសកុលបុត្រ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងសំដែងធម៌ដល់បិតា (របស់ខ្លួន) ក៏ពិចារណានូវភូមិធម៌ដែលខ្លួនឃើញហើយ ដែលខ្លួនត្រាស់ដឹងហើយ ចិត្តក៏រួចផុតស្រឡះចាកអាសវៈធម៌ទាំងឡាយ ឥតជាប់ជំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យសកុលបុត្រកាលដែលតថាគតកំពុងសំដែងធម៌ដល់បិតា (របស់ខ្លួន) ក៏ពិចារណានូវថ្នាក់នៃធម៌ដែលខ្លួនឃើញហើយ ត្រាស់ដឹងហើយ ចិត្តក៏រួចផុតស្រឡះចាកអាសវៈធម៌ទាំងឡាយ ឥតជាប់ជំពាក់ដោយឧបាទាន ឯយសកុលបុត្រ (នេះ) មិនគួរនឹងវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីភាវៈជាគហស្ថ ហើយបរិភោគកាមទាំងឡាយ ដូចកាលនៅជាអាគារិកក្នុងកាលពីមុនទេ បើដូច្នោះ គួរតថាគតរម្ងាប់នូវឥទ្ធាភិសង្ខារ[១] (គឺរំសាយឫទ្ធិឲ្យស្រាយឫទ្ធិ) នោះចេញ ។ គ្រានោះ

១ ពាក្យនេះព្រះអង្គធ្វើឲ្យសេដ្ឋីគហបតីមើលឃើញយសកុលបុត្រ (គឺបង្ហាញ ឬបញ្ចេញខ្លួនយសកុលបុត្រឲ្យបិតាឃើញ) ។

តំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ បដិប្បស្សម្ភេសិ ។ អទ្ទសា ខោ សេដ្ឋី គហបតិ យសំ កុលបុត្តំ និសិន្នំ ទិស្វាន យសំ កុលបុត្តំ ឯតទវោច មាតា តេ តាត យស បរិទេវសោកសមាបន្នា[1] ទេហិ មាតុយា[2] ជីវិតន្តិ ។ អថ ខោ យសោ កុលបុត្តោ ភគវន្តំ ឧល្លោកេសិ ។ អថ ខោ ភគវា សេដ្ឋឹ គហបតឹ ឯតទវោច តំ កឹ មញ្ញសិ គហបតិ យស្ស សេខេន ញាណេន សេខេន ទស្សនេន ធម្មោ ទិដ្ឋោ វិទិតោ សេយ្យថាបិ តយា តស្ស យថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមឹ បច្ចវេក្ខន្តស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ ភព្វោ នុ ខោ សោ គហបតិ ហីនាយាវត្តិត្វា កាមេ បរិភុញ្ជិតុំ សេយ្យថាបិ បុព្វេ អគារិកភូតោតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ យសស្ស ខោ គហបតិ កុលបុត្តស្ស សេខេន ញាណេន សេខេន ទស្សនេន ធម្មោ ទិដ្ឋោ វិទិតោ សេយ្យថាបិ តយា តស្ស យថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមឹ បច្ចវេក្ខន្តស្ស អនុបាទាយ

១ ឱ. បរិទេវ សោកសមាបន្នា ។ ម. បរិទេវ សោកសមាបន្នា ។ ២ ឱ. មាតុ ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគរម្ងាប់នូវឥទ្ធាភិសង្ខារនោះហើយ ។ សេដ្ឋីគហបតី បានឃើញយសកុលបុត្រអង្គុយនៅ (ក្នុងទីនោះ) លុះឃើញហើយក៏និយាយពាក្យនេះនឹងយសកុលបុត្រថា នែយស មាតារបស់អ្នកមានសេចក្តីសោកខ្សឹកខ្សួល ចូរអ្នកឲ្យជីវិតដល់មាតារបស់អ្នកផង ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រក៏ងើបមើលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងសេដ្ឋីគហបតីថា ម្នាលគហបតី អ្នកសំគាល់យសកុលបុត្រនោះដូចម្តេចទៅ ឯយសកុលបុត្រ (នេះ) ឈ្មោះថាឃើញធម៌ហើយដោយសេក្ខញ្ញាណនឹងសេក្ខទស្សនៈ ព្រោះថាយសកុលបុត្រនោះពិចារណានូវភូមិធម៌ដូចជាធម៌ដែលអ្នកឃើញហើយ អ្នកដឹងហើយ ចិត្ត (របស់យសកុលបុត្រនោះ) ក៏រួចចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយហើយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ម្នាលគហបតី យស (នេះ) គួរនឹងវិលត្រឡប់ទៅរកភេទជាគ្រហស្ថ ហើយបរិភោគកាមទាំងឡាយដូចនៅជាអគារិកជនកាលពីមុនវិញបានដែរឬទេ ។ សេដ្ឋីគហបតីក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ហេតុនេះមិនគួរទេ ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលគហបតី យសកុលបុត្រ (នេះឯង) ឈ្មោះថាឃើញធម៌ហើយដោយសេក្ខញ្ញាណនឹងសេក្ខទស្សនៈ ព្រោះយសកុលបុត្រនោះពិចារណានូវភូមិធម៌

អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ អភព្វោ ខោ គហបតិ យសោ កុល-
បុត្តោ ហីនាយាវត្តិត្វា កាមេ បរិភុញ្ជិតុំ សេយ្យថាបិ បុព្វេ
អាគារិកភូតោតិ ។ លាភា ភន្តេ យសស្ស កុលបុត្តស្ស
សុលទ្ធំ ភន្តេ យសស្ស កុលបុត្តស្ស យថា យសស្ស
កុលបុត្តស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ អធិ-
វាសេតុ មេ ភន្តេ ភគវា អជ្ជតនាយ ភត្តំ យសេន
កុលបុត្តេន បច្ឆាសមណេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា
តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ សេដ្ឋី គហបតិ ភគវតោ អ-
ធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា
បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ
អចិរបក្កន្តេ សេដ្ឋិម្ហិ គហបតិម្ហិ ភគវន្តំ ឯតទវោច ល-
ភេយ្យាហំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យំ ឧប-
សម្បទន្តិ ។ ឯហិ ភិក្ខូតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ

ដូចជាភូមិដែលខ្លួនបានឃើញហើយ ដូចត្រាស់ដឹងហើយ ចិត្តក៏រួចចាកអាសវ-
ធម៌ទាំងឡាយហើយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ម្នាលគហ-
បតី យសកុលបុត្រមិនគួរនឹងវិលត្រឡប់ទៅរកភេទថោកទាប ហើយបរិ-
ភោគកាមទាំងឡាយដូចនៅជាគ្រហស្ថ កាលពីមុនទេ ។ សេដ្ឋីគហបតី
ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យសកុលបុត្រមានលាភហើយ បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចំរើន(សុគតិភពជាមនុស្ស)យសកុលបុត្របានល្អហើយ ព្រោះចិត្ត
របស់យសកុលបុត្ររួចចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយហើយ ឥតមានជាប់ចំពាក់
ដោយឧបាទានឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃនេះព្រមទាំងយសកុលបុត្រជា
បច្ឆា[១]សមណៈផង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយការស្ងៀម
នៅ ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតីដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្ត
ហើយ ទើបក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ
ហើយដើរចេញទៅ ។ កាលបើសេដ្ឋីគហបតីចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏យ-
សកុលបុត្រក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងវេលានោះថា បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គគួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកចូរមក[២]

---

១ អ្នកដើរជាមួយ អ្នកតាមក្រោយ ។ ២ អ្នកឯងចូរទៅជាភិក្ខុ ឬចូរក្លាយទៅជាភិក្ខុ ។

ធម្មោ ចរ ព្រហ្មចរិយន្តិ(១) ។ សាវ តស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទា អហោសិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សត្ត លោកេ អរហន្តោ ហោន្តិ ។

យសស្ស បព្វជ្ជា(២) និដ្ឋិតា ។

[២៨] អថខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ អាយស្មតា យសេន បច្ឆាសមណេន យេន សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ អាយស្មតោ យសស្ស មាតា ច បុរាណទុតិយិកា ច យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ តាសំ ភគវា អនុបុព្វិកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ

១ ឱ. ... សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ... ។ ... យស្ស តេន. យស្មតា ... អហោសិ ... ។
២ ម. យសបព្វជ្ជា ។

ជាភិក្ខុចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ធម៌ដែលតថាគតសម្តែងល្អហើយ អ្នកចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ចុះ ។ ឯព្រះពុទ្ធដីកាដែលទ្រង់ត្រាស់ថា អ្នកចូរមកជាភិក្ខុនោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់យសកុលបុត្រដ៏មានអាយុនោះ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ៧អង្គកើតមានក្នុងលោកក្នុងគ្រានោះឯង ។

ចប់ បព្វជ្ជារបស់ព្រះយស ។

(២៨) លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ស្បៀងប្រដាប់ហើយ ទ្រង់កាន់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ(១) មានព្រះយសដ៏មានអាយុជាបច្ឆាសមណៈ យាងចូលទៅកាន់លំនៅរបស់សេដ្ឋីគហបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលសេដ្ឋីក្រាលបម្រុងទុកហើយ ។ គ្រានោះ មាតានិងស្រីជាបុរាណទុតិយិកា(២) របស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ ទាំងពីរនាក់ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថាដល់ស្រីទាំងនោះ គឺទ្រង់ប្រកាសទានកថា ១ សីលកថា ១

១ ក្នុងពេលមុនថ្ងៃត្រង់ គឺព្រឹកព្រហាមឬពីព្រលឹម ។ ២ ប្រពន្ធដើម (កាលព្រះយសនៅជាគ្រហស្ថ) ។

សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិ-
លេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា
តា ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តា មុទុចិត្តា វិនីវរណចិត្តា
ឧទគ្គចិត្តា បសន្នចិត្តា អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា
ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ
មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ
សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ តាសំ តស្មិំយេវ អាស-
នេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយ-
ធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តា ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា
វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំ-
កថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ
ឯតទវោចុំ អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ សេយ្យថាបិ

សគ្គកថា ១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង ១ គុណានិសង្ស
ក្នុងការចេញចាកកាម (បួស) ១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា ស្រី
ទាំងឡាយនោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណធម៌
មានចិត្តរីករាយឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គក៏ទ្រង់សំ-
ដែងនូវធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះ
អង្គឯង គឺទ្រង់ប្រកាសទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គ-
សច្ច ១ ក្នុងកាលនោះ ។ សំពត់សស្អាតមិនប្រឡាក់របស់ខ្មៅ គួរទទួល
ទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាដូចម្ដេចមិញ ធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិ-
មគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល កើតឡើងដល់ស្រីទាំងឡាយនោះ
ក្នុងទីអាសនៈនោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្ម-
ជាតទាំងអស់នោះតែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។
ស្រីទាំងអម្បាលនោះបានឃើញនូវសច្ចធម៌ហើយ បានដល់នូវសច្ច-
ធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់នូវសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងនូវ-
សច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្ដីសង្ស័យមិនមានងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្ដី
ក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿស្ដាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្ដា ទើប
ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គ

មហាវគ្គេ យសស្ស មាតុ បុរាណទុតិយិកា ច ធម្មចក្ខុំ

ភន្តេ និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ឯវមេវំ ភគវតា អនេកប-រិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯតា មយំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាម ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសិកាយោ នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតា-តិ ។ តា ច លោកេ បឋមំ ឧបាសិកា អហេសុំ តេវាចិ-កា ។ អថខោ អាយស្មតោ យសស្ស មាតា ច បិតា ច បុរាណទុតិយិកា ច ភគវន្តញ្ច អាយស្មន្តញ្ច យសំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្ត-ប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មតោ យសស្ស[១] មាតរញ្ច បិតរញ្ច បុរាណទុតិយិកញ្ច

១ កត្ថចិ បោត្ថកេ យសស្ស កុលបុត្តស្សាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

មហាវគ្គ ធម្មចក្ខុកើតឡើងដល់មាតានិងស្រីបុរាណទុតិយិកានៃព្រះយស

ដ៏ចំរើន ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដូចជាបុគ្គលផ្ងាររបស់ដែលគេផ្កាប់ចុះ ឬបើកបង្ហាញនូវរបស់ដែលគេបិទបាំងទុក ឬប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬទ្រោលប្រទីបប្រេងក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្សទាំងឡាយដែលមានចក្ខុនឹងឃើញរូបបានដោយងាយ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ព្រះធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគប្រកាសហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំទាំងនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏-មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទីរលឹក សូមព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថាជាឧបាសិកា ដល់នូវទីរលឹកស្មើដោយជីវិត គិតតាំងពីថ្ងៃនេះជាដើមទៅ ។ ឯស្រីទាំងអម្បាលនោះបានបញ្ញត្តិជាឧបាសិកាដល់នូវតេវាចិកសរណគមន៍ជាដំបូងក្នុងលោក ។ គ្រានោះ បិតាមាតានិងស្រីបុរាណទុតិយិការបស់ព្រះយសដ៏មានអាយុអង្គាសព្រះដ៏មានព្រះភាគនិងព្រះយសដ៏មានអាយុ ដោយខាទនីយភោជ-នីយាហារដ៏ថ្លៃថ្លា ដោយដៃខ្លួនឯង ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ហើយ (សំគាល់) នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលឆាន់ហើយ មានព្រះហស្តលែងលូកក្នុងបាត្រហើយ ទើបអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ញុំាងមាតាបិតានិងស្រីបុរាណទុតិយិការបស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ

ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេ-ជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

[៣០] អស្សោសុំ ខោ អាយស្មតោ យសស្ស ចត្តារោ គិហិសហាយកា ពារាណសិយំ សេដ្ឋានុសេដ្ឋី-នំ កុលានំ បុត្តា វិមលោ សុពាហុ បុណ្ណជិ គវម្បតិ យសោ កិរ កុលបុត្តោ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កា-សាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វ-ជិតោតិ ។ សុត្វាន នេសំ ឯតទហោសិ ន ហិ នូន សោ ឱរកោ ធម្មវិនយោ ន សា ឱរកា បព្វជ្ជា យត្ថ យសោ កុលបុត្តោ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសា-យានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិ-តោតិ ។ តេ យេនាយស្មា យសោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ យសំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ តេ ចត្តារោ គិហិសហាយកេ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ

ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ហើយទើបក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

[៣០] (លំដាប់នោះ) មានគ្រហស្ថ ៤ នាក់ជាសំឡាញ់របស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ ឈ្មោះ វិមលៈ ១ សុពាហុ ១ បុណ្ណជិ ១ គវម្បតិ ១ ជាបុត្រក្នុងត្រកូលសេដ្ឋីនិងអនុសេដ្ឋីក្នុងក្រុងពារាណសី បានឮដំណឹងថា យសកុលបុត្រកោរសក់និងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈចេញអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ។ លុះសំឡាញ់ទាំងនោះបានឮដំណឹង (យ៉ាងនេះ) ហើយ ទើបត្រិះរិះដូច្នេះថា យសកុលបុត្រកោរសក់និងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈចេញទៅអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះក្នុងធម្មវិន័យណា ធម្មវិន័យនោះមិនមែនជារបស់ថោកទាបទេ បព្វជ្ជានោះសោតក៏មិនមែនជារបស់ថោកទាបឡើយ ។ សំឡាញ់ទាំងនោះនាំគ្នាចូលទៅរកព្រះយសដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះយសដ៏មានអាយុ ហើយឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះយសដ៏មានអាយុនាំសំឡាញ់គ្រហស្ថទាំង ៤ នាក់នោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ

ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា យសោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥមេ មេ ភន្តេ ចត្តារោ គិហិសហាយកា ពារាណសិយំ សេដ្ឋានុសេដ្ឋីនំ កុលានំ បុត្តា វិមលោ សុពាហុ បុណ្ណជិ គវម្បតិ ឥមេ ភគវា ឱវទតុ អនុសាសតុ ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្វិំ កថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ តេសំ តស្មិំយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំកិញ្ចិ

លុះព្រះយសដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក្រាបទូលដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សំឡាញ់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គជាគ្រហស្ថ ៤ នាក់នេះឈ្មោះ វិមលៈ១ សុពាហុ១ បុណ្ណជិ១ គវម្បតិ១ ជាកូនពួកត្រកូលសេដ្ឋីនិងអនុសេដ្ឋីក្នុងក្រុងពារាណសី (ជាមួយខ្ញុំ) សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទូន្មានប្រៀនប្រដៅសំឡាញ់ទាំងឡាយនេះចុះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថាដល់បុរសទាំងនោះ គឺទ្រង់សំដែងទានកថា១ សីលកថា១ សគ្គកថា១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស)១ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា បុរសទាំង ៤ នាក់នោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តរីករាយឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច១ សមុទយសច្ច១ និរោធសច្ច១ មគ្គសច្ច១ ក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតាសំពត់ស្អាតមិនប្រឡាក់របស់ខ្មៅតិចឡើយ សាច់ខ្មៅជាដើម គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាដូចម្ដេចមិញ ធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់បុរសទាំងអម្បាលនោះ ក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះក៏រលត់ទៅវិញ

សមុទយធម្មំ សព្វំ តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។ អថខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ ។ តេសំ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមានានំ អនុសាសិយមានានំ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិំសុ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឯកសដ្ឋិ លោកេ អរហន្តោ ហោន្តិ ។

បញ្ញាសគិហិសហាយបព្វជ្ជា និដ្ឋិតា ។

ជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ បុរសទាំងឡាយនោះបានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យមិនមានសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លាមិនបាច់ជឿស្តាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃឡើយ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នានេះគួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌គឺតថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះដោយធម្មីកថា ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងទ្រង់ឲ្យទូន្មានប្រៀនប្រដៅដោយធម្មីកថា ក៏មានចិត្តផុតចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយ ឥតមានជាប់ជំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ៦១ អង្គកើតមានក្នុងលោកក្នុងកាលនោះឯង ។

ចប់ បព្វជ្ជារបស់គ្រហស្ថជាសំឡាញ់ ៥០ នាក់ ។

មហាខន្ធកេ បញ្ញាសមត្តគិហិសហាយកបព្វជ្ជា

[៣១] អស្សោសុំ ខោ អាយស្មតោ យសស្ស បញ្ញាសមត្តា គិហិសហាយកា ជានបទា បុព្វានុបុព្វកានំ កុលានំ បុត្តា យសោ កិរ កុលបុត្តោ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតោតិ ។ សុត្វាន នេសំ ឯតទហោសិ ន ហិ នូន សោ ឱរកោ ធម្មវិនយោ ន សា ឱរកា បព្វជ្ជា យត្ថ យសោ កុលបុត្តោ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតោតិ ។ តេ យេនាយស្មា យសោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ យសំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ តេ បញ្ញាសមត្តេ គិហិសហាយកេ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា

មហាខន្ធកៈ រឿងគ្រហស្ថប្រមាណ ៥០ នាក់ជាសំឡាញ់នៃព្រះយស

[៣១] ពួកគ្រហស្ថជាសំឡាញ់របស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ ប្រមាណ ៥០ នាក់ (ទៀត) ជាអ្នកនៅក្នុងជនបទ (ស្រុកក្រៅ) ជាកូននៃពួកត្រកូលទាំងឡាយមានបុព្វបុរសជាលំដាប់នៃបុព្វបុរស[១] បានឮដំណឹងថា យសកុលបុត្រកោរសក់នឹងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈ ចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ។ លុះដឹងហើយ ទាំងនោះបានគិតដូច្នេះថា (យ៉ាងនេះ) ហើយក៏គិតដូច្នេះថា យសកុលបុត្រកោរសក់នឹងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្លៀកសំពត់កាសាយៈ ចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះក្នុងធម្មវិន័យណា ធម្មវិន័យនោះមិនមែនជារបស់ថោកទាបដោយពិត ទាំងបព្វជ្ជានោះសោតក៏មិនមែនជារបស់ថោកទាបឡើយ ។ ពួកសំឡាញ់ទាំង ៥០ នាក់នោះនាំគ្នាចូលទៅរកព្រះយសដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះយសដ៏មានអាយុ ហើយឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះ ព្រះយសដ៏មានអាយុនាំគ្រហស្ថជាសំឡាញ់ទាំង ៥០ នាក់នោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះព្រះយសដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាប

១ គឺត្រកូលមានជីដូនជីតាចាស់ៗ តៗគ្នាច្រើនជំនាន់ ។

យសោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥមេ មេ ភន្តេ បញ្ញា-
សមត្តា គិហិសហាយកា ជានបទា បុព្វានុបុព្វកានំ
កុលានំ បុត្តា ឥមេ ភគវា ឱវទតុ អនុសាសតូតិ ។
តេសំ ភគវា អនុបុព្វិំ កថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទាន-
កថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ
សំកិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា
តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ
ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា
ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ
មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ
សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ តេសំ តស្មិំយេវា-
សនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំ កិញ្ចិ សមុទ-
យធម្មំ សព្វំ តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា

ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គ្រហស្ថ
ជាសំឡាញ់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គមានប្រមាណ ៥០ នាក់ទាំងនេះជាអ្នកនៅក្នុង
ជនបទ ជាបុត្រនៃពួកត្រកូលមានបុព្វបុរសជាលំដាប់នៃបុព្វបុរស សូម
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រទានឱវាទប្រៀនប្រដៅសំឡាញ់ទាំងអម្បាលនេះឲ្យ
បាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថាដល់បុរសទាំងអម្បាល
នោះ គឺទ្រង់សំដែងទានកថា ១ សីលកថា ១ សគ្គកថា ១ ទោស
របស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង ១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាក
កាម (បួស) ១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា បុរសទាំង ៥០ នាក់នោះ
មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តអណ្ដែត
ឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា
ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯងគឺទុក្ខ-
សច្ចៈ សមុទយសច្ចៈ និរោធសច្ចៈ មគ្គសច្ចៈ ក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតា
សំពត់ស្អាតមិនប្រឡាក់ដោយរបស់ខ្មៅ គប្បីជ្រលក់ល្អ ទទួលទឹក
ជ្រលក់បានដោយប្រពៃមានឧបមាដូចម្ដេចមិញ ធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ
ដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់បុរសទាំងនោះក្នុងទី
អង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាត
ទាំងអស់នោះតែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមាយ៉ាងនេះឯង ។ បុរស

វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំ-កថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្ម-ចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។ អថខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ ។ តេសំ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមានានំ អនុសាសិ-យមានានំ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិំសុ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឯកសដ្ឋី លោកេ អរ-ហន្តោ ហោន្តិ ។

ទាំង ៥០ នាក់នោះបានឃើញនូវសច្ចធម៌ហើយ បានដល់នូវសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងនូវសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់នូវសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យមិនមានសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវភាពជាអ្នកក្លាហាន មិនបាច់ជឿស្តាប់តាមបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ក៏ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយសូមបានបព្វជ្ជា សូមបានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគតសំដែងល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខដោយល្អចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងនោះដោយធម្មីកថា ។ ភិក្ខុទាំងនោះ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងទូន្មានប្រៀនប្រដៅ ដោយធម្មីកថា ចិត្តក៏រួចចាកអាសវៈធម៌ទាំងឡាយ ព្រោះមិនមានប្រកាន់ដោយឧបាទានឡើយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ៦១ អង្គកើតឡើងក្នុងលោក ក្នុងកាលនោះឯង ។

[៣២] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ មុត្តាហំ ភិក្ខវេ សព្វបាសេហិ យេ ទិព្វា យេ ច មានុសា តុម្ហេបិ ភិក្ខវេ មុត្តា សព្វបាសេហិ យេ ទិព្វា យេ ច មានុសា ចរថ ភិក្ខវេ ចារិកំ(១) ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ មា ឯកេន ទ្វេ អគមិត្ថ ទេសេថ ភិក្ខវេ ធម្មំ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេថ សន្តិ សត្តា អប្បរជក្ខជាតិកា អស្សវនតា ធម្មស្ស បរិហាយន្តិ ភវិស្សន្តិ ធម្មស្ស

១ និបទចារិកន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

(៣២) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយ ទើបត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរួចហើយអំពីអន្ទាក់ទាំងអស់ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី(១) ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី(២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសោតក៏បានរួចហើយអំពីអន្ទាក់ទាំងអស់ដែរ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរត្រាច់ទៅកាន់ចារិក (គឺស្រុកនិងនិគមនិងរាជធានី ហើយសំដែងធម៌) ដើម្បីជាប្រយោជន៍និងសេចក្តីសុខដល់ជនជាច្រើន ដើម្បីអនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីជាគុណ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំទៅពីរនាក់តាមផ្លូវមួយជាមួយគ្នាឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរសំដែងធម៌ល្អក្នុងខាងដើមខាងកណ្តាលនិងខាងចុង អ្នកទាំងឡាយចូរប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធប្រកបដោយអត្ថនិងព្យញ្ជនៈដ៏ពេញបរិបូណ៌ទាំងអស់ សត្វទាំងឡាយដែលមានធូលីគឺកិលេសតិចក្នុងភ្នែកក៏មាន សត្វទាំងនោះនឹងសាបសូន្យ (ចាកមគ្គផល) ព្រោះមិនបានស្តាប់ធម៌ សត្វ

១ កាមគុណទាំង ៥ ដ៏ជាទិព្វរបស់ទេវតា ។ ២ កាមគុណទាំង ៥ ជារបស់មនុស្ស ។

អញ្ញាតារោ អហម្បិ ភិក្ខវេ យេន ឧរុវេលា សេនានិ-
គមោ តេនុបសង្កមិស្សាមិ ធម្មទេសនាយាតិ ។

(៣៣) អថខោ មារោ បាបិមា យេន ភគវា តេនុ-
បសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ

ពទ្ធោសិ សព្វបាសេហិ
យេ ទិព្វា យេ ច មានុសា
មហាពន្ធនពទ្ធោសិ
ន មេ សមណ មោក្ខសីតិ ។
មុត្តាហំ សព្វបាសេហិ
យេ ទិព្វា យេ ច មានុសា
មហាពន្ធនមុត្តម្ហិ
និហតោ ត្វមសិ អន្តកាតិ ។

ជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវធម៌នឹងមានមិនខាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកតថាគតក៏នឹងចូលទៅកាន់សេនានិគម[១] ក្នុងឧរុវេលាប្រទេស ដើម្បីសំដែងធម៌ដែរ ។

(៣៣) គ្រានោះ មារជាអ្នកមានចិត្តបាប ក៏ចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយគាថា ថា

បពិត្រព្រះសមណៈ ព្រះអង្គជាប់ចំពាក់ហើយដោយអន្ទាក់
ទាំងពួង ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី
ព្រះអង្គជាបុគ្គលជាប់ចំពាក់ដោយចំណងដ៏ធំ ព្រះអង្គមិន
រួចអំពីវិស័យរបស់ខ្ញុំឡើយ ។
ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា នែមារ អ្នកជាសត្វដ៏ថោក
ទាប តថាគតរួចហើយចាកអន្ទាក់ទាំងអស់ ទោះបីជារបស់
ទេវតាក្តី ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី តថាគតជាបុគ្គលរួច
ស្រឡះហើយចាកចំណងដ៏ធំ អ្នកឯងសោតក៏តថាគតកំចាត់
ចេញអំពីពួកកំណាច (គឺតថាគតឲ្យពាលចាញ់ហើយ) ។

១ ក្នុងពាក្យសារត្ថទីបនីថាមហាវគ្គឡើងថា សេនានិគមនោះ ជាប្រទេសជាទីនៅរបស់សេនាពលហារក៏បាលមហាក្សត្រ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅថា សេនានិគម ។ សេនានិគមនេះហើយដែលជាស្រុករបស់បិតានាងសុជាតាដែលថ្វាយមធុបាយាសដល់ព្រះអង្គជាដំបូង ។

អន្តលិក្ខចរោ បាសោ
យ្វាយំ ចរតិ មានសោ
តេន តំ បាធយិស្សាមិ(១)
ន មេ សមណ មោក្ខសីតិ ។
រូបា សទ្ទា រសា គន្ធា
ផោដ្ឋព្វា ច មនោរមា
ឯត្ថ មេ វិគតោ ឆន្ទោ
និហតោ ត្វមសិ អន្តកាតិ ។

អថខោ មារោ បាបិមា ជានាតិ មំ ភគវា ជានាតិ មំ សុគតោតិ ទុក្ខី ទុម្មនោ តត្ថេវន្តរធាយីតិ ។

មារកថា និដ្ឋិតា ។

(៣៦) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នានាទិសា នានាជនបទា បព្វជ្ជាបេក្ខេ ច ឧបសម្បទាបេក្ខេ ច អានេន្តិ ភគវា តេ បព្វាជេស្សតិ

១ ឱ. ម. ពាធយិស្សាមិ ។

ក៏មារក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះសមណៈ អន្ទាក់ណាដែលត្រាច់ទៅក្នុងអាកាស អន្ទាក់នេះឯងគឺធម្មជាតដែលត្រាច់ទៅក្នុងចិត្ត (របស់សត្វ ខ្ញុំនឹងចាក់ព្រះអង្គដោយអន្ទាក់គឺធម្មជាតនោះ ព្រះអង្គនឹងមិនរួច (អំពីវិស័យ) របស់ខ្ញុំទេ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមារជាសត្វដ៏ថោកទាប រូប សំឡេង ក្លិន រស និងផោដ្ឋព្វ ជាគ្រឿងត្រេកអរក្នុងចិត្តនៃសត្វ ចំណង់របស់តថាគតក្នុងអារម្មណ៍ មានរូបជាដើមនេះប្រាសចាកហើយ អ្នកឯងសោតក៏ត្រូវតថាគតកំចាត់បង់អំពីគុណកណាច (គឺតថាគតឲ្យបាលបាញ់) ហើយ ។ លំដាប់នោះ ក៏មារជាអ្នកមានចិត្តអាក្រក់ក៏ដឹងខ្លួនថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគស្គាល់អញ ព្រះសុគតស្គាល់អញ រួចក៏អន្តរធានបាត់ទៅអំពីកន្លែងនោះឯង ។

ចប់ មារកថា ។

(៣៦) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយតែងនាំមកនូវពួកបព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គល(១)ផង នូវពួកឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គល(២)ផង អំពីទិសផ្សេងៗ

១ អ្នកសំឡឹងយកនូវបព្វជ្ជា គឺអ្នកដែលប្រាថ្នានឹងបួសជាសាមណេរ ។ ២ អ្នកសំឡឹងយកនូវឧបសម្បទា គឺអ្នកដែលប្រាថ្នានឹងបួសជាភិក្ខុ ។

ឧបសម្បាទេស្សតីតិ ។ តត្ថ ភិក្ខូ ចេវ កិលមន្តិ បព្វជ្ជាបេក្ខា ច ឧបសម្បទាបេក្ខា ច ។ អថខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ ឯតរហិ ខោ ភិក្ខូ នានាទិសា នានាជនបទា បព្វជ្ជាបេក្ខេ ច ឧបសម្បទាបេក្ខេ ច អានេន្តិ ភគវា នេ បព្វាជេស្សតិ ឧបសម្បាទេស្សតីតិ តត្ថ ភិក្ខូ ចេវ កិលមន្តិ បព្វជ្ជាបេក្ខា ច ឧបសម្បទាបេក្ខា ច យន្នូនាហំ ភិក្ខូនំ អនុជានេយ្យំ តុម្ហេវ ទានិ ភិក្ខវេ តាសុ តាសុ ទិសាសុ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បព្វាជេថ ឧបសម្បាទេថាតិ ។ អថខោ ភគវា សាយណ្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឥធ មយ្ហំ ភិក្ខវេ រហោគតស្ស

អំពីជនបទផ្សេងៗ ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងបំបួសនិងឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រទាំងនោះ (ចំពោះព្រះអង្គ) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្ដី បព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្ដី ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្ដី ក៏ពិបាកលំបាកក្នុងដំណើរនោះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងទីស្ងាត់ ទ្រង់សម្ងំនៅក្នុងទីកម្បាំង មានព្រះតម្រិះក្នុងព្រះហឫទ័យកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយតែងនាំមកនូវពួកបព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលផង នូវពួកឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលផង អំពីទិសផ្សេងៗ អំពីជនបទផ្សេងៗ (មកកាន់សំណាក់តថាគត) ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងបំបួសនិងឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រទាំងនោះ ចំណែកភិក្ខុទាំងឡាយក្ដី បព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្ដី ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្ដី ក៏ពិបាកលំបាកក្នុងដំណើរនោះ បើដូច្នោះគួរតថាគតអនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ អ្នកទាំងឡាយត្រូវឲ្យបព្វជ្ជា ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ក្នុងទិសនោះៗ ក្នុងជនបទនោះៗចុះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចេញចាកការសម្ងំនៅក្នុងទីកម្បាំង ក្នុងវេលាថ្ងៃរសៀល ហើយព្រះអង្គឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតគង់នៅក្នុងទីស្ងាត់ សម្ងំក្នុងទីកម្បាំង ក្នុងទីនេះ

បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ ឯតរហិ ខោ ភិក្ខូ នានាទិសា នានាជនបទា បព្វជ្ជាបេក្ខេ ច ឧបសម្បទាបេក្ខេ ច អានេន្តិ ភគវា នេ បព្វាជេស្សតិ ឧបសម្បាទេស្សតីតិ តត្ថ ភិក្ខូ ចេវ កិលមន្តិ បព្វជ្ជាបេក្ខា ច ឧបសម្បទាបេក្ខា ច យន្នូនាហំ ភិក្ខូនំ អនុជានេយ្យំ តុម្ហេវទានិ ភិក្ខវេ តាសុ តាសុ ទិសាសុ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បព្វាជេថ ឧបសម្បាទេថាតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តុម្ហេវទានិ តាសុ តាសុ ទិសាសុ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បព្វាជេថ ឧបសម្បាទេថាតិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ បព្វាជេតព្វោ ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ បឋមំ កេសមស្សុំ ឱហារាបេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទាបេត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលឹ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឯវំ វទេហីតិ វត្តព្វោ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ សង្ឃំ

ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយតែងនាំមកនូវបព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយផង នូវឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយផង អំពីទិសផ្សេងៗ អំពីជនបទផ្សេងៗ ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងទ្រង់បព្វជ្ជានឹងឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក្តី បព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ក៏រមែងលំបាកក្នុងដំណើរនោះ បើដូច្នោះគួរតថាគតអនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបព្វជ្ជាឲ្យឧបសម្បទា(ដល់កុលបុត្រ)ក្នុងទិសនោះៗ ក្នុងជនបទនោះៗចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតថាអ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបព្វជ្ជាឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ក្នុងទិសនោះៗ ក្នុងជនបទនោះៗ ក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវឲ្យបព្វជ្ជាឲ្យឧបសម្បទាយ៉ាងនេះ ។ កុលបុត្រនោះភិក្ខុគប្បីការសក់និងពុកមាត់ឲ្យជាមុនសិន ហើយឲ្យស្លៀកដណ្តប់កាសាយៈទាំងឡាយ រួចឲ្យពាក់ចីវរឆៀងស្មាម្ខាងឲ្យថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងរួចប្រាប់ថា អ្នកចូរពោលពាក្យយ៉ាងនេះ[1]ថា ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីពឹង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីពឹង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីពឹង ខ្ញុំព្រះករុណា

១ ក្នុងអដ្ឋកថាមានសេចក្តីបំពេញទៀតថា អង្គុះណាលនូវពាក្យពោល ឥឡូវ ភ.លគ.ឥឡូវ នា.ពាក្យនេះ ។

សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមីតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេហិ តីហិ សរណគមនេហិ បព្វជ្ជំ ឧបសម្បទន្តិ ។

តីហិ សរណគមនេហិ ឧបសម្បទាកថា និដ្ឋិតា ។

[៣៥] អថខោ ភគវា វស្សំ វុដ្ឋោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ មយ្ហំ ខោ ភិក្ខវេ យោនិសោ មនសិការា យោនិសោ សម្មប្បធានា អនុត្តរា វិមុត្តិ អនុប្បត្តា អនុត្តរា វិមុត្តិ សច្ឆិកតា តុម្ហេបិ ភិក្ខវេ យោនិសោ មនសិការា យោនិសោ សម្មប្បធានា អនុត្តរំ វិមុត្តឹ អនុបាបុណាថ អនុត្តរំ វិមុត្តឹ សច្ឆិករោថាតិ ។

សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបព្វជ្ជានិងឧបសម្បទា ដោយត្រៃសរណគមន៍ទាំងឡាយនេះ ។

ឧបសម្បទាកថាដោយត្រៃសរណគមន៍ ចប់ ។

(៣៥) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ចាំវស្សារួចហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ តថាគតបានសម្រេចហើយ អរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ តថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ដោយបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយ ដោយមានសេចក្តីព្យាយាមដ៏ល្អដោយឧបាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកអ្នកទាំងឡាយក៏បានសម្រេចនូវអរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ដោយបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយ ដោយមានសេចក្តីព្យាយាមដ៏ល្អដោយឧបាយ ។

អថខោ មារោ បាបិមា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ

ពទ្ធោសិ មារបាសេហិ យេ ទិព្វា យេ ច មានុសា
មហាពន្ធនពទ្ធោសិ ន មេ សមណ មោក្ខសីតិ ។
មុត្តាហំ មារបាសេហិ យេ ទិព្វា យេ ច មានុសា
មហាពន្ធនមុត្តោម្ហិ និហតោ ត្វមសិ អន្តកាតិ ។

អថខោ មារោ បាបិមា ជានាតិ មំ ភគវា ជានាតិ មំ សុគតោតិ ទុក្ខី ទុម្មនោ តត្ថេវន្តរធាយិ ។

[៣៦] អថខោ ភគវា ពារាណសិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ឧរុវេលា តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។

គ្រានោះ ក្រុងមារជាអ្នកមានចិត្តបាបក្រក់ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបពោលពាក្យជាគាថានឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា

បពិត្រព្រះសមណៈ អន្ទាក់ទាំងឡាយណា ៗ ទោះបីជារបស់
ទេវតាក្តី ជារបស់មនុស្សក្តី ព្រះអង្គជាប់ហើយដោយអន្ទាក់ទាំង
នោះ ដែលជាអន្ទាក់របស់មារ ព្រះអង្គជាប់ចំពាក់ហើយដោយ
ចំណងរបស់មារ ព្រះអង្គមិនរួច (អំពីវិស័យ) ខ្ញុំឡើយ ។ ព្រះ
សម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមារជាសត្វដ៏លាមក អន្ទាក់ទាំង
ឡាយណា ៗ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ជារបស់មនុស្សក្តី
តថាគតរួចស្រឡះហើយចាកអន្ទាក់ទាំងនោះ ដែលជាអន្ទាក់
របស់មារ តថាគតរួចហើយចាកចំណងរបស់មារ អ្នកឯង
សោតក៏តថាគតនាំចេញចាកគុតកំណាច (គឺតថាគតផ្ចាញ់
ផ្ចាល) ហើយ ។

គ្រានោះ ក្រុងមារជាអ្នកមានចិត្តបាបកើតទុក្ខតូចចិត្តថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្គាល់អញ ព្រះសុគតទ្រង់ស្គាល់អញ ហើយក៏អន្តរធានបាត់ទៅក្នុងទីនោះឯង ។

[៣៦] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងក្រុងពារាណសីគួរដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ រួចទ្រង់យាងចេញទៅកាន់ចារិកក្នុងឧរុវេលា

អថខោ ភគវា មគ្គា ឱក្កម្ម យេន អញ្ញតរោ វនសណ្ឌោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ វនសណ្ឌំ អជ្ឈោគាហេត្វា អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសីទិ ។

តេន ខោ បន សមយេន តឹសមត្តា ភទ្ទវគ្គិយា សហាយកា សបជាបតិកា តស្មឹ(១) វនសណ្ឌេ បរិចារេន្តិ ។ ឯកស្ស បជាបតិ នាហោសិ ។ តស្សត្ថាយ វេសី អានីតា អហោសិ ។ អថខោ សា វេសី តេសុ បមត្តេសុ បរិចារេន្តេសុ ភណ្ឌំ អាទាយ បលាយិត្ថ ។ អថខោ តេ សហាយកា សហាយកស្ស វេយ្យាវច្ចំ ករោន្តា តំ ឥត្ថឹ គវេសន្តា តំ វនសណ្ឌំ អាហិណ្ឌន្តា អទ្ទសំសុ ភគវន្តំ អញ្ញតរស្មឹ រុក្ខមូលេ និសិន្នំ និស្វាន យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ អបិ ភន្តេ ភគវា ឥត្ថឹ(២) បស្សេយ្យាតិ ។ កឹ បន វោ កុមារា ឥត្ថិយាតិ ។ ឥធ មយំ ភន្តេ

១ ម. តស្មឹ វ ។ ២ ម. ឧ. ឯកំ ឥត្ថឹ ។

ប្រទេស ។ កាលនោះ ព្រះអង្គទ្រង់យាងចុះចាកផ្លូវហើយទៅកាន់ដងព្រៃមួយ លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់ចូលទៅកាន់ដងព្រៃនោះ ហើយគង់នៅទៀបគល់ឈើមួយ ។

សម័យនោះឯង ពួកភទ្ទវគ្គិយកុមារប្រមាណ ៣០ នាក់ជាសំឡាញ់នឹងគ្នាព្រមទាំងភរិយា កំពុងឲ្យភរិយាបម្រើ (ដោយកាម) ក្នុងដងព្រៃនោះ ។ មានកុមារម្នាក់ឥតភរិយាទេ ។ ទើបកុមារទាំងនោះនាំយកស្រីពេស្យា (ស្រីផ្កាមាស) ម្នាក់មក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កុមារដែលឥតភរិយានោះ ។ លំដាប់នោះឯង កាលដែលកុមារទាំងនោះប្រមាទធ្វេសកំពុងឲ្យភរិយារបស់ខ្លួនបម្រើ ស្រីពេស្យានោះបានលួចយកភណ្ឌៈ(១) រត់ទៅបាត់ ។ កាលនោះ កុមារជាសំឡាញ់នឹងគ្នាទាំងនោះខ្វល់ខ្វាយដល់កុមារជាសំឡាញ់ដូច្នេះ ក៏ស្វែងរកស្រីពេស្យានោះ ក៏បានដើរទៅចូលទៅដងព្រៃនោះបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅទៀបគល់ឈើមួយ លុះឃើញហើយទើបនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានឃើញស្រី (ម្នាក់) ដែរឬទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកុមារទាំងឡាយ ចុះអ្នកត្រូវការអ្វី ដោយស្រី (នោះ) ។ កុមារទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន

១ បង្វេច ឬទ្រព្យ ។

តិំសមត្តា ភទ្ទវគ្គិយា សហាយកា សបជាបតិកា ឥមស្មិំ វនសណ្ឌេ បរិចារយិម្ហា ឯកស្ស បជាបតិ នាហោសិ តស្សត្ថាយ វេសី អានីតា អហោសិ អថខោ សា ភន្តេ វេសី អម្ហេសុ បមត្តេសុ បរិចារេន្តេសុ ភណ្ឌំ អាទាយ បលាយិត្ថ តេ មយំ ភន្តេ សហាយកា សហាយកស្ស វេយ្យាវច្ចំ ករោន្តា តំ ឥត្ថិំ គវេសន្តា ឥមំ វនសណ្ឌំ អាហិណ្ឌាមាតិ ។ តំ កិំ មញ្ញថ វោ កុមារា កតមំ នុ ខោ តុម្ហាកំ វរំ យំ វា តុម្ហេ ឥត្ថិំ គវេសេយ្យាថ យំ វា អត្តានំ គវេសេយ្យាថាតិ ។ ឯតទេវ ភន្តេ អម្ហាកំ វរំ យំ មយំ អត្តានំ គវេសេយ្យាមាតិ ។ តេនហិ វោ កុមារា និសីទថ ធម្មំ វោ ទេសេស្សាមីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ តេ ភទ្ទវគ្គិយា សហាយកា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្វិំ កថំ កថេសិ

ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នា ប្រមាណ ៣០ នាក់ជាពួកជំទង់ ជាសំឡាញ់ទីស្នាល នៅក្នុងទីច្រណោល ប្រមេសរមេះមានភរិយាផ្សេងៗគ្នា បានបម្រើកាយបម្រើក្នុងដងព្រៃនេះ ឯកុមារជាសំឡាញ់ម្នាក់មិនមានភរិយាទីនោះឡើយ យើងខ្ញុំបាននាំយកស្រីពេស្យាម្នាក់មក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កុមារជាសំឡាញ់នោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាលដែលយើងខ្ញុំប្រមាទស្រវឹងក្នុងភរិយារបស់ខ្លួនបម្រើ ស្រីពេស្យានោះក៏លួចយកភណ្ឌៈរត់បាត់ទៅក្នុងពេលនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ហេតុនោះយើងខ្ញុំជាសំឡាញ់ទីស្នាលខ្វល់ខ្វាយដល់កុមារជាសំឡាញ់ជួយស្វែងរកស្រីពេស្យានោះ ក៏បានដើរមកកាន់ដងព្រៃនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលកុមារទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច អ្នកទាំងឡាយគួរស្វែងរកស្រីប្រសើរជាង ឬគួរស្វែងរកខ្លួនប្រសើរជាង ។ កុមារទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំគួរស្វែងរកខ្លួនប្រសើរជាង ។ ទើបព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកុមារទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយអង្គុយមកសិនចុះ តថាគតនឹងសំដែងធម៌ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ ភទ្ទវគ្គិយកុមារជាសំឡាញ់ទីស្នាលទាំងនោះទូលព្រះពុទ្ធដីកាថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យ៉ាងនោះហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វីកថាដល់ពួក

សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ តេសំ តស្មិំយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំកិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ

ភទ្ទវគ្គិយកុមារជាសំឡាញ់ទាំង៣០នាក់នោះ គឺទ្រង់ប្រកាសទានកថា ១ សីលកថា ១ សគ្គកថា ១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង ១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស) ១ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា ភទ្ទវគ្គិយកុមារទាំងនោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តសប្បាយឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គ គឺសំដែងទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គសច្ច ១ ក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតាសំពត់ស ស្អាត ប្រាសចាកពណ៌ខ្មៅ គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាដូចម្ដេចមិញ ធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលក៏កើតឡើងដល់ភទ្ទវគ្គិយកុមារទាំងនោះក្នុងទីអាសនៈនោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលមានសភាពកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតនោះទាំងអស់ រមែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ ភទ្ទវគ្គិយកុមារទាំងនោះបានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្ដីសង្ស័យ មិនមានសេចក្ដីងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវភាពជាអ្នកក្លាហាន មិនបាច់ជឿស្ដាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្ដា ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន

បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

ភទ្ទវគ្គិយសហាយកានំ វត្ថុ និដ្ឋិតំ ។

ទុតិយភាណវារំ ។

[៣៧] អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ឧរុវេលា តទវសរិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឧរុវេលាយំ តយោ ជដិលា បដិវសន្តិ ឧរុវេលកស្សបោ នទីកស្សបោ គយាកស្សបោតិ ។ តេសុ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ បញ្ចន្នំ ជដិលសតានំ នាយកោ ហោតិ វិនាយកោ អគ្គោ បមុខោ បាមោក្ខោ ។ នទីកស្សបោ ជដិលោ តិណ្ណំ ជដិលសតានំ នាយកោ ហោតិ វិនាយកោ អគ្គោ បមុខោ បាមោក្ខោ ។ គយាកស្សបោ ជដិលោ ទ្វិន្នំ ជដិលសតានំ នាយកោ ហោតិ វិនាយកោ អគ្គោ បមុខោ បាមោក្ខោ ។

យើងខ្ញុំគួរបាននូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភទ្ទវគ្គិយកុមារទាំងនោះថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌ដែលតថាគតបានសំដែងល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់ភទ្ទវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះ ។

ចប់ រឿងពួកភទ្ទវគ្គិយភិក្ខុសំឡាញ់ចិត្តគ្នា ។

ទុតិយភាណវារៈ ចប់ ។

[៣៧] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរសំដៅទៅកាន់ឧរុវេលប្រទេស ។ សម័យនោះឯង ជដិល ៣ នាក់ (ជាបងប្អូននឹងគ្នា) គឺឧរុវេលកស្សប ១ នទីកស្សប ១ គយាកស្សប ១ អាស្រ័យនៅក្នុងឧរុវេលប្រទេស (នោះ) ។ បណ្តាជដិលទាំងនោះ មានជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបជានាយក ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តមប្រសើរជាងជដិល ៥០០ នាក់ ។ ជដិលឈ្មោះនទីកស្សប ជានាយក ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តមប្រសើរ ជាងជដិល ៣០០ នាក់ ។ ជដិលឈ្មោះគយាកស្សប ជានាយក ជាអ្នកដឹកនាំ

អថខោ ភគវា យេន ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស អស្សមោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច សចេ តេ កស្សប អគរុ វសេយ្យាម ឯករត្តឹ អគ្យាគារេតិ ។ ន ខោ មេ មហាសមណ គរុ អត្ថេត្ថ ចណ្ឌោ នាគរាជា ឥទ្ធិមា អាសីវិសោ ឃោរវិសោ សោ តំ មា វិហេឋេសីតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច សចេ តេ កស្សប អគរុ វសេយ្យាម ឯករត្តឹ អគ្យាគារេតិ ។ ន ខោ មេ មហាសមណ គរុ អត្ថេត្ថ ចណ្ឌោ នាគរាជា ឥទ្ធិមា អាសីវិសោ ឃោរវិសោ សោ តំ មា វិហេឋេសីតិ ។ តតិយម្បិ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច សចេ តេ កស្សប អគរុ វសេយ្យាម ឯករត្តឹ អគ្យាគារេតិ ។ ន ខោ មេ មហាសមណ គរុ អត្ថេត្ថ ចណ្ឌោ នាគរាជា ឥទ្ធិមា អាសីវិសោ

ជាកំពូលជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ប្រសើរជាងជដិល៥០០នាក់ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់អាស្រមរបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប បើអ្នកមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ យើងសូមនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមួយរាត្រី ។ ឧរុវេលកស្សបពោលតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ទេ តែថាក្នុងរោងភ្លើងនេះមាននាគរាជមួយកាចសាហាវ មានឫទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យតែនាគរាជនោះបៀតបៀនព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបជាគំរប់ពីរដងទៀតថា នែកស្សប បើអ្នកមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ យើងសូមនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមួយរាត្រី ។ ឧរុវេលកស្សបពោលតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ទេ តែក្នុងរោងភ្លើងនេះមាននាគរាជមួយកាចសាហាវ មានឫទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យតែនាគរាជនោះបៀតបៀនព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបជាគំរប់បីដងទៀតថា នែកស្សប បើអ្នកមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ យើងសូមនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមួយរាត្រី ។ ឧរុវេលកស្សបពោលតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ទេ តែក្នុងរោងភ្លើងនេះមាននាគរាជមួយ ជាសត្វកាច

ឃោរវិសោ សោ តំ មា វិហេឋេសីតិ ។ អប្បេវ(១) មំ ន វិហេឋេយ្យ ឥង្ឃ ត្វំ កស្សប អនុជានាហិ អគ្យាគារន្តិ ។ វិហរ មហាសមណ យថាសុខន្តិ ។ អថខោ ភគវា អគ្យាគារំ បវិសិត្វា តិណសន្ថារំ បញ្ញបេត្វា និសីទិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតឹ ឧបដ្ឋបេត្វា ។

[៣៥] អថខោ សោ នាគោ អទ្ទស ភគវន្តំ បវិដ្ឋំ ទិស្វាន ទុក្ខី ទុម្មនោ បធូបាសិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ ឥមស្ស នាគស្ស អនុបហច្ច ឆវិញ្ច ចម្មញ្ច មំសញ្ច ន្ហារុញ្ច អដ្ឋិញ្ច អដ្ឋិមិញ្ជញ្ច តេជសា តេជំ បរិយាទិយេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភគវា តថារូបំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា បធូបាសិ ។ អថខោ សោ នាគោ មក្ខំ អសហមានោ បជ្ជលិ ។ ភគវាបិ តេជោធាតុំ សមាបជ្ជិត្វា បជ្ជលិ ។ ឧភិន្នំ

១ អប្បេវនាមាតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

មានឫទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យតែនាគនោះបៀតបៀនព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប នាគនោះបៀតបៀនយើងមិនបានទេ ម្នាលកស្សប អ្នកចូរព្រមឲ្យរោងភ្លើង (ដល់យើងចុះ) ។ ជដិលកស្សបតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គចូរនៅតាមសប្បាយចុះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ហើយក្រាលនូវកម្រាលស្មៅ គង់ផ្គត់ភ្នែនតាំងកាយឲ្យត្រង់ ដម្កល់ស្មារតីឆ្ពោះមុខទៅកាន់កម្មដ្ឋាន ។

[៣៥] គ្រានោះ នាគនោះបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចូលទៅ លុះឃើញហើយ កើតទុក្ខ តូចចិត្ត ក៏បណ្តាលឲ្យផ្សែងហុយឡើង ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ការណ៍នេះគួរតថាគត កុំបៀតបៀនស្បែកសម្បុរផង ស្បែកទន្ទាប់ សាច់ សរសៃពួរ ឆ្អឹង ខួរក្នុងឆ្អឹង របស់នាគដ៏នេះឡើយ ហើយគ្រាន់តែគ្របសង្កត់តេជះ (របស់នាគដ) ដោយតេជះរបស់តថាគតចុះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងឫទ្ធាភិសង្ខារមានសភាពដូច្នោះហើយ ក៏បណ្តាលឲ្យផ្សែងហុយតបទៅវិញ ។ ចំណែកនាគនោះអត់ទ្រាំសេចក្តីក្រោធមិនបាន ក៏បណ្តាលភ្លើងឲ្យឆេះឡើង ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះអង្គទ្រង់ចូលឈានមានតេជោធាតុជាអារម្មណ៍ ហើយទ្រង់បណ្តាលភ្លើងឲ្យឆេះឡើងដែរ ។ កាលបើអ្នកមានឫទ្ធិ

សញ្ជោតិភូតាចំ(១) អគ្យាគារំ អាទិត្តំ វិយ ហោតិ សម្បជ្ជលិតំ សញ្ជោតិភូតំ(២) ។ អថខោ តេ ជដិលា អគ្យាគារំ បរិវារេត្វា ឯវមាហំសុ អភិរូបោ វត ភោ មហាសមណោ នាគេន វិហេឋិយតីតិ ។ អថខោ ភគវា តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន តស្ស នាគស្ស អនុបហច្ច ឆវិញ្ច ចម្មញ្ច មំសញ្ច នហារុញ្ច អដ្ឋិញ្ច អដ្ឋិមិញ្ជញ្ច តេជសា តេជំ បរិយាទិយិត្វា បត្តេ បក្ខិបិត្វា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ទស្សេសិ អយន្តេ កស្សប នាគោ បរិយាទិន្នោ អស្ស តេជសា តេជោតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម ចណ្ឌស្ស នាគរាជស្ស ឥទ្ធិមតោ អាសីវិសស្ស ឃោរវិសស្ស តេជសា តេជំ បរិយាទិយិស្សតិ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

[៣៩] នេរញ្ជរាយ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលមវោច សចេ តេ កស្សប អគរុ វិហរេមុ

១-២ សញ្ជោតិភូតាចំ សញ្ជោតិភូតម្បិ ឧភោ ។

តាំងពីកណ្ដាលនៃភ្លើងខ្សែភ្លើងក្រោងក្រោយរៀងហើយ ឯភេទភ្លើងកុំដរៀងក្តៅសន្ធោសន្ធៅរៀងទៅហាក់ដូចជាភ្លើងនេះ ។ លុះព្រឹកនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ នាំគ្នាចោមរោមរោងភ្លើងហើយពោលយ៉ាងនេះថា ឱសមណៈមានរូបល្អម្ល៉េះ នឹងត្រូវនាគបៀតបៀន ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយ ទ្រង់មិនបានប៉ះពាល់ស្បែកក្រៅ ស្បែកខាងក្នុង សាច់ សរសៃ ឆ្អឹង ខួរក្នុងឆ្អឹងរបស់នាគនោះ ទ្រង់គ្របសង្កត់តេជៈដោយតេជៈហើយទ្រង់ដាក់នាគក្នុងបាត្រ (យកទៅ) បង្ហាញដល់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប នេះនាគរបស់អ្នកឯង តថាគតបានគ្របសង្កត់តេជៈរបស់វា ដោយតេជៈតថាគតហើយ ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបក្រិះរិះដូច្នេះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពធំមែន ព្រោះហេតុថា (ព្រះអង្គ) អាចគ្របសង្កត់តេជៈរបស់នាគរាជសាហាវ មានឫទ្ធិ មានពិសក្លាខ្លាំង មានពិសដ៏គួរខ្លាច ដោយតេជៈ (របស់ព្រះអង្គបាន) តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់មិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។

[៣៩] ព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ទ្រង់ប្រថាប់នៅ) ជិតឆ្នេរស្ទឹងនេរញ្ជរា ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប បើអ្នកមិនធុញទ្រាន់ទេ តថាគតសុំនៅក្នុងរោងភ្លើង

អជ្ជុណ្ហោ អគ្គិសរណម្ហីតិ ។ ន ខោ មេ មហាសមណ គរុ ផាសុកាមោ ច(១) តំ និវារេមិ ចណ្ឌេត្ថ នាគរាជា ឥទ្ធិមា អាសីវិសោ ឃោរវិសោ សោ តំ មា វិហេឋេសីតិ ។

អប្បេវ មំ ន វិហេឋេយ្យ ឥង្ឃ ត្វំ កស្សប អនុជានាហិ អគ្យាគារន្តិ ។

ទិន្នន្តិ នំ វិទិត្វា អសម្ភីតោ(២)
បាវិសិ ភយមតីតោ ។
ទិស្វា ឥសឹ បវិដ្ឋំ អហិនាគោ(៣)
ទុម្មនោ បធូបាសិ ។
សុមនមានសោ(៤) ន វិមនោ
មនុស្សនាគោបិ តត្ថ បធូបាសិ ។
មក្ខញ្ច អសហមានោ
អហិនាគោ បាវកោវ បជ្ជលិ ។

១ ឱ. ផាសុកាមោវ ។ ២ ឱ. អសម្ភីតោ ។ ៣ ឯត្ថន្តរេ ទុក្ខំ ភគ្គំ ហេត្ថា ទិស្សតិ ។
៤ ឱ. សុមានសោ ។

គង់នៅនេះបាន ១ ថ្ងៃសិន ។ ឧរុវេលកស្សបជដិលទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនធ្ងន់ធ្ងរទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំប្រាថ្នាសេចក្តីសប្បាយ ទើបហាមព្រះអង្គថា ក្នុងរោងភ្លើងនេះមាននាគរាជមួយជាសត្វកាច មានឫទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យនាគនោះបៀតបៀនព្រះអង្គឡើយ ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប ឯនាគនោះមិនគប្បីបៀតបៀនតថាគតបានទេ ណ្ហើយចុះ អ្នកចូរព្រមឲ្យរោងភ្លើង (ដល់តថាគតចុះ) ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា ឧរុវេលកស្សបព្រមឲ្យ ហើយព្រះអង្គមិនតក់ស្លុត ឥតមានកោតក្រែងភ័យ ហើយយាងចូលទៅ ។ ពស់ជាអហិនាគបានឃើញព្រះអង្គយាងចូលទៅក៏ខ្ញាល់ចិត្ត ទើបបណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយចេញ ។ ឯព្រះសម្ពុទ្ធជាមនុស្សនាគទ្រង់មានព្រះហឫទ័យរីករាយ ឥតមានសេចក្តីតក់ស្លុត ក៏បណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយចេញក្នុងទីនោះដែរ ។ ចំណែកអហិនាគអត់ទ្រាំសេចក្តីក្រោធមិនបាន ក៏បណ្តាលភ្លើងឲ្យឆេះឡើង ដូចជាភ្លើងធម្មតា ។

នោ ជាតុ កុសលោ មនុស្សជាតោ ចិន្ត (១) ឧជ្ជលិ ។
ឧត្តិន្នំ សញ្ញោតិក្ខន្តំ អត្តាតំ ឧត្តិដ្ឋារ ។
ជដិលា អតិក្កោ ឋិត កោ មហាសមណោ ជាតេន
វិហេឋយតីតិ គណាទ្ធិ ។
អជ ភ្ជៀយា អត្ថយេធ មហាជាតស្ស (២) អត្ថិយោ ១
យោទ្ធិ ។
អត្ថិមតោ បជ ម៉ិតា អគេតាវណ្ណា អត្ថិយោ យោទ្ធិ ។
នំណា អជ លោហិតកា (៣) មញ្ចេដ្ឋា ម៉ិតកា ជលិតក-
វណ្ណាយោ អគ្គិសសស្ស កាយេ អគេតាវណ្ណា អត្ថិយោ
យោទ្ធិ ។
បដ្ឋិ ខុឧមិត្វា មហាជាតំ ត្រាហ្មណស្ស ឧសស្សំ
អរំ ទេ អាគស្សប ជាតោ បរិយាធិញ្ចា អស្ស តេជសា
នោជាតិ (៤) ។
អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ ភគវតោ [illegible]

១ ឧ. ចន្តេ ។ ២ ឧ. ឧ. ហតា ពាគស្ស ។ ៣ ឧ. លោហិតិកា ។ ៤ [illegible]
[illegible]

ឯមនុស្សនាគទ្រង់ខ្ញាល់ភ្លើងនោះ មានពេជាតាភ្លឺ
ការម្នាក់ ក៏បណ្ដាលឲ្យនៅទៀនក៏កដ៏ទីនោះផង ។
កាលបើអគ្គិនាគទ្រង់ចាំងបណ្ដាលឲ្យភ្លើងក្រៅក្រោយ
ទៀតព្រមគ្នាហើយ ពួកជដិលក៏ពោលហេមនេះភ្លើង ។
ជដិលទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា ឱ ព្រះមហាសមណៈមានរូបល្អមែន
គឺនាគបៀតបៀន ។
លុះកន្លងរាត្រីនោះហើយ ស្ដេចសម្ដែងនាគក៏ពេលអស់ទៅ
ទៅ ។ ឯភ្លើងមានពណ៌ទាំងឡាយរបស់ព្រះសម្ពុទ្ធមានឫទ្ធិ
ក៏តាំងនៅផងដែល ។ ភ្លើងមានពណ៌ផ្សេងៗ គឺ ខៀវខ្លះ
ក្រហមខ្លះ ហង្សបាទ (ក្រហមខ្ចី) ខ្លះ លឿងខ្លះ
ពណ៌ថ្មខ្លះ មាននៅក្នុងព្រះកាយរបស់ព្រះសម្ពុទ្ធ
ដែលជាព្រះអង្គអង្គីរស ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ដាក់
អហិនាគក្នុងបាត្រហើយ (នាំទៅ) បង្ហាញព្រាហ្ម-
ណ៍ថា នែកស្សប នេះនាគរបស់អ្នក គឺនាគស្រប
សត្វកាចរបស់អ្នកបានអស់តេជះហើយ ។
ព្រោះនោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ក្រោះថ្លាដោយឥទ្ធិប្បាដិ-
ហារ្យនេះ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ឥទ្ធិប្បាដិហារិយេន អភិប្បសន្នោ ភគវតិ ឯតទវោច ឥធេវ មហាសមណ វិហរ អហន្តេ ធុវភត្តេនាតិ ។

បឋមំ បាដិហារិយំ ។

[៤០] អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស អស្សមស្ស អវិទូរេ អញ្ញតរស្មឹ វនសណ្ឌេ វិហាសិ ។ អថខោ ចត្តារោ មហារាជានោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណា កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភាសេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ចតុទ្ទិសា អដ្ឋំសុ សេយ្យថាបិ មហន្តា អគ្គិក្ខន្ធា ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច កាលោ មហាសមណ និដ្ឋិតំ ភត្តំ កេ នុ ខោ តេ មហាសមណ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណា កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ

ដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រមហាសមណៈ សូមព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទីនេះ ចុះ ខ្ញុំនឹងអង្គាសដោយនិច្ចភត្តដល់ព្រះអង្គ ។

ចប់បាដិហារ្យជាបឋម ។

[៤០] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងដងព្រៃមួយ ក្នុងទីជិតអាស្រមរបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ។ កាលនោះ ទេវតាទាំង ៤ ជាស្តេចធំ មានសម្បុរល្អ (ចុះមក) ក្នុងវេលាកន្លងកណ្ដាលអធ្រាត្រ បណ្ដាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបឋិតនៅក្នុងទិសទាំង ៤ មានឧបមាដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំ ។ លុះរាត្រីនោះកន្លងហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល (នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារសម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ពួកអ្នកណា ដែលមានសម្បុរល្អ (ចុះមក) ក្នុងវេលាកន្លងកណ្ដាលអធ្រាត្របណ្ដាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់

ឱភាសេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ចតុទ្ទិសា អដ្ឋំសុ សេយ្យថាបិ មហន្តា អគ្គិក្ខន្ធា ។ ឯតេ ខោ កស្សប ចត្តារោ មហារាជានោ យេនាហំ តេនុបសង្កមឹសុ ធម្មស្សវនាយាតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម ចត្តារោបិ មហារាជានោ ឧបសង្កមិស្សន្តិ ធម្មស្សវនាយ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មិំយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ ។

ទុតិយំ បាដិហារិយំ ។

[៦១] អថខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ(១) កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភាសេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ សេយ្យថាបិ មហាអគ្គិក្ខន្ធោ បុរិមាហិ វណ្ណនិភាហិ អភិក្កន្តតរោ ច

១ ម. អភិក្កន្តវណ្ណោ ។ គ្គ ការណំ បរិយេសិតព្វំ ។

ហើយចូលមកគាល់ព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះអង្គហើយ ស្ថិតនៅក្នុងទិសទាំង ៤ មានឧបមាដូចគំនរភ្លើងធំ ៗ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប អ្នកទាំងនោះគឺស្ដេចទាំង ៤ ចូលមកគាល់តថាគតដើម្បីនឹងស្ដាប់ធម៌ ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប មានសេចក្ដីត្រិះរិះថា មហាសមណៈ(នេះ)មានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពធំមែន ព្រោះហេតុថា សូម្បីមហារាជទាំង ៤ ក៏គង់ចូលមកគាល់ដើម្បីស្ដាប់ធម៌បាន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់មិនមែនជាអរហន្តដូចអញទេ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ។

ចប់បាដិហារ្យគំរប់ ២ ។

[៦១] គ្រានោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ មានពណ៌ល្អ បណ្ដាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ក្នុងវេលាកណ្ដាលអធ្រាត្រ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ មានឧបមាដូចគំនរភ្លើងធំ ដ៏រុងរឿងទ្រទ្រង់ល្អជាងរស្មីពណ៌ដែលមានហើយក្នុងកាល

បណីតតរា ច ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧ-បសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច កាលោ មហាសមណ និដ្ឋិតំ ភត្តំ កោ នុ ខោ សោ មហាសមណ អភិក្កន្តា-យ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភា-សេត្វា យេន ត្វំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ សេយ្យថាបិ មហាអគ្គិក្ខន្ធោ បុរិមាហិ វណ្ណនិភាហិ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ចាតិ ។ ឯសោ ខោ កស្សប សក្កោ ទេវានមិន្ទោ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ធម្មស្សវនាយាតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្ស-បស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហា-សមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម សក្កោ ទេវានមិ-ន្ទោ ឧបសង្កមិស្សតិ ធម្មស្សវនាយ ន ត្វេវ ច ខោ អរ-ហា យថា អហន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មិំយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ ។

តតិយំ បាដិហារិយំ ។

យប់មុន ៗ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្ស-បចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល (នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារកើតស្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ចុះអ្នកណាដែលមានពណ៌ល្អ បណ្ដាលរស្មីឲ្យភ្លឺនូវដងព្រៃទាំងអស់ក្នុងវេលាកណ្ដាលអធ្រាត្រ ហើយចូលមកគាល់ព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ទើបឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ មានឧបមាដូចជាគំនរភ្លើងធំដ៏រុងរឿងនឹងនូវពណ៌ស្រស់ដោយពណ៌ដែលមានហើយក្នុងកាលយប់មុន ៗ ទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប អ្នកនោះហើយគឺសក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ ចូលមករកតថាគតដើម្បីនឹងស្ដាប់ធម៌ ៗ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប មានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើន ព្រោះថា សក្កទេវរាជជាធំជាងពួកទេវតាគង់ចូលមកគាល់ដើម្បីនឹងស្ដាប់ធម៌ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ គង់នៅមិនមែនជាអរហន្តដូចអញទេ ៗ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបរួចស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រ-ថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ៗ

ចប់បាដិហារ្យជាគំរប់ ៣ ។

(៦២) អថខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភាសេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ សេយ្យថាបិ មហាអគ្គិក្ខន្ធោ បុរិមាហិ វណ្ណនិភាហិ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ច ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច កាលោ មហាសមណ និដ្ឋិតំ ភត្តំ កោ នុ ខោ សោ មហាសមណ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភាសេត្វា យេន ត្វំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ សេយ្យថាបិ មហាអគ្គិក្ខន្ធោ បុរិមាហិ វណ្ណនិភាហិ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ចាតិ ។ ឯសោ ខោ កស្សប ព្រហ្មា សហម្បតិ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ធម្មស្សវនាយាតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម ព្រហ្មា សហម្បតិ ឧបសង្កមិស្សតិ

(៦២) សម័យនោះ សហម្បតិព្រហ្មមានសម្បុរល្អបណ្ដាលឲ្យភ្លឺគ្រប់ទីព្រៃទាំងអស់ កន្លងវេលាកណ្ដាលអធ្រាត្រ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរមួយ មានពន្លឺភ្លឺដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំ រុងរឿងដ៏ឧត្ដមជាងរស្មីនៃពណ៌ដែលមានហើយក្នុងយប់មុនៗ ។ កាលរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល (នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តបាយក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ចុះអ្នកណាហ្ន៎ មានពណ៌ល្អបណ្ដាលឲ្យភ្លឺគ្រប់ទីព្រៃទាំងអស់ កន្លងវេលាកណ្ដាលអធ្រាត្រ ចូលមកគាល់ព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះអង្គហើយឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ មានពន្លឺភ្លឺដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំ រុងរឿងដ៏ឧត្ដមជាងរស្មីនៃពណ៌ដែលមានក្នុងយប់មុនៗនោះ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា នែកស្សប អ្នកនោះឯងគឺសហម្បតិព្រហ្មចូលមករកតថាគតដើម្បីនឹងស្ដាប់ធម៌ ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា សូម្បីសហម្បតិព្រហ្មក៏គង់ចូលមកគាល់

ធម្មស្សវនាយ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មិំយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ ។

ចតុត្ថំ បាដិហារិយំ ។

[៤៣] តេន ខោ បន សមយេន ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស មហាយញ្ញោ បច្ចុបដ្ឋិតោ ហោតិ ។ កេវលកប្បា ច អង្គមគធា បហូតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ អាទាយ អភិក្កមិតុកាមា ហោន្តិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ ឯតរហិ ខោ មេ មហាយញ្ញោ បច្ចុបដ្ឋិតោ កេវលកប្បា ច អង្គមគធា បហូតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ អាទាយ អភិក្កមិស្សន្តិ សចេ មហាសមណោ មហាជនកាយេ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ករិស្សតិ មហាសមណស្ស លាភសក្ការោ អភិវឌ្ឍិស្សតិ មម លាភសក្ការោ បរិហាយិស្សតិ អហោ នូន មហាសមណោ ស្វាតនាយ នាគច្ឆេយ្យាតិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ឧត្តរកុរុំ គន្ត្វា តតោ បិណ្ឌបាតំ អាហរិត្វា

ដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌ដែរ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនទាន់មែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ។

ចប់បាដិហារ្យជាគំរប់ ៤ ។

(៤៣) សម័យនោះឯង គ្រឿងបូជាធំនឹងកើតឡើងដល់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ។ (គ្រានោះ) ជនអ្នកនៅក្នុងដែនអង្គៈនឹងមគធៈទាំងអស់គ្នា ប្រាថ្នានឹងនាំយកខាទនីយភោជនីយាហារជាច្រើនណាស់ ចូលមកបូជា ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា កាលឥឡូវនេះឯង គ្រឿងបូជាធំនឹងកើតឡើងដល់អញ ជួនជាជនអ្នកនៅក្នុងដែនអង្គៈនឹងមគធៈទាំងអស់គ្នា នឹងនាំយកខាទនីយភោជនីយាហារជាច្រើនណាស់ចូលមកបូជា បើមហាសមណៈនឹងធ្វើឥទ្ធិបាដិហារ្យក្នុងទីប្រជុំមហាជន លាភសក្ការៈនឹងចំរើនដល់មហាសមណៈ លាភសក្ការៈរបស់អញក៏នឹងសាបសូន្យទៅ មហាសមណៈកុំគប្បីមកទាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកនេះឡើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីបរិវិតក្កក្នុងចិត្តរបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ដោយព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ហើយទ្រង់យាងទៅកាន់ឧត្តរកុរុទ្វីប នាំយកបិណ្ឌបាតមកអំពី

អនោតត្តទហេ បរិភុញ្ជិត្វា តត្ថេវ ទិវាវិហារំ អកាសិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច កាលោ មហាសមណ និដ្ឋិតំ ភត្តំ កឹ នុ ខោ មហាសមណ ហិយ្យោ នាគមាសិ អបិច មយំ តំ សរាម កឹ នុ ខោ មហាសមណោ នាគច្ឆតីតិ ខាទនីយស្ស ច[១] តេ បដិវីសោ ឋបិតោតិ ។ ននុ តេ កស្សប ឯតទហោសិ ឯតរហិ ខោ មេ មហាយញ្ញោ បច្ចុបដ្ឋិតោ កេវលកប្បា ច អង្គមគធា បហូតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ អាទាយ អភិក្កមិស្សន្តិ សចេ មហាសមណោ មហាជនកាយេ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ករិស្សតិ មហាសមណស្ស លាភសក្ការោ អភិវឌ្ឍិស្សតិ មម លាភសក្ការោ បរិហាយិស្សតិ អហោ នូន មហាសមណោ ស្វាតនាយ នាគច្ឆេយ្យាតិ សោ ខោ អហំ កស្សប តវ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ឧត្តរកុរុំ គន្ត្វា តតោ បិណ្ឌបាតំ អាហរិត្វា អនោតត្តទហេ បរិភុញ្ជិត្វា

១ ម. ម. ខាទនីយស្ស ច ភោជនីយស្ស ច ។

នូវភត្តនោះ ហើយទ្រង់សោយទៀបស្រះអនោតត្ត ហើយទ្រង់សម្រាកនៅឥរិយាបថៈនៅក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងទីនោះឯង ។ កាលបើកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបបង្គំទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល (នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តបានកើតសម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ហេតុដូចម្ដេចក៏ព្រះអង្គមិនយាងមកក្នុងថ្ងៃម្សិលមិញ ចំណែកខ្ញុំ ៗ តែងរលឹកព្រះអង្គខ្ញុំទាំងឡាយថា មហាសមណៈមិនមកដោយហេតុអ្វី ហើយបានទុកចំណែកភត្តចំណែកខាទនីយាហារទុក ដើម្បីព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប សេចក្ដីត្រិះរិះនេះថា ក្នុងកាលឥឡូវនេះយញ្ញធំ នឹងកើតឡើងដល់អញ ម្យ៉ាងទៀត ជនអ្នកនៅក្នុងដែនអង្គៈនិងមគធៈទាំងអស់គ្នា នឹងនាំយកខាទនីយៈភោជនីយាហារជាច្រើនចូលមកហើយ បើមហាសមណៈនឹងធ្វើឥទ្ធិបាដិហារ្យក្នុងទីប្រជុំមហាជនលាភសក្ការៈនឹងចម្រើនដល់មហាសមណៈ លាភសក្ការៈរបស់អញនឹងសាបសូន្យទៅ ។ មហាសមណៈកុំគប្បីមកក្នុងថ្ងៃស្អែកនោះ ដូច្នេះកើតមានដល់អ្នក នែកស្សប ចំណែកតថាគតដឹងច្បាស់នូវសេចក្ដីត្រិះរិះក្នុងចិត្តរបស់អ្នកឯង ដោយចិត្តតថាគត ហើយតថាគតក៏ទៅកាន់ឧត្តរកុរុនាំយកបិណ្ឌបាតមកពីទ្វីបនោះ មកឆាន់ទៀបស្រះអនោតត្ត ហើយ

តត្ថេវ ទិវាវិហារំ អកាសិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្ស-បស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហា-សមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម ចេតសាបិ ចិត្តំ បជានិស្សតិ[១] ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មិំយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ ។

ចតុត្ថំ បាដិហារិយំ ។

(៤៤) តេន ខោ បន សមយេន ភគវតោ បំសុកូលំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កត្ថ នុ ខោ អហំ បំសុកូលំ ធោវេយ្យន្តិ ។ អថខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិ-វិតក្កមញ្ញាយ បាណិនា បោក្ខរណិំ ខណិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥធ ភន្តេ ភគវា បំសុកូលំ ធោវតូតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កិម្ហិ នុ ខោ អហំ បំសុកូលំ បរិមទ្ទេយ្យន្តិ ។ អថខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ

១ បជានិស្សតីតិ ក្វចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

សម្រាកតំរិយាបថក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងទីនោះឯង ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបត្រិះរិះដូច្នេះថា មហាសមណៈនេះ មានឫទ្ធិច្រើនណាស់ពិត មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គស្គាល់ចិត្តដោយចិត្តរបស់ព្រះអង្គបាន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអាត្មាអញទេ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ។

ចប់បាដិហារ្យជាគំរប់ ៤ ។

(៤៤) សម័យនោះឯង សំពត់បង្សុកូល[១]កើតឡើងដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះដូច្នេះថា តថាគតគួរនឹងលាងសំពត់បង្សុកូលក្នុងទីណាហ្ន៎ ។ លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជដ៏ជាធំជាងពួកទេវតាបានជ្រាបច្បាស់នូវបរិវិតក្ករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួនហើយក៏ជីកស្រះ (មួយ) ដោយដៃឯង ហើយក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះអង្គលាងសំពត់បង្សុកូលក្នុងស្រះនេះចុះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នេះថា តថាគតគួរបោកគក់សំពត់បង្សុកូលនឹងរបស់អ្វីហ្ន៎ ។ លំដាប់នោះ

១ សំពត់ដែលគេបោះចោលដោយអាចម៍ដីមានសណ្ឋានដែលគួរខ្ពើមរអើម ។

ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ មហតឹ សិលំ ឧបនិក្ខិបិ ឥធ ភន្តេ ភគវា បំសុកូលំ បរិមទ្ទតូតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កិម្ហិ នុ ខោ អហំ អាលម្ពិត្វា ឧត្តរេយ្យន្តិ ។ អថខោ កកុធេ អធិវត្ថា ទេវតា ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ សាខំ ឱណាមេសិ ឥធ ភន្តេ ភគវា អាលម្ពិត្វា ឧត្តរតូតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កិម្ហិ នុ ខោ អហំ បំសុកូលំ វិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។ អថខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ មហតឹ សិលំ ឧបនិក្ខិបិ ឥធ ភន្តេ ភគវា បំសុកូលំ វិស្សជ្ជេតូតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច កាលោ មហាសមណ និដ្ឋិតំ ភត្តំ កឹ នុ ខោ មហាសមណ នាយំ បុព្វេ ឥធ បោក្ខរណី

សក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតា ទ្រាបចេតោបរិវិតក្ក (ត្រិះរិះ) របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ទើបនាំយកថ្មមួយផែនធំមកតម្កល់ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគបោកគក់សំពត់បង្សុកូលលើថ្មនេះចុះ ។ គ្រានោះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះថា តថាគតគួរកាន់តោងហើយឡើងនឹងរបស់អ្វីហ្ន៎ ។ លំដាប់នោះ មានទេវតាអាស្រ័យនៅឈើដើមហ៊ុន ទ្រាបចេតោបរិវិតក្ករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ទើបបង្អោនមែកឈើឲ្យទាបចុះមកដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគកាន់តោងហើយឡើងនឹងមែកឈើនេះចុះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះទៀតថា តថាគតគួរគ្រវាសចោលសំពត់បង្សុកូលត្រង់កន្លែងណាហ្ន៎ ។ វេលានោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតាទ្រង់ជ្រាបចេតោបរិវិតក្ករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ទើបនាំយកថ្មមួយផែនធំមកតម្កល់ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គ្រវាសចោលសំពត់បង្សុកូលលើថ្មនេះចុះ ។ កាលបើកន្លងរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា មហាសមណៈ កាលនេះជាកាលសមគួរហើយ ភត្តតាក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ស្រះបោក្ខរណីនេះក្នុងមុនមិនមានក្នុងទីកន្លែងនេះ

សាយំ ឥធ បោក្ខរណី នយិមា សិលា បុព្វេ ឧប-
និក្ខិត្តា កេនិមា សិលា ឧបនិក្ខិត្តា នយិមស្ស កកុ-
ធស្ស បុព្វេ សាខា ឱនតា សាយំ សាខា ឱនតាតិ ។
ឥធ មេ កស្សប បំសុកូលំ ឧប្បន្នំ អហោសិ តស្ស
មយ្ហំ កស្សប ឯតទហោសិ កិម្ហិ នុ ខោ អហំ
បំសុកូលំ ធោវេយ្យន្តិ អថខោ កស្សប សក្កោ
ទេវានមិន្ទោ មម ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ បា-
ណិនា បោក្ខរណី ខណិត្វា មំ ឯតទវោច ឥធ ភន្តេ
ភគវា បំសុកូលំ ធោវតូតិ សាយំ អមនុស្សេន បា-
ណិនា ខណិតា បោក្ខរណី តស្ស មយ្ហំ កស្សប
ឯតទហោសិ កិម្ហិ នុ ខោ អហំ បំសុកូលំ បរិ-
មទ្ទេយ្យន្តិ អថខោ កស្សប សក្កោ ទេវានមិន្ទោ មម
ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ មហតឹ សិលំ ឧប-
និក្ខិបិ ឥធ ភន្តេ ភគវា បំសុកូលំ បរិមទ្ទតូតិ សាយំ
អមនុស្សេន និក្ខិត្តា សិលា តស្ស មយ្ហំ កស្សប
ឯតទហោសិ កិម្ហិ នុ ខោ អហំ អាលម្ពិត្វា ឧត្តរេយ្យន្តិ

ទេ (តែឥឡូវនេះ) ស្រះបោក្ខរណីនោះមានក្នុងទីនេះ ផែនថ្មនេះគេដំកល់
ទុកពីមុនក៏មិនមានដែរ ចុះ(តែឥឡូវនេះ) ផែនថ្មនេះអ្នកណា គេដំកល់ទុក មែក
ឈើនេះកាលពីមុនមិនទាបចុះមកទេ (តែឥឡូវនេះ) មែកឈើនេះឯងទាបជា
ទាបចុះមក ព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកស្សប សំពត់
បង្សុកូលកើតឡើងដល់តថាគតក្នុងទីនេះ ម្នាលកស្សប តថាគតកើតវិតក្កៈថា
តថាគតគួរលាងសំពត់បង្សុកូលក្នុងទីណាហ្ន៎ ម្នាលកស្សប (លុះ តថាគត-
គិតយ៉ាងនេះហើយ) លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតា ទ្រង់ជ្រាប
ចេតោបរិវិតក្ករបស់តថាគត ដោយចិត្តរបស់ទ្រង់ ក៏ជីកស្រះបោក្ខរណីដោយ
ដៃ ហើយពោលពាក្យនេះនឹងតថាគតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏
មានព្រះភាគលាងសំពត់បង្សុកូលក្នុងស្រះបោក្ខរណីនេះចុះ ស្រះបោក្ខ-
រណីនេះហើយដែលអមនុស្ស(១)ជីកដោយដៃ ម្នាលកស្សប តថាគតកើត
វិតក្កៈទៀតថា តថាគតគួរបោកគក់សំពត់បង្សុកូលលើអ្វីហ្ន៎ ម្នាលកស្សប
កាលនោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតា ទ្រង់ជ្រាបចេតោបរិវិតក្ករបស់
តថាគតដោយចិត្តរបស់ទ្រង់ ទើបនាំយកផែនថ្មធំមកដាក់ហើយពោលពាក្យ
ថាបពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគបោកគក់សំពត់បង្សុកូល
លើថ្មនេះចុះ ថ្មនេះឯងដែលអមនុស្សបានដំកល់ទុក ម្នាលកស្សប តថា-
គតកើតវិតក្កៈទៀតថា តថាគតគួរតោងក្បែរហើយឡើងទីរបស់អ្វីហ្ន៎ កស្សប

១ ក្រៅពីជាតិមនុស្ស ក្នុងទីនេះគឺព្រះឥន្ទ្រ ។

អថខោ កកុធេ អធិវត្ថា ទេវតា មម ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ សាខំ ឱណាមេសិ ឥធ ភន្តេ ភគវា អាលម្ពិត្វា ឧត្តរតូតិ ស្វាយំ អាហរហត្ថោ កកុធោ តស្ស មយ្ហំ កស្សប ឯតទហោសិ កិម្ហិ នុ ខោ អហំ បំសុកូលំ វិស្សជ្ជេយ្យន្តិ អថខោ កស្សប សក្កោ ទេវានមិន្ទោ មម ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ មហតី សិលំ ឧបនិក្ខិបិ ឥធ ភន្តេ ភគវា បំសុកូលំ វិស្សជ្ជេតូតិ សាយំ អមនុស្សេន ឧបនិក្ខិត្តា សិលាតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម សក្កោ ទេវានមិន្ទោ វេយ្យាវច្ចំ ករិស្សតិ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា[១] តស្មិំយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ ។

(៤៥) អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-

១ ភុញ្ជិត្វាតិ បទំ ពោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ក្នុងកាលនោះ ទេវតាដែលនៅលើដើមកុំ ជ្រាបចេតោបរិវិតក្ករបស់តថាគតដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ក៏បង្អោនមែកកុំឲ្យទាបចុះមក ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគតោងរួចហើយឡើងតាមមែកកុំនេះចុះ ឯដើមកុំនេះទាល់តែតថាគតតោងដោយដៃបាន ម្នាលកស្សប តថាគតមានសេចក្តីត្រិះរិះទៀតថា តថាគតគប្បីបោះបង់សំពត់បង្សុកូលត្រង់កន្លែងណាហ្ន៎ ម្នាលកស្សប លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតា ទ្រង់ជ្រាបចេតោបរិវិតក្ករបស់តថាគតដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ហើយនាំយកថ្មធំ ១ ផ្ទាំងមកដាក់ដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បោះបង់សំពត់បង្សុកូលលើថ្មនេះចុះ ថ្មនេះហើយដែលអមនុស្សតម្កល់ទុក ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបត្រិះរិះថា មហាសមណៈ នេះមានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើន ព្រោះថា សម្តេចសក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតាក៏នៅមកធ្វើការបម្រើ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអាត្មាអញទេ ។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហារ របស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ។

(៤៥) កាលបើកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ

បេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចេសិ កាលោ មហាសមណ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ គច្ឆ ត្វំ កស្សប អាយាមហន្តិ ។ ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឧយ្យោជេត្វា យាយ ជម្ពុយា(១) ជម្ពុទីបោ បញ្ញាយតិ តតោ ផលំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសីទិ ។ អទ្ទសា ខោ ឧរុវេល-កស្សបោ ជដិលោ ភគវន្តំ អគ្យាគារេ និសិន្នំ ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច កតមេន ត្វំ មហាសមណ មគ្គេន អាគតោ អហំ តយា បឋមតរំ បក្កន្តោ សោ ត្វំ បឋ-មតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសិន្នោតិ ។ ឥធាហំ កស្សប តំ ឧយ្យោជេត្វា យាយ ជម្ពុយា ជម្ពុទីបោ បញ្ញាយតិ តតោ ផលំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសិន្នោ ឥទំ ខោ កស្សប ជម្ពុផលំ វណ្ណសម្បន្នំ គន្ធស-ម្បន្នំ រសសម្បន្នំ សចេ អាកង្ខសិ បរិភុញ្ជាតិ ។ អលំ មហាសមណ ត្វំយេវេតំ អាហរសិ ត្វំយេវេតំ

---

១. ជម្ពុយំ ។

ក្រាបទូលនូវកាល (នៃភត្ត) ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រមហា-សមណៈ កាលនេះជាកាលគួរហើយ ភត្តាហារគេសម្រេចហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្នាលកស្សប អ្នកឯងចូរទៅចុះ តថាគតនឹងទៅក្រោយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគលុះបញ្ជូនឧរុវេលកស្សបឲ្យទៅមុនហើយ ក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ជម្ពូទ្វីប ដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ហើយនាំយកផ្លែអំពីដើមព្រីងនោះ រួចយាងត្រឡប់មកគង់ក្នុងរោងភ្លើងមុនជដិលនោះវិញ ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ក៏បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងដោយច្បាស់លាស់ លុះឃើញហើយទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកតាមផ្លូវណា (កាលដែលមក) ខ្ញុំចេញមកមុនព្រះអង្គ (លុះមកដល់ទីនេះ) ត្រឡប់ជាព្រះអង្គមកដល់គង់នៅក្នុងរោងភ្លើងមុនខ្ញុំ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា កស្សប កាលតថា-គតបញ្ជូនអ្នកមកក្នុងទីនេះហើយ តថាគតទៅកាន់ជម្ពូទ្វីបដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ហើយតថាគតនាំយកផ្លែអំពីដើមព្រីងនោះ រួចមកអង្គុយនៅក្នុងរោងភ្លើង (នេះ) មុនអ្នក កស្សប ផ្លែនេះគឺផ្លែព្រីងមានសម្បុរល្អ មានក្លិនក្រអូប មានរសឆ្ងាញ់ បើអ្នកចង់បរិភោគចូរបរិភោគចុះ ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបក្រាបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ

បរិកុញ្ញាតិ(១) ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម មំ បឋមតរំ ឧយ្យោជេត្វា យាយ ជម្ពុយា ជម្ពុទីបោ បញ្ញាយតិ តតោ ផលំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសិន្នោ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មិំយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចេសិ កាលោ មហាសមណ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ គច្ឆ ត្វំ កស្សប អាយាមហន្តិ ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឧយ្យោជេត្វា យាយ ជម្ពុយា ជម្ពុទីបោ បញ្ញាយតិ តស្សា អវិទូរេ អម្ពោ ។ បេ ។ តស្សា អវិទូរេ អាមលកី ។ បេ ។ តស្សា អវិទូរេ ហរីតកី ។ បេ ។

១ បរិកុញ្ញាសិ ។

ឃើញ (នូវអាហារ) ព្រះអង្គបាននាំមកនូវផ្លែព្រីងនេះ សូមព្រះអង្គសោយផ្លែព្រីងនេះព្រះអង្គឯងចុះ ។ ព្រោះនោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបមានគំនិតថា មហាសមណៈនេះមានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើន ព្រោះកាលព្រះអង្គបញ្ជូនអាត្មាអញមក (មុនដំបូង) មុនព្រះអង្គ ហើយទ្រង់ទៅកាន់ជម្ពូដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ហើយនាំយកផ្លែអំពីដើមព្រីងនោះ រួចស្តេចយាងមកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើង(នេះ)បានមុនអាត្មាអញ តែថាទុកជាយ៉ាងនោះឯង ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអាត្មាអញទេ ។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ។ កាលបើកន្លងរាត្រីនោះទៅហើយ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបទូលនូវកាល(នៃភត្ត)ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រមហាសមណៈ កាលនេះជាកាលគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជូនជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប អ្នកទៅ(មុន)ចុះ តថាគតនឹងទៅ(តាមក្រោយ) ហើយព្រះអង្គយាងទៅកាន់ជម្ពូទ្វីបដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ក៏ទ្រង់នាំផ្លែស្វាយនៅជិតដើមព្រីងនោះ ។ បេ ។ ទ្រង់នាំយកផ្លែកន្ទួតព្រៃនៅជិតដើមព្រីងនោះ ។ បេ ។ ទ្រង់នាំយកផ្លែសម៉ៅនៅជិតដើមព្រីងនោះ ។ បេ ។

តាវតឹសំ គន្ត្វា បារិច្ឆត្តកបុប្ផំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសីទិ ។ អទ្ទសា ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ ភគវន្តំ អគ្យាគារេ និសិន្នំ ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច កតមេន ត្វំ មហាសមណ មគ្គេន អាគតោ អហំ តយា បឋមតរំ បក្កន្តោ សោ ត្វំ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសិន្នោតិ ។ ឥធាហំ កស្សប តំ ឧយ្យោជេត្វា តាវតឹសំ គន្ត្វា បារិច្ឆត្តកបុប្ផំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសិន្នោ ។ ឥទំ ខោ កស្សប បារិច្ឆត្តកបុប្ផំ វណ្ណសម្បន្នំ គន្ធសម្បន្នំ[១] ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម មំ បឋមតរំ ឧយ្យោជេត្វា តាវតឹសំ គន្ត្វា បារិច្ឆត្តកបុប្ផំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសីទិស្សតិ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

---

១ ឥទំ ខោ កស្សប បារិច្ឆត្តកបុប្ផំ វណ្ណសម្បន្នំ គន្ធសម្បន្នំ សចេ អាកង្ខសិ គណ្ហាតិ ។ អលំ មហាសមណ ត្វញ្ញេវេតំ អារហសិ ត្វញ្ញេវ តំ គណ្ហាតិ [illegible] ទិស្សតិ ។

ទ្រង់យាងទៅកាន់ស្ថានតាវត្តិង្សទេវលោក ហើយទ្រង់នាំយកនូវផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស រួចទ្រង់មកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងជាមុន ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ក៏បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងដោយច្បាស់ លុះឃើញហើយទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គទ្រង់ក្រឡាដំណើរមកតាមផ្លូវណា (គាប់ដែលមក) ខ្ញុំចេញមកមុនព្រះអង្គ (លោមកដល់ក្នុងទីនេះ) ក៏ព្រះអង្គមកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងបានមុនខ្ញុំវិញ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកស្សប តថាគតបញ្ជូនអ្នកមកក្នុងទីនេះ ហើយតថាគតទៅកាន់ស្ថានតាវត្តិង្ស នាំយកនូវផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស រួចមកអង្គុយនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមុនអ្នកវិញ កស្សប នេះឯងជាផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្សមានសម្បុរល្អ មានក្លិនក្រអូបផង ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបក៏គិតដូច្នេះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គបញ្ជូនអញឲ្យមកមុនព្រះអង្គ រួចព្រះអង្គយាងទៅកាន់ឋានតាវត្តិង្សនាំយកផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស ហើយមកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងនេះបានមុនអញ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះសោត ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។

[៤៦] តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា អគ្គឹ បរិចរិតុកាមា ន សក្កោន្តិ កដ្ឋានិ ផាលេតុំ ។ អថ ខោ តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ មហាសមណស្ស ឥទ្ធានុភាវោ យថា មយំ ន សក្កោម កដ្ឋានិ ផាលេតុន្តិ ។ អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច ផាលិយន្តុ កស្សប កដ្ឋានីតិ ។ ផាលិយន្តុ មហាសមណាតិ ។ សកិទេវ បញ្ច កដ្ឋសតានិ ផាលិយឹសុ ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម កដ្ឋានិបិ ផាលិយិស្សន្តិ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

[៤៧] តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា អគ្គឹ បរិចរិតុកាមា ន សក្កោន្តិ អគ្គឹ ឧជ្ជលេតុំ ។ អថ ខោ តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ មហាសមណស្ស ឥទ្ធានុភាវោ យថា មយំ ន សក្កោម អគ្គឹ ឧជ្ជលេតុន្តិ ។ អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ

[៤៦] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងអម្បាលនោះត្រូវការនឹងធ្វើសេចក្តីគោរពភ្លើង ក៏មិនអាចនឹងពុះអុសទាំងឡាយឲ្យបែកចេញបាន ។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងមិនអាចនឹងពុះអុសឲ្យបែកបានដោយហេតុណា ហេតុនោះនឹងជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប អ្នកចូរពុះអុសទាំងឡាយឲ្យបែកទៅ ។ ឧរុវេលកស្សបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ សូមព្រះអង្គធ្វើអុសទាំងឡាយឲ្យបែកចុះ ។ ចំណែកអុសទាំង ៥០០ ដុំ ក៏បែកព្រមគ្នាតែម្តង ។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបគិតយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះមានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើន ព្រោះថាព្រះអង្គអាចនឹងបំបែកអុសទាំងឡាយបាន តែទុកជាយ៉ាងនោះក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអាត្មាអញទេ ។

[៤៧] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងអម្បាលនោះត្រូវការនឹងធ្វើសេចក្តីគោរពភ្លើង ក៏មិនអាចនឹងបង្កាត់ភ្លើងឲ្យឆេះឡើងបាន ។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងមិនអាចនឹងបង្កាត់ភ្លើងឲ្យឆេះឡើងបានដោយហេតុណា ហេតុនោះនឹងជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះ

ឯតទវោច ឧជ្ជលន្តុ កស្សប អគ្គីតិ ។ ឧជ្ជលន្តុ មហាសមណាតិ ។ សកិទេវ បញ្ច អគ្គិសតានិ ឧជ្ជលិំសុ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម អគ្គីបិ ឧជ្ជលិស្សន្តិ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

[៤៨] តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា អគ្គី បរិចរិត្វា ន សក្កោន្តិ អគ្គី វិជ្ឈាបេតុំ ។ អថខោ តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ មហាសមណស្ស ឥទ្ធានុភាវោ យថា មយំ ន សក្កោម អគ្គី វិជ្ឈាបេតុន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច វិជ្ឈាយន្តុ កស្សប អគ្គីតិ ។ វិជ្ឈាយន្តុ មហាសមណាតិ ។ សកិទេវ បញ្ច អគ្គិសតានិ វិជ្ឈាយិំសុ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ

កាលទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប អ្នកចូរបញ្ឆេះភ្លើងទៅ ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ សូមព្រះអង្គបញ្ឆេះឲ្យបាន ។ ភ្លើងទាំង ៥០០ គំនរ ក៏ឆេះឡើងព្រមគ្នាតែម្ដង ។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបក៏មានយោបល់ថា មហាសមណៈនេះមានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គសូម្បីបញ្ឆេះភ្លើងឲ្យឆេះឡើងបាន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។

[៤៨] សម័យនោះឯង ពួកជដិលទាំងអម្បាលនោះធ្វើសេចក្ដីត្រូវការភ្លើងទាំងឡាយរួចហើយ មិនអាចនឹងពន្លត់ភ្លើងទាំងឡាយឲ្យរលត់វិញបាន ។ កាលនោះ ពួកជដិលទាំងអម្បាលនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងមិនអាចនឹងពន្លត់ភ្លើងទាំងឡាយបាន ដោយហេតុណា ហេតុនោះ គឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប អ្នកចូរពន្លត់ភ្លើងទាំងឡាយទៅ ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ សូមព្រះអង្គពន្លត់ភ្លើងទាំងឡាយឲ្យបាន ។ ភ្លើងទាំង ៥០០ គំនរក៏រលត់ព្រមគ្នាតែម្ដង ។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបក៏មានយោបល់ថា មហាសមណៈ

មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម អគ្គី វិជ្ឈាយិស្សន្តិ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

[៤៨] តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា សីតាសុ ហេមន្តិកាសុ រត្តីសុ អន្តរដ្ឋកាសុ ហិមបាតសមយេ នជ្ជា នេរញ្ជរាយំ ឧម្មុជ្ជន្តិបិ និមុជ្ជន្តិបិ ឧម្មុជ្ជនិមុជ្ជនម្បិ ករោន្តិ ។ អថខោ ភគវា បញ្ចមត្តានិ មន្ទាមុខិសតានិ អភិនិម្មិនិ យត្ថ តេ ជដិលា ឧត្តរិត្វា វិសិព្វេសុំ ។ អថខោ តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ មហាសមណស្ស ឥទ្ធានុភាវេន យថយិមា មន្ទាមុខិយោ និម្មិតាតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម តាវ ពហូ មន្ទាមុខិយោ[១] អភិនិម្មិនិស្សតិ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

១ ឱ. មហាមន្ទាមុខិយោ ។

នេះមានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើន ព្រោះហេតុថា ព្រះអង្គអាចនឹងរលត់ភ្លើងទាំងឡាយបាន តែប៉ុណ្ណោះយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអាត្មាទេ ។

[៤៨] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងនោះតែងមុជចុះខ្លះ ងើបឡើងខ្លះ ធ្វើនូវការមុជចុះខ្លះងើបឡើងខ្លះក្នុងស្ទឹងនេរញ្ជរា ក្នុងសម័យមានទឹកសន្សើមធ្លាក់ចុះច្រើន ក្នុងវេលាជា ៨ រាត្រីក្នុងចន្លោះខែទាំងពីរ(១)ជាវេលាត្រជាក់មានរដូវហេមន្តរដូវ ។ ជដិលទាំងអម្បាលនោះធ្លាប់ងើបឡើងមក ហើយអាំងភ្លើងក្នុងកន្លែងណា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់និម្មិតចង្ក្រានប្រមាណ ៥០០ ទុកក្នុងកន្លែងនោះ ។ ឯជដិលទាំងអម្បាលនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ចង្ក្រានទាំងនេះកើតឡើងដោយហេតុណា ហេតុនោះគឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ ។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបមានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើន ព្រោះថា ព្រះអង្គអាចនិម្មិតចង្ក្រានទុកបានច្រើន តែប៉ុណ្ណោះយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអាត្មាទេ ។

១ គឺ ៤ រាត្រីខាងចុងខែមាឃ ៤ រាត្រីខាងដើមខែផល្គុណ រួមជា ៨ រាត្រី ។

[៤០] តេន ខោ បន សមយេន មហាអកាលមេឃោ បាវស្សិ មហាឧទកវាហកោ សញ្ជាយិ ។ យស្មឹ បទេសេ ភគវា វិហរតិ សោ បទេសោ ឧទកេន ន ឱត្ថតោ ហោតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ យន្នូនាហំ សមន្តា ឧទកំ ឧស្សារេត្វា[១] មជ្ឈេ រេណុហតាយ ភូមិយា ចង្កមេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភគវា សមន្តា ឧទកំ ឧស្សារេត្វា មជ្ឈេ រេណុហតាយ ភូមិយា ចង្កមិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ មា ហេវ ខោ មហាសមណោ ឧទកេន វុឡ្ហោ អហោសីតិ ។ នាវាយ សម្ពហុលេហិ ជដិលេហិ សទ្ធឹ យស្មឹ បទេសេ ភគវា វិហរតិ តំ បទេសំ អគមាសិ ។ អទ្ទសា ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ ភគវន្តំ សមន្តា ឧទកំ ឧស្សារេត្វា មជ្ឈេ រេណុហតាយ ភូមិយា ចង្កមន្តំ ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥទំ នុ ត្វំ មហាសមណាតិ ។ អយមហមស្មិ[២] កស្សបាតិ ភគវា វេហាសំ

១ ឱស្សារេត្វា ។ ២ ឱ. អយមហមស្មិ ។ ម. អហមស្មិ ។

[៤០] សម័យនោះឯង មានភ្លៀងធំក្នុងកាលមិនគួរ ចុះមកមានជំនន់ធំពាសពេញទៅ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងប្រទេសណា ប្រទេសនោះទឹកលិចអស់ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះដូច្នេះថា បើមានហេតុយ៉ាងនេះ គួរតែអាត្មាអញធ្វើទឹកឲ្យស្រកចេញឲ្យឆ្ងាយជុំវិញ ហើយដើរចង្ក្រមលើផែនដី ដែលមានធូលីហុយឡើងដោយជាស ក្នុងទីកណ្តាលទឹកនោះឯង ។ លំដាប់នោះ ព្រះអង្គក៏ធ្វើទឹកឲ្យស្រកចេញជុំវិញ ទ្រង់ចង្ក្រមលើផែនដី ដែលមានធូលីហុយឡើងដោយជាស ក្នុងទីកណ្តាលទឹក (នោះឯង) ។ កាលនោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប គិតថា មហាសមណៈសូមកុំឲ្យលង់ទឹកឡើយ ។ លុះឧរុវេលកស្សបគិតហើយ ទើបឡើងជិះទូកទៅមួយអន្លើដោយជដិលទាំងឡាយជាច្រើននាក់ សំដៅទៅកាន់ប្រទេសដែលព្រះអង្គគង់នៅនោះ ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ក៏បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើទឹកឲ្យស្រកចេញជុំវិញព្រះអង្គ ហើយយាងចង្ក្រមលើផែនដីដែលមានធូលីហុយឡើងដោយជាស ក្នុងទីកណ្តាលទឹក ដោយច្បាស់លាស់ លុះឃើញហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យដូច្នេះថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទីនេះឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា អើ កស្សប គឺតថាគតនៅក្នុងទីនេះឯង

អត្តគ្គា ពាកយ បច្ចុដ្ឋាសិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ យត្រ ហិ នាម ចេតសាបិ ចិត្តំ បជានិស្សតិ[១] ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

(៩០) អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ ចិរម្បិ ខោ ឥមស្ស មោឃបុរិសស្ស ឯវំ ភវិស្សតិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ យន្នូនាហំ ឥមំ ជដិលំ សំវេជេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច នេវ ខោ ត្វំ កស្សប អរហា នាបិ អរហត្តមគ្គសមាបន្នោ សាបិ តេ បដិបទា នត្ថិ យាយ ត្វំ អរហា វា អស្សសិ អរហត្តមគ្គំ វា សមាបន្នោ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច លភេយ្យាហំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ

១ ម. ជានិស្សតិ ។

ហើយព្រះអង្គក៏ហោះឡើងទៅឯអាកាស ហើយទៅចុះនៅគន្ធកុដី (ក្នុងមួយរំពេចនោះឯង) ។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបគិតយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះមានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើន ព្រោះហេតុថា អាចដឹងចិត្តនឹងចិត្តរបស់ព្រះអង្គ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះសោត ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។

(៩០) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះចិន្តាថា មោឃបុរសនេះនឹងគិតយ៉ាងនេះយូរណាស់មកហើយថា មហាសមណៈនេះមានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពច្រើន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ បើដូច្នោះ គួរតថាគតធ្វើជដិលនេះឲ្យកើតសេចក្ដីសង្វេគ (ស្លុតចិត្ត) ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នែកស្សប អ្នកឯងមិនមែនជាព្រះអរហន្តទេ អ្នកមិនទាន់បានដល់អរហត្តមគ្គទេ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកឯងនឹងជាអរហន្ត ឬ ថាជាបុគ្គលដល់ហើយនូវអរហត្តមគ្គដោយបដិបទា[១]ណា បដិបទានោះមិនមានដល់អ្នកទេ ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ក្រាបថ្វាយសិរសាចុះទៀបព្រះបាទារបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ

១ សេចក្ដីប្រតិបត្តិ ។

លភេយ្យាមិ ឧបសម្បទន្តិ ។ ត្វំ ខោសិ កស្សប បញ្ចន្នំ ជដិលសតានំ នាយកោ វិនាយកោ អគ្គោ បមុខោ បាមោក្ខោ តេបិ តាវ អបលោកេហិ យថា តេ មញ្ញិស្សន្តិ តថា ករិស្សន្តីតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ យេន តេ ជដិលា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ជដិលេ ឯតទវោច ឥច្ឆាមហំ ភោ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ យថា ភវន្តោ មញ្ញន្តិ តថា ករោន្តូតិ ។ ចិរបដិកា មយំ ភោ មហាសមណេ អភិប្បសន្នា សចេ ភវំ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សតិ សព្វេវ មយំ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សាមាតិ ។ អថខោ តេ ជដិលា កេសមិស្សំ ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អគ្គិហុត្តមិស្សំ ឧទកេ បវាហេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ

ខ្ញុំព្រះអង្គគប្បីបាននូវឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប អ្នកឯងជានាយក ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តមប្រសើរជាងជដិលទាំងឡាយប្រមាណ ៥០០ រូប អ្នកត្រូវប្រាប់ជដិលទាំងអម្បាលនោះជាមុនសិន បើជដិលទាំងអម្បាលនោះគេយល់យ៉ាងណា គេក៏នឹងធ្វើយ៉ាងនោះដែរ ។ កាលនោះ ជដិលឧរុវេលកស្សបៈចូលទៅរកជដិលជាកូនសិស្សទាំងអម្បាលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបប្រាប់ជដិលទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏ចំរើន ខ្ញុំចង់ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណ (នុ៎ះ) អ្នកទាំងឡាយយល់យ៉ាងណា ចូរធ្វើយ៉ាងនោះចុះ ។ ជដិលទាំងអម្បាលនោះតបថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំទាំងអស់គ្នាជាអ្នកជ្រះថ្លាហើយក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ (នុ៎ះ) យូរណាស់មកហើយ បើលោកម្ចាស់នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នានឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ (នុ៎ះ) ដែរ ។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះបណ្តែតទាំងសក់ ទាំងគ្រឿងជ្រៀតក្រងទាំងសក់ ទាំងដង(១)ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើងក្នុងទឹក ហើយនាំគ្នាចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះចូលទៅហើយក្រាបសិរសាចុះទៀបព្រះបាទព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំ

១ ដងសែង ។

ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

(៩៦) អទ្ទសា ខោ នទីកស្សបោ ជដិលោ កេសមិស្សំ ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អគ្គិហុត្តមិស្សំ ឧទកេ វុយ្ហមានេ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ មា ហេវ មេ ភាតុនោ ឧបសគ្គោ អហោសីតិ ។ ជដិលេ បាហេសិ គច្ឆថ មេ ភាតរំ ជានាថាតិ សាមញ្ច តីហិ ជដិលសតេហិ សទ្ធិំ យេនាយស្មា ឧរុវេលកស្សបោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧរុវេលកស្សបំ ឯតទវោច ឥទំ នុ ខោ កស្សប សេយ្យោតិ ។ អាមាវុសោ ឥទំ សេយ្យោតិ ។ អថខោ តេ ជដិលា កេសមិស្សំ

ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ គួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា ធម៌ដែលតថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីនឹងធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ ។ ឯព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយនោះ ។

(៩៦) ឯជដិលឈ្មោះ នទីកស្សប បានឃើញគ្រឿងបរិក្ខារក្រម ទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងអង្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើងអណ្តែតទៅតាមទឹក ដោយច្រាស់លាស់ លុះជដិលឈ្មោះនទីកស្សប បានឃើញហើយគិតថា ធ្វើម្តេច សេចក្តីអន្តរាយកុំមានដល់បងរបស់អញឡើយ ។ គិតហើយ ក៏ប្រើជដិលទាំងឡាយឲ្យទៅដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយចូរទៅស្តាប់ដំណឹងបងខ្ញុំមើល ថាហើយទើបខ្លួនឯងក៏ទៅជាមួយនឹងជដិលទាំង៣០០ រូប ដើរឆ្ពោះទៅកាន់ទីដែលឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយនិយាយពាក្យនេះនឹងឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុថា បពិត្រកស្សប ធម៌នេះប្រសើរឬអ្វី ។ ឧរុវេលកស្សបប្រាប់ថា អើ អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ធម៌នេះប្រសើរហើយ ។ កាលនោះ ជដិល

ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អគ្គិហុត្តមិស្សំ ឧទកេ បវាហេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទ-វោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

[៨៣] អទ្ទសា ខោ នទីកស្សបោ ជដិលោ កេ-សមិស្សំ ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អគ្គិហុត្តមិស្សំ ឧទកេ វុយ្ហមានេ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ មា ហេវ មេ ភាតុនំ ឧបសគ្គោ អហោសីតិ ។ ជដិលេ បាហេសិ គច្ឆថ មេ ភាតរេ ជានាថាតិ សាមញ្ច តីហិ ជដិល-សតេហិ យេនាយស្មា ឧរុវេលកស្សបោ តេនុបសង្កមិ

ទាំងអម្បាលនោះក៏បណ្តែតចោលនូវគ្រឿងបរិក្ខារព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងសែង ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើងទៅក្នុងទឹក ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបសិរសាចុះទៀបព្រះបាទព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយសូមបានបព្វជ្ជា សូមបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ។

[៨៣] ឯជដិលឈ្មោះនទីកស្សបបានឃើញគ្រឿងបរិក្ខារព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងសែង ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើងអណ្តែតទៅតាមទឹកដោយច្បាស់លាស់ លុះជដិលឈ្មោះនទីកស្សប បានឃើញហើយក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះថា សេចក្តីអន្តរាយកុំមានដល់បងប្រុសទាំងពីរនាក់របស់អញឡើយ ។ ទើបប្រើជដិលទាំងឡាយឲ្យទៅដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយចូរទៅស្តាប់ដំណឹងបងអញទាំងពីរនាក់មើល ថា ហើយខ្លួនឯងក៏ទៅជាមួយនឹងជដិលទាំង ៣០០ រូប ដើរតម្រង់ទៅកាន់ទីដែលឧរុវេល-

ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧរុវេលកស្សបំ ឯតទវោច ឥទំ នុ ខោ កស្សប សេយ្យោតិ ។ អាមាវុសោ ឥទំ សេយ្យោតិ ។ អថខោ តេ ជដិលា កេសមិស្សំ ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អគ្គិហុតមិស្សំ ឧទកេ បវាហេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

(៨៥) ភគវតោ អធិដ្ឋានេន បញ្ច កដ្ឋសតានិ ន ផាលិយឹសុ ផាលិយឹសុ អគ្គី ន ឧជ្ជលឹសុ ឧជ្ជលឹសុ ន វិជ្ឈាយឹសុ វិជ្ឈាយឹសុ បញ្ច មន្ទាមុខិសតានិ អភិនិម្មិនិ ។ ឯតេន នយេន អឌ្ឍុឌ្ឍបាដិហារិយសហស្សានិ ហោន្តិ ។

កស្សបដ៏មានអាយុទៅ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏និយាយពាក្យនេះនឹងឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុថា បពិត្រកស្សប សំណេះប្រសើរឬអ្វី ។ ឧរុវេលកស្សបប្រាប់ថា អើអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សំណេះប្រសើរហើយ ។ គាលនោះ ពួកជដិលទាំងនោះបណ្តែតទៅនូវគ្រឿងបរិក្ខារព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងកាព្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើងទៅក្នុងទឹក ហើយចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគដល់ទៅ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបក្បាលទៀបព្រះបាទព្រះមានព្រះភាគ ហើយបានពោលនូវពាក្យនេះនឹងព្រះមានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយគួរបាននូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមកចុះ ទើបត្រាស់ថា សាសនធម៌ដែលតថាគតពោលហើយដោយប្រពៃ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ។

[៨៥] អុសប្រាំរយកំណាត់មិនបែក ក៏ត្រឡប់ទៅជាបែក ភ្លើងមិនឆេះ ក៏ត្រឡប់ទៅជាឆេះ ភ្លើងមិនរលត់ ក៏ត្រឡប់ទៅជារលត់ ដោយអធិដ្ឋានរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់និម្មិតចង្ក្រានទាំងឡាយចំនួន ៥០០ ។ បាដិហារ្យចំនួនបីពាន់ប្រាំរយគឺមានដោយន័យនេះឯង ។

(៥៥) អថខោ ភគវា ឧរុវេលាយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា
យេន គយាសីសំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា
ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ ភិក្ខុសហស្សេន សព្វេហេវ បុរាណ-
ជដិលេហិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា គយាយំ វិហរតិ
គយាសីសេ សទ្ធឹ ភិក្ខុសហស្សេន ។ តត្រ ខោ ភគវា
ភិក្ខូ អាមន្តេសិ សព្វំ ភិក្ខវេ អាទិត្តំ កិញ្ច ភិក្ខវេ
សព្វំ អាទិត្តំ ចក្ខុំ ភិក្ខវេ អាទិត្តំ រូបា អាទិត្តា ចក្ខុ-
វិញ្ញាណំ អាទិត្តំ ចក្ខុសម្ផស្សោ អាទិត្តោ យម្បិទំ
ចក្ខុសម្ផស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ
វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ អាទិត្តំ កេន អាទិត្តំ
រាគគ្គិនា ទោសគ្គិនា មោហគ្គិនា អាទិត្តំ ជាតិយា ជរាម-
រណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ
ឧបាយាសេហិ អាទិត្តន្តិ វទាមិ ។ សោតំ អាទិត្តំ
សទ្ទា អាទិត្តា ។បេ។ ឃានំ អាទិត្តំ គន្ធា

[៥៥] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស
តាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់ព្រះដំណើរទៅកាន់គយា-
សីសប្រទេសមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើនចំនួន ១០០០ អង្គ គឺពួក
ភិក្ខុដែលជាជដិលក្នុងកាលមុនទាំងអស់នោះឯង ។ មានសេចក្តីដំណាលថា
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅលើភ្នំឈ្មោះគយាសីសៈ ទៀបគយាប្រទេស
នោះមួយអន្លើដោយភិក្ខុ ១០០០ អង្គ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតទាំងអស់
ជារបស់ក្តៅ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតទាំងអស់ជារបស់ក្តៅ (នោះ)
តើដូចម្តេច ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុជារបស់ក្តៅ រូបទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ
ចក្ខុវិញ្ញាណជារបស់ក្តៅ ចក្ខុសម្ផស្ស[១]ជារបស់ក្តៅ ការសោយអារម្មណ៍
ណានេះ ជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនទុក្ខមិនមែនសុខក្តី កើតឡើងអំពី
បច្ច័យនៃចក្ខុសម្ផស្ស ការសោយអារម្មណ៍នោះឯង ក៏ជារបស់ក្តៅ ដូចក្តៅ
ដោយហេតុអ្វី តថាគតពោលថាក្តៅដោយភ្លើងគឺរាគៈ ភ្លើងគឺទោសៈ ភ្លើង
គឺមោហៈ ក្តៅ (ដោយភ្លើងគឺ) គឺជាតិ ជរា មរណៈ ក្តៅដោយ (ភ្លើងគឺ) សេចក្តី
សោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីលំបាកកាយ សេចក្តីទុក្ខចិត្ត សេចក្តី
ចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត ។ ត្រចៀកជារបស់ក្តៅ សំឡេងជារបស់ក្តៅ ។បេ។ ច្រមុះ

១ វត្ថុដែលពាល់ត្រូវដោយភ្នែក គឺអារម្មណ៍ដែលឃើញដោយភ្នែក មានរូបជាដើម ។

អាទិត្តា ។បេ។ ជិវ្ហា អាទិត្តា រសា អាទិត្តា ។បេ។ កា-
យោ អាទិត្តោ ផោដ្ឋព្វា អាទិត្តា ។បេ។ មនោ អាទិត្តោ
ធម្មា អាទិត្តា មនោវិញ្ញាណំ អាទិត្តំ មនោសម្ផស្សោ
អាទិត្តោ យម្បិទំ មនោសម្ផស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ
វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ អាទិត្តំ
កេន អាទិត្តំ រាគគ្គិនា ទោសគ្គិនា មោហគ្គិនា អាទិត្តំ
ជាតិយា ជរាមរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ
ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ អាទិត្តន្តិ វទាមិ ។
ឯវំ បស្សំ ភិក្ខវេ សុតវា អរិយសាវកោ ចក្ខុស្មឹបិ
និព្វិន្ទតិ រូបេសុបិ និព្វិន្ទតិ ចក្ខុវិញ្ញាណេបិ និព្វិន្ទតិ
ចក្ខុសម្ផស្សេបិ និព្វិន្ទតិ យម្បិទំ ចក្ខុសម្ផស្សប្បច្ចយា
ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា
តស្មឹបិ និព្វិន្ទតិ សោតស្មឹបិ និព្វិន្ទតិ សទ្ទេសុបិ និព្វិន្ទតិ
។បេ។ ឃានស្មឹបិ និព្វិន្ទតិ គន្ធេសុបិ និព្វិន្ទតិ ។បេ។

ជារបស់ក្តៅ ក្លិនទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ ។បេ។ អណ្តាតជារបស់ក្តៅ រសទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ ។បេ។ កាយជារបស់ក្តៅ ផោដ្ឋព្វៈ(១) ទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ ។បេ។ ចិត្តជារបស់ក្តៅ ធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ មនោវិញ្ញាណជារបស់ក្តៅ មនោសម្ផស្ស(២)ជារបស់ក្តៅ សេចក្តីសោយអារម្មណ៍ណាជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខជាសុខក្តី ដែលកើតឡើងព្រោះបច្ច័យនឹងមនោសម្ផស្ស សេចក្តីសោយអារម្មណ៍នោះឯងក៏ជារបស់ក្តៅ ក្តៅដោយហេតុអ្វី តថាគតពោលថា ក្តៅដោយភ្លើងគឺរាគៈ ភ្លើងគឺទោសៈ ភ្លើងគឺមោហៈ ក្តៅដោយជាតិ ជរា មរណៈ ក្តៅដោយសេចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីលំបាកកាយ សេចក្តីទុក្ខចិត្ត សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកប្រកបដោយសុតៈ (គឺជាអ្នកចេះដឹង) កាលឃើញយ៉ាងនេះ រមែងនឿយណាយក្នុងចក្ខុផង ក្នុងរូបទាំងឡាយផង ក្នុងចក្ខុវិញ្ញាណផង ក្នុងចក្ខុសម្ផស្សផង សេចក្តីសោយអារម្មណ៍ណាជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី ដែលកើតឡើងអំពីបច្ច័យគឺចក្ខុសម្ផស្ស អរិយសាវករមែងនឿយណាយក្នុងសេចក្តីសោយអារម្មណ៍នោះឯងផង ក្នុង(ត្រចៀក)ផង ក្នុងសំឡេងទាំងឡាយផង ។បេ។ ក្នុងច្រមុះផងក្នុងក្លិនទាំងឡាយផង ។បេ។

---

១ វត្ថុដែលមានលក្ខណៈទន់ទាក់ជាដើមដែលមកប៉ះពាល់ត្រូវកាយ ហៅថា ផោដ្ឋព្វៈ ។
២ សេចក្តីប្រជុំឡើងក្នុងចិត្ត នឹងអារម្មណ៍ដែលមកប៉ះពាល់ផ្លូវចិត្ត ។

ជិវ្ហាយបិ និព្វិន្ទតិ រសេសុបិ និព្វិន្ទតិ ។បេ។ កាយស្មឹបិ និព្វិន្ទតិ ផោដ្ឋព្វេសុបិ និព្វិន្ទតិ ។បេ។ មនស្មឹបិ និព្វិន្ទតិ ធម្មេសុបិ និព្វិន្ទតិ មនោវិញ្ញាណេបិ និព្វិន្ទតិ មនោសម្ផស្សេបិ និព្វិន្ទតិ យម្បិទំ មនោសម្ផស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តស្មឹបិ និព្វិន្ទតិ និព្វិន្ទំ វិរជ្ជតិ វិរាគា វិមុច្ចតិ វិមុត្តស្មឹ វិមុត្តមិតិ(១) ញាណំ ហោតិ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតីតិ(២) ។ ឥមស្មឹ ច បន វេយ្យាករណស្មឹ ភញ្ញមានេ តស្ស ភិក្ខុសហស្សស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិំសុ ។

អាទិត្តបរិយាយំ និដ្ឋិតំ ។

ឧរុវេលប្បាដិហារិយំ តតិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

១ វិមុត្តស្មឹមិ ញាណេ ។ ២ [illegible] ។ [illegible] ភិក្ខុ [illegible] [illegible] ។

ក្នុងអណ្តាតផង ក្នុងរសទាំងឡាយផង ។បេ។ ក្នុងកាយផង ក្នុងផោដ្ឋព្វៈទាំងឡាយផង ។បេ។ ក្នុងចិត្តផង ក្នុងធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយផង នឿយណាយក្នុងមនោវិញ្ញាណផង នឿយណាយក្នុងមនោសម្ផស្សផង សេចក្តីសោយអារម្មណ៍ណាដែលជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខ មិនមែនជាសុខក្តី កើតឡើងអំពីបច្ច័យគឺមនោសម្ផស្ស អរិយសាវក រមែងនឿយណាយក្នុងសេចក្តីសោយអារម្មណ៍នោះឯងផង កាលនឿយណាយហើយក៏ប្រាសចាកតម្រេក ព្រោះប្រាសចាកតម្រេក (នោះឯង) ចិត្តក៏ផុតស្រឡះចាកសេចក្តីប្រកាន់មាំ កាលបើចិត្តរួចស្រឡះហើយក៏មានញាណដឹងថា ចិត្តរបស់អាត្មារួចស្រឡះហើយ អរិយសាវកនោះដឹងច្បាស់ថា កំណើតអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌បាននៅរួចហើយ សោឡសកិច្ចបានធ្វើរួចហើយ កិច្ចដទៃក្រៅអំពីសោឡសកិច្ចនេះមិនមានឡើយ ។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងសំដែងវេយ្យាករណ៍(១) នេះ ចិត្តរបស់ភិក្ខុចំនួន ១០០០ រូប បានរួចផុតចាកអាសវៈទាំងឡាយ ឥតមានជាប់ជំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ។

ចប់អាទិត្តបរិយាយសូត្រ ។

ចប់ ឧរុវេលប្បាដិហារិយភាណវារៈជាគំរប់ ៣ ។

១ អធិប្បាយថា ខ្សែធម៌ដែលជាពាក្យតបសុទ្ធ តែពុំមានចងជាបទ ពុំមែនជាពាក្យកាព្យដែល ហៅថា គាថាទេ ។

[៥៦] អថខោ ភគវា គយាសីសេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ ភិក្ខុសហស្សេន សព្វេហេវ បុរាណជដិលេហិ ។ អថខោ ភគវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន រាជគហំ តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ លដ្ឋិវនុយ្យានេ សុប្បតិដ្ឋេ ចេតិយេ ។

[៥៧] អស្សោសិ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ សមណោ ខលុ ភោ គោតមោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា បព្វជិតោ រាជគហំ អនុប្បត្តោ រាជគហេ វិហរតិ លដ្ឋិវនុយ្យានេ សុប្បតិដ្ឋេ ចេតិយេ តំ ខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ(១)

១ ម. ឯត្ថ ឥតិសទ្ទោ ន ទិស្សតិ ។

[៥៦] កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅទីឈ្មោះគយាសីសៈ តាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើនចំនួន ១០០០ អង្គ គឺបុរាណជដិលទាំងអស់នោះឯង ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាច់ទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានដល់នៅក្រុងរាជគ្រឹះ ។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់នៅក្នុងសុប្បតិដ្ឋចេតិយ ក្នុងលដ្ឋិវនុទ្យាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះនោះ ។

[៥៧] ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ បានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ដំណឹងឮសុះថា ព្រះសមណគោតមដ៏ចំរើនជាសក្យបុត្រ ចេញចាកសក្យត្រកូល ហើយបួស ឥឡូវយាងមកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ គង់នៅក្នុងសុប្បតិដ្ឋចេតិយ ក្នុងលដ្ឋិវនុទ្យាន (សួនឧទ្យានត្នោត) ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ កិត្តិសព្ទដ៏ពីរោះរបស់ព្រះគោតមដ៏ចំរើននោះ ពុះខ្ចរខ្ចាយសុសសាយយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ឆ្ងាយចាកកិលេស ទ្រង់ត្រាស់ដឹងដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គឯង ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានិងចរណៈ ទ្រង់មានដំណើរល្អ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក ទ្រង់ប្រសើរដោយសីលាទិគុណ រកបុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ទ្រង់ទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន ទ្រង់ជាគ្រូនៃទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់បានត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចធម៌

សោ ឥមំ លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្រហ្មកំ សស្សមណព្រាហ្មណឹ បជំ សទេវមនុស្សំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេតិ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ សាធុ ខោ បន តថារូបានំ អរហតំ ទស្សនំ ហោតីតិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ទ្វាទសនហុតេហិ មាគធិកេហិ ព្រាហ្មណគហបតិកេហិ បរិវុតោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ តេបិ ខោ ទ្វាទសនហុតា មាគធិកា ព្រាហ្មណគហបតិកា អប្បេកច្ចេ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ អប្បេកច្ចេ ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទឹសុ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ អប្បេកច្ចេ យេន ភគវា តេនញ្ជលឹ បណាមេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ អប្បេកច្ចេ ភគវតោ សន្តិកេ នាមគោត្តំ សាវេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ អប្បេកច្ចេ

ទ្រង់លែងត្រឡប់មកកាន់ភពថ្មីទៀត ដោយប្រការដូច្នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាចំពោះព្រះអង្គឯង ហើយញ៉ាំងលោកនេះព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ញ៉ាំងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណៈនិងព្រាហ្មណ៍ ព្រមទាំងទេវតានិងមនុស្សឲ្យបានត្រាស់ដឹងផង ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះទ្រង់សំដែងធម៌ពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្តាល ពីរោះបទចុង ទ្រង់ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធព្រមទាំងអត្ថ ព្រមទាំងព្យញ្ជនៈដ៏បរិបូណ៌ពេញលេញ កិរិយាដែលបានឃើញព្រះអរហន្តទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនោះជាការប្រពៃពេក ។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ មានពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធ ចំនួនដប់ពីរម៉ឺនចោមរោម ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ឯពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធៈចំនួនដប់ពីរម៉ឺននោះ ពួកខ្លះថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះក៏ពោលពាក្យរីករាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះធ្វើពាក្យគួររីករាយគួររលឹកឲ្យស្រេចហើយក៏អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះក៏ប្រណម្យអញ្ជលីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះក៏ប្រកាសនាមនិងគោត្តរបស់ខ្លួនក្នុង

តុណ្ហីភូតា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ ។ អថខោ តេសំ ទ្វាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណគហបតិកានំ ឯតទហោសិ កឹ នុ ខោ មហាសមណោ ឧរុវេល-កស្សបេ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ ឧទាហុ ឧរុវេលកស្សបោ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរតីតិ ។ អថខោ ភគវា តេសំ ទ្វាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណគហប-តិកានំ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ អាយស្មន្តំ ឧរុវេលកស្សបំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ

កិមេវ ទិស្វា ឧរុវេលវាសិ
បហាសិ អគ្គឹ កិសកោវទានោ ។
បុច្ឆាមិ តំ កស្សប ឯតមត្ថំ
កថំ បហីនំ តវ អគ្គិហុត្តំ(១) ។
រូបេ ច សទ្ទេ ច អថោ រសេ ច
កាមិត្ថិយោ ចាភិវទន្តិ យញ្ញា
ឯតំ មលន្តិ ឧបធីសុ ញត្វា

១ យោគ្យយ្យូន អគ្គិហុត្តំ បរិត្តោ ។

សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះគឺ ស្ងៀមអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ វេលានោះ ពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ ចំនួនដប់ពីរហ្មឺននោះ កើតមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មហា-សមណៈប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ឧរុវេលកស្សបឬហ្ន៎ ឬថា ឧរុវេលកស្សបប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់មហាសមណៈ ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តរបស់ពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតី ដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ ចំនួនដប់ពីរហ្មឺននោះ ដោយព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ ហើយទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុ ដោយព្រះគាថា ថា

អ្នកឯងនៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស ជាអ្នកប្រដៅពួកតាបស តើ
អ្នកឃើញនូវហេតុអ្វី បានជាលះបង់ការបូជាភ្លើងចោលចេញ ។ ម្នាល
កស្សប តថាគតសួរសេចក្តីនេះនឹងអ្នក ការបូជាភ្លើងដែល
អ្នកលះបង់ហើយ តើព្រោះហេតុអ្វី ។
ឧរុវេលកស្សបក្រាបបង្គំទូលថា យញ្ញទាំងឡាយតែងពោល
សរសើរចំពោះរូបកាមគុណទាំងឡាយ គឺរូបសំឡេងក្លិនរស
ផង ស្ត្រីទាំងឡាយផង ព្រោះការបូជា ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងថា
កាមគុណមានរូបជាដើមនេះ ជាគ្រឿងសៅហ្មងក្នុងឧបធិ(១)

១ រឿងពិតនៃខន្ធដំណឹង ថា ឧបធិមាន ៤ យ៉ាងគឺ កាមូបធិ ១ ខន្ធូបធិ ១ កិលេសូបធិ ១ អភិ-សង្ខារូបធិ ១ ។ ពាក្យនេះសំដៅយកខន្ធូបធិតែម្យ៉ាង ។ ឯឧបធិសព្ទនេះប្រែថា ខន្ធ គឺកាយ ដោយ ហេតុ នៃសេចក្តីទុក្ខកើត ក៏ហៅថាកិលេសនឹងសេចក្តីទុក្ខដែរ ។

តស្មា ន យិដ្ឋេ ន ហុតេ អរញ្ជឹ[១] ។

ឯត្ថេវ តេ មនោ ន រមិត្ថ កស្សបាតិ ភគវា[២]

រូបេសុ សទ្ទេសុ អថោ រសេសុ

អថ កោ ចរហិ ទេវមនុស្សលោកេ

រតោ មនោ កស្សប ព្រូហិ មេតំ ។

ទិស្វា បទំ សន្តមនូបធីកំ

អកិញ្ចនំ កាមភវេ អសត្តំ

អនញ្ញថាភាវិមនញ្ញនេយ្យំ

តស្មា ន យិដ្ឋេ ន ហុតេ អរញ្ជិន្តិ ។

(៥៨) អថខោ អាយស្មា ឧរុវេលកស្សបោ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច សត្ថា មេ ភន្តេ

១ យោរុប្បេសុ ឥតិសទ្ទោ បក្ខិត្តោ ។ ២ សព្វត្ថ ភគវា អវោចាតិ ទិស្សតិ ។

តាំងឡាយ ព្រោះហេតុដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរក្នុងការបូជាធំនឹងការបូជាតូច (គឺការនាំភ្លើងរាល់ថ្ងៃ) ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលកស្សប ចិត្តរបស់អ្នកមិនត្រេកអរហើយ ក្នុងកាមគុណទាំងឡាយនោះ គឺរូបសំឡេងព្រមទាំងរស ម្នាលកស្សប មួយទៀត ចិត្តរបស់អ្នកត្រេកអរក្នុងមនុស្សលោកនឹងទេវលោកខាងឯណា ចូរអ្នកពោលហេតុនេះមកតថាគតមើល ។

ព្រះឧរុវេលកស្សបក្រាបទូលថា ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញនូវព្រះនិព្វានជារបស់ស្ងប់ ឥតឧបធិ ឥតមានសេចក្ដីកង្វល់ មិនជាប់ចំពាក់ទៅក្នុងកាមភព ជាធម្មជាតពិត មិនប្រែប្រួល ជាធម្មជាតដែលបុគ្គលមិនគប្បីបាននាំយកដោយហេតុដទៃ (ក្រៅពីមគ្គ) ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានជាខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរក្នុងការបូជាធំនឹងការបូជាតូច ។

(៥៨) លំដាប់នោះ ព្រះឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈធ្វើនូវសំពត់ឧត្តរាសង្គៈ[១]ឆៀងស្មាម្ខាង ហើយក្រាបសិរសាទៀបព្រះបាទារបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាគ្រូរបស់

១ ចីពរ ។

ភគវា សាវកោហមស្មិ សត្ថា មេ ភន្តេ ភគវា សាវកោ-ហមស្មីតិ ។ អថខោ តេសំ ទ្វាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណគហបតិកានំ ឯតទហោសិ ឧរុវេលកស្សបោ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរតីតិ ។ អថខោ ភគវា តេសំ ទ្វាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណគហប-តិកានំ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ អនុបុព្វិកថំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវ-មេវ ឯកាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណគហ-បតិកានំ ពិម្ពិសារប្បមុខានំ តស្មឹយេវាសនេ វិរជំ

ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក ។ គ្រានោះ ពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធៈចំនួនដប់ពីរម៉ឺននោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ឧរុវេលកស្សបប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់មហាសមណៈទេតើ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តនៃពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតីចំនួនដប់ពីរម៉ឺនដែលនៅក្នុងដែនមគធៈនោះ ដោយព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គ រួចហើយក៏ទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថា គឺទានកថា១ សីលកថា១ សគ្គកថា១ ទោសនៃកាមគុណដ៏លាមក ដ៏សៅ-ហ្មង១ អានិសង្សនៃការចេញចាកកាម(បួស)១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតីទាំងនោះថា ជាបុគ្គលមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តរីករាយឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះធម្មទេសនាណាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយលើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនានោះគឺទុក្ខសច្ច១ សមុទយសច្ច១ និរោធសច្ច១ មគ្គសច្ច១ ក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតាសំពត់ស្អាតដ៏ប្រាសចាកពណ៌ខ្មៅ (គឺប្រឡាក់ប្រឡូសខ្មៅជាដើម) គួរទទួលគ្រឿងជ្រលក់បានដោយស្រួល មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ឯធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់ពួក

វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំកិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ ឯកនហុតំ ឧបាសកត្តំ បដិវេទេសិ ។

(៥៥) អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុ សាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច បុព្វេ មេ ភន្តេ កុមារស្ស សតោ បញ្ច អស្សាសកា អហេសុំ តេ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធា បុព្វេ មេ ភន្តេ កុមារស្ស សតោ ឯតទហោសិ អហោ វត មំ រជ្ជេ អភិសិញ្ចេយ្យុន្តិ អយំ ខោ មេ ភន្តេ បឋមោ អស្សាសកោ អហោសិ សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធោ តស្ស មេ វិជិតំ អរហំ

ព្រាហ្មណ៍និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធ ចំនួនដប់មួយហ្មឺន មានព្រះបាទពិម្ពិសារជាប្រធាន នៅលើអាសនៈនោះ ធម្មចក្ខុ ធម្មជាតណាមួយដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ ក៏រលត់ទៅជាធម្មតាដែរ មានដល់ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ។ ចំណែកព្រាហ្មណ៍និងគហបតីចំនួនមួយហ្មឺនទៀត ក៏ប្រកាសខ្លួនជាឧបាសក ។

(៥៥) គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់ឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់ដឹងច្បាស់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់ចុះស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីងឿងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនាព្រះសាស្តា ទ្រង់បានពោលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពីដើមកាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាកុមារនៅឡើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណង ៥ យ៉ាង ឥឡូវនេះបំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះក៏សំរេចអស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពីដើមកាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាកុមារនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា សូមឲ្យជនទាំងឡាយអភិសេកអញក្នុងរាជសម្បត្តិ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន នេះជាបំណងទី១ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ឥឡូវនេះបំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះបានសំរេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បំណងទី

សម្មាសម្ពុទ្ធោ ឱក្កមេយ្យាតិ អយំ ខោ មេ ភន្តេ ទុតិយោ អស្សាសកោ អហោសិ សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធោ តញ្ចាហំ ភគវន្តំ បយិរុបាសេយ្យន្តិ អយំ ខោ មេ ភន្តេ តតិយោ អស្សាសកោ អហោសិ សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធោ សោ ច មេ ភគវា ធម្មំ ទេសេយ្យាតិ អយំ ខោ មេ ភន្តេ ចតុត្ថោ អស្សាសកោ អហោសិ សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធោ តស្ស ចាហំ ភគវតោ ធម្មំ អាជានេយ្យន្តិ អយំ ខោ មេ ភន្តេ បញ្ចមោ អស្សាសកោ អហោសិ សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធោ ឥមេ ខោ មេ ភន្តេ បុព្វេ កុមារស្ស សតោ បញ្ច អស្សាសកា អហេសុំ តេ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធា អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ សេយ្យថាបិ ភន្តេ និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ

ទី២របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នេះថា សូមឲ្យព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ គប្បីចូលមកកាន់ដែនរបស់អញនោះ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះក៏បានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បំណងទី៣របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នេះថា សូមឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គបានចូលទៅគាល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ឥឡូវនេះបំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះបានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បំណងទី៤ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះគប្បីសំដែងធម៌ដល់អញ ឥឡូវនេះបំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បំណងទី៥ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នេះថា បំណងតែងនឹងអញគប្បីដឹងច្បាស់នូវធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ឥឡូវនេះបំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះបានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពីដើមកាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាកុមារនៅឡើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណង៥យ៉ាងនេះ ឥឡូវនេះបំណងទាំង៥ យ៉ាងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះក៏បានសម្រេចបរិបូណ៌ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ (ក៏ច្បាស់ណាស់) គួរឧបមាដូចជាមនុស្សបើកបែររបស់ដែលគេផ្កាប់ទុកឲ្យផ្ងារឡើង

បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខិន្តីតិ ឯវមេវំ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតំ អធិវាសេតុ ច មេ ភន្តេ ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។

(៦០) អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ អថខោ ភគវា

១១៤

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ផ្កាប់នោះផ្ងារ ដូចជាមនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំងទុក ក្ដីនោះសោតដូចជាមនុស្សប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬក៏ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទីបប្រេងក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្សដែលមានចក្ខុនឹងបានមើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីពឹងទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសកដល់នូវសរណគមន៍ស្មើដោយជីវិតរាប់តាំងពីថ្ងៃនេះជាដើមទៅ មិនតែប៉ុណ្ណោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហីភាព ។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារទ្រង់ជ្រាបថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយធ្វើប្រទក្សិណ ចៀសចេញទៅ ។

(៦០) លំដាប់នោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ (ព្រឹកឡើង) ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ឲ្យតាក់តែងខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តមល្អហើយ ទ្រង់ចាត់ឲ្យមនុស្សទៅក្រាបទូលនូវកាលនៃភត្តដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាលនេះជាកាលគួរហើយ ភត្តាហារសម្រេចហើយ ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់

បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បាវិសិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ ភិក្ខុសហស្សេន សព្វេហេវ បុរាណជដិលេហិ ។

[៦១] តេន ខោ បន សមយេន សក្កោ ទេវានមិន្ទោ មាណវកវណ្ណំ អភិនិម្មិនិត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស បុរតោ បុរតោ គច្ឆតិ ឥមា គាថាយោ គាយមានោ[១]

ទន្តោ ទន្តេហិ សហ បុរាណជដិលេហិ
វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ សិង្គីនិក្ខសុវណ្ណោ
រាជគហំ បាវិសិ ភគវា ។

១ ។ គីយមានោ ។

ស្លៀកហើយ ទ្រង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ស្តេចហើយ ទ្រង់ចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើនចំនួន ១០០០ រូប ដែលជាបុរាណជដិលទាំងអស់នោះឯង ។

[៦១] សម័យនោះឯង ព្រះឥន្ទ្រជាធំជាងទេវតា ទ្រង់ក្លាយ រូបជាភេទជាមាណព ហើយដើរទៅអំពីមុខពុទ្ធប្បមុខភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានហើយច្រៀងនូវគាថានេះ ថា

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទូន្មានហើយ (នូវឥន្ទ្រិយ)
មានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គ
មានពណ៌ល្អដូចដុំមាសឈ្មោះសិង្គី[១] ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់
ក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើដោយពួកបុរាណជដិល ដែលជាអ្នក
ទូន្មានហើយ (នូវឥន្ទ្រិយ) ដែរ ជាអ្នកមានចិត្តផុតស្រឡះ
ហើយ (ចាកអាសវធម៌) ។

១ សព្ទដែលប្រែថា មាស ភាសាបាលីមាន ១៧ យ៉ាងគឺ សុវណ្ណ កនក ជាតរូប សោណ្ណ កញ្ចន សត្ថុវណ្ណ ហរិ កម្ពុ ចារុ ហេម ហាដក តបនីយ ហិរញ្ញ ចាមីករ សាតកុម្ភ ជម្ពុនទ សិង្គី ។ ក្នុងវិសុទ្ធិមគ្គដីកាថា ចំណោមមាសទាំង ១៧ នេះ មាសឈ្មោះសិង្គីប្រសើរជាងមាសឯទៀត ។

មុត្តោ មុត្តេហិ សហ បុរាណជដិលេហិ
វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ សិង្គីនិក្ខសុវណ្ណោ
រាជគហំ បាវិសិ ភគវា ។

តិណ្ណោ តិណ្ណេហិ សហ បុរាណជដិលេហិ
វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ សិង្គីនិក្ខសុវណ្ណោ
រាជគហំ បាវិសិ ភគវា ។

សន្តោ សន្តេហិ សហ បុរាណជដិលេហិ
វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ សិង្គីនិក្ខសុវណ្ណោ
រាជគហំ បាវិសិ ភគវា ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះហឫទ័យផុតហើយ (ចាកសេចក្តីសៅហ្មង) ទាំងមានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកកាមាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចជាមាសឈ្មោះសិង្គី ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើ ដោយពួកបុរាណជដិលដែលមានចិត្តផុតហើយ (ចាកសេចក្តីសៅហ្មង) ទាំងមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកកាមាសវធម៌) ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគឆ្លងផុត (ចាកលោក) ហើយ ទាំងមានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកកាមាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចជាមាសឈ្មោះសិង្គី ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើដោយពួកបុរាណជដិលដែលឆ្លងផុតហើយ (ចាកលោក) ទាំងមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកកាមាសវធម៌) ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានព្រះហឫទ័យ ស្ងប់ហើយ (ចាកអកុសលធម៌) ទាំងមានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកកាមាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចជាមាសឈ្មោះសិង្គី ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើដោយពួកបុរាណជដិលដែលមានចិត្ត ស្ងប់ហើយ (ចាកអកុសលធម៌) ទាំងមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកកាមាសវធម៌) ។

ទសភាគោ ទសមាសោ ទសធម្មិកា ទសកំ

ទុមលោ សោ ទសសង្ខារាគោ ភជកមំ

ចារីសិ កកកតិ ។

[៦៦] មនុស្សា សត្តា នេរយិទង្គ បស្សិត្វា បរ-

មាបាសុ អភិរូបោ វតាយំ មាណវកោ ទស្សនីយោ

វតាយំ មាណវកោ បាសាទិកោ វតាយំ មាណវកោ

កស្ស នុ ខោ អយំ មាណវកោតិ ។ បរិវុត្ត សត្តោ

នេរយិទង្គា តេ មនុស្សេ គាថាយ អជ្ឈភាសិ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះទ្រង់មានអាយុកាស ១០ ឆ្នាំ(១) ទ្រង់មាន កំលាំង ១០ (២) ព្រះអង្គត្រាស់បញ្ញាស់ជួបធម៌ (ធីកមួយ) ១០ ប្រការ ទ្រង់ប្រកបដោយអង្គជារបស់ទំនរសេចក្តីល ១០ ឆ្នាំ (៣) មាន កិត្តិសព្ទ១ ភាន់ជាបរិការ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងកបិល ។

[៦៦] ពួកមនុស្សឃើញសត្វទេវតាជាច់ធំនៅកាន់មនុស្សទាំង ឆ្ងាយហើយពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាល មាណពនេះមានរូបល្អពេក ម្នាល មាណពនេះមានរូបគួរពិតពិលមើលណាស់ ម្នាល មាណពនេះគួរជាទីជ្រះ-ថ្លា មាណពនេះជាកូនរបស់អ្នកណាហ្ន៎ ។ លុះពួកមនុស្សពោលពាក្យ យ៉ាងនេះហើយ សត្វទេវតាជាច់ធំនោះក៏ចាប់យកឆ្ងាយទៅគោលតប ទៅនឹងពួកមនុស្សទាំងនោះវិញដោយគាថា ថា

---

១ វិជ្ជមានទសបារមី សេចក្តីសន្សំបារមី ១ ទសន្តុទេក្ខ ១ និកលក្ខណ៍ដោយវន្ទាប់ខ្លួន ១ សមស្សេចក្តីមួយ ១ សេចក្តីទន្ទឹម តាមចំនស្សេងរាកចំយ៉ាងនិ កាម ភព និងត្រៃប្បក្ខ ១ មាន សេចក្តីត្រូវះមិនល្អលំការ ១ មានពោលសន្តារម្ភាប់ហើយ ១ មន្តញាណ ១ សលញ្ញាណ ១ ។

២ ប្រកបដោយកំលាំងកាយ ១០ និងកំលាំងញាណ ១០ ឯកំលាំងកាយ ១០ គោះធៀបដោយ កំលាំងដំរី ១០ ត្រកូល គឺដំរី កាឡាវកៈ ១ គង្គេយ្យៈ ១ បណ្ឌរៈ ១ តម្ពៈ ១ បិង្គលៈ ១ គន្ធៈ ១ មង្គលៈ ១ ហេមវតៈ ១ ឧបោសថៈ ១ ឆទ្ទន្តៈ ១ កំលាំងដំរីកាឡាវកៈ ១០ ទើបស្មើនឹងកំលាំងដំរីគង្គេយ្យៈ ១ ឆទ្ទន្តៈ ១០ ត្រកូលនោះមានកំលាំងលើសគ្នា ១០ ១ ឡើងទៅ កំលាំងដំរីឆទ្ទន្ត ១០ ទើបស្មើនឹង កំលាំងព្រះពុទ្ធ ១ ។ ឯកំលាំងញាណ ១០ នោះគឺ កំលាំងសេចក្តីដឹងហេតុគួរនិងហេតុមិនគួរតាម ពិត ១ ដឹងកម្មនិងផលនៃកម្ម ១ ដឹងបដិបទាប្រព្រឹត្តទៅកាន់គតិទាំងពួង ១ ដឹងលោកដែលមានធាតុ ច្រើន ១ ដឹងពួកសត្វទាំងឡាយមានអធ្យាស្រ័យផ្សេងៗ គ្នា ១ ដឹងឥន្ទ្រិយរបស់សត្វដ៏ទៀតថ្នាក់ និងទន់ ១ ដឹងសេចក្តីសៅហ្មងនិងសេចក្តីផូរផង់និងការចេញចាកឈានវិមោក្ខសមាធិសមា- បត្តិ ១ ដឹងខន្ធដែលអាស្រ័យនៅក្នុងកាលមុន ១ ញាណដឹងចុតិនិងបដិសន្ធិ ១ ដឹងសេចក្តី អស់ទៅនៃអាសវៈ ១ ។

៣ គឺអង្គកិរិយាប្តូរផងសហញាណឆ្នាំទុក្ខ ។

យោ ធីរោ សព្វធិ ទន្តោ សុទ្ធោ អប្បដិបុគ្គលោ

អរហំ សុគតោ លោកេ តស្សាហំ បរិចារកោតិ ។

[៦៣] អថខោ ភគវា យេន រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតទហោសិ កត្ថ នុ ខោ ភគវា វិហរេយ្យ យំ អស្ស គាមតោ នេវ អតិទូរេ ន អច្ចាសន្នេ គមនាគមនសម្បន្នំ អត្ថិកានំ(១) មនុស្សានំ អភិក្កមនីយំ ទិវា អប្បកិណ្ណំ(២) រត្តឹ អប្បសទ្ទំ

១ [illegible] ។ ២ ។ អប្បាកិណ្ណំ ។

អ្នកប្រាជ្ញណាទូន្មានឥន្ទ្រិយទាំងអស់បានហើយ មានព្រះហឫទ័យស្អាត រកបុគ្គលប្រៀបមិនបាន ឆ្ងាយចាកសត្រូវគឺកិលេស មានដំណើរល្អក្នុងលោក ខ្ញុំជាអ្នកបម្រើអ្នកប្រាជ្ញនោះ ។

(៦៣) កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់និវេសនស្ថានរបស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ ។ ទើបព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ អង្គាសព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់(១) ដោយខាទនីយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តម ដោយព្រះហស្តព្រះអង្គឯង ហើយទ្រង់កំណត់ដឹងនូវព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដែលទ្រង់សោយរួចហើយ ត្រង់ដែលទ្រង់ដាក់ព្រះហស្តចុះចាកបាត្រ រួចក៏ស្តេចគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ទ្រង់ត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរគង់នៅក្នុងទីណាហ្ន៎ ទីណាដែលមិនឆ្ងាយពេក មិនជិតពេក អំពីស្រុក ជាទីល្មមទៅល្មមមកបាន គួរជាទីចូលទៅគាល់របស់មនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវការ ជាទីមិនច្រឡូកច្រឡំក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសំឡេងតិច មិនមានសេចក្តីកងកំពង

១ ក្នុងអដ្ឋកថាថា មហាក្សត្រិយ៍ស្តេចទ្រង់អង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្អែតស្កប់ស្កល់ គឺត្រូវតែព្រះអង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដរាបដល់ហាមឃាត់ដោយដៃឬដោយមុខ ឬដោយពាក្យថា ល្មមហើយ ។

អប្បនិគ្ឃោសំ វិជនវាតំ មនុស្សរាហស្សេយ្យកំ បដិ-សល្លានសារុប្បន្តិ ។ អថខោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតទហោសិ ឥទំ ខោ អម្ហាកំ វេឡុវនំ ឧយ្យានំ គាមតោ នេវ អតិទូរេ ន អច្ចាសន្នេ គមនាគមនសម្បន្នំ អត្ថិកានំ មនុស្សានំ អភិក្កមនីយំ ទិវា អប្បាកិណ្ណំ រត្តឹ អប្បសទ្ទំ អប្បនិគ្ឃោសំ វិជនវាតំ មនុស្សរាហស្សេយ្យកំ បដិសល្លានសារុប្បំ យន្នូនាហំ វេឡុវនំ ឧយ្យានំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទទេយ្យ-ន្តិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ សោវណ្ណមយំ ភិង្ការំ[1] គហេត្វា ភគវតោ ឱណោជេសិ ឯតាហំ ភន្តេ វេឡុវនំ ឧយ្យានំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃ-ស្ស ទម្មីតិ ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា អារាមំ ។ អថខោ ភគវា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ធម្មិយា កថា-យ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំ-សេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ

១ ម. ភិង្ការំ ។ សោ. ២៥ ភ្នំពេញ សាពមិសព្វទ ៨ សទ្ទេត ។

វេលាយប់ មានខ្យល់បក់ស្រួល គួរដល់កិរិយាពួននៅនៃមនុស្សដាច់ឆ្ងាយ គឺជាទីគួរដល់ការសម្ងំនៅ ។ ព្រះរាជតម្រិះនេះក៏មានដល់ព្រះបាទមាគធ-សេនិយពិម្ពិសារក្នុងខណៈនោះថា អើ ឧទ្យានវេឡុវ័នរបស់យើងនេះមិនឆ្ងាយពេក មិនជិតពេកពីស្រុក ជាទីល្អមទៅល្អមមកបាន គួរជាទីចូលទៅរកមនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវការ ជាទីមិនច្រឡូកច្រឡំក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសំឡេងតិច មិនមានសេចក្តីគឹកកងក្នុងវេលាយប់ មានខ្យល់បក់ស្រួល គួរដល់កិរិយាពួននៅនៃមនុស្ស គឺជាទីគួរដល់ការសម្ងំ បើដូច្នោះគួរអញថ្វាយឧទ្យានវេឡុវ័ននេះដល់ភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ កាន់យកក្អមទឹកជាវិការៈនៃមាស ហើយថ្វាយដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមថ្វាយនូវឧទ្យានវេឡុវ័ននេះដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ទទួលអារាម (នោះ) ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទមាគធ-សេនិយពិម្ពិសារឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកគុណ ឲ្យអាចហានឡើង ឲ្យរីករាយស្មើ ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌ ហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា

និទានេ(១) ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អារាមន្តិ(២) ។

[៦៤] តេន ខោ បន សមយេន សញ្ជយោ បរិព្វាជកោ រាជគហេ បដិវសតិ មហតិយា បរិព្វាជកបរិសាយ សទ្ធឹ អឌ្ឍតេយ្យេហិ បរិព្វាជកសតេហិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សារីបុត្តមោគ្គល្លានា សញ្ជយេ បរិព្វាជកេ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តិ ។ តេហិ កតិកា កតា ហោតិ យោ បឋមំ អមតំ អធិគច្ឆតិ សោ ឥតរស្ស(៣) អារោចេតូតិ ។ អថខោ អាយស្មា អស្សជិ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ បាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អាលោកិតេន វិលោកិតេន សម្មិញ្ជិតេន បសារិតេន ឱក្ខិត្តចក្ខុ ឥរិយាបថសម្បន្នោ ។ អទ្ទសា ខោ សារីបុត្តោ បរិព្វាជកោ អាយស្មន្តំ អស្សជឹ រាជគហេ បិណ្ឌាយ

---

១ ឯត្ថន្តរេ ឯតស្មឹ បករណេតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ អារាមំ បដិគ្គហេតុន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ៣ ម. បោត្ថកេ ឥតរស្ស ហោតិ ។

ហើយទ្រង់ត្រាស់ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអារាម (ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ) ។

(៦៤) សម័យនោះឯង សញ្ជយបរិព្វាជកនៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មួយអន្លើដោយបរិព្វាជកបរិស័ទ្យដ៏ច្រើន គឺបរិព្វាជកចំនួន ២៥០ រូប ។ សម័យនោះឯង ព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់បរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ជយ ។ ព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លានទាំងនោះ បានធ្វើប្រជុំនឹងគ្នាថា អ្នកណាបានដល់នូវអមតៈមុន អ្នកនោះត្រូវប្រាប់ដល់ម្នាក់ទៀត ។ គ្រានោះ ព្រះអស្សជិមានអាយុស្លៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រឹក រលោកប្រកបដោយឥរិយាបថ គឺដើរទៅ ដើរមក ក្រឡេកមើលទៅ ក្រឡេកមើលជុំវិញ បត់ដៃនិងលាតដៃ មានភ្នែកសម្រឹមចុះជាទំនៀម ចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តបានឃើញនូវព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុ កំពុងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ បរិបូណ៌ដោយឥរិយាបថ

ចរន្តំ បាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អាលោកិ-
តេន វិលោកិតេន សម្មិញ្ជិតេន បសារិតេន ឱក្ខិត្ត-
ចក្ខុំ ឥរិយាបថសម្បន្នំ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ យេ
វត លោកេ អរហន្តោ វា អរហត្តមគ្គំ វា សមាបន្នា
អយំ តេសំ ភិក្ខុ អញ្ញតរោ យន្នូនាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ
ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆេយ្យំ កំសិ ត្វំ អាវុសោ ឧទ្ទិស្ស
បព្វជិតោ កោ វា តេ សត្ថា កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ
រោចេសីតិ ។ អថខោ សារីបុត្តស្ស បរិព្វាជកស្ស
ឯតទហោសិ អកាលោ ខោ ឥមំ ភិក្ខុំ បុច្ឆិតុំ អន្តរឃរំ
បវិដ្ឋោ បិណ្ឌាយ ចរតិ យន្នូនាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ បិដ្ឋិតោ
បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធេយ្យំ អត្ថិកេហិ ឧបញ្ញាតំ មគ្គន្តិ ។
អថខោ អាយស្មា អស្សជិ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា
បិណ្ឌបាតំ អាទាយ បដិក្កមិ ។ អថខោ សារីបុត្តោ
បរិព្វាជកោ យេនាយស្មា អស្សជិ តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អស្សជិនា សទ្ធិំ សម្មោទិ
សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ

គឺដើរទៅនឹងមក ក្រឡេកមើលទៅ ក្រឡេកមើលឆ្វេងស្តាំ ។ បត់ដៃជើងចូល លាតដៃជើងចេញ មានភ្នែកសង្រួម សម្លឹងមើល គួរជាទីជ្រះថ្លា លុះឃើញហើយក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ក្នុង ជនទាំងឡាយណា ជាអរហន្តក្តី បានដល់ហើយនូវអរហត្តមគ្គក្តីក្នុងលោក ភិក្ខុនេះក៏ប្រហែលជាពួកនៃជនទាំងនោះដែរ បើដូច្នោះ គួរតែអញចូលទៅរកភិក្ខុនេះហើយសួរថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកបួសចំពោះអ្នកណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក ខ្លួនលោកនេះឯងពេញចិត្តនូវធម៌របស់អ្នកណា ។ លំដាប់នោះ សារីបុត្តបរិព្វាជកមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា កាលនេះជាកាលមិនគួរដើម្បីសួរនូវភិក្ខុនេះឡើយ (ព្រោះ) ភិក្ខុនេះកំពុងចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត បើដូច្នោះគួរតែអញទៅតាមភិក្ខុនេះអំពីក្រោយៗ ទៅ ទុះតែការដែលជាប់តាមភិក្ខុនេះឯងនឹងជាផ្លូវមគ្គញាណដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ឬភិក្ខុនេះឯងជាអ្នកស្គាល់ផ្លូវព្រះនិព្វានដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ។ ឯព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ទទួលបិណ្ឌបាតហើយក៏ត្រឡប់មកវិញ ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តក៏ចូលទៅកាន់សំណាក់ព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុក្នុងកាលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុ ហើយពោលនូវពាក្យជាទីត្រេកអរជាទីរលឹក ល្មមឲ្យរលឹកសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលបាន លុះសម្រេច

អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សារិបុត្តោ បរិព្វាជកោ អាយស្មន្តំ អស្សជឹ ឯតទវោច វិប្បសន្នានិ ខោ តេ អាវុសោ ឥន្ទ្រិយានិ បរិសុទ្ធោ ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ កំសិ ត្វំ អាវុសោ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតោ កោ វា តេ សត្ថា, កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ រោចេសីតិ ។ អត្ថាវុសោ មហាសមណោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា បព្វជិតោ តាហំ ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតោ សោ ច មេ ភគវា សត្ថា តស្ស ចាហំ ភគវតោ ធម្មំ រោចេមីតិ ។ កឹវាទី បនាយស្មតោ សត្ថា កិមក្ខាយីតិ ។ អហំ ខោ អាវុសោ នវោ អចិរបព្វជិតោ អធុនាគតោ ឥមំ ធម្មវិនយំ ន តាហំ សក្កោមិ វិត្ថារេន ធម្មំ ទេសេតុំ អបិច តេ សង្ខិត្តេន អត្ថំ វក្ខាមីតិ(១) ។

អប្បំ វា ពហុំ វា ភាសស្សុ
អត្ថំយេវ មេ ព្រូហិ

១ ឱកោ ថៅ សព្វត្ថ ឥទំ ខោ សារិបុត្តោ បរិព្វាជកោ អាយស្មន្តំ អស្សជឹ ឯតទវោច ហោតុ អាវុសោ អប្បំ វា ពហុំ វា ភាសស្សុ ។ បេ ។ ឈានុត្តំ ទិស្សតិ ។

ក៏ចូលទៅហើយក៏ឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់លោកក៏ស្រស់បស់ សម្បុរស្បែករបស់លោកក៏ស្អាតផូរផង់ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកបួសចំពោះអ្នកណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក ឬលោកនេះឯងពេញចិត្តធម៌របស់អ្នកណា ។ ព្រះអស្សជិឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ មានមហាសមណៈ(មួយព្រះអង្គ)ជាសក្យបុត្រចេញចាកសក្យត្រកូលហើយទ្រង់ព្រះផ្នួស ខ្ញុំបានបួសតាមព្រះមហាសមណៈដ៏មានព្រះភាគនោះ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះឯងជាគ្រូរបស់ខ្ញុំ ចំណែកខ្ញុំក៏គាប់ចិត្តនូវធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តសួរថា ចុះគ្រូរបស់លោកម្ចាស់ពោលពាក្យដូចម្ដេច សំដែងធម៌ដូចម្ដេច ។ ព្រះអស្សជិឆ្លើយថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាឯងជាភិក្ខុថ្មីទើបនឹងបួស មកកាន់ធម៌វិន័យនេះថ្មី ។ អាត្មាមិនអាចដើម្បីសំដែងធម៌ដោយពិស្ដារបានទេ តែថាអាត្មានឹងពោលនូវសេចក្ដីដល់អ្នកដោយសង្ខេបបាន ។

បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តឆ្លើយថា សូមលោកម្ចាស់សំ
ដែងធម៌តិចក្ដី ច្រើនក្ដី សូមសំដែងតែចំពោះសេចក្ដីម្យ៉ាង

អត្ថំយេវ មេ អត្ថោ កឹ

ការហសិ ព្យញ្ជនំ ពហុន្តិ ។

(៦៩) អថខោ អាយស្មា អស្សជិ សារីបុត្តស្ស

បរិព្វាជកស្ស ឥមំ ធម្មបរិយាយំ អភាសិ

យេ ធម្មា ហេតុប្បភវា

តេសំ ហេតុំ តថាគតោ (អាហ)

តេសញ្ច យោ និរោធោ

ឯវំវាទី មហាសមណោតិ ។

ដល់ខ្ញុំ ។ ត្រូវការដោយអត្ថសេចក្ដី តែម្យ៉ាងទៀត

លោកម្ចាស់មិនបាច់ពោលព្យញ្ជនៈឲ្យច្រើនឡើយ ។

(៦៩) គ្រានោះ ព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុបានពោលនូវធម្មបរិយាយ

នេះដល់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត ថា

ធម៌ទាំងឡាយណា[១] គឺទុក្ខ កើតអំពីហេតុ ព្រះ

តថាគតពោលនូវហេតុនៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ម្យ៉ាងទៀត

សេចក្ដីរលត់ទីបំផុតជាគ្រឿងរលត់នៃធម៌ទាំងឡាយណា

ព្រះតថាគតពោលនូវសេចក្ដីរលត់ទីបំផុតជាគ្រឿងរលត់

នៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ព្រះមហាសមណៈ មានប្រក្រតី

ពោលយ៉ាងនេះ ។

---

១ អដ្ឋកថា ធម៌ទាំងឡាយណា ជាផលគឺទុក្ខសច្ចដែលកើតឡើងអំពីហេតុគឺសមុទយសច្ច ព្រះតថាគតតែងពោលនូវសមុទយសច្ចថា ជាហេតុធ្វើឲ្យកើតឡើងនូវធម៌ទាំងឡាយគឺទុក្ខសច្ចនោះ ធម៌ណាជាផលគឺការរលត់នៃទុក្ខសច្ចនិងសមុទយសច្ចទាំងនោះក្ដី ធម៌ណាជាហេតុជាឧបាយ ដើម្បីរំលត់ទុក្ខសច្ចនិងសមុទយសច្ចមិនឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានក្ដី ព្រះតថាគតមានប្រក្រតីពោលនូវធម៌ទាំងនោះ ។ អធិប្បាយថា ព្រះតថាគតទ្រង់សំដែងនូវអរិយសច្ចទាំង ៤ យ៉ាងគឺ ទុក្ខសច្ចជាផលនៃសេចក្ដីទុក្ខទាំងពួង សមុទយសច្ចជាហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខទាំងពួង និរោធសច្ចជាផលនៃសេចក្ដីសុខទាំងពួង មគ្គសច្ចជាហេតុនាំឲ្យកើតសេចក្ដីសុខទាំងពួង ។

[៦៦] អថខោ សារិបុត្តស្ស បរិព្វាជកស្ស ឥមំ ធម្មបរិយាយំ សុត្វា[១] វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។

ឯសេវ ធម្មោ យទិ តាវទេវ
បច្ចព្យថ បទមសោកំ
អទិដ្ឋំ អព្ភតីតំ
ពហុកេហិ កប្បនហុតេហីតិ ។

[៦៧] អថខោ សារិបុត្តោ បរិព្វាជកោ យេន មោគ្គល្លានោ បរិព្វាជកោ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសា ខោ មោគ្គល្លានោ បរិព្វាជកោ សារិបុត្តំ បរិព្វាជកំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន សារិបុត្តំ បរិព្វាជកំ ឯតទវោច វិប្បសន្នានិ ខោ តេ អាវុសោ ឥន្ទ្រិយានិ បរិសុទ្ធោ ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ កច្ចិ នុ ត្វំ អាវុសោ អមតំ អធិគតោតិ ។ អាម អាវុសោ អមតំ អធិគតោតិ ។ យថា

១ ឆដ្ឋសង្គីតិ បោត្ថកេ សុត្វាន ឥតិ ទិស្សតិ ។

[៦៦] កាលនោះ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត លុះបានស្តាប់ធម្មបរិយាយនេះហើយក៏មានធម្មចក្ខុ ដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលកើតឡើងថា ធម្មជាតណាមួយ មានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះមែនពិតតែរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។

សារីបុត្តបរិព្វាជកពោលថា ធម៌នេះនោះប្រាកដមែន
លោកម្ចាស់បានត្រាស់ដឹងនូវបទ ដែលគ្មានសេចក្តីសោក
ក្រៃពេកនោះខ្ញុំមិនដែលបានឃើញ មិនដែលបានជួបប្រទះ
ឡើយ ដោយហ្មឺនកោដិកប្បកន្លងទៅជាច្រើន ។

[៦៧] គ្រានោះ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តចូលទៅរកបរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លាន ។ បរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លានបានឃើញបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តកំពុងដើរមកពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏បានពោលពាក្យនេះនឹងបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់អ្នកស្រស់ថ្លាពេក សម្បុរស្បែករបស់អ្នកក៏ស្អាតផូរផង់ ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកបានដល់នូវអមតធម៌ហើយឬ ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តឆ្លើយថា អើ អ្នកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំបានដល់នូវអមតធម៌ហើយ ។

តាទិំ បន តំ អាវុសោ អមតមធិគតោតិ ។ អថាយំ អាវុសោ អទ្ទសំ អស្សជឹ ភិក្ខុំ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ បាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អាលោកិតេន វិលោកិតេន សម្មិញ្ជិតេន បសារិតេន ឱក្ខិត្តចក្ខុំ ឥរិយាបថសម្បន្នំ ទិស្វាន មេ ឯតទហោសិ យេ វត លោកេ អរហន្តោ វា អរហត្តមគ្គំ វា សមាបន្នា អយំ តេសំ ភិក្ខុ អញ្ញតរោ យន្នូនាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆេយ្យំ កំសិ ត្វំ អាវុសោ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតោ កោ វា តេ សត្ថា កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ រោចេសីតិ តស្ស មយ្ហំ អាវុសោ ឯតទហោសិ អកាលោ ខោ ឥមំ ភិក្ខុំ បុច្ឆិតុំ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ បិណ្ឌាយ ចរតិ យន្នូនាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធេយ្យំ អត្ថិកេហិ ឧបញ្ញាតំ មគ្គំ អថខោ អាយស្មា អស្សជិ ភិក្ខុ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បិណ្ឌបាតំ អាទាយ បដិក្កមិ អថខ្វាហំ អាវុសោ យេន អស្សជិ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមឹ ឧបសង្កមិត្វា អស្សជិនា ភិក្ខុនា

បរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លានសួរថា អ្នកបានដឹងនូវអមតធម៌ដូចម្តេច ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តនិយាយថា នែអាវុសោ ខ្ញុំបានឃើញភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិកំពុងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះ ប្រកបដោយឥរិយាបថគឺដើរទៅដើរមក ក្រឡេកមើលទៅក្រឡេកមើលមក បត់ដៃជើងចូលនិងលាតដៃជើងមានភ្នែកសម្រឹមចុះជាទីជ្រះថ្លា លុះឃើញហើយខ្ញុំក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ពួកភិក្ខុទាំងឡាយណាក្នុងលោកដែលជាអរហន្ត ជាអ្នកដល់ហើយនូវអរហត្តមគ្គ ភិក្ខុនេះឯងប្រហែលជាក្នុងនៃជនទាំងនោះ បើដូច្នោះគួរអញចូលទៅរកភិក្ខុនេះហើយសួរថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកម្ចាស់បួសចំពោះអ្នកណា មួយទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក លោកពេញចិត្តនឹងធម៌របស់អ្នកណា នែអ្នកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាលនេះជាកាលមិនគួរសួរភិក្ខុនេះទេ ភិក្ខុនេះចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះហើយត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត បើដូច្នោះគួរអញជាប់តាមភិក្ខុនេះពីក្រោយ ៗ ទៅ ក៏ការដែលជាប់តាមភិក្ខុនេះគឺដឹងនូវមគ្គាណាដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ព្រោះភិក្ខុនេះឯងជាអ្នកស្គាល់ព្រះនិព្វានដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ ពេលនោះ អស្សជិភិក្ខុត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ហើយក៏កាន់យកបិណ្ឌបាតត្រឡប់មកវិញ នែអ្នកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំក៏ចូលទៅរកអស្សជិភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅ

សទ្ធឹ សម្មោទឹ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិ-
សារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសឹ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ អហំ
អាវុសោ អស្សជឹ ភិក្ខុំ ឯតទវោចំ វិប្បសន្នានិ ខោ តេ
អាវុសោ ឥន្ទ្រិយានិ បរិសុទ្ធោ ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ
កំសិ ត្វំ អាវុសោ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតោ កោ វា តេ
សត្ថា កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ រោចេសីតិ អត្ថាវុសោ មហា-
សមណោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា បព្វជិតោ តាហំ
ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតោ សោ ច មេ ភគវា សត្ថា
តស្ស ចាហំ ភគវតោ ធម្មំ រោចេមីតិ កឹវាទី បនាយ-
ស្មតោ សត្ថា កិមក្ខាយីតិ អហំ ខោ អាវុសោ នវោ
អចិរបព្វជិតោ អធុនាគតោ ឥមំ ធម្មវិនយំ ន តាហំ
សក្កោមិ វិត្ថារេន ធម្មំ ទេសេតុំ អបិច តេ សង្ខិត្តេន
អត្ថំ វក្ខាមីតិ

ដល់ហើយក៏ពោលពាក្យរីករាយជាមួយនឹងអស្សជិភិក្ខុ លុះបញ្ចប់ពាក្យ
ដែលគួររីករាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹក ល្មមឲ្យកើតសេចក្ដីស្និទ្ធស្នាល
ហើយក៏ឋិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ លុះខ្ញុំឋិតនៅក្នុងទីដ៏
សមគួរហើយក៏បានពោលពាក្យនេះនឹងអស្សជិភិក្ខុថា ម្នាលលោកដ៏មាន
អាយុ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់លោកក៏ស្រស់ថ្លាល្អ សម្បុរស្បែករបស់
លោកក៏បរិសុទ្ធផូរផង់ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកបួសចំពោះអ្នកណា
ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក លោកពេញចិត្តធម៌អ្នកណា
អស្សជិភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ មានមហាសមណៈជាសក្យបុត្រ
ចេញចាកសក្យត្រកូលហើយបួស ខ្ញុំបួសឧទ្ទិសព្រះមហាសមណៈដ៏មាន
ព្រះភាគនោះ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះឯងជាគ្រូរបស់យើង យើងពេញ
ចិត្តនូវធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ (ហើយខ្ញុំសួរទៀត) ថា គ្រូរបស់
លោកដ៏មានអាយុមានប្រក្រតីពោលពាក្យដូចម្ដេច សំដែងធម៌ដូចម្ដេច
អស្សជិភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាឯងជាភិក្ខុថ្មីបួសមិន
ទាន់បានយូរទេ ទើបតែនឹងមកកាន់ធម្មវិន័យនេះថ្មីៗ អាត្មាមិនអាចដើម្បី
សំដែងធម៌ដល់អ្នកឲ្យពិស្ដារបានទេ តែថាអាត្មានឹងពោលខ្លីៗនូវសេចក្ដី
ដោយសង្ខេបដល់អ្នកបាន (ខ្ញុំនិយាយទៅនឹងអស្សជិភិក្ខុនោះ) ថា

អប្បំ វា ពហុំ វា ភាសស្សុ អត្ថំយេវ មេ ព្រូហិ

អត្ថេនេវ មេ អត្ថោ កឹ កាហសិ ព្យញ្ជនំ ពហុន្តិ ។

[២៨] អថខោ អាយស្មា អស្សជិ ភិក្ខុ ឥមំ ធម្មបរិយាយំ អភាសិ

> យេ ធម្មា ហេតុប្បភវា
> តេសំ ហេតុំ តថាគតោ (អាហ)
> តេសញ្ច យោ និរោធោ
> ឯវំវាទី មហាសមណោតិ ។

[២៩] អថខោ សារីបុត្តស្ស បរិព្វាជកស្ស ឥមំ ធម្មបរិយាយំ សុត្វា វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យង្កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។

សូមលោកពោលនូវធម៌តិចក្តី ច្រើនក្តីឲ្យបាន សូមលោកពោលនូវតែសេចក្តីនៃអត្ថដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំត្រូវការដោយសេចក្តី លោកមិនបាច់សំដែងព្យញ្ជនៈឲ្យច្រើនទេ ។

[២៨] ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អស្សជិភិក្ខុក៏បានពោលធម្មបរិយាយ នេះដល់សារីបុត្រនោះ ថា

> ធម៌ទាំងឡាយណា កើតអំពីហេតុ ព្រះតថាគតពោលនូវហេតុនៃធម៌ទាំងឡាយនោះ មួយទៀត សេចក្តីរលត់ទីទៃ ព្រោយដោះត្រឡប់ រលត់នូវធម៌ទាំងឡាយណា ព្រះតថាគតពោលនូវសេចក្តីរលត់ទីទៃ ព្រោយដោះត្រឡប់ រលត់នៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ព្រះមហាសមណៈមានប្រក្រតីពោលយ៉ាងនេះ ។

[២៩] កាលនោះ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្រ លុះបានស្តាប់ធម្មបរិយាយនេះហើយ ក៏បានធម្មចក្ខុ គឺសេចក្តីដឹងនូវញាណ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលកើតឡើងក្នុងចិត្តថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលមានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ មានសេចក្តីរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។

ឯសេវ ធម្មោ យទិ តាវទេវ

បច្ចព្យថ បទមសោកំ

អទិដ្ឋំ អព្ភតីតំ

ពហុកេហិ កប្បនហុតេហីតិ ។

[៣០] អថខោ មោគ្គល្លានោ បរិព្វាជកោ សារិបុត្តំ បរិព្វាជកំ ឯតទវោច គច្ឆាម មយំ អាវុសោ ភគវតោ សន្តិកេ សោ នោ ភគវា សត្ថាតិ ។ ឥមានិ ខោ អាវុសោ អឌ្ឍតេយ្យានិ បរិព្វាជកសតានិ អម្ហេ និស្សាយ អម្ហេ សម្បស្សន្តា ឥធ វិហរន្តិ តេបិ តាវ អបលោកេម[១] យថា តេ មញ្ញិស្សន្តិ តថា ករិស្សន្តីតិ ។ អថខោ សារិបុត្តមោគ្គល្លានា យេន តេ បរិព្វាជកា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា តេ បរិព្វាជកេ ឯតទវោចុំ គច្ឆាម មយំ

១ ម. អបលោកាម ។

ទើបបរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លានពោលថា ធម៌ក្តីធម៌នេះបានប្រាកដមែន លោកម្ចាស់បានត្រាស់ដឹងព្រះនិព្វានដែលគ្មានសេចក្តីសោក, ព្រះនិព្វាននោះខ្ញុំពុំដែលបានឃើញ និងដែលបានជួបប្រទះឡើយ ដោយម៉ឺននៃកប្បទាំងឡាយជាច្រើន ។

[៣០] បរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លានបានពោលពាក្យនេះនឹងបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តក្នុងកាលនោះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះជាគ្រូរបស់យើង ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តឆ្លើយថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បរិព្វាជក ២៥០ រូបនេះឯង អាស្រ័យយើងទាំងឡាយ បានឃើញនូវយើងទាំងឡាយ ទើបនៅក្នុងទីនេះបាន យើងទាំងឡាយត្រូវលាពួកបរិព្វាជកទាំងនោះសិន ពួកបរិព្វាជកទាំងនេះនឹងយល់យ៉ាងណា គេនឹងធ្វើយ៉ាងនោះចុះ ។ គ្រានោះ សារីបុត្តនឹងមោគ្គល្លានក៏ចូលទៅរកពួកបរិព្វាជកទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បានពោលពាក្យនេះនឹងពួកបរិព្វាជកនោះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់

អាវុសោ ភគវតោ សន្តិកេ សោ នោ ភគវា សត្ថាតិ ។ មយំ អាយស្មន្តេ និស្សាយ អាយស្មន្តេ សម្បស្សន្តា ឥធ វិហរាម សចេ អាយស្មន្តា មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សន្តិ សព្វេវ មយំ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សាមាតិ ។ អថខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា យេន សញ្ជយោ បរិព្វាជកោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា សញ្ជយំ បរិព្វាជកំ ឯតទវោចុំ គច្ឆាម មយំ អាវុសោ ភគវតោ សន្តិកេ សោ នោ ភគវា សត្ថាតិ ។ អលំ អាវុសោ មា គមិត្ថ សព្វេវ តយោ ឥមំ គណំ បរិហរិស្សាមាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។បេ។ តតិយម្បិ ខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា សញ្ជយំ បរិព្វាជកំ ឯតទវោចុំ គច្ឆាម មយំ អាវុសោ ភគវតោ សន្តិកេ សោ នោ ភគវា សត្ថាតិ ។ អលំ អាវុសោ មា គមិត្ថ សព្វេវ តយោ ឥមំ គណំ បរិហរិស្សាមាតិ ។ អថខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា តានិ

សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ នោះជាគ្រូរបស់យើងទាំងឡាយ ។ ពួកបរិព្វាជកទាំងនោះឆ្លើយថា យើងទាំងឡាយអាស្រ័យនូវលោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ហើយឃើញនូវលោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ទើបនៅក្នុងទីនេះបាន បើលោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ យើងទាំងឡាយទាំងអស់គ្នា ក៏នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់មហាសមណៈដែរ ។ លំដាប់នោះ សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានក៏ចូលទៅរកបរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ជ័យ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ពោលនូវពាក្យនេះនឹងបរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ជ័យថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ នោះជាគ្រូរបស់យើងទាំងឡាយ ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ជ័យឆ្លើយថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ មិនគួរទេ អ្នកទាំងឡាយកុំទៅឡើយ ពួកយើងទាំង ៣ នាក់នឹងគ្រប់គ្រងគណៈនេះ ។ សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានបានពោលពាក្យនេះនឹងបរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ជ័យអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងដែរ ។បេ។ អស់វារៈគំរប់បីដងដែរថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ នោះជាគ្រូរបស់យើងទាំងឡាយ ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ជ័យឆ្លើយថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ មិនគួរទេ អ្នកទាំងឡាយកុំទៅឡើយ ពួកយើងទាំង ៣ នាក់នឹងគ្រប់គ្រងគណៈនេះ ។ គ្រានោះ

អឌ្ឍតេយ្យានិ បរិព្វាជកសតានិ យេន វេឡុវនំ តេនុបសង្កមឹសុ ។ សញ្ជយស្ស បន បរិព្វាជកស្ស តត្ថេវ ឧណ្ហំ លោហិតំ មុខតោ ឧគ្គច្ឆិ(១) ។

[៧០] អទ្ទសា ខោ ភគវា សារីបុត្តមោគ្គល្លានេ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តេ ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឯតេ ភិក្ខវេ ទ្វេ សហាយកា អាគច្ឆន្តិ កោលិតោ ឧបតិស្សោ ច ឯតំ មេ សាវកយុគំ ភវិស្សតិ អគ្គំ ភទ្ទយុគន្តិ ។

គម្ភីរេ ញាណវិសយេ អនុត្តរេ ឧបធិសង្ខយេ
វិមុត្តេ អប្បត្តេ វេឡុវនំ អថ នេ សត្ថា ព្យាកាសិ
ឯតេ ទ្វេ សហាយកា អាគច្ឆន្តិ កោលិតោ ឧបតិស្សោ ច ។
ឯតំ មេ សាវកយុគំ ភវិស្សតិ អគ្គំ ភទ្ទយុគន្តិ ។

១ ឧគ្គញ្ឆីតិ បាឋោ ។

សារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានក៏នាំបរិព្វាជកចំនួន ២៥០ រូបនោះ ចូលទៅកាន់វត្តវេឡុវ័ន ។ ចំណែកខាងបរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ជ័យ ក៏(ទ្រាំមិនបានសេចក្តីអាម៉ាស់ខ្លួនឡើង) ឈាមក្តៅក្រហាយហូរផុសចេញអំពីមាត់ ក្នុងទីនោះ ។

[៧១] ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទតឃើញសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លានកំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះទតឃើញហើយក៏ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជនជាសំឡាញ់ទាំងពីរនាក់នោះ គឺឈ្មោះកោលិតៈ ១ ឈ្មោះឧបតិស្សៈ ១ ទើបមកដល់ឥឡូវហើយ ជនទាំងពីរ ហើយជាគូនៃសាវករបស់តថាគតដែលជាគូដ៏ប្រសើរ ជាគូដ៏ចំរើន ។

ពេលនោះ ព្រះសាស្តាទ្រង់ព្យាករនូវជនទាំងពីរនោះ
ដែលមានចិត្តបង្អោនចុះក្នុងវិស័យដ៏ជ្រាលជ្រៅ គឺញាណវិស័យ
ក្នុងធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃឧបធិដ៏ប្រសើរ (ព្រះនិព្វាន)
កាលដែលពុំទាន់មកដល់វត្តវេឡុវ័ន ថា ជនទាំងពីរនាក់ ជា
សំឡាញ់នឹងគ្នានុ៎ះ ឈ្មោះកោលិតៈ ១ ឈ្មោះឧបតិស្សៈ ១
ទើបមកដល់ឥឡូវនេះ ជនទាំងនេះហើយជាគូនៃសាវករបស់តថា-
គតដែលជាគូដ៏ប្រសើរ ជាគូដ៏ចំរើន ។

[៧២] អថខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លានា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ លភេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លភេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខវោតិ ភគវា អវោច ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

[៧៣] តេន ខោ បន សមយេន អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា មាគធិកា កុលបុត្តា ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ អបុត្តកតាយ បដិបន្នោ សមណោ គោតមោ វេធព្យាយ បដិបន្នោ សមណោ គោតមោ កុលុបច្ឆេទាយ បដិបន្នោ សមណោ គោតមោ ឥទានិ តេន[1] ជដិលសហស្សំ បព្វាជិតំ ឥមានិ ច អឌ្ឍតេយ្យានិ បរិព្វាជកសតានិ សញ្ជយានិ បព្វាជិតានិ ឥមេ ច

១ ឱ. ភវេធំ ។

[៧២] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លាន ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ក្រាបសិរសាទៀបព្រះបាទទាំងពីរនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់គប្បីបានបព្វជ្ជា គប្បីបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមកចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ធម៌គឺតថាគតសំដែងហើយដោយប្រពៃ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវការធ្វើទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ។

[៧៣] សម័យនោះឯង កុលបុត្រទាំងឡាយនៅក្នុងដែនមគធៈដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះគេដឹងច្បាស់ ក៏តែងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា សមណគោតមប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើមនុស្សមិនឲ្យមានកូន សមណគោតមប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើស្រីឲ្យជាមេម៉ាយ សមណគោតមប្រតិបត្តិដើម្បីផ្តាច់បង់ត្រកូល ឥឡូវនេះ គាត់បំបួសជដិលចំនួនមួយពាន់នាក់ ហើយបំបួសពួកបរិព្វាជកចំនួន ២៥០ នាក់ជាពួកសញ្ជ័យនេះទៀត ទាំង

អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា មាគធិកា កុលបុត្តា សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តីតិ ។ អបិស្សុ ភិក្ខូ ទិស្វា ឥមាយ គាថាយ ចោទេន្តិ

អាគតោ ខោ មហាសមណោ មាគធានំ គិរិព្វជំ
សព្វេ សញ្ជយេ នេត្វាន កំសុ ទានិ នយិស្សតីតិ ។

(៩៤) អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សោ សទ្ទោ ចិរំ ភវិស្សតិ សត្តាហមេវ ភវិស្សតិ សត្តាហស្ស អច្ចយេន អន្តរធាយិស្សតិ តេនហិ ភិក្ខវេ យេ តុម្ហេ ឥមាយ គាថាយ ចោទេន្តិ

អាគតោ ខោ មហាសមណោ មាគធានំ គិរិព្វជំ
សព្វេ សញ្ជយេ នេត្វាន កំសុ ទានិ នយិស្សតីតិ ។

កុលបុត្រទាំងឡាយដែលកើតក្នុងដែនមគធៈដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ល្បីឮខ្ពង់ខ្ពស់ទាំងនេះទៀត ក៏ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះសមណគោតមដែរ ។ ពួកមនុស្សទាំងឡាយឃើញពួកភិក្ខុហើយ ក៏នាំគ្នាចោទដោយគាថានេះថា

មហាសមណៈ យាងមកហើយកាន់ក្រុងគិរិព្វជ (ក្រុងមាន
សណ្ឋានដូចជាក្រោល) របស់ពួកជននៅក្នុងដែនមគធៈ ព្រះ-
អង្គនាំអស់ពួកបរិព្វាជករបស់សញ្ជយទៅហើយ ឥឡូវនឹងនាំ
យកអ្នកណាទៅទៀតហ្ន៎ ។

(៩៤) ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ទើបពួកភិក្ខុនោះក្រាបទូលសេចក្ដីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំឡេងនោះនឹងមិននៅអស់កាលយូរទេ សំឡេងនោះនឹងមានទៅត្រឹមតែ ៧ ថ្ងៃ លុះកន្លង ៧ ថ្ងៃទៅ នឹងអន្តរធានបាត់ទៅវិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជនទាំងឡាយណា ចោទអ្នកទាំងឡាយដោយគាថានេះថា

មហាសមណៈយាងមកហើយកាន់ក្រុងគិរិព្វជៈ របស់ពួកជននៅ
ក្នុងដែនមគធៈ លោកនាំទៅនូវពួកសញ្ជយទាំងអស់ហើយ
ឥឡូវនេះនឹងនាំអ្នកណាទៅទៀតនេះ ។

តេ តុម្ហេ ឥមាយ គាថាយ បដិចោទេថ

នយន្តិ វេ មហាវីរា សទ្ធម្មេន តថាគតា

ធម្មេន នីយមានានំ កា ឧសុយា វិជានតន្តិ ។

[៧៥] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខូ

ទិស្វា ឥមាយ គាថាយ ចោទេន្តិ

អាគតោ ខោ មហាសមណោ មាគធានំ គិរិព្វជំ

សព្វេ សញ្ជយេ នេត្វាន កំសុ ទានិ នយិស្សតីតិ ។

ភិក្ខូ តេ មនុស្សេ ឥមាយ គាថាយ បដិចោទេន្តិ

នយន្តិ វេ មហាវីរា សទ្ធម្មេន តថាគតា

ធម្មេន នីយមានានំ កា ឧសុយា វិជានតន្តិ ។

(ចូរថាដូច្នេះ) អ្នកទាំងឡាយ ចូរចោទប្រកាន់នោះដោយ
គាថានេះវិញ ថា ព្រះតថាគតទាំងឡាយមានសេចក្ដីព្យាយាម
ធំ តែងនាំសត្វដោយព្រះសទ្ធម្មដ៏ប្រពៃពិត ហេតុដូចម្ដេច
ក៏មានសេចក្ដីច្រណែននឹងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ដែលជាអ្នកតែងនាំ
សត្វដោយធម៌ (នោះឯង) ។

[៧៥] សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សឃើញភិក្ខុទាំងឡាយហើយ
ចោទដោយគាថានេះ ថា

មហាសមណៈ យាងមកហើយកាន់ក្រុងគិរិព្វជៈ របស់ពួក
ជនមគធៈ នាំយកពួកបរិវាររបស់សញ្ជ័យទាំងពួងទៅហើយ
ឥឡូវនេះនឹងនាំយកអ្នកណាទៅទៀតហ្ន៎ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយចោទប្រកាន់មនុស្សទាំងនោះដោយគាថានេះថា
ព្រះតថាគតទាំងឡាយមានសេចក្ដីព្យាយាមធំ តែងនាំសត្វ
ដោយព្រះសទ្ធម្មដ៏ប្រពៃពិត ហេតុដូចម្ដេចក៏មានសេចក្ដី
ច្រណែននឹងអ្នកប្រាជ្ញ ដែលជាអ្នកតែងនាំសត្វដោយធម៌
(នោះឯង) ។

[៧៦] មនុស្សា ឯវមាហំសុ[១] ធម្មេន កិរ សមណា សក្យបុត្តិយា នេន្តិ នោ អធម្មេនាតិ ។ សត្តាហមេវ សោ សទ្ទោ អហោសិ សត្តាហស្ស អច្ចយេន អន្តរធាយិ ។

សារីបុត្តមោគ្គល្លានបព្វជ្ជា និដ្ឋិតា ។

ចតុត្ថភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

[៧៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អនុបជ្ឈាយកា អនោវទិយមានា អននុសាសិយមានា ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ[២] មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិសាយនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តិ ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ

១ សព្វត្ថ ឯវមាហំសុ ឧ. បោត្ថកេ ។ ២ ឥតោ បរំ ម. បោត្ថកេ ជេដ្ឋកេ វិស្សជ្ជិតំ ។

[៧៦] ពួកមនុស្សពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បានឮថា សមណៈជាសក្យបុត្រ តែងនាំសត្វទៅដោយធម៌ មិនមែននាំទៅដោយអធម៌ទេ ។ សំឡេងនោះក៏មានត្រឹមតែ ៧ ថ្ងៃ លុះកន្លង ៧ ថ្ងៃក៏អន្តរធានបាត់ទៅវិញ ។

ចប់ បព្វជ្ជារបស់ព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លាន ។

ចប់ ភាណវារៈគំរប់ ៤ ។

[៧៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមានឧបជ្ឈាយ៍ គ្មានអ្នកឲ្យឱវាទ គ្មានអ្នកប្រៀនប្រដៅ ស្លៀកក៏មិនត្រឹមត្រូវ ដណ្តប់ក៏មិនត្រឹមត្រូវ ទាំងមារយាទក៏មិនបរិបូណ៌ ទាំងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ពួកភិក្ខុនោះ) បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើភោជនខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើខាទនីយៈខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើគ្រឿងផលបុគ្គលគប្បីលិឍឆ្ងាញ់ខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសម្លខ្លះ សូមបាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯងហើយបរិភោគ មានសំឡេងហ៊ោកញ្ជ្រៀវ សំឡេងខ្លាំងនៅក្នុងរោងបាយខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រស្លៀកក៏មិនត្រឹមត្រូវ ដណ្តប់ក៏

ជវិស្សន្តិ មនុស្សានំ កុច្ឆិមាណានំ ឧបរិកោដេហិ ឧត្តិដ្ឋ-
បត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិខាតលេហិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧប-
នាមេស្សន្តិ ឧបរិសាយនេហិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេ-
ស្សន្តិ ឧបរិតាលេហិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ សាធុ
ស្វេបជ្ឈំ និគច្ឆិ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ជិស្សន្តិ ភត្តត្តេបំ
ទក្ខាសម្មា ឧបនាសម្មា វិហរិស្សន្តិ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្ម-
ណា ព្រាហ្មណភោជនេតិ ។

[៧៨] អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ ភេសំ មនុស្សានំ
ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ
អប្បិច្ឆា សន្តុដ្ឋា លជ្ជិនោ កុក្កុច្ចកា សិក្ខាកាមា
តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ
ឆព្វគ្គិយា ឧប្បន្នា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរិ-
ស្សន្តិ មនុស្សានំ កុច្ឆិមាណានំ ឧបរិកោដេហិ ឧត្តិដ្ឋ-
បត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិខាតលេហិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧប-
នាមេស្សន្តិ ឧបរិសាយនេហិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្ស-
ន្តិ ឧបរិតាលេហិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ សាមំ
សូបម្បិ និគច្ឆិ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ជិស្សន្តិ ភត្តត្តេបំ

មិនត្រឹមត្រូវ មានពួកមារយាទមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត
កាលពួកមនុស្ស កំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុទាំងនោះ) បង្អោនបាត្រ
សម្រាប់ស្ទុះទៅលើកោដនខ្ទះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់ស្ទុះទៅលើតានទីយខ្ទះ
បង្អោនបាត្រសម្រាប់ស្ទុះទៅតាងលើវត្ថុបម្រាប់លើដេកខ្លះ បង្អោន
បាត្រសម្រាប់ស្ទុះទៅតាងលើតែសម្រាប់ដេកខ្លះ សូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ
ដោយខ្លួនឯងហើយបរិភោគ មានសំឡេងខ្លាំងក្រៃពេក ហាក់សំឡេង
ក្រពើក្តីកើបាយខ្លះ ដូចជាពួកព្រាហ្មណ៍ដែលគាត់បរិភោគ
នៃព្រាហ្មណ៍ដោយឡើយ ។

[៧៨] ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះ-
ដៀល បន្ទោសហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នក
សន្ដោស មានសេចក្ដីខ្មាស ជាអ្នករង្កៀស ប្រាថ្នាក្នុងការសិក្សា ពួក
ភិក្ខុនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទោសថា ភិក្ខុទាំងឡាយឆព្វគ្គិយ
ស្លៀកដណ្ដប់មិនត្រឹមត្រូវ មានពួកមារយាទមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅដើម្បី
បិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុទាំងនោះ) បង្អោនបាត្រ
សម្រាប់ស្ទុះទៅលើកោដនខ្ទះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់ស្ទុះទៅលើតានទីយខ្ទះ
បង្អោនបាត្រសម្រាប់ស្ទុះទៅលើវត្ថុសម្រាប់ដេកខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់
ស្ទុះទៅតាងលើតែសម្រាប់ដេកខ្លះ សូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯង

ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

[៧៤] អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្ប-សម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិសាយនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តិ ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ[១] ភិក្ខវេ តេសំ មោឃ-បុរិសានំ អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា

១ ម. ឆ. អននុច្ឆវិយំ ។

ហើយបរិភោគ មានសំឡេងឮហ៊ោកញ្ជ្រៀវ សំឡេងខ្លាំង នៅក្នុងរោងបាយខ្លះ (ផ្ទះឆាន់) ទៀត ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។

(៧៤) ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុស្លៀកដណ្តប់មិនត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយាមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុទាំងនោះ) បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំ នៅលើភោជនខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំ នៅពីលើខាទនីយៈខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំនៅពីលើវត្ថុសម្រាប់ភ្លក់ខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សុំនៅពីលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯងហើយបរិភោគ មានសំឡេងឮហ៊ោកញ្ជ្រៀវ សំឡេងខ្លាំងនៅក្នុងរោងបាយខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អំពើនោះ) មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគួរ មិនត្រូវធ្វើឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះហេតុដូចម្តេច បានជាមោឃបុរសទាំងនោះស្លៀកដណ្តប់ មិនត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយាមិនសមគួរ

បិណ្ឌាយ ចរន្តិ មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ ឧបរិភោ-
ជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ
ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិសាយនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ
ឧបនាមេន្តិ ឧបរិបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនា-
មេន្តិ សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តិ
កត្តុក្ខេបំ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរន្តិ នេតំ ភិក្ខវេ
អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវា-
យ អថខ្វេតំ[១] ភិក្ខវេ អប្បសន្នានញ្ចេវ អប្បសាទាយ
បសន្នានញ្ច ឯកច្ចានំ អញ្ញថត្តាយាតិ ។

[៨១] អថខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ អនេកបរិយាយេន
វិគរហិត្វា ទុព្ភរតាយ ទុប្បោសតាយ មហិច្ឆតាយ
អសន្តុដ្ឋតាយ[២] សង្គណិកាយ កោសជ្ជស្ស អវណ្ណំ
ភាសិត្វា អនេកបរិយាយេន សុភរតាយ សុបោស-
តាយ អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស ធុតស្ស សល្លេខស្ស
បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វិរិយារម្ភស្ស វណ្ណំ

១ ម. អថិទំ ។ ២ ឱ. អសន្តុដ្ឋិយា ។ ម. អសន្តុដ្ឋិតាយ សង្គណិកាយ កោសជ្ជស្ស ។

ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលមនុស្សទាំងឡាយកំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុ
ទាំងនោះ) បង្អោនបាត្រសម្រាប់សំណល់ទៅខាងលើភោជនខ្លះ បង្អោនបាត្រ
សម្រាប់សំណល់ទៅខាងលើខាទនីយៈខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សំណល់ទៅខាងលើ
ផ្លែសម្រាប់ភ្លក់ខ្លះ បង្អោនបាត្រសម្រាប់សំណល់ទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ
សូមសម្លខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯងហើយបរិភោគ មានសំឡេងខ្លាំង
ការញ្ញៀវសៀវឡូទាំងនឹកដទៃកើតឡើងខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិន
មែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាផង មិនមែននាំពួកជនដែល
ជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹតតែជ្រះថ្លាក្រៃលែងឡើងផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការ
នេះនាំឲ្យពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាមិនជ្រះថ្លាទៅវិញផង នាំពួកជន
ខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យប្រែប្រួលជាមិនជ្រះថ្លាទៅវិញផង ។

[៨០] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលភិក្ខុទាំង
នោះដោយអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងទោសនៃសភាពជា
បុគ្គលដែលគេចិញ្ចឹមបានដោយលំបាក គេរក្សាបានដោយលំបាក សេចក្តី
ប្រាថ្នាធំ មិនសន្តោស សេចក្តីច្រឡូកច្រឡំដោយពួកគណៈ សេចក្តី
ខ្ជិល ទើបទ្រង់ពោលសរសើរគុណនៃសភាពជាបុគ្គលដែលគេចិញ្ចឹមបាន
ដោយងាយ គេរក្សាបានដោយងាយ សេចក្តីប្រាថ្នាតិច សេចក្តីសន្តោស
កំចាត់បង់នូវកិលេស ដុសខាត់ចិត្ត សេចក្តីជ្រះថ្លា មិនសន្សំនូវកិលេស ផ្តុះ

ភាសិត្វា ភិក្ខូនំ តទនុច្ឆវិកំ តទនុលោមិកំ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយំ ឧបជ្ឈាយោ ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ បុត្តចិត្តំ ឧបដ្ឋបេស្សតិ សទ្ធិវិហារិកោ ឧបជ្ឈាយម្ហិ បិតុចិត្តំ ឧបដ្ឋបេស្សតិ ឯវំ តេ អញ្ញមញ្ញំ សគារវា សប្បតិស្សា សភាគវុត្តិកា វិហរន្តា ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ វុឌ្ឍឹ វិរូឡ្ហឹ វេបុល្លំ អាបជ្ជិស្សន្តិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយោ គហេតព្វោ ។ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ ហោហិ ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ ហោហិ ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ ហោហីតិ ។ សាហូតិ វា លហូតិ វា ឱបាយិកន្តិ វា

និងសេចក្តីប្រារព្ធព្យាយាម ដោយព្រះពុទ្ធដីកាជាអនេកបរិយាយ រួចទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាដ៏សមគួរដល់ហេតុនោះ ៗ ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឧបជ្ឈាយ៍ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងសទ្ធិវិហារិកឲ្យដូចជាកូន សទ្ធិវិហារិកត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យដូចជាបិតា ឧបជ្ឈាយ៍និងសទ្ធិវិហារិកនោះប្រកបដោយសេចក្តីគោរពកោតក្រែងដល់គ្នានឹងគ្នា មានការចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នាយ៉ាងនេះ នឹងដល់នូវសេចក្តីចំរើន សេចក្តីលូតលាស់ សេចក្តីទូលំទូលាយក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកគប្បីកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ដោយវិធីយ៉ាងនេះ ។ សទ្ធិវិហារិកត្រូវស្រង់ចីវរឆៀងស្មាម្ខាង ហើយថ្វាយបង្គំជើងទាំងឡាយ រួចហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីរួចពោលយ៉ាងនេះនឹងឧបជ្ឈាយ៍ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ចូរជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ចូរជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំ ។ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឆ្លើយសទ្ធិវិហារិកឲ្យដឹងដោយកាយ (ក្តី) ឲ្យដឹងដោយវាចា (ក្តី) ឲ្យដឹងទាំងកាយទាំងវាចា ដោយពាក្យថា សាហុ (កម្មនេះប្រពៃហើយក្តី) លហុ (ការនេះមិនជាការធ្ងន់ទេក្តី) ឱបាយិកំ (កម្មនេះជាឧបាយជាទីនាំចេញក្តី)

បដិរូបន្តិ វា បាសាទិកេន សម្បាទេហីតិ វា កាយេន វិញ្ញាបេតិ វាចាយ វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ គហិតោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ ។ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន គហិតោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ ។

(៨៣) សទ្ធិវិហារិកេន ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយម្ហិ សម្មា វត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា ។ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្វា យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សគុណំ

បដិរូបំ (គួរដោយសមគួរហើយហ្ន៎) ជាសាទិកេន សម្បាទេហិ (អ្នកចូរញ៉ាំងគុណឲ្យបរិបូណ៌ដោយការយល់ព្រមគួរជាទីតាំងនៃសេចក្តីជ្រះថ្លាក្តី (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា សទ្ធិវិហារិកកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ហើយ (បើឧបជ្ឈាយ៍) មិនញ៉ាំងសទ្ធិវិហារិកឲ្យដឹងដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬទាំងកាយទាំងវាចា (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា សទ្ធិវិហារិកមិនកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ឡើយ ។

[៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឯការប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ៍នោះ (ដូច្នេះ) ។ សទ្ធិវិហារិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើងចេញ ហើយត្រូវធ្វើឆៀងស្មាម្ខាង រួចប្រគេនឈើស្ទន់ ប្រគេនទឹកលុបមុខ ក្រាលអាសនៈ (ដល់ឧបជ្ឈាយ៍) ជាបើមានបបរ ត្រូវសទ្ធិវិហារិកលាងភាជន៍ហើយដាក់បបរទៅប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ឆាន់បបររួចហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនទឹកហើយទទួលយកភាជន៍មកវិញ ដោយការឱនលំទោន ហើយលាងភាជន៍ឲ្យល្អ កុំឲ្យផលស់ទង្គិច លាងហើយរៀបចំទុកដាក់ឲ្យត្រឹមត្រូវ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកឡើងហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវលើកអាសនៈចេញ ជាបើទីនោះមានសំរាមត្រូវសទ្ធិវិហារិកបោសចេញ ។ បើឧបជ្ឈាយ៍មានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចូលទៅកាន់ស្រុក សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនសំពត់ស្រាប់ស្លៀក(ស្បង់) ត្រូវទទួលសំពត់ផ្លាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្ថុចង្កេះ ប្រគេនសង្ឃាដិ

កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា បត្តោ សឧទកោ
ទាតព្វោ សចេ ឧបជ្ឈាយោ បច្ឆាសមណំ អាកង្ខតិ តិ-
មណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយ-
ពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គ-
ណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស
បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ នាតិទូរេ គន្តព្វំ នាច្ចាសន្នេ
គន្តព្វំ បត្តបរិយាបន្នំ បដិគ្គហេតព្វំ ន ឧបជ្ឈាយស្ស
ភណមានស្ស អន្តរន្តរា កថា ឱបាតេតព្វា ឧបជ្ឈាយោ
អាបត្តិសាមន្តា ភណមានោ និវារេតព្វោ និវត្តន្តេន បឋ-
មតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ
បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គ-
ហេតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ ។

ទាំងឡាយដែលបត់ទ្រនាប់(១) ហើយ (ឲ្យ) បាត្រទាំងទឹក ត្រូវសទ្ធិវិហារិក
លាងឲ្យស្អាតហើយសឹមប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ប្រាថ្នានឹងយកខ្លួនទៅជាមួយ
ជាបច្ឆាសមណៈផង សទ្ធិវិហារិកនោះត្រូវស្លៀកដណ្តប់ឲ្យបាំងមណ្ឌ-
ល ៣ ស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ចងវត្ថពន្ធចង្កេះ ហើយដណ្តប់សង្ឃាដិទាំង-
ឡាយដែលបត់ទ្រនាប់ហើយ រួចពាក់ឡេវកន្ទុំ លាងបាត្រហើយកាន់ធ្វើ
ជាបច្ឆាសមណៈ (ដើរទៅតាមក្រោយឧបជ្ឈាយ៍) សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវ
ដើរឆ្ងាយពេក មិនត្រូវដើរជិតពេក សទ្ធិវិហារិកគប្បីទទួលយកវត្ថុដែល
គេដាក់ចុះក្នុងបាត្រ(២) ឧបជ្ឈាយ៍កំពុងពោល សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវនិយាយ
ស្កាត់ពាក្យនោះឡើយ ឧបជ្ឈាយ៍កំពុងពោលនូវពាក្យជាប់ទោសនឹងត្រូវអា-
បត្តិ សទ្ធិវិហារិកត្រូវឃាត់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវត្រឡប់មកមុនឧបជ្ឈាយ៍ហើយ
ក្រាលអាសនៈទុក ត្រូវរៀបចំទុកទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់
ជើងដែលលាងហើយ ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើងដែលមិនទាន់លាង ហើយ
ក្រោកឡើងទទួលយកបាត្រចីវរ ប្រគេនសំពត់ផ្លាស់ ទទួលយកស្បង់ ។

---

១ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាដិទាំងឡាយដែលត្រូវបត់ទ្រនាប់នោះ តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថានិងដីកាវិមតិវិនោទនីដីកាថា ឲ្យសទ្ធិវិហារិកយកចីវរទាំងពីរ គឺចីវរ ១ សង្ឃាដិ ១ មកដាក់ត្រួតគ្នាហើយសឹមប្រគេន ។ ២ ក្នុងអដ្ឋកថាថា កាលបើឧបជ្ឈាយ៍បានបាយឬបបរ ដាក់ត្រឹមនោះក្តៅឬធ្ងន់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនបាត្ររបស់ខ្លួនទៅលោក ហើយទទួលយកបាត្ររបស់លោកមកវិញ ។

សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វំ ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហរិតព្វំ(១) ចីវរំ សំហរន្តេន(២) ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា(៣) ចីវរំ សំហរិតព្វំ(៤) មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ ។ សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្វោ ឧបជ្ឈាយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វោ ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ

១ ម. សង្ឃរិតព្វំ ។ ២ ម. សង្ឃរន្តេន ។ ៣ ម.ឧ. ឧស្សាទេត្វា ។ ៤ ម. សង្ឃរិតព្វំ ។

ដាក់ចីវរសើមដោយញើសក្លួន សទ្ធិវិហារិកត្រូវសំដិលក្នុងទីមានកំដៅបន្តិចសិន តែមិនត្រូវទុកដាក់ចីវរក្នុងទីមានកំដៅយូរទេ ត្រូវតែបត់ចីវរទុកដោយល្អ កាលដែលនឹងបត់ចីវរ ត្រូវបត់ធ្វើសជាយម្ខាងឲ្យលើសប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរដោយគិតថា កុំឲ្យចីវរបាក់ផ្នត់កណ្តាលឡើយ(១) ហើយគប្បីដាក់វត្ថពន្ធក្នុងផ្នត់ចីវរចុះ ។ បើបិណ្ឌបាតមានឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការនឹងឆាន់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយសឹមបង្អោនបិណ្ឌបាតប្រគេន សទ្ធិវិហារិកត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍អំពីទឹកឆាន់ ហើយប្រគេនទឹកដល់ឧបជ្ឈាយ៍ដែលឆាន់រួចហើយ រួចទទួលបាត្រយកមកដោយសេចក្តីទន់ទាប ហើយលាងដោយប្រយ័ត្នកុំឲ្យទង្គិច ហើយធ្វើឲ្យស្គួតទឹករួចហើយហាលបាត្រ ១ ស្របក់ក្នុងទីមានកំដៅ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីមានកំដៅយូរពេកទេ ត្រូវផ្ទុកទុកនូវបាត្រនិងចីវរឲ្យល្អ កាលផ្ទុកទុកនូវបាត្រ ត្រូវកាន់យកនូវបាត្រដោយដៃម្ខាង ហើយយកដៃម្ខាងស្ទាបរើសទីដាក់ខាងក្រោមនៃគ្រែ ឬទីដាក់ខាងក្រោមនៃតាំងតូច ហើយសឹមទុកដាក់

១ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា ដែលទ្រង់ហាមមិនឲ្យបត់ជាយស្មើគ្នាយ៉ាងដូច្នោះ ព្រោះផ្នត់ដែលបត់នៅចំកន្លែងដដែលរាល់ៗថ្ងៃនឹងធ្វើឲ្យដាក់ផ្នត់ទ្រុឌទ្រោម ហេតុនេះទើបទ្រង់ឲ្យបត់ធ្វើសជាយចីវរឲ្យហួសគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់រាល់ៗថ្ងៃ គឺថ្ងៃនេះបត់ត្រង់កន្លែងនេះ ដល់ថ្ងៃស្អែកបត់បំភ្លើសឲ្យហួសពីកន្លែងនោះទៅទៀត កុំឲ្យបត់ចំត្រង់ផ្នត់ដដែល ។

ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ នហានំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ សីតំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្វំ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ ឧបជ្ឈាយស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ

បាត្រ (ទុក) ចុះ តែមិនត្រូវដាក់ទុកបាត្រលើដីដែលមិនបរិសុទ្ធ[១] កាលដាក់ទុកនូវចីវរសោត ត្រូវកាន់ចីវរដោយដៃម្ខាង ហើយយកដៃម្ខាងជូតស្នៀងចីវរក្តី ខ្សែសម្រាប់ហាលចីវរក្តី ហើយត្រូវបែរជាយនៃចីវរទៅខាងនាយ ឲ្យជាប់ផ្នត់ខាងអាយ ទើបបត់ចីវរផ្តត់ ហើយដាក់ចីវរនោះទុក កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ក្រោកឡើងហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវរើអាសនៈចេញ ហើយសំអាតទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ដាក់ជើង និងគ្រឿងសម្រាប់ជូតជើង បើទីនោះមានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសទីនោះចេញ ។ បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការស្រង់ទឹក គប្បីចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ស្រង់ បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការដោយទឹកត្រជាក់ សទ្ធិវិហារិកគប្បីចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការដោយទឹកក្តៅ សទ្ធិវិហារិកគប្បីចាត់ចែងទឹកក្តៅប្រគេន ។ បើឧបជ្ឈាយ៍មានសេចក្តីប្រាថ្នាចូលទៅកាន់រោងភ្លើង សទ្ធិវិហារិកត្រូវលាយគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ងូត[២] ត្រូវជ្រលក់ដីស្អិតទុក ត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់អង្គុយកំដៅភ្លើង ហើយដើរទៅអំពីខាងក្រោយ ៗ នៃឧបជ្ឈាយ៍ ហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់កំដៅភ្លើង រួចត្រូវទទួលយកចីវរ

---

១ អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុមិនត្រូវទុកលើដីដែលមានអាចម៍ធូលីជិតក្រួសដែលគេមិនក្រាលដោយកន្ទេលនឹងស្លឹកឈើជាដើម ។ ២ អដ្ឋកថា ថា យកទឹកទៅលាយនឹងគ្រឿងលំអិតហើយសម ល្មមខ្លួនជាដុំ ៗ ។

និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា សចេ ឧស្ស-
ហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិ-
កាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា
ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ
ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហេតព្វា ជន្តាឃរេ ឧ-
បជ្ឈាយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តា-
ឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា
ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិកម្មំ
កាតព្វំ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោ-
ទកំ កត្វា និវាសេត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស គត្តតោ ឧទកំ
បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ទាតព្វំ សង្ឃាដិ[១] ទាតព្វា ជន្តាឃ-
របីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្វំ
បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ
ឧបជ្ឈាយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ។ សចេ ឧទ្ទិសាបេ-
តុកាមោ ហោតិ ឧទ្ទិសាបេតព្វោ សចេ បរិបុច្ឆិតុកា-
មោ ហោតិ បរិបុច្ឆិតព្វោ ។ យស្មឹ វិហារេ ឧបជ្ឈាយោ

១ សង្ឃាដិយោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

មកដម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវបោកខោះគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ងូត ត្រូវ
ប្រឡាក់ដីស្អិតផង បើសទ្ធិវិហារិកអាច ត្រូវចូលទៅកាន់រោងភ្លើង កាលចូល
ទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំង(កាយ)អំពីខាង
មុខផង អំពីខាងក្រោយផង ហើយចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះ សទ្ធិវិហា-
រិកមិនគប្បីអង្គុយច្រៀតបៀតភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ មិនគប្បីហាមឃាត់
ភិក្ខុថ្មីទាំងឡាយដោយអាសនៈឡើយ ត្រូវធ្វើបរិកម្ម(គឺកិច្ចទាំងពួងមានជម្រះ
ខ្លួនដោយទឹកក្តៅជាដើម) ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ក្នុងរោងភ្លើង កាលចេញអំពី
រោងភ្លើង ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ហើយបិទបាំង(កាយ)អំពី
ខាងមុខផង អំពីខាងក្រោយផង ហើយសឹមចេញអំពីរោងភ្លើងចុះ
ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ក្នុងទឹកផង សទ្ធិវិហារិកងូតទឹករួចហើយ
ត្រូវឡើងមុនឧបជ្ឈាយ៍ ហើយជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹករួចសឹម
ស្លៀកហើយទើបជូតទឹកអំពីកាយរបស់ឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវប្រគេនសម្ពត់
ស្លៀកប្រគេនសង្ឃាដិ ហើយត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង
មកជាមុន ហើយក្រាលអាសនៈរៀបចំទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំង
សម្រាប់ទំរជើង គ្រឿងសម្រាប់ជូតជើង ត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍អំពីទឹកផឹក ។
បើសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីរៀនបាលី គប្បីរៀនបាលីចុះ បើ
មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីរៀនអដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋកថាចុះ ។ ឧបជ្ឈាយ៍

វិហរតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចបដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វា ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្វំ អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណ-

នៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសម្រាម បើសទ្ធិវិហារិកអាចធ្វើបាន វិហារនោះ សទ្ធិវិហារិកត្រូវជម្រះសំអាត កាលដែលជម្រះសំអាតវិហារ ត្រូវយកបាត្រនិងចីវរទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរជាមុនសិន ត្រូវនាំយកកម្រាលអង្គុយទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូកនិងខ្នើយទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកដែលនឹងនាំគ្រែចេញ ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គើកនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្លឹកទ្វារនឹងក្របទ្វារ ហើយនាំយកទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកដែលនឹងនាំតាំងចេញ ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គើកនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្លឹកទ្វារនឹងក្របទ្វារ ហើយនាំយកទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំយកជើងទម្រគ្រែទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំកន្ថោរទឹកមាត់ទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំយកបន្ទះក្ដារសម្រាប់ផ្អែកទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវចំណាំឲ្យច្បាស់នូវគ្រឿងកម្រាលផែនដីដែលគេក្រាលហើយណា ហើយនាំទៅដាក់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើមានសំណាញ់ (សម្រាម មានសំបុកកន្លាតនិងសំពាំងពីងពាងជាដើម) ក្នុងវិហារ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសនាំពីពិតានជាមុន គប្បីជូតកៀនជ្រុងបង្អួច សទ្ធិវិហារិកត្រូវជូតសំអាត បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយដីក្រហមមានសៅហ្មងដោយពណ៌សម្បុរ ត្រូវជ្រលក់សំពត់ហើយពូតរួចសឹមជូត បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយពណ៌ខ្មៅ

កតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិប្ផោសិត្វា បមជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឧហញ្ញីតិ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា(១) អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ មញ្ចបដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា(២) នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វោ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា(៣) នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិពិព្វោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វោ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា

១-២-៣ បប្ផោឋេត្វាតិបិ បាឋោ

មានកករសៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់សំពត់ហើយពូតរួចសឹមជូត បើផ្ទៃដីមិនបានលាបពណ៌ ត្រូវប្រស់ទឹកហើយសឹមជូត សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រមូលសម្រាមយកទៅចោលក្នុងទីដ៏សមគួរដោយគិតថា វិហារកុំប្រឡាក់ប្រឡូសដោយធូលីឡើយ គ្រឿងក្រាលផែនដី ដែលសទ្ធិវិហារិកហាលជម្រះគោះហើយ ត្រូវនាំយកមកក្រាលដូចដើមវិញ ទ្រនាប់គ្រែដែលសទ្ធិវិហារិកយកទៅហាលថ្ងៃហើយជូតរួចត្រូវយកមកដម្កល់ទុកក្នុងទីដដែល គ្រែដែលសទ្ធិវិហារិកហាលថ្ងៃជម្រះគោះរួច ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គុកផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនឹងក្របទ្វារ ហើយនាំយកមកដាក់រៀបចំទុកឲ្យល្អដូចដើមវិញ តាំងដែលសទ្ធិវិហារិកហាលថ្ងៃហើយជម្រះគោះហើយត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គុកនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនឹងក្របទ្វារហើយនាំយកទៅដាក់រៀបចំឲ្យល្អដូចដើមវិញ ពូកនឹងខ្នើយដែលសទ្ធិវិហារិកហាលជម្រះគោះហើយ ត្រូវនាំយកមករៀបចំឲ្យដូចតែដើមវិញ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយដែលសទ្ធិវិហារិកហាលជម្រះគោះហើយ ត្រូវនាំយកមកក្រាលឲ្យដូចតែដើមវិញ កន្ថោរដែលសទ្ធិវិហារិកហាលថ្ងៃហើយជូតហើយនាំយកមកដម្កល់ទុកដូចដែលវិញ ផែនក្ដារសម្រាប់ផ្អែក ដែលសទ្ធិវិហារិកហាលថ្ងៃហើយនឹងជូតហើយ ត្រូវនាំមកដម្កល់

បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិ-
បិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា
ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា
បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ
និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេ-
ត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ
អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ។ សចេ បុរត្ថិមា
សរជា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ
បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្វា
សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា
ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ ទក្ខិ-
ណា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ
ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តឹ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហ-
កាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តឹ វិវ-
រិតព្វា ។ សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិ-
តព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ
សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ

ទុកដូចដើមវិញ បាត្រនឹងចីវរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវផ្ទុកទុក កាលយកបាត្រ
ទៅទុកដាក់ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃម្ខាង ហើយយកដៃម្ខាងស្ទាបរាវមើលទី
ខាងក្រោមគ្រែក្ដី ទីខាងក្រោមតាំងក្ដី ហើយសឹមទុកបាត្រចុះ មិន
ត្រូវទុកបាត្រលើផែនដីទទេឡើយ កាលយកចីវរទៅទុក ត្រូវកាន់
ចីវរដោយដៃម្ខាង យកដៃម្ខាងជូតស្នៀងចីវរក្ដី ខ្សែចីវរក្ដី ហើយបត់
ជាយខាងណោះឲ្យបាត់ផ្នត់ចូលមកខាងនេះ (គឺបត់ចីវរជាតីរ) ហើយផ្ទាល់
ទុកនូវចីវរចុះ ។ បើខ្យល់បក់ពាំនធូលីមកអំពីទិសខាងកើត សទ្ធិវិហារិក
ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់បក់ពាំនធូលីមកពីទិសខាងលិច សទ្ធិ-
វិហារិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់បក់ពាំនធូលីមកពីទិសខាងជើង
សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់បក់ពាំនធូលីមកពីទិសខាង
ត្បូង សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើកាលនោះជាត្រជាក់ សទ្ធិ-
វិហារិកត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទក្នុងវេលាយប់ បើកាលនោះជាក្ដៅ
សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកក្នុងវេលាយប់ ។ បើបរិវេណ
មានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសបរិវេណ បើខ្លោងទ្វារមានសម្រាម សទ្ធិ-
វិហារិកត្រូវបោសខ្លោងទ្វារ បើឧបដ្ឋានសាលា[1] មានសម្រាម សទ្ធិវិហារិក

[1] រោងឆាន់ ។

ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បានីយំ ន ហោតិ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន វូបកាសេតព្វោ វូបកាសាបេតព្វោ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន វិនោទេតព្វំ វិនោទាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយោ មូលាយ

ត្រូវបោសរោងឧបដ្ឋានសាលា បើរោងភ្លើងមានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសរោងភ្លើង បើបង្គន់មានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសបង្គន់ បើទឹកឆាន់មិនមាន សទ្ធិវិហារិកត្រូវតំកល់ទឹកឆាន់ បើទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់មិនមាន សទ្ធិវិហារិកត្រូវតំកល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកមិនមានក្នុងក្អមសម្រាប់ជំរះអាចម៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវដាក់ទឹកដាក់ក្នុងក្អមសម្រាប់ជំរះអាចម៍ ។ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំឧបជ្ឈាយ៍ចៀសចេញទៅកំសាន្តដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យភិក្ខុដទៃនាំចៀសចេញទៅកំសាន្ត(១) ម្យ៉ាងទៀត សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើឧបជ្ឈាយ៍មានសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើង សទ្ធិវិហារិកត្រូវបន្ទោបង់សេចក្តីសង្ស័យនោះដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យភិក្ខុដទៃបន្ទោបង់ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ បើសេចក្តីយល់ខុសកើតឡើងដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវដោះស្រាយសេចក្តីយល់ខុសនោះចេញដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យភិក្ខុដទៃដោះស្រាយសេចក្តីយល់ខុសនោះចេញក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់ឧបជ្ឈាយ៍នោះ ។ បើឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវគរុកាបត្តិគួរដល់បរិវាស សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាសដល់ឧបជ្ឈាយ៍ (របស់អញ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍

១ អដ្ឋកថា ថា សទ្ធិវិហារិកត្រូវតែនាំឧបជ្ឈាយ៍ទៅទីដទៃផ្សេង ឲ្យភិក្ខុដទៃនាំទៅក្តី ដើម្បីបន្ទោបង់សេចក្តីអផ្សុកនៃឧបជ្ឈាយ៍ ។

បដិកស្សនារហោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយោ មានត្តារហោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយោ អព្ភានារហោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ អព្ភេយ្យាតិ ។ សចេ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ

គួរដល់កិរិយាទាញអន្តរាបត្តិ(១)មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ(២) សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃនឹងទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិដល់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់មានត្ត សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍គួរដល់អព្ភានកម្ម សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃនឹងឲ្យអព្ភានកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើសង្ឃមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី(៣) ដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃកុំគប្បីធ្វើកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ឬសង្ឃគប្បីបង្អោនទៅដើម្បីកម្មស្រាលដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី

---

១ អន្តរាបត្តិ សំដៅយកត្រូវអាបត្តិថែមក្នុងវេលាកំពុងប្រព្រឹត្តវត្តបរិវាស ។ ២ មូលាបត្តិ សំដៅយកអាបត្តិដែលភិក្ខុត្រូវមុនគេទាំងអស់ សេចក្តីថា ភិក្ខុកំពុងប្រព្រឹត្តបរិវាសបានច្រើនថ្ងៃហើយ ៈ ត្រូវអាបត្តិណាមួយទៀតដោយចិត្តបាំងខ្ទប់នោះ សង្ឃត្រូវលុបថ្ងៃដែលបានប្រព្រឹត្តវត្តមកហើយនោះចេញ តាំងឲ្យប្រព្រឹត្តវត្តបរិវាសថ្មីទៅទៀត ។ ៣ កម្មទាំង ៥ យ៉ាងនេះនឹងមានសំដែងដោយពិស្តារក្នុងកម្មក្ខន្ធកៈនៅខាងមុខ ។

វា ឧក្ខេបនីយំ វា សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយោ សម្មាវត្តេយ្យ លោមំ បាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន ធោវិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន កាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន បចិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ រជិតព្វំ(១) ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន រជិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ រជន្តេន(២) សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជិតព្វំ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ ។ ន ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា ឯកច្ចស្ស

១ ម. រជិតព្វំ ។ ២ ម. រជេន្តេន ។

ឧក្ខេបនីយកម្ម ដែលសង្ឃប្រុងនឹងធ្វើដល់ឧបជ្ឈាយ៍ហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា ធ្វើដូចម្ដេចហ្ន៎ ឲ្យឧបជ្ឈាយ៍របស់អញលោកប្រព្រឹត្តល្អផង គប្បីសំរួបរោម (កុំប្រកែកប្រកាន់) គប្បីប្រព្រឹត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់កម្មនោះចេញ (ដោយស្រួល) ។ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរនឹងលាង សទ្ធិវិហារិកត្រូវលាង ឬត្រូវធ្វើនូវសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា ធ្វើដូចម្ដេច នឹងឲ្យគេលាងចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរធ្វើ (មានកាត់ដេរជាដើម) សទ្ធិវិហារិកគប្បីធ្វើប្រគេន ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា ធ្វើម្ដេចហ្ន៎ នឹងឲ្យគេធ្វើចីវរប្រគេនឧបជ្ឈាយ៍ (របស់អញ) បើទឹកជ្រលក់របស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរចំអិន សទ្ធិវិហារិកគប្បីចំអិនប្រគេន ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើម្ដេចហ្ន៎ ជនណាមួយគេនឹងចំអិនទឹកជ្រលក់ប្រគេនឧបជ្ឈាយ៍ បើចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍គួរជ្រលក់ សទ្ធិវិហារិកគប្បីជ្រលក់ ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើម្ដេចហ្ន៎ ជនណាមួយគប្បីជ្រលក់ចីវររបស់ឧបជ្ឈាយ៍ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរត្រូវប្រែត្រឡប់ជ្រលក់ឲ្យសព្វល្អ បើដំណក់ទឹកមិនទាន់ដាច់ទេ សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវចៀសចេញទៅឡើយ ។ សទ្ធិវិហារិកមិនបានប្រាប់ឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវឲ្យបាត្រដល់ភិក្ខុពួកខ្លះ (ភិក្ខុដែលមិនត្រូវនឹង

បត្តោ ទាតព្វោ ន ភិក្ខវេ បត្តោ បដិគ្គហេ-តព្វោ ន ភិក្ខវេ ចីវរំ ទាតព្វំ ន ភិក្ខវេ ចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ ន ភិក្ខវេ បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ន ភិក្ខវេ បរិក្ខារោ បដិគ្គហេតព្វោ ន ភិក្ខវេ កេសា ឆេទេតព្វា ន ភិក្ខវេ កេសា ឆេទាបេតព្វា ន ភិក្ខវេ បរិកម្មំ កាតព្វំ ន ភិក្ខវេ បរិកម្មំ ការាបេតព្វំ ន ភិក្ខវេ វេយ្យាវច្ចោ កាតព្វោ ន ភិក្ខវេ វេយ្យាវច្ចោ ការាបេតព្វោ ន ភិក្ខវេ បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ ន ភិក្ខវេ បច្ឆាសមណោ អាទាតព្វោ ន ភិក្ខវេ បិណ្ឌបាតោ នីហរិតព្វោ ន ភិក្ខវេ បិណ្ឌបាតោ នីហរាបេតព្វោ ។ ន ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា គាមោ បវិសិតព្វោ ន សុសានំ គន្តព្វំ ន ទិសា បក្កមិតព្វា ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ គិលានោ ហោតិ យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្វន្តិ ។

ឧបជ្ឈាយវត្តំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបជ្ឈាយ៍)ទេ មិនត្រូវទទួលយកបាត្ររបស់ភិក្ខុពួកនុះទេ មិនត្រូវឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុពួកនុះទេ មិនត្រូវទទួលយកចីវររបស់ភិក្ខុពួកនុះទេ មិនត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារដល់ភិក្ខុពួកនុះទេ មិនត្រូវទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុពួកនុះទេ មិនត្រូវកោរសក់ដល់ភិក្ខុពួកនុះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកនុះកោរសក់ឲ្យទេ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុពួកនុះទេ មិនត្រូវញុំាងភិក្ខុពួកនុះឲ្យធ្វើបរិ-កម្មទេ មិនត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយជាបម្រើដល់ភិក្ខុពួកនុះទេ មិនត្រូវញុំាងភិក្ខុពួកនុះឲ្យធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយជាបម្រើខ្លួនទេ មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈនៃភិក្ខុពួកនុះទេ មិនត្រូវយកភិក្ខុពួកនុះជាបច្ឆាសមណៈទេ មិនត្រូវនាំយកបិណ្ឌបាតឲ្យដល់ភិក្ខុពួកនុះទេ មិនត្រូវញុំាងភិក្ខុពួកនុះ ឲ្យនាំយកបិណ្ឌបាតមកឲ្យទេ ។ សទ្ធិវិហារិកមិនបានលាឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុកទេ មិនត្រូវទៅកាន់ព្រៃស្មសានទេ មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ទិសឡើយ ។ បើឧបជ្ឈាយ៍មានជម្ងឺ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបម្រើរស់មួយជីវិត ត្រូវរង់ចាំត្រាតែឧបជ្ឈាយ៍ចេញចាកអាពាធ (គឺត្រូវចាំជម្ងឺជាបាត់ជា) ។

ចប់ ឧបជ្ឈាយវត្ត ។

(៨៤) ឧបជ្ឈាយេន ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ សម្មាវត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា ។ ឧបជ្ឈាយេន ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកោ សង្គហេតព្វោ អនុគ្គហេតព្វោ ឧទ្ទេសេន បរិបុច្ឆាយ ឱវាទេន អនុសាសនិយា ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស បត្តោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ន ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ន ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិក្ខារោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ន ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គិលានោ ហោតិ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ[១] ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ

១ វុដ្ឋាយាតិបិ ឧបរិ ទិស្សតិ ។

(៨៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យស្រួលល្អនឹងសទ្ធិវិហារិក ។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តឲ្យស្រួលល្អនឹងសទ្ធិវិហារិកនោះ (ដូចសេចក្តីតទៅនេះ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសង្គ្រោះ (ត្រូវទំនុកបំរុង) ត្រូវអនុគ្រោះ (ការពារការស្ងួរ) សទ្ធិវិហារិកដោយការបង្រៀនធម៌ ដោយឧទ្ទេស (ពន្យល់នូវសេចក្តីនៃធម៌) ដោយឲ្យដម្ភាន (ដោយសេចក្តីពន្យល់តាមនូវត្រូវជាមុន) ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅ (ដោយពាក្យរំលឹកដាស់តឿនរឿយៗ) ។ បើឧបជ្ឈាយ៍មានបាត្រ សទ្ធិវិហារិកគ្មានបាត្រ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យបាត្រទៅសទ្ធិវិហារិក (បើប្រាស់ទូរផង) មួយទៀត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎សទ្ធិវិហារិកនឹងបានបាត្រ បើឧបជ្ឈាយ៍មានចីវរ សទ្ធិវិហារិកគ្មានចីវរ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យចីវរទៅសទ្ធិវិហារិក (បើប្រាស់ទូរផង) មួយទៀត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគប្បីកើតឡើងដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍មានគ្រឿងបរិក្ខារ សទ្ធិវិហារិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារទៅសទ្ធិវិហារិក (បើប្រាស់ទូរផង) មួយទៀតឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងបរិក្ខាររបស់សទ្ធិវិហារិកគប្បីកើតឡើងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើសទ្ធិវិហារិកឈឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវក្រោកពីព្រលឹមឲ្យឈើស្ទន់

ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្វា យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា បត្តោ សឧទកោ[១] ទាតព្វោ ឯត្តាវតា និវត្តិស្សតីតិ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ ។ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វំ ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហរិតព្វំ ចីវរំ សំហរន្តេន ចតុរង្គុលំ

១ សោទកោតិបិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

ឲ្យទឹកលុបមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍លាងភាជន៍ហើយ ដាក់បបរឲ្យទៅ កាលសទ្ធិវិហារិកពិសាបបរនោះហុតទឹកបបររួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹក រួចទទួលយកភាជន៍មកវិញ ដោយស្រួលបួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គើយ ហើយបង្អោនរៀបទុកដាក់ឲ្យល្អ កាលបើសទ្ធិវិហារិកក្រោកចេញហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវរើអាសនៈចេញ បើកន្លែងនោះស្មោកគ្រោក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ ។ បើសទ្ធិវិហារិកមានប្រាថ្នានឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្លៀកទៅ ទទួលយកស្បង់ផ្លាស់នោះមកវិញ ត្រូវឲ្យកាយពន្ធន៍ខ្សែចង្កេះ ត្រូវផ្ទួនសង្ឃាដិជាន់ពីរជាន់ហើយសឹមឲ្យ ត្រូវលាងបាត្រ ព្រមដែលមានទឹកចេញហើយសឹមឲ្យ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវគិតថា សទ្ធិវិហារិកមុខជានឹងត្រឡប់មកវិញនៅពេលនេះដូច្នេះ ហើយក្រាលអាសនៈបម្រុងទុកឲ្យ ត្រូវដាក់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់ជើងនិងបន្ទះក្បឿងសម្រាប់ដុសជើង[២] ត្រូវក្រោកទៅទទួលបាត្រនិងចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ផ្លាស់ ហើយទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមកវិញ ។ បើចីវរសើមដោយញើស ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសំងួតចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃមួយស្របក់ ម្យ៉ាងទៀតកុំទុកចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃយូរពេក ត្រូវបត់ចីវរ (យកមកទុក)

២ បាទបីឋំ គឺតាំងសម្រាប់ដាក់ជើងដែលលាងរួចហើយ ពិតជាប់ដូចតាំងលើ ឯក្បឿងសម្រាប់ដុសជើងនោះបានដល់វត្ថុសម្រាប់ដុសជើងដែលគេធ្វើពីក្បឿងជាដើម ជាវត្ថុដែលគេសម្រាប់ដុស ។

កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សំហរិតព្វំ មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ ។ សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្វោ សទ្ធិវិហារិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វោ ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ នហាយិតុកាមោ

កាលបើបត់ស្បង់ចីវរ ត្រូវបត់ធ្វើសជាយចីវរឲ្យលើសពីគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្នត់ចីវរត្រង់កណ្ដាលឡើយ ហើយដាក់វត្ថពន្ធទុកក្នុងផ្នត់ចីវរផង ។ បើអាហារបិណ្ឌបាតមានហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវការនឹងឆាន់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹកហើយហុចអាហារបិណ្ឌបាតទៅឲ្យ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសួរសទ្ធិវិហារិកនឹងទឹកឆាន់ សទ្ធិវិហារិកឆាន់រួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវហុចទឹកឲ្យ ហើយទទួលយកបាត្រមកលាងដោយស្រួលបួលកុំឲ្យខ្ទិចខ្ទុកឡើយ ហើយលាងឲ្យស្អាតរួចជូតទឹកឲ្យស្ងួតហើយត្រូវហាលថ្ងៃបន្តិចមួយស្របក់ ម្យ៉ាងទៀត មិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីកំដៅថ្ងៃយូរពេកទេ រួចត្រូវទុកដាក់បាត្រនឹងចីវរ កាលដែលរៀបចំទុកដាក់បាត្រ ដៃម្ខាងកាន់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបរាវមើលក្រោមគ្រែក្រោមតាំងហើយ សឹមទុកដាក់បាត្រ ម្យ៉ាងទៀត មិនត្រូវទុកដាក់បាត្រ លើដីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលដែលរៀបចំទុកដាក់ចីវរ ដៃម្ខាងកាន់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នៀងចីវរ ឬខ្សែចីវរហើយបត់ជាយខាងណោះឲ្យជាផ្នត់មកខាងនេះ (គឺបត់ចីវរជាគរ) ហើយសឹមទុកដាក់ចីវរ កាលសទ្ធិវិហារិកក្រោកឡើងហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវរើអាសនៈចេញ រៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង ប្រសិនបើកន្លែងនោះស្មោកគ្រោក ដោយសម្រាម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ ។ បើសទ្ធិវិហារិកចង់ងូតទឹក

ហោតិ ន្ហានំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោ-
តិ សីតំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ
បដិយាទេតព្វំ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ ជន្តាឃរំ បវិសិ-
តុកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា
ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ
បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា
ទាតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ
បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ
ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខ-
ជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហេតព្វា
ជន្តាឃរេ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា
និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច
បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ សទ្ធិវិហារិ-
កស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ន្ហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា
អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា សទ្ធិវិហារិកស្ស
គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ទាតព្វំ សង្ឃាដិ

ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតាក់តែងទឹកសម្រាប់ងូតឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹកត្រ-
ជាក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតាក់តែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹក
ក្តៅ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតាក់តែងទឹកក្តៅឲ្យ ។ បើសទ្ធិវិហារិកចង់ចូលទៅកាន់
រោងភ្លើង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវស្ងោរលំអិតសម្រាប់ងូតទឹកទុក ត្រូវត្រាំដីស្អិតទុក
រួចនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ហើយប្រគល់តាំងសម្រាប់រោងភ្លើងទៅ
សទ្ធិវិហារិក ស្រេចហើយទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ម្ខាងទៀត ហើយ
ត្រូវឲ្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិតទៅសទ្ធិវិហារិក បើឧបជ្ឈាយ៍អាចនឹង
ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង (ជន្តាឃរ) គប្បីចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះ កាលនឹង
ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខរួចបិទបាំងពីខាងមុខខាង
ក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់រោងភ្លើង មិនត្រូវអង្គុយប្រៀតប្រៀនពួក
ភិក្ខុចាស់ មិនត្រូវហាមពួកភិក្ខុថ្មីដោយអាសនៈ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើបរិកម្ម
ដល់សទ្ធិវិហារិកក្នុងរោងភ្លើង កាលនឹងចេញពីរោងភ្លើងទៅ ត្រូវនាំយក
តាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញ ហើយបិទបាំងពីខាងមុខខាងក្រោយ រួចសឹម
ចេញពីរោងភ្លើង សូម្បីក្នុងទឹកក៏ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់សទ្ធិ-
វិហារិកដែរ កាលឧបជ្ឈាយ៍ងូតរួចត្រូវឡើងមកមុន ហើយជូតកាយខ្លួន
ឲ្យស្ងួតទឹក ហើយសឹមស្លៀកស្បង់ រួចត្រូវជូតទឹកអំពីកាយរបស់សទ្ធិវិហា-
រិកទៀត ហើយហុចស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ហុចសង្ឃាដិទៅឲ្យសទ្ធិវិហារិក

ទាតព្វា ។ ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ សទ្ធិវិហារិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ។ យស្មឹ វិហារេ សទ្ធិវិហារិកោ វិហរតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភិសិពិព្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបីឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបីឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចបដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វា ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្វំ

ឲ្យ ហើយត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញមកហើយក្រាលអាសនៈទុកជាមុន ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវដាក់តម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ជើងនិងក្បឿងសម្រាប់ដុសជើង ត្រូវសួរសទ្ធិវិហារិកអំពីទឹកឆាន់ ។ សទ្ធិវិហារិកនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះស្មោកគ្រោក បើឧបជ្ឈាយ៍អាចធ្វើសំអាតបានគប្បីសំអាតវិហារនោះចេញ កាលនឹងសំអាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញជាមុនទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូកនិងខ្នើយទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវបន្ទាបគ្រែឲ្យទាប កុំឲ្យត្រដុះនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចនឹងសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយនាំយកចេញឲ្យស្រួលទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវបន្ទាបតាំងឲ្យទាប កុំឲ្យត្រដុះនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចនឹងសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយនាំយកចេញឲ្យស្រួលទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកទ្រនាប់គ្រែទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ថោរទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកក្ដារសម្រាប់ផ្អែកទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រឿងកម្រាលផែនដី ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍កំណត់ឲ្យចាំកន្លែងដែលគេក្រាលយ៉ាងណា ហើយនាំយកទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ បើក្នុងវិហារមានគ្រឿងស្មុកស្មាញ (មានសំបុកពីងពាងជាដើម) ត្រូវបោស

អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិប្ផោសេត្វា សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឧហញ្ញីតិ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ មញ្ចបដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឱតាបេតព្វោ សោធេតព្វោ បប្ផោដេតព្វោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វោ បីឋំ ឱតាបេតព្វំ សោធេតព្វំ បប្ផោដេតព្វំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិពិព្វោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា

តំពីពិតានចេញជាមុន ហើយត្រូវជូតសំអាតគន្លៀតនៃជើងសរទ្វារបង្អួច ទើជញ្ជាំងដែលលាបដោយដីក្រហម មានមន្ទិលសៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់ (ក្នុងទឹក) រួចរួតចេញហើយសឹមជូត បើដីដែលគេលាបដោយពណ៌ខ្មៅ មានមន្ទិលសៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់រួចរួតចេញ ហើយសឹមជូត បើដីដែលមិនបានលាបទេ ត្រូវយកទឹកទៅប្រោះសិនហើយសឹមបោសចេញ ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា វិហារមិនត្រូវប្រឡាក់ដោយធូលីឡើយ ហើយប្រមូលសំរាមយកទៅចាក់ចោលដោយឡែក ត្រៀមកម្រាលផែនដីដែលហាលរួចហើយត្រូវគោះ (ខ្ទាត) រួចនាំយកទៅក្រាលដូចដែលវិញ ទ្រនាប់ជើងគ្រែដែលហាលរួចត្រូវជូត (ខ្ទាត) ហើយនាំយកទៅទុកនៅទីដែលវិញ គ្រែដែលហាលរួចហើយជូតលាងគោះរួចហើយ ត្រូវទាបគ្រែលើកកុំឲ្យត្រដុះនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចទង្គើកសន្លឹកទ្វារ ទីក្របទ្វារ ហើយនាំយកទៅរៀបទុកដាក់ដូចដែលវិញ តាំងដែលហាលរួចហើយជូតគោះហើយ ត្រូវទាបត្រួតកុំឲ្យត្រដុះនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចទង្គើកសន្លឹកទ្វារ ទីក្របទ្វារ ហើយនាំយកទៅរៀបទុកដាក់ដូចដែលវិញ ពូកនិងខ្នើយដែលហាលរួចហើយ ត្រូវគោះរួចនាំយកទៅក្រាលដូចដែលវិញ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយ

សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វោ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ។ សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ

ដែលហាលរួចហើយ ត្រូវគោះរុះបក់យកទៅក្រាលទុក ដូចដែលវិញ កន្ថោរដែលហាលរួចហើយ ត្រូវជូតរួចបក់យកទៅទុក នៅទីដដែលវិញ ក្ដារសម្រាប់ផ្អែកដែលហាលរួចហើយ ត្រូវជូតហើយបក់យកទៅទុកនៅទីដដែលវិញ ត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរ (ឲ្យល្អ) កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាងកាន់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបក្រោមគ្រែក្រោមតាំងរួចហើយសឹមទុកបាត្រ មិនត្រូវទុកបាត្រលើដីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ដៃម្ខាងកាន់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតរនាស់ ឬខ្សែចីវរ ហើយបត់ដាក់ជាយខាងណោះ ពោះមកខាងនេះ ឲ្យជាប់ផ្ទត់សិន រួចសឹមទុកចីវរចុះ ។ បើខ្យល់បក់ធូលីមកពីទិសខាងកើត បង្អួច ត្រូវបិទបង្អួចពីខាងកើត បើខ្យល់បក់ធូលី មកពីទិសខាងលិច បង្អួច ត្រូវបិទបង្អួចពីខាងលិច បើខ្យល់បក់ធូលី មកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចពីខាងជើង បើខ្យល់បក់ធូលីមកពីទិសខាងត្បូង បង្អួច ត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ បង្អួច ត្រូវបើកបង្អួច

ហោតិ ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តិំ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តិំ វិវរិតព្វា ។ សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បានីយំ ន ហោតិ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន វូបកាសេតព្វោ វូបកាសាបេតព្វោ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន វិនោទេតព្វំ វិនោទាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ

ក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើជាក្តៅ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់វិញ ។ បើបរិវេណស្មោកគ្រោកមិនស្អាត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ស្មោកគ្រោកមិនស្អាត ត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងសម្រាប់ចាត់មិនស្អាត ត្រូវបោសរោងសម្រាប់ចាត់ចេញ បើរោងភ្លើងស្មោកគ្រោក ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់ស្មោកគ្រោក ត្រូវបោសសំអាតបង្គន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ ត្រូវដងយកទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវដងយកទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់លាងជម្រះគ្មានទេ ត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្អមសម្រាប់លាងជម្រះ ។ បើសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីអផ្សុក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវនាំចៀសចេញទៅក្សាន្តដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឱ្យនាំចៀសចេញទៅក្សាន្តក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឱ្យជួយបន្ទោបង់ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើសេចក្តីយល់ខុសកើតឡើងដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវដោះ

ឧបជ្ឈាយេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យា-តិ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ មានត្តារហោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិ-កស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ អព្ភា-នារហោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកំ អព្ភេយ្យាតិ ។ សចេ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណី-យំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស កម្មំ ន ក-រេយ្យ លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស

ស្រាយ (ពន្យល់) ហើយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យជួយដោះស្រាយ (ពន្យល់ឲ្យលះទិដ្ឋិនោះចេញ) ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ ។ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវគរុកាបត្តិគួរនឹងចូលបរិវាស ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់សទ្ធិវិហារិកដោយប្រការដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់កិរិយាទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងទីមូលាបត្តិ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងទីមូលាបត្តិចំពោះសទ្ធិវិហារិកដោយប្រការដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់មានត្ត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរឲ្យមានត្តដល់សទ្ធិវិហារិកដោយប្រការដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់អព្ភានកម្ម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរធ្វើអព្ភានកម្មចំពោះសទ្ធិវិហារិកដោយប្រការដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើសង្ឃចង់ធ្វើកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្ម និយស្សកម្ម បព្វាជនីយកម្ម បដិសារណីយកម្ម ឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់សទ្ធិវិហា-រិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃកុំគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្អោនទៅរកវិធីកម្មស្រាលដល់សទ្ធិវិហារិកដោយប្រការដូចម្តេចហ្ន៎ បើជាកម្មគឺ

ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកោ សម្មា វត្តេយ្យ លោមំ បាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ ធោវេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ ករេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ បចេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ រជេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ

តជ្ជនីយកម្ម និយស្សកម្ម បព្វាជនីយកម្ម បដិសារណីយកម្ម ឧក្ខេបនីយកម្ម សង្ឃបានធ្វើដល់សទ្ធិវិហារិកនោះរួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្ដេចហ្ន៎ សទ្ធិវិហារិកគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃគប្បីសម្រួលរោម (កុំប្រកែងប្រឆាំង) គប្បីប្រព្រឹត្តស្មគ្គនឹងការរលាស់ខ្លួនចេញអំពីអាបត្តិ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះ ។ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកត្រូវនឹងបោក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯងគប្បីបោកយ៉ាងនេះ ឬគប្បីធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកត្រូវនឹងបោកដូចម្ដេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកត្រូវនឹងធ្វើ (គឺដេរជាដើម) ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកត្រូវនឹងធ្វើដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់សទ្ធិវិហារិកត្រូវនឹងចំអិន ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯងត្រូវចំអិនគ្រឿងជ្រលក់យ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់សទ្ធិវិហារិកត្រូវនឹងចំអិនដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកត្រូវនឹងជ្រលក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីជ្រលក់ចីវរយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកត្រូវនឹងជ្រលក់ដោយ

នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ រជន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជេតព្វំ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គិលានោ ហោតិ យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្វន្តិ ។

សទ្ធិវិហារិកវត្តំ និដ្ឋិតំ ។

(៨៣) តេន ខោ បន សមយេន សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មាវត្តន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មាវត្តិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មាវត្តន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ សទ្ធិវិហារិកេន

ឧបជ្ឈាយ៍ខ្វល់ខ្វាយថា កាលបើជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ដោយប្រែត្រឡប់ៗ សព្វស្រេច ប្រសិនបើដំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់ដាច់ ឧបជ្ឈាយ៍កុំគេចចេញ ។ បើសទ្ធិវិហារិកមានជម្ងឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវថែទាំអស់មួយជីវិត ត្រូវរង់ចាំលុះតែជាជម្ងឺ ។

ចប់ សទ្ធិវិហារិកវត្ត ។

(៨៣) សម័យនោះឯង ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនបានប្រព្រឹត្តល្អ (គឺមិនបានយកចិត្តទុកដាក់) នឹងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនសមបើនឹងមិនប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបជ្ឈាយ៍សោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនបានប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបជ្ឈាយ៍ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនសមបើនឹងមិនប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបជ្ឈាយ៍ទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ

ឧបជ្ឈាយម្ហិ ន សម្មាវត្តិតព្វំ យោ ន សម្មាវត្តេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ នេវ[១] សម្មាវត្តន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អសម្មាវត្តន្តំ បណាមេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ បណាមេតព្វោ បណាមេមិ តន្តិ វា មាយិធ បដិក្កមីតិ វា នីហរ តេ បត្តចីវរន្តិ វា នាហំ តយា ឧបដ្ឋាតព្វោតិ វា កាយេន វិញ្ញាបេតិ វាចាយ វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ បណាមិតោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកោ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន បណាមិតោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកោ ។ តេន ខោ បន សមយេន សទ្ធិវិហារិកា បណាមិតា ន ខមាបេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ខមាបេតុន្តិ ។

១ ម. នេវ សម្មាវត្តន្តីតិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

មកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកមិនគួរនឹងមិនប្រព្រឹត្តល្អចំពោះឧបជ្ឈាយ៍ទេ ភិក្ខុណាដែលមិនប្រព្រឹត្តល្អចំពោះឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកសទ្ធិវិហារិកទាំងនោះក៏នៅតែមិនប្រព្រឹត្តល្អចំពោះឧបជ្ឈាយ៍ដដែល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញសទ្ធិវិហារិក ដែលមិនបានប្រព្រឹត្តល្អចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបណ្តេញសទ្ធិវិហារិកយ៉ាងនេះ គឺឧបជ្ឈាយ៍បញ្ជាក់ឲ្យដឹងដោយកាយ បញ្ជាក់ឲ្យដឹងដោយវាចាឬទាំងកាយទាំងវាចាថា អញបណ្តេញអ្នកឯងអំពីនេះក្តី ថាអ្នកឯងកុំចូលមកក្នុងទីនេះក្តី ថាអ្នកឯងចូរនាំយកបាត្រនិងចីវររបស់អ្នកទៅក្តី ថាអញអ្នកឯងមិនត្រូវបម្រើទេក្តី (យ៉ាងនេះហៅថា) ឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញសទ្ធិវិហារិក (ហើយ) ។ ឧបជ្ឈាយ៍មិនបានបញ្ជាក់ឲ្យដឹងដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬទាំងកាយទាំងវាចា (យ៉ាងនេះហៅថា) ឧបជ្ឈាយ៍មិនបានបណ្តេញសទ្ធិវិហារិកទេ ។ សម័យនោះ ពួកសទ្ធិវិហារិកដែលឧបជ្ឈាយ៍បានបណ្តេញចេញហើយក៏មិនបានឲ្យឧបជ្ឈាយ៍អត់ទោសឲ្យវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ

នេវ ខមាបេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ បណាមិតេន ន ខមាបេតព្វោ យោ ន ខមាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឧបជ្ឈាយា ខមាបិយមានា ន ខមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ខមិតុន្តិ ។ នេវ ខមន្តិ ។ សទ្ធិវិហារិកា បក្កមន្តិបិ វិព្ភមន្តិបិ តិត្ថិយេសុបិ សង្កមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ខមាបិយមានេន ន ខមិតព្វំ យោ ន ខមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ពួកសទ្ធិវិហារិកសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ៍អត់ទោសឲ្យបាន ។ ពួកសទ្ធិវិហារិកនៅតែមិនបានសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ៍អត់ទោសឲ្យឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញចេញហើយ មិនគួរនឹងមិនសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ៍អត់ទោសឲ្យទេ សទ្ធិវិហារិកណាមួយមិនបានសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ៍អត់ទោសឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គ្រានោះឯង ពួកឧបជ្ឈាយ៍ កាលបើសទ្ធិវិហារិកសូមខមាទោសវិញ ក៏មិនព្រមអត់ទោសឲ្យឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឧបជ្ឈាយ៍អត់ទោសដល់សទ្ធិវិហារិក ។ ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងនោះក៏នៅតែមិនព្រមអត់ទោសឲ្យឡើយ ។ ពួកសទ្ធិវិហារិកចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ ទៅចូលពួកតិរ្ថិយខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសទ្ធិវិហារិក សូមខមាទោស ឧបជ្ឈាយ៍មិនត្រូវមិនអត់ទោសឲ្យ (ទេ) ឧបជ្ឈាយ៍ណាមួយមិនអត់ទោសឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៨៦] តេន ខោ បន សមយេន ឧបជ្ឈាយា សម្មាវត្តន្តំ បណាមេន្តិ អសម្មាវត្តន្តំ ន បណាមេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សម្មាវត្តន្តោ បណាមេតព្វោ យោ បណាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ច ភិក្ខវេ អសម្មាវត្តន្តោ ន បណាមេតព្វោ យោ ន បណាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ បណាមេតព្វោ ។ ឧបជ្ឈាយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ នាធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ នាធិមត្តោ គារវោ ហោតិ នាធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ បណាមេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ ន បណាមេតព្វោ ឧបជ្ឈាយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ អធិម

(៨៦) សម័យនោះឯង ពួកឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តល្អចេញ មិនបានបណ្តេញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តអាក្រក់ចេញឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តល្អហើយ ឧបជ្ឈាយ៍មិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ (បើ) ឧបជ្ឈាយ៍ណាមួយបណ្តេញចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងសទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតែបណ្តេញចេញបាន (បើ) ឧបជ្ឈាយ៍ណាមួយមិនបណ្តេញចេញទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតែបណ្តេញចេញបាន (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកមិនបានស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយពិត ១ មិនមានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិត ១ មិនមានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិត ១ មិនមានសេចក្តីគោរពដោយពិត ១ មិនមានការចំរើនភាវនាដោយពិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯងហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតែបណ្តេញចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ (នោះ) ឧបជ្ឈាយ៍មិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ៍ដោយពិត ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយ

ពុស្សតោ ហោតិ អនិមត្តា ហិរី ហោតិ អនិមត្តា តាណំ ហោតិ អនិមត្តា ការតា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច-ហានេហិ សមន្នាគតោ សង្ខារោ ២ បណាមេ-តញ្ញោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ សង្ខារោ អសំ បណាមេតុំ ឧបដ្ឋាយន្តិ ជាធិមត្តំ ហេម ហោ-តិ ជាធិមត្តា បសាទោ ហោតិ ជាធិមត្តា ហិរី ហោតិ ជាធិមត្តា តាណំ ហោតិ ជាធិមត្តា ការតា ហោតិ ឥ-មេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ សង្ខា-រោ អសំ បណាមេតុំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ សង្ខារោ នាលំ បណាមេតុំ ឧបដ្ឋា-យន្តិ អធិមត្តំ ហេម ហោតិ អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ អធិមត្តា ហិរី ហោតិ អធិមត្តោ តាណំ ហោតិ អធិមត្តា ការតា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នា-គតោ សង្ខារោ នាលំ បណាមេតុំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតំ សង្ខារកំ អប្បណា-មេន្តោ ទុឧដ្ឋាយោ សាតិសារោ ហោតិ បណាមេន្តោ

ពិត ១ មានសេចក្តីស្រៀវខ្លាចដោយពិត ១ មានសេចក្តីតោតាដោយពិត ១ មានការចំបែកចោលដោយពិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារ-ទាំងឡាយប្រាកដដោយអន្ត ៥ នេះឯងហើយ ឧបដ្ឋាយ៍មិនត្រូវបណ្តោញចេញ ទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយប្រាកដដោយអន្ត ៥ គួរឲ្យ ឧបដ្ឋាយ៍បណ្តោញចេញ (ឯអន្ត ៥ នោះ) គឺសង្ខារទាំងឡាយគ្មានសេចក្តីស្រ-ឡាញ់ឧបដ្ឋាយ៍ដោយពិត ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិត ១ គ្មានសេចក្តី ស្រៀវខ្លាចដោយពិត ១ គ្មានសេចក្តីតោតាដោយពិត ១ គ្មានការ ចំបែកចោលដោយពិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយប្រាកដ ដោយអន្តទាំង ៥ នេះ គួរឲ្យឧបដ្ឋាយ៍បណ្តោញចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង ឡាយ សង្ខារទាំងឡាយប្រាកដដោយអន្ត ៥ ឧបដ្ឋាយ៍មិនគួរបណ្តោញចេញ ឡើយ (ឯអន្ត ៥ នោះ) គឺសង្ខារទាំងឡាយមានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបដ្ឋាយ៍ ដោយពិត ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិត ១ មានសេចក្តីស្រៀវខ្លាច ដោយពិត ១ មានសេចក្តីតោតាដោយពិត ១ មានការចំបែកចោល ដោយពិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយប្រាកដដោយអន្តទាំង ៥ នេះ ឧបដ្ឋាយ៍មិនគួរបណ្តោញចេញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបដ្ឋាយ៍ កាលមិនបណ្តោញសង្ខារទាំងឡាយដែលប្រាកដដោយអន្ត ៥ (ចំណែកខាងខុស) ចេញទេ ឈ្មោះថាមានទោស (គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ) បើឧបដ្ឋាយ៍

អនតិសារោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ នាធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ នាធិមត្តោ គារវោ ហោតិ នាធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិហារិកំ អប្បណាមេន្តោ ឧបជ្ឈាយោ សាតិសារោ ហោតិ បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិហារិកំ បណាមេន្តោ ឧបជ្ឈាយោ សាតិសារោ ហោតិ អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ អធិមត្តា ហិរី ហោតិ អធិមត្តោ គារវោ ហោតិ អធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិហារិកំ បណាមេន្តោ ឧបជ្ឈាយោ សាតិសារោ ហោតិ អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតីតិ ។

បណ្ដេញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះចេញ មិនមានទោសទេ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកគ្មានសេចក្ដីស្រឡាញ់ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ដោយពិត ១ គ្មានសេចក្ដីជ្រះថ្លាដោយពិត ១ គ្មានសេចក្ដីអៀនខ្មាសដោយពិត ១ គ្មានសេចក្ដីគោរពដោយពិត ១ គ្មានការចំរើនភាវនា ដោយពិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍មិនបណ្ដេញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង រមែងមានទោស (បើ) ឧបជ្ឈាយ៍បណ្ដេញសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ក៏មិនមានទោស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍បណ្ដេញសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយអង្គគឺ ៥ ([illegible]) រមែងមានទោស (បើ) ឧបជ្ឈាយ៍មិនបានបណ្ដេញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះចេញទេ មិនមានទោសទេ (អង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្ដីស្រឡាញ់ក្នុងឧបជ្ឈាយ៍ដោយពិត ១ មានសេចក្ដីជ្រះថ្លាដោយពិត ១ មានសេចក្ដីអៀនខ្មាសដោយពិត ១ មានសេចក្ដីគោរពដោយពិត ១ មានការចំរើនភាវនា ដោយពិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍បណ្ដេញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គគឺ ៥ នេះឯង មិនមានទោស (បើ) ឧបជ្ឈាយ៍មិនបានបណ្ដេញសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយអង្គគឺ ៥ នេះ រមែងមានទោស ។

(៨៥) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ព្រាហ្មណោ[១] ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ តំ ភិក្ខូ ន ឥច្ឆឹសុ បព្វាជេតុំ ។ សោ ភិក្ខូសុ បព្វជ្ជំ អលភមានោ កិសោ អហោសិ លូខោ ទុព្វណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោ ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ កិសំ លូខំ ទុព្វណ្ណំ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតំ ធមនិសន្ថតគត្តំ ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ កិន្នុ ខោ សោ ភិក្ខវេ ព្រាហ្មណោ កិសោ លូខោ ទុព្វណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោតិ ។ ឯសោ ភន្តេ ព្រាហ្មណោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ តំ ភិក្ខូ ន ឥច្ឆឹសុ បព្វាជេតុំ សោ ភិក្ខូសុ បព្វជ្ជំ អលភមានោ កិសោ លូខោ ទុព្វណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោតិ ។ អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ

---

១ [illegible]

(៨៥) សម័យនោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់បានចូលទៅរកពួកភិក្ខុ ហើយសូមផ្នួស ។ ពួកភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងបំបួសព្រាហ្មណ៍នោះឡើយ ។ ព្រាហ្មណ៍នោះកាលបើមិនបានផ្នួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុហើយ ក៏ទៅជាស្គាំងស្គមមានសម្បុរអាក្រក់ កើតកេតល្បឿងស្លេកស្លាំងលេចសរសៃរពេញខ្លួន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានទតឃើញព្រាហ្មណ៍នោះ ស្គាំងស្គមមានសម្បុរអាក្រក់ កើតកេតល្បឿងស្លេកស្លាំងលេចសរសៃរពេញខ្លួន (ដូច្នោះ) លុះទ្រង់ទតឃើញហើយក៏ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមក ស្ទួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯព្រាហ្មណ៍នោះបានជាស្គាំងស្គមមានសម្បុរអាក្រក់ កើតកេតល្បឿងស្លេកស្លាំងលេចសរសៃរពេញខ្លួន តើដោយហេតុអ្វី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ព្រាហ្មណ៍នុះបានចូលមករកពួកភិក្ខុហើយអង្វរសូមផ្នួស ពួកភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងបំបួសព្រាហ្មណ៍នោះឡើយ ព្រាហ្មណ៍នោះកាលបើមិនបានផ្នួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុហើយ ក៏ទៅជាស្គាំងស្គមមានសម្បុរអាក្រក់ កើតកេតល្បឿងស្លេកស្លាំងលេចសរសៃរពេញខ្លួន ។ វេលានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមក ត្រាស់ស្ទួរថា ម្នាលភិក្ខុ

កោ នុ ខោ ភិក្ខវេ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អធិការំ សរតីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភគវន្តំ ឯត-ទវោច អហំ ខោ ភន្តេ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អធិការំ សរាមីតិ ។ កឹ បន ត្វំ សារីបុត្ត តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អធិការំ សរសីតិ ។ ឥធ មេ ភន្តេ សោ ព្រាហ្មណោ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស មំ កដច្ឆុភិក្ខំ ទាបេ-សិ ឥទំ ខោ អហំ ភន្តេ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អធិការំ សរាមីតិ ។ សាធុ សាធុ សារីបុត្ត កតញ្ញុនោ ហិ សារីបុត្ត សប្បុរិសា កតវេទិនោ តេនហិ ត្វំ សារីបុត្ត តំ ព្រាហ្មណំ បព្វាជេហិ ឧបសម្បាទេហីតិ ។ កថាហំ ភន្តេ តំ ព្រាហ្មណំ បព្វាជេមិ ឧបសម្បាទេមីតិ ។ អថ-ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ

ទាំងឡាយ ភិក្ខុណាហ្ន៎ ចាំរលឹកឃើញអធិការៈ(គុណ)របស់ព្រាហ្មណ៍នោះបាន ។ កាលបើព្រះអង្គទ្រង់សួរយ៉ាងនេះហើយ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុក៏បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គ(ខាង) រលឹកឃើញអធិការៈ(គុណ) របស់ព្រាហ្មណ៍នោះបាន ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរទៀតថា ម្នាលសារីបុត្ត អ្នកចាំរលឹកអធិការៈ(គុណ)របស់ព្រាហ្មណ៍នោះបានយ៉ាងដូចម្តេច ។ ព្រះសារីបុត្តទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលខ្ញុំព្រះអង្គទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះ ព្រាហ្មណ៍នោះបានប្រោសឲ្យប្រគេនបាយមួយវែក សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គរលឹកបាននូវអធិការៈ(គុណ)របស់ព្រាហ្មណ៍នោះប៉ុណ្ណេះឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែសារីបុត្ត ពាក្យដែលអ្នកពោលមកនេះប្រពៃណាស់ នែសារីបុត្ត ធម្មតាពួកសប្បុរសរមែងជាអ្នកកតញ្ញូកតវេទី(១)ពិត ម្នាលសារីបុត្ត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឲ្យបព្វជ្ជានិងឧបសម្បទាដល់ព្រាហ្មណ៍នោះ ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងឲ្យបព្វជ្ជានិងឧបសម្បទា ដល់ព្រាហ្មណ៍នោះដូចម្តេចទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ បករណ៍នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើ

---

១ កតញ្ញូ គឺអ្នកដឹងគុណដែលអ្នកដទៃបានធ្វើដល់ខ្លួន កតវេទី គឺអ្នកប្រកាសនូវឧបការៈគុណដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយប្រាកដ គឺតបគុណគេ ។

កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ យា សា ភិក្ខវេ មយា តីហិ សរណគមនេហិ ឧបសម្បទា អនុញ្ញាតា តាហំ អជ្ជតគ្គេ បដិក្ខិបាមិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ញត្តិចតុត្ថេន កម្មេន ឧបសម្បទំ(១) ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឧបសម្បាទេតព្វោ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ(២) ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ

---

១ ម. ឧបសម្បាទេតុំ ។ ២ ឧបសម្បទាបេក្ខោតិបិ ជាហិ ។

ធ្វើធម្មីកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបសម្បទាណាដែលតថាគតបានអនុញ្ញាតដោយត្រៃសរណគមន៍រួចហើយ តាំងពីថ្ងៃនេះទៅ តថាគតហាមនូវឧបសម្បទានោះវិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្ថកម្ម គឺកម្មមានញត្តិជាទីបួនវិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដែលបែបយ៉ាងនេះ ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះគម្ពង់សង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខ.(១) របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា(២) ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ៍ចុះ ។ ពាក្យនេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃ (ឲ្យព្រាប) ។ បពិត្រព្រះគម្ពង់សង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ (ផ្ទេក) ឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ ឥឡូវសង្ឃញ៉ាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទាដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឯការញ៉ាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទាដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ (បើ) គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម

---

១ សាមណេរដែលត្រូវចូលវាភិក្ខុភាវៈ ។ ២ ឲ្យដល់នូវគុណធំខាងលើ គឺបានសម្រេចវាភិក្ខុភាវៈ ។

តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិ-
យម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ
អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្ប-
ទាបេក្ខោ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នា
មេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នា-
មស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ តុ-
ណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ តតិយម្បិ
ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថ-
ន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ ។
សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេ-
ន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា
ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ
សោ ភាសេយ្យ ។ ឧបសម្បន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ

នៅ (បើ) មិនគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គ
នោះគប្បីពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់ពីរដងផង ។ បពិត្រ
ព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ថ្វិត) ឈ្មោះនេះជា
ឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ សង្ឃញុំាង
ឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទាដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។
ឯការញុំាងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទាដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ
ជាឧបជ្ឈាយ៍ (បើ) គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មាន
អាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា
លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ
ជាគំរប់បីដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃ
ស្តាប់ខ្ញុំ (ថ្វិត) ឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុ
ឈ្មោះនេះ ។ សង្ឃញុំាងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទាដោយ
មានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឯការញុំាងឈ្មោះនេះឲ្យបាន
ឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ (បើ) គួរ
ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម
នៅ (បើ) មិនគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មាន
អាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ ឈ្មោះនេះដែលសង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទា

ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

(៨៦) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឧបសម្បន្នសមនន្តរា អនាចារំ អាចរតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ មា អាវុសោ ឯវរូបំ អកាសិ នេតំ កប្បតីតិ ។ សោ ឯវមាហ នេវាហំ[១] អាយស្មន្តេ យាចឹ ឧបសម្បាទេថ មន្តិ កិស្ស មំ តុម្ហេ អយាចិតា ឧបសម្បាទិត្ថាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អយាចិតេន ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យាចិតេន ឧបសម្បាទេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ យាចិតព្វោ តេន ឧបសម្បទាបេក្ខេន សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា

១ ឯត្ថន្តរេ ឧបសម្បាទេន្តុ មន្តិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ហើយ ។ ការដែលឲ្យឧបសម្បទានេះ] គួរដល់ព្រះសង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកសេចក្ដីនេះដោយការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះឯង ។

(៨៦) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបប្រព្រឹត្តអនាចារ គឺប្រព្រឹត្តល្មើស កាលដែលបានឧបសម្បទា ។ ពួកភិក្ខុក៏បានពោលដាស់តឿនយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកកុំធ្វើអំពើយ៉ាងនេះឡើយ អំពើនេះមិនគួរទេ ។ ភិក្ខុនោះក៏ពោលយ៉ាងនេះវិញថា ខ្ញុំមិនបានពឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដោយពាក្យថា សូមឲ្យអស់លោកឲ្យឧបសម្បទាដល់ខ្ញុំទេ លោកទាំងឡាយខ្ញុំមិនបានអង្វរសោះ ហេតុអ្វីក៏ហ៊ានឲ្យឧបសម្បទាដល់ខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគេមិនបានសូម មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (គេ) ទេ (បើ) ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទាគេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានគេសូម ទើបត្រូវឲ្យឧបសម្បទាគេបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខៈត្រូវសូមនឹងសង្ឃយ៉ាងនេះ គឺឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះត្រូវចូលទៅរកនូវសង្ឃ ហើយត្រូវទំពាក់ឆៀងស្មាម្ខាងប្រណម្យបន្តិ

ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនី-
យោ សង្ឃំ ភន្តេ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ ភន្តេ
សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយាតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វោ
តតិយម្បិ យាចិតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន
សង្ឃោ ញាបេតព្វោ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ
ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេ-
ក្ខោ ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នា-
មេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ
ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។
ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថ-
ន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ
ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន
ឧបជ្ឈាយេន ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ
ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ
ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន

ទៀបព្រះបាទនៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ជលី ពោល
យ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹង
សង្ឃ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្រោចស្រង់(១)ខ្ញុំ
ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈត្រូវសូមជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវ
សូមជាគំរប់បីដងផង ។ ភិក្ខុឈ្លាសប្រតិភាណត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រ
ព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនេះឈ្មោះនេះ
របស់លោកម្ចាស់ដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ ឈ្មោះនេះសូមឧបសម្បទានឹង
សង្ឃដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ បើកម្មមានកាលដ៏សម
គួរដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាបុគ្គលឈ្មោះនេះដោយមាន
ព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ការនេះជាការផ្តៀងសង្ឃ ។ បពិត្រ
ព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនេះឈ្មោះនេះរបស់
លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ឥឡូវឈ្មោះនេះសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ
ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ សង្ឃឲ្យឧបសម្បទាបុគ្គល
ឈ្មោះនេះដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឧបសម្ប-
ទារបស់ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ (បើ)
គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម

---

១ ក្នុងដីកាថា សូមឲ្យសង្ឃរើខ្ញុំចេញចាកភាពសាមណេរ ហើយឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុភាវៈ

សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។បេ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។បេ។ ឧបសម្បន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[៨៧] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ បណីតានំ ភត្តានំ ភត្តបដិបាដិ អដ្ឋិតា(១) ហោតិ ។ អថខោ អញ្ញតរស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ យន្នូនាហំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ តំ ភិក្ខូ បព្វាជេសុំ ឧបសម្បាទេសុំ ។ តស្មិំ បព្វជិតេ ភត្តបដិបាដិ ខីយិត្ថ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ឯហិ-

១ ឱ. អធិដ្ឋិតា ។

(បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុឯណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់ពីរដង ។បេ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់បីដង ។បេ។ ឈ្មោះនេះសង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ (ការដែលឲ្យឧបសម្បទានេះ) គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៨៧] សម័យនោះឯង មហាជនក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនាំគ្នាផ្តើមឡើងចាត់ចែងភត្តាហារដ៏ឧត្តមថ្លៃថ្លា (ជាវេនៗតៗទៅ) ។ គ្រានោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់មានសេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តទាំងនេះឯងរឹតតែមានសេចក្តីសុខជាប្រក្រតី មានមារយាទស្រួលបួល បរិភោគភោជនឆ្ងាញ់ សឹងដេកលក់ក្នុងទីឥតមានខ្យល់ចូលបាន បើដូច្នោះគួរអាត្មាអញត្រូវទៅបួសក្នុងពួកសមណៈជាសក្យបុត្តចុះ ។ វេលានោះឯង ព្រាហ្មណ៍នោះបានចូលទៅរកពួកភិក្ខុហើយសូមផ្នួសបួស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឲ្យបព្វជ្ជានិងឧបសម្បទាដល់ព្រាហ្មណ៍នោះ ។ កាលបើព្រាហ្មណ៍នោះបានបួសរួចហើយ ភត្តាហារដែលជាវេន (នោះ) មហាជនក៏លែងធ្វើទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរមក

ឆាតំ អាវុសោ បិណ្ឌាយ ចរិស្សាមាតិ ។ សោ ឯវមាហ នាហំ អាវុសោ ឯតំការណា បព្វជិតោ បិណ្ឌាយ ចរិស្សាមីតិ សចេ មេ ទស្សថ ភុញ្ជិស្សាមិ នោ ចេ មេ ទស្សថ វិព្ភមិស្សាមីតិ ។ កិំ បន ត្វំ អាវុសោ ឧទរស្ស ការណា បព្វជិតោតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខុ ឯវំ ស្វាក្ខាតេ ធម្មវិនយេ ឧទរស្ស ការណា បព្វជិស្សតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ ភិក្ខុ ឧទរស្ស ការណា បព្វជិតោតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស ឯវំ ស្វាក្ខាតេ ធម្មវិនយេ ឧទរស្ស ការណា បព្វជិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។បេ។ វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា

យើងទាំងឡាយត្រូវទៅបិណ្ឌបាតឥឡូវ ។ ភិក្ខុនោះក៏បាននិយាយពាក្យយ៉ាងនេះវិញថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមិនមែនបួសដោយហេតុថា អញនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតទេ បើអស់លោកកាលណាគេឲ្យបាយខ្ញុំ ៗ ក៏នឹងឆាន់ បើអស់លោកមិនឲ្យខ្ញុំទេ ខ្ញុំមុខជានឹងសឹកមិនខានឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពោលថា ម្នាលអាវុសោ លោកបួសមកព្រោះហេតុតែពោះប៉ុណ្ណោះឬ ។ ភិក្ខុនោះតបថា ម្នាលអាវុសោ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើនឹងមានភិក្ខុមកបួសព្រោះហេតុតែពោះ ក្នុងធម៌វិន័យដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់សំដែងល្អហើយយ៉ាងនេះទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងបួសមកព្រោះហេតុតែពោះប៉ុណ្ណោះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស ធម៌វិន័យដែលតថាគត បានសំដែងល្អហើយយ៉ាងនេះ អ្នកមិនសមបើបួសមកព្រោះតែបំពេញពោះ ។ នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនបាននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។បេ។ ព្រះអង្គបន្ទោសរួចហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ

ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបសម្បាទេន្តេន ចត្តារោ និស្សយេ អាចិក្ខិតុំ បិណ្ឌិយាលោបភោជនំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ អតិរេកលាភោ សង្ឃភត្តំ ឧទ្ទេសភត្តំ និមន្តនំ សលាកភត្តំ បក្ខិកំ ឧបោសថិកំ បាដិបទិកំ ។ បំសុកូលចីវរំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ អតិរេកលាភោ ខោមំ កប្បាសិកំ កោសេយ្យំ កម្ពលំ សាណំ ភង្គំ ។ រុក្ខមូលសេនាសនំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ

មកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាលឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ត្រូវប្រាប់និស្ស័យទាំង ៤ យ៉ាងគឺ គឺប្រាប់ថា បព្វជ្ជាត្រូវការស្រ័យនូវភោជនជាដុំពំនូតដែលអ្នកបួសស្វែងរកបានមកដោយកំលាំងស្មង អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីព្យាយាមក្នុងភោជនោះដរាបដល់អស់ជីវិត (តែបើបាន) អតិរេកលាភ គឺសង្ឃភត្ត(១) ឧទ្ទេសភត្ត(២) និមន្តនភត្ត(៣) សលាកភត្ត(៤) បក្ខិកភត្ត(៥) ឧបោសថិកភត្ត(៦) បាដិបទិកភត្ត(៧) (កើតឡើង អ្នកបួសត្រូវទទួលចុះ)។ បព្វជ្ជាត្រូវការស្រ័យនូវសំពត់បំសុកូល អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីព្យាយាមក្នុងសំពត់ចីវរបំសុកូលនោះដរាបដល់អស់ជីវិត (តែបើបាន) អតិរេកលាភ គឺសំពត់ដែលគេធ្វើដោយសម្បកឈើ សំពត់ដែលគេធ្វើដោយកប្បាស សំពត់ដែលគេធ្វើដោយសូត្រ សំពត់ដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វ សំពត់ដែលគេធ្វើដោយ[illegible] និងសំពត់ដែលគេធ្វើលាយដោយវត្ថុ ៥ យ៉ាងខាងដើមនេះ (កើតឡើង អ្នកបួសត្រូវទទួលចុះ)។ បព្វជ្ជាត្រូវការស្រ័យនូវសេនាសនៈទៀបគល់ឈើ

---

១ សង្ឃភត្ត គឺភត្តដែលទាយកនាំទៅប្រគេនចំពោះសង្ឃទាំងអស់ ។ ២ ឧទ្ទេសភត្ត គឺភត្តដែលទាយកនាំទៅប្រគេនដល់ភិក្ខុដែលបានទទួលឧទ្ទេសអំពីសង្ឃ ។ ៣ និមន្តនភត្ត គឺភត្តដែលទាយកនិមន្តភិក្ខុ ហើយប្រគេន ។ ៤ សលាកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនដល់ភិក្ខុ ដោយចាប់ស្លាក ។ ៥ បក្ខិកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនភិក្ខុក្នុងមួយបក្ខ ១ តែមួយថ្ងៃ ១ (គឺកន្លះខែម្តង) ។ ៦ ឧបោសថិកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនភិក្ខុក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ។ ៧ បាដិបទិកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនភិក្ខុក្នុងថ្ងៃ ១ រោច ១ កើត ។

ឆាតច្ឆាតោ អតិវេលាយោ វិហារោ អន្តរាយោ គោ
ចរិតោ បព្វជិតំ គុម្ពា ។ ឬតិមុត្តកេសត្ថំ និស្សាយ
បច្ចន្តា អត្ថេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ឆាតច្ឆាតោ អតិ-
វេលាយោ សព្វំ វាជិតំ គេលំ មគ្គំ ជាណិតត្ថំ ។

ឧបជ្ឈាយវត្តភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

(៨៨) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ មា-
ណវកោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ តស្ស
ភិក្ខូ បឋមំ(១) និស្សយេ អាចិក្ខិំសុ ។ សោ
ឯវមាហ សចេ មេ ភន្តេ បព្វជិតេ និស្សយេ អា-
ចិក្ខេយ្យាថ អភិរមេយ្យាមហំ(២) ន ទានាហំ ភន្តេ បព្វ-
ជិស្សាមិ ជេគុច្ឆា មេ និស្សយា បដិកូលា ។ ភគវ-
តោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ បឋមំ និស្សយា
អាចិក្ខិតព្វា យោ អាចិក្ខេយ្យ អាបត្តិ

---

១ ម. បឋមំយេវ ។ ២ ម. អភិរមេយ្យំ ស្វាហំ ។

ឬក្រោមម្លប់ឈើ ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើសេចក្តីសង្ឃឹមក្នុងចិត្តថា សមាសមរនោះដែលជា
ដល់អស់ជីវិត (នៃខ្លួន) អស់វេលាណា គឺថា ត្រូវសោយវេទនា ឬផ្ទះរោគ
ក្នុងកាល (ណាមួយ) ត្រូវសោយ ៤ ត្រូវ ត្រូវសោយមានជម្ងឺលើនឹងនឹងទុក្ខ
(កើតឡើង ម្នាក់បួសត្រូវខ្លួនចុះ)ៗ ។ បច្ចន្តត្រូវត្រូវស្រេចឡើងដែល
ត្រូវដោយទឹកម្ទេស ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើសេចក្តីសង្ឃឹមក្នុងចិត្តថានោះដែលជាដល់
អស់ជីវិត (នៃខ្លួន) អស់វេលាណា គឺទឹកដោះគោ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង
ទឹកឃ្មុំ និងស្ករអំពៅ (កើតឡើង ត្រូវម្នាក់បួសខ្លួនចុះ)ៗ ។

ចប់ ឧបជ្ឈាយវត្តភាណវារៈ ។

(៨៨) សម័យនោះឯង មានមាណពម្នាក់ចូលទៅកាន់ភិក្ខុហើយ
សូមបួស ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានប្រាប់និស្ស័យដល់មាណពនោះជាមុន ។
មាណពនោះបានពោលយ៉ាងនេះវិញថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ប្រ-
សិនបើខ្ញុំបានបួសហើយ សឹមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយប្រាប់និស្ស័យដល់
ខ្ញុំ(នោះ) ខ្ញុំមុខជាត្រេកអរយក បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ឥឡូវនេះខ្ញុំមិន
បួសទេ (ព្រោះ) និស្ស័យជារបស់គួរខ្ពើមគួរស្អប់ដល់ខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវប្រាប់និស្ស័យជាមុនទេ

ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបសម្បន្នសមនន្តរា និស្សយេ អាចិក្ខិតុំ ។

[៨៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទុវគ្គេនបិ តិវគ្គេនបិ ចតុវគ្គេនបិ[១] គណេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឩនទស- វគ្គេន គណេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទសវគ្គេន វា អតិរេកទសវគ្គេន វា គណេន ឧបសម្បាទេតុំ ។

[៨៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឯកវស្សាបិ ទុវស្សាបិ សទ្ធិវិហារិកំ ឧបសម្បាទេន្តិ ។ អាយស្មាបិ ឧបសេនោ វង្គន្តបុត្តោ ឯកវស្សោ សទ្ធិវិហារិកំ ឧប- សម្បាទេសិ ។ សោ វស្សំវុត្ថោ ទុវស្សោ ឯកវស្សំ សទ្ធិវិហារិកំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ អាគន្តុកេហិ

១ ចតុវគ្គេនបីតិ បាឋោ ឧភយបោត្ថកេ ន ទិស្សតិ ។

ភិក្ខុណាប្រាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុប្រាប់និស្ស័យជាបន្ទាប់អំពីឧបសម្បទាកម្មមក ។

[៨៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគណៈតិចភិក្ខុពីររូបខ្លះ បីរូបខ្លះ បួនរូបខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា(ដល់កុលបុត្រ)ដោយគណៈតិចជាងភិក្ខុ ១០ រូបឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា (ដូច្នោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគណៈត្រឹម ១០ រូបផង ច្រើនជាង ១០ រូបឡើងទៅផង ។

[៨៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្លះមានវស្សា ១ វស្សា ខ្លះមាន ២ វស្សា ក៏ឲ្យឧបសម្បទាដល់សទ្ធិវិហារិក ។ ចំណែកខាងព្រះឧបសេនវង្គន្តបុត្រ ក្រោយដែលមានវស្សា ១ វស្សា ឲ្យឧបសម្បទាសទ្ធិវិហារិកដែរ ។ ព្រះឧបសេននោះលុះនៅចាំវស្សាបាន ២ វស្សារួចហើយ ក៏នាំយកសទ្ធិវិហារិកដែលមានវស្សា ១ វស្សា ទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដល់ហើយក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ក៏ព្រះសម្ពុទ្ធទាំងឡាយដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គតែងធ្វើនូវសេចក្តីរីករាយរាក់ទាក់ជាមួយនឹងភិក្ខុជាអាគន្តុកៈទាំងឡាយនេះជា

ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ បដិសម្មោទិំសុ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ឧបសេនំ វង្គន្តបុត្តំ ឯតទវោច ខមនីយំ ភិក្ខុ យាបនីយំ កច្ចិ ត្វំ អប្បកិលមថេន អទ្ធានំ អាគតោតិ(១) ។ ខមនីយំ ភគវា យាបនីយំ ភគវា អប្បកិលមថេន ច មយំ ភន្តេ អទ្ធានំ អាគតាតិ ។ ជានន្តាបិ តថាគតា បុច្ឆន្តិ ជានន្តាបិ ន បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អត្ថសំហិតំ តថាគតា បុច្ឆន្តិ នោ អនត្ថសំហិតំ អនត្ថសំហិតេ សេតុឃាតោ តថាគតានំ ។ ទ្វីហិ អាការេហិ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ភិក្ខូ បដិបុច្ឆន្តិ ធម្មំ វា ទេសេស្សាម សាវកានំ វា សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សាមាតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ឧបសេនំ វង្គន្តបុត្តំ ឯតទ-

---

១ អាគតាសិត្ថ ភន្តេ ហោត្តកោ ចិរស្សន្តិ ។

ឈ្មួត ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះឧបសេនវង្គន្តបុត្រដ៏មានអាយុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកល្មមអត់ទ្រាំបានឬទេ អ្នកល្មមញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានដោយស្រួលឬទេ អ្នកទាំងឡាយមកតាមផ្លូវឆ្ងាយមិនបានលំបាកទេឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំល្មមអត់ទ្រាំបាន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំល្មមញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន មួយទៀត សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំមកតាមផ្លូវឆ្ងាយមិនបានលំបាកទេ ។ (សេចក្តីពន្យល់អំពីពាក្យអក្សរ(សំរាយដូចមានតទៅនេះ) ព្រះតថាគតទាំងឡាយជ្រាបនូវហេតុហើយសួរក៏មាន ជ្រាបនូវហេតុហើយមិនសួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយសួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយមិនសួរក៏មាន ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ព្រះអង្គទ្រង់សួរនូវតែពាក្យដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនទ្រង់សួរតែពាក្យដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ឡើយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់បានផ្តាច់បង់នូវពាក្យមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទាំងឡាយដោយសារមគ្គប្រសើរស្រឡះហើយ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទាំងឡាយ ទ្រង់សួរនូវភិក្ខុទាំងឡាយដោយអាការពីរយ៉ាងគឺ ទ្រង់ត្រិះរិះថា តថាគតនឹងសំដែងនូវធម៌ ១ តថាគតនឹងបញ្ញត្តនូវសិក្ខាបទដល់សាវកទាំងឡាយ ១ ។ល។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ទៅនឹងព្រះឧបសេនវង្គន្តបុត្រដ៏

ហេច កតិវស្សោសិ ត្វំ ភិក្ខូតិ ។ ទុវស្សោ អហំ ភគវាតិ ។ អយំ បន ភិក្ខុ កតិវស្សោតិ ។ ឯកវស្សោ ភគវាតិ ។ កិន្តាយំ ភិក្ខុ ហោតីតិ ។ សទ្ធិវិហារិកោ មេ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ មោឃបុរិស អននុលោមិកំ អប្បដិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស អញ្ញេហិ ឱវទិយោ អនុសាសិយោ អញ្ញំ ឱវទិតុំ អនុសាសិតុំ មញ្ញិស្សសិ អតិលហុំ ខោ ត្វំ មោឃបុរិស ពាហុល្លាយ អាវត្តោ យទិទំ គណពន្ធិកំ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ឩនទសវស្សេន ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

មានតាយុថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងបួសបានប៉ុន្មានវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គបួសបាន ២ វស្សាហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សួរថា ចុះភិក្ខុនេះបួសបានប៉ុន្មានវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ភិក្ខុនេះបួសបាន ១ វស្សាហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សួរថា ភិក្ខុនេះត្រូវជាអ្វីនឹងអ្នក ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ត្រូវជាសទ្ធិវិហារិករបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរស អំពើនេះ មិនទំនង មិនសមបែប មិនសមគួរ មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើឡើយ នែមោឃបុរស អ្នកគួរតែឲ្យភិក្ខុដទៃទូន្មានប្រៀនប្រដៅ ម្តេចឡើយ ក៏តាំងចិត្តទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុដទៃវិញ នែមោឃបុរស អ្នកប្រញាប់ពេកណាស់ ព្រោះអ្នកប្រព្រឹត្ត ដើម្បីសេចក្តីល្មោភច្រើន និងសេចក្តីល្មោភច្រើននេះ បានដល់ការចងពួក នែមោឃបុរស អំពើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតទេ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានវស្សាថយអំពី ១០ ចុះមក មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទសវស្សេន វា អតិរេកទសវស្សេន វា ឧបសម្បាទេតុំ ។

[៨០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទសវស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ពាលា សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អព្យត្តា សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អប្បស្សុតា សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សុតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ទុប្បញ្ញា សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញវន្តោ ។ អញ្ញតរោបិ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ឧបជ្ឈាយេន សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ ឧបជ្ឈាយស្ស វាទំ អារោបេត្វា តំយេវ តិត្ថាយតនំ សង្កមិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ ទសវស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា ឧបសម្បាទេស្សន្តិ[១] ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ពាលា សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អព្យត្តា សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា

១ ម. ឧបសម្បាទេស្សន្តិ ពាហោ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានវស្សា ១០ ឬវស្សាច្រើនជាង ១០ ឡើងទៅ ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រចុះ ។

[៨០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅមិនឆ្លាស ចេះតែឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រ ដោយគិតថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយ ។ ពួកឧបជ្ឈាយ៍ជាបុគ្គលពាល ពួកសទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍មិនឆ្លាស ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកឆ្លាសក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍ចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍ ឥតប្រាជ្ញា ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដឡើង ។ មានភិក្ខុ ១ រូបកាលពីដើមជាតិរ្ថិយដទៃ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ប្រដៅតាមធម៌ តាមវិន័យក៏ពោលទោសដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ហើយក៏ទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយនោះដូចដែលវិញ ។ ពួកភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយជាបុគ្គលពាលមិនឆ្លាស មិនសមបើនឹងហ៊ានឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគិតថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយដូច្នេះ ពួកឧបជ្ឈាយ៍ជាបុគ្គលពាល ពួកសទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍មិនឆ្លាស ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកឆ្លាសក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍ជាអ្នក

អប្បស្សុតា សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សុតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ទុប្បញ្ញា សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញវន្តោតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ទសវស្សម្ហា ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា ឧបសម្បាទេន្តិ ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ពាលា សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អព្យត្តា សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អប្បស្សុតា សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សុតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈា-យា ទុប្បញ្ញា សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញវន្តោតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា ទសវស្សម្ហា ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា ឧបសម្បាទេស្សន្តិ ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ពា-លា សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អព្យត្តា សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អប្បស្សុតា សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សុតា ទិស្សន្តិ

ចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍អាប់ឥតបញ្ញា ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដឡើង ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុជាបុគ្គលពាលមិនឈ្លៀវឈ្លាស បានឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដោយគិតថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយ ពួកឧបជ្ឈាយ៍ជាបុគ្គលពាល ពួកសទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍មិនឈ្លាស ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកឈ្លៀវឈ្លាសក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍ជាអ្នកចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍អាប់ឥតបញ្ញា ពួកសទ្ធិវិហារិកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដឡើង ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសនោះជាបុគ្គលពាលមិនឈ្លាសមិនសមបើនឹងហ៊ានឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដោយគិតថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយនោះ ពួកឧបជ្ឈាយ៍ជាបុគ្គលពាល ពួកសទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍មិនឈ្លាស ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកឈ្លាសក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍ចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិវិហារិក

ឧបជ្ឈាយា ទុប្បញ្ញា សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញវន្តា នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ពាលេន អព្យត្តេន ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន ទសវស្សេន វា អតិរេកទសវស្សេន វា ឧបសម្បាទេតុន្តិ ។

(៩៦) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឧបជ្ឈាយេសុ បក្កន្តេសុបិ វិព្ភន្តេសុបិ កាលកតេសុបិ បក្ខសង្កន្តេសុបិ អនាចរិយកា អនោវទិយមានា អននុសាសិយមានា ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ... ឧបរិសាយនីយេបិ.. ឧបរិបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តិ ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា

ចេះដឹងច្រើនតែប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍អាប់អន់បញ្ញា ពួកសទ្ធិវិហារិកមានបញ្ញាតែប្រាកដឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនុ៎ះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ព្រះអង្គបន្ទោសរួចហើយទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុពាលមិនឆ្លាសមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលមានវស្សា ១០ ឬមានវស្សាច្រើនជាង ១០ ឡើងទៅ ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) បាន ។

(៩៦) សម័យនោះឯង កាលបើឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយដើរចេញទៅចាកអាវាសក្តី សឹកទៅក្តី ស្លាប់ទៅក្តី ទៅកាន់ពួកតិរ្ថិយក្តី ឯពួកភិក្ខុក៏ឥតមានអាចារ្យ ឥតមានអ្នកឲ្យឱវាទ ឥតមានអ្នកប្រៀនប្រដៅឡើយ ហើយស្លៀកក៏មិនស្រួល ដណ្តប់ក៏មិនស្រួល មិនបរិបូណ៌ដោយឫកមារយាទ[1] ហើយដើរទៅបិណ្ឌបាត ។ កាលបើពួកមនុស្សគេកំពុងបរិភោគបាយ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បង្អោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើភោជនក៏មាន បង្អោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើខាទនីយៈក៏មាន បង្អោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើគ្រឿងសម្រាប់លិទ្ធជញ្ជក់ក៏មាន បង្អោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើទឹកដែលសម្រាប់ផឹកក៏មាន សុំសម្លខ្លះបាយខ្លះយកមកឆាន់ខ្លួន

១ ប្រាសចាកសមណសារុប្ប គឺមិនត្រូវតាមសណ្ឋានគួររបស់សមណៈឡើយ ។

មហាសទ្ទា វិហរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ
វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ទុន្និ-
វត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរិស្សន្តិ
មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ
ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ... ឧបរិសាយនីយេបិ...
ឧបរិបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ សាមំ សូបម្បិ
ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សន្តិ ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា
មហាសទ្ទា វិហរិស្សន្តិ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណា ព្រាហ្ម-
ណភោជនេតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ
ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ
អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ
ហិ នាម ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា...
វិហរិស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា

៦៩ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ក៏បើកស្រែកក្នុងរោងភត្តទៀតផង ។ មនុស្ស
ទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជា
សក្យបុត្តមិនសមបើនឹងស្លៀកមិនស្រួល ដណ្តប់មិនស្រួល មិនបរិបូណ៌
ដោយមារយាទ ហើយដើរទៅបិណ្ឌបាតសោះ កាលពួកមនុស្ស
កំពុងបរិភោគអាហារ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បង្អោនបាត្រស្រស់ម្ចាស់សូមទាំងលើ
ភោជនក៏មាន ទៅពីលើខាទនីយៈក៏មាន ទៅពីលើគ្រឿងសម្រប
ស្ងួតភ្លក់ក៏មាន បង្អោនបាត្រស្រស់ម្ចាស់សូមទាំងលើទឹកសម្រាប់ផឹកក៏
មាន សុំសម្លនិងបាយដោយខ្លួនឯងយកមកឆាន់ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ក៏
បើកស្រែកឡើងក្នុងរោងភត្តទៀត ដូចជាពួកព្រាហ្មណ៍ដែលបើក
ស្រែកក្នុងវេលាបរិភោគភោជនរបស់ព្រាហ្មណ៍ ។ កាលមនុស្សទាំង
នោះកំពុងតែពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់យ៉ាងនេះ ពួកភិក្ខុក៏បាន
ឮស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុ
ទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិន
សមបើនឹងស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ មិនបរិបូណ៌ដោយឫកមារយា
ទេ ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះ
មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បានឮថាពួកភិក្ខុស្លៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ មិនបរិបូណ៌ដោយឫ

ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា... វិហរន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគ-វាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា ។ បេ ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាចរិ-យំ ។ អាចរិយោ ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកម្ហិ បុត្តចិត្តំ ឧបដ្ឋា-បេស្សតិ អន្តេវាសិកោ អាចរិយម្ហិ បិតុចិត្តំ ឧបដ្ឋា-បេស្សតិ ឯវន្តេ អញ្ញមញ្ញំ សគារវា សប្បតិស្សា សភាគ-វុត្តិនោ វិហរន្តា ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ វុឌ្ឍឹ វិរូឡ្ហឹ វេបុល្លំ អាបជ្ជិស្សន្តិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទសវស្សំ និស្សាយ វត្ថុំ ទសវស្សេន និស្សយំ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ អាចរិយោ គហេតព្វោ ។ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អាចរិយោ មេ ភន្តេ ហោហិ អាយ-ស្មតោ និស្សាយ វច្ឆាមិ អាចរិយោ មេ ភន្តេ ហោហិ អាយស្មតោ និស្សាយ វច្ឆាមិ អាចរិយោ មេ ភន្តេ ហោហិ អាយស្មតោ និស្សាយ វច្ឆាមីតិ ។ សាហូតិ

មារយាទ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោស ។ បេ ។ លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយក៏ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យមានអាចារ្យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯអាចារ្យត្រូវតាំងចិត្តទុកអន្តេវាសិកដូចជាកូន អន្តេវាសិកត្រូវតាំងចិត្តទុកអាចារ្យដូចជាបិតា ជនទាំងនោះត្រូវមានសេចក្ដីគោរពកោតក្រែងដល់គ្នានឹងគ្នា មានការប្រព្រឹត្តស្មើគ្នាយ៉ាងនេះ ទើបនឹងដល់នូវសេចក្ដីចំរើនលូតលាស់ទូលាយក្នុងធម្មវិន័យនេះបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនៅអាស្រ័យនឹងភិក្ខុដែលមានវស្សា ១០ ឯភិក្ខុដែលមានវស្សា ១០ គួរឲ្យនិស្ស័យទៅបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកត្រូវកាន់អាចារ្យ(ជាទីអាស្រ័យ)យ៉ាងនេះ ។ គឺអន្តេវាសិកត្រូវធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាង ហើយសំពះបាទា រួចអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង ហើយពោលយ៉ាងនេះនឹងអាចារ្យថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមអាស្រ័យនៅនឹងលោកដ៏មានអាយុ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមអាស្រ័យនៅនឹងលោកដ៏មានអាយុ បពិត្រលោកដ៏ចំ-រើន សូមលោកម្ចាស់ធ្វើជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមអាស្រ័យនៅនឹងលោក

វា លហូតិ វា ឱបាយិកន្តិ វា បដិរូបន្តិ វា បាសាទិ-កេន សម្បាទេហីតិ វា កាយេន វិញ្ញាបេតិ វាចាយ វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ គហិតោ ហោតិ អាចរិយោ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាបេ-តិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន គហិតោ ហោតិ អាចរិយោ ។

[៤៣] អន្តេវាសិកេន ភិក្ខវេ អាចរិយម្ហិ សម្មា-វត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា ។ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទន្ត-កដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេ-តព្វា យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសា-មេតព្វំ អាចរិយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ អាចរិយោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ

ដឹងនូវកាយ ។ ឯអាចារ្យត្រូវតែឲ្យអន្តេវាសិកដឹងដោយកាយ ឬ ដោយវាចា ឬក៏ឲ្យដឹងដោយកាយនិងវាចាថា សាធុ[១]ក្តី លហុ[២]ក្តី ឱបាយិក[៣]ក្តី បដិរូប[៤]ក្តី បាសាទិកេន សម្បាទេហិ[៥]ក្តី (យ៉ាងនេះ ទើបឈ្មោះថា) អន្តេវាសិកយកអាចារ្យ (ជាទីពឹង) (បាន) អាចារ្យមិនបានឲ្យអន្តេវាសិកដឹងដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬឲ្យដឹងដោយកាយនិងវាចាទេ ឈ្មោះថាអន្តេវាសិកមិនបានយកអាចារ្យ (ជាទីពឹង) ទេ ។

(៤៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអា-ចារ្យ ។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអាចារ្យនោះ (ដូច្នេះ) ។ គឺអន្តេវាសិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើង រួចត្រូវធ្វើឆៀងស្មាម្ខាង ហើយប្រគេនឈើស្ទន់ ប្រគេនទឹកសម្រាប់លុបមុខទៅអាចារ្យ ត្រូវក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ អន្តេវាសិកត្រូវលាងភាជន៍ហើយដាក់បបរប្រគេនទៅអាចារ្យ កាលបើអាចារ្យឆាន់បបររួចហើយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹកទៅអាចារ្យ រួចទទួលយកភាជន៍ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គើកគ្នា ហើយលាងឲ្យស្អាតរួចរៀបចំទុកដាក់ កាលបើអាចារ្យក្រោកចេញហើយ អន្តេ-វាសិកត្រូវរើអាសនៈចេញ បើកន្លែងនោះស្មោកគ្រោក អន្តេវាសិកត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ ។ បើអាចារ្យចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក អន្តេវាសិក

១-២-៣-៤-៥ ពាក្យទាំង ៥ បទមានសេចក្ដីដើម ដែលប្រែក្នុងឧបជ្ឈាយវត្តរួចហើយ ។

ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា បត្តោ សឧទកោ ទាតព្វោ ។ សចេ អាចរិយោ បច្ឆាសមណំ អាកង្ខតិ តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា អាចរិយស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ ។ នាតិទូរេ គន្តព្វំ នាច្ចាសន្នេ គន្តព្វំ បត្តបរិយាបន្នំ បដិគ្គហេតព្វំ ។ ន អាចរិយស្ស ភណមានស្ស អន្តរន្តរា កថា ឱបាតេតព្វា អាចរិយោ អាបត្តិសាមន្តា ភណមានោ និវារេតព្វោ និវត្តន្តេន បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ ។ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហេ

ត្រូវប្រគេនស្បង់ទៅអាចារ្យ ហើយទទួលយកស្បង់ផ្លាស់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្ថពន្ធចង្កេះ ត្រូវត្រួតសង្ឃាដិទាំងឡាយជាគីជាន់ហើយប្រគេន ត្រូវលាងបាត្រដែលប្រកបដោយទឹកហើយប្រគេនអាចារ្យ បើអាចារ្យចង់បានអន្តេវាសិកជាបច្ឆាសមណៈ អន្តេវាសិកត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលទាំងបីហើយស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល រួចចងវត្ថពន្ធចង្កេះហើយត្រួតសង្ឃាដិជាគីជាន់ ហើយដណ្ដប់ រួចទាក់ឡេវកណ្ដុំ ហើយកាន់យកបាត្រដែលលាងហើយ ធ្វើជាសមណៈដើរតាមក្រោយអាចារ្យទៅចុះ កុំឲ្យដើរទៅឆ្ងាយពីអាចារ្យពេក កុំឲ្យដើរទៅជិតអាចារ្យពេក ត្រូវទទួលយកវត្ថុដែលគេដាក់ក្នុងបាត្រ(១) កាលបើអាចារ្យកំពុងនិយាយ អន្តេវាសិកមិនត្រូវដាក់ពាក្យក្នុងចន្លោះ ចន្លោះឡើយ បើអាចារ្យកំពុងនិយាយពាក្យជាប់ទងនឹងឲ្យត្រូវអាបត្តិ អន្តេវាសិកត្រូវឃាត់ អន្តេវាសិកកាលវិលត្រឡប់មក ត្រូវមកជាមុនហើយក្រាលអាសនៈ រួចដាក់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទ្រជើង គ្រឿងសម្រាប់ដុសជើងទាំង រួចត្រូវក្រោកទៅទទួលបាត្រនិងចីវរ ហើយប្រគេនស្បង់ផ្លាស់ ទទួលយកស្បង់ស្លៀកមកវិញ ។ បើចីវរសើម

១ ពាក្យថា វត្ថុដែលគេដាក់ក្នុងបាត្រនេះ សំដៅយកវត្ថុដែលគេប្រគេនដាក់ក្នុងបាត្រ (តាមពាក្យអដ្ឋកថា) ។

ឱតាបេតព្វំ ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហរិតព្វំ ចីវរំ សំហរន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សំហរិតព្វំ មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ ។ សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ អាចរិយោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្វោ អាចរិយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្វោ ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ អាចរិយម្ហិ វុដ្ឋិតេ

អន្តេវាសិកត្រូវយកទៅសំដិលក្នុងទីមានកំដៅថ្ងៃបន្តិច តែកុំទុកចីវរហាលថ្ងៃ(ឲ្យយូរពេក) ត្រូវបត់ចីវរ(យកមកទុក) កាលនឹងបត់ចីវរត្រូវបំរើសជាយឲ្យហួសគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ស្នាមចីវរត្រង់កណ្ដាលឡើយ ហើយដាក់វត្ថុកាយពន្ធនៈគឺវត្ថុចងចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរ ។ បើមានបច្ច័យបិណ្ឌបាត ហើយអាចារ្យចង់ឆាន់ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹក ហើយប្រគេនបច្ច័យបិណ្ឌបាត ត្រូវសួរអាចារ្យអំពីទឹក កាលបើអាចារ្យឆាន់រួចហើយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹករួចទទួលយកបាត្រមកវិញ ធ្វើឲ្យទាបប្រយ័ត្នកុំឲ្យទង្គិចទង្គើសគ្នា ហើយលាងឲ្យស្អាតរួចជូតឲ្យស្ងួតទឹកចេញ ហើយហាលក្នុងទីមានកំដៅថ្ងៃបន្តិច តែកុំដាក់ទុកបាត្រហាលថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) អន្តេវាសិកត្រូវទុកដាក់បាត្រនឹងចីវរ កាលដែលទុកបាត្រ ត្រូវយកដៃម្ខាងកាន់បាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបអង្អែលក្រោមគ្រែក្រោមតាំងសិន សឹមទុកបាត្រ ម្យ៉ាងទៀតកុំទុកដាក់បាត្រក្នុងទីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវយកដៃម្ខាងកាន់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នៀងចីវរឬខ្សែចីវរ រួចបត់ជាយចីវរខាងនោះឲ្យផ្នត់មកខាងនេះ ហើយសឹមទុកចីវរចុះ កាលបើអាចារ្យក្រោក

អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ អាចរិយោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ នហានំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ សីតំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្វំ ។ សចេ អាចរិយោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ អាចរិយស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា ទាតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្វា ជន្តាឃរេ អាចរិយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច

ចេញហើយ អន្តេវាសិកត្រូវលើកអាសនៈចេញ រួចត្រូវទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់ទំរជើង ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង ប្រសិនបើកន្លែងនោះស្មោកគ្រោក អន្តេវាសិកត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ ។ ចាបើអាចារ្យចង់ស្រង់ទឹក អន្តេវាសិកត្រូវតាក់តែងទឹកសម្រាប់ស្រង់ប្រគេន បើអាចារ្យត្រូវការទឹកត្រជាក់ អន្តេវាសិកត្រូវតាក់តែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើអាចារ្យត្រូវការទឹកក្តៅ អន្តេវាសិកត្រូវតាក់តែងទឹកក្តៅប្រគេន ។ បើអាចារ្យចង់ចូលទៅឯរោងភ្លើង អន្តេវាសិកត្រូវល្អូម្សៅ ត្រៀមដីល្អិតសម្រាប់ខ្ពុរខ្លួន ត្រូវសើមដីស្អិតខ្ពុរ ហើយនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងដើរតាមពីខាងក្រោយ ៗ នៃអាចារ្យ ហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង រួចទទួលចីវរមកទុកដាក់ដោយឡែកត្រង់ម្ខាង ត្រូវប្រគេនគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ខ្ពុរ ត្រូវប្រគេនដីស្អិតទៅអាចារ្យ បើអន្តេវាសិកអាចនឹងចូលទៅបានក៏គប្បីចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះកាលនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើងត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំងពីខាងមុខពីខាងក្រោយរួចសឹមចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ហើយកុំឲ្យអង្គុយបៀតបៀតពួកភិក្ខុចាស់ឡើយ មិនត្រូវហាមឃាត់អាសនៈពួកភិក្ខុថ្មី ត្រូវធ្វើបរិកម្មមានច្រលក់សំពប់ខ្លួនគឺដីស្អិតជាដើមដល់អាចារ្យក្នុងរោងភ្លើង កាលអន្តេវាសិកដើរចេញពីរោងភ្លើងទៅ ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ហើយ

បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ អាចរិ-
យស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា
អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា អាចរិយស្ស
គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ទាតព្វំ សង្ឃាដិ(១)
ទាតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ
បញ្ញបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧប-
និក្ខិបិតព្វំ អាចរិយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ។ សចេ ឧទ្ទិ-
សាបេតុកាមោ ហោតិ ឧទ្ទិសិតព្វោ សចេ បរិបុច្ឆិតុ-
កាមោ ហោតិ បរិបុច្ឆិតព្វោ ។ យស្មឹ វិហារេ អាចរិយោ
វិហរតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ
ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ
នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ
នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភិសិពិព្វោហនំ នីហរិត្វា
ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិ-
ឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ
និក្ខិបិតព្វោ បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន

១ សង្ឃាដិយោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

បិទបាំងពីខាងមុខពីខាងក្រោយរួចសឹមចេញពីរោងភ្លើង មិនតែប៉ុណ្ណោះ
(ទោះបី) ក្នុងទឹកក៏អន្តេវាសិកត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់អាចារ្យដែរ កាល
អន្តេវាសិកងូតរួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុនហើយជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្ងួត
ទឹកចេញ ហើយស្លៀកស្បង់រួចហើយត្រូវជូតទឹកពីកាយរបស់អាចារ្យ រួច
ត្រូវប្រគេនស្បង់ប្រគេនសង្ឃាដិ (ទៅអាចារ្យ) ហើយអន្តេវាសិកត្រូវ
នាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ដើរចេញមកមុនរៀបចំក្រាលអាសនៈទុក
ត្រូវដំកល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង កាំងសម្រាប់ទំរជើងនិងក្បឿង
សម្រាប់ដុសជើង ហើយត្រូវសួរអាចារ្យអំពីទឹកសម្រាប់ឆាន់ ។ បើអន្តេ-
វាសិកចង់រៀនបាលី គប្បីរៀនបាលីនឹងអាចារ្យចុះ បើអន្តេវាសិកចង់រៀន
អដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋកថានឹងអាចារ្យចុះ ។ អាចារ្យនៅក្នុងវិហារណា បើ
វិហារនោះស្មោកគ្រោក បើអន្តេវាសិកអាចនឹងបោសសម្អាតបាន ត្រូវបោស
សម្អាតចុះ កាលនឹងបោសសម្អាតវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញជាមុន
យកទៅដំកល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់ក្រាលអង្គុយ
ទៅដំកល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកពូកនឹងខ្នើយទៅដំកល់ទុកដោយ
ឡែក ត្រូវនាំគ្រែចេញធ្វើឲ្យទាបប្រយ័ត្នកុំឲ្យខ្ទិចទង្គិចផែនដី កុំឲ្យត្រ-
ដុសសន្ទះទ្វារទើបគប្បីចេញហើយយកទៅដំកល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយក
តាំងចេញធ្វើឲ្យទាបប្រយ័ត្នកុំឲ្យខ្ទិចទង្គិចផែនដី កុំឲ្យត្រដុសសន្ទះទ្វារ

អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិ-តព្វំ មញ្ចប្បដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វា ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អ-បស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភុម្មត្ថរ-ណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ។ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោ-កា បឋមំ ឱហារេតព្វំ អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិ-តា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោ-ឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិប្ផោសិត្វា សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឩហញ្ញីតិ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ភុម្មត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្វំ មញ្ចប្បដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាដ្ឋានេ ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា

និងក្រែបក្ដារ ហើយយកទៅដាក់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកទ្រនាប់ក្រែទៅដាក់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកកន្ថោរទៅទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកក្ដារសម្រាប់ផ្អែកទៅទុកដោយឡែក ត្រូវចំណាំកម្រាលផែនដីដែលគេក្រាលទុកយ៉ាងណា ហើយនាំយកទៅទុកដោយឡែក ។ បើគ្រឿងស្មោកស្មាញ (មានសំរាមតែពីងពាងជាដើម) មានទៅក្នុងវិហារ អន្តេវាសិកត្រូវបោសចេញអំពីពិតានជាមុន ត្រូវបោសគន្លៀតជ្រុងបង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយដីក្រហមប្រឡាក់ប្រឡូស អន្តេវាសិកត្រូវជ្រលក់ណាក់សំពត់ជូត រួចសឹមជូត បើផ្ទៃ (ផែនដី) ដែលគេលាបដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅប្រឡាក់ប្រឡូស អន្តេវាសិកត្រូវជ្រលក់ណាក់សំពត់ ហើយពូតចេញ រួចសឹមជូត បើផ្ទៃផែនដីមិនបានលាបទេ អន្តេវាសិកត្រូវយកទឹកស្រោចរួចសឹមបោស ត្រូវប្រមូលសម្រាមដោយគិតថា វិហារកុំប្រឡាក់ប្រឡូសដោយធូលីឡើយ ហើយយកទៅចោលដោយឡែក លុះសំងួតហាលកម្រាលផែនដីហើយ បោសសំអាតរលាស់ចេញឲ្យស្អាត រួចហើយសឹមនាំយកទៅក្រាលដូចដើមវិញ លុះហាលទ្រនាប់ក្រែរួចហើយជូតឲ្យស្អាត ហើយយកទៅដាក់ទុកក្នុងទីដដែលវិញ លុះហាលក្រែរួចហើយបោសសំអាតឲ្យស្អាត រួចនាំចេញទៅ

សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិ-
ហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វោ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោ-
ធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេ-
ន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ
បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា
បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ និសី-
ទនប្បច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហ-
រិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា
បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វោ អបស្សេនផ-
លកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេ-
តព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន
បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋា-
បីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរ-
ហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិ-
បន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន
ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ
ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ។ សចេ បុរត្ថិមា

ធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គើចផែនដី កុំឲ្យត្រដុសសន្ទះទ្វារនឹងក្របទ្វារ
យកទៅតាំងទុកដូចដើមវិញ លុះសំអិតហាលតាំងរួចហើយ ត្រូវបោស
គោះឲ្យស្អាត ហើយនាំចេញទៅដាក់ស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គើចផែនដី កុំឲ្យ
ត្រដុសសន្ទះទ្វារនឹងក្របទ្វារ យកទៅតាំងទុកដូចដើមវិញ លុះសំអិត
ភួកនឹងខ្នើយហើយគោះឲ្យស្អាត រួចនាំយកទៅក្រាលដូចដើមវិញ លុះសំ-
អិតក្រាលសម្រាប់ក្រាលអង្គុយហើយបោសគោះឲ្យស្អាត រួចយកទៅ
ក្រាលទុកដូចដើមវិញ លុះហាលកន្ថោររួចជូតឲ្យស្អាតហើយ យកទៅដំ-
កល់ទុកក្នុងទីដើមវិញ លុះហាលក្ដារសម្រាប់ផ្អែករួចជូតឲ្យស្អាតហើយ
យកទៅដំកល់ទុកក្នុងទីដើមវិញ អន្តេវាសិកត្រូវទុកដាក់បាត្រនឹងចីវរ
កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាងកាន់យកបាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបមើលក្រោមគ្រែ
ឬក្រោមតាំងរួចហើយសឹមទុកបាត្រ ម្យ៉ាងទៀតកុំឲ្យទុកបាត្រលើទីដែល
មិនសមគួរ កាលនឹងទុកចីវរ ដៃម្ខាងកាន់យកចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្នៀងចីវរក្ដី
ខ្សែចីវរក្ដី ហើយធ្វើជាយខាងណោះឲ្យជាខ្នងមកខាងណេះ រួចសឹមទុក
ចីវរចុះ ។ បើមានខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកអំពីទិសខាងកើត អន្តេវាសិកត្រូវបិទ

សរជា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តឹ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តឹ វិវរិតព្វា ។ សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បានីយំ ន ហោតិ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ។

បង្អួចពីទិសខាងកើត បើមានខ្យល់បក់នាំធូលីមកពីទិសខាងលិច អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងលិច បើមានខ្យល់បក់នាំធូលីមកពីទិសខាងជើង អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងជើង បើមានខ្យល់បក់នាំធូលីមកពីទិសខាងត្បូង អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ អន្តេវាសិកត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុងវេលាយប់ ។ បើបរិវេណមានសម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ស្មោកគ្រោក អន្តេវាសិកត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់ស្មោកគ្រោក អន្តេវាសិកត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងមិនស្អាត អន្តេវាសិកត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់មិនស្អាត អន្តេវាសិកត្រូវបោសសំអាតចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ អន្តេវាសិកត្រូវដងទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ អន្តេវាសិកត្រូវដងទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើគ្មានទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់លាងអាចមន៍ អន្តេវាសិកត្រូវដងទឹកដាក់ក្នុងក្អមសម្រាប់លាងអាចមន៍ ។

សចេ អាចរិយស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ អន្តេវាសិកេន វូបកាសេតព្វោ វូបកាសាបេតព្វោ ធម្មកថា វា តស្ស កាតព្វា សចេ អាចរិយស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន វិនោទេតព្វំ វិនោទាបេតព្វំ ធម្មកថា វា តស្ស កាតព្វា សចេ អាចរិយស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វា តស្ស កាតព្វា ។ សចេ អាចរិយោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ អាចរិយោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ អាចរិយោ មានត្តារហោ ហោតិ អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ អាចរិយោ អព្ភានារហោ ហោតិ អន្តេវាសិកេន

បើអាចារ្យមានសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើង អន្តេវាសិកត្រូវបំបាត់សេចក្តីអផ្សុកនោះដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេបំបាត់សេចក្តីអផ្សុកនោះបញ្ញកំចាត់ ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ បើសេចក្តីសង្ស័យ កើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវបន្ទោបង់សេចក្តីសង្ស័យនោះ ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេជួយបន្ទោបង់កំចាត់ ឬត្រូវធ្វើធម្មកថា ដល់អាចារ្យនោះ បើទិដ្ឋិគឺសេចក្តីយល់ខុសកើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវជួយពន្យល់ណែនាំឲ្យយល់ត្រូវឡើង ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃពន្យល់កំចាត់ ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ ។ បើអាចារ្យត្រូវគរុកាបត្តិគួរនឹងចូលបរិវាស អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាស ដល់អាចារ្យ (របស់អញ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរនឹងទាញអន្តរាបត្តិចូលមកក្នុងមូលាបត្តិ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអន្តរាបត្តិចូលមកដាក់ ក្នុងមូលាបត្តិ ចំពោះអាចារ្យ (របស់អញ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់មានត្ត អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្ត ដល់អាចារ្យដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់អព្ភានកម្ម អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើ

ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយំ អព្ភេយ្យា-តិ ។ សចេ សង្ឃោ អាចរិយស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារ-ណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កា-តព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស ហោ-តិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា អន្តេវាសិកេន ឧស្សុ-ក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយោ សម្មា វត្តេយ្យ លោមំ បាតេយ្យ នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្ស-ម្ភេយ្យាតិ ។ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន ធោវិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន កាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ អន្តេវាសិ-កេន បចិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ

សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីអព្ភានកម្ម (ចំពោះអាចារ្យ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើសង្ឃមានប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ចំពោះអាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ កុំឲ្យសង្ឃធ្វើកម្មដល់អាចារ្យ ឬសង្ឃគប្បីបង្អោនទៅដើម្បីកម្មស្រាលដល់អា-ចារ្យនោះ មួយវិញទៀត កម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដែលសង្ឃបានធ្វើដល់អាចារ្យនោះហើយ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យលោកអាចារ្យប្រព្រឹត្តល្អទៅ ឲ្យប្រព្រឹត្តសម្រួលរោម គឺមិនប្រឆាំងប្រកាន់ ឲ្យប្រព្រឹត្តគួរដល់ការរលាស់ខ្លួនចេញចាកអាបត្តិ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះវិញ ។ បើចីវររបស់អាចារ្យត្រូវតែលាង អន្តេវាសិកត្រូវលាងឲ្យ ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរលាងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់អាចារ្យគួរធ្វើ (មានដេរជាដើម) អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើឲ្យ ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យគួរធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យគួរដាំឬស្ងោរ អន្តេវាសិកត្រូវដាំឬស្ងោរឲ្យ ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យគួរដាំឬស្ងោរដោយ

អាចរិយស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ ហោតិ អន្តេវាសិកេន រជេតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ រជេន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជេតព្វំ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ ។ ន អាចរិយំ អនាបុច្ឆា ឯកច្ចស្ស បត្តោ ទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បត្តោ បដិគ្គហេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ បដិគ្គហេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស កេសា ឆេទេតព្វា ន ឯកច្ចេន កេសា ឆេទាបេតព្វា ន ឯកច្ចស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ន ឯកច្ចេន បរិកម្មំ ការាបេតព្វំ ន ឯកច្ចស្ស វេយ្យាវច្ចោ កាតព្វោ ន ឯកច្ចេន វេយ្យាវច្ចោ ការាបេតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្វំ ន ឯកច្ចោ បច្ឆាសមណោ អាទាតព្វោ ន ឯកច្ចស្ស បិណ្ឌបាតោ នីហរិតព្វោ ន ឯកច្ចេន

ធ្វើយ៉ាងដូចម្ដេចហ្ន៎ ។ បើចីវររបស់អាចារ្យគួរទីជ្រលក់ អន្តេវាសិកត្រូវជ្រលក់ឲ្យ ឬធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អាចារ្យ គួរជ្រលក់ដោយធ្វើយ៉ាងដូចម្ដេចហ្ន៎ កាលអន្តេវាសិកជ្រលក់ចីវរត្រូវជ្រលក់ដោយត្រឡប់ត្រឡប់ឲ្យស្រួលល្អ ម្យ៉ាងទៀត កាលបើ (ហាលចីវរ) ដំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់នៅឡើយ អន្តេវាសិក កុំអាលចៀសចេញ ។ (ប៉េ) អន្តេវាសិកមិនទាន់បានប្រាប់អាចារ្យទេ មិនត្រូវឲ្យបាត្រទៅភិក្ខុពួកខ្លះ(១)ឡើយ មិនត្រូវទទួលយកបាត្រ របស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យចីវរទៅភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកចីវររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យបរិក្ខារទៅភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវកោរសក់ឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះកោរសក់ឲ្យទេ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្ម (គក់ច្របាច់) ឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះ ធ្វើបរិកម្មឲ្យខ្លួនទេ មិនត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយបម្រើ (ខ្លួន) មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈនៃភិក្ខុពួកខ្លះឡើយ មិនត្រូវយកភិក្ខុពួកខ្លះ ធ្វើជាបច្ឆាសមណៈនៃខ្លួន មិនត្រូវនាំយកបិណ្ឌបាតទៅឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះ មិនត្រូវ

---

១ ភិក្ខុពួកខ្លះ គឺភិក្ខុដែលជាសត្រូវ នឹងអាចារ្យរបស់ខ្លួន ។

បិណ្ឌបាតោ នីហារាបេតព្វោ ។ ន អាចរិយំ អនាបុច្ឆា គាមោ បវិសិតព្វោ ន សុសានំ គន្តព្វំ ន ទិសា បក្កមិតព្វា ។ សចេ អាចរិយោ គិលានោ ហោតិ យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្វន្តិ ។

អាចរិយវត្តំ និដ្ឋិតំ ។

(៤៦) អាចរិយេន ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកម្ហិ សម្មាវត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា ។ អាចរិយេន ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកោ សង្គហេតព្វោ អនុគ្គហេតព្វោ ឧទ្ទេសេន បរិបុច្ឆាយ ឱវាទេន អនុសាសនិយា ។ សចេ អាចរិយស្ស បត្តោ ហោតិ អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ន ហោតិ អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ឧប្បជ្ជេយ្យាតិ ។ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ ហោតិ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ន ហោតិ អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ឧប្បជ្ជេយ្យាតិ ។ សចេ អាចរិ-

ឲ្យភិក្ខុដទៃនាំយកបិណ្ឌបាតមកឲ្យខ្លួន ។ (បើ) អន្តេវាសិកមិនទាន់បានប្រាប់អាចារ្យទេ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវចូលទៅកាន់ព្រៃខ្មោច មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ទិសឡើយ ។ បើអាចារ្យមានជម្ងឺ អន្តេវាសិកត្រូវតែបំរើដរាបដល់អស់ជីវិត ត្រូវរង់ចាំទំរាំតែអាចារ្យជាស្រះស្បើយ ។

ចប់អាចរិយវត្ត ។

(៤៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវតែប្រតិបត្តិឲ្យល្អចំពោះអន្តេវាសិក ។ ឯការដែលប្រតិបត្តិឲ្យល្អចំពោះអន្តេវាសិកនោះ (ដូចតទៅនេះ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវសង្គ្រោះទំនុកបម្រុង ត្រូវអនុគ្រោះ អាណិតអាសូរអន្តេវាសិកដោយការបង្រៀនធម៌ ដោយការ (ពន្យល់ន័យសេចក្ដីខ្លះ) ផង ដោយឲ្យឱវាទ ដោយប្រៀនប្រដៅ ។ បើអាចារ្យមានបាត្រ អន្តេវាសិកគ្មានបាត្រ អាចារ្យត្រូវឲ្យបាត្រដល់អន្តេវាសិក (ប្រើប្រាស់ខ្នះខ្នែង) ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្ដេចហ្ន៎ បាត្រគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក បើអាចារ្យមានចីវរ អន្តេវាសិកគ្មានចីវរ អាចារ្យត្រូវឲ្យចីវរដល់អន្តេវាសិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើអាចារ្យមានគ្រឿងបរិក្ខារ

យស្ស បរិក្ខារោ ហោតិ អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ន ហោតិ អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ឧប្បជ្ជេយ្យាតិ ។ សចេ អន្តេវាសិកោ គិលានោ ហោតិ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាគុ ហោតិ ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្វា យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ អន្តេវាសិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ អន្តេវាសិកោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្វា ធោវិត្វា បត្តោ សោទកោ ទាតព្វោ ឯត្តាវតា និវត្តិស្សតីតិ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិគ្គ-

អន្តេវាសិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ អាចារ្យត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារដល់អន្តេវាសិក ឬត្រូវខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងបរិក្ខារគប្បីកើតឡើង ដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើអន្តេវាសិកមានជម្ងឺ អាចារ្យត្រូវក្រោកតាំងពីព្រលឹមហើយឲ្យឈើស្ទន់ ឲ្យទឹកលុបមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរត្រូវលាងភាជន៍ ដាក់បបរហើយយកទៅឲ្យ កាលបើអន្តេវាសិក ផឹកបបរហើយ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹក ហើយទទួលភាជន៍ធ្វើឲ្យទាបស្រួល ហើយត្រូវលាងទុកដាក់ដោយល្អកុំឲ្យទង្គិចខ្ទិកខ្ទាំឡើយ កាលបើអន្តេវាសិកក្រោកឡើង អាចារ្យត្រូវលើកអាសនៈចេញ បើប្រទេសនោះមានសម្រាម អាចារ្យត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ ។ បើអន្តេវាសិកចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក អាចារ្យត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ត្រូវទទួលយកស្បង់សម្រាប់ផ្លាស់ប្តូរ ត្រូវឲ្យវត្តពន្ធចង្កេះ ត្រូវតម្រួតសង្ឃាដិទាំងពីរជាន់មួយគ្នាហើយឲ្យទៅ បាត្រដែលមានទឹកត្រូវលាងជូតហើយឲ្យ ត្រូវក្រាលអាសនៈទុកដោយគិតថា អន្តេវាសិកនឹងត្រឡប់មកត្រឹមពេលប៉ុណ្ណេះ ហើយត្រូវតែងតាំងអាសនៈទុកចាំ ត្រូវបម្រុងទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់ទល់ជើង ក្អាំងសម្រាប់ដុសជើង ត្រូវក្រោកទៅទទួលយកបាត្រចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ផ្លាស់ ត្រូវទទួលយក

ហោតុំ ។ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ ឧហ្គុំ ឧក្កា ទុកា-
បេតុំ ឧ ឧ ឧក្កា ចីវរំ ចិរមហិតុំ ចីវរំ សំហរិតុំ ចីវរំ
សំហារន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សំហរិ-
តុំ មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
កាតុំ ។ សចេ បិណ្ឌាបាតោ ហោតិ អត្តនោ សាកោ ឧ
កុញ្ចិកាយោ ហោតិ ឧឧកំ កត្វា បិណ្ឌាបាតោ ឧបក-
មេតព្វោ អន្តោសាកា ចាតុំ ឧ បុច្ឆិតព្វោ កត្តារិស្ស
ឧឧកំ ឧត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា ឆិត្វា កត្វា សាធុកំ
អបរាបរន្តេន នេត្វា ភេឧកំ កត្វា ឧហ្គុំ ឧក្កា
ទិតាបេតព្វា ឧ ឧ ឧក្កា បត្តោ និរមហិតព្វោ បត្តចិ-
វរំ និក្ខិបិតុំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ
គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា
បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ឧ ឧ អនន្តរហិតាយ
ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន
ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា
ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ទិវតោ ភោគំ កត្វា
ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ អន្តោសាកាម្ហិ ឋត្វា អាសនំ ឧទ្ទិតុំ

១៩៨

វិន័យបិដក មហាវគ្គ

ល្បិចសម្រាប់ស្ងួត ។ បើចីវរសើមត្រូវសំដិលក្នុងទីដែលមានកំដៅមួយ
ស្របក់ ប៉ុន្តែមិនត្រូវទុកចីវរក្នុងទីដែលមានកំដៅយូរទេ ត្រូវបកចីវរទុក
កាលចីវរស្ងួតចីវរត្រូវបត់ស្ពៃដោយម្ខាងឲ្យហួសគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់ ហើយ
សំរុងបត់ចីវរចុះដោយតឹកតាំ កុំឲ្យ (ចីវរ) ជាប់ផ្នត់ត្រង់កណ្ដាលឡើយ
ហើយត្រូវដាក់ខ្សែក្រវាត់ចងពីលើក្នុងផ្នត់ចីវរចុះ ។ បើមានសេចក្ដីប្រាថ្នា
អង្គុលីសក្ដិត្រូវការទាន់ ការប្រយ័ត្នត្រូវឲ្យទឹកហើយដាក់ការប្រយ័ត្នទាក់ចូល
ទៅទឹកត្រូវសួរអ្នកស៊ក់ពីទឹកនោះ បើអ្នកស៊កទាន់រួចហើយត្រូវឲ្យ
ទឹកស្រេចទទួលយកបាត្រចេញថ្មីឲ្យតាមស្រួលកុំឲ្យខ្ទិចខ្ទុក ត្រូវលាង
បាត្រ រួចហើយត្រូវជូតឲ្យស្ងួតទឹក ហើយសំដិលក្នុងទីដែលមាន
កំដៅមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីដែលមានកំដៅយូរពេកទេ
ត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរ កាលទុកបាត្រ ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃម្ខាង
ស្ទាបមើលទីតាំងក្រោមគ្រែ ឬតាំងដោយដៃម្ខាង រួចសឹមទុក-
បាត្រ តែមិនត្រូវទុកបាត្រលើដីទទេឡើយ កាលទុកចីវរ
ត្រូវកាន់ចីវរដោយដៃម្ខាង ជូតស្នៀងចីវរ ឬខ្សែចីវរដោយដៃម្ខាង
ហើយត្រូវបត់ដាក់ចីវរខាងរលកនៃរឿងជាយមកខាងនេះ រួចហើយ
សឹមទុកចីវរចុះ កាលបើអ្នកសាកក្រោកឡើង អាចារ្យត្រូវរៀបអាសនៈ

បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្វោ ។ សចេ អន្តេវាសិកោ ន្ហាយិតុកាមោ ហោតិ ន្ហានំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ សីតំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្វំ ។ សចេ អន្តេវាសិកោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា ទាតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្វំ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហេតព្វា ជន្តាឃរេ អន្តេវាសិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ អន្តេវាសិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ

ត្រូវទុកដាក់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់ទល់ជើង ថាសសម្រាប់ដុសជើង បើប្រទេសនោះមានសម្រាម អាចារ្យត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ ។ បើអន្តេវាសិកចង់ងូតទឹក អាចារ្យត្រូវតាក់តែងទឹកសម្រាប់ងូតឲ្យ បើត្រូវការដោយទឹកត្រជាក់ អាចារ្យត្រូវតាក់តែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើត្រូវការដោយទឹកក្ដៅ អាចារ្យត្រូវតាក់តែងទឹកក្ដៅឲ្យ ។ បើអន្តេវាសិកចង់ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង អាចារ្យត្រូវសូនផុំលំអិតទុក ត្រូវត្រាំដីស្អិតទុក រួចត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងទៅ ហើយប្រគល់តាំងសម្រាប់រោងភ្លើងទៅអន្តេវាសិកស្រេចហើយ ទទួលយកចីវរមកទុកដោយឡែក រួចត្រូវឲ្យម្សៅលំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិតទៅអន្តេវាសិក បើអាចារ្យអាចនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើងបាន ក៏គប្បីចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខ រួចបិទបាំងទាំងខាងមុខខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវកុំអង្គុយប្រជ្រៀតភិក្ខុចាស់ៗ ហើយត្រូវកុំហាមអាសនៈភិក្ខុថ្មី ។ អាចារ្យត្រូវធ្វើបរិកម្មមានដុសផុំលំអិតជាដើម ដល់អន្តេវាសិកក្នុងរោងភ្លើង កាលនឹងចេញពីរោងភ្លើង ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញ ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខខាងក្រោយ រួចសឹមយកចេញអំពីរោងភ្លើង សូម្បីក្នុងទឹក អាចារ្យក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្ម

ឧទកតោ បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា អន្តេវាសិកស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ទាតព្វំ សង្ឃាដិ ទាតព្វា ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ អន្តេវាសិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ។ យស្មឹ វិហារេ អន្តេវាសិកោ វិហរតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោធេតព្វោ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មញ្ចបដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វា ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អបស្សេនផលកំ

មានហុចចុះលំនឹកជាដើមដល់អន្តេវាសិកដែរ លុះដល់អាចារ្យងូតរួចហើយ ត្រូវឡើងមកមុន(អន្តេវាសិក)ហើយត្រូវជូតខ្លួនឲ្យស្ងួតទឹកហើយស្លៀកស្បង់ រួចត្រូវជូតទឹកអំពីកាយរបស់អន្តេវាសិក រួចហុចស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ហុចសង្ឃាដីទៅឲ្យអន្តេវាសិក រួចហើយត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញមកមុនហើយត្រូវក្រាលអាសនៈ ត្រូវបម្រុងទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់តម្កល់ជើង ក្រដាប់សម្រាប់ជូតជើង រួចត្រូវសួរអន្តេវាសិកអំពីទឹកឆាន់ ។ ក្នុងវិហារណាដែលអន្តេវាសិកនៅ បើវិហារនោះស្មោកគ្រោក បើអាចារ្យអាចនឹងបោសស្រោសបាន គឺគប្បីបោសស្រោសចុះ កាលនឹងបោសស្រោសវិហារ ត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញទៅជាមុន ហើយត្រូវទុកដាក់ក្នុងទីសមគួរ ត្រូវនាំយកគ្រឿងក្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ត្រូវនាំយកពូកនិងខ្នើយទៅទុកក្នុងទីសមគួរ កាលដែលនាំយកគ្រែទៅត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យត្រដុសនឹងទីផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនឹងក្របទ្វារ យកទៅទុកឲ្យល្អក្នុងទីសមគួរ កាលនឹងនាំយកតាំងទៅ ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុសនឹងទីផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនឹងក្របទ្វារ ហើយយកទៅទុកឲ្យល្អក្នុងទីសមគួរ ត្រូវយកក្រដាប់គ្រែទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ត្រូវនាំយកកន្ថោរទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ត្រូវនាំយកផែនក្ដារសម្រាប់ផ្អែកទៅទុកក្នុងទី

នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភូម្មត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ។ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្វំ អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្វា សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិប្ផោសេត្វា សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឧហញ្ញីតិ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្វំ ភូម្មត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ មញ្ចបដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វា មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វោ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ,

សមគួរ កម្រាលផែនដីតាមពាក្យ ត្រូវចំណាំកន្លែងដែលគេក្រាល យកទៅណា ហើយនាំយកទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ។ បើវិហារមានគ្រឿងសកស្មាញ (មានសម្បុកពីងពាងជាដើម) ត្រូវបោសខាងលើពិដានជាមុន រួចសឹមបោសកន្លែងដែលនៅសន្ទះបង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដីក្រហមមានពណ៌សៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់រួចពូតចេញហើយសឹមជូត បើផ្ទៃដែលគេលាប ដោយពណ៌ខ្មៅមានពណ៌សៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់រួចពូតចេញហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានលាបអ្វីទេ ត្រូវយកទឹកទៅប្រោះហើយសឹមបោស ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា វិហារកុំបីស្មោកគ្រោកដោយធូលីឡើយ ហើយប្រមូលសម្រាមយកទៅចាក់ចោលដោយឡែក លុះហាលគ្រឿងកម្រាលផែនដីហើយ ត្រូវគោះរួចសំអាតក្រាលទុកកន្លែងដដែលវិញ លុះហាលជើងទ្រនាប់គ្រែរួចហើយ ត្រូវជូតរួចនាំយកទៅទុកដាក់នៅទីដដែលវិញ លុះហាលគ្រែហើយ ត្រូវគោះ រួចធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះទង្គិចសន្ទះទ្វារនឹងក្របទ្វារ រួចនាំយកទៅរៀបចំទុកដូចដែលវិញ លុះហាលតាំងរួចហើយ ត្រូវជូតសំអាតគោះឲ្យស្អាតហើយ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនឹងក្របទ្វារ រួចសឹមយកទៅរៀបចំទុកដូចដើម

បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិពិព្វោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ និសីទនបច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វោ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ។ សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតបានា

វិញ លុះហាលពូកនឹងខ្នើយហើយ ត្រូវផុសណាត់គោះចេញហើយ សាយកទៅរៀបចំទុកដូចដើមវិញ លុះហាលគ្រឿងក្រាលសម្រាប់អង្គុយហើយ ត្រូវផុសណាត់គោះឲ្យស្អាតហើយ សាយកទៅរៀបទុកដូចដើមវិញ លុះហាលកន្ថោរហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាតរួចយកទៅទុកនៅទីដែលវិញ លុះហាលក្ដារសម្រាប់ផ្អែកហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាតរួចហើយយកទៅទុកនៅទីដើមវិញ ត្រូវរៀបទុកបាត្រនិងចីវរ កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាងត្រូវកាន់បាត្រ ដៃម្ខាងត្រូវស្ទាបរាវក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងហើយ សឹមទុកបាត្រ តែកុំគប្បីទុកបាត្រលើទីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ដៃម្ខាងត្រូវកាន់ចីវរ ដៃម្ខាងត្រូវជូតស្នៀងចីវរ ឬខ្សែសម្រាប់ហាលចីវរ ត្រូវបត់ជាយខាងណោះឲ្យជាប់ផ្នត់មកខាងនេះ រួចសឹមទុកចីវរចុះ ។ បើខ្យល់បក់ពាំនធូលីមកពីទិសខាងកើត គាត់ត្រូវបិទបង្អួចខាងកើត បើខ្យល់បក់ពាំនធូលីមកពីទិសខាងលិច ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់បក់ពាំនធូលីមកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាង

ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ ទក្ខិ-
ណា វាតបានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ
ទិវា វាតបានា វិវរិតព្វា រត្តឹ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហកាលោ
ហោតិ ទិវា វាតបានា ថកេតព្វា រត្តឹ វិវរិតព្វា ។ សចេ
បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្វំ សចេ
កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្វោ
សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា
សម្មជ្ជិតព្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ អគ្គិសា-
លា សម្មជ្ជិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ វច្ច-
កុដិ សម្មជ្ជិតព្វា សចេ បានីយំ ន ហោតិ បានីយំ
ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ បរិភោ-
ជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ
ន ហោតិ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ។
សចេ អន្តេវាសិកស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ អា-
ចរិយេន វូបកាសេតព្វោ វូបកាសាបេតព្វោ ធម្មក-
ថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អន្តេវាសិកស្ស កុក្កុច្ចំ
ឧប្បន្នំ ហោតិ អាចរិយេន វិនោទេតព្វំ វិនោទាបេតព្វំ

ជើង បើខ្យល់បក់ពាំធូលីមកអំពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើ
រដូវត្រជាក់ អាចារ្យត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់
បើរដូវក្តៅ អាចារ្យត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់ ។
បើបរិវេណស្មោកគ្រោកមិនស្អាត អាចារ្យត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើ
បន្ទប់ស្មោកគ្រោកមិនស្អាត អាចារ្យត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់មិន
ស្អាត អាចារ្យត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងស្មោកគ្រោក អាចារ្យ
ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់ស្មោកគ្រោក អាចារ្យត្រូវបោសបង្គន់
ចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ អាចារ្យត្រូវដម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើគ្មាន
ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ អាចារ្យត្រូវដម្កល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុង
ក្អមសម្រាប់លាងជម្រះគ្មានទេ អាចារ្យត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្អមសម្រាប់
លាងជម្រះ ។ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវ
បំបាត់អផ្សុកដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយធ្វើឲ្យបាត់អផ្សុកក៏បាន ឬត្រូវ
សម្តែងធម្មកថាដល់អន្តេវាសិក បើសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើងដល់អន្តេ-
វាសិក អាចារ្យត្រូវជួយបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវប្រើគេឲ្យជួយបន្ទោបង់

ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អន្តេវាសិកស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អាចរិយេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា ។ សចេ អន្តេវាសិកោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ ។ សចេ អន្តេវាសិកោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ ។ សចេ អន្តេវាសិកោ មានត្តារហោ ហោតិ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ អន្តេវាសិកោ អព្ភានារហោ ហោតិ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកំ អព្ភេយ្យាតិ ។ សចេ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិ-

ក៏បាន ឬត្រូវសំដែងធម្មកថាដល់អន្តេវាសិក បើអន្តេវាសិកមានទិដ្ឋិខុសកើតឡើង អាចារ្យត្រូវតែដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវបង្គាប់គេឲ្យជួយដោះស្រាយក៏បាន ឬត្រូវសំដែងធម្មកថាដល់អន្តេវាសិក ។ បើអន្តេវាសិកត្រូវគរុកាបត្តិគួរនឹងចូលបរិវាស អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរទាញអន្តរាបត្តិចូលមកកាន់មូលាបត្តិ អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអន្តរាបត្តិចូលមកកាន់មូលាបត្តិ ចំពោះអន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរដល់មានត្ត អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរដល់អព្ភានកម្ម អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអព្ភានកម្មចំពោះអន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ ។ បើសង្ឃចង់ធ្វើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្ដី និយស្សកម្មក្ដី បព្វាជនីយកម្មក្ដី បដិសារណីយកម្មក្ដី ឧក្ខេបនីយកម្មក្ដីដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃ

កស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណា-
មេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជ-
និយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា
ឧក្ខេបនីយំ វា អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិន្តិ
នុ ខោ អន្តេវាសិកោ សម្មា វត្តេយ្យ លោមំ បាតេយ្យ
នេត្ថារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ ។
សចេ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ អាចរិយេ-
ន អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ ធោវេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ
កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ ។ ស-
ចេ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន
អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ ករេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ
កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ ។ សចេ
អន្តេវាសិកស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន អា-
ចិក្ខិតព្វំ ឯវំ បចេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិន្តិ
នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស រជនំ បចិយេថាតិ ។ សចេ
អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន
អាចិក្ខិតព្វំ ឯវំ រជេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ

មិនគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្អោនទៅ ដើម្បីកម្មស្រាលដល់អន្តេវាសិកដោយ
ឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ បើកម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បព្វាជនីយកម្ម
ក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើដល់អន្តេវាសិក
នោះរួចហើយ អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្ដេចហ្ន៎ ឲ្យអន្តេ-
វាសិកគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្រួលរោម (គឺលះបង់ចោលប្រកាន់)
គប្បីប្រព្រឹត្តនូវការរើខ្លួនចេញចាកអាបត្តិ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះ ។
បើអន្តេវាសិកត្រូវការលាងចីវរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីលាងយ៉ាង
នេះ ពុំនោះសោតត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តេវាសិកគួរលាង
ដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ ។ បើអន្តេវាសិកត្រូវការធ្វើចីវរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់
ថា អ្នកគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ឬក៏ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់អន្តេវា-
សិកគួរធ្វើដោយឧបាយដូចម្ដេចហ្ន៎ ។ បើអន្តេវាសិកត្រូវការដាំទឹកជ្រលក់
អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវដាំទឹកជ្រលក់យ៉ាងនេះ ពុំនោះសោត
ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អន្តេវាសិកគួរដាំទឹកជ្រលក់ដោយឧបាយដូច
ម្ដេចហ្ន៎ ។ បើអន្តេវាសិកត្រូវការជ្រលក់ចីវរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នក
គប្បីជ្រលក់ចីវរយ៉ាងនេះ ឬក៏ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អន្តេវាសិកគប្បី

កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ រជន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជេតព្វំ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ ។ សចេ អន្តេវាសិកោ គិលានោ ហោតិ យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្វន្តិ ។

អាចរិយវត្តំ និដ្ឋិតំ ។

[៩៩] តេន ខោ បន សមយេន អន្តេវាសិកា អាចរិយេសុ ន សម្មាវត្តន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អន្តេវាសិកេន អាចរិយម្ហិ ន សម្មាវត្តិតព្វំ យោ ន សម្មាវត្តេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ នេវ សម្មាវត្តន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អសម្មាវត្តន្តំ បណាមេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ បណាមេតព្វោ ។ បណាមេមិ តន្តិ វា មា យិធ បដិក្កមីតិ[1] វា នីហរ តេ បត្តចីវរន្តិ វា នាហំ តយា ឧបដ្ឋាតព្វោតិ វា កាយេន វិញ្ញាបេតិ វាចាយ

១ មា ឥធ បដិក្កមាតិ ភេទោ ហេដ្ឋាបិ ទិស្សតិ ។

ត្រូវតែរវល់ដោយខ្វាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់ប្រែទៅប្រែមកឲ្យស្រួល បើដំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់ កុំគប្បីដើរចេញ ។ បើអន្តេវាសិកឈឺ អាចារ្យត្រូវតែបំរើរហូតអស់ជីវិត ត្រូវតែចាំលុះតែជាឡើង ។

ចប់អាចរិយវត្ត ។

[៩៩] សម័យនោះឯង ពួកអន្តេវាសិកមិនបានប្រព្រឹត្តល្អនឹងពួកអាចារ្យឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអាចារ្យ អន្តេវាសិកណាមិនប្រព្រឹត្តឲ្យល្អ ទំនងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អន្តេវាសិកទាំងនោះក៏នៅតែប្រព្រឹត្តមិនល្អដដែល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យអាចារ្យបណ្តេញចេញនូវអន្តេវាសិកណាដែលប្រព្រឹត្តមិនល្អនឹងអាចារ្យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវបណ្តេញអន្តេវាសិក ដូចសេចក្តីតទៅនេះ ។ គឺអាចារ្យបញ្ជាក់អន្តេវាសិកដោយកាយ ឬថា យកពា

វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ បណាមិតោ ហោតិ អន្តេវាសិកោ ។ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន បណាមិតោ ហោតិ អន្តេវាសិកោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អន្តេវាសិកា បណាមិតា ន ខមាបេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ខមាបេតុន្តិ ។ នេវ ខមាបេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ បណាមិតេន ន ខមាបេតព្វោ យោ ន ខមាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាចរិយា ខមាបិយមានា ន ខមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

ឬបញ្ជាក់ដោយកាយដោយវាចាថា ខ្ញុំបណ្ដេញអ្នកឯងចេញក្ដី ចាំអ្នកឯងកុំមកក្នុងទីនេះវិញក្ដី ចាំអ្នកឯងចូរនាំយកបាត្រនិងចីវររបស់អ្នកឯងចេញទៅក្ដី ចាំអ្នកឯងមិនត្រូវបម្រើខ្ញុំក្ដី (យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា អាចារ្យបណ្ដេញអន្តេវាសិក (បើ) អាចារ្យមិនបានបញ្ជាក់អន្តេវាសិកដោយកាយ ឬដោយវាចា មិនបានបញ្ជាក់ដោយកាយនិងវាចាទេ មិនហៅថា អាចារ្យបណ្ដេញអន្តេវាសិកឡើយ ។ សម័យនោះឯង ពួកអន្តេវាសិកដែលអាចារ្យបានបណ្ដេញចេញហើយ មិនបានសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យពួកអន្តេវាសិកសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសវិញបាន ។ ពួកអន្តេវាសិកក៏នៅតែមិនសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសដដែល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯអន្តេវាសិកដែលអាចារ្យបានបណ្ដេញចេញហើយ មិនគួរនឹងមិនសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសវិញទេ អន្តេវាសិកណាដែលមិនបានសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោស នឹងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ពួកអាចារ្យដែលអន្តេវាសិកបានសូមឲ្យអត់ទោសវិញ ក៏មិនព្រមអត់ទោសឲ្យឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ខមិតុន្តិ ។ នេវ ខមន្តិ ។ អន្តេ-
វាសិកា បក្កមន្តិបិ វិព្ភមន្តិបិ តិត្ថិយេសុបិ សង្ក-
មន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ
ខមាបិយមានេន ន ខមិតព្វំ យោ ន ខមេយ្យ អាបត្តិ
ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាចរិយា
សម្មាវត្តន្តំ បណាមេន្តិ អសម្មាវត្តន្តំ ន បណាមេន្តិ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សម្មា-
វត្តន្តោ បណាមេតព្វោ យោ បណាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក-
ដស្ស ន ច ភិក្ខវេ អសម្មាវត្តន្តោ ន បណាមេតព្វោ យោ
ន បណាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ
អង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ បណាមេតព្វោ
អាចរិយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ នាធិមត្តោ បសាទោ

ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យអាចារ្យអត់ទោសឲ្យ ។ ពួកអាចារ្យទាំងនោះក៏នៅតែមិនព្រម
អត់ទោសឲ្យដដែល ។ ពួកអន្តេវាសិកក៏ចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកចេញ
ទៅខ្លះ ទៅចូលពួកតិរ្ថិយខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ អាចារ្យណាដែលអន្តេវាសិកសូមឲ្យអត់ទោសឲ្យ ត្រូវតែអត់ទោស
ឲ្យវិញ (បើ) អាចារ្យណាមិនអត់ទោសឲ្យទេ នឹងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។
សម័យនោះឯង ពួកអាចារ្យបណ្តេញអន្តេវាសិកដែលមានវត្តប្រតិបត្តិត្រឹម
ត្រូវចេញ មិនបានបណ្តេញអន្តេវាសិកដែលប្រតិបត្តិមិនត្រឹមត្រូវវិញ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលមាន
វត្តប្រតិបត្តិត្រឹមត្រូវហើយ អាចារ្យមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ អាចារ្យណា
បណ្តេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើអន្តេវាសិកដែល
មិនប្រតិបត្តិត្រឹមត្រូវ អាចារ្យគប្បីបណ្តេញចេញ បើមិនបណ្តេញ
ចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកប្រកបដោយ
អង្គ៥ អាចារ្យត្រូវបណ្តេញចេញ (អង្គ៥នោះ) គឺអន្តេវាសិកគ្មាន
សេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ ១ គ្មាន

ហោតិ នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ នាធិមត្តោ គារវោ ហោតិ
នាធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច-
ហង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ បណាមេតព្វោ ។
បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ
ន បណាមេតព្វោ អាចរិយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ
អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ អធិមត្តា ហិរី ហោតិ អ-
ធិមត្តោ គារវោ ហោតិ អធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេ-
ហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិ-
កោ ន បណាមេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ
សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ អលំ បណាមេតុំ អាចរិ-
យម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ នាធិមត្តោ បសាទោ
ហោតិ នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ នាធិមត្តោ គារវោ ហោតិ
នាធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច-
ហង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ អលំ បណាមេតុំ ។
បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ
នាលំ បណាមេតុំ អាចរិយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ
អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ អធិមត្តា ហិរី ហោតិ

សេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ ១ គ្មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១ គ្មានការចំរើន
មាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង អាចារ្យ
ត្រូវបណ្តេញចេញបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកប្រកបដោយ
អង្គ ៥ អាចារ្យមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ (អង្គ ៥ គឺ) គឺអន្តេវាសិក
មានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ ១ មាន
សេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ ១ មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១ មានការចំរើន
មាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង
អាចារ្យមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែល
ប្រកបដោយអង្គ ៥ ហើយ អាចារ្យគួរបណ្តេញ (អង្គ ៥ គឺ) គឺអន្តេ-
វាសិកគ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លា
មាំ ១ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ ១ គ្មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១
គ្មានការចំរើនមាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយ
អង្គ ៥ នេះឯងហើយ អាចារ្យគួរបណ្តេញចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ (ចំណែកខាងល្អ) ហើយ អាចារ្យមិន
គួរបណ្តេញចេញទេ (អង្គ ៥ គឺ) គឺអន្តេវាសិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់
ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាស

អធិមត្តោ គារវោ ហោតិ អធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ នាលំ បណាមេតុំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតំ អន្តេវាសិកំ អប្បណាមេន្តោ អាចរិយោ សាតិសារោ ហោតិ បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ អាចរិយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ នាធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ នាធិមត្តោ គារវោ ហោតិ នាធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ អន្តេវាសិកំ អប្បណាមេន្តោ អាចរិយោ សាតិសារោ ហោតិ បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតំ អន្តេវាសិកំ បណាមេន្តោ អាចរិយោ សាតិសារោ ហោតិ អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ អាចរិយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ អធិមត្តា ហិរី ហោតិ អធិមត្តោ គារវោ ហោតិ អធិមត្តា ភាវនា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ

មាំ ១ មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១ មានការនឹកមាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯងហើយ អាចារ្យមិនគួរបណ្តេញចេញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលអាចារ្យមិនបានបណ្តេញអន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ (ចំណែកខាងអាក្រក់ហើយ) នឹងមានទោស (គឺត្រូវអាបត្តិមិនខានឡើយ) (បើ) អាចារ្យបណ្តេញចេញហើយ ទើបគ្មានទោស (គឺមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ) (អង្គ ៥ ចំណែកខាងអាក្រក់នោះ) គឺអន្តេវាសិកគ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ ១ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ ១ គ្មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១ គ្មានការនឹកមាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលអាចារ្យមិនបណ្តេញអន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯងហើយ នឹងមានទោស (បើ) អាចារ្យបណ្តេញចេញទើបគ្មានទោស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលអាចារ្យបណ្តេញអន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ (ចំណែកខាងល្អ) ហើយ នឹងមានទោស (បើ) មិនបានបណ្តេញចេញទេ ទើបគ្មានទោស (អង្គ ៥ នោះ) គឺ អន្តេវាសិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដ៏មាំ ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ ១ មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងដ៏មាំ ១ មានការនឹកដ៏មាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុ

សមន្នាគតំ អន្តេវាសិកំ បណាមេន្តោ អាចរិយោ សាតិសារោ ហោតិ អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតីតិ ។

(៨៦) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទសវស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា និស្សយំ ទេន្តិ ។ ទិស្សន្តិ អាចរិយា ពាលា អន្តេវាសិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ អាចរិយា អព្យត្តា អន្តេវាសិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ អាចរិយា អប្បស្សុតា អន្តេវាសិកា ពហុស្សុតា ទិស្សន្តិ អាចរិយា ទុប្បញ្ញា អន្តេវាសិកា បញ្ញវន្តោ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ ទសវស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា និស្សយំ ទស្សន្តិ ទិស្សន្តិ អាចរិយា ពាលា អន្តេវាសិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ អាចរិយា អព្យត្តា អន្តេវាសិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ អាចរិយា អប្បស្សុតា អន្តេវាសិកា ពហុស្សុតា ទិស្សន្តិ អាចរិយា ទុប្បញ្ញា អន្តេវាសិកា បញ្ញវន្តោតិ ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ

ចាំទៅឡើយ អាចារ្យកាលបណ្តេញនូវអន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯងហើយ ឈ្មោះមានទោសមិនខានឡើយ បើមិនបានបណ្តេញចេញទេ ក៏ឥតមានទោសឡើយ ។

(៨៦) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយជាបុគ្គលពាលមិនឈ្លាស ឲ្យនិស្ស័យ (ដល់អន្តេវាសិក) ដោយគិតថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា១០ហើយ ។ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សពាល ពួកអន្តេវាសិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សមិនឈ្លាស ពួកអន្តេវាសិកជាមនុស្សឈ្លាសក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សចេះដឹងតិច ពួកអន្តេវាសិកជាមនុស្សចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សអាប់ឥតប្រាជ្ញា ពួកអន្តេវាសិកជាមនុស្សមានប្រាជ្ញាក៏ប្រាកដ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយជាមនុស្សពាលមិនឈ្លាស មិនសមបើនឹងហ៊ានឲ្យនិស្ស័យ (ដល់អន្តេវាសិក) ដោយគិតថា យើងមានវស្សា១០ហើយ យើងមានវស្សា១០ហើយ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សពាល ពួកអន្តេវាសិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យមិនឈ្លាស ពួកអន្តេវាសិកឈ្លាសក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យចេះដឹងតិច ពួកអន្តេវាសិកចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យអាប់ឥតប្រាជ្ញា ពួកអន្តេវាសិកមានប្រាជ្ញាក៏ប្រាកដ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ទសវស្សម្ហា ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា និស្សយំ ទេន្តិ ទិស្សន្តិ អាចរិយា ពាលា... អន្តេវាសិកា បញ្ញវន្តោតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា... វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ពាលេន អព្យត្តេន និស្សយោ ទាតព្វោ យោ ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន ទសវស្សេន វា អតិរេកទសវស្សេន វា និស្សយំ ទាតុន្តិ ។

(៨៧) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អាចរិយុបជ្ឈាយេសុ បក្កន្តេសុបិ វិព្ភន្តេសុបិ កាលកតេសុបិ បក្ខសង្កន្តេសុបិ និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិយោ ន ជានន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បញ្ចិមា ភិក្ខវេ និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិយោ ឧបជ្ឈាយម្ហា ឧបជ្ឈាយោ បក្កន្តោ

ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកភិក្ខុជាមនុស្សពាលមិនឈ្លាសឲ្យនិស្ស័យ (ដល់អន្តេវាសិក) ដោយគាថាថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សពាល ... ពួកអន្តេវាសិកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏ម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ...ក៏ទ្រង់បន្ទោស លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទើបធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាមនុស្សពាលមិនឈ្លាស មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យទេ ភិក្ខុណាឲ្យ នឹងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពល មានវស្សា ១០ ឬមានវស្សាលើសជាង ១០ ឡើងទៅ ឲ្យនិស្ស័យបាន ។

(៨៧) សម័យនោះឯង កាលបើអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយ ចៀសចេញទៅក្តី សឹកចេញទៅក្តី ធ្វើមរណកាលទៅក្តី ទៅចូលទៅកាន់ពួកតិរ្ថិយក្តី ពួកភិក្ខុក៏មិនដឹងសេចក្តីរម្ងាប់បាត់និស្ស័យ និងដាច់និស្ស័យបានឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរម្ងាប់និស្ស័យ និងដាច់និស្ស័យ ព្រោះឧបជ្ឈាយ៍នេះមាន ៥ យ៉ាង គឺ ១ ឧបជ្ឈាយ៍ចៀសចេញទៅក្តី

វា ហោតិ វិព្ភន្តោ វា កាលង្កតោ វា បក្ខសង្កន្តោ វា អាណត្តិយេវ បញ្ចមី ឥមា ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច និស្សយ-បដិប្បស្សទ្ធិយោ ឧបជ្ឈាយម្ហា ។ ឆយិមា ភិក្ខវេ និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិយោ អាចរិយម្ហា អាចរិយោ បក្កន្តោ វា ហោតិ វិព្ភន្តោ វា កាលង្កតោ វា បក្ខសង្កន្តោ វា អាណត្តិយេវ បញ្ចមី ឧបជ្ឈាយេន វា សមោធានគតោ(១) ហោតិ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ ឆ និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិយោ អាចរិយម្ហា ។

[៨៤] បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន អសេក្ខេន សី-លក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន សមា-ធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន បញ្ញា-ក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្ស-នក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ

១ ឱ. សមោធានំ គតោ ។

ទី ២ ឧបជ្ឈាយ៍សឹកចេញទៅក្តី ទី ៣ ឧបជ្ឈាយ៍ធ្វើមរណកាលទៅក្តី ទី ៤ ឧបជ្ឈាយ៍ទៅកាន់ត្រើយក្តី ទី ៥ ឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញចេញក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការដែលរម្ងាប់និស្ស័យ គឺដាច់និស្ស័យព្រោះឧបជ្ឈាយ៍មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរម្ងាប់និស្ស័យ គឺដាច់និស្ស័យព្រោះអាចារ្យនេះមាន ៦ យ៉ាង គឺទី ១ អាចារ្យចៀសចេញទៅក្តី ទី ២ សឹកចេញទៅក្តី ទី ៣ ធ្វើមរណកាលទៅក្តី ទី ៤ ទៅកាន់ពួកត្រើយក្តី ទី ៥ សឹកចេញទៅក្តី ទី ៦ អាចារ្យបានទៅនៅរួមជាមួយនឹងឧបជ្ឈាយ៍ក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការដែលរម្ងាប់និស្ស័យ គឺដាច់និស្ស័យព្រោះអាចារ្យមាន ៦ យ៉ាងនេះឯង ។

[៨៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ គឺភិក្ខុដែលមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ គឺជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ មិនប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិញាណទស្ស-នក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង

បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អត្តនា ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ សីលក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន បរំ

មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន គឺភិក្ខុប្រកបដោយសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ គឺ ភិក្ខុមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យ

អសេក្ខេ សមាធិក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា ច អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ច បរំ អសេក្ខេ បញ្ញាក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា ច អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ច បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា ច អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ច បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេ សមាទបេតា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អត្តនា អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ សីលក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ សមាធិក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ បញ្ញាក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា

កាន់យកនូវសមាធិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ ដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃ ឲ្យកាន់យកនូវបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃ ឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះ មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុប្រកបដោយសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ ១

អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេ សមាទបេតា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អស្សទ្ធោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ អនោត្តប្បី[១] ហោតិ កុសីតោ ហោតិ មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ សទ្ធោ ហោតិ ហិរិមា ហោតិ ឱត្តប្បី[២] ហោតិ អារទ្ធវិរិយោ ហោតិ ឧបដ្ឋិតស្សតិ[៣] ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ

១ ឱ. ម. អនោត្តប្បី ។ ២ ឱ. ម. ឱត្តប្បី ។ ៣ ឧបដ្ឋិតសតីតិ ក្វចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង នឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង នឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុឥតសទ្ធា ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិនខ្លាចបាប ១ ខ្ជិល ១ ភ្លេចស្មារតី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុមានសទ្ធា ១ ខ្មាសបាប ១ ខ្លាចបាប ១ ប្រារព្ធព្យាយាមជាប់ ១ មានសតិខ្ជាប់ខ្ជួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង គួរឲ្យ

សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ អប្បស្សុតោ ហោតិ ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ ន អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ ន អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ ពហុស្សុតោ ហោតិ បញ្ញវា ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ

ឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុវិបត្តិដោយសីល គឺត្រូវអាបត្តិបារាជិកនិងសង្ឃាទិសេសក្នុងអធិសីល (បានដល់បាតិមោក្ខសំវរសីល) ១ វិបត្តិដោយមារយាទ គឺត្រូវអាបត្តិ ៥ ពួកមានថុល្លច្ច័យជាដើម ក្នុងអជ្ឈាចារ ១ វិបត្តិដោយទិដ្ឋិក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ គឺភិក្ខុលះបង់សម្មាទិដ្ឋិ ទៅប្រកបដោយអន្តគាហិកទិដ្ឋិ ១ ចេះដឹងតិច ១ អាប់ឥតប្រាជ្ញា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុមិនវិបត្តិដោយសីល ក្នុងអធិសីល ១ មិនបានវិបត្តិដោយមារយាទក្នុងអជ្ឈាចារ ១ មិនបានវិបត្តិដោយទិដ្ឋិក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ គឺភិក្ខុមិនលះបង់សម្មាទិដ្ឋិទៅប្រកបដោយអន្តគាហិកទិដ្ឋិ ១ ចេះដឹងច្រើន ១ មានប្រាជ្ញា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរ

ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ ន បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា អនភិរតឹ[១] វូបកាសេតុំ វា វូបកាសាបេតុំ វា ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិនោទេតុំ វា វិនោទាបេតុំ វា អាបត្តឹ ន ជានាតិ អាបត្តិយា វុដ្ឋានំ ន ជានាតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា អនភិរតឹ[២] វូបកាសេតុំ វា វូបកាសាបេតុំ វា ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិនោទេតុំ វា វិនោទាបេតុំ វា អាបត្តឹ ជានាតិ អាបត្តិយា វុដ្ឋានំ

១-២ ម. ម. ឧប្បន្នំ អនភិរតឹ ។

បម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីបម្រើនូវអន្តេវាសិកក្តី នូវសទ្ធិវិហារិកដែលមានជម្ងឺដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេបម្រើ១ មិនអាចដើម្បីរម្ងាប់នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់អន្តេវាសិក ឬរបស់សទ្ធិវិហារិកដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេរម្ងាប់ឲ្យ១ មិនអាចដើម្បីបន្ទោបង់ នូវសេចក្តីសង្ស័យដែលកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃបន្ទោបង់ឲ្យ (ដោយនិយាយ) តាមធម៌១ មិនស្គាល់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់វិធីចេញចាកអាបត្តិ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុអាចដើម្បីបម្រើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបម្រើក្តី នូវអន្តេវាសិកឬនូវសទ្ធិវិហារិកដែលមានជម្ងឺ១ អាចរម្ងាប់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេរម្ងាប់ក្តី នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក១ អាចដើម្បីបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបន្ទោបង់ក្តី នូវសេចក្តីសង្ស័យដែលកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក (ដោយនិយាយ) តាមធម៌១ ស្គាល់អាបត្តិ១ ស្គាល់វិធីចេញចាកអាបត្តិ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប

ជានាតិ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា អភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយ សិក្ខាបេតុំ អាទិព្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ វិនេតុំ អភិធម្មេ វិនេតុំ អភិវិនយេ វិនេតុំ ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិគតំ ធម្មតោ វិវេចេតុំ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា អភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយ សិក្ខាបេតុំ អាទិព្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ វិនេតុំ អភិធម្មេ

ជាអាបត្តិក៏ចេះ នេះឯង គួរឱ្យឧបសម្បទា គួរឱ្យនិស្ស័យ គួរឱ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឱ្យឧបសម្បទា មិនគួរឱ្យនិស្ស័យ មិនគួរឱ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីញ៉ាំងអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកឱ្យសិក្សាក្នុងអភិសមាចារិកសិក្ខា (វត្តកិច្ច) មិនអាចដើម្បីទូន្មានអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយអាទិព្រហ្មចរិយសិក្ខា (សេក្ខប្បញ្ញត្តិ)១ មិនអាចដើម្បីទូន្មានអន្តេវាសិកឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិធម្មដ៏ក្រៃលែង (គឺការកំណត់នូវនាមនិងរូប)១ មិនអាចដើម្បីទូន្មានអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងវិន័យដ៏ក្រៃលែង (វិន័យទាំងមូល)១ មិនអាចដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុសដែលកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះ មិនគួរឱ្យឧបសម្បទា មិនគួរឱ្យនិស្ស័យ មិនគួរឱ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះ គួរឱ្យឧបសម្បទា គួរឱ្យនិស្ស័យ គួរឱ្យសាមណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុអាចដើម្បីញ៉ាំងអន្តេវាសិកឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិសមាចារិកសិក្ខា ១ អាចដើម្បីទូន្មានអន្តេវាសិកឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអាទិព្រហ្មចរិយកាសិក្ខា ១ អាចដើម្បីទូន្មានអន្តេវាសិកឬសទ្ធិវិហារិក

វិនេតុំ បដិពលោ ហោតិ ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិគតំ ធម្មតោ វិវេចេតុំ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អាបត្តឹ ន ជានាតិ អនាបត្តឹ ន ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ន ស្វាគតានិ ហោន្តិ ន សុវិភត្តានិ ន សុប្បវត្តីនិ ន សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អាបត្តឹ ជានាតិ អនាបត្តឹ ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ

៤៤០
វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក្នុងអភិធម្ម១ អាចដើម្បីនឹងនាំអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក ក្នុងអភិវិន័យ១ អាចដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុសដែលកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ១ មិនស្គាល់គរុកាបត្តិ១ មិនបានចេះចាំនូវបាតិមោក្ខទាំងពីរ គឺភិក្ខុបាតិមោក្ខនិងភិក្ខុនីបាតិមោក្ខដោយពិស្ដារ មិនបានចែកដោយល្អ មិនបានប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ (ចាំស្ទាត់រត់មាត់) មិនបានវិនិច្ឆ័យដោយល្អតាមសូត្រ (ខន្ធកៈនិងបរិវារៈ) តាមអនុព្យញ្ជនៈ (បរិច្ឆេទដោយបទនិងអក្សរ)១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ៥នេះ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ១ ស្គាល់អនាបត្តិ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ១ ចេះចាំនូវបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្ដារ ហើយចែកដោយល្អ

ហោតិ សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ និស្សយោ ទាតព្ពោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ ន និស្សយោ ទាតព្ពោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ អាបត្តិំ ន ជានាតិ អនាបត្តិំ ន ជានាតិ លហុកំ អាបត្តិំ ន ជានាតិ គរុកំ អាបត្តិំ ន ជានាតិ ឩនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ ន និស្សយោ ទាតព្ពោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ និស្សយោ ទាតព្ពោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ អាបត្តិំ ជានាតិ អនាបត្តិំ ជានាតិ លហុកំ អាបត្តិំ ជានាតិ គរុកំ អាបត្តិំ ជានាតិ ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា

ប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ វិនិច្ឆ័យដោយល្អ តាមសូត្រ តាមអនុព្យញ្ជនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ មានវស្សាដប់

ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។

ឧបសម្បាទេតព្វបញ្ចកសោឡសកំ និដ្ឋិតំ ។

[៨៨] ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ឩនទសវស្សោ[១] ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ

---

១ ឩនទសវស្សោតិ ពត្ថំ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ឬច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន ។

ចប់ ឧបសម្បាទេតព្វបញ្ចកសោឡសកៈ ។

[៨៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន គឺភិក្ខុមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយបញ្ញាក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អត្តនា ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ សីលក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ សមាធិក្ខន្ធេ

ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុប្រកបដោយសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មានវស្សាដប់ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើបានទេ គឺភិក្ខុមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនអាចដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនអាចដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១

សមាទបេតា អត្តនា ន អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ បញ្ញាក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេ សមាទបេតា ឩនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អត្តនា អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ សីលក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ សមាធិក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ បញ្ញាក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន

មិនប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនបានប្រកបដោយវិមុត្តិញាណទស្សនខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំអ្នកដទៃ ឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិញាណទស្សនខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ ១០ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុប្រកបដោយសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង បានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង បានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង បានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១

វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេ សមាទបេតា ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ និស្សយោ ទាតព្ពោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ ន និស្សយោ ទាតព្ពោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ អស្សទ្ធោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ អនោត្តប្បី ហោតិ កុសីតោ ហោតិ មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ ឩនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ ន និស្សយោ ទាតព្ពោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ និស្សយោ ទាតព្ពោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ សទ្ធោ ហោតិ ហិរិមា ហោតិ ឱត្តប្បី ហោតិ អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ ឧបដ្ឋិតស្សតិ

ប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ទាំងដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ទាំងដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុឥតសទ្ធា ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិនខ្លាចបាប ១ ខ្ជិល ១ ភ្លេចស្មារតី ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុមានសទ្ធា ១ មានសេចក្ដីខ្មាសបាប ១ មានសេចក្ដីខ្លាចបាប ១ ប្រារព្ធព្យាយាមជាប់ ១

ហោតិ ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ អប្បស្សុតោ ហោតិ ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ឩនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ ន អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ ន អតិទិដ្ឋិយា

មានសតិខ្ជាប់ខ្ជួន ១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុវិបត្តិចាកសីលក្នុងអធិសីល ១ វិបត្តិចាកអាចារៈក្នុងអជ្ឈាចារ ១ វិបត្តិចាកទិដ្ឋិក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ គឺភិក្ខុលះបង់សម្មាទិដ្ឋិ ហើយទៅប្រកបដោយអន្តគាហិកទិដ្ឋិវិញ ១ ចេះដឹងតិច ១ ល្ងង់ឥតប្រាជ្ញា ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុមិនបានវិបត្តិចាកសីលក្នុងអធិសីល ១ មិនបានវិបត្តិចាកអាចារៈក្នុងអជ្ឈាចារ ១ មិនបានវិបត្តិចាកទិដ្ឋិក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ ១

ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ ពហុស្សុតោ ហោតិ បញ្ញវា ហោតិ ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា អនភិរតឹ វូបកាសេតុំ វា វូបកាសាបេតុំ វា ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិនោទេតុំ វា វិនោទាបេតុំ វា អាបត្តឹ ន ជានាតិ(១) អាបត្តិយា វុដ្ឋានំ ន ជានាតិ ឩនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេ-

១ ឧត្តម្ពរ អនាបត្តឹ ន ជានាតិ គរុកំ លហុកំ ន ជានាតិ ។

ចេះដឹងច្រើន ១ មានប្រាជ្ញា ១ មានវស្សាគ្រប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីបម្រើដោយខ្លួនឯង ឬគេបម្រើនូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដែលមានជម្ងឺ ១ មិនអាចដើម្បីបំបាត់ដោយខ្លួនឯង ឬគេបំបាត់នូវសេចក្ដីអផ្សុករបស់អន្តេវាសិក ឬរបស់សទ្ធិវិហារិក ១ មិនអាចដើម្បីរម្ងាប់ដោយខ្លួនឯង ឬគេរម្ងាប់នូវសេចក្ដីសង្ស័យដែលកើតឡើងចំពោះអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌ ១ មិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់វិធីដែលចេញចាកអាបត្តិ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា

តព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា អនភិរតឹ វូបកាសេតុំ វា វូបកាសាបេតុំ វា ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិនោទេតុំ វា វិនោទាបេតុំ វា អាបត្តឹ ជានាតិ អាបត្តិយា វុដ្ឋានំ ជានាតិ ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សម-ន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា អភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយ សិក្ខាបេតុំ អាទិព្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ វិនេតុំ អភិធម្មេ វិនេតុំ អភិវិនយេ វិនេតុំ ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិគតំ ធម្មតោ វិវេចេតុំ ន ទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ

គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុអាចដើម្បីបម្រើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបម្រើក្តី នូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដែលមានជម្ងឺ ១ អាចដើម្បីរម្ងាប់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេរម្ងាប់ក្តី នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់អន្តេវាសិក ឬរបស់សទ្ធិវិហារិក ១ អាចបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបន្ទោបង់ក្តី នូវសេចក្តីសង្ស័យដែលកើតឡើងចំពោះអន្តេ-វាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌ ១ ស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់វិធីដែលចេញចាកអាបត្តិ ១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីញុំាងអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិ-វិហារិកឲ្យសិក្សាក្នុងអភិសមាចារិកាសិក្ខា (ខន្ធកវត្ត) ១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអាទិព្រហ្មចរិយកាសិក្ខា (សេក្ខ-បញ្ញត្តិ) ១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិធម្ម ១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិវិន័យ ១ មិនអាចដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុសដែលកើតឡើងចំពោះអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហា-រិកដោយធម៌ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ

ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧប-
សម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ
ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ ឆហិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតេន
ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាម-
ណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ
វា សទ្ធិវិហារឹ វា អភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយ សិក្ខា-
បេតុំ អាទិព្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ វិនេតុំ អភិធម្មេ
វិនេតុំ អភិវិនយេ វិនេតុំ ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិគតំ ធម្មតោ វិវេចេតុំ
ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ
ខោ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧប-
សម្បាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋា-
បេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ ធម្មេហិ សមន្នា-
គតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន និស្សយោ
ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អាបត្តឹ ន
ជានាតិ អនាបត្តឹ ន ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ន
ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ ឧភយានិ ខោ បនស្ស

ប្រកបដោយអង្គទាំង៦ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ
មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយ
អង្គ ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើ
ខ្លួនបាន គឺភិក្ខុអាចដើម្បីញុំាងអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកឲ្យសិក្សាក្នុងអភិ-
សមាចារិកាសិក្ខា ១ អាចដើម្បីទូន្មានអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអាទិ-
ព្រហ្មចរិយកាសិក្ខា ១ អាចដើម្បីទូន្មានអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុង
អភិធម្ម ១ អាចដើម្បីទូន្មានអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិវិន័យ ១ អាច
ដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិទុសដែលកើតឡើងចំពោះអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហា-
រិកដោយធម៌ ១ មានវស្សាដប់ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា
គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យ
និស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិន
ស្គាល់អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ មិន

បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ន ស្វាគតានិ ហោន្តិ ន សុវិ-
ភត្តានិ ន សុប្បវត្តីនិ ន សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជ-
នសោ ឩនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ប-
ញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្វំ ន
និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។
បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បា-
ទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ
អាបត្តឹ ជានាតិ អនាបត្តឹ ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ
ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ ឧភយានិ ខោ បនស្ស
បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ
សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ ទស-
វស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ
ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បា-
ទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេ-
តព្វោតិ ។

(ឧបសម្បាទេតព្វបញ្ចកសោឡសកំ និដ្ឋិតំ ១)

ពុំចេះចាំស្ទាត់នូវបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ មិនបានចែកដោយល្អ
មិនបានប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ មិនបានវិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវ តាមសូត្រ
តាមអនុព្យញ្ជនៈ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យ
និស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
ដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរ
បម្រើបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១
ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ ចេះចាំស្ទាត់នូវបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ ចែក
ដោយល្អ ប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ វិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវ តាមសូត្រ
តាមអនុព្យញ្ជនៈ ១ មានវស្សាដប់ ឬច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា
គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន ។

ចប់ ឧបសម្បាទេតព្វបញ្ចកសោឡសកៈ ១

[១០០] តេន ខោ បន សមយេន យោ សោ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ឧបជ្ឈាយេន សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ ឧបជ្ឈាយស្ស វាទំ អារោបេត្វា តំយេវ តិត្ថាយតនំ សង្កមិ ។ សោ បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យោ សោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ឧបជ្ឈាយេន សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ ឧបជ្ឈាយស្ស វាទំ អារោបេត្វា តំយេវ តិត្ថាយតនំ សង្កន្តោ សោ អាគតោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ យោ ភិក្ខវេ អញ្ញោបិ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អាកង្ខតិ បព្វជ្ជំ អាកង្ខតិ ឧបសម្បទំ តស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសោ ទាតព្វោ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វោ ។ បឋមំ កេសមស្សុំ ឱហារាបេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទាបេត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលឹ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឯវំ វទេហីតិ វត្តព្វោ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ

[១០០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុណាដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយពីដើម កាលបើឧបជ្ឈាយ៍និយាយប្រដៅប្រកបដោយធម៌ហើយ ក៏ពោលតិះដៀលឧបជ្ឈាយ៍ហើយក៏ចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយនោះដូចដែលវិញ ។ បុគ្គលនោះវិលត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយម្តងទៀត ។ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយពីដើមហើយ កាលបើឧបជ្ឈាយ៍និយាយប្រដៅប្រកបដោយធម៌ហើយ ក៏ពោលតិះដៀលឧបជ្ឈាយ៍ហើយក៏ចូលទៅកាន់លទ្ធិតិរ្ថិយនោះដូចដែលវិញ លុះបុគ្គលនោះត្រឡប់មកវិញ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើបុគ្គលណាឯទៀតធ្លាប់ជាតិរ្ថិយពីដើមហើយ ប្រាថ្នាបព្វជ្ជាប្រាថ្នាឧបសម្បទាក្នុងធម្មវិន័យនេះ សង្ឃត្រូវឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលនោះកំណត់ត្រឹម ៤ ខែ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យបរិវាសបែបយ៉ាងនេះ ។ គឺភិក្ខុត្រូវឲ្យបុគ្គលនោះកោរសក់និងពុកមាត់ជាមុនរួចហើយឲ្យស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈហើយឲ្យគ្រងចីវរឆៀងស្មាម្ខាងរួចហើយ ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុទាំងឡាយ រួចឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯងចូរពោលយ៉ាងនេះ គឺត្រូវពោលថា ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណាសូម

សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមីតិ ។ តេន ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វេន សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ ភន្តេ ឥត្ថន្នាមោ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អាកង្ខាមិ ឧបសម្បទំ សោហំ ភន្តេ សង្ឃំ ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ យាចាមីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វោ តតិយម្បិ យាចិតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អាកង្ខតិ ឧបសម្បទំ សោ សង្ឃំ ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ

ដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃនោះត្រូវចូលទៅកាន់ជំនុំសង្ឃហើយ ពាក់ចីវរឆៀងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុទាំងឡាយហើយ អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយ គប្បីពោលយ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណា ឈ្មោះនេះ ធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ប្រាថ្នានូវឧបសម្បទាក្នុងធម្មវិន័យនេះ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណានោះសូមបរិវាសនឹងសង្ឃអស់ ៤ ខែ ។ បុគ្គលនោះគប្បីសូមជាគំរប់ពីរដង គប្បីសូមជាគំរប់បីដង ។ ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលត្រូវផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ញត្តិ) បុគ្គលនេះឈ្មោះនេះ ធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ប្រាថ្នានូវឧបសម្បទាក្នុងធម្មវិន័យនេះ គប្បីបុគ្គលនេះនោះសូមបរិវាសនឹងសង្ឃអស់ ៤ ខែ បើកម្មមានកាល

សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស អញ្ញតិត្ថិយបុព្វស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ អាកង្ខតិ ឧបសម្បទំ ។ សោ សង្ឃំ ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ យាចតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស អញ្ញតិត្ថិយបុព្វស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ ទេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស អញ្ញតិត្ថិយបុព្វស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសស្ស ទានំ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទិន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស អញ្ញតិត្ថិយបុព្វស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសោ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អារាធកោ ហោតិ ។ ឯវំ អនារាធកោ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អនារាធកោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អតិកា-

ដឹងសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់កុលបុត្រឈ្មោះនេះដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃអស់ ៤ ខែចុះ ។ នេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះឈ្មោះនេះធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ប្រាថ្នាឧបសម្បទាក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ បុគ្គលនោះសូមបរិវាសនឹងសង្ឃកំណត់ ៤ ខែ ។ សង្ឃឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលនេះដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃកំណត់ ៤ ខែ ។ ការឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលឈ្មោះនេះដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃកំណត់ ៤ ខែ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅចុះ មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ សង្ឃបានឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលឈ្មោះនេះដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃកំណត់ ៤ ខែហើយ ។ ការឲ្យតិត្ថិយបរិវាសនេះ គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃឈ្មោះថា ញុំាងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង ។ (បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃខ្លះ) មិនបានញុំាងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃមិនបានញុំាងសង្ឃឲ្យត្រេកអរតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ

លេន គាមំ បវិសតិ អតិទិវា បដិក្កមតិ ។ ឯវំបិ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អនារាធកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ វេសិយាគោចរោ វា ហោតិ វិធវាគោចរោ វា ហោតិ ថុល្លកុមារិកាគោចរោ វា ហោតិ បណ្ឌកគោចរោ វា ហោតិ ភិក្ខុនីគោចរោ[១] វា ហោតិ ។ ឯវំបិ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អនារាធកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ យានិ តានិ សព្រហ្មចារីនំ ឧច្ចាវចានិ ករណីយានិ តត្ថ ន ទក្ខោ ហោតិ ន អនលសោ ន តត្រុបាយាយ វីមំសាយ សមន្នាគតោ ន អលំ កាតុំ ន អលំ សំវិធាតុំ ។ ឯវំបិ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អនារាធកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ន តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ ឧទ្ទេសេ បរិបុច្ឆាយ

១ ឯត្ថន្តរេ បណ្ឌការាមគោចរោ វាតិ អធិកំ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

មានបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃចូលទៅកាន់ស្រុកព្រឹកកាលព្រឹកពេក ត្រឡប់មកវិញក្នុងវេលាថ្ងៃពេក (ល្ងាចថ្ងៃ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ឈ្មោះថាមិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ តែងទៅកាន់សំណាក់ស្រីផ្កាមាសក្តី តែងទៅកាន់សំណាក់ស្រីមេម៉ាយក្តី តែងទៅកាន់សំណាក់កុមារីចាស់ (ក្រមុំចាស់)ក្តី តែងទៅកាន់សំណាក់មនុស្សខ្ទើយក្តី តែងទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនីក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ឈ្មោះថាមិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត សព្វទាំងកិច្ចការធំតូចទាំងឡាយណា របស់សព្រហ្មចារីបុគ្គលទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃក៏មិនប៉ិនប្រសប់ក្នុងកិច្ចការទាំងនោះឡើយ ជាបុគ្គលខ្ជិល មិនប្រកបដោយប្រាជ្ញាពិចារណាជាឧបាយក្នុងកិច្ចការទាំងនោះ មិនអាចដើម្បីធ្វើបាន មិនអាចដើម្បីចាត់ចែងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃឈ្មោះថាមិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃមិនមានសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏ក្លៀវក្លាក្នុងឧទ្ទេស អដ្ឋកថា អធិសីល

អធិសីលេ អធិចិត្តេ អធិប្បញ្ញាយ ។ ឯវំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អនារាធកោ ហោតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ យស្ស តិត្ថាយតនា សង្កន្តោ ហោតិ តស្ស សត្ថុនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស ខន្តិយា តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស អវណ្ណេ ភញ្ញមានេ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អនភិរទ្ធោ ពុទ្ធស្ស វា ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា អវណ្ណេ ភញ្ញមានេ អត្តមនោ ហោតិ ឧទគ្គោ អភិរទ្ធោ យស្ស វា បន តិត្ថាយតនា សង្កន្តោ ហោតិ តស្ស សត្ថុនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស ខន្តិយា តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស វណ្ណេ ភញ្ញមានេ អត្តមនោ ហោតិ ឧទគ្គោ អភិរទ្ធោ ពុទ្ធស្ស វា ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា វណ្ណេ ភញ្ញមានេ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អនភិរទ្ធោ ។ ឥទំ ភិក្ខវេ សង្ឃា-

(ប្រាតិមោក្ខសំវរសីល) អធិចិត្ត (លោកិយសមាធិភាវនា) និងអធិប្បញ្ញា (លោកុត្តរមគ្គភាវនា) ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ឈ្មោះថាមិនបានញុំាងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ផ្លាស់ចេញចាកលទ្ធិតិរ្ថិយរបស់សាស្ដាណាហើយ ដល់វេលាមានគេពោលតិះដៀលចំពោះសាស្ដានោះ តាមទិដ្ឋិរបស់សាស្ដានោះ តាមសេចក្ដីគាប់ចិត្តរបស់សាស្ដានោះ តាមសេចក្ដីពេញចិត្តរបស់សាស្ដានោះ តាមសេចក្ដីប្រកាន់របស់សាស្ដានោះ ក៏ស្រាប់តែខឹងខូចចិត្តឥតមានត្រេកអរឡើយ កាលបើមានគេពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធព្រះធម៌ឬព្រះសង្ឃវិញ ក៏សប្បាយចិត្ត មានកាយនិងចិត្តអណ្ដែតឡើងហើយត្រេកអរពេកណាស់ ម្យ៉ាងទៀត បើចេញចាកលទ្ធិតិរ្ថិយរបស់សាស្ដាណាហើយ កាលបើមានគេពោលសរសើរចំពោះសាស្ដានោះ តាមទិដ្ឋិរបស់សាស្ដានោះ តាមសេចក្ដីគាប់ចិត្តរបស់សាស្ដានោះ តាមសេចក្ដីពេញចិត្តរបស់សាស្ដានោះ តាមសេចក្ដីប្រកាន់របស់សាស្ដានោះ ក៏សប្បាយចិត្ត មានកាយនិងចិត្តអណ្ដែតឡើងហើយមានសេចក្ដីត្រេកអរពេកណាស់ កាលបើមានគេពោលសរសើរព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ឬព្រះសង្ឃវិញហើយ ក៏ខឹងខូចចិត្តឥតត្រេកអរឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះហើយជាហេតុដំបូង (ជាកំពូល)

ឃាតនិកំ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វស្ស អនារាធនីយស្មឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អនារាធកោ ហោតិ ។ ឯវំ អនារាធកោ ខោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អាគតោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អារាធកោ ហោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ នាតិកាលេន គាមំ បវិសតិ នាតិទិវា បដិក្កមតិ ។ ឯវំបិ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អារាធកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ ន វេសិយាគោចរោ ហោតិ ន វិធវាគោចរោ ហោតិ ន ថុល្លកុមារិកាគោចរោ ហោតិ ន បណ្ឌកគោចរោ ហោតិ ន ភិក្ខុនីគោចរោ ហោតិ[១] ។ ឯវំបិ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អារាធកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ យានិ តានិ សព្រហ្មចារីនំ

១ ឱត្តរូប ៦ បណ្ឌកគោចរោ ហោតីតិ ឥទំ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

គន្ធតិយាដែលមិនបានញុំាងសេចក្ដីត្រេកអរ របស់បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ឈ្មោះថាមិនបានញុំាងសេចក្ដីត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ មិនបានញុំាងសេចក្ដីត្រេកអរយ៉ាងនេះ បើត្រឡប់មកវិញ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ឈ្មោះថាញុំាងសេចក្ដីត្រេកអរបាន តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ចូលទៅកាន់ស្រុកមិនព្រលឹមពេក ត្រឡប់ចេញមកវិញក៏មិនឲ្យហួសថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ឈ្មោះថាបានញុំាងសេចក្ដីត្រេកអរបែបនេះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃមិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់ស្រីផ្កាមាស មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់ស្រីមេម៉ាយ មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់កុមារីធំៗ (ក្រមុំចាស់) មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់មនុស្សខ្ទើយ មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃឈ្មោះថាបានញុំាងសេចក្ដីត្រេកអរបែបនេះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត ការកិច្ចតូចធំរបស់សព្រហ្មចារីបុគ្គល

ឧច្ចាវចានិ ករណីយានិ តត្ថ ទក្ខោ ហោតិ អនលសោ តត្រុបាយាយ វីមំសាយ សមន្នាគតោ អលំ កាតុំ អលំ សំវិធាតុំ ។ ឯវម្បិ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អារាធកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ ឧទ្ទេសេ បរិបុច្ឆាយ អធិសីលេ អធិចិត្តេ អធិបញ្ញាយ ។ ឯវម្បិ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អារាធកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ យស្ស តិត្ថាយតនា សង្កន្តោ ហោតិ តស្ស សត្ថុនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស ខន្តិយា តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស អវណ្ណេ ភញ្ញមានេ អត្តមនោ ហោតិ ឧទគ្គោ អភិរទ្ធោ ពុទ្ធស្ស វា ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា អវណ្ណេ ភញ្ញមានេ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អនភិរទ្ធោ ។ យស្ស វា បន តិត្ថាយតនា

ទាំងឡាយឯណា បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិត្ថិយដទៃក៏ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងកិច្ចការទាំងនោះ ជាបុគ្គលមិនខ្ជិល ប្រកបដោយបញ្ញាពិចារណាជាឧបាយក្នុងកិច្ចការទាំងនោះ អាចធ្វើឲ្យបាន អាចចាត់ចែងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិត្ថិយដទៃ ឈ្មោះថាបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ ដោយប្រការនេះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិត្ថិយដទៃមានសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏ក្លៀវក្លាក្នុងឧទ្ទេស បរិបុច្ឆា ក្នុងអធិសីល អធិចិត្តនឹងអធិប្បញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិត្ថិយដទៃ ឈ្មោះថាបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ ដោយប្រការនេះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិត្ថិយដទៃ បានចេញចាកលទ្ធិតិត្ថិយរបស់សាស្ដាណាហើយ កាលបើមានគេពោលតិះដៀលចំពោះសាស្ដានោះ តាមទិដ្ឋិរបស់សាស្ដានោះ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់សាស្ដានោះ តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្ដានោះ តាមសេចក្តីប្រកាន់របស់សាស្ដានោះ គឺសប្បាយចិត្តមានកាយនិងចិត្តអណ្តែតឡើងហើយ ត្រេកអរពេកណាស់ កាលបើមានគេពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃហើយ ក៏ខ្ញាល់មិនមានចិត្តត្រេកអរឡើយ មួយវិញទៀត ប្រសិនបើបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិត្ថិយដទៃ បានចេញចាកលទ្ធិតិត្ថិយរបស់

សង្កន្តោ ហោតិ តស្ស សត្ថុនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស ខន្តិយា តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស វណ្ណេ ភញ្ញមានេ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អនភិរាទ្ធោ ពុទ្ធស្ស វា ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា វណ្ណេ ភញ្ញមានេ អត្តមនោ ហោតិ ឧទគ្គោ អភិរាទ្ធោ ។ ឥទំ ភិក្ខវេ សង្ឃាតនិកំ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វស្ស អនារាធនីយស្មឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អនារាធកោ ហោតិ ។ ឯវំ អនារាធកោ ខោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ អាគតោ ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ សចេ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយបុព្វោ នគ្គោ អាគច្ឆតិ ឧបជ្ឈាយមូលកំ ចីវរំ បរិយេសិតព្វំ ។ សចេ អច្ឆិន្នកេសោ អាគច្ឆតិ សង្ឃោ អបលោកេតព្វោ ភណ្ឌុកម្មាយ ។ យេ តេ ភិក្ខវេ អគ្គិកា ជដិលកា តេ អាគតា ឧបសម្បាទេតព្វា ន តេសំ បរិវាសោ

សាស្តាណាហើយ កាលបើមានគេពោលសរសើរចំពោះសាស្តានោះ តាមទិដ្ឋិរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីប្រកាន់របស់សាស្តានោះហើយ ក៏ទឹងទាស់ចិត្តគ្មានសេចក្តីត្រេកអរឡើយ កាលបើមានគេពោលសរសើរព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃវិញ ក៏សប្បាយចិត្តមានកាយនឹងចិត្តអណ្តែតឡើងត្រេកអរក្រៃពេក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះជាហេតុនៃធ្វើ ជាក់ច្បាស់ ក្នុងកិរិយាញុំាងសង្ឃឲ្យត្រេកអររបស់បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃឈ្មោះថាញុំាងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃបានញុំាងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះហើយ លុះត្រឡប់មកវិញ សង្ឃត្រូវឲ្យឧបសម្បទាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរ្ថិយដទៃមានកាយអាក្រាតមក សង្ឃត្រូវស្វែងរកចីវរមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមូលឲ្យ (គឺធ្វើឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យជាប់) ប្រសិនបើបុគ្គលនោះមិនទាន់បានកោរសក់នៅឡើយទេហើយដើរមក ភិក្ខុត្រូវផ្តៀងនឹងសង្ឃដើម្បីធ្វើភណ្ឌុកម្ម (ដើម្បីកោរសក់ឲ្យ[1]) ចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកជដិលណាជាអគ្គិក ជាអ្នកបូជាភ្លើង (បើ) ជនទាំងនោះបានមកហើយ សង្ឃត្រូវឲ្យឧបសម្បទាបាន សង្ឃមិនចាំបាច់ឲ្យបរិវាសដល់ជន

១ នឹងមានតំណែងទៅភាគខាងមុខ ។

ភាគញ្ញោ ។ តំ តស្ស ហេតុ ។ គព្ភោកន្តិ បរិ-
និព្ពានំ តថាគតោ ។ សោ ច ភិក្ខុ ជាតិយា អត-
តិយោ អញ្ញតិត្ថិយេ ទុក្ខតោ [illegible]
[illegible] ខ តស្ស [illegible] ។
[illegible] ។

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គោ ។

[illegible] ។

[១១០] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា [illegible]
អាពាធោ [illegible]
[illegible] ។ [illegible]
[illegible]
[illegible] ។ [illegible][1] [illegible]
[illegible]

---
[1] [illegible] ។

ទាំងនោះឡើយ ។ ការដែលមិនជាប់ចិត្តក្នុងធម៌ទាំងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា [illegible] (គឺកោលាហល [illegible]) [illegible] (គឺកោលាហល [illegible]) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ [illegible] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ [illegible] (សេចក្តីគ្រោះថ្នាក់) [illegible] ។

ចប់ អញ្ញតិត្ថិយវគ្គ ។

ចប់ បណ្ណាសកទី ៣ ។

[១១០] សម័យនោះ អាពាធទាំងឡាយ ៨ យ៉ាង គឺ [illegible] ។ [illegible] ៨ យ៉ាង [illegible] ។ [illegible] ។ [illegible] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ [illegible] (សព្វថ្ងៃនេះ) [illegible]

ពិម្ពិសារោ ឧបដ្ឋាតព្វោ ឥត្ថាគារញ្ច ពុទ្ធប្បមុខោ ច សង្ឃោ[១] នាហំ សក្កោមិ តិកិច្ឆិតុន្តិ ។ សព្វំ សាប-តេយ្យញ្ច តេ អាចរិយ ហោតុ មយញ្ច តេ ទាសា តិកិច្ឆាហិ នោ អាចរិយ តិកិច្ឆាហីតិ ។ អហំ ខ្វយ្យា ពហុកិច្ចោ ពហុករណីយោ រាជា ច មេ មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិ-សារោ ឧបដ្ឋាតព្វោ ឥត្ថាគារញ្ច ពុទ្ធប្បមុខោ ច សង្ឃោ នាហំ សក្កោមិ តិកិច្ឆិតុន្តិ ។ អថ ខោ តេសំ មនុស្សានំ ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខ-សីលា សុខសមាចារា សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ យន្នូន មយំ សមណេសុ សក្យ-បុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យាម តត្ថ ភិក្ខូ ចេវ ឧបដ្ឋហិស្សន្តិ ជីវកោ ច កោមារភច្ចោ តិកិច្ឆិស្សតីតិ ។ អថ ខោ តេ មនុស្សា ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិំសុ ។ តេ ភិក្ខូ បព្វាជេសុំ ឧបសម្បាទេសុំ ។ តេ ភិក្ខូ ចេវ ឧបដ្ឋហិំសុ

១ ម. ភិក្ខុសង្ឃោ ។

ដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹងថែរក្សាជម្ងឺ (អ្នកទាំងឡាយ) បានទេ ។ មនុស្សទាំងនោះនិយាយអង្វរថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សម្បត្តិទាំងអស់ (របស់យើងខ្ញុំជូន)លោក ឯយើងទាំងអស់គ្នាសោតក៏ជាខ្ញុំលោកទៀត បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោកមេត្តាថែរក្សាជម្ងឺយើងទាំងឡាយផង ។ គ្រូពេទ្យនិយាយប្រាប់ថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើន (សព្វថ្ងៃនេះ)ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹងថែរក្សាជម្ងឺ (អ្នកទាំងឡាយ)បានទេ ។ គ្រានោះ ពួកមនុស្សទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ មានសេចក្តីសុខជាប្រក្រតី មានសេចក្តីសុខប្រព្រឹត្តទៅស្មើ ឆាន់ភោជនល្អ សឹងតែសឹងដំណេកដែលខ្យល់ចូលមិនបាន បើដូច្នោះគួរតែយើងទាំងអស់បួសក្នុងពួកសមណៈជាសក្យបុត្រចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងបានបម្រើផង ពេទ្យឈ្មោះជីវកកោមារភច្ចនឹងបានថែរក្សាជម្ងឺផង ក្នុងទីនោះមិនខានឡើយ ។ គ្រានោះពួកមនុស្សទាំងនោះក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយ សូមបួស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យបព្វជ្ជាឧបសម្បទាមនុស្សទាំងនោះ ។ (លុះឲ្យបព្វជ្ជាឧបសម្បទាហើយ) ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បម្រើពួកភិក្ខុដែលមានជម្ងឺនោះ

ជីវកោ ច កោមារភច្ចោ តិកិច្ឆិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ពហូ គិលានេ ភិក្ខូ ឧបដ្ឋហន្តា យាចនពហុលា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហរន្តិ គិលានភត្តំ ទេថ គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ ទេថ គិលានភេសជ្ជំ ទេថាតិ ។ ជីវកោបិ កោមារភច្ចោ ពហូ គិលានេ ភិក្ខូ តិកិច្ឆន្តោ អញ្ញតរំ រាជកិច្ចំ បរិហាបេសិ ។ អញ្ញតរោបិ បុរិសោ បញ្ចហិ អាពាធេហិ ផុដ្ឋោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោច សាធុ មំ អាចរិយ តិកិច្ឆាហីតិ ។ អហំ ខ្វយ្យ[១] ពហុកិច្ចោ ពហុករណីយោ រាជា ច មេ មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ឧបដ្ឋាតព្វោ ឥត្ថាគារញ្ច ពុទ្ធប្បមុខោ ច ភិក្ខុសង្ឃោ ន សក្កោមិ តិកិច្ឆិតុន្តិ ។ សព្វំ សាបតេយ្យញ្ច តេ អាចរិយ ហោតុ អហញ្ច តេ ទាសោ សាធុ មំ អាចរិយ តិកិច្ឆាហីតិ ។ អហំ ខ្វយ្យ ពហុកិច្ចោ ពហុករណីយោ រាជា ច មេ មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ឧបដ្ឋាតព្វោ ឥត្ថាគារញ្ច ពុទ្ធប្បមុខោ ច សង្ឃោ

១ ឱ. ម. អហំ ខ្វយ្យោ ។

គ្រូពេទ្យឈ្មោះជីវកកោមារភច្ចក៏ថែទាំព្យាបាលនោះដែរ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយកាលបម្រើភិក្ខុឈឺជាច្រើនរូប ក៏តែងសូមគេច្រើនពេក អង្វរគេច្រើនពេកដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យនូវគិលានភត្ត (ភត្តដែលប្រគេនដល់ភិក្ខុឈឺ) នូវគិលានុបដ្ឋាកភត្ត (ភត្តដែលគេប្រគេនដល់ភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុឈឺ) នូវគិលានភេសជ្ជៈ (ថ្នាំសម្រាប់ភិក្ខុមានជម្ងឺ) ។ ឯជីវកកោមារភច្ចកាលបើថែទាំព្យាបាលភិក្ខុឈឺច្រើនរូបហើយ ក៏ធ្វេសរាជកិច្ចខ្លះចេញ ។ មានបុរសម្នាក់ទៀតមានអាពាធទាំង ៥ ក៏ចូលទៅរកជីវកកោមារភច្ច ហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោកព្យាបាលខ្ញុំផង ។ ជីវកកោមារភច្ចនិយាយប្រាប់ថា ម្នាលអ្នក ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើន ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹងថែរក្សាជម្ងឺ (អ្នកឯង) បានទេ ។ បុរសនោះនិយាយអង្វរថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សម្បត្តិទាំងអស់ (របស់ខ្ញុំ) នឹងជូន (លោក) ទាំងខ្លួនខ្ញុំសោត ក៏នឹងនៅជាខ្ញុំលោក បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោកមេត្តាថែរក្សាជម្ងឺខ្ញុំផង ។ ជីវកកោមារភច្ចនិយាយប្រាប់ថា ម្នាលអ្នក ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើន (សព្វថ្ងៃនេះ) ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយ ជាធំក្នុងដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹង

នាហំ សក្កោមិ តិកិច្ឆិតុន្តិ ។ អថខោ តស្ស បុរិសស្ស ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ យន្នូនាហំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យំ តត្ថ ភិក្ខូ ចេវ ឧបដ្ឋហិស្សន្តិ ជីវកោ ច កោមារភច្ចោ តិកិច្ឆិស្សតីតិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ តំ ភិក្ខូ បព្វាជេសុំ ឧបសម្បាទេសុំ ។ តំ ភិក្ខូ ចេវ ឧបដ្ឋហិំសុ ជីវកោ ច កោមារភច្ចោ តិកិច្ឆិ ។ សោ អរោគោ អហោសិ ។ អទ្ទសា ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តំ បុរិសំ វិព្ភន្តំ ទិស្វាន តំ បុរិសំ ឯតទវោច ននុ ត្វំ អយ្យ(១) ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ អហោសីតិ ។ ឯវំ អាចរិយាតិ ។ កិស្ស បន ត្វំ អយ្យ(២) ឯវរូបំ អកាសីតិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ឧជ្ឈាយតិ ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម ភទន្តា

១-២ សព្វត្ថ អយ្យោតិ ទិស្សតិ ។

វែទ្យក្សាផង(អ្នកឯង)បានទេ ។ គ្រានោះ បុរសនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ មានសេចក្ដីសុខជាប្រក្រតី មានសេចក្ដីសុខប្រព្រឹត្តទៅស្មើ ឆាន់តែភោជនល្អ សឹងតែលើដំណេក ដែលខ្យល់ចូលមិនបាន បើដូច្នោះគួរតែអញបួសនឹងពួកសមណៈជាសក្យ-បុត្រចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងបម្រើផង ជីវកកោមារភច្ចនឹងថែរក្សាផង ក៏ជានោះមិនខាន លុះរំឭកឃើញដាក់កេតកាលណាហើយទើបនឹក(មកវិញ)ៗ លំដាប់នោះ បុរសនោះចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយសូមបួស ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យបួសឲ្យឧបសម្បទាបុរសនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បម្រើផង ជីវកកោមារភច្ចក៏ថែរក្សាបុរសនោះផង ។ លុះភិក្ខុនោះបានជារោគហើយក៏សឹកទៅវិញ ។ ជីវកកោមារភច្ចបានឃើញបុរសដែលសឹកនោះ លុះឃើញហើយក៏សួរបុរសនោះថា នែអ្នក អ្នកឯងបួសដែលកាលពីដើមឃើញបួសនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បុរសនោះឆ្លើយថា ហ្នឹងហើយលោកអាចារ្យ ។ ជីវកកោមារភច្ចសួរថា នែអ្នក ហេតុដូចម្ដេចបានជាអ្នកឯងធ្វើដូច្នេះ ។ បុរសនោះក៏ប្រាប់រឿងនុ៎ះដល់ជីវកកោមារភច្ច ។ ជីវក-កោមារភច្ចក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើលោកម្ចាស់

បញ្ហា អាហារេ ហិ ចុទ្ទំ បញ្ហាវេសម្ពុត្តិ ។ អថ វោ ជីវិតោ ភោជនាគព្វោ យេន គតក ភោទុបសន្តមិ ឧបសន្តមិត្វា គតព្វំ អតិក្កលេត្វា ឯកាមន្តំ និសីទិ ឯកាមន្តំ និសិន្នោ ខោ ជីវិតោ ភោជនាគព្វោ គតព្វំ ឯតទវោច សាធុ ទេវ្ត អយ្យា បញ្ហា អាហារេ ហិ ទុទ្ទំ ន បញ្ហាវេយុទ្ធិ ។ អថ វោ គតក ជីវតំ ភោជនាគព្វំ ធម្មិយា គថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថ វោ ជីវិតោ ភោជនាគព្វោ គតព្វា ធម្មិយា គថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា គតព្វំ អតិក្កលេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថ វោ គតក ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បគករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា តំក្ខូ អាមន្តេសិ ន តិក្ខវេ បញ្ហា អាហារេ ហិ ចុទ្ទោ បញ្ហាវេតព្វោ យោ បញ្ហា-វេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

គាថាទី ១ ខមកប៉ុប្បុសមនុស្សដែលមានអាកាពតាំង ៨ យ៉ាង (ផ្ទុះ) សោះ ។ ព្រោះនោះ ជីវកកោមារភច្ចទ្រង់ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ជីវកកោមារភច្ចក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំបំបួសមនុស្សដែលមានអាពាធតាំង ៥ យ៉ាងឡើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើជីវកកោមារភច្ចឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកគុណ ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ ជីវកកោមារភច្ចដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកគុណ ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។ គ្រានោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើធម្មីកថាហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលមានអាពាធតាំង ៥ យ៉ាងហើយ អ្នកទាំងឡាយមិនគប្បីបំបួសឡើយ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១០២] តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បច្ចន្តោ កុប្បិតោ ហោតិ ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ សេនានាយកេ មហាមត្តេ អាណាបេសិ គច្ឆថ ភណេ បច្ចន្តំ ឧច្ចិនថាតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ សេនានាយកា មហាមត្តា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បច្ចស្សោសុំ ។ អថ ខោ អភិញ្ញាតានំ អភិញ្ញាតានំ យោធានំ ឯតទហោសិ មយំ ខោ យុទ្ធាភិនន្ទិនោ គច្ឆន្តា បាបញ្ច ករោម ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវាម កេន នុ ខោ មយំ ឧបាយេន បាបា ច វិរមេយ្យាម កល្យាណញ្ច ករេយ្យាមាតិ ។ អថ ខោ តេសំ យោធានំ ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្មចារិនោ សមចារិនោ ព្រហ្មចារិនោ សច្ចវាទិនោ សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា សចេ ខោ មយំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យាម ឯវំ មយំ បាបា ច វិរមេយ្យាម កល្យាណញ្ច ករេយ្យាមាតិ ។ អថ ខោ តេ យោធា ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចឹសុ ។ តេ ភិក្ខូ

[១០២] សម័យនោះឯង មានកើតបះបោរនៅស្រុកចុងដែនរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ក៏ទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់មហាមាត្យទាំងឡាយដែលជានាយកលើសេនាថា ម្នាលនាយ អ្នកទាំងឡាយចូរទៅត្រួតត្រាមើលស្រុកចុងដែន ។ មហាមាត្យទាំងឡាយជានាយកលើសេនាទទួលព្រះរាជឱង្ការរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈថា ព្រះករុណាពិសេស លំដាប់នោះ ពួកយោធាដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីខ្ទរ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយត្រេកត្រអាលក្នុងការច្បាំង កាលបើទៅច្បាំងហើយ ឈ្មោះថាធ្វើនូវបាបផង ឈ្មោះថាទទួលសាងនូវអំពើបាបដ៏ច្រើនផង យើងទាំងឡាយគួរវៀរចាកបាប និងគួរធ្វើអំពើល្អដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ទើបពួកយោធាទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះ (ទៀត) ថា មានតែពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះហើយ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ និយាយពាក្យទៀងត្រង់ មានសីល មានកល្យាណធម៌ ប្រសិនណាជាយើងទាំងឡាយទៅបួសនឹងពួកសមណៈជាសក្យបុត្រហើយ យើងគង់នឹងបានវៀរចាកបាបផង បានធ្វើបុណ្យផង ដោយចំណង់យ៉ាងនេះឯង ។ លុះគិតដូច្នេះហើយ ពួកយោធាទាំងនោះក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយសូមនូវបួស ។ ភិក្ខុ-

បព្វាជេសុំ ឧបសម្បាទេសុំ ។ សេនានាយកា មហាមត្តា រាជភដេ បុច្ឆិំសុ កិន្នុ ខោ ភណេ ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ច យោធា ន ទិស្សន្តីតិ ។ ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ច សាមិ យោធា ភិក្ខូសុ បព្វជិតាតិ ។ សេនានាយកា មហាមត្តា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា រាជភដេ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។ សេនានាយកា មហាមត្តា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ វោហារិកេ មហាមត្តេ បុច្ឆិ យោ ភណេ រាជភដំ បព្វាជេតិ កិំ សោ បសវតីតិ ។ ឧបជ្ឈាយស្ស ទេវ សីសំ ឆេទេតព្វំ អនុស្សាវកស្ស ជិវ្ហា ឧទ្ធរិតព្វា គណស្ស ឧបឌ្ឍផាសុកា ភញ្ជិតព្វាតិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវន្តំ ឯតទវោច

ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឲ្យបព្វជ្ជា ឧបសម្បទា ដល់ពួកយោធាទាំងនោះ ។ ពួកមហាមាត្យជានាយកលើសេនាសួរពួករាជមាត្យ (ខ្ញុំរាជការ) ទាំងឡាយថា នែនាយ ពួកយោធាឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ហេតុដូចម្ដេចក៏មិនឃើញ ។ រាជមាត្យឆ្លើយថា បពិត្រម្ចាស់ ពួកយោធាឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ទៅបួសក្នុងពួកភិក្ខុហើយ ។ មហាមាត្យទាំងឡាយដែលជានាយកលើសេនាក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រម្ដេចសមបើនឹងបំបួសរាជមាត្យ (ខ្ញុំរាជ) នោះ ។ ពួកមហាមាត្យដែលជានាយកលើសេនាក៏ក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈទ្រង់សួរមហាមាត្យដែលប្រកបដោយវោហារ (ចៅក្រម) ថា នែនាយ អ្នកណាបំបួសរាជមាត្យ អ្នកនោះត្រូវទទួលទោសដូចម្ដេច ។ មហាមាត្យក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ត្រូវកាត់ក្បាលឧបជ្ឈាយ៍ ត្រូវផ្ដាច់អណ្ដាតនៃអនុស្សាវកាចារ្យ ត្រូវកាត់ឆ្អឹងជំនីរពាក់កណ្ដាលរបស់គណៈសង្ឃ ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈទ្រង់គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទ្រង់ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះ

សន្តិ ភន្តេ រាជានោ អស្សទ្ធា អប្បសន្នា តេ អប្បមត្តកេនបិ ភិក្ខូ វិហេឋេយ្យុំ សាធុ ភន្តេ អយ្យា រាជភដំ ន បព្វាជេយ្យុន្តិ ។ អថខោ ភគវា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ រាជភដោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១០៣] តេន ខោ បន សមយេន ចោរោ អង្គុលិមាលោ ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ មនុស្សា បស្សិត្វា ឧព្ពិជ្ជន្តិបិ ឧត្តសន្តិបិ[១] បលាយន្តិបិ អញ្ញេនបិ គច្ឆន្តិ អញ្ញេនបិ មុខំ ករោន្តិ ទ្វារំបិ

១ ឧត្រសន្តិបីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះដ៏មានបុណ្យដ៏ចំរើន មានពួកស្តេចខ្លះទៅមិនមានសទ្ធា មិនមានជ្រះថ្លា ពួកស្តេចទាំងនោះប្រើពាល ជាក់នឹងបៀតបៀនភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយហេតុបន្តិចបន្តួចខ្លះមិនខាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំគប្បីបំបួសរាជភដាមាត្យឡើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈឲ្យទ្រង់ឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកគុណ ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មីកថា ។ ឯព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យកគុណ ឲ្យអាចហានឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណយាងចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសរាជភដទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១០៣] សម័យនោះឯង ចោរឈ្មោះអង្គុលិមាលបួសនៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយ ខ្លះភ្ញាក់ផ្អើល ខ្លះតក់ស្លុតញាប់ ខ្លះរត់ទៅ ខ្លះដើរទៅដោយផ្លូវដទៃ ខ្លះបែរមុខចេញទៅ

ថកេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ធជពទ្ធំ(១) ចោរំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ(២) ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ធជពទ្ធោ ចោរោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(១០៤) តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស អនុញ្ញាតំ ហោតិ យេ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជន្តិ ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ ចោរិកំ កត្វា ការាយ ពទ្ធោ ហោតិ ។ សោ ការំ ភិន្ទិត្វា បលាយិត្វា ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ មនុស្សា បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ អយំ សោ ការាភេទកោ ចោរោ ហន្ទ នំ នេមាតិ ។ ឯកច្ចេ ឯវ-

១ ម. ធជពទ្ធំ ចោរំ បព្វាជេស្សន្តិ ។ ២ ឱ. ... ចោរំ បព្វាជេស្សន្តិ ។

ផ្សេង ខ្លះបិទទ្វារ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រមិនសមបើនឹងបំបួសចោរដែលប្រាកដទង់ជ័យ (គឺចោរដែលមានឈ្មោះល្បីល្បាញផ្ទុះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទះបង្អាប់ហើយ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសចោរដែលប្រាកដទង់ជ័យឡើយ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១០៤) សម័យនោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយជាធំក្នុងដែនមគធៈបានទ្រង់អនុញ្ញាតថា ជនទាំងឡាយណាដែលបួសក្នុងសំណាក់សមណៈជាសក្យបុត្រ ជនដទៃធ្វើទោសអ្វីមួយដល់ជនពួកនោះមិនបានឡើយ (ព្រោះថា) ធម៌ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងល្អហើយ ជនពួកនោះចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ ក៏សម័យនោះ មានបុរសម្នាក់ធ្វើចោរកម្មហើយជាប់គេឃុំនៅក្នុងគុក ។ បុរសនោះទំលាយគុកបានហើយក៏រត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយនិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះឯងដែលជាចោរទំលាយគុក ហៃពួកយើងចូរនាំយកវាទៅ ។ ពួកមនុស្សខ្លះនិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា នែពួកយើងទាំងឡាយ ពួក

មាហំសុ មាយ្យា(១) ឯវំ អវចុត្ថ អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេន យេ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជន្តិ ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អភយូវរា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា នយិមេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ កថំ ហិ នាម ការភេទកំ ចោរំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ការភេទកោ ចោរោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(១០៨) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ ចោរិកំ កត្វា បលាយិត្វា ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ សោ ច រញ្ញោ អន្តេបុរេ លិខិតោ ហោតិ យត្ថ បស្សិតព្វោ(២) តត្ថ ហន្តព្វោតិ ។ មនុស្សា បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ អយំ សោ លិខិតកោ ចោរោ

១ សព្វត្ថ មាយ្យោតិ ទិស្សតិ ។ ២ បស្សិតព្វោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

កុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង (ឡើយ) ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ព្រះអង្គបានអនុញ្ញាតហើយថា ជនទាំងឡាយណាបួសក្នុងសំណាក់សមណៈជាសក្យបុត្រ ជនដទៃធ្វើទោសអ្វីមួយដល់ជនពួកនោះមិនបានឡើយ (ព្រោះថា) ធម៌ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់សំដែងល្អហើយ ជនពួកនោះចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះជាអ្នកបានព្រះរាជទានអភ័យ ពួកសមណៈទាំងនេះជនដទៃធ្វើទោសអ្វី ៗ មិនបានឡើយ ហេតុដូចម្ដេចបានជាមកហ៊ានបំបួសចោរដែលទំលាយគុក (ដូច្នេះ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសចោរដែលទំលាយគុកទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១០៨) សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ធ្វើចោរកម្មហើយរត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ។ បុរសនោះឯងក៏រាជការបានឲ្យគេកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជីខាងក្នុងបុរីនៃស្ដេចថា បើនរណាបានឃើញក្នុងទីណា ត្រូវតែសម្លាប់ក្នុងទីនោះ ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា លោកនេះឯងជាចោរដែលមានគេកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជី

ហន្ទ នំ នេមាតិ ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ មាយ្យា

ឯវំ អវចុត្ថ អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាគធេន សេនិយេន

ពិម្ពិសារេន យេ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជន្តិ

ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរន្តុ

ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។

មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អភយូវរា ឥមេ

សមណា សក្យបុត្តិយា នយិមេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ

កថំ ហិ នាម ឥណាយិកំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឥណាយិកោ

បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក-

ដស្សាតិ ។

[illegible] ។ ពួកមនុស្សខ្លះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែនាយទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំនិយាយយ៉ាងនេះ (ឡើយ) ព្រោះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតហើយថា ជនទាំងឡាយណាមួយចូលបួសក្នុងពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ ជនទាំងនោះអ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វី ១ មិនបានឡើយ (ព្រោះ) ធម៌ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់សំដែងដោយល្អហើយ ជនទាំងនោះចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាអ្នកបានទទួលព្រះរាជទានអភ័យហើយ ពួកសមណៈទាំងនេះអ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វី ១ មិនបានឡើយ [illegible] ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសបុគ្គលដែលជំពាក់បំណុលគេ (១) ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

---

១ អដ្ឋកថាថា មនុស្សណាដែល [illegible]

[១០៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ កសាហតោ កតទណ្ឌកម្មោ ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា កសាហតំ កតទណ្ឌកម្មំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ កសាហតោ កតទណ្ឌកម្មោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(១០៧) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ លក្ខណាហតោ កតទណ្ឌកម្មោ ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា លក្ខណាហតំ កតទណ្ឌកម្មំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។

[១០៦] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ជាមនុស្សមានស្នាមដែលគេវាយដោយរំពាត់ គេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ មិនសមបើបួសមនុស្សដែលមានស្នាមរំពាត់ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ (ដូច្នេះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបួសមនុស្សដែលមានស្នាមរំពាត់ ដែលគេធ្វើទណ្ឌកម្មហើយទេ(១) ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១០៧] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ជាមនុស្សដែលគេចៀរចៀនឲ្យមានស្នាកស្នាម ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រមិនសមបើនឹងបំបួសមនុស្សដែលគេចៀរចៀនឲ្យមានស្នាកស្នាម ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ (ដូច្នេះ) សោះ ។

១ អដ្ឋកថា ថា មនុស្សដែលជំពាក់បំណុលគេហើយគេវាយនឹងរំពាត់ឲ្យមានដំបៅដាច់ហើយ ឈ្មោះថា គឺមនុស្សដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ ។ បើដំបៅនោះនៅស្រស់ ៗ ដរាបណា មិនគប្បីឲ្យបព្វជ្ជាដរាបនោះ ។ តែបើធ្វើឲ្យដំបៅឲ្យស្រះជាផ្ទៃប្រក្រតីហើយគប្បីឲ្យបព្វជ្ជាបាន ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ លក្ខ-ណាហតោ កតទណ្ឌកម្មោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វា-ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១០៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ឥណាយិកោ បលាយិត្វា ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ ធនិយា បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ អយំ សោ អម្ហាកំ ឥណាយិកោ ហន្ទ នំ នេមាតិ ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ មាយ្យា ឯវំ អវចុត្ថ អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេន យេ សមណេសុ សក្យបុត្តិ-យេសុ បព្វជន្តិ ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ ស្វាក្ខាតោ

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលគេចៀត-ចៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម(១) ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្ម ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១០៨) សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ជាមនុស្សជំពាក់បំណុលគេ ហើយរត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកម្ចាស់ទ្រព្យបានឃើញហើយ ក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា បុរសនេះហើយដែលជំពាក់បំណុលយើងនោះ បើដូច្នោះពួកយើងនាំវាទៅ ។ មនុស្សមួយពួកក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំនិយាយពាក្យដូច្នេះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ បានទ្រង់អនុញ្ញាតហើយថា អ្នកណាបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈសក្យបុត្រ អ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វីៗ ដល់អ្នកនោះមិនបានឡើយ ធម៌ព្រះដ៏មានបុណ្យសំដែងហើយ

១ អដ្ឋកថា ថា មនុស្សដែលគេធ្វើឲ្យមានស្លាកស្នាមដោយដែកក្តៅស្រង់ផ្កាល្ពៅ ត្រង់អវយវៈ មានថ្ងាសជាដើមក្តី ។ បើមនុស្សនោះជាអ្នកងារ តែរួចផុតទោសស្រេច ១ មិនគួរឲ្យបព្វជ្ជាឡើយ ។ បើដំបៅនោះជាសះពេញមានស្បែកដុះឡើងវិញហើយ តែស្នាមនៅប្រាកដ ជាំ សៀមស្លាកស្នាមដែលគេចៀតចៀននោះ កុំឲ្យបព្វជ្ជា ។

ធម្មោ ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយា-យាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិបាចេន្តិ អភយូវរា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា នយិមេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ កថំ ហិ នាម ឥណាយិកំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឥណាយិកោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១០៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ទាសោ បលាយិត្វា ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ អយ្យិកា បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ អយំ សោ អម្ហាកំ ទាសោ ហន្ទ នំ នេមាតិ ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ មាយ្យា ឯវំ អវចុត្ថ អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេន យេ សមណេសុ សក្យបុត្តិ-យេសុ បព្វជន្តិ ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស

ដោយពិតៈ អ្នកទាំងនោះចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈសក្យបុត្រទាំងនេះជាបុគ្គលបានព្រះរាជអភ័យ ពួកសមណៈទាំងនេះអ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វី ៗ មិនបានឡើយ មិនសមបើនឹងបំបួសមនុស្សដែលជំពាក់បំណុលគេ (ដូច្នេះ) សោះ ៗ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៗ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសមនុស្សដែលជំពាក់បំណុលគេទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ៗ

(១០៩) សម័យនោះឯង មនុស្សជាខ្ញុំគេម្នាក់រត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ៗ លុះពួកម្ចាស់បំណុលគេបានឃើញហើយក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បុរសនេះហើយដែលជាខ្ញុំរបស់យើងទាំងឡាយនោះ បើដូច្នោះ យើងនាំទៅវិញ ៗ មនុស្សមួយពួកនិយាយដូច្នេះថា ម្នាលអ្នកដ៏ម្ចាស់ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ (ព្រោះ) ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈបានទ្រង់អនុញ្ញាតហើយថា ពួកជនណាបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ ពួកជនទាំងនោះអ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វី ៗ មិនបានឡើយ ធម៌ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយដោយពិតៈ ពួកជនទាំងនោះចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដើម្បីធ្វើនូវ

អន្តកិរិយាយាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អភយូវរា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា នយិមេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ កថំ ហិ នាម ទាសំ បព្វាជេស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ទាសោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១១០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ កម្មារភណ្ឌុ មាតាបិតូហិ សទ្ធឹ ភណ្ឌិត្វា អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស កម្មារភណ្ឌុស្ស មាតាបិតរោ តំ កម្មារភណ្ឌុំ វិចិនន្តា អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆឹសុ អបិ ភន្តេ ឯវរូបំ ទារកំ បស្សេយ្យាថាតិ ។ ភិក្ខូ អជានំយេវ អាហំសុ ន ជានាមាតិ អបស្សំយេវ អាហំសុ ន បស្សាមាតិ ។ អថខោ តស្ស កម្មារភណ្ឌុស្ស មាតាបិតរោ តំ

ព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ បុគ្គលបានព្រះរាជអភ័យ សមណៈទាំងនេះអ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វីៗ មិនបានឡើយ មិនសមបើនឹងបំបួសមនុស្សដែលជាខ្ញុំគេ (ទាសៈ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលជាខ្ញុំគេទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១០] សម័យនោះឯង មានទារកម្នាក់ទំពែកជាកូនជាងមាស(១) ឈ្លោះប្រកែកនឹងមាតាបិតាហើយ ទៅកាន់អារាមបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ឯមាតាបិតារបស់ទារកនោះ កាលដែលតាមរកមើលទារកនោះក៏បានទៅដល់អារាមហើយ សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកលោកបានប្រទះឃើញទារកមានសភាពយ៉ាងនេះដែរឬ ។ ពួកភិក្ខុដែលមិនដឹងមែនក៏ប្រាប់ថា យើងទាំងឡាយមិនដឹងទេ ពួកភិក្ខុដែលមិនឃើញមែនក៏ប្រាប់ថា យើងទាំងឡាយមិនឃើញទេ ។ ឯមាតាបិតារបស់ទារកនោះ កាលបើ

១ អដ្ឋកថា ថា ទារកនោះជាកូនជាងមាស កោរក្បាលទាំង ១ ជុំវិញ ទុកតែជុក ៥ អន្ទើទៅលើក្បាល ។

កម្មារភណ្ឌុំ វិចិនន្តា ភិក្ខូសុ បព្ពជិតំ ទិស្វា(១) ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អលជ្ជិនោ ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ទុស្សីលា(២) មុសាវាទិនោ ជានន្តាយេវ អាហំសុ ន ជានាមាតិ បស្សន្តាយេវ(៣) អាហំសុ ន បស្សាមាតិ អយំ ទារកោ ភិក្ខូសុ បព្ពជិតោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្ស កម្មារភណ្ឌុស្ស មាតាបិតូនំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃំ អបលោកេតុំ ភណ្ឌុកម្មាយាតិ ។

១ ទិស្វាតិ អក្ខរំ ពោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឯត្ថន្តរេ ពហុអក្ខរានិ ទិស្សន្តិ ។ ៣ ម. បស្សន្តាយេវ ។

ក៏ដើររកមើលទៅ ក៏ឃើញទារកនោះបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាបុគ្គលឥតមានខ្មាស ទ្រុស្តសីល និយាយពាក្យកុហក ចុះដឹងដែរ តែនិយាយថាមិនដឹង ម្នាះឃើញដែរ តែនិយាយថាមិនឃើញ ទារកនេះបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយតើ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮសំដីនៃមាតាបិតារបស់ទារកនោះពោលទោស តិះ-ដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអបលោក (ប្រាប់) សង្ឃហើយសឹមធ្វើភណ្ឌុកម្ម(១) ។

១ អដ្ឋកថា ថា បើប្រាប់ភណ្ឌុកម្មនោះត្រូវប្រមុំភិក្ខុដែលមានក្នុងសីមា នាំបព្វជ្ជាបេក្ខៈទៅក្នុងទីនោះហើយប្រាប់ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណាសូមប្រាប់ភណ្ឌុកម្មរបស់ទារកនេះចំពោះសង្ឃ បីដង ពីរដង ឬម្តង ក៏បាន ។ បើទីជាសេភាគមានភិក្ខុ ១០-២០-៣០ រូប ទោះសាលាវិហារឬគុហាល្អរបស់ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវតែណាត្រូវប្រាប់ត្រឹមណោះ ។ បើក្នុងនោះមិនមានភិក្ខុច្រើនជាងហាន លំបាកនឹងប្រមុំភិក្ខុឲ្យសព្វគ្រប់ ត្រូវតែទៅកាន់ ទីស្ពាន-នទី-ឬខណ្ឌសីមាហើយឲ្យបព្វជ្ជាចុះ ។ បព្វជ្ជាបេក្ខៈដែលកោរសក់ទុកបួងហើយ មិនចាំបាច់ប្រាប់ភណ្ឌុកម្មនឹងឲ្យបព្វជ្ជាតែម្តងក៏បាន ។ បព្វជ្ជាបេក្ខៈដែលសក់ដងនាងគឺរនក្តុលី ត្រូវតែប្រាប់សិនទើបឲ្យបព្វជ្ជាបាន ។

[១១១] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ សត្តរសវគ្គិយា ទារកា សហាយកា ហោន្តិ ឧបាលិ ទារកោ តេសំ បាមោក្ខោ ហោតិ ។ អថខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ(១) ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ ឧបាយេន ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អថខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ(២) ឯតទហោសិ សចេ ខោ ឧបាលិ លេខំ សិក្ខេយ្យ ឯវំ ខោ ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អថខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ(៣) ឯតទហោសិ សចេ ខោ ឧបាលិ លេខំ សិក្ខិស្សតិ អង្គុលិយោ ទុក្ខា ភវិស្សន្តិ សចេ ខោ ឧបាលិ គណនំ សិក្ខេយ្យ ឯវំ ខោ ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អថខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ ឯតទហោសិ សចេ ខោ ឧបាលិ គណនំ សិក្ខិស្សតិ ឧរស្ស ទុក្ខោ ភវិស្សតិ សចេ ខោ ឧបាលិ រូបំ សិក្ខេយ្យ ឯវំ ខោ

១-២-៣-៤. មាតាបិតុន្នំ ។

[១១១] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានពួកទារកជាសំឡាញ់គ្នា ១៧ពួក មានទារកឈ្មោះឧបាលិ ជាប្រធានរបស់ពួកទារកទាំងនោះ ។ ឯមាតាបិតារបស់ទារកឈ្មោះឧបាលិ បានគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា កាលណាបើយើងទាំងឡាយទៅហើយ ឧបាលិគប្បីចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយទំនងដូចម្ដេចនេះ ។ ទើបមាតាបិតារបស់ឧបាលិ គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា បើសិនណាជាឧបាលិ រៀនសរសេរអក្សរ កាលណាបើយើងទាំងឡាយទៅ ប្រហែលជាឧបាលិគប្បីចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯង ។ មាតាបិតារបស់ឧបាលិ គិតគ្នាយ៉ាងនេះទៀតថា បើឧបាលិ នឹងរៀនសរសេរអក្សរ ម្រាមដៃ (របស់ឧបាលិ) គឺនឹងលំបាក បើសិនណាជាឧបាលិ គ្រាន់តែរៀនគណនាវិញ ប្រហែលជាកាលណាបើយើងទាំងឡាយទៅ ឧបាលិគប្បីចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯង ។ លំដាប់ពីនោះមក មាតាបិតារបស់ឧបាលិគិតគ្នាដូច្នេះទៀតថា បើឧបាលិនឹងរៀនគណនា ទ្រូង (របស់ឧបាលិ) គឺនឹងលំបាក ប្រសិនណាជាឧបាលិគ្រាន់តែរៀនរូបនិមិត្តវិញ

ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អថ ខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ ឯតទហោសិ សចេ ខោ ឧបាលិ រូបំ សិក្ខិស្សតិ អក្ខីនិ ទុក្ខានិ ភវិស្សន្តិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ សចេ ខោ ឧបាលិ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យ ឯវំ ខោ ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អស្សោសិ ខោ ឧបាលិ ទារកោ មាតាបិតូនំ ឥមំ កថាសល្លាបំ ។ អថ ខោ ឧបាលិ ទារកោ យេន តេ ទារកា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ទារកេ ឯតទវោច ឯថ មយំ អយ្យា(១) សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជិស្សាមាតិ ។ សចេ ខោ ត្វំ អយ្យ(២) បព្វជិស្សសិ ឯវំ មយម្បិ បព្វជិស្សាមាតិ ។ អថ ខោ តេ ទារកា ឯកមេកស្ស មាតាបិតរោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ អនុជានាថ មំ

១ សព្វត្ថ អយ្យោតិ ទិស្សតិ ។ ២ សព្វត្ថ អយ្យោតិ ទិស្សតិ ។

ដល់កាលណាតែយើងទាំងពីរឆ្ងាយទៅ ឧបាលិប្រហែលជា នឹងបានចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយអាការដូច្នេះឯង ។ ក្រោយមកទៀត មាតាបិតារបស់ឧបាលិគិតឃើញដូច្នេះថា បើកុមារឧបាលិ រៀនរូប នឹងមានទុក្ខព្រោះលំបាកភ្នែក ដូច្នេះ មានតែពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ មានប្រក្រតីសីលជាសុខ មានសមាចារស្រួល ឆាន់ភោជនល្អ សឹងដេកលើដំណេកក្នុងទីឆ្ងាយពីចាប់ខ្យល់គ្មាន បើសិនណាជាឧបាលិបានបួសក្នុងសំណាក់ ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ បើដល់កាលណាតែយើងទាំងពីរឆ្ងាយទៅ ឧបាលិនឹងបានចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ។ ២ ឧបាលិទារកបានឮពាក្យចរចារបស់មាតានឹងបិតាយ៉ាងនេះហើយ ។ លំដាប់តពីនោះមក ឧបាលិទារកក៏ចូលសំដៅទៅរកពួកក្មេងកម្លោះនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកក្មេងទាំងនោះថា នែនាយទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងទៅបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ ។ ពួកក្មេងទាំងនោះនិយាយដូច្នេះថា នែនាយ បើអ្នកបួសមែន យើងទាំងឡាយក៏នឹងបួសដូចអ្នកដែរ ។ លំដាប់នោះ ពួកក្មេងកម្លោះនោះក៏ចូលទៅរកមាតានឹងបិតារៀងខ្លួនហើយ និយាយពាក្យនេះថា សូមអ្នកទាំងពីរអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំចេញចាកផ្ទះទៅបព្វជ្ជា

អង្គារស្ស អចេតាយំ បត្ថរាយតិ ។ អថ វា កេសំ ជាតកោណំ មាតាបិតរោ សម្ភូតោ ដាកោ សមាទជ្ជា កាយប្បមាណពិប្បយាតិ អនុជាតិស្ស ។ គេ កិច្ចា ឧប-សង្គិត្តា បត្ថទំ យាតិស្ស ។ គេ កិច្ចា បញ្ញាវេសំ ឧប-សម្បាទេស្ស ។ គេ វត្តិយា បត្តសស្សយំ បត្តដ្ឋាយ កេនង្គំ យាតុំ ១៩ កត្តំ ១៩ ទាឋនីយំ(*) ១៩ជាតិ ។ កិច្ចា បរិមាណស្ស អាគមេ៥ អាកុសា យាវ វិកាយតិ សបេ យាតុ កាំសុត្រ បីស្សេ៥ សបេ កត្តំ កាំសុត្រ កុញ្ញសេ៥ សបេ ទាឋនីយំ កាំសុត្រ ទាតិស្ស៥ តោ បេ កាំសុត្រ យាតុ ក កត្តំ ក ទាឋនីយំ ក ចណ្ឌាយ បរិត្ត កុញ្ញ-ស្សជាតិ ។ បរិមេ្ស តោ គេ កិច្ចា កិច្ចាហិ វុច្ចមានា កេនទេ្វ(*) យាតុំ ១៩ កត្តំ ១៩ ទាឋនីយំ ទេ៥ជាតិ សេនាសនំ ឧបាទង្គិបិ ឧទ្ធិហង្គិបិ ។ អស្សោសំ តោ កកក វត្តិយា បត្តសស្សយំ បត្តដ្ឋាយ ដាកោសង្គំ សុត្តាន កាយស្សង្គំ កាបង្គំ កាឧទ្ទេសំ តាំង្គុ តោ សោ កាបទ្ធ ដាកោសទ្ធោតិ ។ អថ វា កាយស្សោ កាបទ្ធោ

* មាតិកាយោជនា ក្រុង ពោធិកោ និស្សយ ។

ក្រុងស៊ាកចាត់ចូលមកផ្ទះ ។ ចំណានគ្រឹះពិតបាលសំកុងតំណែងនោះ យល់ឃើញថា គួរតែក្រុងតំណែងសំគាល់នោះនាយរោចគ្គីព្រៃទាំងស្រុក ទានជំណានប្តូ កំពន្លាតខ្សែ ។ គួរតែក្រុងតំណែងនោះចូលទៅកាកក្កុងតំណែងឡាយហើយសួរបញ្ជាត់ ។ កិច្ចតំណែងឡាយគឺប្រកួតអំពីសម្ពាកក្រុងសម្បូណនោះ ។ គួរកិច្ច (ក្រុង) តំណែងនោះក្រោករឿងហើយយកការស៊ើបបត្តសស្សយនៃកម្រិតថា សូមលោកឲ្យបបាណ ឲ្យបាយមក ឲ្យទៅផ្ទះព្រឹទ្ធទំពាស៊ីមក ។ កិច្ចតំណែងឡាយនិយាយយាគឺនោះថា គួរតាស្រាសតិនិឡាយចូលទំពាំងកម្រិតស៊ីន ហើយខបបស៊ើមតាន់ទុំ ហើយឧកគួសិមតាន់ទុំ ហើយតាន់ទុំ បេដាព្រឹទ្ធធំពាស៊ីសិមទំពាស៊ីទុំ ហើយបាត្តី កត្តទី ផ្ទះព្រឹទ្ធទំពាស៊ីគ្គីបំនេាន ចូលក្រោយទៅមើលបំណុលក្តុះហើយសឹមតាន់ទុំ ។ ឯគួរកិច្ច (ក្រុង) សម្បូណនោះ កាលបើកិច្ចតំណែងឡាយ និយាយយាគឺនោះហើយការទិទំនៃយកម្រុកព្រៃចំកិច្ចតំណែងឡាយថា សូមលោកឲ្យបបាយមក ឲ្យបាយមក ឲ្យទៅផ្ទះព្រឹទ្ធទំពាស៊ីមក លុះយកតាមផ្ទះហើយកំពុងកាត់សេនាសនៈខ្ទះ ដោយស្រែចបសេនាសនៈខ្ទារ ព្រែមិនន ព្រែកានបាននិច្ចទីនេះទៀងកម្រិតបត្តសស្សយនៃកម្រិតទិច្ចបានឲ្យសំឡេងក្តូនក្រុង លុះទិច្ចបានស្តាប់ហើយក៏ទៅព្រែកានខ្ពង់បានកាយបកហើយ ទំនួកាស់ស្អាតទាលកានខ្ពស់ឡេងនោះឡើងសំឡេងក្តូនក្រុងថ្មី ។ ក្រែនោះ ក្រែកានខ្ពង់

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ ជានំ ឩនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧបសម្បាទេន្តីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តេ ភិក្ខវេ មោឃបុរិសា ជានំ ឩនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧបសម្បាទេស្សន្តិ ឩនវីសតិវស្សោ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ អក្ខមោ ហោតិ សីតស្ស ឧណ្ហស្ស ជិឃច្ឆាយ បិបាសាយ ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សានំ ទុរុត្តានំ ទុរាគតានំ វចនបថានំ ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្វានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អនធិវាសកជាតិកោ ហោតិ វីសតិវស្សោ ច ខោ ភិក្ខវេ បុគ្គលោ ខមោ ហោតិ សីតស្ស ឧណ្ហស្ស ជិឃច្ឆាយ បិបាសាយ ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សានំ ទុរុត្តានំ ទុរាគតានំ វចនបថានំ

ដ៏មានអាយុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរបញ្ជាក់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុដឹងច្បាស់ បុគ្គលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយ ឲ្យឧបសម្បទា ពិតមែនឬ ។ ព្រះភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះដឹងថាបុគ្គលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយ មិនសមបើឲ្យឧបសម្បទា (ដូច្នេះ) ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ព្រោះ) បុគ្គលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំ រមែងមិនអត់ធន់ត្រជាក់ ក្តៅ ឃ្លាន ស្រេក នឹងរមែងជាបុគ្គលមិនអត់ធន់ព្រោះសម្ផស្សរបស់រោមមូសខ្យល់កំដៅថ្ងៃនឹងសត្វលូនវារទាំងឡាយ នឹងនូវពាក្យដែលគេនិយាយមិនពីរោះ [illegible] នឹងទុក្ខវេទនាដែលប្រព្រឹត្តក្នុងសរីរកាយកើតឡើងហើយជាទុក្ខក្លាខ្លាំង មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីគាប់ចិត្ត នឹងជាទីខ្សោះជីវិត (នោះបានឡើយ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះតែបុគ្គលមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំ ទើបជាមនុស្សអត់ធន់ត្រជាក់ ក្តៅ ឃ្លាន ស្រេក នឹងជាមនុស្សអត់ធន់ព្រោះសម្ផស្សរបស់រោមមូសខ្យល់កំដៅថ្ងៃនឹងសត្វលូនវារទាំងឡាយ នឹងនូវពាក្យដែលគេនិយាយមិនពីរោះ

ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្វានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អធិវាសកជាតិកោ ហោតិ ។ នេតំ ភិក្ខវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ ។បេ។ វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ ជានំ ឩនវីសតិវស្សោ បុគ្គលោ ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោតិ ។

(១០៦) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរំ កុលំ អហិវាតករោគេន កាលកតំ ហោតិ ។ តស្ស បិតាបុត្តកា សេសា ហោន្តិ ។ តេ ភិក្ខូសុ បព្វជិត្វា ឯកតោវ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ អថខោ សោ ទារកោ បិតុនោ ភិក្ខាយ ទិន្នាយ ឧបធាវិត្វា ឯតទវោច មយ្ហម្បិ តាត ទេហិ មយ្ហម្បិ តាត ទេហីតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អព្រហ្មចារិនោ

ព្រោះរន្ធត់ នឹងទុក្ខវេទនាដែលប្រព្រឹត្តក្នុងសរីរកាយកើតឡើងហើយដ៏ក្លាខ្លាំងក្រៃ មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីគាប់ចិត្ត នឹងនាំឲ្យខូចជីវិត ([illegible]) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកបុគ្គលមានឆ្នាំគ្រប់ម្ភៃ ... ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នឹងដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លាក្រៃលែងឡើងនៃពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយទេ ។បេ។ លុះទ្រង់តិះដៀលហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវដឹងថាបុគ្គលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំ ហើយឲ្យឧបសម្បទាទេ ។ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើឲ្យសមគួរតាមធម៌[១] ។

[១០៦] សម័យនោះឯង មានត្រកូល ១ ធ្វើមរណកាលស្លាប់អស់ដោយអហិវាតករោគ[២] ។ ត្រកូលនោះនៅសល់តែបិតានឹងបុត្រតូច ។ បិតានឹងបុត្រតូចទាំងនោះ បួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតជាមួយគ្នា ។ ឯទារកនោះ កាលបើមានគេឲ្យភិក្ខាដល់បិតា ក៏ស្ទុះរត់ទៅជិតហើយនិយាយពាក្យនេះថា ឪពុក ឲ្យខ្ញុំផង ឪពុក ឲ្យខ្ញុំផង ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ មិន

១ ក្នុងមហាវិភង្គ ត្រង់ឩនវីសតិវស្សសិក្ខាបទទី ៥ នៃសប្បាណកវគ្គទី ៧ ក្នុងបាចិត្តិយកណ្ឌ ថា ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ ២ រោគកើតអំពីខ្យល់មានពិសដូចពិសពស់ ។

ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា អយំ ទារកោ ភិក្ខុនិយា ជាតោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឩនបណ្ណរសវស្សោ ទារកោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១១៣] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឧបដ្ឋាកកុលំ សទ្ធំ បសន្នំ អហិវាតករោគេន កាលកតំ ហោតិ ។ ទ្វេ ច ទារកា សេសា ហោន្តិ ។ តេ បោរាណកេន អាចិណ្ណកប្បេន ភិក្ខូ បស្សិត្វា ឧបធាវន្តិ ។ ភិក្ខូ អបសាទេន្តិ ។ តេ ភិក្ខូហិ អបសាទិយមានា រោទន្តិ ។ អថខោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន ឩនបណ្ណរសវស្សោ ទារកោ បព្វាជេតព្វោតិ ឥមេ ច ទារកា ឩនបណ្ណរសវស្សា កេន នុ ខោ ឧបាយេន ឥមេ ទារកា ន វិនស្សេយ្យុន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ឧស្សហន្តិ បន

ប្រព្រឹត្តមិនប្រសើរ (សេពមេថុនធម្ម) ទារកនេះកើតអំពីភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសទារកដែលមានអាយុថយតិច ១៥ ឆ្នាំ ភិក្ខុណាបំបួស ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១១៣] សម័យនោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុជាត្រកូលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ធ្វើមរណកាលដោយអហិវាតករោគ ។ នៅសល់តែទារកពីរនាក់ ។ ទារកទាំងនោះឃើញភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយសារធ្លាប់ស្គាល់មកពីដើម ក៏រត់ចូលទៅជិត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បណ្តេញចេញ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបណ្តេញហើយ ទារកទាំងនោះក៏យំ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានរិះគិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ទារកដែលមានអាយុថយតិច ១៥ ឆ្នាំ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួស ក៏ឥឡូវនេះ ទារកទាំងនេះមានអាយុថយតិច ១៥ ឆ្នាំ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ទើបទារកទាំងនេះមិនវិនាស និងសាបសូន្យពាកផល ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលអានន្ទ ចុះទារក

តេ អានន្ទ ទារកា កាកេ ឧឌ្ឌាបេតុន្តិ[១] ។ ឧស្សហន្តិ ភគវាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឩនបណ្ណរសវស្សំ ទារកំ កាកុឌ្ឌេបកំ បព្វាជេតុន្តិ ។

[១០៦] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស ទ្វេ សាមណេរា ហោន្តិ កណ្ដកោ[២] ច មហកោ ច ។ តេ អញ្ញមញ្ញំ ទូសេសុំ ។ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សាមណេរា ឯវរូបំ អនាចារំ អាចរិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឯកេន ទ្វេ សាមណេរា ឧបដ្ឋាបេតព្វា យោ ឧបដ្ឋាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

---

១ ឧឌ្ឌាបេតុន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ ២ ម.យ. កណ្ដកោ ។

ទាំងនោះអាចនឹងបណ្តេញក្អែកឲ្យហើរទៅបានដែរឬទេ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស អាចបណ្តេញបាន ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះអង្គទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាសមគួរដល់ដំណើរនោះ សមគួរហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបំបួសទារកមានអាយុថយជាង ១៥ ឆ្នាំ ដែលអាចបណ្តេញក្អែកឲ្យហើរទៅបាន[១] ។

[១០៦] សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រនោះមានសាមណេរពីររូប ឈ្មោះកណ្ដកៈ១ មហកៈ១ ។ សាមណេរទាំងនោះប្រព្រឹត្តទូស្ស (សេពមេថុនធម្ម) គ្នានឹងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយតិះដៀល ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសាមណេរមិនសមបើនឹងប្រព្រឹត្តអនាចារមានសភាពដូច្នេះសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុម្នាក់ៗ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរពីររូបបម្រើ ។ ភិក្ខុណាឲ្យបម្រើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

---

១ អដ្ឋកថា ថា ទារកណាដែលអាចកាន់ដុំដីដោយដៃឆ្វេង ហើយអាចបោះដេញក្អែកដែលមកដើម្បីស៊ីបាយដែលគេដាក់ទុកមុខខ្លួនឲ្យហើរទៅបាន ទារកនេះគួរឲ្យបព្វជ្ជាបាន ។

(១០៨) តេន ខោ បន សមយេន ភគវា រាជគហេ វស្សំ វសិ តត្ថ ហេមន្តំ តត្ថ គិម្ហំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ អាហុន្ទរិកា សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ទិសា អន្ធការា ន ឥមេសំ ទិសា បក្ខាយន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ គច្ឆានន្ទ អវាបុរណំ(១) អាទាយ អនុបរិវេណិយំ ភិក្ខូ អារោចេហិ ឥច្ឆតាវុសោ ភគវា ទក្ខិណាគិរឹ ចារិកំ បក្កមិតុំ យស្សាយស្មតោ អត្ថោ សោ អាគច្ឆតូតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា អវាបុរណំ អាទាយ អនុបរិវេណិយំ ភិក្ខូ អារោចេសិ ឥច្ឆតាវុសោ ភគវា ទក្ខិណាគិរឹ ចារិកំ បក្កមិតុំ យស្សាយស្មតោ អត្ថោ សោ អាគច្ឆតូតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ

១ អវាបុរណន្តិ កុញ្ចិ ។

(១០៨) សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់គង់ចាំវស្សាអស់ហេមន្តរដូវនិងគិម្ហរដូវក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ទិសទាំងឡាយគំបាំងងងឹតដល់ពួកសមណៈសក្យបុត្រ ទិសទាំងឡាយមិនប្រាកដដល់ពួកសមណៈទាំងនេះ (ព្រោះព្រះអង្គគង់នៅតែក្នុងទីនេះមិនចេញទៅទីដទៃសោះ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានបុណ្យត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ អ្នកចូរកាន់យកកូនសោហើយចូរប្រាប់ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងបរិវេណតាមលំដាប់ថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះអង្គប្រាថ្នានឹងយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរីជនបទ (បើ) លោកដ៏មានអាយុអង្គណា (ត្រូវការ(ទៅ)) លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះចូរមកចុះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ដូច្នេះហើយ ក៏កាន់យកកូនសោហើយទៅប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅតាមបរិវេណថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានបុណ្យព្រះអង្គប្រាថ្នានឹងយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរីជនបទ (បើ) លោកដ៏មានអាយុអង្គណា ត្រូវការ (ទៅ) លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ចូរមកចុះ ។ ភិក្ខុ

ភគវតា អាវុសោ អានន្ទ បញ្ញត្តំ ទសវស្សានិ និស្សាយ វត្ថុំ ទសវស្សេន និស្សយំ ទាតុំ ។ តត្ថ ច នោ គន្តព្វំ ភវិស្សតិ និស្សយោ ច គហេតព្វោ ភវិស្សតិ ឥត្តរោ ច វាសោ ភវិស្សតិ បុន ច បច្ចាគន្តព្វំ ភវិស្សតិ បុន ច និស្សយោ គហេតព្វោ ភវិស្សតិ សចេ អម្ហាកំ អាចរិយុបជ្ឈាយា គមិស្សន្តិ មយម្បិ គមិស្សាម ។ នោ ចេ អម្ហាកំ អាចរិយុបជ្ឈាយា គមិស្សន្តិ មយម្បិ ន គមិស្សាម លហុចិត្តកតា នោ អាវុសោ អានន្ទ បញ្ញាយិស្សតីតិ ។ អថខោ ភគវា តនុកេន ភិក្ខុសង្ឃេន ទក្ខិណាគិរី ចារិកំ បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ទក្ខិណាគិរិស្មឹ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា បុនទេវ រាជគហំ បច្ចាគញ្ឆិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ កិន្នុ ខោ អានន្ទ តថាគតោ តនុកេន ភិក្ខុសង្ឃេន ទក្ខិណាគិរី ចារិកំ បក្កន្តោតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ

តាំងឡាយនិយាយដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តដើម្បីឲ្យភិក្ខុនៅជាប់និស្ស័យអស់វស្សាតាំងឡាយ ១០ ដើម្បីឲ្យភិក្ខុមានវស្សា ១០ ឲ្យនិស្ស័យបាន យើងតាំងឡាយគប្បីទៅក្នុងទីនោះផង គប្បីកាន់យកនិស្ស័យផង ការនៅបានតែបន្តិចបន្តួចផង យើងតាំងឡាយគឺត្រឡប់ត្រឡប់មកវិញផង ត្រូវកាន់យកនិស្ស័យម្តងទៀតផង បើព្រះសងឃាជាព្រះឧបជ្ឈាយ៍និងអាចារ្យរបស់យើងទៅផង យើងក៏ទៅដែរ បើព្រះឧបជ្ឈាយ៍និងអាចារ្យរបស់យើងតាំងឡាយមិនបានទៅទេ យើងក៏មិនបានទៅដែរ ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ភាពដែលមានចិត្តលៃលក់មុខជានឹងប្រាកដដល់យើងតាំងឡាយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ ដោយភិក្ខុសង្ឃមានពួកតិច ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគស្តេចគង់នៅក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ សមគួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យ ហើយក៏យាងត្រឡប់មកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះវិញ ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលអានន្ទ ហេតុដូចម្តេចបានជាកាលដែលតថាគតបានចៀសចេញទៅកាន់ទក្ខិណាគិរិជនបទ មានពួកភិក្ខុសង្ឃតិចម្ល៉េះ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយទ្រង់

កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ព្យត្តេន(១) ភិក្ខុនា បដិពលេន បញ្ច វស្សានិ និស្សាយ វត្ថុំ អព្យត្តេន យាវជីវំ ។

[១១៦] បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អសេក្ខេន

១ ឱ. ព្យត្តេន ។

ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលនៅអាស្រ័យអស់ ៥ វស្សា ភិក្ខុដែលមិនឈ្លាសត្រូវនៅដរាបដល់អស់ជីវិត(១) ។

[១១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ មិនគប្បីនៅដោយឥតមាននិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងសីលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងសមាធិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងបញ្ញា (វិបស្សនា) ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងវិមុត្តិ (អរហត្តផល) ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងវិមុត្តិញាណទស្សនៈ (បច្ចវេក្ខណញ្ញាណ) ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គប្បីនៅដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យបាន

១ អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុដែលមិនឈ្លាសនោះ ទោះបីមានវស្សាដល់ ៦០ ឬ ៧០ រាប់តាំងពីបួសឡើងមកក៏ដោយ បើរកភិក្ខុចាស់ជាងខ្លួនធ្វើជាអាចារ្យមិនបាន ត្រូវតែទៅរកភិក្ខុណាឲ្យបានជួបគ្រប់លក្ខណ សីលការភិក្ខុឆ្លាតឈ្លាសដែលខ្ចីវស្សាជាងខ្លួនហើយនិយាយសូមនិស្ស័យថា បតិដ្ឋិ លោកដ៏មានអាយុ សូមលោកជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំករុណា ។ សូមទៅអាស្រ័យនឹងលោកដ៏មានអាយុដ៏មានឈ្មោះគង់នៅទីនេះ ។ ពេលដែលស្នូលស្មាចាំ ត្រូវទៅអង្គុយប្រណម្យនូវអញ្ជលីហើយនិយាយលាអាចារ្យថា ចាប់ពីថ្ងៃលោកអាចារ្យ ខ្ញុំករុណាសូមលាទៅក្នុងចិត្តឈ្មោះទើបបាន ។

សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អស្សទ្ធោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ អនោត្តប្បី ហោតិ កុសីតោ ហោតិ មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ សទ្ធោ ហោតិ ហិរិមា ហោតិ ឱត្តប្បី ហោតិ អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ ឧបដ្ឋិតស្សតិ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ

គឺជាភិក្ខុប្រកបដោយកងសីលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងសមាធិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងបញ្ញាជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងវិមុត្តិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅបានដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ ដទៃទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតមាននិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមិនមានសទ្ធា ១ ជាភិក្ខុមិនខ្មាសបាប ១ ជាភិក្ខុមិនខ្លាចបាប ១ ជាភិក្ខុខ្ជិល ១ ជាភិក្ខុភ្លេចស្មារតី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គួរនៅបានដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមានសទ្ធា ១ ជាភិក្ខុខ្មាសបាប ១ ជាភិក្ខុខ្លាចបាប ១ ជាភិក្ខុប្រារព្ធព្យាយាម ១ ជាភិក្ខុតម្កល់ស្មារតីខ្ជាប់ខ្ជួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅបានដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ ដទៃទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុវិបត្តិសីលក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង ១

អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ អប្បស្សុតោ ហោតិ ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ន អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ ន អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ ន អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ ពហុស្សុតោ ហោតិ បញ្ញវា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ អនាបត្តឹ ន ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិ-មោក្ខានិ វិត្ថារេន ន ស្វាគតានិ ហោន្តិ ន សុវិភត្តានិ ន សុប្បវត្តីនិ ន សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ

ជាភិក្ខុវិបត្តិអាចារក្នុងអាចារៈដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុវិបត្តិទិដ្ឋិក្នុងទិដ្ឋិដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុចេះតិច ១ ជាភិក្ខុឥតប្រាជ្ញា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គប្បីនៅដោយមិនមាននិស្ស័យបាន គឺជាភិក្ខុមិនវិបត្តិសីលក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុមិនវិបត្តិអាចារក្នុងអាចារៈដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុមិនវិបត្តិទិដ្ឋិក្នុងទិដ្ឋិដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុចេះច្រើន ១ ជាភិក្ខុមានប្រាជ្ញា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ ដទៃទៀត មិនគប្បីនៅដោយមិនមាននិស្ស័យ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១ មិនស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ ពាក្យថាបាតិមោក្ខទាំងឡាយពីរ(១) ភិក្ខុនោះក៏មិនបានចេះដោយពិស្តារ ភិក្ខុនោះមិនបានចែកដោយប្រពៃ មិនបានឲ្យប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ (មិនចាំស្ទាត់មាត់) មិនកាត់សេចក្តីដោយល្អតាមសូត្រ (សេចក្តីដែលយកនូវគរុវិន័យមិនបរិហារៈ) តាមរបៀបនៃព្យញ្ជនៈ ១

(១) ឧភយបាតិមោក្ខនិងសាធារណបាតិមោក្ខ ។ សាធារណបាតិមោក្ខដែលថាពីរ គឺភិក្ខុបាតិមោក្ខ ១ ភិក្ខុនីបាតិមោក្ខ ១ ក្នុងទីនេះទ្រង់សំដៅយកភិក្ខុបាតិមោក្ខ និងភិក្ខុនីបាតិមោក្ខ ។

ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អាបត្តឹ ជានាតិ អនាបត្តឹ ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ អនាបត្តឹ ន ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ ឩនបញ្ចវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អាបត្តឹ ជានាតិ អនាបត្តឹ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគប្បីនៅដោយមិនមាននិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១ ស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ ទាំងបាតិមោក្ខទាំងឡាយពីរ ភិក្ខុនោះក៏រៀនដោយត្រឹមត្រូវល្អ ហើយក៏ស្ទាត់ បានចែកដោយល្អ បានឲ្យប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ បានវិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវ តាមសូត្រ តាមអក្សរនៃព្យញ្ជនៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១ មិនស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ មានវស្សាថយពីប្រាំចុះមក ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១

ជានាតិ លហុកំ អាបត្តិំ ជានាតិ គរុកំ អាបត្តិំ ជានាតិ បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថុំ ។

(១១៧) ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថុំ ។ ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ឩនបញ្ចវស្សោ ហោតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថុំ ។ ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថុំ អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណ-

ស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ មានវស្សា ៥ ឬមានវស្សាច្រើនជាង ៥ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅដោយអនិស្ស័យបាន ។

(១១៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ មិនគប្បីនៅដោយអនិស្ស័យទេ គឺជាភិក្ខុដែលមិនប្រកបដោយគុណសីលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ដែលមិនប្រកបដោយគុណសមាធិជារបស់អសេក្ខ-បុគ្គល ១ ដែលមិនប្រកបដោយគុណបញ្ញាជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ដែលមិនប្រកបដោយគុណវិមុត្តិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ដែលមិនប្រកបដោយគុណវិមុត្តិញាណទស្សនៈជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរនៅដោយអនិស្ស័យទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ គប្បីនៅដោយអនិស្ស័យបាន គឺជាភិក្ខុប្រកបដោយគុណសីលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយគុណសមាធិជារបស់អ-សេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយគុណបញ្ញាជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយគុណវិមុត្តិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយគុណវិមុត្តិ-

ទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អស្សទ្ធោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ អនោត្តប្បី ហោតិ កុសីតោ ហោតិ មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ ឩនបញ្ចវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ ឆហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ សទ្ធោ ហោតិ ហិរិមា ហោតិ ឱត្តប្បី ហោតិ អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ ឧបដ្ឋិតស្សតិ ហោតិ បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ អតិ-

ញាណទស្សនៈជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាប្រាំ ឬមានវស្សាច្រើនជាងប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ ដទៃទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមិនមានសទ្ធា ១ ជាភិក្ខុមិនខ្មាសបាប ១ ជាភិក្ខុមិនខ្លាចបាប ១ ជាភិក្ខុខ្ជិល ១ ជាភិក្ខុភ្លេចស្មារតី ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺជាភិក្ខុមានសទ្ធា ១ ជាភិក្ខុខ្មាសបាប ១ ជាភិក្ខុខ្លាចបាប ១ ជាភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមប្រារព្ធហើយ ១ ជាភិក្ខុផ្ចង់ស្មារតីខ្ជាប់ខ្ជួន ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាប្រាំ ឬមានវស្សាច្រើនជាងប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ ដទៃទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុវិបត្តិសីលក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុវិបត្តិអាចារៈ (មារយាទ)

ទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ អប្បស្សុតោ ហោតិ ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ឩនបញ្ចវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ន អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ ន អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ ន អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ ពហុស្សុតោ ហោតិ បញ្ញវា ហោតិ បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ អនាបត្តឹ ន ជានាតិ លហុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ គរុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ន ស្វាគតានិ ហោន្តិ ន សុវិភត្តានិ ន សុប្បវត្តីនិ ន សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ ឩនបញ្ចវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខវេ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា

ក្នុងអាចារដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុវិបត្តិទិដ្ឋិក្នុងទិដ្ឋិដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុចេះចាំ (ពុទ្ធវចនៈ) តិច ១ ជាភិក្ខុមិនមានប្រាជ្ញា ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គប្បីនៅដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមិនវិបត្តិសីលក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុមិនវិបត្តិអាចារក្នុងអាចារដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុមិនវិបត្តិទិដ្ឋិក្នុងទិដ្ឋិដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុចេះចាំ (ពុទ្ធវចនៈ) ច្រើន ១ ជាភិក្ខុមានប្រាជ្ញា ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាប្រាំ ឬមានវស្សាច្រើនជាងប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅមិនបាច់មាននិស្ស័យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១ មិនស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ បាតិមោក្ខទាំងឡាយពីរ ភិក្ខុនោះមិនបានចេះចាំដោយពិស្តារ មិនបានចែកដោយល្អ មិនឲ្យប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ មិនវិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវតាមសូត្រ តាមលំដាប់ព្យញ្ជនៈ ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិនគ្រប់ប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរនៅដោយមិនមាននិស្ស័យទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប

អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អាបត្តិំ ជានាតិ អនាបត្តិំ ជានាតិ លហុកំ អាបត្តិំ ជានាតិ គរុកំ អាបត្តិំ ជានាតិ ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វន្តិ ។

អភយូវរភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

(១១៨) អថ ខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន កបិលវត្ថុ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន កបិលវត្ថុ តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មឹ និគ្រោធារាមេ ។ អថ ខោ ភគវា បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សុទ្ធោទនស្ស សក្កស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ

ដោយអង្គ ៥ ទៀត យ៉ាងនេះឯង គប្បីនៅដោយមិនអាស្រ័យ គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១ ស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ ចាំបាតិមោក្ខទាំងពីរយ៉ាង ភិក្ខុនោះក៏បានចាំយ៉ាងពិស្តារ បានចែកដោយល្អ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រពៃ កាត់សេចក្តីដោយត្រឹមត្រូវ តាមសូត្រ តាមលំដាប់ព្យញ្ជនៈ ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាប្រាំ ឬលើសជាងប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅដោយមិនមាននិស្ស័យបាន ។

ចប់ អភយូវរភាណវារៈ ។

(១១៨) គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ តាមសមគួរដល់ព្រះអង្គគួរហើយ ទ្រង់យាងចេញទៅកាន់ចារិកក្នុងក្រុងកបិលព័ស្តុ ស្តេចទៅតាមលំដាប់ ៗ ហើយ ទ្រង់បានយាងទៅដល់ក្រុងកបិលព័ស្តុនោះឯង ។ តាមដំណាលថា ក្នុងទីនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅនិគ្រោធារាម ក្បែរក្រុងកបិលព័ស្តុក្នុងដែនសក្កៈ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្បង់ ទ្រង់ប្រដាប់បាត្រចីវរហើយ យាងចូលទៅកាន់ដំណាក់ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជក្នុងវេលាព្រឹក លុះ

និសីទិ ។ អថខោ រាហុលមាតា ទេវី រាហុលំ កុមារំ(១) ឯតទវោច ឯសោ តេ រាហុល បិតា គច្ឆស្សុ(២) ទាយជ្ជំ យាចាហីតិ ។ អថខោ រាហុលោ កុមារោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បុរតោ អដ្ឋាសិ សុខា តេ សមណ ឆាយាតិ ។ អថខោ ភគវា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ រាហុលោ កុមារោ ភគវន្តំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិ ទាយជ្ជំ មេ សមណ ទេហិ ទាយជ្ជំ មេ សមណ ទេហីតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ អាមន្តេសិ តេនហិ ត្វំ សារីបុត្ត រាហុលំ កុមារំ បព្វាជេហីតិ ។ កថាហំ ភន្តេ រាហុលំ កុមារំ បព្វាជេមីតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តីហិ សរណគមនេហិ សាមណេរបព្វជ្ជន្តិ(៣)

១ សព្វត្ថ រាហុលកុមារន្តិ ទិស្សតិ ។ ២ គច្ឆ ឥតិ មរម្មេ យុរោបិយេ បន គច្ឆស្សូតិ ទិស្សតិ ។ ៣ សាមណេរំ បព្វាជេតុន្តិ ឋាយោ ទិស្សតិ ។

ចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ ។ គ្រានោះ ព្រះមាតាទេវីជាមាតារាហុលបានពោលពាក្យនេះនឹងរាហុលកុមារថា ម្នាលរាហុល ព្រះសមណៈនេះជាបិតារបស់ឯងហើយ ម្នាលឯង ចូរទៅសូមទ្រព្យមត៌ករបស់បិតាចុះ ។ លំដាប់នោះ រាហុលកុមារក៏ចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឈរចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសមណៈ ម្លប់ (ចុណ្ណា) របស់ព្រះអង្គសុខស្រួលណាស់ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ក្រោកចាកពុទ្ធាសនៈហើយយាងចេញទៅ ។ គ្រានោះ រាហុលកុមារក៏តាមព្រះដ៏មានព្រះភាគពីក្រោយៗ ហើយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសមណៈ សូមព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានទ្រព្យមត៌កដល់ខ្ញុំ សូមព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានទ្រព្យមត៌កដល់ខ្ញុំ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុមកហើយត្រាស់ថា ម្នាលសារីបុត្ត បើដូច្នោះ អ្នកចូរបំបួសរាហុលកុមារចុះ ។ ព្រះសារីបុត្តទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណានឹងបំបួសរាហុលកុមារដោយវិធីដូចម្តេច ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាមណេរបព្វជ្ជាដោយ

ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ បព្វាជេតព្វោ បឋមំ កេសមស្សុំ ឱហារាបេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទាបេត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលឹ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឯវំ វទេហីតិ វត្តព្វោ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ តតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមីតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេហិ តីហិ សរណគមនេហិ សាមណេរបព្វជ្ជន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ រាហុលំ កុមារំ បព្វាជេសិ ។ អថខោ សុទ្ធោទនោ សក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា

ត្រៃសរណគមន៍ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីបំបួសកុលបុត្រយ៉ាងនេះគឺ មុនដំបូងភិក្ខុត្រូវការកោរសក់នឹងពុកមាត់ឲ្យហើយ ឲ្យស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈទាំងឡាយ ឲ្យធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង ឲ្យសំពះបាទនៃភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយ ត្រូវប្រាប់កុលបុត្រនោះថា អ្នកចូរពោលយ៉ាងនេះ គឺត្រូវពោលថា ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគំរប់បីដងផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាមណេរបព្វជ្ជាដោយត្រៃសរណគមន៍នេះ ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុក៏បំបួសរាហុលកុមារក្នុងខណៈនោះឯង(១) ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជទ្រង់យាងចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាប

១ ក្នុងអដ្ឋកថាថា ព្រះមហាមោគ្គល្លានត្ថេរៈកោរសក់និងឲ្យស្លៀកពាក់កាសាយៈដល់រាហុលកុមារ ព្រះសារីបុត្តជាឧបជ្ឈាយ៍ ព្រះមហាកស្សបជាអាចារ្យ ។

ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សុទ្ធោទនោ សក្កោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឯកាហំ ភន្តេ ភគវន្តំ វរំ យាចាមីតិ ។ អតិក្កន្តវរា ខោ គោតម តថាគតាតិ ។ យញ្ច ភន្តេ កប្បតិ យញ្ច អនវជ្ជន្តិ ។ វទេហិ គោតមាតិ ។ ភគវតិ មេ ភន្តេ បព្វជិតេ អនប្បកំ ទុក្ខំ អហោសិ តថា នន្ទេ អធិមត្តំ រាហុលេ បុត្តបេមំ ភន្តេ ឆវឹ ឆិន្ទតិ ឆវឹ ឆេត្វា ចម្មំ ឆិន្ទតិ ចម្មំ ឆេត្វា មំសំ ឆិន្ទតិ មំសំ ឆេត្វា ន្ហារុំ ឆិន្ទតិ ន្ហារុំ ឆេត្វា អដ្ឋឹ ឆិន្ទតិ អដ្ឋឹ ឆេត្វា អដ្ឋិមិញ្ជំ អាហច្ច តិដ្ឋតិ សាធុ ភន្តេ

ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជ ក៏ទ្រង់មានព្រះរាជឱង្ការយ៉ាងនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណាសូមពរមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រព្រះគោតម(១) ព្រះតថាគតទាំងឡាយមានពរកន្លងហើយ ។ ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពរណាដែលគួរ ពរណាដែលមិនមានទោស (ខ្ញុំសូមពរនោះ) ។ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រព្រះគោតម សូមព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលចំពោះពរនោះចុះ ។ ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាលដែលព្រះអង្គចេញទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ ខ្ញុំព្រះករុណាកើតទុក្ខមិនមែនតិចទេ កាលដែលនន្ទនឹងរាហុលមកបួសក៏ខ្ញុំព្រះករុណាកើតទុក្ខខ្លាំងណាស់ឡើងទៀតដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សេចក្ដីស្រឡាញ់ក្នុងកុលកុមារដែលជាកូនលើសលន់ប្រមាណ (ពាក្យដូចថា) កាត់នូវសម្បុរស្បែកក្រៅ លុះកាត់សម្បុរស្បែកក្រៅហើយ ក៏កាត់នូវស្បែកក្នុង លុះកាត់ស្បែកក្នុងហើយ ក៏កាត់នូវសាច់ លុះកាត់សាច់ហើយ ក៏កាត់នូវសរសៃ លុះកាត់សរសៃហើយ ក៏កាត់នូវឆ្អឹង លុះកាត់ឆ្អឹងហើយ ក៏ចូលទៅតាំងដល់ខួរឆ្អឹង

១ ទ្រង់ហៅព្រះពុទ្ធបិតាតាមគោត្រ និងទ្រង់ត្រូវជាគោត្ររបស់ព្រះអង្គដែលហៅថា គោតមគោត្រ ។

អយ្យា អននុញ្ញាតំ មាតាបិតូហិ បុត្តំ ន បព្វាជេយ្យុន្តិ ។ អថខោ ភគវា សុទ្ធោទនំ សក្កំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ សុទ្ធោទនោ សក្កោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខវេ អននុញ្ញាតោ មាតាបិតូហិ បុត្តោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ អថខោ ភគវា កបិលវត្ថុស្មឹ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមអង្វរថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កុំបំបួសកូនដែលមាតាបិតាមិនបានអនុញ្ញាតឡើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យសមាទាននូវកុសលធម៌ដោយប្រពៃ ឲ្យក្លៀវក្លាឡើងដោយល្អ និងឲ្យមានព្រះហឫទ័យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ ឯព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យសមាទាននូវកុសលធម៌ដោយប្រពៃ ឲ្យក្លៀវក្លាឡើងដោយល្អ និងឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកអំពីអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ (យាងវិលទាំងស្តាំ) ហើយ ស្តេចចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុត្រដែលមាតានិងបិតាមិនបានអនុញ្ញាត ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសឡើយ បើភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ លំដាប់តពីនោះមក ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់គង់នៅក្រុងកបិលវត្ថុ តាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងស្តេចទៅកាន់ចារិកឯក្រុងសាវត្ថី ទ្រង់ត្រាច់ទៅ

ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។

[១៥៩] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស ឧបដ្ឋាកកុលំ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស សន្តិកេ ទារកំ បាហេសិ ឥមំ ទារកំ ថេរោ បព្វាជេតូតិ ។ អថខោ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស ឯតទហោសិ ភគវតា(១) បញ្ញត្តំ ន ឯកេន ទ្វេ សាមណេរា ឧបដ្ឋាបេតព្វាតិ អយញ្ច មេ រាហុលោ សាមណេរោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន ឯកេន ទ្វេ សាមណេរេ ឧបដ្ឋាបេតុំ យាវតកេ វា បន ឧស្សហតិ ឱវទិតុំ អនុសាសិតុំ តាវតកេ ឧបដ្ឋាបេតុន្តិ ។

[១៦០] អថខោ សាមណេរានំ ឯតទហោសិ កតិ នុ ខោ អម្ហាកំ សិក្ខាបទានិ កត្ថ ច អម្ហេហិ សិក្ខិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

១ ម. សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ។

កាន់ការចារិកដោយលំដាប់ ៗ ហើយ ទ្រង់ចូលទៅដល់ក្រុងសាវត្ថីនោះ ។ តាមដំណាលតន្និទាននោះថា ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។

[១៥៩] សម័យនោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ បញ្ជូនទារកទៅក្នុងសំណាក់ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយនិយាយថា សូមព្រះថេរបួសទារកនេះឲ្យបាន ។ គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា ភិក្ខុមួយរូបមិនត្រូវឲ្យសាមណេរពីររូបបម្រើខ្លួន ឯរាហុលសាមណេរនេះ ជាសាមណេររបស់អញ តើអញនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ព្រះសារីបុត្តក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមួយរូបដែលឈ្លាសប្រតិភាណ ឲ្យសាមណេរពីររូបបម្រើបាន ម្យ៉ាងវិញទៀត បើភិក្ខុនោះអាចទូន្មានប្រៀនប្រដៅសាមណេរប៉ុន្មានរូបបាន ឲ្យសាមណេរមានចំនួនប៉ុណ្ណោះបម្រើក៏បានដែរ ។

[១៦០] គ្រាតពីនោះមក សាមណេរទាំងឡាយបានត្រិះរិះសេចក្តីនេះថា សិក្ខាបទរបស់យើងទាំងឡាយមានប៉ុន្មានហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត យើងទាំងឡាយត្រូវសិក្សាក្នុងទីណាដូចម្តេចខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សាមណេរានំ ទស សិក្ខាបទានិ តេសុ ច សាមណេរេហិ សិក្ខិតុំ បាណាតិបាតា វេរមណី អទិន្នាទានា វេរមណី អព្រហ្មចរិយា វេរមណី មុសាវាទា វេរមណី សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណី វិកាលភោជនា វេរមណី នច្ចគីតវាទិតវិសូកទស្សនា វេរមណី មាលាគន្ធវិលេបនធារណមណ្ឌនវិភូសនដ្ឋានា វេរមណី ឧច្ចាសយនមហាសយនា វេរមណី ជាតរូបរជត-បដិគ្គហណា វេរមណី អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សាមណេរានំ ឥមានិ ទស សិក្ខាបទានិ ឥមេសុ ច សាមណេរេហិ សិក្ខិតុន្តិ ។

សេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១០ ដល់សាមណេរទាំងឡាយ មួយទៀត អនុញ្ញាតឲ្យសាមណេរទាំងឡាយសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១០ នោះគឺ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាធ្វើសត្វមានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះកន្លង ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាកាន់យកនូវវត្ថុដែលគេមិនបានឲ្យ ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាប្រព្រឹត្តនូវធម៌មិនប្រសើរ ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាពោលនូវពាក្យកុហក ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្ដីប្រមាទ ព្រោះផឹកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរានិងមេរ័យ ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាបរិភោគនូវភោជនាហារក្នុងកាលខុស ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយារាំផង ច្រៀងផង ប្រគំផង មើលនូវល្បែងដែលជាសត្រូវដល់កុសលធម៌ ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាទ្រទ្រង់ផង ប្រដាប់ផង តាក់តែងផង ស្អិតស្អាងនូវកាយដោយផ្កាកម្រងផង គ្រឿងក្រអូបផង គ្រឿងលាបផង ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកទីសេនា-សនៈដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណនិងទីសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាទទួលកាន់យកនូវមាសនិងប្រាក់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវសិក្ខាបទទាំង ១០ នេះដល់សាមណេរទាំងឡាយ មួយទៀត អនុញ្ញាតឲ្យពួកសាមណេរសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១០ នេះ ។

[១៦១] តេន ខោ បន សមយេន សាមណេរា ភិក្ខូសុ អគារវា អប្បតិស្សា អសភាគវុត្តិកា(១) វិហរន្តិ ។ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សាមណេរា ភិក្ខូសុ អគារវា អប្បតិស្សា អសភាគវុត្តិកា វិហរិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស សាមណេរស្ស ទណ្ឌកម្មំ កាតុំ ភិក្ខូនំ អលាភាយ បរិសក្កតិ ភិក្ខូនំ អនត្ថាយ បរិសក្កតិ ភិក្ខូនំ អនាវាសាយ បរិសក្កតិ ភិក្ខូ អក្កោសតិ បរិភាសតិ ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ ភេទេតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេហិ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស សាមណេរស្ស ទណ្ឌកម្មំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កឹ នុ ខោ ទណ្ឌកម្មំ កាតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ

១ ម. អសភាគវុត្តិកោ ។

[១៦១] សម័យនោះឯង សាមណេរទាំងឡាយមិនគោរព មិនកោតក្រែង មានការប្រព្រឹត្តមិនស្មើភាគគ្នានឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសាមណេរ មិនសមបើមិនគោរពមិនកោតក្រែង មានការប្រព្រឹត្តមិនស្មើភាគគ្នានឹងភិក្ខុទាំងឡាយ (ដូច្នេះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទណ្ឌកម្មដល់សាមណេរដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គឺសាមណេរព្យាយាមដើម្បីនឹងឲ្យសាបសូន្យលាភរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ១ សាមណេរព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យមានប្រយោជន៍(១)ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ១ សាមណេរព្យាយាមដើម្បីនឹងមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបាននៅស្រួល ១ សាមណេរជេរប្រមាថភិក្ខុទាំងឡាយ ១ សាមណេរញុះញង់ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យបែកបាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទណ្ឌកម្ម ដល់សាមណេរដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ នេះ ។ លំដាប់តពីនោះមក ភិក្ខុទាំងឡាយមានត្រិះរិះសេចក្តីនេះថា យើងទាំងឡាយគប្បីធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ

១ អដ្ឋកថា សំដៅយកការចង្រៃ តែម្យ៉ាងទៀត ឲ្យមានសេចក្តីអន្តរាយ ឲ្យចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត ។

អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អាវរណំ កាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សាមណេរានំ សព្វំ សង្ឃារាមំ អាវរណំ ករោន្តិ ។ សាមណេរា អារាមំ បវិសិតុំ អលភមានា បក្កមន្តិបិ វិព្ភមន្តិបិ តិត្ថិយេសុបិ សង្កមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សព្វោ សង្ឃារាមោ អាវរណំ កាតព្វោ ។ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យត្ថ វា វសតិ យត្ថ វា បដិក្កមតិ តត្ថ អាវរណំ កាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សាមណេរានំ មុខទ្វារិកំ អាហារំ អាវរណំ ករោន្តិ ។ មនុស្សា យាគុបានម្បិ សង្ឃភត្តម្បិ ករោន្តា សាមណេរេ ឯវំ វទន្តិ ឯថ ភន្តេ យាគុំ បិវថ ឯថ ភន្តេ ភត្តំ ភុញ្ជថាតិ ។ សាមណេរា ឯវំ វទន្តិ នាវុសោ លព្ភា[១] ភិក្ខូហិ

---

១ សោភាមាតិ លព្ភំ ហោត្តុ ទិស្សតិ ។

ក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាមឃាត់ (ថា អ្នកកុំចូលមកក្នុងទីនេះ) ។ គ្រាសម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាមឃាត់ដល់សាមណេរទាំងឡាយអស់ទាំងអារាមរបស់សង្ឃទាំងមូល ។ សាមណេរទាំងឡាយ កាលបើចូលទៅកាន់អារាមមិនបានក៏ចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ ទៅចូលក្នុងពួកតិរ្ថិយខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អារាមរបស់សង្ឃទាំងមូលភិក្ខុមិនគប្បីធ្វើនូវអាវរណកម្មគឺកិរិយាហាមឃាត់ឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាមណេរធ្លាប់នៅក្នុងទីណា ឬធ្លាប់ចូលទៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើនូវអាវរណកម្មគឺកិរិយាហាមឃាត់ក្នុងទីនោះ ។ គ្រាសម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើនូវអាវរណកម្មគឺកិរិយាហាមឃាត់ចំពោះអាហារដែលបរិភោគតាមទ្វារមាត់ ដល់សាមណេរទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយកាលធ្វើទឹកបបរខ្លះ សង្ឃភត្តខ្លះ ក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះនឹងសាមណេរទាំងឡាយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកទាំងឡាយចូរមកផឹកបបរចុះ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន លោកទាំងឡាយចូរមកឆាន់ចង្ហាន់ចុះ ។ សាមណេរទាំងឡាយក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា

អាវរណំ ករោន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភទន្តា សាមណេរានំ មុខទ្វារិកំ អាហារំ អាវរណំ ករិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ មុខទ្វារិកោ អាហារោ អាវរណំ កាតព្វោ ។ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ទណ្ឌកម្មវត្ថុ និដ្ឋិតំ ។

(១៦៦) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ឧបជ្ឈាយេ អនាបុច្ឆា សាមណេរានំ អាវរណំ ករោន្តិ ។ ឧបជ្ឈាយា គវេសន្តិ កថំ នុ ខោ អម្ហាកំ សាមណេរា ន ទិស្សន្តីតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ឆព្វគ្គិយេហិ អាវុសោ ភិក្ខូហិ អាវរណំ កតន្តិ ។ ឧបជ្ឈាយា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អម្ហេ អនាបុច្ឆា អម្ហាកំ សាមណេរានំ អាវរណំ ករិស្សន្តីតិ ។

ម្នាលអាវុសោ យើងទាំងឡាយបានមិនបានខ្លះ (ព្រោះ) ភិក្ខុទាំងឡាយ លោកធ្វើអាវរណកម្មហើយ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនសមបើធ្វើអាវរណកម្ម ហាមឃាត់ចំពោះអាហារដែលបរិភោគតាមមុខទ្វាររបស់សាមណេរ(ដូច្នេះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើអាវរណកម្ម ហាមឃាត់ចំពោះអាហារដែលបរិភោគតាមមុខទ្វារឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់ រឿងទណ្ឌកម្ម ។

[១៦៦] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនបានប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាឧបជ្ឈាយ៍ ក៏ធ្វើអាវរណកម្មដល់សាមណេរទាំងឡាយ ។ ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយស្វែងរកដោយគិតថា ពួកសាមណេររបស់យើងទាំងឡាយ ម្ដេចក៏មិនឃើញដូច្នេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្នាល អាវុសោ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើអាវរណកម្មហើយ ។ ឧបជ្ឈាយ៍ទាំងឡាយក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើមិនប្រាប់ យើងហើយធ្វើអាវរណកម្មដល់ពួកសាមណេររបស់យើង(ដូច្នេះ)សោះ ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឧបជ្ឈាយេ អនាបុច្ឆា អាវរណំ កាតព្វំ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(១៦៣) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ ថេរានំ ភិក្ខូនំ សាមណេរេ អបលាឡេន្តិ ។ ថេរា សាមំ ទន្តកដ្ឋម្បិ មុខោទកម្បិ គណ្ហន្តា កិលមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អញ្ញស្ស បរិសា អបលាឡេតព្វា ។ យោ អបលាឡេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(១៦៤) តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស កណ្ដកោ នាម សាមណេរោ កណ្ដកឹ នាម ភិក្ខុនឹ ទូសេសិ ។ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សាមណេរោ ឯវរូបំ

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) អ្នកទាំងឡាយមិនទាន់ប្រាប់ពួកឧបជ្ឈាយ៍ (ឲ្យដឹងជាមុនទេ) មិនត្រូវធ្វើអាវរណកម្មឡើយ ។ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១៦៣) សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រលោមយកពួកសាមណេររបស់ពួកភិក្ខុថេរៈ ព្រះថេរៈទាំងឡាយក៏ដល់នូវសេចក្ដីលំបាកដោយកាន់យកឈើស្ទន់និងទឹកលុបមុខ ដោយខ្លួនឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីប្រលោមយកបរិស័ទរបស់ភិក្ខុដទៃឡើយ ។ ភិក្ខុណាប្រលោមយក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ[១] ។

(១៦៤) សម័យនោះឯង សាមណេរឈ្មោះកណ្ដកៈ (ជាសិស្ស) របស់ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុ ប្រទូស្ត (សេពមេថុនធម្ម) នឹងភិក្ខុនីឈ្មោះកណ្ដកី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា

១ អដ្ឋកថាថា ភិក្ខុចង់បានសាមណេរក្ដី ឧបសម្បន្នក្ដី ដែលជាបរិស័ទរបស់ភិក្ខុដទៃ ដោយពោលពាក្យ ក៏ដោយ បើជាបរិស័ទរបស់ភិក្ខុទ្រុស្តសីលក៏ចាំបាច់ ។ តែបើមិនយាយប្រាប់ទោសថា អ្នកឯងនៅអាស្រ័យនឹងភិក្ខុទ្រុស្តសីលនុ៎ះជាបុគ្គលខូចទាំងអស់ ហើយមកប្រលោមយកវិញ (ក៏សាមណេរឬឧបសម្បន្នោះមកឯង) ក៏ត្រូវទុក្កដ ។

អជានាំ អាចរិយស្សាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទសហង្គេហិ សមន្នាគតំ សាមណេរំ នាសេតុំ បាណាតិបាតី ហោតិ អទិន្នាទាយី ហោតិ អព្រហ្មចារី ហោតិ មុសាវាទី ហោតិ មជ្ជបាយី ហោតិ ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ភិក្ខុនីទូសកោ ហោតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឥមេហិ ទសហង្គេហិ សមន្នាគតំ សាមណេរំ នាសេតុន្តិ ។

(១៦៨) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បណ្ឌកោ ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ សោ ទហរេ ទហរេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេតិ ឯថ មំ អាយស្មន្តោ ទូសេថាតិ ។ ភិក្ខូ អបសាទេន្តិ នស្ស

មិនសមបើសាមណេរមកប្រព្រឹត្តអនាចារមានសភាពដូច្នេះសោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុញ៉ាំងសាមណេរដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ១០ ឲ្យវិនាស គឺសាមណេរធ្វើសត្វមានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះកន្លង (គឺសម្លាប់សត្វ) ១ សាមណេរកាន់យកវត្ថុដែលគេមិនបានឲ្យ (ដោយកាយឬវាចា) ១ សាមណេរប្រព្រឹត្តនូវធម៌មិនប្រសើរ (គឺសេពមេថុនធម្ម) ១ សាមណេរពោលពាក្យកុហក ១ សាមណេរផឹកទឹកស្រវឹង (គឺសុរានិងមេរ័យ) ១ សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ១ សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ១ សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ ១ សាមណេរមានទិដ្ឋិខុស ១ សាមណេរប្រទូស្តភិក្ខុនី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុញ៉ាំងសាមណេរដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ១០ នេះឲ្យវិនាស ។

(១៦៨) សម័យនោះឯង មានមនុស្សខ្ទើយម្នាក់បួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មនុស្សខ្ទើយនោះចូលទៅរកពួកភិក្ខុជាក្មេងៗ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយចូរមកប្រទូស្ត (សេពមេថុន) នឹងខ្ញុំចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បណ្តេញដោយពាក្យថា ខ្មោចខ្ទើយ

ចណ្ឌាលា វិចស្ស ចណ្ឌាលកា (គោ) គយោ អគ្គោតិ ។ សោ ភិក្ខុ ហិ អបសាទិតោ ឧបាទ្ធេ ឧបាទ្ធេ មោលិ-ការាយ្ហ សាមណេរ ឧបសម្បន្ទិត្វា ឯវំ វទេតិ ឯជ ម៉ មាយស្មា(១) ទ្វេសេ ជាតិ ។ សាមណេរោ អបសាទេន្តិ ឧស្ស ចណ្ឌាលា វិចស្ស ចណ្ឌាលកា គយោ អគ្គោតិ ។ សោ សាមណេរេហិ អបសាទិតោ ឧត្ថិតោ្វា អស្ស-ការណ្ហា ឧបសម្បន្ទិត្វា ឯវំ វទេតិ ឯជ ម៉ មាកសោ ទ្វេសេជាតិ ។ ឧត្ថិកណ្ហា អស្សកណ្ហា ទ្វេសេសុំ ។ គោ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ចណ្ឌាលា កថំ សមណា សក្យបុត្តិយា យេហិ វេមេស៊ិ ន ចណ្ឌាលា គេហិ ចណ្ឌាលោ ទ្វេសេន្តិ ឯវំ វេមេ សាតេ្ត អព្រហ្មចារិនោតិ ។ អស្សកសុំ តោ ភិក្ខូ ឧត្ថិកណ្ហានំ អស្សកណ្ហានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ

---

១. ឆាវុសោ ។

អ្នកឯងចូរដេញហេនទៅ ខែអ្នកខ្ញុំយ អ្នកឯងចូរវិនាសទៅ យើងមិនត្រូវការនឹងអ្នកឯងទេ ។ មនុស្សខ្ញុំយនោះ លុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយបណ្ដេញចេញហើយ ក៏ចូលទៅរកពួកសាមណេរទាំងឡាយដែលមានសរីរៈធាត់ៗទៀតហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរលោកទាំងឡាយមកប្រទូស្តនឹងខ្ញុំ ។ ពួកសាមណេរក៏បណ្ដេញដោយពាក្យថា នែអ្នកខ្ញុំយ អ្នកឯង ចូរដេញហេនទៅ នែអ្នកខ្ញុំយ អ្នកឯង ចូរវិនាសទៅ យើងមិនត្រូវការនឹងអ្នកឯងទេ ។ មនុស្សខ្ញុំយនោះ លុះសាមណេរទាំងឡាយបណ្ដេញហើយ ក៏ចូលទៅរកពួកគង្វាលដំរីនិងពួកគង្វាលសេះហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកចូរមកប្រទូស្តនឹងខ្ញុំ ។ ពួកគង្វាលដំរីនិងពួកគង្វាលសេះក៏ប្រទូស្តទៅ ។ គង្វាលដំរីនិងគង្វាលសេះទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះជាមនុស្សខ្ញុំយ បណ្ដាសមណៈទាំងនេះ ពួកណាជាសមណៈណា ដែលមិនខ្ញុំយមុខជាប្រទូស្តពួកខ្ញុំយមិនលែងឡើយ បើដូច្នេះពួកសមណៈទាំងនេះសុទ្ធតែប្រព្រឹត្តអព្រហ្មចរិយធម៌ (មេថុនធម្ម) គ្រប់គ្នាទាំងអស់មិនខាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកគង្វាលដំរីនិងពួកគង្វាលសេះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ទើបពួកភិក្ខុនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ

ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បណ្ឌកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។

(១៦៦) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរាណកុលបុត្តោ ខីណកោលញ្ញោ សុខុមាលោ ហោតិ ។ អថ ខោ តស្ស បុរាណកុលបុត្តស្ស ខីណកោលញ្ញស្ស ឯតទហោសិ អហំ ខោ សុខុមាលោ ន បដិពលោ អនធិគតំ វា ភោគំ អធិគន្តុំ អធិគតំ វា ភោគំ ផាតិំ កាតុំ[១] កេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យំ ន ច កិលមេយ្យន្តិ ។ អថ ខោ តស្ស បុរាណកុលបុត្តស្ស ខីណកោលញ្ញស្ស ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ យន្នូនាហំ សាមំ បត្តចីវរំ បដិយាទេត្វា កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ សំវសេយ្យន្តិ ។ អថ ខោ សោ បុរាណកុលបុត្តោ ខីណកោលញ្ញោ សាមំ បត្តចីវរំ បដិយាទេត្វា កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា

១ ផាតិកាតុន្តិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។ អដ្ឋកថាយម្បន ផាតិំ កាតុន្តិ ឯវរូបំ ទិស្សតិ ។

បុគ្គល ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្ទើយជាអនុបសម្បន្ន សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ ត្រូវឲ្យសឹកចេញ ។

(១៦៦) សម័យនោះឯង មានកុលបុត្រចាស់ម្នាក់ជាបុគ្គលគ្មានញាតិសាលោហិត ធ្លាប់ជាអ្នកមានសេចក្តីសុខដ៏ល្អិតល្អន់ ។ ឯកុលបុត្រចាស់នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អញឯងជាសុខុមាលជាតិ តែមិនអាចនឹងបានភោគសម្បត្តិដែលខ្លួនមិនទាន់បានផង មិនអាចនឹងធ្វើភោគសម្បត្តិដែលខ្លួនបានហើយឲ្យរីកតែចំរើនផង បើដូច្នេះអញនឹងគប្បីចិញ្ចឹមជីវិតដោយឧបាយយ៉ាងណានេះ ទើបបានស្រួល មិនបាច់លំបាកផង ។ លំដាប់តពីនោះមក កុលបុត្រចាស់ដែលគ្មានញាតិសាលោហិតនោះបានរំពឹងសេចក្តីនេះតទៅទៀតថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ ទាំងនេះ មានសីលជាសុខ មានសមាចារជាសុខ បានឆាន់ខ្លួនភោជនដ៏ល្អ ដេកលើដំណេកទាំងឡាយដែលបាំងមិនមានខ្យល់ បើដូច្នោះមានតែអញត្រូវតាក់តែងបាត្រនិងចីវរ កោរសក់និងពុកមាត់ ស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាវៈទាំងឡាយខ្លួនឯង ទៅកាន់អារាមហើយ នៅស្រួលជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយចុះ ។ ទើបកុលបុត្រចាស់គ្មានញាតិសាលោហិតនោះ ក៏តាក់តែងបាត្រនិងចីវរ កោរសក់និងពុកមាត់ ស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាវៈ

កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូ អភិវាទេតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កតិវស្សោសិ ត្វំ អាវុសោតិ ។ កឹ ឯតំ អាវុសោ កតិវស្សោ នាមាតិ ។ កោ បន តេ អាវុសោ ឧបជ្ឈាយោតិ ។ កឹ ឯតំ អាវុសោ ឧបជ្ឈាយោ នាមាតិ ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧបាលឹ ឯតទវោចុំ ឥមំ អាវុសោ ឧបាលិ បព្វជិតំ អនុយុញ្ជាហីតិ ។ អថខោ សោ បុរាណកុលបុត្តោ ខីណកោលញ្ញោ អាយស្មតា ឧបាលិនា អនុយុញ្ជិយមានោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អាយស្មា ឧបាលិ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ថេយ្យសំវាសកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោ ។ តិត្ថិយបក្កន្តកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។

ទាំងឡាយទុំខ្លួនទៅកាន់អារាមហើយ ថ្វាយបង្គំភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ លោកបួសបានប៉ុន្មានវស្សាហើយ ។ កុលបុត្រនោះត្រឡប់សួរថា ម្នាលអាវុសោ ពាក្យដែលថាបួសបានប៉ុន្មានវស្សានុ៎ះតើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរតទៅទៀតថា ម្នាលអាវុសោ ចុះលោកណាជាឧបជ្ឈាយ៍របស់លោក ។ កុលបុត្រនោះក៏ត្រឡប់សួរបកមកទៀតថា ម្នាលអាវុសោ ពាក្យដែលហៅថាឧបជ្ឈាយ៍នុ៎ះតើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោឧបាលិ សូមអ្នកលោកជម្រះសួរបព្វជិតនេះមើល ។ ឯកុលបុត្រចាស់ដែលអស់ញាតិសាលោហិតនោះ កាលបើត្រូវព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុជម្រះសួរហើយ ក៏ប្រាប់នូវសេចក្តីនុ៎ះតាមត្រង់ ។ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុដំណាលរឿងនុ៎ះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាថេយ្យសំវាសក (លួចសំវាស) ជាអនុបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឱ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឱ្យវិនាសចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាតិត្ថិយបក្កន្តក (ចូលក្នុងតិរ្ថិយ) ជាអនុបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឱ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឱ្យវិនាសចេញ ។

[១៦៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ នាគោ នាគយោនិយា អដ្ដីយតិ ហរាយតិ ជិគុច្ឆតិ ។ អថខោ តស្ស នាគស្ស ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន នាគយោនិយា ច បរិមុច្ចេយ្យំ ខិប្បញ្ច មនុស្សត្តំ បដិលភេយ្យន្តិ ។ អថខោ តស្ស នាគស្ស ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្មចារិនោ សមចារិនោ ព្រហ្មចារិនោ សច្ចវាទិនោ សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា សចេ ខោ អហំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យំ ឯវាហំ នាគយោនិយា ច បរិមុច្ចេយ្យំ ខិប្បញ្ច មនុស្សត្តំ បដិលភេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ នាគោ មាណវកវណ្ណេន ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ តំ ភិក្ខូ បព្វាជេសុំ ឧបសម្បាទេសុំ ។ តេន ខោ បន សមយេន សោ នាគោ អញ្ញតរេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ បច្ចន្តិមេ វិហារេ បដិវសតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អជ្ឈោកាសេ ចង្កមតិ ។ អថខោ សោ នាគោ តស្ស ភិក្ខុនោ និក្ខន្តេ វិស្សដ្ឋោ និទ្ទំ ឱក្កមិ ។ សព្វោ វិហារោ

[១៦៧] សម័យនោះឯង មាននាគមួយ ធុញទ្រាន់ ណាយ ខ្ពើមរអើមនឹងកំណើតរបស់នាគ ។ ឯនាគនោះក៏គិតនឹកដូច្នេះថា ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ទើបអាត្មាអញរួចស្រឡះអំពីកំណើតនៃនាគផង ត្រឡប់បាននូវអត្តភាពជាមនុស្សយ៉ាងឆាប់ផង ។ គ្រាតមក នាគនោះក៏គិតនឹកដូច្នេះថា ពួកសមណៈសក្យបុត្រទាំងនេះ លោកជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ និយាយពាក្យស្មោះត្រង់ មានសីល មានកល្យាណធម៌ បើសិនជាអញបានបួសនឹងពួកសមណៈសក្យបុត្រ អញមុខជានឹងបានរួចស្រឡះអំពីកំណើតនាគផង មុខជានឹងត្រឡប់បាននូវអត្តភាពជាមនុស្សយ៉ាងឆាប់ផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះមិនលែងឡើយ ។ លំដាប់នោះ នាគនោះក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយដោយភេទជាមាណពហើយសូមបព្វជ្ជា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឲ្យបព្វជ្ជា ឧបសម្បទានាគនោះ ។ សម័យនោះឯង នាគនោះនៅអាស្រ័យក្នុងវិហារខាងបំផុត (ដែន) ជាមួយនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ឯភិក្ខុនោះក្រោកឡើងក្នុងបច្ចូសសម័យនៃរាត្រីទៅដើរចង្ក្រមក្នុងទីវាល ។ កាលដែលភិក្ខុនោះចេញទៅហើយ នាគនោះក៏ដេកលក់ស៊ប់ទៅ ។ វិហារ (កុដិ) ទាំងមូលក៏ពេញ

អហិនា បុណ្ណោ ។ ភគវាទេហិ គោតា ចក្ខុនា ហោន្តិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ វិហារំ បវិសិត្វា ភាវិតំ បណា-មណ្ឌោ អទ្ទស សព្វំ វិហារំ អហិនា បុណ្ណំ ភគវាទេហិ គោទេ ចក្ខូនេ និស្សាន ភីតោ វិស្សរមកាសិ ។ ភិក្ខូ ឧបធាវិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ កិស្ស ត្វំ អាវុសោ វិស្សរមកាសីតិ ។ អយំ អាវុសោ សព្វោ វិហារោ អហិនា បុណ្ណោ ភគវាទេហិ គោតា ចក្ខុនាតិ ។ អថខោ សោ ទាសោ តេន សទ្ទេន បដិពុជ្ឈិត្វា សហសា អាសនេ និសីទិ ។ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ កោសិ ត្វំ អាវុសោតិ ។ អហំ ភន្តេ ទាសោតិ ។ កិស្ស បន ត្វំ អាវុសោ ឯវរូបមកាសីតិ ។ អថខោ សោ ទាសោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា តំ ទាសំ ឯតទវោច តុម្ហេ ខ្វត្ថ ទាសា អប្បមត្តា សំបស្ស ជម្មានិយេ គច្ឆ ត្វំ ទាស គេហំ ជាតុទ្ទេស

ដោយពស់ ។ មានភ្នែកទាំងឡាយស្រៀវឡើងទៅតាមបន្ទប់ ។ កាលដែលភិក្ខុនោះក្រោកសន្ធរព្រះដោយគិតថា អញនឹងចូលទៅកាន់វិហារ ក៏ប្រទះឃើញខ្លួនវិហារទាំងមូល ពេញដោយពស់ចំរៀងស្រៀវឡើងតាមបន្ទប់ លុះឃើញហើយក៏ខ្លាចហើយក៏ស្រែកយ៉ាងខ្លាំងបំផុត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយស្ទុះចូលទៅហើយក៏និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្នាលអាវុសោ ហេតុអ្វីក៏លោកស្រែកខ្លាំងម្ល៉េះ ក្រែងដឹងរឿងអ្វីម្ល៉េះ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ វិហារទាំងមូលនេះពេញដោយពស់ មានភ្នែកស្រៀវចេញទៅតាមបន្ទប់ ។ គ្រានោះ ទាសនោះភ្ញាក់ឡើងដោយសំឡេងនោះហើយ ក៏ស្ទុះលើកសង្ឃាដាក់ខ្លួន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សួរថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកឯងជាអ្វី ។ ទាសនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំជាទាស ។ ភិក្ខុទាំងនោះសួរទៀតថា ម្នាលអាវុសោ ចុះហេតុដូចម្តេច បានជាអ្នកឯងមកសម្ងំយ៉ាងហ្នឹង ។ ទាសនោះក៏ឆ្លើយប្រាប់សេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានបុណ្យឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយទ្រង់មានព្រះបន្ទូលចំពោះទាសនោះថា អ្នកឯងជាពួកទាស មិនបានគេអនុញ្ញាតឲ្យបួសមែនឬទេ ម្នាលទាស អ្នកឯង ចូរទៅវិញទៅ (វ៉ែ) អ្នកឯង ចូរត្រឡប់ទៅផ្ទះរបស់ម្ចាស់ក្នុងថ្ងៃទី ១៤

បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស ឧបោសថំ ឧប-វស ឯវំ ត្វំ នាគយោនិយា ច បរិមុច្ចិស្សសិ ខិប្បញ្ច មនុស្សត្តំ បដិលភិស្សសីតិ ។ អថខោ សោ នាគោ អវិរូឡ្ហិធម្មោ កិរាហំ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេតិ ទុក្ខី ទុម្មនោ អស្សូនិ បវត្តយមានោ វិស្សរំ ករិត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ទ្វេមេ ភិក្ខវេ បច្ចយា នាគស្ស សភាវបាតុកម្មាយ យទា ច សជាតិយា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវតិ យទា ច វិស្សដ្ឋោ និទ្ទំ ឱក្កមតិ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ទ្វេ បច្ចយា នាគស្ស សភាវបាតុកម្មាយ ។ តិរច្ឆានគតោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។

[១៦៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ មាណវកោ មាតរំ ជីវិតា វោរោបេសិ ។ សោ តេន បាបកេន កម្មេន អដ្ដីយតិ ហរាយតិ ជិគុច្ឆតិ ។ អថខោ តស្ស មាណវកស្ស ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន ឥមស្ស បាបកស្ស កម្មស្ស និក្ខន្តឹ

ថ្ងៃទី១៥ នឹងថ្ងៃទី៨ នៃបក្ខក្តី ចូររក្សាឧបោសថចុះ កាលបើធ្វើដូច្នេះហើយ អ្នកឯងនឹងរួចចាកកំណើតនាគផង មុខជានឹងត្រឡប់បានទៅកើតជាមនុស្សយ៉ាងឆាប់ៗផង ។ នាគនោះក៏គិតថា បានឮថាអាត្មាអញមានធម៌មិនលូតលាស់ក្នុងធម្មវិន័យនេះទេ រួចក៏មានទុក្ខតូចចិត្តយំស្រក់ទឹកភ្នែក ធ្វើនូវសំឡេងធំឮព្រោះហើយចៀសចេញទៅ ។ ដំណាលតពីនោះមក ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័យដែលនាំឲ្យនាគប្រែត្រឡប់ខ្លួនមកតាមប្រក្រតីវិញនេះ(១)មាន ២ យ៉ាង គឺកាលដែលនាគសេពមេថុនធម្មជាមួយនាគមានជាតិស្មើគ្នា ១ គឺកាលដែលនាគដេកលក់ស្និទ្ធ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័យទាំង ២ នេះឯង ជាហេតុដែលនាំឲ្យនាគប្រែត្រឡប់ខ្លួនមកតាមប្រក្រតីវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វតិរច្ឆានជាអនុបសម្បន្នមិនគួរខេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

(១៦៨) សម័យនោះឯង មាណពម្នាក់ផ្តាច់ជីវិតមាតា ។ មាណពនោះក៏តក់ស្លុត អៀនអន់ ខ្ពើមរអើមនឹងកម្មដ៏លាមកនោះ ។ ក្រោយមកមាណពនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អញនឹងធ្វើបាបកម្មនេះរលាយ

១ គឺនាគដែលនិម្មិតខ្លួនជាមាណពហើយ អាចត្រឡប់ក្លាយខ្លួនមកជានាគវិញ ដោយហេតុពីរយ៉ាងនេះ ។

មហាវគ្គោ មាតុឃាតកោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ

ការេយ្យន្តិ ។ អថខោ តស្ស មាណវកស្ស ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្មចារិនោ សម-ចារិនោ ព្រហ្មចារិនោ សច្ចវាទិនោ សីលវន្តោ កល្យាណ-ធម្មា សចេ ខោ អហំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យំ ឯវំ មេ ឥមស្ស បាបកស្ស កម្មស្ស និក្ខេបំ ការេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ មាណវកោ ភិក្ខូ ឧប-សង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧបាលឹ ឯតទវោចុំ បុព្វេបិ ខោ អាវុសោ ឧបាលិ នាគោ មាណវកវណ្ណេន ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ឥង្ឃាវុសោ ឧបាលិ ឥមំ មាណវកំ អនុយុញ្ជាហីតិ ។ អថខោ សោ មាណវកោ អាយស្មតា ឧបាលិនា អនុយុញ្ជិយមានោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អាយស្មា ឧបាលិ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-ចេសុំ ។ មាតុឃាតកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។

មហាវគ្គ៖ មនុស្សដែលសម្លាប់មាតា មិនគួរឧបសម្បទា

បញ្ចេញហើយ ដោយវិធីដូចម្តេចហ្ន៎ ។ លំដាប់តពីនោះទៅទៀត មាណពនោះ ត្រិះរិះថា សមណៈជាសក្យបុត្រទាំងឡាយនេះ លោកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ និយាយពាក្យទៀងត្រង់ មានសីល មានកល្យាណធម៌ បើអាត្មាអញបានបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈសក្យ-បុត្រ អាត្មាអញនឹងជាទីដកនាំលើកកម្មដ៏លាមកនេះបាន ដោយដំណើរយ៉ាងនេះឯង មិនខានឡើយ ។ មាណពនោះក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយ សូមបព្វជ្ជាត្រង់នោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោឧបាលិ ក្នុងកាលមុនមាននាគមកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយភេទជាមាណពម្នាក់ទៅហើយ ម្នាលអាវុសោឧបាលិ បើដូច្នោះ សូមលោកជម្រះស្ទង់មាណពនេះទៀត ។ ឯមាណពនោះកាលបើត្រូវព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុជម្រះស្ទង់ហើយ ក៏ប្រាប់រឿងនុ៎ះតាមត្រង់ ។ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុក៏នាំរឿងនុ៎ះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលសម្លាប់មាតា ជាអនុបសម្បន្ននៅទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧប-សម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ ត្រូវឲ្យនាសនចេញ ។

[១៦៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ មាណវកោ មាតរំ ជីវិតា វោរោបេសិ ។ សោ តេន បាបកេន កម្មេន អដ្ដីយតិ ហរាយតិ ជិគុច្ឆតិ ។ អថខោ តស្ស មាណវកស្ស ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន ឥមស្ស បាបកស្ស កម្មស្ស និក្ខន្តិំ ករេយ្យន្តិ ។ អថខោ តស្ស មាណវកស្ស ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្មចារិនោ សមចារិនោ ព្រហ្មចារិនោ សច្ចវាទិនោ សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា សចេ ខោ អហំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យំ ឯវាហំ ឥមស្ស បាបកស្ស កម្មស្ស និក្ខន្តិំ ករេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ មាណវកោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧបាលិំ ឯតទវោចុំ បុព្វេបិ ខោ អាវុសោ ឧបាលិ នាគោ មាណវកវណ្ណេន ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ឥង្ឃាវុសោ ឧបាលិ ឥមំ មាណវកំ អនុយុញ្ជាហីតិ ។ អថខោ សោ មាណវកោ អាយស្មតា

[១៦៩] សម័យនោះឯង មាណពម្នាក់ផ្តាច់ជីវិតមាតា ។ មាណពនោះកើតទុក្ខ ព្រួយអន់ ខ្ពើមរអើមនឹងបាបកម្មនោះ ។ លំដាប់ពីនោះមក មាណពនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ទើបអញ ទីដ៏ផុតការលើងកម្មដ៏លាមកនេះហោលចេញផុត ។ គ្រាតមកទៀត មាណពនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ ពោលពាក្យទៀងត្រង់ មានសីលនិងមានកល្យាណធម៌ បើសិនណាជាអញបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈសក្យបុត្រ អញមុខជាធ្វើទីផុតការលើងបាបកម្មនេះ ដោយវិធីយ៉ាងនេះបានមិនខានឡើយ ។ មាណពនោះក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយសូមបព្វជ្ជាក្នុងគ្រានោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះនឹងព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោឧបាលិ កាលពីមុនមាននាគមកបួសនឹងពួកភិក្ខុ ដោយភេទជាមាណពម្តងទៅហើយ ម្នាលអាវុសោឧបាលិ យើងសូមរំលឹកលោក ។ សូមនិមន្តលោកទៅដំរិះសួរមាណពនេះទៀត ។ ឯមាណពនោះកាលបើត្រូវព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុសាក

[illegible] ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អាយស្មា ឧបាលិ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បិតុឃាតកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។

[១៣០] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ សាកេតា សាវត្ថឹ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ អន្តរាមគ្គេ ចោរា និក្ខមិត្វា ឯកច្ចេ ភិក្ខូ អច្ឆិន្ទឹសុ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ហនឹសុ ។ សាវត្ថិយា រាជភដា និក្ខមិត្វា ឯកច្ចេ ចោរេ អគ្គហេសុំ ។ ឯកច្ចេ ចោរា បលាយឹសុ ។ យេ តេ បលាយឹសុ តេ ភិក្ខូសុ បព្វជឹសុ ។ យេ តេ គហិតា តេ វធាយ ឱនីយន្តិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ តេ បព្វជិតា តេ ចោរេ វធាយ ឱនីយមានេ ទិស្វាន ឯវមាហំសុ សាធុ ខោ មយំ បលាយិម្ហា សចេ ច មយំ គយ្ហេយ្យាម មយម្បិ ឯវមេវ ហញ្ញេយ្យាមាតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កឹ បន តុម្ហេ អាវុសោ

ឪពុករបស់ខ្លួនហើយ ក៏ប្រាប់រឿងនុ៎ះតាមត្រង់ ។ ព្រោះបុគ្គលនោះមានកម្ម ក៏និយាយរឿងនុ៎ះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលសម្លាប់បិតា ជាអនុបសម្បន្នមិនគួរ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យសឹកចេញ ។

(១៣០) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ចេញពីក្រុងសាកេតដើរតាមផ្លូវឆ្ងាយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ ដល់ពាក់កណ្ដាលផ្លូវ ពួកចោរចេញមក ខ្លះកន្ត្រាក់ដណ្ដើមពួកភិក្ខុ ខ្លះសម្លាប់ពួកភិក្ខុ ។ ពលរាជភដទាំងឡាយចេញពីក្រុងសាវត្ថីចាប់បានពួកចោរខ្លះ ។ ពួកចោរខ្លះរត់ទៅ ។ ពួកចោរណាដែលរត់ទៅ ពួកចោរនោះ ក៏ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកចោរណាដែលរាជភដចាប់បានហើយ ពួកចោរនោះ គេក៏នាំចូលទៅនឹងសម្លាប់ ។ ពួកចោរដែលបួសហើយទាំងនោះ ក៏បានឃើញពួកចោរដែលគេនាំចូលទៅដើម្បីសម្លាប់នោះ លុះឃើញហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយលួចរត់រួចបានមកក៏ជាការប្រពៃ បើសិនណាជាយើងទាំងឡាយត្រូវគេចាប់បាននៅថ្ងៃនោះ យើងទាំងឡាយនឹងត្រូវគេសម្លាប់យ៉ាងនោះឯងមិនខានឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ចុះលោកធ្វើអ្វីខ្លះ ទាំងអ្នកទាំងឡាយ

អការព្ពាតិ ។ អថខោ តេ បព្វជិតា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អរហន្តោ ចេតេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ អរហន្តឃាតកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោតិ ។

[១៣១] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ សាកេតា សាវត្ថឹ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ អន្តរាមគ្គេ ចោរា និក្ខមិត្វា តេ ភិក្ខូ អច្ឆិន្ទឹសុ ។ សាវត្ថិយា រាជភដា និក្ខមិត្វា ឯកច្ចេ ចោរេ អគ្គហេសុំ ។ ឯកច្ចេ ចោរា បលាយឹសុ ។ យេ តេ បលាយឹសុ តេ ភិក្ខូសុ បព្វជឹសុ ។ យេ តេ គហិតា តេ វធាយ ឱនិយ្យន្តិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ តេ បព្វជិតា តេ ចោរេ វធាយ ឱនិយ្យមានេ ទិស្វាន ឯវមាហំសុ សាធុ ខោ មយំ បលាយិម្ហា សចេ ច មយំ គយ្ហេយ្យាម មយម្បិ ឯវមេវ

ធ្វើឲ្យបាន ។ ពួកចោរដែលបួសហើយនោះក៏ប្រាប់សេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុ (ដែលចោរសម្លាប់ហើយ) នុះជាអរហន្ត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលសម្លាប់អរហន្ត ជាអនុបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

[១៣១] សម័យនោះឯង មានពួកភិក្ខុច្រើនរូបចេញពីក្រុងសាកេតដើរទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ពួកចោរក៏ចេញមក ពួកចោរនោះដកដណ្តើមភិក្ខុទាំងឡាយ ពួករាជបុរស (សេនាមេទ័ព) នៃព្រះមហាក្សត្រ ចេញពីក្រុងសាវត្ថីទៅចាប់បានពួកចោរខ្លះ ។ ពួកចោរខ្លះរត់រួចទៅ ។ ពួកចោរណាដែលរត់រួចទៅ ក៏ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកចោរណាដែលរាជភដចាប់បានហើយនោះ គេក៏នាំចូលទៅដើម្បីសម្លាប់ ។ ពួកចោរទាំងនោះដែលបួសហើយ ក៏បានឃើញពួកចោរដែលគេនាំចូលទៅដើម្បីសម្លាប់នោះ លុះឃើញហើយក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា បើយើងទាំងឡាយបានរត់រួចមកក៏ជាការស្រួលហើយ បើសិនណាជាយើងទាំងឡាយត្រូវគេចាប់បានក្នុងថ្ងៃនោះ យើងត្រូវគេសម្លាប់ដោយចំនួនដូចនេះឯង

ហញ្ញេយ្យាម្ហាតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កឹ បន តុម្ហេ អាវុសោ អកត្ថាតិ ។ អថ ខោ តេ បព្វជិតា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ភិក្ខុនិទូសកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោ ។ សង្ឃភេទកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោ ។ លោហិតុប្បាទកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោ ។

[១១៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ឧភតោព្យញ្ជនកោ ភិក្ខូសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ សោ ករោតិបិ ការាបេតិបិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកោ ភិក្ខវេ អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្វោ ។

ទិនលែងឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ចុះលោក ដូចម្ដេច បានជាអ្នកទាំងឡាយធ្វើដូច្នោះ ។ ពួកចោរដែលបួសហើយនោះ ក៏ប្រាប់រឿងនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលប្រទូស្តភិក្ខុនី ជាអនុបសម្បន្នមិនគួរ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលបំបែកសង្ឃជាអនុបសម្បន្នមិនគួរ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលធ្វើលោហិតុប្បាទ (ធ្វើព្រះលោហិតព្រះពុទ្ធឲ្យក្រាលតង់ឡើង) ជាអនុបសម្បន្នមិនគួរ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

[១១៦] សម័យនោះឯង មានមនុស្សឧភតោព្យញ្ជនក (មនុស្សមានភេទពីរ) ម្នាក់ បួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកនោះធ្វើ (មេថុន) ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើនឹងខ្លួនខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧភតោព្យញ្ជនក ជាអនុបសម្បន្នមិនគួរ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

[១៣៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អនុបជ្ឈាយកំ ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អនុបជ្ឈាយកោ ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សង្ឃេន ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សង្ឃេន ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ គណេន ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ គណេន ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បណ្ឌកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។បេ។ ថេយ្យសំវាសកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ តិត្ថិយបក្កន្តកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ តិរច្ឆានគតុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ មាតុឃាតកុបជ្ឈាយេន

[១៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់សាមណេរដែលគ្មានឧបជ្ឈាយ៍ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាមណេរដែលគ្មានឧបជ្ឈាយ៍ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា (ដល់សាមណេរ) ដោយមានសង្ឃជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានសង្ឃជាឧបជ្ឈាយ៍ឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានគណៈជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានគណៈជាឧបជ្ឈាយ៍ឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមនុស្សខ្ទើយ ។បេ។ ឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមនុស្សលួចសំវាស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមនុស្សដែលចូលពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាសត្វតិរច្ឆាន ។ ភិក្ខុ

ឧបសម្បាទេន្តិ ។ បិតុឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បា-
ទេន្តិ ។ អរហន្តឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។
ភិក្ខុនីទូសកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ សង្ឃភេទ-
កុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ លោហិតុប្បាទ-
កុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ឧភតោព្យញ្ជន-
កុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ បណ្ឌកុបជ្ឈាយេន ឧប-
សម្បាទេតព្វោ ន ថេយ្យសំវាសកុបជ្ឈាយេន ឧប-
សម្បាទេតព្វោ ន តិត្ថិយបក្កន្តកុបជ្ឈាយេន ឧប-
សម្បាទេតព្វោ ន តិរច្ឆានគតុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេ-
តព្វោ ន មាតុឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ
ន បិតុឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ន អរ-
ហន្តឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ន ភិក្ខុនី-
ទូសកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ន សង្ឃភេទ-
កុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ន លោហិតុប្បាទកុ-
បជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ន ឧភតោព្យញ្ជនកុ-

ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមាតុឃាតកៈ (អ្នកសម្លាប់
មាតា) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាបិតុឃាតកៈ
(អ្នកសម្លាប់បិតា) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជា
អរហន្តឃាតកៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាភិក្ខុនី
ទូសកៈ (ប្រទូស្តភិក្ខុនី) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍
ជាសង្ឃភេទកៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជា
លោហិតុប្បាទកៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជា
ឧភតោព្យញ្ជនកៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា
ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមនុស្សខ្ទើយ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមាន
ឧបជ្ឈាយ៍ជាថេយ្យសំវាសកៈ (អ្នកលួចសំវាស) មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា
ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាអ្នកចូលរួមពួកតិរ្ថិយ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយ
មានឧបជ្ឈាយ៍ជាសត្វតិរច្ឆាន មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍
ជាមាតុឃាតកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាបិតុឃាតកៈ
មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាអរហន្តឃាតកៈ មិនគប្បីឲ្យ
ឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាភិក្ខុនីទូសកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា
ដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាសង្ឃភេទកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមាន

បជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(១៣៤) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អបត្តកំ ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ហត្ថេសុ[១] បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អបត្តកោ ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អចីវរកំ ឧបសម្បាទេន្តិ ។ នគ្គា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អចីវរកោ ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អបត្តចីវរកំ ឧបសម្បាទេន្តិ ។ នគ្គា ហត្ថេសុ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ

១ អបត្តកា ហត្ថេសូតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ឧបជ្ឈាយ៍ជាលោហិតុប្បាទកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍ជាឧភតោព្យញ្ជនកៈ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១៣៤) សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានបាត្រ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានបាត្រទេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានចីវរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏អាក្រាតកាយត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានចីវរ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានទាំងបាត្រទាំងចីវរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏អាក្រាតត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស

ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អបត្តចីវរកោ ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ យាចិតកេន បត្តេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ឧបសម្បន្នា បត្តំ បដិហរន្តិ ។ ហត្ថេសុ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ យាចិតកេន បត្តេន ឧបសម្បាទេតព្វោ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ យាចិតកេន ចីវរេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ឧបសម្បន្នា ចីវរំ បដិហរន្តិ ។ នគ្គា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ យាចិតកេន ចីវរេន ឧបសម្បាទេតព្វោ

តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានទាំងបាត្រទាំងចីវរ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដោយបាត្រដែលខ្ចីគេ ។ ម្ចាស់បាត្រក៏ទាំងឡាយនាំយកបាត្រត្រឡប់ទៅវិញ ក្នុងកាលដែលកុលបុត្រនោះបានឧបសម្បទាហើយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ដូចពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្ចីបាត្រគេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្ចីចីវរគេ ។ ម្ចាស់ចីវរទាំងឡាយនាំយកចីវរត្រឡប់ទៅវិញ ក្នុងកាលដែលកុលបុត្រនោះបានឧបសម្បទាហើយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ទាំងអាក្រាតកាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ប្រហែលគ្នានឹងពួកតិរ្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ យាចិតកេន បត្តចីវរេន ឧបសម្បាទេន្តិ ។ ឧបសម្បន្នា បត្តចីវរំ បដិហរន្តិ ។ នគ្គា ហត្ថេសុ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ យាចិតកេន បត្តចីវរេន ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

នឧបសម្បាទេតព្វឯកវីសតិវារំ និដ្ឋិតំ ។

[១៣៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ហត្ថច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។បេ។ បាទច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ ហត្ថបាទច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ កណ្ណច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ នាសច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ កណ្ណនាសច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ អង្គុលិច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ អឡច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ កណ្ឌរច្ឆិន្នំ បព្វាជេន្តិ ។ ផណហត្ថកំ បព្វាជេន្តិ ។

ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្ចីបាត្រគេឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្ចីតែបាត្រនិងចីវរគេ ។ ពួកម្ចាស់គេក៏ទាំយកបាត្រនិងចីវរត្រឡប់ទៅវិញក្នុងកាលដែលកុលបុត្រនោះបានឧបសម្បទាហើយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏អាក្រាតកាយត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃទទេ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ប្រហែលគ្នានឹងពួកតិត្ថិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្ចីបាត្រនិងចីវរគេឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់ វារៈនៃពួកពុំគួរ ២១ ចំពួកដែលសង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ។

(១៣៩) គ្រាសម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសមនុស្សដាច់ដៃ ។បេ។ បំបួសមនុស្សដាច់ជើង ។ បំបួសមនុស្សដាច់ទាំងដៃទាំងជើង ។ បំបួសមនុស្សដាច់ត្រចៀក ។ បំបួសមនុស្សកំបុតច្រមុះ ។ បំបួសមនុស្សកំបុតទាំងត្រចៀកទាំងច្រមុះ ។ បំបួសមនុស្សកំបុតម្រាមដៃ ។ បំបួសមនុស្សកំបុតមេដៃឬមេជើង ។ បំបួសមនុស្សដាច់សរសៃពួរ ។ បំបួសមនុស្ស

ខុជ្ជោ បព្វាជេតព្វោ ។ វាមនោ បព្វាជេតព្វោ ។ គលគណ្ឌិ[១] បព្វាជេតព្វោ ។ លក្ខណាហតោ បព្វាជេតព្វោ ។ កសាហតោ បព្វាជេតព្វោ ។ លិខិតកោ បព្វាជេតព្វោ ។ សីបទី បព្វាជេតព្វោ ។ បាបរោគី បព្វាជេតព្វោ ។ បរិសទូសកោ បព្វាជេតព្វោ ។ កាណោ បព្វាជេតព្វោ ។ កុណី បព្វាជេតព្វោ ។ ខញ្ជោ បព្វាជេតព្វោ ។ បក្ខហតោ បព្វាជេតព្វោ ។ ឆិន្នីរិយាបថោ បព្វាជេតព្វោ ។ ជរាទុព្វលោ បព្វាជេតព្វោ ។ អន្ធោ បព្វាជេតព្វោ ។ មូគោ បព្វាជេតព្វោ ។ ពធិរោ បព្វាជេតព្វោ ។ អន្ធមូគោ បព្វាជេតព្វោ ។ អន្ធពធិរោ បព្វាជេតព្វោ ។ មូគពធិរោ បព្វាជេតព្វោ ។ អន្ធមូគពធិរោ បព្វាជេតព្វោ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ហត្ថច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ។ ន បាទច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ។ ន ហត្ថបាទច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ។ ន កណ្ណច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ។ ន នាសច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ

១ ឱ. ម. គលគណ្ឌី ។

មានម្រាមដៃជាប់គ្នា ។ បំបួសមនុស្សគម ។ បំបួសមនុស្សតឿ ។ បំបួសមនុស្សពកក ។ បំបួសមនុស្សដែលគេបោះត្រាឲ្យមានស្លាកស្នាម[១] ។ បំបួសមនុស្សដែលគេវាយដោយរំពាត់[២] ។ បំបួសមនុស្សដែលរាជការគេរាយឈ្មោះទុក (ជាការប្រកាសទោសទុក[៣]) ។ បំបួសមនុស្សមានជើងស្អុក ។ បំបួសមនុស្សមានរោគអាក្រក់[៤] ។ បំបួសមនុស្សមានរូបទ្រុស្តបរិសទ្យ[៥] ។ បំបួសមនុស្សដែលខ្វិចខ្វាក់[៦] ។ បំបួសមនុស្សក្ងិចដៃ ឬក្ងិចជើង ។ បំបួសមនុស្សខ្ញើក ។ បំបួសមនុស្សស្លាប់កាយម្ខាង ។ បំបួសមនុស្សខ្វិន ។ បំបួសមនុស្សមានកំឡាំងថយព្រោះជរា ។ បំបួសមនុស្សខ្វាក់ពីកំណើត ។ បំបួសមនុស្សគ ។ បំបួសមនុស្សថ្លង់ ។ បំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគ ។ បំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងថ្លង់ ។ បំបួសមនុស្សទាំងគទាំងថ្លង់ ។ បំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគទាំងថ្លង់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតដៃ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតទាំងដៃទាំងជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតត្រចៀក មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតច្រមុះ

១ មនុស្សដែលគេបោះត្រាដោយដែកក្តៅ ។ ២ មនុស្សដែលជំពាក់បំណុលគេជាដើម ហើយម្ចាស់ទ្រព្យវាយទាល់តែបែកខ្នង ។ ៣ មនុស្សទោសដែលរាជការចេញប្រកាសឲ្យគេចាប់ផ្តន្ទាទោស ។ ៤ មានរោគអាក្រក់មើលមិនជា មានរោគឬសដូងនិងរោគឃ្លង់ជាដើម ។ ៥ មានរូបអាក្រក់ពេក ខ្ពស់ពេក ទាបពេកជាដើម ។ ៦ ក្នុងគម្ពីរខ្លះថា ខ្វាក់ម្ខាង ។

ន កណ្ណនាសច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ន អង្គុលិច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ន អឡច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ន កណ្ឌរច្ឆិន្នោ បព្វាជេតព្វោ ន ផណហត្ថកោ បព្វាជេតព្វោ ន ខុជ្ជោ បព្វាជេតព្វោ ន វាមនោ បព្វាជេតព្វោ ន គលគណ្ឌី បព្វាជេតព្វោ ន លក្ខណាហតោ បព្វាជេតព្វោ ន កសាហតោ បព្វាជេតព្វោ ន លិខិតកោ បព្វាជេតព្វោ ន សីបទី បព្វាជេតព្វោ ន បាបរោគី បព្វាជេតព្វោ ន បរិសទូសកោ បព្វាជេតព្វោ ន កាណោ បព្វាជេតព្វោ ន កុណី បព្វាជេតព្វោ ន ខញ្ជោ បព្វាជេតព្វោ ន បក្ខហតោ បព្វាជេតព្វោ ន ឆិន្និរិយាបថោ បព្វាជេតព្វោ ន ជរាទុព្វលោ បព្វាជេតព្វោ ន អន្ធោ បព្វាជេតព្វោ ន មូគោ បព្វាជេតព្វោ ន ពធិរោ បព្វាជេតព្វោ ន អន្ធមូគោ បព្វាជេតព្វោ ន អន្ធពធិរោ បព្វាជេតព្វោ ន មូគពធិរោ បព្វាជេតព្វោ ន អន្ធមូគពធិរោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

បព្វាជេតព្វទ្វត្តឹសវារំ និដ្ឋិតំ ។

ចោរវគ្គភាណវារំ និដ្ឋិតំ តតិយំ ។

មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតកាត់ត្រចៀកកាត់ច្រមុះ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតម្រាមដៃ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតមេដៃឬមេជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដាច់សរសៃធំ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សមានម្រាមដៃជាប់គ្នា មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខ្ទម មិនត្រូវបំបួសមនុស្សតឿ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សគកក មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលគេបៀកបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម ។ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលគេវាយដោយរំពាត់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលរាជការកត់ឈ្មោះទុក (ក្បួនគេសុក) មិនត្រូវបំបួសមនុស្សជើងស្ពក់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សមានរោគអាក្រក់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទ្រុស្តបរិសទ្យ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខ្វាក់ម្ខាង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សក្ងិចដៃឬក្ងិចជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខ្វក មិនត្រូវបំបួសមនុស្សស្លាប់កាយម្ខាង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខ្វិន មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខានកម្លាំងថយព្រោះជរា មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខ្វាក់ពីកំណើត មិនត្រូវបំបួសមនុស្សគ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សថ្លង់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងថ្លង់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងគទាំងថ្លង់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគទាំងថ្លង់ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់ វារៈនិយាយពីបុគ្គលសាមសិបពីរពួកដែលភិក្ខុមិនត្រូវបំបួស ។

ចប់ ចោរវគ្គភាណវារៈទី ៣ ។

[១៣៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អលជ្ជីនំ និស្សយំ ទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អលជ្ជីនំ និស្សយោ ទាតព្វោ យោ ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អលជ្ជីនំ និស្សាយ វសន្តិ ។ តេបិ នចិរស្សេវ អលជ្ជិនោ ហោន្តិ បាបកា ភិក្ខូ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អលជ្ជីនំ និស្សាយ វត្ថព្វំ យោ វសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន អលជ្ជីនំ និស្សយោ ទាតព្វោ ន អលជ្ជីនំ និស្សាយ វត្ថព្វន្តិ កថំ នុ ខោ មយំ ជានេយ្យាម លជ្ជឹ វា អលជ្ជឹ វាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចតុបញ្ចាហំ អាគមេតុំ យាវ ភិក្ខុសភាគតំ ជានាមីតិ ។

[១៣៦] ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុឲ្យនិស្ស័យដល់អលជ្ជីភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុដែលឥតខ្មាសបាប) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យដល់អលជ្ជីភិក្ខុទាំងឡាយទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនៅអាស្រ័យ (កាន់យកនិស្ស័យ) នឹងអលជ្ជីភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មិនយូរប៉ុន្មាន ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ទៅជាភិក្ខុអលជ្ជីជាភិក្ខុលាមកដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវនៅអាស្រ័យនឹងអលជ្ជីភិក្ខុទាំងឡាយទេ ភិក្ខុណានៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យដល់ពួកភិក្ខុអលជ្ជី មិនត្រូវនៅអាស្រ័យនឹងពួកភិក្ខុជាអលជ្ជីដូច្នេះ យើងទាំងឡាយគប្បីស្គាល់ភិក្ខុជាលជ្ជីឬជាអលជ្ជីដូចម្តេចបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបង្អង់ចាំដោយគិតថា អញនឹងដឹង (ភិក្ខុនេះ) ជាសភាគភិក្ខុ (ភិក្ខុមានធម៌ល្អត្រូវគ្នា) អស់៤ថ្ងៃឬ៥ថ្ងៃសិនបាន ។

[១៣៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វន្តិ អហញ្ចម្ហិ និស្សយករណីយោ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នេន ភិក្ខុនា និស្សយំ អលភមានេន អនិស្សិតេន វត្ថុន្តិ ។

[១៣៨] តេន ខោ បន សមយេន ទ្វេ ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេសុ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។ តេ អញ្ញតរំ អាវាសំ ឧបគច្ឆឹសុ ។ តត្ថ ឯកោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស គិលានស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វន្តិ អហញ្ចម្ហិ និស្សយករណីយោ គិលានោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា និស្សយំ អលភ-

[១៣៧] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបដើរផ្លូវឆ្ងាយក្នុងជនបទ នាដែនកោសល ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ឯអាត្មាអញជាអ្នកមានកិច្ចកាន់យកនិស្ស័យ (ត្រូវកាន់យកនិស្ស័យ) ហើយជាមនុស្សដើរផ្លូវឆ្ងាយ អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយដែលមិនបាននិស្ស័យ ឲ្យនៅដោយគ្មាននិស្ស័យបាន ។

[១៣៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុពីររូបដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយក្នុងជនបទនាដែនកោសល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដើរចូលទៅកាន់អាវាស១ ។ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុ១អង្គឈឺ ។ ទើបភិក្ខុឈឺនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ក៏អាត្មាអញមានកិច្ចកាន់យកនិស្ស័យ ហើយមានជម្ងឺផង អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺដែលមិនបាននិស្ស័យ ឲ្យនៅដោយគ្មាននិស្ស័យ

មានេន អនិស្សិតេន វត្ថុន្តិ ។ អថខោ តស្ស គិលានុ-
បដ្ឋាកស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ
ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ អហញ្ចម្ហិ និស្សយករណីយោ
អយញ្ច ភិក្ខុ គិលានោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិ-
តព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ គិលានុបដ្ឋាកេន ភិក្ខុនា និស្សយំ អលភ-
មានេន យាចិយមានេន អនិស្សិតេន វត្ថុន្តិ ។ តេន ខោ
បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អរញ្ញេ វិហរតិ ។ តស្ស
ច តស្មឹ សេនាសនេ ផាសុ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស
ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន អនិស្សិតេន
វត្ថព្វំ អហញ្ចម្ហិ និស្សយករណីយោ អរញ្ញេ វិហរាមិ
មយ្ហញ្ច ឥមស្មឹ សេនាសនេ ផាសុ ហោតិ កថំ នុ
ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-
ចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អារញ្ញកេន ភិក្ខុនា
ផាសុវិហារំ សល្លក្ខេន្តេន និស្សយំ អលភមានេន
អនិស្សិតេន វត្ថុំ យទា បតិរូបោ និស្សយទាយកោ
អាគច្ឆិស្សតិ តស្ស និស្សាយ វសិស្សាមីតិ ។

បាន ។ ទើបភិក្ខុអ្នកបម្រើនូវភិក្ខុឈឺនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះថា ព្រះដ៏
មានព្រះភាគបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ឯអាត្មា
អញមានកិច្ចដោយនិស្ស័យ ភិក្ខុនេះសោតក៏ឈឺ អញត្រូវប្រតិបត្តិ
ដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ
អ្នកបម្រើនូវភិក្ខុឈឺ កាលរកមិនបាននិស្ស័យ បើភិក្ខុឈឺសុំ (ឲ្យនៅកំដរ) ត្រូវ
នៅដោយគ្មាននិស្ស័យបាន ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបនៅក្នុងព្រៃ ។ ភិក្ខុ
នោះបានសេចក្តីសប្បាយក្នុងសេនាសនៈនោះ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តី
ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅ
ដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ឯអាត្មាអញសោតមានកិច្ចដោយនិស្ស័យ សព្វថ្ងៃនៅ
ក្នុងព្រៃ ម្យ៉ាងទៀត អញក៏បានសេចក្តីសប្បាយក្នុងសេនាសនៈនេះ អញ
ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុនៅក្នុងព្រៃ កាលបើកំណត់ដឹងនូវទីជាគ្រឿងនៅ
សប្បាយ បើមិនទាន់បាននិស្ស័យទេ ត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យបាន
ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកឲ្យនិស្ស័យដ៏សមគួរ មកក្នុងកាលណា អញ
នឹងនៅអាស្រ័យ (កាន់យកនិស្ស័យ) នឹងភិក្ខុនោះក្នុងកាលនោះ ។

[១៥៩] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស ឧបសម្បទាបេក្ខោ ហោតិ ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ អាគច្ឆតុ អានន្ទោ ឥមំ អនុស្សាវេស្សតីតិ ។ អាយស្មា អានន្ទោ ឯវមាហ ន ឧស្សហាមិ ថេរស្ស នាមំ គហេតុំ គរុ(១) មេ ថេរោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គោត្តេនបិ អនុស្សាវេតុន្តិ ។

[១៦០] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស ទ្វេ ឧបសម្បទាបេក្ខា ហោន្តិ ។ តេ វិវទន្តិ អហំ បឋមំ ឧបសម្បជ្ជិស្សាមិ អហំ បឋមំ ឧបសម្បជ្ជិស្សាមីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វេ ឯកានុស្សាវនេ

១ គរុកោតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

[១៥៩] កាលនោះឯង មានឧបសម្បទាបេក្ខ(១) របស់ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ។ ទើបព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុបញ្ជូនទូតទៅកាន់សំណាក់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា សូមអានន្ទមកសូត្រអនុស្សាវនា(២) ចំពោះឧបសម្បទាបេក្ខៈនេះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានតបយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំករុណាមិនអាចកាន់យក(ហៅ)ឈ្មោះព្រះថេរៈ (ព្រោះ) ព្រះថេរៈជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះករុណា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូត្រអនុស្សាវនាដោយគោត្តនាមក៏បាន ។

[១៦០] កាលនោះឯង មានឧបសម្បទាបេក្ខៈពីររូបរបស់ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ។ អ្នកទាំងនោះប្រកែកគ្នាថា ខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន ខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូត្រអនុស្សាវនាតែម្តង ចំពោះ

១ សម្រាប់ហៅសាមណេរដែលត្រូវសុំឧបសម្បទាជាភិក្ខុ ។ ២ សូត្រប្រកាសសេចក្តីបញ្ជាក់ឲ្យសង្ឃដឹងថា កុលបុត្រដែលសុំឧបសម្បទានោះជាអ្នកបរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ជាដើម ។

ធារេន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលានំ ថេរានំ ឧបសម្បទាបេក្ខា ហោន្តិ ។ តេ វិវទន្តិ អហំ បឋមំ ឧបសម្បជ្ជិស្សាមិ អហំ បឋមំ ឧបសម្បជ្ជិស្សាមីតិ ។ ថេរា ឯវមាហំសុ ហន្ទ មយំ អាវុសោ សព្វេវ ឯកានុស្សាវនេ ករោមាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វេ តយោ ឯកានុស្សាវនេ កាតុំ តញ្ច ខោ ឯកេន ឧបជ្ឈាយេន ន ត្វេវ នានុបជ្ឈាយេនាតិ ។

[១៤១] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា កុមារកស្សបោ គព្ភវីសោ ឧបសម្បន្នោ ហោតិ ។ អថ ខោ អាយស្មតោ កុមារកស្សបស្ស ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន ឩនវីសតិវស្សោ បុគ្គលោ ឧបសម្បាទេតព្វោតិ អហញ្ចម្ហិ គព្ភវីសោ ឧបសម្បន្នោ

ឧបសម្បទាបេក្ខៈតែរាប់បាន(១) ។ សម័យនោះឯង មានពួកឧបសម្បទាបេក្ខ របស់ព្រះថេរៈច្រើនអង្គ ។ ពួកឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងនោះក៏ឈ្លោះគ្នាថា ខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន ខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ល្អើយយើងនឹងសូត្រអ្នកទាំងអស់ក្នុងអនុស្សាវនាជាមួយគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូត្រអនុស្សាវនាជាមួយគ្នាចំពោះឧបសម្បទាបេក្ខៈពីរបីរូបបាន(២) តែការសូត្រអនុស្សាវនានោះបានតែដោយឧបជ្ឈាយ៍ជាមួយគ្នា ឧបជ្ឈាយ៍ផ្សេងគ្នាមិនបានឡើយ ។

[១៤១] សម័យនោះឯង កុមារកស្សបដ៏មានអាយុមានឆ្នាំ ២០ ដោយរាប់យកឆ្នាំកាលពីនៅក្នុងគភ៌ផងបានឧបសម្បទា ។ ទើបកុមារកស្សបដ៏មានអាយុមានសេចក្ដីត្រិះរិះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលមានអាយុមិនគ្រប់ ២០ ឆ្នាំដូច្នេះ ក៏អាត្មាអញមានឆ្នាំ ២០ រាប់ទាំងឆ្នាំដែលនៅក្នុងគភ៌បានឧបសម្បទា

១-២ (អដ្ឋកថា) ត្រូវសូត្រ ៖ ប្រដាប់នឹងសូត្រឲ្យម្នាក់ៗឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គល ពីររូបក្ដី បីរូបក្ដី តាមលំដាប់តែម្ដងបាន មិនមានទោសទេ ម្យ៉ាងទៀតបើត្រូវសូត្រពីររូបក្ដី បីរូបក្ដី និងសូត្រឲ្យម្នាក់ៗឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលពីររូបក្ដី បីរូបក្ដី ចំពោះក្នុងសីមាមួយ ។ តាមលំដាប់តែម្ដងក៏បាន ។

ឧបសម្បន្នោ នុ ខោម្ហិ ឧទាហុ ន ឧបសម្បន្នោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យំ ភិក្ខវេ មាតុកុច្ឆិស្មឹ បឋមំ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ បឋមំ វិញ្ញាណំ បាតុភូតំ តទុបាទាយ សាវស្ស ជាតិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គព្ភវីសំ ឧបសម្បាទេតុន្តិ ។

(១៤៦) តេន ខោ បន សមយេន ឧបសម្បន្នា ទិស្សន្តិ កុដ្ឋិកាបិ គណ្ឌិកាបិ កិលាសិកាបិ សោសិកាបិ អបមារិកាបិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបសម្បាទេន្តេន តេរស អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ បុច្ឆិតព្វោ សន្តិ តេ ឯវរូបា អាពាធា កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ សោសោ អបមារោ មនុស្សោសិ បុរិសោសិ ភុជិស្សោសិ អណណោសិ នសិ រាជភដោ អនុញ្ញាតោសិ

មាតាក្នុងផ្ទៃឧបសម្បន្ន (ជាភិក្ខុ) ឬមិនបានជាឧបសម្បន្នទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តជាដំបូងណា កើតឡើងហើយ វិញ្ញាណជាដំបូងណា កើតប្រាកដហើយក្នុងផ្ទៃនៃមាតា កំណើតរបស់សត្វនោះឯងត្រូវរាប់អំពីដំបូងចិត្តនោះឬដំបូងវិញ្ញាណនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា ដល់កុលបុត្រមានឆ្នាំ ២០ រាប់ទាំងឆ្នាំដែលនៅក្នុងផ្ទៃ ។

(១៤៦) ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទា មានរោគឃ្លង់ខ្លះ រោគពកខ្លះ រោគស្រែងខ្លះ រោគរីងរៃខ្លះ រោគឆ្កួតជ្រូកខ្លះ កើតប្រាកដឡើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាលឲ្យឧបសម្បទាសួរអន្តរាយិកធម៌ ១៣ យ៉ាងសិន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឧបសម្បទាចារ្យនោះ ភិក្ខុត្រូវសួរយ៉ាងនេះថា អ្នកមានអាពាធទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះឬទេ គឺរោគឃ្លង់ រោគពក រោគស្រែង រោគរីងរៃ រោគឆ្កួតជ្រូក អ្នកឯងជាមនុស្សឬ ជាប្រុសឬ ជាអ្នកជាឬ ជាអ្នកមិនជំពាក់បំណុលគេឬ មិនមែនជាហ្លួងរាជការ (អ្នកធ្វើការ) ទេឬ

តាបិតូហិ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សោសិ បរិបុណ្ណំ តេ បត្តចីវរំ កិន្នាមោសិ (កោនាមោ)[១] តេ ឧបជ្ឈាយោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អននុសិដ្ឋេ ឧបសម្បទាបេក្ខេ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆន្តិ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខា វិត្ថាយន្តិ មង្កូ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បឋមំ អនុសាសិត្វា បច្ឆា អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុន្តិ ។ តត្ថេវ សង្ឃមជ្ឈេ អនុសាសន្តិ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខា តថេវ វិត្ថាយន្តិ មង្កូ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកមន្តំ អនុសាសិត្វា សង្ឃមជ្ឈេ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ អនុសាសិតព្វោ ។ បឋមំ ឧបជ្ឈំ គាហាបេតព្វោ ។ ឧបជ្ឈំ គាហាបេត្វា បត្តចីវរំ

---

១ ក្រោ នាមាតិ អត្ថោ រូបំ ។

អ្នកឯងមានតាបិតាម្ដាយអនុញ្ញាតហើយឬ អ្នកឯងមានឆ្នាំពេញ ២០ ហើយឬ អ្នកឯងមានបាត្រចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយឬ អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី ឧបជ្ឈាយ៍អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយនឹងពួកឧបសម្បទាបេក្ខៈដែលមិនទាន់បានបង្រៀនប្រដៅ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងឡាយក៏នឹកខ្មាស់អៀនខ្មាស់មិនអាចឆ្លើយបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបង្រៀនប្រដៅ (បន្ទាក់) ជាមុនហើយសឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្រោយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបង្រៀនប្រដៅក្នុងកណ្ដាលសង្ឃនោះឯង ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងឡាយក៏នៅតែនឹកខ្មាស់អៀនខ្មាស់ដដែល មិនអាចនឹងឆ្លើយបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបង្រៀនប្រដៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ សឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយក្នុងកណ្ដាលសង្ឃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ភិក្ខុត្រូវបង្រៀនប្រដៅយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុត្រូវឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ជាមុន ។ លុះភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈកាន់យកឧបជ្ឈាយ៍ហើយ ត្រូវប្រាប់បាត្រនិងចីវរ

អាចិក្ខិតព្វំ អយំ តេ បត្តោ អយំ សង្ឃាដិ អយំ ឧត្តរាសង្គោ អយំ អន្តរវាសកោ គច្ឆ អមុម្ហិ ឱកាសេ តិដ្ឋាហីតិ ។ ពាលា អព្យត្តា អនុសាសន្តិ ទុរនុសិដ្ឋា(១) ឧបសម្បទាបេក្ខា វិត្ថាយន្តិ មង្កូ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ពាលេន អព្យត្តេន អនុសាសិតព្វោ យោ អនុសាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន អនុសាសិតុន្តិ ។ អសម្មតា អនុសាសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អសម្មតេន អនុសាសិតព្វោ យោ អនុសាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សម្មតេន អនុសាសិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ បរេន វា បរោ សម្មន្និតព្វោ ។ កថញ្ច អត្តនាវ អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា

១ ។ អនុសិដ្ឋា ។

ថា នេះបាត្ររបស់អ្នក នេះសង្ឃាដិ នេះឧត្តរាសង្គៈ នេះអន្តរវាសកៈ អ្នកចូរទៅឈរនៅត្រង់ឱកាសឯណោះចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយល្ងង់ មិនឈ្លាស ហើយប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងឡាយ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយប្រៀនប្រដៅមិនល្អ នៅតែចិត្តខ្មាសអៀនគាំង មិនអាចនឹងឆ្លើយបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុល្ងង់មិនឈ្លាស មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈទេ ភិក្ខុណាប្រៀនប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតែភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពល ប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានសន្មត មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈឡើយ ភិក្ខុណាប្រៀនប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតែភិក្ខុដែលមានការសន្មតប្រៀនប្រដៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនក៏បាន ភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃក៏បាន ។ ចុះខ្លួនឯងត្រូវសន្មតខ្លួនដូចម្ដេច ។ គឺភិក្ខុដែលឈ្លាស

២

បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ ឥត្ថន្នាមំ អនុសាសេយ្យន្តិ ។ ឯវំ អត្តនា វ អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។ កថញ្ច បរេន បរោ សម្មន្និតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ(១) យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមំ អនុសាសេយ្យាតិ ។ ឯវំ បរេន បរោ សម្មន្និតព្វោ ។ តេន សម្មតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បទាបេក្ខោ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ សុណសិ ឥត្ថន្នាម អយន្តេ សច្ចកាលោ ភូតកាលោ យំ ជាតំ តំ សង្ឃមជ្ឈេ បុច្ឆន្តេ សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្វំ អសន្តំ នត្ថីតិ វត្តព្វំ មា ខោ វិត្ថាសិ មា ខោ មង្កុ អហោសិ ឯវន្តំ បុច្ឆិស្សន្តិ សន្តិ តេ

១ ឧបសម្បទាបេក្ខោតិ ក. បាលិ ។

ប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃយល់ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលមានឈ្មោះនេះ(១) ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ(២) ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគួរប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ។ ត្រូវសន្មតខ្លួនឯងដោយខ្លួនយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដទៃត្រូវសន្មតភិក្ខុដទៃដូចម្តេច ។ ភិក្ខុឆ្លាសប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរភិក្ខុមានឈ្មោះនេះប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលមានការសន្មតនោះចូលទៅរកឧបសម្បទាបេក្ខៈហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា នែអ្នកមានឈ្មោះនេះ អ្នកចាំស្តាប់ កាលនេះជាកាលពិតកាលមែនរបស់អ្នកហើយ ហេតុឯណាមាន កាលបើភិក្ខុសួរហេតុនោះក្នុងកណ្តាលសង្ឃ (ហើយ) ហេតុមាន ត្រូវអ្នកនិយាយថាមាន ហេតុគ្មាន ត្រូវអ្នកនិយាយថាគ្មាន អ្នកកុំរង្គើខ្លួនឡើយ កុំអៀនខ្មាសឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ

១ ២ សម្រាប់ដាក់ឈ្មោះតាមឈ្មោះនៃបុគ្គលនោះ បើឈ្មោះនាគក្តី តិស្សក្តី គប្បីប្រកាសឈ្មោះតាមនៃបុគ្គលនោះ ។

ឯវរូបា អាពាធា កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ សោសោ អប-
មារោ មនុស្សោសិ បុរិសោសិ ភុជិស្សោសិ អនណោសិ
នសិ រាជភដោ អនុញ្ញាតោសិ មាតាបិតូហិ បរិបុណ្ណ-
វីសតិវស្សោសិ បរិបុណ្ណន្តេ បត្តចីវរំ កិន្នាមោសិ កោ-
នាមោ តេ ឧបជ្ឈាយោតិ ។ ឯកតោ អាគច្ឆន្តិ(១) ។
ន ឯកតោ អាគន្តព្វំ ។ អនុសាសកេន បឋមតរំ
អាគន្ត្វា សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ
សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧប-
សម្បទាបេក្ខោ ។ អនុសិដ្ឋោ សោ មយា ។ យទិ
សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ ឥត្ថន្នាមោ អាគច្ឆេយ្យាតិ ។
អាគច្ឆាហីតិ វត្តព្វោ ។ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការា-
បេត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា
អញ្ជលឹ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឧបសម្បទំ យាចាបេតព្វោ
សង្ឃម្ភន្តេ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ ភន្តេ

១ គំរុ ឆបវុឍំ អគ្គោ បជ្ជិត្តំ វៃ គាយេ ។

ទំនិសួរអ្នកយាំងនេះថា អាពាធទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺឃ្លង់ ពក ស្រែង រីងរៃ ឆ្កួតជ្រូក អ្នកឯងមានឬទេ អ្នកឯងជាមនុស្សឬ ជាប្រុសឬ ជាអ្នកជាឬ ជាអ្នកមិនជំពាក់បំណុលគេឬ មិនមែនជារាជ-អាមាត្យឬ អ្នកឯងមានមាតាបិតាអនុញ្ញាតហើយឬ អ្នកឯងមានអាយុពេញ ២០ ហើយឬ អ្នកឯងមានបាត្រចីវរគ្រប់ហើយឬ អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី ឧបជ្ឈាយ៍របស់អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី ។ ខាងពាក្យសួរថា ឧបសម្បទាបេក្ខៈនឹង អាចារ្យមកជាមួយគ្នា(១)ម្ដង ។ រឿងនេះថា មិនត្រូវមកជាមួយគ្នាទេ ។ ត្រូវ អាចារ្យអ្នកប្រៀនប្រដៅមកមុនហើយឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃ សង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ បុគ្គលមានឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទា-បេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះខ្ញុំប្រៀន ប្រដៅរួចហើយ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ឈ្មោះនេះគួរមក ។ ត្រូវអាចារ្យអ្នកប្រៀនប្រដៅហៅឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ថា អ្នកចូរមកចុះ ។ ត្រូវអាចារ្យអ្នកប្រៀនប្រដៅឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាងហើយ ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយឲ្យសូមឧបសម្បទាថា បពិត្រ ព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ បពិត្រព្រះសង្ឃ

១ ពាក្យនេះប្រែហួសសំដៅនិងត្រូវកែថែមបន្ថែមទៀង ។

សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ ។ ទុតិយម្បិ ភន្តេ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ ភន្តេ សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ ។ តតិយម្បិ ភន្តេ សង្ឃំ ឧប-សម្បទំ យាចាមិ ឧល្លុម្បតុ មំ ភន្តេ សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយាតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ ឥត្ថន្នាមំ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆេយ្យន្តិ ។ សុណសិ ឥត្ថន្នាម អយន្តេ សច្ចកា-លោ ភូតកាលោ យំ ជាតំ តំ បុច្ឆាមិ សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្វំ អសន្តំ នត្ថីតិ វត្តព្វំ សន្តិ តេ ឯវរូបា អាពាធា កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ សោសោ អបមារោ មនុស្សោសិ បុរិសោសិ ភុជិស្សោសិ អណណោសិ នសិ

សង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង បពិត្រព្រះតេម្ពង់សង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង បពិត្រព្រះតេម្ពង់សង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។ បពិត្រព្រះតេម្ពង់សង្ឃដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃអស់វារៈជាគំរប់បីដងផង បពិត្រព្រះតេម្ពង់សង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។ ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះតេម្ពង់សង្ឃដ៏ចំរើនសូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ បើកម្មខាងកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគួរសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយនឹងឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ។ នែអ្នកមានឈ្មោះនេះ អ្នកចាំស្តាប់ កាលនេះជាកាលពិតកាលមែនរបស់អ្នកហើយ ហេតុឯណាកើតហើយ ខ្ញុំសូមសួរហេតុនោះ ហេតុមាន អ្នកត្រូវនិយាយថាមាន ហេតុមិនមាន អ្នកត្រូវនិយាយថាមិនមាន អាពាធទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ឃ្លង់ ភក ស្រែង រីងរៃ ឆ្កួតជ្រូក អ្នកឯងមានឬទេ អ្នកឯងជាមនុស្សឬ ជាប្រុសឬ ជាអ្នកជាឬ មិនជាប់បំណុលគេទេឬ មិន

រាជភដោ អនុញ្ញាតោសិ មាតាបិតូហិ បរិបុណ្ណវីសតិ-វស្សោសិ បរិបុណ្ណន្តេ បត្តចីវរំ កិន្នាមោសិ កោនាមោ តេ ឧបជ្ឈាយោតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណស្ស បត្ត-ចីវរំ ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នា-មោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរំ ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នា-មេន ឧបជ្ឈាយេន ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ

មែនជារាជអាមាត្យទេឬ អ្នកឯងមាតាបិតាអនុញ្ញាតហើយឬ អ្នកឯងមានឆ្នាំ ២០ បរិបូណ៌ហើយឬ អ្នកឯងមានបាត្រចីវរបរិបូណ៌ហើយឬ អ្នកឈ្មោះអ្វី ឧបជ្ឈាយ៍របស់អ្នកឈ្មោះអ្វី ។ ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលគួរឲ្យសង្ឃប្រកាសថា បពិត្រព្រះភិក្ខុសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះមានបាត្រនិងចីវរបរិបូណ៌ហើយ ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះភិក្ខុសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈមានបាត្រចីវរបរិបូណ៌ហើយ ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈ

ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរំ ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ សុណាតុ

ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ ខ្ញុំសូមសូត្រសេចក្តីនេះអស់វារៈជាគំរប់ពីរផងដែរ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះមានបាត្រនិងចីវរបរិបូណ៌ហើយ ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈ ឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈ ឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ ខ្ញុំសូមសូត្រសេចក្តីនេះអស់វារៈជាគំរប់បីផងដែរ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ

មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយ-ស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរំ ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈា-យេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្ប-ទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ឧបសម្បន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

ឧបសម្បទាកម្មំ និដ្ឋិតំ ។

បុគ្គលនេះឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ហើយ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះមានបាត្រនឹងចីវរបរិបូណ៌ហើយ ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ហើយ ។ ការឲ្យឧបសម្បទានេះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវកិរិយានេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់ ឧបសម្បទាកម្ម ។

[១៦៣] តាវទេវ ឆាយា មេតព្វា ឧតុប្បមាណំ អាចិក្ខិតព្វំ ទិវសភាគោ អាចិក្ខិតព្វោ សង្គីតិ អាចិក្ខិតព្វា ចត្តារោ និស្សយា អាចិក្ខិតព្វា បិណ្ឌិយាលោបភោជនំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ ។ អតិរេកលាភោ សង្ឃភត្តំ ឧទ្ទេសភត្តំ និមន្តនំ សលាកភត្តំ បក្ខិកំ ឧបោសថិកំ បាដិបទិកំ ។ បំសុកូលចីវរំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ ។ អតិរេកលាភោ ខោមំ កប្បាសិកំ កោសេយ្យំ កម្ពលំ សាណំ ភង្គំ ។ រុក្ខមូលសេនាសនំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ

[១៦៣] ក្នុងខណៈ ឧបសម្បទារួចហើយភ្លាម ៗ នោះឯង ភិក្ខុត្រូវ[វាស់]ឆាយា[១] (ស្រមោល) ត្រូវប្រាប់ឧតុ[២] ត្រូវប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ[៣] ត្រូវប្រាប់សង្គីតិ[៤] ត្រូវប្រាប់និស្ស័យ ៤ ថា បព្វជ្ជាអាស្រ័យភោជនជាពំនូតដែលភិក្ខុត្រូវបានមកដោយកំឡាំងកំភួនជើង អ្នកត្រូវធ្វើសេចក្តីប្រឹងប្រែងក្នុងភោជនៈនោះអស់មួយជីវិត ។ អតិរេកលាភ (ពិសេស) គឺភត្តដែលគេយកទៅថ្វាយចំពោះសង្ឃទាំងអស់ ១ ភត្តដែលគេយកទៅឲ្យដល់ភិក្ខុ ៤-៥ រូបតាមសង្ឃសំដែងឲ្យ ១ ភត្តដែលគេយកនិមន្តទៅប្រគេន ១ ភត្តដែលគេយកឲ្យដល់ភិក្ខុដោយស្លាក គឺសរសេរឈ្មោះភិក្ខុគេយកហើយចាប់ ១ ភត្តដែលគេយកទៅឲ្យតែមួយថ្ងៃក្នុងបក្ស ។ (ខាងខ្នើតឬរនោច) ១ ភត្តដែលគេយកទៅឲ្យក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ១ ភត្តដែលគេយកទៅឲ្យក្នុងថ្ងៃមួយកើត ឬមួយរោច ១ (បព្វជិតត្រូវតែទទួលអតិរេកលាភនោះបាន) ។ បព្វជ្ជាអាស្រ័យបំ-

---

១ ក្នុងកាលនោះមិនទាន់មាននាឡិកាដូចក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ ឧបសម្បទាហើយត្រូវឲ្យមនុស្សទៅឈរនៅទីវាល ហើយវាស់ស្រមោលមនុស្សដែលឈរនោះដោយបាតជើងឡើងថា ស្រមោលនោះយាវទៅប៉ុន្មានហត្ថប៉ុន្មានធ្នាប់ ឯធ្នាប់នោះគឺស្រមោលដែលនៅសល់មិនពេញមួយជំហាន ហើយគេដាក់ទុកទីនោះផ្ទុំអាក វិធីនេះធ្លាប់ធ្វើមកពីដើមតាមលំដាប់ក្នុងគម្ពីរ ឥឡូវនេះមាននាឡិកាហើយ ត្រូវសួរហើយប្រាប់ម៉ោងវេលានោះក្នុងពេលនោះឡើងថា បួសហើយម៉ោងប៉ុន្មាន ប៉ុន្មាននាទី ព្រោះការវាស់ស្រមោលពីក្បែរនឹងពេលវេលាថ្ងៃចេញនិងទាបហាក់មិនសូវត្រូវ ព្រោះការណ៍ពេលវេលាខាងក្នុងឲ្យស្រួលដល់កិច្ចការពេលវេលា គឺនៅពេលយប់ឬពេលថ្ងៃព្រលប់ក៏មើលស្រមោលមិនឃើញ ។ ២ ឲ្យដឹងថាបួសក្នុងរដូវណា ។ ៣ ឲ្យដឹងថាពេលព្រឹកល្ងាចសៀល ។ ៤ ត្រូវអាចារ្យប្រាប់ការរាប់រដូវនិងលំដាប់ភិក្ខុដែលទើបនឹងបួសហើយឲ្យចាំទុកថា ខ្លួនបួសក្នុងថ្ងៃណា ខែណា រដូវណា ពេលម៉ោងប៉ុន្មាន ។

ឧស្សាហោ ករណីយោ ។ អតិរេកលាភោ វិហារោ អឌ្ឍយោគោ បាសាទោ ហម្មិយំ គុហា ។ បូតិមុត្តភេសជ្ជំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ ។ អតិរេកលាភោ សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ ផាណិតន្តិ ។

ចត្តារោ និស្សយា និដ្ឋិតា ។

(១៤៤) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ ឧបសម្បាទេត្វា ឯកកំ ឱហាយ បក្កមិំសុ ។ សោ បច្ឆា ឯកកោ អាគច្ឆន្តោ អន្តរាមគ្គេ បុរាណទុតិយិកាយ សមាគញ្ឆិ ។ សា ឯវមាហ កិំទានិ

ចីវរបង្សុកូល(១) អ្នកត្រូវធ្វើការខ្សោះខ្សាយក្នុងចីវរបង្សុកូលនោះអស់មួយជីវិត ។ អតិរេកលាភ (បានវិសេស) គឺសំពត់ធ្វើពីសំបកឈើ ១ សំពត់ធ្វើពីកប្បាស ១ សំពត់ធ្វើពីសូត្រ ១ សំពត់ធ្វើពីរោមសត្វ ១ សំពត់ធ្វើពីធ្មៃ ១ សំពត់ភង្គៈ គឺសំពត់ធ្វើពីរបស់ទាំងប្រាំលាយគ្នា ១ (បព្វជិតត្រូវការក្នុងអតិរេកលាភនោះបាន) ។ បព្វជ្ជាអាស្រ័យម្លប់ឈើជាសេនាសនៈ អ្នកត្រូវធ្វើការខ្សោះខ្សាយក្នុងសេនាសនៈនោះអស់មួយជីវិត ។ អតិរេកលាភ (បានវិសេស) គឺវិហារ ១ អឌ្ឍយោគ (រោងមានដំបូលមួយចំហៀង) ១ ប្រាសាទ ១ ប្រាសាទមានដំបូលត្រដិល ១ គុហា ១ (បព្វជិតត្រូវការក្នុងអតិរេកលាភនោះបាន) ។ បព្វជ្ជាអាស្រ័យភេសជ្ជៈដែលត្រាំដោយទឹកមូត្រស្អុយ អ្នកត្រូវធ្វើការខ្សោះខ្សាយក្នុងភេសជ្ជៈនោះអស់មួយជីវិត ។ អតិរេកលាភ (បានវិសេស) គឺទឹកដោះថ្លា ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រេង ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ស្ករអំពៅ ១ (បព្វជិតត្រូវការក្នុងអតិរេកលាភនោះបាន) ។

ចប់ និស្ស័យ ៤ ។

(១៤៤) ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុមួយរូបហើយ បោលឲ្យនៅម្នាក់ឯងក៏ចៀសចេញទៅ ។ ភិក្ខុនោះមកតែម្នាក់ឯងតាមក្រោយ ក៏បានជួបនឹងស្ត្រីដែលធ្លាប់ជាប្រពន្ធកំពីដើមក្នុងចន្លោះផ្លូវ ។ ស្ត្រីនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះលោកឯងបួស

១ សំពត់ដែលគេបោះបង់លើគំនរ ឬសំរាមហើយរើសយកមកធ្វើជាចីវរ ។

បព្វជិតោសីតិ ។ អាម បព្វជិតោម្ហីតិ ។ ទុល្លភោ ខោ បព្វជិតានំ មេថុនោ ធម្មោ ឯហិ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេ-វាតិ ។ សោ តស្សា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិត្វា បច្ឆា ចិរេន អគមាសិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កិស្ស ត្វំ អាវុ-សោ ឯវំ ចិរំ អកាសីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-ចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជា-នាមិ ភិក្ខវេ ឧបសម្បាទេត្វា ទុតិយំ ទាតុំ ចត្តារិ ច អករណីយានិ អាចិក្ខិតុំ ឧបសម្បន្នេន ភិក្ខុនា មេថុនោ ធម្មោ ន បដិសេវិតព្វោ អន្តមសោ តិរច្ឆាន-គតាយបិ ។ យោ ភិក្ខុ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវតិ អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ។ សេយ្យថាបិ នាម បុរិសោ សីសច្ឆិន្នោ អភព្វោ តេន សរីរពន្ធនេន ជីវិតុំ ឯវមេវ ភិក្ខុ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិត្វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ។ តន្តេ យាវជីវំ អករណី-យំ ។ ឧបសម្បន្នេន ភិក្ខុនា អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ ន

ហើយឬ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា អើ អាត្មាបួសហើយ ។ ស្រីនោះនិយាយថា មេថុនធម្មគួរអ្នកបួសបានដោយកម្រណាស់ (ស្ដើយ) អ្នកចូរមកសេពមេថុនធម្មចុះ ។ ភិក្ខុនោះសេពមេថុនធម្មនឹងស្រីនោះហើយទៅយឺតយូរក្រោយនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកឯងមកវិញយឺតយូរយ៉ាងនេះ ។ ទើបភិក្ខុនោះប្រាប់ដំណើរនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះហេតុនេះដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថា-គតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទាហើយ ឲ្យភិក្ខុជាគូគ្នា ប្រាប់កិច្ចដែលភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើ ៤ យ៉ាងផងថា ភិក្ខុឧបសម្បន្នហើយមិនត្រូវសេពមេថុន-ធម្ម ដោយហោចទៅសូម្បីនឹងសត្វតិរច្ឆាន ។ ភិក្ខុណាសេពមេថុន-ធម្ម ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ។ ធម្មតាបុរសមានក្បាលដាច់ហើយមិនគួររស់នៅនឹងបានដោយកិរិយាភ្ជាប់សរីរៈនោះ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុសេពមេថុនធម្មហើយ មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកិច្ចនោះអស់មួយជីវិត ។ ភិក្ខុឧបសម្បន្នហើយ មិនត្រូវកាន់យករបស់ដែលគេមិនឲ្យ គឺកាន់យកដោយថេយ្យចិត្ត

អាទាតព្វំ អន្តមសោ តិណសលាកំ ឧបាទាយ ។ យោ ភិក្ខុ បាទំ វា បាទារហំ វា អតិរេកបាទំ វា អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយតិ អស្សមណោ ហោតិ អសក្យ-បុត្តិយោ ។ សេយ្យថាបិ នាម បណ្ឌុបលាសោ ពន្ធនា បមុត្តោ អភព្វោ ហរិតត្ថាយ ឯវមេវ ភិក្ខុ បាទំ វា បាទារហំ វា អតិរេកបាទំ វា អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយិត្វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ។ តន្តេ យាវជីវំ អករណីយំ ។ ឧបសម្បន្នេន ភិក្ខុនា សញ្ចិច្ច បាណោ ជីវិតា ន វោរោបេតព្វោ អន្តមសោ កុន្ថកិបិល្លិកំ ឧបាទាយ ។ យោ ភិក្ខុ សញ្ចិច្ច មនុស្សវិគ្គហំ ជីវិតា វោរោបេតិ អន្តមសោ គព្ភបាតនំ ឧបាទាយ អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ។ សេយ្យថាបិ នាម បុថុសិលា ទ្វេធា ភិន្នា អប្បដិ-សន្ធិកា ហោតិ ឯវមេវ ភិក្ខុ សញ្ចិច្ច មនុស្សវិគ្គហំ ជីវិតា វោរោបេត្វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិ-យោ ។ តន្តេ យាវជីវំ អករណីយំ ។ ឧបសម្បន្នេន

ដោយហោចទៅត្រឹមតែស្មៅមួយទង ។ ភិក្ខុណាមួយកាន់យករបស់មានតម្លៃ១បាទក្តី ស្មើដល់១បាទក្តី លើសជាង១បាទក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យ គឺកាន់យកដោយថេយ្យចិត្ត ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ។ ឧបមាស្លឹកឈើស្លៀវ (ទុំ) ដែលជ្រុះចុះចាកទងហើយ មិនគួរនឹងពណ៌ខៀវ (ស្រស់ខ្ចី) វិញបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុកាន់យករបស់មានតម្លៃ១បាទក្តី ស្មើដល់១បាទក្តី លើសជាង១បាទក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យ គឺកាន់យកដោយថេយ្យចិត្តមិនមែនជាសមណៈមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកម្មនោះអស់មួយជីវិត ។ ភិក្ខុឧបសម្បទហើយមិនត្រូវក្លែងធ្វើសត្វឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិតឡើយ ដោយហោចទៅ តាំងពីស្រមោចនិងស្រមោចក្រហម ។ ភិក្ខុក្លែងធ្វើរាងកាយមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិតចាប់តាំងពីរំលូតគភ៌ ដោយហោចទៅ ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ។ ឧបមាថ្មក្រាស់បែកជាពីរហើយជាថ្មជាប់តវិញមិនបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុក្លែងធ្វើរាងកាយមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិតក៏មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកត្រូវធ្វើកម្មនោះអស់មួយជីវិត ។ ភិក្ខុឧបសម្បទហើយ

ភិក្ខុនា ឧត្តរិមនុស្សធម្មោ ន ឧល្លបិតព្វោ អន្តមសោ សុញ្ញាគារេ អភិរមាមីតិ ។ យោ ភិក្ខុ បាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អសន្តំ អភូតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបតិ ឈានំ វា វិមោក្ខំ វា សមាធឹ វា សមាបត្តឹ វា មគ្គំ វា ផលំ វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ។ សេយ្យថាបិ នាម តាលោ មត្ថកច្ឆិន្នោ អភព្វោ បុន វិរុឡ្ហិយា ឯវមេវ ភិក្ខុ បាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អសន្តំ អភូតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបិត្វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ។ តន្តេ យាវជីវំ អករណីយន្តិ ។

ចត្តារិ អករណីយានិ និដ្ឋិតានិ ។

[១៤៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ វិព្ភមិ ។ សោ បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបត្តិយា

មិនត្រូវនិយាយអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មដោយពាក្យថា អាត្មាត្រេកអរចំពោះក្នុងផ្ទះស្ងាត់ជួនទេ ដោយហោចទៅ ។ ភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកដែលសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ និយាយអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម គឺឈានក្តី វិមោក្ខក្តី សមាធិក្តី សមាបត្តិក្តី មគ្គក្តី ផលក្តី ដែលមិនពិត ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ។ ឧបមាដើមត្នោតកំបុតចុងហើយមិនគួរដុះឡើងទៀតបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកដែលសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ និយាយអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមិនមានមិនពិត ក៏មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះឯង ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកិច្ចនោះអស់មួយជីវិត ។

ចប់កិច្ចមិនគួរធ្វើ ៤ យ៉ាង ។

[១៤៨] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយក៏សឹកទៅ ។ អ្នកនោះត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយ

អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ វិព្ភមតិ ។ សោ បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចតិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ បស្សិស្សសិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចាហំ បស្សិស្សាមីតិ បព្វាជេតព្វោ សចាហំ ន បស្សិស្សាមីតិ ន បព្វាជេតព្វោ ។ បព្វាជេត្វា វត្តព្វោ បស្សិស្សសិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចាហំ បស្សិស្សាមីតិ ឧបសម្បាទេតព្វោ សចាហំ ន បស្សិស្សាមីតិ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ ឧបសម្បាទេត្វា វត្តព្វោ បស្សិស្សសិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចាហំ បស្សិស្សាមីតិ ឱសារេតព្វោ សចាហំ ន បស្សិស្សាមីតិ ន ឱសារេតព្វោ ។ ឱសារេត្វា វត្តព្វោ បស្សសិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចេ បស្សតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បស្សតិ លព្ភមានាយ សាមគ្គិយា បុន ឧក្ខិបិតព្វោ

សឹកទៅ ។ អ្នកនោះត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងអ្នកនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកនឹងឃើញអាបត្តិនោះទេ ។ បើអ្នកនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងឃើញអាបត្តិនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនឃើញអាបត្តិនោះទេ មិនត្រូវបំបួសទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសហើយ ត្រូវសួរអ្នកនោះថា លោកនឹងឃើញអាបត្តិនោះឬទេ ។ បើសាមណេរនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងឃើញ ត្រូវឲ្យឧបសម្បទាចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនឃើញទេ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាហើយ ត្រូវសួរភិក្ខុនោះថា លោកនឹងឃើញអាបត្តិនោះទេ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងឃើញ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវស្រូតឱសារណកម្ម[1] បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនឃើញទេ មិនត្រូវស្រូតឱសារណកម្មឡើយ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយស្រូតឱសារណកម្មហើយ ត្រូវសួរភិក្ខុនោះថា ឥឡូវលោកឃើញអាបត្តិនោះឬទេ ។ បើភិក្ខុនោះឃើញ ការឃើញនេះជាការល្អ បើមិនឃើញទេ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវលើកវត្តភិក្ខុនោះទៀត កាលបើមិនបាន

---

១ គឺសង្ឃត្រូវសូត្រញ៉ត្តិកម្មនោះ ដើម្បីលែងឲ្យទោសតទៅ (មានសេចក្តីស្តារក្នុងកម្មក្ខន្ធកៈ) ។

អលព្ភមានាយ សាមគ្គិយា អនាបត្តិ សម្ភោគេ សំវាសេ ។ អថ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ វិព្ភមតិ ។ សោ បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចតិ ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ បដិការិស្សសិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចាហំ បដិការិស្សាមីតិ បព្វាជេតព្វោ សចាហំ ន បដិការិស្សាមីតិ ន បព្វាជេតព្វោ ។ បព្វាជេត្វា វត្តព្វោ បដិការិស្សសិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចាហំ បដិការិស្សាមីតិ ឧបសម្បាទេតព្វោ សចាហំ ន បដិការិស្សាមីតិ ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ។ ឧបសម្បាទេត្វា វត្តព្វោ បដិការិស្សសិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចាហំ បដិការិស្សាមីតិ ឱសារេតព្វោ សចាហំ ន បដិការិស្សាមីតិ ន ឱសារេតព្វោ ។ ឱសារេត្វា

សេចក្តីព្រមព្រៀងនោះទេ មិនមានអាបត្តិព្រោះបរិភោគរួមនៅរួម (ដោយភិក្ខុនោះឡើយ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនធ្វើតបអាបត្តិ[១] ហើយសឹកទៅ ។ អ្នកនោះត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងអ្នកនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកនឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះឬទេ ។ បើអ្នកនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងធ្វើតបវិញ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនធ្វើតបទេ មិនត្រូវបំបួសទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសហើយ ត្រូវសួរសាមណេរនោះថា អ្នកនឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះឬទេ ។ បើសាមណេរនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងធ្វើតប ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនធ្វើតបទេ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាហើយត្រូវសួរភិក្ខុនោះថា លោកនឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះឬទេ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះ ត្រូវសូត្រឱសារណកម្មចុះ បើនិយាយថាខ្ញុំករុណានឹងមិនធ្វើតបទេ មិនត្រូវឲ្យឱសារណកម្មទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយ

១ ត្រូវអាបត្តិហើយសំដែងចេញឲ្យបានបរិសុទ្ធ ឬមិនសំដែង ។

វត្តព្វោ បដិករោហិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចេ
បដិករោតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ ។ នោ ចេ បដិករោ-
តិ លព្ភមានាយ សាមគ្គិយា [illegible] ឧក្ខិបិតព្វោ
អលព្ភមានាយ សាមគ្គិយា អនាបត្តិ សម្ភោគេ
សំវាសេ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា
អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ វិព្ភមតិ ។ សោ បុន
បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចតិ ។ សោ
ឯវមស្ស វចនីយោ បដិនិស្សជ្ជិស្សសិ តំ បាបិកំ
ទិដ្ឋិន្តិ ។ សចាហំ បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ បព្វាជេ-
តព្វោ សចាហំ ន បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ ន បព្វា-
ជេតព្វោ ។ បព្វាជេត្វា វត្តព្វោ បដិនិស្សជ្ជិស្សសិ តំ
បាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។ សចាហំ បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ
ឧបសម្បាទេតព្វោ សចាហំ ន បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ ន

សង្ឃត្រូវសារណាកម្មហើយត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះថា ចូរលោកធ្វើតប
អាបត្តិនោះចុះ ។ បើភិក្ខុនោះធ្វើតប ការធ្វើតបនេះជាការល្អ បើមិនធ្វើតបទេ
កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបាននូវសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវលើកវត្តភិក្ខុនោះ
ទៀត កាលបើមិនបាននូវសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិព្រោះបរិភោគ
រួម ព្រោះនៅរួមទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ហើយសឹកទៅ ។
អ្នកនោះត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត ។ ត្រូវភិក្ខុទាំង
ឡាយនិយាយនឹងអ្នកនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកនឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទេ ។
បើអ្នកនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងលះបង់ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសចុះ បើ
និយាយថា ខ្ញុំនឹងមិនលះបង់ទេ មិនត្រូវបំបួសទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយបំបួស
ហើយត្រូវសួរសាមណេរនោះថា អ្នកនឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទេ ។
បើសាមណេរនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងលះបង់ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ
ឱ្យឧបសម្បទាចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណាមិនលះបង់ទេ មិនត្រូវឱ្យ

ខមតុ សង្ឃោ ធេរោ ។ ឧបសម្បាទេតា វត្តោ

បដិនិស្សជ្ជិស្សសំ តំ ធាបិតំ និដ្ឋិតំ ។ សជាហំ

បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ ទិសាវេតោ សជាហំ ខ

បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ ឆ ទិសាវេតោ ។ ទិសាវេតោ

វត្តោ បដិនិស្សជ្ជាហិ តំ ធាបិតំ និដ្ឋិតំ ។

សាធេ បដិនិស្សជ្ជតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ

បដិនិស្សជ្ជតិ លេក្ខមានាយ សាមណេរិយា ឞុខ ទុក្ក-

ដំ អលេក្ខមានាយ សាមណេរិយា អនាបត្តិ សម្ភោគេ

សំភោគេតិ ។

មហាវគ្គោ បឋមោ ។

ឲ្យសម្ភោគទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យសម្ភោគហើយត្រូវជា

លោកទីលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទេ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណា

មិនលះបង់ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសកម្មចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំ

ករុណាមិនលះបង់ទេ មិនត្រូវសូត្រសមនុភាសកម្មទេ ។ លុះភិក្ខុ

ទាំងឡាយ សូត្រសមនុភាសកម្មហើយ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះថា ចូរ

លោកលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទៅ ។ បើភិក្ខុនោះលះបង់ ការលះបង់

នេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្ដីព្រម

ព្រៀងគ្នា ត្រូវលើកវត្តភិក្ខុនោះទៀត បើមិនបានសេចក្ដីព្រមព្រៀង

គ្នាទេ មិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះបរិភោគរួម ព្រោះនៅរួមទេ ។

ចប់ មហាវគ្គៈ ទី ១ ។

[១៤៦] វិនយម្ហិ មហត្ថេសុ
បេសលានំ សុខាវហេ
និគ្គហានញ្ច(១) បាបិច្ឆេ
លជ្ជីនំ បគ្គហេសុ ច
សាសនាធារណេ ចេវ
សព្វញ្ញុជិនគោចរេ
អនញ្ញវិសយេ ខេមេ
សុប្បញ្ញត្តេ អសំសយេ
ខន្ធកេ វិនយេ ចេវ
បរិវារេ ច មាតិកេ
យថាត្ថការី កុសលោ
បដិបជ្ជតិ យោនិសោ ។
យោ គវំ ន វិជានាតិ
ន សោ រក្ខតិ គោគណំ

១ និគ្គហានត្ថំ និគ្គហណលោលុត្តំ វិមតិកិតាទនំ ។ ២ និគ្គហេ ច បាបិច្ឆានំ ។

[១៤៦] កាលបើព្រះវិន័យមានប្រយោជន៍ធំនាំមកនូវសេចក្ដី
សុខដល់ភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ផងហើយ ជាសភាវៈ
ទ្រទ្រង់នូវសាសនាផង ជាគោចររបស់ព្រះជិនស្រី
សព្វញ្ញូផង មិនមែនជាវិស័យនៃបុគ្គលដទៃ ជាទីក្សេមក្សាន្ត
ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដោយប្រពៃ ដើម្បី
សង្កត់សង្កិននូវពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្ដីប្រាថ្នាលាមកផង
ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់នូវពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្ដីខ្មាសផង ដោយ
ឥតសង្ស័យ អ្នកប្រាជ្ញដែលមានប្រក្រតីធ្វើនូវប្រយោជន៍ដ៏សម
គួរតែងប្រតិបត្តិដោយឧបាយ ក្នុងខន្ធកវិន័យផង ក្នុងបរិវារៈ
ផងក្នុងមាតិកា ។ បុគ្គលណាមិនស្គាល់គោ បុគ្គលនោះ
មិនរក្សាហ្វូងគោដូចម្ដេចបាន យ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុណា

ឃរំ សីលំ អនោមគ្គា
ទំ សោ ភក្ខុស្ស សំវេ ។
បមុទ្ទគ្គិ ច សុខុទ្ទេ
អគ្គិខន្ធេ ច តាដេន
វិលយេ អគ្គិខន្ធិ
ធុរ ពិន្ទុ សាសនំ ។
តស្មា សត្ថា ហាសា ហោតុ
ឧទ្ធាន អនុមុទ្ទាសោ
បរិក្ខាមិ យថាញាណំ
សុណាថ មម ភាសតោ ។
វិត្ថ និទានំ ពាបន្តិ
ឯយា បេយ្យាលមេវ ច
ឧត្តរន្តំ អសេសេតុំ
ឧយតោ តំ វិជានថាតិ ។
ពោធិ កថាយគណ្ហ[១]
អជ្ឈាគោ សហាមូនិ

១ ម. ពោធិ ប គតិយកថំ ។

មិនស្គាល់សីល ក៏ត្រាស់នឹងគ្នាបច្ចេកព្រមក្នុងសីលផុត
ម្ដងឡើយ ហើយនាំនូវ ។ ដើម្បីកពាក្រះស្វស្ដីនឹងព្រះ
អគ្គិខន្ធ សាមសូមអស់ទៅហើយ តែបើព្រះអង្គមិនបាន
រំលាយនៅឡើយ ។ ព្រះសាសនាឈ្មោះថា បិតបើកទៅ
រៀតហុន ។ ព្រោះហេតុនៃការស្ដីយនោះ ខ្ញុំនឹងពោល
ខ្ញុំទំខាតបរិយាយសមគ្គតាមប្រាជ្ញា ចូរលោកតាំង
ឡាយចាំស្ដាប់ខ្ញុំនូវពាក្យ ។ វត្ថុផង និទានផង ន័យ
នៃអាបត្តិតាំងឡាយផង បេយ្យាលនេះផង វត្ថុដើមនោះ ខ្ញុំ
លំដាប់នឹងធ្វើឱ្យអស់សព្វគ្រប់ ចូរលោកតាំងឡាយ ព្រោះ
ឡាស់ខ្ញុំវត្ថុដើមនោះ តាមន័យ (នៃខ្ញុំនូវគាថាដែល
ខ្ញុំពោលដោយសង្ខេបតទៅនេះចុះ) ។ រឿងព្រះសម្មា
ផ្ទង់កន្ទោះព្រះភាគព្រោះក្ដៅ ១ រឿងផ្ទង់ឧទ្ទេសព្រោះភាព-
យកនូវក្រឹត្យ ១ រឿងផ្ទង់ក្រឡាបមកកាន់អជ្ឈាលនិងព្រោះ
វិញ្ញាហើយផ្ទង់ក្នុងបវារិក្ក ១ រឿងសមាប្បត្តិព្រៃញ ១

ព្រហ្មាឡារោ ឧទ្ទកោ ច(១)
ភិក្ខុ ច ឧបកោ ឥសិ ។
កោណ្ឌញ្ញោ ភទ្ទិយោ វប្បោ(២)
មហានាមោ ច អស្សជិ
យសោ ចត្តារិ បញ្ញាស(៣)
សព្វេ បេសេសិ សោ ទិសា
វត្ថុ(៤) មារេហិ តឹសា ច
ឧរុវេលា តយោ ជដី(៥)
អគ្យាគារំ មហារាជា
សក្កោ ព្រហ្មា ច កេវលា
បំសុកូលំ បោក្ខរណី
សិលា ច កកុធោ សិលា

---

១ ឱ. ម. ព្រហ្មា អាឡារោ ឧទកោ ។ ២ ឱ. ម. កោណ្ឌញ្ញោ វប្បោ ភទ្ទិយោ ។
៣ ឱ. យសោ ចត្តារោ បញ្ញាស ។ ៤ ឱ. ម. វត្ថុំ ។ ៥ ឱ. ម. ឧរុវេល តយោ ជដី ។

រឿងសាខាព្រះពោធិ ១ រឿងដើមរាជាយតនៈ ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រិះរិះជាក្នុងសំដៅដែនធម៌ដល់បញ្ញាត្រឹមនិគ្រោធ ១ រឿងទ្រង់ជួបនឹងឧបកាជីវក ១ រឿងទ្រង់ស្ដេចទៅកាន់ព្រៃឥសិបតនមិគទាយវន ១ រឿងកោណ្ឌញ្ញភិក្ខុ ១ រឿងភទ្ទិយភិក្ខុ ១ រឿងវប្បភិក្ខុ ១ រឿងមហានាមភិក្ខុ ១ រឿងអស្សជិភិក្ខុ ១ រឿងយសកុលបុត្រ ១ រឿងសំឡាញ់ ៤ នាក់ ១ រឿងសំឡាញ់ ៥០ នាក់ ១ រឿងព្រះបរមសាស្តាទ្រង់បញ្ជូនពួកព្រះអរហន្តទាំងពួងទៅកាន់ទិសដើម្បីប្រកាសសាសនា ១ រឿងមារ ១ រឿងកុមារចំនួន ៣០ នាក់ ១ រឿងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ១ រឿងជដិលឈ្មោះនទីកស្សប ១ រឿងជដិលឈ្មោះគយាកស្សប ១ រឿងរោងភ្លើង ១ រឿងមហារាជ ១ រឿងព្រះឥន្ទ្រ ១ រឿងព្រហ្ម ១ រឿងអ្នកដែនអង្គៈមគធៈទាំងអស់ ១ រឿងសំពត់បង្សុកូល ១ រឿងស្រះបោក្ខរណី ១ រឿងថ្មបោកសំពត់បង្សុកូល ១ រឿងដើមថ្កាំ ១ រឿងថ្មហាលសំពត់បង្សុកូល ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធ

ជម្ពុ អម្ពា ច អាមលកា(១)

ចារិបុប្ផា អាហារី(២)

ជាលិយន្តា ឧទ្ធលន្តា

វិជ្ជាយន្តិ ច ការស្សប

និមុជ្ជន្តិ មុទំ មេឃោ

គយោ លង្ឃី ច មាតរោ

ឧបតិស្សោ គោលិតោ ច

អភិញ្ញាតា ច បត្តុំ(៣)

ទុន្និវត្ថា បណាមថា

តិសេភ លូមោ ច ព្រហ្មណា

អជាចារ៍ អាចរតិ

១ ៖ អាមលកោ ។ ២ ៖ ចារិបុប្ផ អាហារី ។ ៣.៥. បត្តុំ ។

ព្រៃទន់នាំយកផ្លែក្រូច ១ រឿងព្រៃទន់នាំយកផ្លែស្វាយ ១ រឿងព្រៃទន់នាំយកផ្លែកន្ទួតព្រៃ(១) ១ រឿងព្រៃទន់នាំយកផ្លែសម៉ ១ រឿងព្រៃទន់នាំយកផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រៃក្បូ ១ រឿងព្រៃទន់ធ្វើបាដិហារិយ៍ត្រាស់ថា ខ្ញុំលកស្បូវ សេចក្ដីមក ១ រឿងព្រៃទន់ត្រាស់ថា ភ្លើងចូរនេះ ១ រឿងព្រៃទន់ត្រាស់ថា ភ្លើងចូរពន្លត់ ១ រឿងពួកជដិលមុជទឹក ១ រឿងព្រះដំណាងព្រះភាគទម្លាក់ដើមក្រាន ១ រឿងគ្រៀន ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធគង់ក្នុងយាស៊ីសព្រៃលេ ១ រឿងព្រៃទន់ក្នុងលដ្ឋិវនឧទ្យាន (សួនព្រៃត្នោត) ១ រឿងព្រះបាទមាគធរាជ ១ រឿងឧបតិស្សមាណព ១ រឿងកោលិតមាណព ១ រឿងអ្នកដែលមគធជនមើលឃើញ ស៊ាំថា ពួកកុលបុត្រចេញបួសព្រហ្មចារ្យ ១ រឿងពួកភិក្ខុស្លៀកដណ្ដប់មិនល្អ ១ រឿងព្រៃទន់ត្រាស់ហៅ បដិក្ខេបសង្ឃ ឲ្យបាក់ដែលចេញមិនល្អ ១ រឿងព្រាហ្មណ៍ស្គាំងស្គមសោហ្មង ១ រឿងភិក្ខុចេញអនាចារ ១

• បាលីថា អាមលក្កា ប្រែថា ល្មុដ តែក្នុងអដ្ឋកថា អាមលក្កនេះឃើញក្នុងច្បាប់ខ្លះថា អាមលកោ តែប្រែថា កន្ទួតព្រៃ ហេតុនេះខ្ញុំប្រែថា កន្ទួតព្រៃវិញ ព្រោះរឿងខាងដើម ថាព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់នាំយកផ្លែកន្ទួតព្រៃ ។

ទុជំ មាណវកេ ទោណោ

វស្សំ ពាលេហិ បក្កន្តោ

ទស វស្សានិ និស្សយោ

ន វត្តន្តិ បណាមេតុំ

ពាលា បស្សទ្ធិ បញ្ច ឆ

យោ សោ អញ្ញោ ច នគ្គោ ច

រឿងព្រាហ្មណ៍ម្នាក់បួសដើម្បីចិញ្ចឹមពោះ ១ រឿងមាណវកតែម្នាក់ឯង តែខ្លួនមកសូមបួសភិក្ខុប្រាប់និស្ស័យមុន ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ។ ឧបសម្បទាដោយគណៈសង្ឃតិចជាង ១០ រូប ១ រឿងទ្រង់ហាមភិក្ខុដែលមានវស្សាតិចជាង ១០ មិនឲ្យ ។ ឧបសម្បទាគេ ១ រឿងទ្រង់ហាមភិក្ខុល្ងង់ ៗ មិនឲ្យ ។ ឧបសម្បទាគេ ១ រឿង ។ ឧបជ្ឈាយ៍ចៀសចេញទៅកាន់ទិស ១ រឿងភិក្ខុមានវស្សា ១០ ឲ្យនិស្ស័យ ១ រឿងភិក្ខុអន្តេវាសិកប្រព្រឹត្តមិនសមគួរអាចារ្យត្រូវបណ្តេញ ១ រឿងទ្រង់ហាមភិក្ខុល្ងង់ ៗ មិនឲ្យ ។ និស្ស័យគេ ១ រឿងរម្ងាប់បាតនិស្ស័យ ១ រឿងភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប្រាំ គួរនិងមិនគួរឲ្យឧបសម្បទាគេជាដើម ១ រឿងភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប្រាំមួយ គួរនិងមិនគួរឲ្យឧបសម្បទាគេជាដើម ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថាបុគ្គលណា ពីដើមធ្លាប់ជាតិរ្ថិយ ដល់មកបួសជាភិក្ខុមិនស្តាប់ពាក្យ ។ ឧបជ្ឈាយ៍ហើយត្រឡប់ទៅជាតិរ្ថិយដូចដើម វិលមកវិញមិនត្រូវឲ្យ ។ ឧបសម្បទាទេ ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថាបើបុគ្គលឯទៀតធ្លាប់ជាតិរ្ថិយហើយប្រាថ្នាបព្វជ្ជា ។ ឧបសម្បទា ត្រូវឲ្យនៅបរិវាស ៤ ខែ ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថាបើតិរ្ថិយមកបួសអាក្រាត

អច្ឆិន្នំ ជដិ សាកិយោ

មគធេសុ បញ្ច អាពាធា

ភដោ ចោរោ ច អង្គុលិ(១)

មាគធោ ច អនុញ្ញាសិ

ការា លិខិ កសាហតោ

លក្ខណា ឥណទាសោ ច

ភណ្ឌុកោ ឧបាលិ អហិ

១. ឱ. ឯកោ ចោរោ ច អង្គុលិ ។ ២. ឯកោ ភដោ ច អង្គុលិ ។

ត្រូវទមជ្ឈាយ៍ស្បូរីគជីវិតច្ចប ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថាបើ តិរ្ថិយមិនពាន់កោរសក់ ត្រូវសម្ព័ន្ធបរលោកផ្តើកណ្ដាកម្មច្រ ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថាបើជដិលជាអគ្គិកជាកម្មវាទីកិរិយវាទី មិនបាច់ឲ្យនៅ បរិវាស ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថាបើជាតិសាក្យៈភ្ជាប់ជាតិរ្ថិយមក បួស មិនបាច់ឲ្យនៅបរិវាស ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួស មនុស្សមានអាពាធ ៥ យ៉ាងក្នុងដែនមគធៈ ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្ត មិនឲ្យបំបួសរាជអមាត្យ ១ រឿងភិក្ខុបំបួសអង្គុលិមាលចោរ ក្រោយមកទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសចោរ ១ រឿងព្រះបាទមាគ- ធរាជទ្រង់អនុញ្ញាតដោយដល់ពួកអ្នកបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាស- នា ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសចោរទំលាយគុក ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសចោរដែលរាជការក្សត្រប្រកាសទុក ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលមានស្នាមរំពាត់ ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលគេចៀរចៀនឲ្យមាន ស្លាកស្នាម ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែល ជំពាក់បំណុលគេ ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យបំបួសមនុស្សខ្ញុំ គេ ១ រឿងភិក្ខុបំបួសជាងកេរកោរទុកជុក ១ រឿងភិក្ខុបំបួសទារក ឈ្មោះឧបាលិ ១ រឿងត្រកូលវិនាសដោយអហិវាតករោគ ១

សទ្ធំ កុលំ កណ្ដកោ ច

អាហុន្ទរិកា ចេវ ច

វត្ថុម្ហិ ទារកោ សិក្ខា

វិហរន្តិ ច ទណ្ឌនា

សព្វំ មុខំ ឧបជ្ឈាយេ

អបលាឡន កណ្ដកោ ច

បណ្ឌកោ ថេយ្យបក្កន្តោ

រឿងត្រកូលជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះអានន្ទមានសទ្ធា ១ រឿងកណ្ដកសាមណេរ ១ រឿងមនុស្សពោលទោសភិក្ខុថាចង្អៀត ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងនិគ្រោធារាមទៀបក្រុងកបិលពស្ដុ ១ រឿងព្រះសារីបុត្តបំបួសទារក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសិក្ខាបទ ១០ ដល់សាមណេរ ១ រឿងសាមណេរនៅដោយមិនគោរពកោតក្រែងភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុក្រែងថាគួរធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្ដេចដល់សាមណេរ ១ រឿងភិក្ខុធ្វើអាវរណកម្មដល់ពួកសាមណេរក្នុងទាំងទីអាហាររបស់សង្ឃទាំងមូល ១ រឿងភិក្ខុធ្វើអាវរណកម្មដល់ពួកសាមណេរចំពោះអាហារតាមមុខទ្វារ ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ធ្វើអាវរណកម្ម ដល់ពួកសាមណេរមិនក្រាបបង្គំឧបជ្ឈាយ៍ ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រលោមយកសាមណេររបស់ភិក្ខុជាថេរៈ ១ រឿងកណ្ដកសាមណេរប្រទុស្តភិក្ខុនីឈ្មោះកណ្ដកី ១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសបណ្ឌក ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស ដែលលួចសំវាស ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសភិក្ខុដែលទៅចូលពួកតិរ្ថិយ ១

អហិ ច មាតា បិតា ច

អរហន្តភិក្ខុនីភេទា

រុហិរេន ច ព្យញ្ជនំ

អនុបជ្ឈាយសង្ឃេន

គណបណ្ឌកុបជ្ឈកោ

អចីវរំ តទុភយំ

យាចិតេនបិ យេ តយោ

រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសសត្វតិរច្ឆានដោយហេតុនាគ មកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួស មនុស្សដែលសម្លាប់ម្ដាយ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួស មនុស្សដែលសម្លាប់ឪពុក ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួស មនុស្សដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្ត ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ បំបួសមនុស្សដែលប្រទុស្តភិក្ខុនី ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ បំបួសបុគ្គលដែលបំបែកសង្ឃ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួស បុគ្គលដែលធ្វើព្រះលោហិតឲ្យពុះពងឡើង ១ រឿងទ្រង់ហាម មិនឲ្យបំបួសមនុស្សជាឧភតោព្យញ្ជនក ១ រឿងទ្រង់ហាម មិនឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលគ្មានឧបជ្ឈាយ៍ ១ រឿងទ្រង់ ហាមមិនឲ្យយកសង្ឃជាឧបជ្ឈាយ៍ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ យកគណៈជាឧបជ្ឈាយ៍ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យយកបណ្ឌក ជាឧបជ្ឈាយ៍ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់ កុលបុត្រគ្មានបាត្រ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទា ដល់កុលបុត្រគ្មានចីវរ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទា ដល់កុលបុត្រគ្មានបាត្រគ្មានចីវរទាំងពីរយ៉ាងនេះផង ១ រឿង ទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលខ្ចីបាត្រគេ ១

ហត្ថា បាទា ហត្ថបាទា

កណ្ណា នាសា តទូភយំ

អង្គុលិ អង្គុដ្ឋកណ្ឌំ

ផណំ ខុជ្ជញ្ច វាមនំ

គលគណ្ឌី លក្ខណា ច

កសា លិខិតសីបទី

រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលដាច់ដៃ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលដាច់ទាំងដៃទាំងជើង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតដៃ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតជើង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតទាំងដៃទាំងជើង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតត្រចៀក ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតច្រមុះ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតទាំងត្រចៀកទាំងច្រមុះ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតម្រាមដៃ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតមេដៃមេជើង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដាច់សរសៃ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សមានម្រាមដៃជាប់គ្នា ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សគម ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សតឿ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សពកក ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្នាកស្នាម ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលមានស្នាមរំពាត់ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលរាជការ [illegible] ១ រឿងទ្រង់ហាម មិនឲ្យបំបួសមនុស្ស

បាបបរិសទ្ធសីបទំ(១)
កាណកុណិ(២) តថេវ ច
ខញ្ជបក្ខហតញ្ចេវ
សច្ឆិន្នឥរិយាបថំ
ជរាទុព្វលន្ធំ
អន្ធមូគញ្ច យំ តហឹ
អន្ធពធិរំ យំ វុត្តំ
មូគពធិរមេវ ច
អន្ធមូគពធិរញ្ច
អលជ្ជីនញ្ច និស្សយំ
វត្ថព្វញ្ច តថាទ្ធានំ(៣)

១ ឱ. បាបបរិសទ្ធសព្ព ។ ២ ឱ. កាណកុណំ ។ ៣ ឱ. អទ្ធានំ ។

ជើងស្អុយ ១ ហើយទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលមានរោគតាត្រែក ១ ហើយទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សប្រទុស្តបរិសទ្យ ១ ហើយទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សខ្វាក់ភ្នែកម្ខាង ១ ហើយទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកញ្ជិចកញ្ជើដៃជើង ១ ហើយទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សខ្ញុក ១ ហើយទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលស្លាប់មួយចំហៀងខ្លួន ១ ហើយទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សខ្វិន ១ ហើយទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សចាស់គ្រាំគ្រា ១ ហើយទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សខ្វាក់ពីកំណើតឬខ្វាក់តាំងពីកេន ១ ហើយទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សគ ១ ហើយទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សថ្លង់ ១ ហើយទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ពីកំណើតទាំងគ ១ មិនឲ្យបំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ពីកំណើតទាំងថ្លង់ ១ មិនឲ្យបំបួសមនុស្សទាំងគទាំងថ្លង់ ១ មិនឲ្យបំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ពីកំណើតទាំងគទាំងថ្លង់ ១ ហើយទ្រង់ហាមមិនឲ្យឲ្យនិស្ស័យដល់ពួកភិក្ខុអលជ្ជី ១ ហើយទ្រង់ហាមមិនឲ្យនៅអាស្រ័យនឹងពួកភិក្ខុអលជ្ជី ១ ហើយទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយមិនបាច់មាននិស្ស័យបាន ១

យាចមានេន បេក្ខេន

អាចដ្ឋក្(១) វិភាវេន្តិ

បញ្ញុបដ្ឋេន កស្សបោ

ទិស្សន្តិ ឧបសម្បទា

អាពាធេហិ ច បីឡិតា

អននុសិដ្ឋា វិត្ថេន្តិ

តត្ថេវ អនុសាសនា

សង្ឃេបិ ច អថោ ពាលោ

១ ម. អាចដ្ឋិ ។

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រើដម្ហុំមិនទាន់បាននិស្ស័យនៅ ដោយអត់និស្ស័យបានព្រោះភិក្ខុឈឺក៏ដូរ ១ រឿងព្រះមហា- កស្សបៈប្រើបម្រើឲ្យទៅនិមន្តព្រះអានន្ទថា ប្អូនមកសូត្រឲ្យ ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ១ រឿងឧបសម្បទាពីររូប ប្រកែកគ្នាតែ រឿងជណ្តើមគ្នាឧបសម្បទាមុន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ សូត្រអនុស្សាវនាជាមួយគ្នាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍តែមួយរូប ១ រឿងកុមារកស្សបមានអាយុ ២០ ឆ្នាំរាប់តាំងពីឆ្នាំដែលនៅ ក្នុងគភ៌ក៏បានឧបសម្បទា ១ រឿងពួកឧបសម្បន្ន ដែល អាពាធទាំងឡាយបៀតបៀនប្រាកដឡើង ១ រឿងពួកភិក្ខុ សួរអន្តរាយិកធម៌នឹងពួកឧបសម្បទាបេក្ខៈ ដែលមិនទាន់ ប្រៀនប្រដៅ ឧបសម្បទាបេក្ខៈអៀនខ្មាស ១ រឿងពួក ភិក្ខុប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ ក្នុងទីកណ្តាលជុំសង្ឃ នោះ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យប្រៀនប្រដៅ ក្នុងទីសម គួរហើយ សឹមសួរអន្តរាយិកធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ១ រឿង ទ្រង់ហាម មិនឲ្យភិក្ខុល្ងង់ៗ ប្រៀនប្រដៅ ១ រឿងទ្រង់ ហាមមិនឲ្យភិក្ខុ ដែលគ្មានការសន្មតប្រៀនប្រដៅ ១

អសម្មតា ច ឯកកោ

ឧល្លុម្បតុបសម្បទា

និស្សយោ ឯកកោ តយោតិ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ ឯកសតំ ទ្វាសត្តតិ ។

មហាខន្ធកំ និដ្ឋិតំ ។

រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យអនុបសម្បន្នចូលមកគង់ជុំនុំសង្ឃជាមួយគ្នា ១ រឿងឧបសម្បទាបុគ្គលសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃជាយកការក្សា សូមឲ្យសង្ឃស្រោចស្រង់ ១ រឿងប្រាប់និស្ស័យបួន ១ រឿងភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាហើយដើរមកតែម្នាក់ឯង ជួបនឹងស្រីជាបុរាណទុតិយិកា ត្រង់កណ្តាលផ្លូវ ១ រឿងភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនធ្វើតបនូវអាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់នូវទិដ្ឋិអាក្រក់ ១ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ ១៧២ រឿងដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ មហាខន្ធកក្នុងមហាវគ្គៈ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកំ

[១៤៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ គិជ្ឈកូដេ បព្វតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា ធម្មំ ភាសន្តិ ។ តេ មនុស្សា ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សវនាយ ។ តេ លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយេសុ បរិព្វាជកេសុ បេមំ លភន្តិ បសាទំ លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា បក្ខំ ។ អថ ខោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ ឯតរហិ ខោ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា ធម្មំ ភាសន្តិ តេ មនុស្សា ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សវនាយ តេ លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយេសុ បរិព្វាជកេសុ បេមំ លភន្តិ បសាទំ លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា បក្ខំ យន្នូន អយ្យាបិ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតេយ្យុន្តិ ។ អថ ខោ

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ

[១៤៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគគង់នៅលើភ្នំគិជ្ឈកូដជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃប្រជុំគ្នានិយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ[១] ។ មនុស្សទាំងឡាយតែងចូលទៅរកបរិព្វាជកទាំងនោះដើម្បីស្ដាប់ធម៌ ។ មនុស្សទាំងឡាយនោះកើតសេចក្ដីស្រឡាញ់ កើតសេចក្ដីជ្រះថ្លា ក្នុងពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃក៏បានបក្ខពួកឡើង ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់សម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ កើតព្រះរាជបរិវិតក្កៈយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះឯង ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃប្រជុំគ្នានិយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ មនុស្សទាំងឡាយតែងចូលទៅរកបរិព្វាជកទាំងនោះដើម្បីស្ដាប់ធម៌ មនុស្សទាំងនោះក៏កើតសេចក្ដីស្រឡាញ់ កើតសេចក្ដីជ្រះថ្លា ក្នុងពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃក៏បានបក្ខពួកឡើង បើដូច្នោះគួរតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខដែរ ។ ទើបព្រះ

---

១ ក្នុងកន្លះខែមួយ ៗ ហៅថាបក្ខមួយ ៗ ។

រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥធ មយ្ហំ ភន្តេ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ ឯតរហិ ខោ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា ធម្មំ ភាសន្តិ តេ មនុស្សា ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សវនាយ តេ លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយេសុ បរិព្វាជកេសុ បេមំ លភន្តិ បសាទំ លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា បក្ខំ យន្នូន អយ្យាបិ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតេយ្យុន្តិ សាធុ ភន្តេ អយ្យាបិ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតេយ្យុន្តិ ។ អថខោ ភគវា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ

• ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈគង់ក្នុងទីសមគួរហើយ បានទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ក្នុងវេលានៃខ្ញុំព្រះករុណាសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់កើតចិត្តត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា ក៏ឥឡូវនេះ ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃតែងប្រជុំគ្នានិយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ មនុស្សទាំងឡាយ តែងចូលទៅរកបរិព្វាជកទាំងនោះ ដើម្បីស្ដាប់ធម៌ ពួកមនុស្សទាំងនោះ ក៏កើតសេចក្ដីស្រឡាញ់ កើតសេចក្ដីជ្រះថ្លាក្នុងពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ក៏បានបក្ខពួកឡើង បើដូច្នោះ គួរតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខដែរ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសព្រះអង្គ សូមទ្រង់អនុញ្ញាត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ គប្បីប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ ទី ៨ នៃបក្ខ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ញុំាងព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យប្រតិបត្តិ ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថា ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាឥស្សរៈក្នុងដែនមគធៈដែលព្រះដ៏មាន

សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិតុន្តិ ។

[១៦៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភគវតា អនុញ្ញាតំ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិតុន្តិ ។ តេ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា តុណ្ហី និសីទន្តិ ។ តេ មនុស្សា ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សវនាយ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា តុណ្ហី និសីទិស្សន្តិ សេយ្យថាបិ មូគសូករា ននុ នាម សន្និបតិតេហិ ធម្មោ ភាសិតព្វោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខីយន្តានំ វិបាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ

ព្រះរាជាឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យប្រតិបត្តិ ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មីកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ (យកទីគោរពទុកខាងស្តាំ) ហើយចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី១៤ទី១៥ នឹងទី ៨ នៃបក្ខ ។

[១៦៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថាព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតឲ្យប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ នឹងទី ៨ នៃបក្ខហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី១៤ ទី១៥ នឹងទី៨នៃបក្ខហើយគង់នៅតែស្ងៀម ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងនោះដើម្បីស្តាប់ធម៌ ។ មនុស្សទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា សមណៈទាំងឡាយជាសក្យបុត្រមិនសមបើនឹងមកប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ នឹងទី ៨ នៃបក្ខហើយគង់នៅតែស្ងៀមដូចជាជ្រូកគាក់ (ជ្រូះ) នោះ គួរតែលោកទាំងឡាយប្រជុំគ្នាហើយនិយាយធម៌ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ហើយ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា ធម្មំ ភាសិតុន្តិ ។

[១៦៤] អថខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ យន្នូនាហំ យានិ មយា ភិក្ខូនំ បញ្ញត្តានិ សិក្ខាបទានិ តានិ នេសំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ អនុជានេយ្យំ សោ នេសំ ភវិស្សតិ ឧបោសថកម្មន្តិ ។ អថខោ ភគវា សាយណ្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឥធ មយ្ហំ ភិក្ខវេ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ យន្នូនាហំ យានិ មយា ភិក្ខូនំ បញ្ញត្តានិ សិក្ខាបទានិ តានិ នេសំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ អនុជានេយ្យំ សោ នេសំ ភវិស្សតិ ឧបោសថកម្មន្តិ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន

ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុប្រជុំគ្នានិយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ ។

[១៦៤] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សម្ងំក្នុងទីស្ងាត់កើតព្រះទ័យត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះមានតែតថាគតអនុញ្ញាតសិក្ខាបទទាំងឡាយនោះដែលតថាគតបញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសដល់ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បាតិមោក្ខុទ្ទេសនោះនឹងបានជាឧបោសថកម្មរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគចេញចាកទីសម្ងំក្នុងវេលាថ្ងៃរសៀលទ្រង់ធ្វើធម្មីកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃនេះតថាគតសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់កើតចិត្តត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះមានតែតថាគតអនុញ្ញាតសិក្ខាបទទាំងឡាយនោះដែលតថាគតបញ្ញត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បាតិមោក្ខុទ្ទេសនោះនឹងជាឧបោសថកម្មរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុសំដែងយ៉ាងនេះ ។ គឺភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលត្រូវតែសង្ឃថា

សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ(១) យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឧបោសថំ ករេយ្យ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យ ។ កឹ សង្ឃស្ស បុព្វកិច្ចំ ។ បារិសុទ្ធឹ អាយស្មន្តោ អារោចេថ ។ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សាមិ ។ តំ សព្វេវ សន្តា សាធុកំ សុណោម មនសិករោម ។ យស្ស សិយា អាបត្តិ សោ អាវិករេយ្យ អសន្តិយា អាបត្តិយា តុណ្ហីភវិតព្វំ ។ តុណ្ហីភាវេន ខោ បនាយស្មន្តេ បរិសុទ្ធាតិ វេទិស្សាមិ ។ យថា ខោ បន បច្ចេកបុដ្ឋស្ស វេយ្យាករណំ ហោតិ ឯវមេវំ(២) ឯវរូបាយ បរិសាយ យាវតតិយំ អនុស្សាវិតំ ហោតិ ។ យោ បន ភិក្ខុ យាវតតិយំ អនុស្សាវិយមានេ សរមានោ សន្តឹ អាបត្តឹ នាវិករេយ្យ សម្បជានមុសាវាទស្ស ហោតិ ។ សម្បជានមុសាវាទោ ខោ បនាយស្មន្តោ អន្តរាយិកោ ធម្មោ វុត្តោ ភគវតា តស្មា សរមានេន

១ ឥតោ បរំ សព្វោ... អដ្ឋកថាយំ... បណ្ណរសោតិ បាលិ បញ្ញាយតិ ។ សោ បន ... ឯវំ ... ហោតិ ... ភិក្ខុ ... បាតិមោក្ខំ ... ឧទ្ទិសេយ្យ ... ២ ... ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរធ្វើឧបោសថ គួរសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ បុព្វកិច្ច(១) របស់សង្ឃដូចម្តេច ។ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរលោកទាំងឡាយប្រាប់សេចក្តីបរិសុទ្ធ ។ ខ្ញុំនឹងសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ យើងទាំងឡាយដែលមាននៅទាំងអស់គ្នា ចូរប្រុងស្តាប់យកចិត្តទុកដាក់នូវបាតិមោក្ខនោះ ។ លោកអង្គណាមានអាបត្តិ ត្រូវលោកអង្គនោះប្រាប់ កាលបើមិនមានអាបត្តិទេ ត្រូវនៅស្ងៀម ។ ខ្ញុំនឹងដឹងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ដោយភាពស្ងៀម ។ ដូចជាបុគ្គលដែលត្រូវគេសួរបញ្ជាក់តែរូបម្នាក់ៗ តែងដោះស្រាយ យ៉ាងណាមិញ ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគំរប់បីដងយ៉ាងនេះ ក្នុងបរិសទ្យមានសភាពយ៉ាងនេះក៏ដូច្នោះដែរ ។ ភិក្ខុណាមួយកាលដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគំរប់បីដងទើបរលឹកឃើញ តែមិនប្រាប់អាបត្តិដែលមាន ភិក្ខុនោះត្រូវសម្បជានមុសាវាទ ។ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ក៏សម្បជានមុសាវាទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយមួយដែរ

១ កិច្ចដែលសង្ឃត្រូវធ្វើជាដំបូងមុនធ្វើឧបោសថ ។

ភិក្ខុនា អាបន្នេន វិសុទ្ធាបេក្ខេន សន្តី អាបត្តិ អាវិកាតព្វា ។ អាវិកតា ហិស្ស ផាសុ ហោតីតិ ។

(១៥០) បាតិមោក្ខន្តិ អាទិមេតំ មុខមេតំ បមុខមេតំ កុសលានំ ធម្មានំ តេន វុច្ចតិ បាតិមោក្ខន្តិ ។ អាយស្មន្តោតិ បិយវចនមេតំ គរុវចនមេតំ សគារវសប្បតិស្សាធិវចនមេតំ អាយស្មន្តោតិ ។ ឧទ្ទិសិស្សាមីតិ អាចិក្ខិស្សាមិ ទេសេស្សាមិ បញ្ញបេស្សាមិ បដ្ឋបេស្សាមិ វិវរិស្សាមិ វិភជិស្សាមិ ឧត្តានីករិស្សាមិ បកាសេស្សាមិ ។ តន្តិ បាតិមោក្ខំ វុច្ចតិ ។ សព្វេវ សន្តាតិ យាវតិកា តស្សា បរិសាយ ថេរា ច នវា ច មជ្ឈិមា ច ឯតេ វុច្ចន្តិ សព្វេវ សន្តាតិ ។ សាធុកំ សុណោមាតិ អដ្ឋិំកត្វា មនសិករិត្វា សព្វំ ចេតសា សមន្នាហរាម ។ មនសិករោមាតិ ឯកគ្គចិត្តា អវិក្ខិត្តចិត្តា អវិសាហដ

ហេតុនោះ ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិហើយរលឹកឃើញ ប្រាថ្នាសេចក្តីបរិសុទ្ធ ត្រូវប្រាប់អាបត្តិដែលមាន ។ ព្រោះថាអាបត្តិដែលភិក្ខុប្រាប់ហើយ ជាការស្រួល ។

(១៥៣) ត្រង់ពាក្យថា បាតិមោក្ខ សេចក្តីថា ធម្មជាតនេះជាដើម ធម្មជាតនេះជាប្រធាន ធម្មជាតនេះជាមុខជម្រូវនៃកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហេតុនោះគេហៅថាបាតិមោក្ខ ។ ពាក្យថា លោកដ៏មានអាយុ ៗ ពាក្យថាលោកដ៏មានអាយុនេះ ជាពាក្យនិយាយដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ នេះជាពាក្យនិយាយដោយសេចក្តីគោរព នេះជាឈ្មោះនៃបុគ្គលប្រកបដោយសេចក្តីគោរពនិងជាទីកោតក្រែង ។ ពាក្យថា ខ្ញុំនឹងសំដែង គឺខ្ញុំនឹងប្រាប់នឹងបង្ហាញ នឹងឲ្យដឹងច្បាស់ នឹងផ្គូផ្គង (តម្កល់) នឹងបើក នឹងចែក នឹងធ្វើឲ្យរាក់ នឹងប្រកាសប្រាប់ ។ ពាក្យថា បាលីនោះ គឺថាគេសំដៅយកបាតិមោក្ខ ។ ពាក្យថា យើងទាំងឡាយដែលមាននៅទាំងអស់គ្នា គឺភិក្ខុជាថេរៈក្តី ភិក្ខុថ្មីក្តី ភិក្ខុជាមជ្ឈិមៈក្តី ទាំងអម្បាលមាណក្នុងបរិស័ទនោះ គេហៅភិក្ខុទាំងឡាយនុ៎ះថា យើងទាំងឡាយដែលមាននៅទាំងអស់គ្នា ។ ពាក្យថា ចូរប្រុងស្តាប់ គឺយើងចូរធ្វើឲ្យជាប្រយោជន៍ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត នឹកផ្ចង់នូវបាតិមោក្ខទាំងអស់ដោយចិត្ត ។ ពាក្យថា យកចិត្តទុកដាក់ គឺយើងជាអ្នកមានចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ មានចិត្តមិនរាយមាយ

ចិត្តា និសាមេម ។ យស្ស សិយា អាបត្តីតិ ថេរស្ស វា នវស្ស វា មជ្ឈិមស្ស វា បញ្ចន្នំ វា អាបត្តិក្ខន្ធានំ អញ្ញតរា អាបត្តិ សត្តន្នំ វា អាបត្តិក្ខន្ធានំ អញ្ញតរា អាបត្តិ ។ សោ អាវិករេយ្យាតិ សោ ទេសេយ្យ សោ វិវរេយ្យ សោ ឧត្តានីករេយ្យ សោ បកាសេយ្យ សង្ឃមជ្ឈេ វា គណមជ្ឈេ វា ឯកបុគ្គលេ វា ។ អសន្តី នាម អាបត្តិ អនជ្ឈាបន្នា(១) វា ហោតិ អាបជ្ជិត្វា វា វុដ្ឋិតា(២) ។ តុណ្ហីភវិតព្វន្តិ អធិវាសេតព្វំ ន ព្យាហរិតព្វំ(៣) ។ បរិសុទ្ធាតិ វេទិស្សាមីតិ ជានិស្សាមិ ធារេស្សាមិ ។ យថា ខោ បន បច្ចេកបុដ្ឋស្ស វេយ្យាករណំ ហោតីតិ យថា ឯកេន ឯកោ បុដ្ឋោ ព្យាករេយ្យ ឯវមេវ តស្សា បរិសាយ ជានិតព្វំ មំ បុច្ឆតីតិ ។ ឯវរូបា នាម បរិសា ភិក្ខុបរិសា វុច្ចតិ ។ យាវតតិយំ អនុស្សាវិតំ ហោតីតិ

១ ម. ឱ. អនជ្ឈាបន្នា ។ ២ អវុដ្ឋិតា ។ ឧព្ភណ្ណតាយំ បន អនជ្ឈាបន្នោ វា ហោតិ អាបជ្ជិត្វា វា វុដ្ឋិតោតិ ឯវំ យំ អាបត្តិំ ភិក្ខុ អនជ្ឈាបន្នោ វា ហោតិ អាបជ្ជិត្វា វា វុដ្ឋិតោ តស្សា អសន្តី នាម អាបត្តីតិ ឯវមត្ថោ វេទិតព្វោតិ ដីកា ។ ៣ ម. ឱ. ព្យាហរិតព្វំ ។

មានចិត្តមិនរាយមាយ ហើយពិចារណា (ចាក់ខោក្នុងពោះ) ។ ពាក្យថា លោកអង្គណាមានអាបត្តិ គឺភិក្ខុជាថេរៈ ឬភិក្ខុថ្មី ភិក្ខុជាកណ្តាល បណ្តាអាបត្តិទាំង ៥ គង ត្រូវអាបត្តិណាមួយក្តី បណ្តាអាបត្តិទាំង ៧ គង ត្រូវអាបត្តិណាមួយក្តី ។ ពាក្យថា ត្រូវលោកអង្គនោះប្រាប់ គឺភិក្ខុនោះត្រូវសំដែង ភិក្ខុនោះត្រូវបើក ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើឲ្យរាក់ឡើង ភិក្ខុនោះត្រូវប្រកាស ក្នុងកណ្តាលសង្ឃក្តី កណ្តាលគណៈក្តី ចំពោះបុគ្គលមួយក្តី ។ ដែលឈ្មោះថា មិនមានអាបត្តិ គឺភិក្ខុមិនបានត្រូវអាបត្តិណាក្តី ត្រូវអាបត្តិហើយ ចេញចាកអាបត្តិក្តី ។ ពាក្យថា ត្រូវនៅស្ងៀម គឺត្រូវអត់ មិនត្រូវនិយាយ ។ ពាក្យថា ខ្ញុំនឹងសំគាល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ គឺខ្ញុំនឹងដឹង នឹងចាំទុក ។ ពាក្យថា ដូចជាបុគ្គលដែលត្រូវគេសួរ បណ្តាំចំពោះរូបម្នាក់ៗ តែងដោះស្រាយយ៉ាងណាមិញ សេចក្តីថា បុគ្គលម្នាក់ដែលបុគ្គលម្នាក់ទៀតសួរហើយ ត្រូវតែដោះស្រាយមានឧបមាយ៉ាងណា ភិក្ខុសួរចំពោះអាបត្តិ ដែលភិក្ខុនៅក្នុងបរិសទ្យនោះយ៉ាងនេះ គឺមានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ ។ ដែលហៅថា បរិសទ្យមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺគេសំដៅយកភិក្ខុបរិសទ្យ ។ ពាក្យថា ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគំរប់បីដង

សកិម្បិ អនុស្សាវិតំ ហោតិ ទុតិយម្បិ អនុស្សាវិតំ ហោតិ តតិយម្បិ អនុស្សាវិតំ ហោតិ ។ សរមានោតិ ជានមានោ សញ្ជានមានោ ។ សន្តី នាម អាបត្តិ អជ្ឈាបន្នោ(១) វា ហោតិ អាបជ្ជិត្វា វា អវុដ្ឋិតោ(២) ។ នាវិករេយ្យាតិ ន ទេសេយ្យ ន វិវរេយ្យ ន ឧត្តានីករេយ្យ ន បកាសេយ្យ សង្ឃមជ្ឈេ វា គណមជ្ឈេ វា ឯកបុគ្គលេ វា ។ សម្បជានមុសាវាទស្ស ហោតីតិ សម្បជានមុសាវាទោ គឹ ហោតិ ។ ទុក្កដំ ហោតិ ។ អន្តរាយិកោ ធម្មោ វុត្តោ ភគវតាតិ កិស្ស អន្តរាយិកោ ។ បឋមស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ អន្តរាយិកោ ទុតិយស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ អន្តរាយិកោ តតិយស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ អន្តរាយិកោ ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ អន្តរាយិកោ ឈានានំ វិមោក្ខានំ សមាធីនំ សមាបត្តីនំ នេក្ខម្មានំ និស្សរណានំ បវិវេកានំ កុសលានំ ធម្មានំ អធិគមាយ អន្តរាយិកោ ។ តស្មាតិ តំការណា ។ សរមានេនាតិ ជានមានេន សញ្ជានមានេន ។ វិសុទ្ធាបេក្ខេនាតិ វុដ្ឋាតុកាមេន វិសុជ្ឈិតុកាមេន ។

១ ឱ. អជ្ឈាបន្នា ។ ២ អវុដ្ឋិតា ។

គឺពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈមួយដង ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគំរប់ពីរដង ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគំរប់បីដង ។ ពាក្យថា រលឹកឃើញ គឺដឹងច្បាស់ចាំបាន ។ ដែលឈ្មោះថា អាបត្តិដែលមាន គឺកំពុងត្រូវអាបត្តិណាក្តី ត្រូវហើយមិនចេញចាកអាបត្តិក្តី ។ ពាក្យថា មិនប្រាប់ គឺមិនសំដែង មិនបើក មិនធ្វើឲ្យងាយ មិនប្រកាសក្នុងកណ្តាលសង្ឃក្តី កណ្តាលគណៈក្តី ចំពោះបុគ្គលម្នាក់ក្តី ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះត្រូវសម្បជានមុសាវាទ គឺសម្បជានមុសាវាទជាអាបត្តិអ្វី ។ សម្បជានមុសាវាទជាអាបត្តិទុក្កដ ។ ពាក្យថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ គឺធម៌នោះធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្វី ។ ធម៌នោះធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបាននូវបឋមជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបាននូវទុតិយជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបាននូវតតិយជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបាននូវចតុត្ថជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបាននូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ គឺឈាន វិមោក្ខ សមាធិ សមាបត្តិ នេក្ខម្មៈ ការរលាស់ចេញចាកភព សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ ពាក្យថា ហេតុនោះ គឺព្រោះការណ៍នោះ ។ ពាក្យថា រលឹកឃើញ គឺដឹងច្បាស់ចាំបាន ។ ពាក្យថា ប្រាថ្នាសេចក្តីបរិសុទ្ធិ គឺប្រាថ្នាចេញចាកអាបត្តិ ប្រាថ្នាដើម្បីស្អាត ។

សន្តី នាម អាបត្តិ អជ្ឈាបន្នា វា ហោតិ អាបជ្ជិត្វា វា អវុដ្ឋិតា ។ អាវិកាតព្វាតិ អាវិកាតព្វា សង្ឃមជ្ឈេ វា គណមជ្ឈេ វា ឯកបុគ្គលេ វា ។ អាវិកតា ហិស្ស ផាសុ ហោតីតិ កិស្ស ផាសុ ហោតិ ។ បឋមស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ ផាសុ ហោតិ ទុតិយស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ ផាសុ ហោតិ តតិយស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ ផាសុ ហោតិ ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ ផាសុ ហោតិ ឈានានំ វិមោក្ខានំ សមាធីនំ សមាបត្តីនំ នេក្ខម្មានំ និស្សរណានំ បវិវេកានំ កុសលានំ ធម្មានំ អធិគមាយ ផាសុ ហោតីតិ ។

[១៨១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភគវតា បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ អនុញ្ញាតោតិ ទេវសិកំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ទេវសិកំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបោសថេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភគវតា ឧបោសថេ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ អនុញ្ញាតោតិ

ដែលឈ្មោះថា អាបត្តិដែលមាន គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិណាក្តី ត្រូវហើយមិនចេញចាកអាបត្តិក្តី ។ ពាក្យថា ត្រូវប្រាប់ គឺភិក្ខុត្រូវប្រាប់អាបត្តិក្នុងកណ្តាលសង្ឃក្តី កណ្តាលគណៈក្តី ចំពោះបុគ្គលម្នាក់ក្តី ។ ពាក្យថា ព្រោះអាបត្តិដែលភិក្ខុប្រាប់ហើយជាការស្រួល គឺជាការស្រួលដើម្បីអ្វី ។ ជាការស្រួលដើម្បីបាននូវបឋមជ្ឈាន ជាការស្រួលដើម្បីបាននូវទុតិយជ្ឈាន ជាការស្រួលដើម្បីបាននូវតតិយជ្ឈាន ជាការស្រួលដើម្បីបាននូវចតុត្ថជ្ឈាន ជាការស្រួលដើម្បីបាននូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ គឺឈាន វិមោក្ខ សមាធិ សមាបត្តិ នេក្ខម្មៈ ការរលាស់ចេញចាកភព សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។

(១៨១) គ្រាសម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសំដែងបាតិមោក្ខហើយ ក៏សំដែងបាតិមោក្ខរាល់ថ្ងៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខរាល់ថ្ងៃទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ។ គ្រាសម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសំដែង

បក្ខស្ស តិក្ខត្តុំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ចាតុទ្ទសេ
បណ្ណរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ បក្ខស្ស តិក្ខត្តុំ បាតិមោក្ខំ
ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុ-
ជានាមិ ភិក្ខវេ សកឹ បក្ខស្ស ចាតុទ្ទសេ វា បណ្ណរ-
សេ វា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។

(១៩៦) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ
យថាបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ សកាយ សកាយ
បរិសាយ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ
យថាបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ សកាយ សកា-
យ បរិសាយ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សមគ្គានំ ឧបោសថកម្មន្តិ ។
អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ សមគ្គានំ
ឧបោសថកម្មន្តិ កិត្តាវតា នុ ខោ សាមគ្គី ហោតិ

នូវបាតិមោក្ខក្នុងថ្ងៃឧបោសថ គឺសំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុង ១ បក្ខ ៣ ដង គឺ
ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុង ១ បក្ខ ៣ ដងទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវ
អាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវ
បាតិមោក្ខ ១ បក្ខម្តង (កន្លះខែម្តង) គឺក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ក្តី ទី ១៥ ក្តី ។

(១៩៦) ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ
ដោយសមគួរដល់បរិសទ្យ គឺចំពោះបរិសទ្យរបស់ខ្លួន ៗ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសមគួរដល់បរិ-
សទ្យ គឺចំពោះបរិសទ្យរបស់ខ្លួន ៗ ទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបោសថកម្មដល់ពួកភិក្ខុដែល
ព្រមព្រៀងគ្នា ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនូវឧបោសថកម្មដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលព្រម
ព្រៀងគ្នា សេចក្តីព្រមព្រៀងមានកំណត់ត្រឹមណាហ្ន៎ មានកំណត់ត្រឹម

យាវតា ឯកាវាសោ ឧទាហុ សព្ពា បថវីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯត្តាវតា សាមគ្គី យាវតា ឯកាវាសោតិ ។

(១៩៣) តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាកប្បិនោ រាជគហេ វិហរតិ មទ្ទកុច្ឆិស្មិំ មិគទាយេ ។ អថខោ អាយស្មតោ មហាកប្បិនស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ គច្ឆេយ្យំ វាហំ ឧបោសថំ ន វា គច្ឆេយ្យំ គច្ឆេយ្យំ វា សង្ឃកម្មំ ន វា គច្ឆេយ្យំ អថ ច បនាហំ វិសុទ្ធោ បរមាយ វិសុទ្ធិយាតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មតោ មហាកប្បិនស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ អន្តរហិតោ មទ្ទកុច្ឆិស្មិំ មិគទាយេ អាយស្មតោ មហាកប្បិនស្ស បមុខេ បាតុរហោសិ ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ ។ អាយស្មាបិ ខោ មហាកប្បិនោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ មហាកប្បិនំ

អាវាសមួយ ឬផែនដីទាំងអស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាវាសមួយមានកំណត់ត្រឹមណា តថាគតអនុញ្ញាតសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា មានកំណត់ត្រឹមនុ៎ះឯង ។

[១៩៣] សម័យនោះឯង ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុនៅក្នុងមទ្ទកុច្ឆិមិគទាយវ័នក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់កើតសេចក្តីត្រិះរិះឡើងក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញគួរទៅកាន់ឧបោសថឬ ។ មិនគួរទៅទេ អាត្មាអញគួរទៅធ្វើសង្ឃកម្មឬ ។ មិនគួរទៅទេ ព្រោះថាអាត្មាអញបរិសុទ្ធដោយសេចក្តីបរិសុទ្ធយ៉ាងបំផុតហើយ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបការត្រិះរិះក្នុងចិត្តរបស់ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុ ដោយព្រះហឫទ័យហើយទ្រង់បាត់អំពីភ្នំគិជ្ឈកូដ មកប្រាកដក្នុងទីចំពោះមុខព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុក្នុងមទ្ទកុច្ឆិមិគទាយវ័ន (ហើយ) ប្រៀបដូចជាបុរសមានកំឡាំងលាដៃដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃដែលលាចេញយ៉ាងនោះឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុកហើយ ។ ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយគង់ក្នុងទីគួរមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលនេះ នឹងព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុដែលគង់នៅ

ភគវា ឯតទវោច ននុ តេ កប្បិន រហោគតស្ស បដិ-
សល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ គច្ឆេយ្យំ
វាហំ ឧបោសថំ ន វា គច្ឆេយ្យំ គច្ឆេយ្យំ វា សង្ឃកម្មំ ន
វា គច្ឆេយ្យំ អថខ្វាហំ វិសុទ្ធោ បរមាយ វិសុទ្ធិយាតិ ។
ឯវំ ភន្តេ ។ តុម្ហេ ចេ ព្រាហ្មណា ឧបោសថំ ន សក្កា-
រិស្សថ ន គរុករិស្សថ ន មានេស្សថ ន បូជេស្សថ អថ
កោ ចរហិ(១) ឧបោសថំ សក្ករិស្សតិ គរុករិស្សតិ មា-
នេស្សតិ បូជេស្សតិ គច្ឆ ត្វំ ព្រាហ្មណ ឧបោសថំ មា
នោ អគមាសិ គច្ឆ សង្ឃកម្មំ មា នោ អគមាសីតិ ។
ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា មហាកប្បិនោ ភគវតោ
បច្ចស្សោសិ ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ មហាកប្បិនំ
ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេ-
ជេត្វា សម្បហំសេត្វា សេយ្យថាបិ នាម ពលវា
បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ
សម្មិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ មទ្ទកុច្ឆិស្មឹ មិគទាយេ អាយស្មតោ
មហាកប្បិនស្ស សម្មុខេ អន្តរហិតោ គិជ្ឈកូដេ បព្វតេ
បាតុរហោសិ ។

១ ឯតរហីតិ កត្ថចិ បោត្ថកេ ទិស្សតិ ។

ត្រាស់សួរថា ម្នាលកប្បិន អ្នកឯងពួនសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់ហើយកើតការត្រិះរិះ
ក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញគួរទៅកាន់ឧបោសថឬមិនគួរទៅទេ គួរទៅ
ធ្វើសង្ឃកម្មឬមិនគួរទៅទេ ព្រោះថាអាត្មាអញបរិសុទ្ធដោយសេចក្ដីបរិសុទ្ធ
យ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់ហើយដូច្នេះ មែនឬ ។ ព្រះមហាកប្បិនក្រាបទូលថា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចំរើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា
អ្នកទាំងព្រាហ្មណ៍ បើនឹងមិនធ្វើសក្ការៈ មិនគោរព មិនរាប់អាន មិន
បូជានូវឧបោសថទេ តើបានអ្នកណានឹងធ្វើសក្ការៈ នឹងគោរព នឹងរាប់អាន
នឹងបូជានូវឧបោសថវិញ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចូរអ្នកទៅកាន់ឧបោសថ កុំខាន
ទៅឡើយ ចូរអ្នកទៅ (ធ្វើ) សង្ឃកម្ម កុំខានទៅឡើយ ។ ព្រះមហា-
កប្បិនដ៏មានអាយុទទួលព្រះពុទ្ធដីកាថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យ៉ាង
ហ្នឹងហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យព្រះមហាកប្បិនដ៏មាន
អាយុឃើញច្បាស់ កាន់យកច្បាស់ អាចហាន រីករាយដោយធម្មីកថាហើយ
ទ្រង់បាត់ទៅអំពីមុខព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុក្នុងមទ្ទកុច្ឆិមិគទាយវ័ន ទៅ
ប្រាកដលើភ្នំគិជ្ឈកូដ (រហ័ស) ប្រៀបដូចបុរសមានកម្លាំងលាដៃ
ដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលដៃដែលលាចេញ យ៉ាងនោះឯង ។

(១៥៦) អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ឯត្តាវតា សាមគ្គី យាវតា ឯកាវាសោតិ ។ កិត្តាវតា នុ ខោ ឯកាវាសោ ហោតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សីមំ សម្មន្និតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វា ។ បឋមំ និមិត្តា កិត្តេតព្វា បព្វតនិមិត្តំ បាសាណនិមិត្តំ វននិមិត្តំ រុក្ខនិមិត្តំ មគ្គនិមិត្តំ វម្មិកនិមិត្តំ នទីនិមិត្តំ ឧទកនិមិត្តំ ។ និមិត្តេ កិត្តេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ ។

(១៥៦) គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា អាវាសមួយមានកំណត់ត្រឹមណា សេចក្តីព្រមព្រៀងមានកំណត់ត្រឹមនុ៎ះ ។ ចុះអាវាសមួយនោះតើមានកំណត់ដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសម្មតសីមា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏សីមានោះត្រូវភិក្ខុសម្មតយ៉ាងនេះ ។ ដើមដំបូងត្រូវភិក្ខុកំណត់ (សំដែង) និមិត្តទាំងឡាយ គឺកំណត់ភ្នំជានិមិត្ត[១] ថ្មជានិមិត្ត ព្រៃជានិមិត្ត ដើមឈើជានិមិត្ត ផ្លូវជានិមិត្ត ដំបូកជានិមិត្ត ស្ទឹងជានិមិត្ត ទឹកជានិមិត្ត លុះភិក្ខុបានប្រកាសកំណត់និមិត្តទាំងឡាយ

---

១ អដ្ឋកថាថា ភ្នំមាន ៣ យ៉ាង គឺ ភ្នំថ្មសុទ្ធ ១ ភ្នំដីសុទ្ធ ១ ភ្នំថ្មលាយដី ១ កំណត់ចុះតិចទៀងទៅ ។ និមិត្តថ្មនោះកំណត់ប៉ុនពោធិ៍ ក្របីធំជាយ៉ាងធំ យ៉ាងតូចកំណត់ប៉ុនដុំស្ករអំពៅ មានទម្ងន់ ៣២ បល (ប្រហែលទម្ងន់គ្រាប់ស្រូវ ៨១៦០០ គ្រាប់) ។ និមិត្តព្រៃនោះ គឺព្រៃដែលឈើមានខ្លឹមជាងក្រៅមានខ្លឹម ត្នោត ឬដូងជាដើមចេញ ព្រៃតំណឹងនោះត្រូវទាំងអស់ ។ និមិត្តដើមឈើនោះ យាងតិចបំផុតដើមឈើមានទំហំប៉ុនម្ជុលក្រាស់ជាដើម ។ និមិត្តផ្លូវនោះ សំដៅយកផ្លូវដើរជើង ផ្លូវរទេះ ។ និមិត្តដំបូកនោះ កំណត់កំពស់ ៨ ធ្នាប់ មានទំហំប៉ុនស្នែងគោទៀងទៅ ។ និមិត្តស្ទឹងនោះ គឺសំដៅយកស្ទឹងដែលមានទឹកហូរជាប់ត្រឹម ៤ ខែក្នុងរដូវភ្លៀង កាលភិក្ខុនីស្លៀកចីពរចុះឆ្លងតាមកណ្តាលស្ទឹង ៣ ចុះទៅល្មមទឹកស្បង់ នេះជាកំណត់យ៉ាងតូចបំផុត ។ និមិត្តទឹកនោះ សំដៅយកទឹកមិនហូរ ដូចជាទឹកនៅក្នុងត្រពាំងជ្រោះឈូកក្តី ចំណែកសម្រាប់ក្មេងក្មេងស្រុកលេងក្តី រណ្តៅដែលគេជីកហើយដាក់ទឹកឲ្យពេញក្តី យ៉ាងតូចបំផុតសូម្បីត្រឹមតែប៉ុនឆ្នាំងជាដើម ។

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឯតេហិ និមិត្តេហិ សីមំ សម្មន្នេយ្យ សមានសំវាសំ ឯកុបោសថំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា សង្ឃោ ឯតេហិ និមិត្តេហិ សីមំ សម្មន្នតិ សមានសំវាសំ ឯកុបោសថំ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតេហិ និមិត្តេហិ សីមាយ សម្មុតិ(១) សមានសំវាសាយ ឯកុបោសថាយ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សីមា សង្ឃេន(២) ឯតេហិ និមិត្តេហិ សមានសំវាសា ឯកុបោសថា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

១ សព្វត្ថ សម្មុតីតិ ទិស្សតិ ។ ២ សម្មតា សង្ឃេន សីមាតិ បាឋោ យុត្តតរោ ភវេយ្យ [illegible] សង្ឃេន [illegible] ៣ សម្មតោ សង្ឃេន [illegible] ឧបោសថាគារន្តិ ៤ ទិស្សតិ ។

ហើយត្រូវឲ្យសង្ឃប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយដែលសង្ឃកំណត់ហើយ ដោយជុំវិញមានកំណត់ត្រឹមណា បើសង្ឃកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតសីមាឲ្យជាទីមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ កំណត់ត្រឹមនោះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយដែលសង្ឃកំណត់ហើយដោយជុំវិញមានកំណត់ត្រឹមណា សង្ឃសន្មតសីមាឲ្យជាទីមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នាដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ មានកំណត់ត្រឹមនោះ ។ សេចក្តីសន្មតសីមាឲ្យជាទីមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ សីមាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា សង្ឃបានសន្មតដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះហើយ ។ ការសន្មតសីមានោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយអាការៈស្ងៀមនោះយ៉ាងនេះ ។

[១៩៥] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតា សីមាសម្មុតិ អនុញ្ញាតាតិ អតិមហតិយោ សីមាយោ សម្មន្នន្តិ ចតុយោជនិកាបិ បញ្ចយោជនិកាបិ ឆយោជនិកាបិ ។ ភិក្ខូ ឧបោសថំ អាគច្ឆន្តា ឧទ្ទិស្សមានេបិ បាតិមោក្ខេ អាគច្ឆន្តិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេបិ អាគច្ឆន្តិ អន្តរាបិ បរិវសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អតិមហតី សីមា សម្មន្និតព្វា ចតុយោជនិកា វា បញ្ចយោជនិកា វា ឆយោជនិកា វា យោ សម្មន្នេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តិយោជនបរមំ សីមំ សម្មន្និតុន្តិ ។

[១៩៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ នទីបារសីមំ(១) សម្មន្នន្តិ ។ ឧបោសថំ អាគច្ឆន្តា ភិក្ខូបិ វុយ្ហន្តិ បត្តាបិ វុយ្ហន្តិ ចីវរានិបិ វុយ្ហន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ នទីបារសីមា

១ ម. នទីបារំ សីមំ ។

[១៩៥] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតការសន្មតសីមាហើយ ក៏សន្មតសីមាទាំងឡាយធំហួសហេតុ គឺទំហំ ៤ យោជន៍ខ្លះ ៥ យោជន៍ខ្លះ ៦ យោជន៍ខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមកកាន់ទីឧបោសថ ជួនកាលមកដល់ក្នុងកាលដែលសំដែងបាតិមោក្ខ ជួនកាលមកដល់ក្នុងវេលាដែលភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ជួនកាលក៏អាក់ខាននៅត្រឹមពាក់កណ្ដាលផ្លូវ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្មតសីមាធំហួសហេតុ គឺមានទំហំ ៤ យោជន៍ក្ដី ៥ យោជន៍ក្ដី ៦ យោជន៍ក្ដីទេ ភិក្ខុណាសន្មត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតសីមាទំហំ ៣ យោជន៍យ៉ាងធំ ។

[១៩៦] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសន្មតនទីបារសីមា(១) ។ កាលភិក្ខុទាំងឡាយមកកាន់ឧបោសថក៏រសាត់ទៅតាមទឹកខ្លះ បាត្រទាំងឡាយក៏រសាត់ទៅខ្លះ ចីវរទាំងឡាយក៏រសាត់ទៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្មតនទីបារសីមាទេ ភិក្ខុណាសន្មត

១ សន្មតសីមាឆ្លើយស្ទឹង គឺសីមាដែលសង្ឃវាងត្រើយស្ទឹងទុកឲ្យនៅក្នុងសីមា ។

សម្មន្និតព្វា យោ សម្មន្នេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យត្ថស្ស ធុវនាវា វា ធុវសេតុ វា ឯវរូបំ នទីបារំ សីមំ សម្មន្និតុន្តិ ។

(១៥៧) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អនុបរិវេណិយំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ អសង្កេតេន ។ អាគន្តុកា ភិក្ខូ ន ជានិំសុ កត្ថ វា[១] អជ្ជ ឧបោសថោ ករិយិស្សតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អនុបរិវេណិយំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ អសង្កេតេន ។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបោសថាគារំ សម្មន្និត្វា ឧបោសថំ កាតុំ យំ សង្ឃោ អាកង្ខតិ វិហារំ វា អឌ្ឍយោគំ វា បាសាទំ វា ហម្មិយំ វា គុហំ វា ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ ឧបោសថាគារំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ

១ អយំ សាធុ អត្ថេហោ វិយ ទិស្សតិ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងស្ទឹងណា មានទូកៈនៅមកជានិច្ច មានស្ពានតាំងនៅជានិច្ច តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសម្មតសីមាមានសភាពយ៉ាងនោះដាច់ទីច្រាំងម្ខាងបាន ។

(១៥៧) ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសំដែងបាតិមោក្ខតាមលំដាប់បរិវេណដោយមិនបានកំណត់ទី ។ ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈមិនដឹងថា ថ្ងៃនេះសង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថក្នុងទីណា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខតាមលំដាប់បរិវេណដោយមិនបានកំណត់ទីទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវការទីណា គឺវិហារក្តី អឌ្ឍយោគក្តី ប្រាសាទក្តី ប្រាសាទដំបូលក្រឡឹងក្តី គុហាក្តី តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសម្មតទីនោះជារោងឧបោសថហើយធ្វើឧបោសថចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែភិក្ខុត្រូវសម្មតយ៉ាងនេះ ។ គឺភិក្ខុឈ្លាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសម្មតលំនៅឈ្មោះនេះជារោងឧបោសថ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន

សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ ឧបោសថាគារំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស វិហារស្ស ឧបោសថាគារស្ស សម្មតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ វិហារោ ឧបោសថាគារំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[១៨៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ ទ្វេ ឧបោសថាគារានិ សម្មតានិ ហោន្តិ ។ ភិក្ខូ ឧភយត្ថ សន្និបតន្តិ ឥធ ឧបោសថោ ករីយិស្សតិ ឥធ ឧបោសថោ ករីយិស្សតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ឯកស្មឹ អាវាសេ ទ្វេ ឧបោសថាគារានិ សម្មន្និតព្វានិ យោ សម្មន្នេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯកំ សមូហនិត្វា ឯកត្ថ ឧបោសថំ កាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សមូហន្តព្ពំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស

សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតលំនៅឈ្មោះនេះជារោងឧបោសថ ។ ការសន្មតលំនៅឈ្មោះនេះជារោងឧបោសថ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង ។ លំនៅឈ្មោះនេះសង្ឃបានសន្មតជារោងឧបោសថហើយ ។ ការសន្មតនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[១៨៨] ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃសន្មតរោងឧបោសថពីរ ក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងរោងឧបោសថទាំងពីរ ដោយគិតថា សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថក្នុងរោងឧបោសថនេះ សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថក្នុងរោងឧបោសថនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្មតរោងឧបោសថពីរ ក្នុងអាវាសមួយទេ ភិក្ខុណាសន្មត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដករោងឧបោសថមួយចេញ ហើយធ្វើឧបោសថក្នុងរោងឧបោសថមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវដកយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃ

បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបោសថាគារំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបោសថាគារំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបោសថាគារស្ស សម្មុតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតំ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមំ ឧបោសថាគារំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

(១៥៤) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ អតិខុទ្ទកំ ឧបោសថាគារំ សម្មតំ ហោតិ ។ តទហុបោសថេ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ ហោតិ ។ ភិក្ខូ អសម្មតាយ ភូមិយា ឋិតា បាតិមោក្ខំ អស្សោសុំ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ឧបោសថាគារំ សម្មន្និត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោតិ មយញ្ច អសម្មតាយ ភូមិយា ឋិតា បាតិមោក្ខំ អស្សុម្ហា(១) កតោ នុ ខោ អម្ហាកំ ឧបោសថោ អកតោ នុ ខោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ

(១) អស្សោសុម្ហា ។

ហើយ សូមសង្ឃសន្មតរោងឧបោសថឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវសង្ឃសន្មតរោងឧបោសថឈ្មោះនេះ ។ ការសន្មតរោងឧបោសថឈ្មោះនេះគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគួរស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគួរនិយាយឡើង ។ រោងឧបោសថឈ្មោះនេះសង្ឃបានសន្មតហើយ ។ ការសន្មតរោងឧបោសថនេះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

(១៥៤) ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃសន្មតរោងឧបោសថតូចពេកក្នុងអាវាសមួយ ។ ឧបោសថក្នុងថ្ងៃនោះមានភិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រជុំគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយអង្គុយលើទីដែលសង្ឃមិនបានសន្មតហើយស្តាប់បាតិមោក្ខ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុត្រូវសន្មតរោងឧបោសថហើយសឹមធ្វើឧបោសថ ក៏យើងទាំងឡាយអង្គុយលើទីដែលសង្ឃមិនបានសន្មតហើយស្តាប់បាតិមោក្ខ ឧបោសថរបស់យើងទាំងឡាយបានធ្វើហើយឬមិនទាន់ធ្វើទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ

អារោចេសុំ ។ សម្មតាយ វា ភិក្ខវេ ភូមិយា និសិន្នោ អសម្មតាយ វា យតោ បាតិមោក្ខំ សុណាតិ កតោវស្ស ឧបោសថោ ។ តេនហិ ភិក្ខវេ សង្ឃោ យាវមហន្តំ ឧបោសថមុខំ(១) អាកង្ខតិ តាវមហន្តំ ឧបោសថមុខំ សម្មន្នតុ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វំ ។ បឋមំ និមិត្តា កិត្តេតព្វា ។ និមិត្តេ កិត្តេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ។ យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឯតេហិ និមិត្តេហិ ឧបោសថមុខំ សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ។ យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា សង្ឃោ ឯតេហិ និមិត្តេហិ ឧបោសថមុខំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតេហិ និមិត្តេហិ ឧបោសថមុខស្ស សម្មតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ

១ ម. ឱ. បមុខំ ។

ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់បន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអង្គុយលើទីដែលសង្ឃសម្មតហើយក្ដី មិនបានសម្មតក្ដី ស្ដាប់បាតិមោក្ខអំពីណា ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាបានធ្វើឧបោសថកម្មនោះហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃត្រូវការបរិវេណឧបោសថ(១)ធំប៉ុន្មានណា ចូរសម្មតបរិវេណឧបោសថធំប៉ុណ្ណោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសម្មតយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃត្រូវកំណត់និមិត្តទាំងឡាយជាមុន ។ ភិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពល លុះកំណត់និមិត្តទាំងឡាយហើយ ត្រូវឲ្យសង្ឃប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយសង្ឃកំណត់ហើយដោយជុំវិញត្រឹមណា បើសង្ឃមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសម្មតបរិវេណឧបោសថដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយដែលសង្ឃកំណត់ហើយដោយជុំវិញត្រឹមណា ឥឡូវសង្ឃសម្មតបរិវេណឧបោសថដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ ។ ការសម្មតិបរិវេណឧបោសថដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុ

១ [illegible] ទីដែលសង្ឃ[illegible] បើ[illegible]ត្រូវការ[illegible] ។

ការេយ្យ ។ សម្មតា សង្ឃេន ឯតេហិ និមិត្តេហិ ឧបោសថកម្មំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[១៦២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ នវកា ភិក្ខូ បឋមតរំ សន្និបតិត្វា ន តាវ ថេរា អាគច្ឆន្តីតិ បក្កមិំសុ ។ ឧបោសថោ វិកាលេ អហោសិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ បឋមតរំ សន្និបតិតុន្តិ ។

[១៦៣] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ សម្ពហុលា អាវាសា សមានសីមា ហោន្តិ ។ តត្ថ ភិក្ខូ វិវទន្តិ អម្ហាកំ អាវាសេ ឧបោសថោ ករីយតុ អម្ហាកំ អាវាសេ ឧបោសថោ ករីយតូតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ សម្ពហុលា អាវាសា សមានសីមា ហោន្តិ តត្ថ ភិក្ខូ វិវទន្តិ អម្ហាកំ អាវាសេ ឧបោសថោ ករីយតុ អម្ហាកំ អាវាសេ ឧបោសថោ

សន្មតនោះដោយយ៉ាងនេះ ។ សង្ឃសន្មតហើយ ឲ្យមានឧបោសថជាមួយ ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះហើយ ។ ការសន្មតសីមា ឧបោសថនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសីមានេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[១៦២] ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងអាវាសមួយ ពួកភិក្ខុនវកៈប្រជុំគ្នាមុន ក្នុងថ្ងៃធ្វើឧបោសថនោះហើយចៀសចេញទៅដោយគិតថា ព្រះថេរៈទាំងឡាយមិនមកទេ ។ ឧបោសថក៏ទៅជាខុសកាល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈប្រជុំគ្នាមុន ក្នុងថ្ងៃធ្វើឧបោសថនោះ ។

[១៦៣] ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ មានអាវាសជាច្រើនមានសីមាស្មើគ្នា (មានសីមាតែមួយ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសទាំងនោះជជែកគ្នាថា ចូរសង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ចូរសង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងទីនេះមានអាវាសជាច្រើន មានសីមាស្មើគ្នា ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសទាំងនោះជជែកគ្នាថា ចូរសង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ចូរសង្ឃធ្វើ

ការិយន្តិ ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ សព្វេហេវ ឯកជ្ឈំ សន្និបតិត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ ។ យត្ថ វា បន ថេរោ ភិក្ខុ វិហរតិ តត្ថ សន្និបតិត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន ឧបោសថោ កាតព្វោ ។ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៦៦] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាកស្សបោ អន្ធកវិន្ទា រាជគហំ ឧបោសថំ អា-គច្ឆន្តោ អន្តរាមគ្គេ នទឹ តរន្តោ មនំ វុឡ្ហោ អហោសិ ចីវរានិ ចស្ស អល្លានិ ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ ឯតទវោចុំ កិស្ស តេ អាវុសោ ចីវរានិ អល្លានីតិ ។ ឥធាហំ អាវុសោ អន្ធកវិន្ទា រាជគហំ ឧបោសថំ អា-គច្ឆន្តោ អន្តរាមគ្គេ នទឹ តរន្តោ មនម្ហិ[១] វុឡ្ហោ តេន មេ ចីវរានិ អល្លានីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យា សា ភិក្ខវេ សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមាន-សំវាសា ឯកុបោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន

១ មនំ អត្ថិ បទម្លោក ។

ឧបោសថក្នុងទីកាត់សាលរៀងៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយទាំងអស់នោះប្រជុំធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា តែបើភិក្ខុជាថេរៈនៅក្នុងទីណា ត្រូវសន្និបាតធ្វើឧបោសថក្នុងទីនោះ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថជាពួកឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១៦៦) សម័យនោះឯង ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុចេញពីស្រុកឈ្មោះអន្ធកវិន្ទមកកាន់រោងឧបោសថក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ឆ្លងស្ទឹងធ្លាក់កណ្ដាលស្ទឹង ត្រូវទឹកហូរទៅបន្តិច ចីវរទាំងឡាយរបស់លោកក៏ទទឹកអស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុថា នែអាវុសោ ហេតុអ្វីក៏ចីវររបស់អ្នកទទឹកអស់ ។ ព្រះមហាកស្សបនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំចេញពីស្រុកឈ្មោះអន្ធកវិន្ទមកកាន់រោងឧបោសថក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះ ឆ្លងស្ទឹងធ្លាក់កណ្ដាលស្ទឹង ត្រូវទឹកហូរទៅបន្តិច ហេតុនោះចីវរទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំទទឹកអស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាណាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ដែលសង្ឃសន្មតហើយ

អវិប្បវាសំ សម្មន្នតុ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វា ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុ. ណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្ម. ន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតិស្សា សីមាយ តិចីវរេន អវិប្បវាសស្ស[១] សម្មតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សា សីមា សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសោ[២] ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភគវតា តិចីវរេន អវិប្បវាសសម្មុតិ អនុញ្ញាតាតិ

១ សព្វត្ថ តិចីវរេន អវិប្បវាសាយាតិ ទិស្សតិ ។ ២ សព្វត្ថ តិចីវរេន អវិប្បវាសាតិ ទិស្សតិ ។ វិកនិកាយម្មេ ១ វិសេសតំ តស្មា តិចីវរេន អវិប្បវាសស្សាតិ ០ តិចីវរេន អវិប្បវាសោតិ ៨ យុត្តតរំ សទ្ទតោ សម្បេត ក្លដ្ឋានតោ វិហារតោ ឧបោសថាគារំ ហេត្ថ ចិន្តេស្សតំ ។

ថាសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមាចុះ[១] ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺសីមាត្រូវសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មតហើយឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា បើសង្ឃកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមា ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាឯណាដែលសង្ឃសន្មតឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា សង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមា ។ ការសន្មតសីមានេះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមាគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង ។ សង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមាហើយ ការសន្មតនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ការសន្មតនូវតិចីវរាវិប្បវាសសីមា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ

១ ភិក្ខុនៅក្នុងខណ្ឌសីមាបែបនេះ ទុកជានៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិព្រោះប្រាសចាកត្រៃចីវរ ។

អន្តរឃរេ ចីវរំ(១) និក្ខិបន្តិ ។ តានិ ចីវរានិ នស្សន្តិបិ ឌយ្ហន្តិបិ ឧន្ទូរេហិបិ ខជ្ជន្តិ ។ ភិក្ខូ ទុច្ចោឡា ហោន្តិ លូខចីវរា ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ កិស្ស តុម្ហេ អាវុសោ ទុច្ចោឡា លូខចីវរាតិ ។ ឥធ មយំ អាវុសោ ភគវតា តិចីវរេន អវិប្បវាសសម្មតិ អនុញ្ញាតាតិ អន្តរឃរេ ចីវរំ និក្ខិបិម្ហា តានិ ចីវរានិ នស្សន្តិបិ ឌយ្ហន្តិបិ ឧន្ទូរេហិបិ ខាយិតានិ តេន មយំ ទុច្ចោឡា លូខចីវរាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យា សា ភិក្ខវេ សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នតុ ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វា ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា

---

១ តិចីវរំតិបិ បាឋោ ។

ភិក្ខុគប់ចីវរទាំងឡាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ចីវរទាំងឡាយនោះវិនាសទៅខ្លះ ត្រូវភ្លើងឆេះខ្លះ ត្រូវកណ្ដុរទាំងឡាយកាត់ខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសំពត់អាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ហេតុអ្វី ភិក្ខុទាំងឡាយមានសំពត់អាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះនិយាយថា ម្នាលអាវុសោ យើងទាំងឡាយដឹងថា ការសន្មតនូវតិចីវរាវិប្បវាសសីមា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតហើយ ភិក្ខុគប់ចីវរទាំងឡាយក្នុងចន្លោះផ្ទះនេះ ចីវរទាំងឡាយនោះបាត់ទៅខ្លះ ត្រូវភ្លើងឆេះខ្លះ ត្រូវកណ្ដុរទាំងឡាយកាត់ខ្លះ ហេតុនោះទើបយើងមានសំពត់អាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា ឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នា ចូរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមាចុះ វៀរលែងតែស្រុកនិងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏សីមានោះត្រូវសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មតឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា

យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នេយ្យ ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នតិ ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតិស្សា សីមាយ តិចីវរេន អវិប្បវាសស្ស សម្មុតិ ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សា សីមា សង្ឃេន[1] តិចីវរេន អវិប្បវាសោ ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[១៦៣] សីមំ ភិក្ខវេ សម្មន្នន្តេន បឋមំ សមានសំវាសា សីមា[2] សម្មន្និតព្វា បច្ឆា តិចីវរេន អវិប្បវាសោ

១ សម្មតា សា សង្ឃេន សីមា តិចីវរេន អវិប្បវាសោ ។ ២ សមានសំវាសសីមាតិ [illegible] ។ បឋមំ សីមា សម្មន្និតព្វា ។

ហើយសន្មតិកម្មានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុកនឹងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ។ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា សង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុកនឹងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ ។ ការសន្មតសីមានេះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុកនឹងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង ។ សង្ឃបានសន្មតសីមានេះឲ្យជាតិចីវរាវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុកនឹងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញហើយ ។ ការសន្មតនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

(១៦៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុនឹងសន្មតសីមា ត្រូវសន្មតសមានសំវាសសីមា(១)ជាមុន ហើយសន្មតតិចីវរាវិប្បវាសសីមា(២)ជា

១ សីមាដែលមានសំវាសស្មើគ្នា គឺសីមាដែលសង្ឃត្រូវតែធ្វើសង្ឃកម្មជាឯកព្រមព្រៀងគ្នា ថែមទាំងធ្វើឧបោសថ ។ ២ សីមាដែលភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរបាន ។

សម្មន្និតព្វោ ។ សីមំ ភិក្ខវេ សមូហនន្តេន បឋមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសោ សមូហន្តព្វោ បច្ឆា សមានសំវាសា សីមា(១) សមូហន្តព្វា ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ តិចីវរេន អវិប្បវាសោ សមូហន្តព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យោ សោ សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសោ សម្មតោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សមូហនេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យោ សោ សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសោ សម្មតោ សង្ឃោ តំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សមូហនតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតស្ស តិចីវរេន អវិប្បវាសស្ស សមុគ្ឃាតោ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សមូហតោ សោ សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសោ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សមានសំវាសា(២) សីមា សមូហន្តព្វា ។ ព្យត្តេន

១ ម. សីមា សមូហន្តព្វា ។ ២ ម. ពោត្ថកេសុ ន ទិស្សតិ ឥទំ ។

ខាងក្រោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុនឹងដកសីមា ត្រូវដកតិចីវរាវិប្បវាសសីមាជាមុន សឹមដកសមានសំវាសសីមាជាខាងក្រោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯតិចីវរាវិប្បវាសសីមា ត្រូវភិក្ខុដកយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ តិចីវរាវិប្បវាសសីមាណា ដែលសង្ឃសន្មតហើយ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវដកតិចីវរាវិប្បវាសសីមានោះចេញ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ តិចីវរាវិប្បវាសសីមាណាដែលសង្ឃសន្មតហើយ សង្ឃដកតិចីវរាវិប្បវាសសីមានោះចេញ ។ ការដកនូវតិចីវរាវិប្បវាសសីមានេះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង ។ តិចីវរាវិប្បវាសសីមានោះសង្ឃបានដកហើយ ។ ការដកនូវតិចីវរាវិប្បវាសសីមានោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯសមានសំវាសសីមា ត្រូវភិក្ខុដកយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដែលឈ្លាស

ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកូបោសថា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកូបោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតិស្សា សីមាយ សមានសំវាសាយ ឯកូបោសថាយ សមុគ្ឃាតោ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សមូហតា សា សីមា សង្ឃេន សមានសំវាសា ឯកូបោសថា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ[១] ។

---

១ សព្វបោត្ថកេសុ ឦទិសោយេវបាឋោ ទិស្សតិ អាគតោ ។ សោ បន ឯវំ វា អធិបេតោ សិយាតិ ។ តត្ថ ហិ សមានសំវាសា ឯកូបោសថាតិ បទទ្វយំ សហ សីមាតិ បទេន វិសេសនំ សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនេយ្យាតិ ច សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនតីតិ ច ទ្វីសុ ឋានេសុ សីមា យទិ បន សម្មតាតិ បទេ វិភត្តិកម្មំ យស្សាយស្មតោ .. សមុគ្ឃាតោតិ ច សមូហតា សា... ឯកូបោសថាតិ ច ទ្វីសុ ឋានេសុ អធិកោ សិយា ។ វិនយដ្ឋកថាយំ ឧទ្ធតំ ។ អដ្ឋកថាយំ បន ឥទំ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមា-

ប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាសមានសំវាសសីមា ឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នាហើយ បើសម្រេចកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃដកសីមានោះចេញ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាសមានសំវាសសីមាឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នាហើយ ឥឡូវសង្ឃដកសីមានោះចេញ ។ ការដកសីមាដែលមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នានេះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង ។ សង្ឃដកសីមាដែលមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នានោះហើយ ។ ការដកសមានសំវាសសីមានោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្ដីនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

(១៦៦) អសម្មតាយ ភិក្ខវេ សីមាយ អដ្ឋបិតាយ យំ គាមំ វា និគមំ វា ឧបនិស្សាយ វិហរតិ យា តស្ស គាមស្ស វា គាមសីមា និគមស្ស វា និគមសីមា អយំ តត្ថ សមានសំវាសា ឯកុបោសថា ។ អគាមកេ ចេ ភិក្ខវេ អរញ្ញេ សមន្តា សត្តព្ភន្តរា អយំ តត្ថ សមានសំវាសា ឯកុបោសថា ។ សព្វា ភិក្ខវេ នទី អសីមា សព្វោ សមុទ្ទោ អសីមោ សព្វោ ជាតស្សរោ អសីមោ ។ នទិយា វា ភិក្ខវេ សមុទ្ទេ វា ជាតស្សរេ វា យំ មជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស សមន្តា ឧទកុក្ខេបា អយំ តត្ថ សមានសំវាសា ឯកុបោសថាតិ ។

សំវាសា ឯកុបោសថា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតិស្សា សីមាយ សមានសំវាសាយ ឯកុបោសថាយ សមុគ្ឃាតោ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សមូហតា សា សង្ឃេន សីមា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

(១៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុចូលទៅអាស្រ័យស្រុកណាក្តី និគមណាក្តី ហើយនៅក្នុងសីមាដែលសង្ឃមិនបានសន្មត មិនបានតាំងទុកហើយ សីមាណាដែលជាគាមសីមារបស់ស្រុកនោះក្តី សីមាណាដែលជានិគមសីមារបស់និគមនោះក្តី សីមានេះហៅថា មានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ក្នុងស្រុកឬក្នុងនិគមនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើក្នុងព្រៃ មិនមែនស្រុក សីមាដែលកំណត់ ៧ អព្ភន្តរ(១)ដោយជុំវិញ សីមានេះហៅថា មានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ក្នុងព្រៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ទឹង(២)ទាំងអស់មិនមែនជាសីមា សមុទ្រទាំងអស់មិនមែនជាសីមា ជាតស្រះ(៣)ទាំងអស់មិនមែនជាសីមា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទីណាដែលបុគ្គលកំណត់ ដោយសាចទឹករបស់មជ្ឈិមបុរសដោយជុំវិញក្នុងស្ទឹងក្តី ក្នុងសមុទ្រក្តី ក្នុងជាតស្រះក្តី ទីនេះហៅថា មានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ក្នុងទីមានស្ទឹងជាដើមនោះ ។

១ (អដ្ឋកថា) ១ អព្ភន្តរៈមានប្រមាណ ២៨ ហត្ថ ។ ២ ស្រះដែលកើតឯងមិនមានអ្នកណាជីក ជាទីទទួលស្រោចទឹកហូរមកពេញឯង ។ ៣ ព្រោះបាលីថា ជាត [illegible] ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ សីមាយ សីមាសម្ភិន្ទោ សីមជ្ឈោត្ថរោ

(១៦៨) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សីមាយ សីមំ សម្ភិន្ទន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យេសំ ភិក្ខវេ សីមា បឋមំ សម្មតា តេសំ តំ កម្មំ ធម្មិកំ អកុប្បំ ឋានារហំ យេសំ ភិក្ខវេ សីមា បច្ឆា សម្មតា តេសំ តំ កម្មំ អធម្មិកំ កុប្បំ អដ្ឋានារហំ ន ភិក្ខវេ សីមាយ សីមា សម្ភិន្ទិតព្វា យោ សម្ភិន្ទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សីមាយ សីមំ អជ្ឈោត្ថរន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ យេសំ ភិក្ខវេ សីមា បឋមំ សម្មតា តេសំ តំ កម្មំ

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ការទំលាយសីមាដោយសីមា និងសីមជ្ឈោត្ថរណៈ (គ្របដណ្តប់នៃសីមា)

[១៦៨] គ្រាសម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទំលាយ(១)សីមាដោយសីមា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតមុនហើយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ប្រកបដោយធម៌មិនកម្រើក គួរតាំងនៅបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតជាខាងក្រោយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក មិនគួរតាំងនៅបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទំលាយសីមា(២) ដោយសីមាទេ ភិក្ខុណាទំលាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គ្រាសម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយគ្របសង្កត់សីមាដោយសីមា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតមុនហើយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ

១-២ អដ្ឋកថាថា ភិក្ខុទំលាយកន្លសីមាភិក្ខុដទៃដោយសីមារបស់ខ្លួន គឺប្រៀបដូចជាកន្លែង ១ មានដើមឈើ ២ ដើម មានមែកគងកាត់លើគ្នា ដើមស្វាយនៅទិសខាងកើត ដើមព្រីងនៅទិសខាងលិច ។ ភិក្ខុ ១ ពួក ចងសីមាយកដើមព្រីងជានិមិត្តសីមារបស់ខ្លួននៅទិសខាងលិច ។ ភិក្ខុ ១ ពួកទៀត ចងសីមាយកដើមស្វាយជានិមិត្តរបស់ខ្លួននៅទិសខាងកើត ។ ការចងសីមាយ៉ាងនេះ ហៅថា ទំលាយឬរំលាយកន្លសីមាភិក្ខុដទៃដោយសីមារបស់ខ្លួន ។

ធម្មិកំ អកុប្បំ ឋានារហំ យេសំ ភិក្ខវេ បច្ឆា សីមា សម្មតា តេសំ តំ កម្មំ អធម្មិកំ កុប្បំ អដ្ឋានារហំ ន ភិក្ខវេ សីមាយ សីមា អជ្ឈោត្ថរិតព្វា យោ អជ្ឈោត្ថរេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សីមំ សម្ភិន្ទន្តេន សីមន្តរិកំ ឋបេត្វា សីមំ សម្មន្និតុន្តិ ។

[១៦៦] អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតិ នុ ខោ ឧបោសថាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ទ្វេមេ ភិក្ខវេ ឧបោសថា ចាតុទ្ទសិកោ ច បណ្ណរសិកោ ច ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ទ្វេ ឧបោសថាតិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតិ នុ ខោ ឧបោសថកម្មានីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ ឧបោសថកម្មានិ(១) អធម្មេន វគ្គំ

១ ឆក្កូម កតមានិ ចត្តារិ កម្មានីតិ បាឋោ ឥត្ថិ ឃោត្តកេ ទិស្សតិ ។

ប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មមិនកម្រើក គួរតាំងនៅបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតជាខាងក្រោយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក មិនគួរតាំងនៅបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវគ្របសង្កត់សីមា(១)ដោយសីមាទេ ភិក្ខុណាគ្របសង្កត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុសន្មតសីមា ឲ្យដម្កល់ទុកនូវសីមន្តរិក(២) ហើយសឹមសន្មតសីមា ។

[១៦៦] គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ឧបោសថមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបោសថទាំងនេះមានពីរយ៉ាងគឺ ឧបោសថមានក្នុងថ្ងៃទី ១៤ មួយ ឧបោសថមានក្នុងថ្ងៃទី ១៥ មួយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបោសថមានតែពីរយ៉ាងប៉ុណ្ណេះ ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ឧបោសថកម្មមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ឧបោសថកម្មទាំងនេះ

១ អដ្ឋកថាថា ភិក្ខុគ្របសង្កត់លើសីមាភិក្ខុដទៃដោយសីមារបស់ខ្លួន គឺចងសីមារបស់ខ្លួនយកចូលសីមារបស់ភិក្ខុដទៃទាំងអស់ក្តី តែមួយភាគខ្លះក្តី ចាក់ចូលទៅក្នុងសីមារបស់ខ្លួន ។ ២ អដ្ឋកថាថា ទីចន្លោះរបស់សីមា គឺត្រូវសង្ឃទុកទីទំនេរពីសីមាទៅចន្លោះ ១ ហត្ថក្តី ១ ចំអាមត្តិ ៤ ធ្នាប់ក្តី ។

ឧបោសថកម្មំ អធម្មេន សមគ្គំ ឧបោសថកម្មំ ធម្មេន វគ្គំ ឧបោសថកម្មំ ធម្មេន សមគ្គំ ឧបោសថកម្មំ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យទិទំ អធម្មេន វគ្គំ ឧបោសថកម្មំ ន ភិក្ខវេ ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ កាតព្វំ ន ច មយា ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យទិទំ អធម្មេន សមគ្គំ ឧបោសថកម្មំ ន ភិក្ខវេ ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ កាតព្វំ ន ច មយា ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យទិទំ ធម្មេន វគ្គំ ឧបោសថកម្មំ ន ភិក្ខវេ ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ កាតព្វំ ន ច មយា ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យទិទំ ធម្មេន សមគ្គំ ឧបោសថកម្មំ ឯវរូបំ ភិក្ខវេ ឧបោសថកម្មំ កាតព្វំ ឯវរូបំ

មាន ៤ គឺឧបោសថកម្មជាវគ្គ មិនត្រូវតាមធម៌ ១ ឧបោសថកម្មព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌ ១ ឧបោសថកម្មជាវគ្គ តែត្រូវតាមធម៌ ១ ឧបោសថកម្មព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវតាមធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំនុំឧបោសថកម្មទាំង៤នោះ ឯឧបោសថកម្មដែលជាវគ្គ មិនត្រូវតាមធម៌ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំនុំឧបោសថកម្មទាំង៤នោះ ឯឧបោសថកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំនុំឧបោសថកម្មទាំង៤នោះ ឯឧបោសថកម្មដែលជាវគ្គ តែត្រូវតាមធម៌ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតក៏មិនអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំនុំឧបោសថកម្មទាំង៤នោះ ឯឧបោសថកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវតាមធម៌ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមាន

មយា ឧបោសថកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តស្មាតិហ ភិក្ខវេ ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ ករិស្សាម យទិទំ ធម្មេន សមគ្គន្តិ ។ ឯវញ្ហិ វោ ភិក្ខវេ សិក្ខិតព្វន្តិ ។

[១៦៧] អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កតិ នុ ខោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ បាតិមោក្ខុទ្ទេសា និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្វំ អយំ បឋមោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ ។ និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា ចត្តារិ បារាជិកានិ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្វំ អយំ ទុតិយោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ ។ និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា ចត្តារិ បារាជិកានិ ឧទ្ទិសិត្វា តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្វំ អយំ តតិយោ

សាមគ្គីយ៍នេះ គឺជាតថាគតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើឧបោសថកម្មមានសាមគ្គីយ៍នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះក្នុងសាសនានេះគួរសិក្សាថា យើងនឹងធ្វើឧបោសថកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវតាមធម៌ មានសាមគ្គីយ៍នេះដូច្នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអ្នកទាំងឡាយសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

[១៦៧] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា បាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំងឡាយមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំងនេះមាន ៥ គឺ ភិក្ខុត្រូវសំដែងនូវនិទានហើយសូត្រនូវឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ដោយសុតបទ[១] នេះជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទី ១ ។ ត្រូវភិក្ខុសំដែងនូវនិទានហើយសំដែងនូវបារាជិក ៤ ហើយសូត្រឧទ្ទេសដែលសេសសល់ដោយសុតបទ នេះជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទី ២ ។ ត្រូវភិក្ខុសំដែងនូវនិទានហើយសំដែងនូវបារាជិក ៤ សំដែងនូវសង្ឃាទិសេស ១៣ ហើយសូត្រនូវឧទ្ទេសដែលសេសសល់ដោយ

---

១ អដ្ឋកថា ថា កាលបើសំដែងនិទានចប់ហើយ ទំលោះសូត្រសិក្ខាបទដោយពិស្តារ គឺត្រូវតែសូត្រថា សុតា ខោ បនាយស្មន្តេហិ ចត្តារោ បារាជិកា ធម្មា ។ បេ ។ អវិវាទមានេហិ សិក្ខិតព្វន្តិ ដូច្នេះជាដើម ព្រោះថា ពាក្យសិក្ខាបទទាំង ៤ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយបានស្តាប់ហើយ ។ បេ ។ ពុំវិវាទគ្នា គប្បីសិក្សាចុះ ។

បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ ។ និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា ចត្តារិ បារាជិ-
កានិ ឧទ្ទិសិត្វា តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឧទ្ទិសិត្វា ទ្វេ
អនិយតេ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្វំ អយំ
ចតុត្ថោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ ។ វិត្ថារេនេវ បញ្ចមោ ។
ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច បាតិមោក្ខុទ្ទេសាតិ ។ តេន
ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភគវតា សង្ខិត្តេន បាតិ-
មោក្ខុទ្ទេសោ អនុញ្ញាតោតិ សព្វកាលំ សង្ខិត្តេន បា-
តិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន
ភិក្ខវេ សង្ខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន កោ-
សលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោ-
សថេ សវរភយំ[១] អហោសិ ។ ភិក្ខូ នាសក្ខិំសុ
វិត្ថារេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អា-
រោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សតិ អន្តរាយេ សង្ខិត្តេ-
ន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សម-
យេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អសតិបិ អន្តរាយេ សង្ខិត្តេន

១ ម. សពរភយំ ។

សុតបទ នេះជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទី ៣ ។ ភិក្ខុត្រូវសំដែងនិទានហើយ
សំដែងបារាជិក ៤ សំដែងសង្ឃាទិសេស ១៣ សំដែងអនិយត ២
ហើយសូត្រប្រកាសដ៏សេសសល់ដោយសុតបទ នេះជាបាតិមោក្ខុទ្ទេស
ទី ៤ ។ ការសំដែងដោយពិស្តារជាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទី ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
ឡាយ បាតិមោក្ខុទ្ទេសមាន ៥ យ៉ាងប៉ុណ្ណេះឯង ។ គ្រាសម័យនោះឯង ភិក្ខុ
ទាំងឡាយនឹកថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតការសំដែងបាតិមោក្ខ
ដោយសង្ខេបហើយ ក៏សំដែងបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបសព្វកាល (គ្រប់
ថ្ងៃឧបោសថ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំ-
ដែងបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។
គ្រាសម័យនោះឯង ក្នុងអាវាសមួយក្នុងកោសលជនបទ មានសវរភ័យ[១]
ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនអាចនឹងសំដែងបាតិមោក្ខ
ដោយពិស្តារបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏-
មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើ
មានសេចក្តីអន្តរាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសំដែងបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប
បាន ។ គ្រាសម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សូម្បីមិនមានសេចក្តីអន្តរាយ

១ អដ្ឋកថាថា ភ័យកើតពីមនុស្សព្រៃក្នុងព្រៃ ។

បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អសតិ អន្តរាយេ សង្ខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សតិ អន្តរាយេ សង្ខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ ។ តត្រិមេ អន្តរាយា រាជន្តរាយោ ចោរន្តរាយោ អគ្យន្តរាយោ ឧទកន្តរាយោ មនុស្សន្តរាយោ អមនុស្សន្តរាយោ វាឡន្តរាយោ សិរឹសបន្តរាយោ ជីវិតន្តរាយោ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯវរូបេសុ អន្តរាយេសុ សង្ខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ អសតិ អន្តរាយេ វិត្ថារេនាតិ ។

គឺសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើគ្មានសេចក្តីអន្តរាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបបាន ក្នុងវេលាដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ឯអន្តរាយក្នុងវេលាដែលសំដែងបាតិមោក្ខនោះ (មាន ១០ យ៉ាងគឺ) អន្តរាយអំពីស្តេច (គឺមានស្តេចយាងចូលមក) អន្តរាយអំពីចោរ (គឺមានចោរចូលមកលុកលុយ) អន្តរាយអំពីភ្លើង (គឺមានភ្លើងឆេះព្រៃរាលមកឬភ្លើងឆេះអគារឡើង) អន្តរាយអំពីទឹក (គឺមានភ្លៀងធ្លាក់ឬជំនន់ហូរមក) អន្តរាយអំពីមនុស្ស (គឺមានមនុស្សព្រៃចូលមក) អន្តរាយអំពីអមនុស្ស (គឺខ្មោចចូលភិក្ខុ) អន្តរាយអំពីសត្វសាហាវ អំពីសត្វទីឃជាតិ (ពួកសត្វលូនវារ) អន្តរាយដល់ជីវិត (គឺមានភិក្ខុកើតជម្ងឺស្លាប់ឬមានមនុស្សមានពៀរចង់សម្លាប់ភិក្ខុ) អន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ (គឺមានមនុស្សមកចាប់ភិក្ខុផ្សឹក) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានសេចក្តីអន្តរាយទាំងឡាយបែបយ៉ាងនេះ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបបាន កាលបើមិនមានសេចក្តីអន្តរាយទេ ឲ្យភិក្ខុសំដែងដោយពិស្តារ ។

[១៦៨] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ អនជ្ឈិដ្ឋា ធម្មំ ភាសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ អនជ្ឈិដ្ឋេន ធម្មោ ភាសិតព្វោ យោ ភាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរេន ភិក្ខុនា សាមំ វា ធម្មំ ភាសិតុំ បរំ វា អជ្ឈេសិតុន្តិ ។

[១៦៩] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ អសម្មតា វិនយំ បុច្ឆន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ អសម្មតេន វិនយោ បុច្ឆិតព្វោ យោ បុច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតេន វិនយំ បុច្ឆិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វោ ។ អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ បរេន វា បរោ សម្មន្និតព្វោ ។ កថញ្ច អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ អហំ ឥត្ថន្នាមំ វិនយំ បុច្ឆេយ្យន្តិ ។ ឯវំ អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។

[១៦៨] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនមានគេអារាធនា ក៏សំដែងធម៌ក្នុងកណ្ដាលសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគេមិនអារាធនាមិនត្រូវសំដែងធម៌ក្នុងកណ្ដាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរសំដែងធម៌ខ្លួនឯង ឬអារាធនាភិក្ខុដទៃបាន ។

[១៦៩] ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយមិនទាន់បានការសន្មតិ ក៏សួរវិន័យក្នុងកណ្ដាលសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគ្មានការសន្មតិមិនត្រូវសួរវិន័យក្នុងកណ្ដាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាសួរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានការសន្មតិសួរវិន័យក្នុងកណ្ដាលសង្ឃបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវសន្មតខ្លួនដោយខ្លួនឯងក៏បាន ត្រូវភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃក៏បាន ។ ក៏ឯសន្មតខ្លួនដោយខ្លួនឯងនោះដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំសូមសួរវិន័យនឹងភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុត្រូវសន្មតខ្លួនដោយខ្លួនឯងយ៉ាងនេះ ។

កថញ្ច បរេន បរោ សម្មន្និតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមំ វិនយំ បុច្ឆេយ្យាតិ ។ ឯវំ បរេន បរោ សម្មន្និតព្វោ ។ តេន ខោ បន សមយេន បេសលា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតា វិនយំ បុច្ឆន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ លភន្តិ អាឃាតំ លភន្តិ អប្បច្ចយំ វធេន តជ្ជេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតេនបិ បរិសំ ឱលោកេត្វា បុគ្គលំ តុលយិត្វា វិនយំ បុច្ឆិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ អសម្មតា វិនយំ វិស្សជ្ជេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ អសម្មតេន វិនយោ វិស្សជ្ជេតព្វោ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតេន វិនយំ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ សម្មន្និតព្វំ ។

ក៏ឯភិក្ខុដទៃ ត្រូវសន្មតភិក្ខុដទៃដូចម្តេច ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពល ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុឈ្មោះនេះគួរសួរវិន័យនឹងភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ត្រូវសន្មតភិក្ខុដទៃយ៉ាងនេះ ។ ក៏សម័យនោះឯងភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់មានការសន្មតហើយ ក៏សួរវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនពេញចិត្ត ក៏គំរាមដោយប្រើនឹងសម្លាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលទុកជាមានការសន្មតហើយមែនត្រូវតែរមិលមើលបរិសទ្យពិចារណាបុគ្គលហើយសិន សឹមសួរវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយគ្មានការសន្មត ក៏ដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគ្មានការសន្មតមិនត្រូវដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាដោះស្រាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានការសន្មតហើយដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវខ្លួនឯង

អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ បរេន វា បរោ សម្មន្និ-
តព្វោ ។ កថញ្ច អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។
ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ
សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ
អហំ ឥត្ថន្នាមេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យន្តិ ។ ឯវំ
អត្តនា វា អត្តានំ សម្មន្និតព្វំ ។ កថញ្ច បរេន បរោ
សម្មន្និតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ
ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស
បត្តកល្លំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមេន វិនយំ បុដ្ឋោ
វិស្សជ្ជេយ្យាតិ ។ ឯវំ បរេន បរោ សម្មន្និតព្វោតិ ។
តេន ខោ បន សមយេន បេសលា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ
សម្មតា វិនយំ វិស្សជ្ជេន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ លភន្តិ
អាឃាតំ លភន្តិ អប្បច្ចយំ វធេន តជ្ជេន្តិ ។ ភគវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ
សម្មតេនបិ បរិសំ ឱលោកេត្វា បុគ្គលំ តុលយិត្វា
វិនយំ វិស្សជ្ជេតុំ ។

សន្មតខ្លួនឯងក៏បាន ភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃក៏បាន ។ ក៏ខ្លួនឯងដ៏សន្មតខ្លួនឯង
តើដូចម្តេច ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះ
សង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃ
ហើយ ភិក្ខុឈ្មោះនេះសួរវិន័យចំពោះខ្ញុំហើយ ខ្ញុំត្រូវដោះស្រាយ ។ ត្រូវ
ខ្លួនឯងដ៏សន្មតខ្លួនឯងយ៉ាងនេះ ។ ក៏ឯភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃ តើដូចម្តេច ។
ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូម
ព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសង្ឃកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុឈ្មោះ
នេះត្រូវដោះស្រាយវិន័យដែលភិក្ខុឈ្មោះនេះសួរ ។ ត្រូវភិក្ខុដទៃសន្មត
ភិក្ខុដទៃយ៉ាងនេះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទី
ស្រឡាញ់បានការសន្មតហើយក៏ដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។
ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តីតូចចិត្ត បានសេចក្តីមិនគាប់ចិត្ត ក៏
គម្រាមប្រទេចនឹងសម្លាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលទុកជាមានការសន្មតហើយ តែត្រូវក្រឡេកមើលបរិ-
សទ្យ ពិនិត្យបុគ្គលហើយសឹមដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។

[១៩០] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ អនោកាសកតំ ភិក្ខុំ អាបត្តិយា ចោទេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ អនោកាសកតោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា ចោទេតព្វោ យោ ចោទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឱកាសំ ការាបេត្វា អាបត្តិយា ចោទេតុំ ករោតុ អាយស្មា ឱកាសំ អហំ តំ វត្តុកាមោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន បេសលា ភិក្ខូ ឆព្វគ្គិយេ ភិក្ខូ ឱកាសំ ការាបេត្វា អាបត្តិយា ចោទេន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ លភន្តិ អាឃាតំ លភន្តិ អប្បច្ចយំ វធេន តជ្ជេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ កតេបិ ឱកាសេ បុគ្គលំ តុលយិត្វា អាបត្តិយា ចោទេតុំ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ បុរម្ហាកំ បេសលា ភិក្ខូ ឱកាសំ ការាបេន្តីតិ បដិកច្ចេវ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មិំ

[១៩០] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចោទអាបត្តិចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានបើកឱកាស (ជាមុន) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចោទអាបត្តិចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាស (ជាមុន) ទេ ភិក្ខុណាចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូមឱកាសថា សូមលោកដ៏មានអាយុបើកឱកាស (ឲ្យខ្ញុំ) ខ្ញុំចង់និយាយនឹងលោក ដូច្នេះហើយសិនសឹមចោទអាបត្តិ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ឲ្យពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបើកឱកាសហើយចោទអាបត្តិ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសេចក្តីគុំ បានសេចក្តីមិនត្រេកអរ គំរាមដោយប្រាថ្នានឹងសម្លាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុដទៃបើកឱកាសឲ្យហើយមែន តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យពិនិត្យមើលបុគ្គលហើយសិន សឹមចោទអាបត្តិ ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់គង់តែឲ្យយើងបើកឱកាសជាមុន (មិនខាន) ហើយក៏ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិបើកឱកាសជាមុនក្នុងការមិនមែនជារឿង

អការណេ ឱកាសំ ការាបេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សុទ្ធា ភិក្ខូ អនាបត្តិកា អវត្ថុស្មឹ អការណេ ឱកាសំ ការាបេតព្វា យោ ការាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បុគ្គលំ តុលយិត្វា ឱកាសំ ការាបេតុំ ។

(៣៧១) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ អធម្មកម្មំ ករោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ អធម្មកម្មំ កាតព្វំ យោ ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ ករោន្តិយេវ អធម្មកម្មំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អធម្មកម្មេ ករិយមានេ បដិក្កោសិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន បេសលា ភិក្ខូ ឆព្វគ្គិយេហិ ភិក្ខូហិ អធម្មកម្មេ ករិយមានេ បដិក្កោសន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ លភន្តិ អាឃាតំ លភន្តិ អប្បច្ចយំ វធេន តជ្ជេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ

មិនមែនជាហេតុ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់បន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិបើកឱកាសនឹងការមិនមែនជារឿងមិនមែនជាហេតុទេ ភិក្ខុណាឲ្យបើក (ឱកាស) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពិនិត្យមើលបុគ្គលហើយសិន សឹមឲ្យគេបើកឱកាស ។

(៣៧១) គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះនៅតែធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ដដែល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុណាមួយធ្វើកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុហាមឃាត់បាន ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ កាលបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ ក៏ហាមឃាត់ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសេចក្តីខឹង បានសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត ក៏គំរាមដោយប្រើសម្លាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះ

អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទិដ្ឋិម្បិ អាវិកាតុន្តិ ។ តេសំយេវ សន្តិកេ ទិដ្ឋឹ អាវិករោន្តិ ។ ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ លភន្តិ អាឃាតំ លភន្តិ អប្បច្ចយំ វធេន តជ្ជេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចតូហិ បញ្ចហិ បដិក្កោសិតុំ ទ្វីហិ តីហិ ទិដ្ឋឹ អាវិ-កាតុំ ឯកេន អធិដ្ឋាតុំ ន មេ តំ ខមតីតិ ។

[១៧៥] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសមានា សញ្ចិច្ច ន សាវេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន សញ្ចិច្ច ន សាវេតព្វំ ។ យោ ន សាវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយី សង្ឃស្ស បាតិ-មោក្ខុទ្ទេសកោ ហោតិ កាកស្សរកោ ។ អថ ខោ អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន សាវេតព្វន្តិ អហញ្ចម្ហិ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញក៏បាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងសំណាក់ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយនោះឯង ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តីគុំ បានសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត ក៏តែងគំរាមដោយប្រហារនឹងសម្លាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៤ ឬ ៥ រូបហាមឃាត់ ឲ្យភិក្ខុ ២ ឬ ៣ រូបប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញ ឲ្យភិក្ខុ ១ រូបអធិដ្ឋាន (តាំងចិត្ត) ថា កម្មនោះមិនគាប់ចិត្តដល់អាត្មាទេ ។

(១៧៥) គ្រាសម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយកាលសំដែងនូវបាតិមោក្ខកណ្តាលសង្ឃ ក៏ក្លែងធ្វើមិនឲ្យឮច្បាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកសំដែងនូវបាតិមោក្ខ មិនត្រូវក្លែងមិនឲ្យឮច្បាស់ទេ ភិក្ខុណាមិនឲ្យឮច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ គ្រាសម័យនោះឯង ព្រះឧទាយិដ៏មានអាយុជាអ្នកសំដែងបាតិមោក្ខដល់សង្ឃ មានសំឡេងដូចក្អែក ។ ទើបព្រះឧទាយិដ៏មានអាយុមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ត្រូវភិក្ខុអ្នកសំដែងនូវបាតិមោក្ខត្រូវសំឡេងឲ្យឮ

កាកស្សរកោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន វាយមិតុំ កថំ សាវេយ្យន្តិ វាយមន្តស្ស អនាបត្តីតិ ។

(១៧៣) តេន ខោ បន សមយេន ទេវទត្តោ សគហដ្ឋាយ បរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សគហដ្ឋាយ បរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(១៧៤) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ អនជ្ឈិដ្ឋា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សង្ឃមជ្ឈេ អនជ្ឈិដ្ឋេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរាធេយ្យំ បាតិមោក្ខន្តិ ។

អញ្ញតិត្ថិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ឯកាទសមំ(១) ។

---

១ ម. អញ្ញតិត្ថិយភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

ឬស់ ឯអាត្មាអញមានសំឡេងដូចក្អែក តួអញប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកសំដែងបាតិមោក្ខព្យាយាមថា អញត្រូវធ្វើសំឡេងឲ្យគួរស្តាប់ដោយប្រការដូចម្តេច កាលបើភិក្ខុព្យាយាម (ប្រឹង) ទើបមិនត្រូវអាបត្តិ ។

(១៧៣) ក៏សម័យនោះឯង ទេវទត្តសំដែងបាតិមោក្ខក្នុងបរិស័ទព្រមទាំងគ្រហស្ថ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខក្នុងបរិស័ទព្រមទាំងគ្រហស្ថទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១៧៤) ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមានភិក្ខុអារាធនា ក៏សំដែងបាតិមោក្ខក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមិនមានគេអារាធនា មិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខក្នុងកណ្តាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបាតិមោក្ខមានព្រះថេរៈជាធំ ។

ចប់ អញ្ញតិត្ថិយភាណវារៈទី ១១ ។

[១៧៥] អថខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ចោទនាវត្ថុ[១] តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ចោទនាវត្ថុ តទវសរិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ។ តត្ថ ឯកោ ភិក្ខុ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ ។ សោ ន ជានាតិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ថេរាធេយ្យំ បាតិមោក្ខន្តិ អយញ្ច អម្ហាកំ ថេរោ ពាលោ អព្យត្តោ ន ជានាតិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យោ តត្ថ ភិក្ខុ ព្យត្តោ បដិពលោ តស្សាធេយ្យំ បាតិមោក្ខន្តិ ។

[១៧៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ពាលា អព្យត្តា ។ តេ ន ជានន្តិ ឧបោសថំ វា

១ ចោទនាវត្ថុ តាម ឆដ្ឋ សង្គីតិ ។

[១៧៥] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្រុងរាជគ្រឹះតាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងសំដៅទៅកាន់ចោទនាវត្ថុជនបទ ទ្រង់ត្រាច់ទៅដោយលំដាប់ទើបបានទៅដល់ចោទនាវត្ថុជនបទនោះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុជាថេរៈក្នុងអាវាសនោះល្ងង់មិនឈ្លាស ។ ភិក្ខុជាថេរៈនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តថា បាតិមោក្ខមានព្រះថេរៈជាធំ តែព្រះថេរៈរបស់យើងនេះល្ងង់ មិនឈ្លាស មិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ត្រូវយើងប្រតិបត្តិដូចម្ដេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនោះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបាតិមោក្ខស្រេចលើភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលក្នុងអាវាសនោះ ។

[១៧៦] ក៏សម័យនោះឯង ឧបោសថថ្ងៃនោះមានភិក្ខុច្រើនរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ សុទ្ធតែល្ងង់មិនឈ្លាស ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងឧបោសថ

ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា ។ តេ ថេរំ អជ្ឈេសឹសុ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ថេរោ បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោ ឯវមាហ ន មេ អាវុសោ វត្តតីតិ ។ ទុតិយំ ថេរំ(១) អជ្ឈេសឹសុ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ថេរោ បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោបិ ឯវមាហ ន មេ អាវុសោ វត្តតីតិ ។ តតិយំ ថេរំ(២) អជ្ឈេសឹសុ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ថេរោ បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោបិ ឯវមាហ ន មេ អាវុសោ វត្តតីតិ ។ ឯតេនេវ ឧបាយេន យាវ សង្ឃនវកំ អជ្ឈេសឹសុ ឧទ្ទិសតុ អាយស្មា បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោបិ ឯវមាហ ន មេ ភន្តេ វត្តតីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ពាលា អព្យត្តា ។ តេ ន ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា ។ តេ ថេរំ អជ្ឈេសន្តិ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ

១ ម. ឆ. ទុតិយថេរំ ។ ២ ម. តតិយថេរំ ។

ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារាធនាព្រះថេរៈថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសំដែងបាតិមោក្ខមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារាធនាព្រះថេរៈទី២ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈទី ២ នោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារាធនាព្រះថេរៈទី ៣ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈទី៣ នោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារាធនាដរាបដល់ភិក្ខុថ្មីក្នុងសង្ឃដោយឧបាយនេះឯងថា លោកដ៏មានអាយុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ភិក្ខុនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានពុទ្ធដីកាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ឧបោសថថ្ងៃនោះមានភិក្ខុច្រើនរូបជាភិក្ខុល្ងង់មិនឆ្លាស នៅក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងឧបោសថឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារាធនាព្រះថេរៈថា

ថេរោ បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោ ឯវំ វទតិ ន មេ អាវុសោ វត្តតីតិ ។ ទុតិយំ ថេរំ អជ្ឈេសន្តិ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ថេរោ បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោបិ ឯវំ វទតិ ន មេ អាវុសោ វត្តតីតិ ។ តតិយំ ថេរំ អជ្ឈេសន្តិ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ថេរោ បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោបិ ឯវំ វទតិ ន មេ អាវុសោ វត្តតីតិ ។ ឯតេនេវ ឧបាយេន យាវសង្ឃនវកំ អជ្ឈេសន្តិ ឧទ្ទិសតុ អាយស្មា បាតិមោក្ខន្តិ ។ សោបិ ឯវំ វទតិ ន មេ ភន្តេ វត្តតីតិ ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្វោ គច្ឆាវុសោ សំខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា បាតិមោក្ខំ បរិយាបុណិត្វា អាគច្ឆាតិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កោ(១) នុ ខោ បាហេតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរេន ភិក្ខុនា នវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ ។ ថេរេន អាណត្តា នវា ភិក្ខូ ន គច្ឆន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

១ ម. កេនាតិ ។

បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូត្រមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារាធនាព្រះថេរៈទី ២ ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈទី ២ នោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារាធនាព្រះថេរៈទី ៣ ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចំរើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈទី ៣ នោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំសូត្រមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារាធនាដរាបដល់ភិក្ខុជាសង្ឃនវកៈដោយឧបាយនេះឯងថា លោកដ៏មានអាយុ សូមសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ភិក្ខុនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំសូត្រមិនកើតទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូប ទៅកាន់អាវាសដែលមាននៅជិតខាងដោយប្រញាប់នោះឯងថា នែអាវុសោ លោកអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបឬដោយពិស្ដារមក ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្ដីត្រិះរិះថា យើងត្រូវបញ្ជូនលោកណាទៅហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុថ្មី ។ ភិក្ខុថ្មីទាំងឡាយដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

ន ភិក្ខវេ ថេរេន អាណត្តេន អគិលានេន ន គន្តព្វំ យោ ន គច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៣៧៨] អថខោ ភគវា ចោទនាវត្ថុស្មឹ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា បុនទេវ រាជគហំ បច្ចាគញ្ឆិ ។ តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខូ បិណ្ឌាយ ចរន្តេ បុច្ឆន្តិ កតិមី ភន្តេ បក្ខស្សាតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ន ខោ មយំ អាវុសោ ជានាមាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ បក្ខគណនមត្តម្បិមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ន ជានន្តិ កឹ បនិមេ អញ្ញំ កិញ្ចិ កល្យាណំ ជានិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បក្ខគណនំ ឧគ្គហេតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ បក្ខគណនា ឧគ្គហេតព្វាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្វេហេវ បក្ខគណនំ

ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុឥតជម្ងឺ បើព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ ត្រូវតែទៅ ភិក្ខុណាមិនទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៣៧៨) លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងចោទនាវត្ថុ តាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យហើយ ក៏ស្ដេចមកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះវិញទៀត ។ ក៏សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយសួរពួកភិក្ខុដែលកំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន តិថីនៃបក្ខបានប៉ុន្មានហើយ (គឺប៉ុន្មានកើត ប៉ុន្មានរោចហើយ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ យើងមិនដឹងទេ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធសក្យៈទាំងនេះ ត្រឹមតែរៀនរាប់បក្ខ (ថ្ងៃខែ) មិនដឹងសោះហើយ ចំណង់បើគុណល្អណាមួយដទៃទៀត តើម្ដេចពួកសមណៈទាំងនេះនឹងដឹងបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរៀនរាប់បក្ខ[១] ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា ត្រូវភិក្ខុណារៀនរាប់បក្ខ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ

១ គន្លឹះព្រះវិនយៈ ៖ ហេតុ ទន្ទេញ ។

ន្តា ហោន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខូ បិណ្ឌាយ ចរន្តេ បុច្ឆន្តិ កតិមី ភន្តេ បក្ខស្សាតិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ ន ខោ មយំ អាវុសោ ជានាមាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ បក្ខមត្តម្បិមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ន ជានន្តិ កឹ បនិមេ អញ្ញំ កិញ្ចិ កល្យាណំ ជានិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បក្ខំ គណេតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ បក្ខោ គណេតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ សព្វេហេវ ឧបោសថេ វារវត្តេន(១) វា គណេតុំ សព្វេហេវ វា គហេតុន្តិ(២) ។

(១៧៨) តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អជានន្តា អជ្ជុបោសថោតិ ទូរំ គាមំ បិណ្ឌាយ គច្ឆន្តិ ។ តេ ឧទ្ទិស្សមានេបិ បាតិមោក្ខេ អាគច្ឆន្តិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេបិ អាគច្ឆន្តិ ។

១ ឱ. គណវារត្តេន ។ ម. សមត្តេន ។ ២ គាហេតុន្តិ ពាហៅ ។

ទាំងអស់គ្នារៀនរាប់ចុះ ។ សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សសួរភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលកំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ភិក្ខុទាំងឡាយ ខានប៉ុន្មានអន្ត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ យើងមិនដឹងទេ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈទាំងនេះ ត្រឹមតែគន់គូខានប៉ុន្មានក៏មិនដឹង (នៅឡើយ) ចុះម្តេចឡើយពួកសមណៈទាំងនេះនឹងដឹងការល្អដទៃបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យរាប់បក្ខ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា យើងគួររាប់បក្ខទាំងឡាយក្នុងកាលណាហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរាប់ត្រឹមតែឈ្មោះ ឬឲ្យកាន់យកស្លាកក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។

[១៧៨] កាលសម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនដឹងថាថ្ងៃនេះជាថ្ងៃឧបោសថ ក៏នាំគ្នាដើរទៅកាន់ស្រុកឆ្ងាយដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមកដល់ក្នុងវេលាដែលភិក្ខុកំពុងសំដែងនូវបាតិមោក្ខក៏មាន មកដល់ក្នុងវេលាដែលភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខចប់ហើយក៏មាន ។

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ អា-
រោចេតុំ អជ្ជុបោសថោតិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ
កេន នុ ខោ អារោចេតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-
ចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរេន ភិក្ខុនា កាលវតោ
អារោចេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ថេរោ
កាលវតោ នស្សរិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ភត្តកាលេបិ អារោចេតុន្តិ ។ ភត្ត-
កាលេបិ នស្សរិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុ-
ជានាមិ ភិក្ខវេ យំ កាលំ សរតិ តំ កាលំ អារោចេតុន្តិ ។

[១៣៤] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ
អាវាសេ ឧបោសថាគារំ ឧក្លាបំ ហោតិ ។ អាគន្តុកា
ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម ភិក្ខូ
ឧបោសថាគារំ ន សម្មជ្ជិស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ថា ថ្ងៃ
នេះជាថ្ងៃឧបោសថ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ត្រូវ
ភិក្ខុណា ប្រាប់ថ្ងៃឧបោសថឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈប្រាប់អំពីព្រឹក ។ ក៏សម័យនោះឯង
ព្រះថេរៈមួយអង្គភ្លេច (មិនបានប្រាប់) អំពីព្រឹក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
ទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ក្នុងវេលាឆាន់ចង្ហាន់ ។
ភិក្ខុភ្លេចក្នុងវេលាឆាន់ទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរលឹកឃើញកាលណា ប្រាប់កាលនោះចុះ ។

[១៣៤] ក៏សម័យនោះឯង រោងឧបោសថក្នុងអាវាសមួយស្មោក
គ្រោក ។ ភិក្ខុជាអាគន្តុកៈទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់
ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបើនឹងមិនបោសរោងឧបោសថសោះ ។ ភិក្ខុ

អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបោសថាគារំ សម្មជ្ជិតុំ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ ឧបោសថាគារំ សម្មជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរេន ភិក្ខុនា នវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ ។ ថេរេន អាណត្តា នវា ភិក្ខូ ន សម្មជ្ជន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ថេរេន អាណត្តេន អគិលានេន ន សម្មជ្ជិតព្វំ ។ យោ ន សម្មជ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឧបោសថាគារេ អាសនំ អបញ្ញត្តំ ហោតិ ។ ភិក្ខូ ឆមាយំ និសីទន្តិ ។ គត្តានិបិ ចីវរានិបិ បំសុកិតានិ ហោន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឧបោសថាគារេ អាសនំ បញ្ញាបេតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ ឧបោសថាគារេ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វន្តិ ។

ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបោសរោងឧបោសថ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ត្រូវអ្នកណាបោសរោងឧបោសថហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុថ្មី ។ ពួកភិក្ខុថ្មីដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ ក៏នៅតែមិនបោស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺ (បើ) ព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនត្រូវមិនបោសទេ (ជាត្រូវតែបោស) ភិក្ខុណាមិនបោស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមិនបានក្រាលអាសនៈក្នុងរោងឧបោសថ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយអង្គុយផ្ទាល់នឹងដី កាយក្តី ចីវរទាំងឡាយក្តី ប្រឡាក់ដោយដី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុក្រាលអាសនៈ ក្នុងរោងឧបោសថ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ត្រូវអ្នកណាក្រាលអាសនៈ ក្នុងរោង

ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរេន ភិក្ខុនា ឧក្កុដិកំ អាសនា បវារេតុំ ។ ថេរេន អាណត្តា ឧភិ ភិក្ខូ អាសនំ ឧ បញ្ញាបេត្វា ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឧ ភិក្ខវេ ថេរេន អាណត្តេន អគិលានេន អាសនំ ន បញ្ញាបេតព្វំ យោ ន បញ្ញាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ទុព្ភាសិតាហោ បណ្ឌោ ន ហោតិ ។ ភិក្ខូ អនុក្ខារេ កាយស្មិំ ចីវរស្មិំ អត្តមនា ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទុព្ភាសិតាហោ បណ្ឌំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ តេន នុ ខោ ទុព្ភាសិតាហោ បណ្ឌិតោ កាតព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ថេរេន ភិក្ខុនា ឧក្កុដិកំ អាសនាបេតុន្តិ ។ ថេរេន អាណត្តា ឧភិ ភិក្ខូ ន បណ្ឌិតេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ

ទោសបណ្ដូរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុថ្មី ។ ពួកភិក្ខុថ្មីដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ ក៏នៅតែមិនក្រាលអាសនៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនឈឺ (ទេ) ភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ហើយមិនត្រូវមិនក្រាលអាសនៈទេ ភិក្ខុណាមិនក្រាល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុកើតទោសផ្លូនប្រើរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយទាំងកាយទាំងទុះ ជាន់ចីវរត្រូវកខ្វក់ដីកខ្វក់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើប្រទីបក្នុងកាលកើតទោស ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្ដីត្រិះរិះដូច្នេះថា គួរត្រូវណាធ្វើប្រទីប ក្នុងកាលកើតទោស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុថ្មី ។ ពួកភិក្ខុថ្មីដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ ក៏នៅតែមិនធ្វើប្រទីប ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន

អាហារេតុំ ។ ន ភិក្ខវេ ជេរេន អាលោវត្តេន អគិ-
លានេន ឧឡោ បរិភុញ្ជិតព្វោ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ
ទុក្កដស្សាតិ(១) ។

[១៨១] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា
ភិក្ខូ ពាលា អព្យត្តា និសន្ទមិតា អាចរិយុបជ្ឈាយេ
ន អាបុច្ឆិសុ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។
ន ច បន ភិក្ខវេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ ពាលា អព្យត្តា

១ ឥតោ បរំ បាលិយំ បរិភោជនីយុបដ្ឋិតត្តា ។ តោត្តកេសុ ឯវំ ទិស្សតិ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ អាវាសិកា ភិក្ខូ នេវ បាតិយំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ន បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ។ អាគន្តុកា ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាវាសិកា ភិក្ខូ នេវ បាតិយំ ឧបដ្ឋាបេស្សន្តិ ន បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បាតិយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ បាតិយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យេន ភិក្ខុនា ន វា ភិក្ខុ អាណាបេតព្វោ ។ យេន អាណត្តា ភិក្ខូ ន ឧបដ្ឋាបេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ ជេរេន អាលោវត្តេន អគិលានេន ន ឧបដ្ឋាបេតព្វំ យោ ន ឧបដ្ឋាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនឈឺ
(ជើ) ព្រោះវេរបង្ហាប់ហើយ មិនត្រូវមិនទុកបរិភោគ ភិក្ខុណាមិន
ទុកបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ(១) ។

[១៨១] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបសុទ្ធតែល្ងង់
មិនឆ្លាស មានដំណើរទៅកាន់ទិសមិនបានលាអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ៍ ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាច្រើនរូបសុទ្ធតែជាភិក្ខុល្ងង់

១ ឿងដំពល់ទឹកបាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ក្រោកពីនេះឡាប់ទៅបទាំងឡាយគពិបាលីនេះឃើញនេះថា ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអ្នកនៅចាំអាវាសក្នុងអាវាសមួយ មិនខ្វល់ទៅដាក់ល់ទឹកបាន់ មិនខ្វល់ទៅដាក់ល់ទឹកប្រើប្រាស់ ។ ភិក្ខុជាអាគន្តុកៈទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកនៅចាំអាវាសមិនសោះបើនឹងមិនដាក់ល់ទឹកបាន់ មិនដាក់ល់ទឹកប្រើប្រាស់សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដាក់ល់ទឹកបាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះថា ត្រូវអ្នកណាដាក់ល់ទឹកបាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុថ្មី ។ ពួកភិក្ខុថ្មីដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយក៏នៅតែមិនដាក់ល់ទុក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុឈឺ (ជើ) ព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនត្រូវមិនដាក់ល់ទុក (ត្រូវតែខ្វល់ទៅដាក់ល់ទុក) ភិក្ខុណាមិនដាក់ល់ទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ទិសង្គមិកា អាចរិយុបជ្ឈាយេ ន អាបុច្ឆន្តិ ។ តេ[១] ភិក្ខវេ អាចរិយុបជ្ឈាយេហិ បុច្ឆិតព្វា កហំ គមិស្សថ កេន សទ្ធឹ គមិស្សថាតិ ។ តេ ចេ ភិក្ខវេ ពាលា អព្យត្តា អញ្ញេ ពាលេ អព្យត្តេ អបទិសេយ្យុំ ន ភិក្ខវេ អាចរិយុបជ្ឈាយេហិ អនុជានិតព្វា អនុជានេយ្យុំ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ ចេ ភិក្ខវេ ពាលា អព្យត្តា អននុញ្ញាតា អាចរិយុបជ្ឈាយេហិ គច្ឆេយ្យុំ[២] អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ពាលា អព្យត្តា ។ តេ ន ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា ។ តត្ថ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ សោ ភិក្ខុ សង្គហេតព្វោ អនុគ្គហេតព្វោ ឧបលាបេតព្វោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ចុណ្ណេន មត្តិកាយ ទន្តកដ្ឋេន មុខោទកេន ។ នោ ចេ

---

១ សព្វត្ថ តេហីតិ ទិស្សតិ ។ ២ ម. គច្ឆេយ្យុំ ។

មិនឈ្លាស មានដំណើរទៅកាន់ទិស មិនលាអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ៍ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ៍សួរភិក្ខុទាំងនោះថា លោកទាំងឡាយនឹងទៅណា នឹងទៅជាមួយនឹងអ្នកណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះល្ងង់មិនឈ្លាសនិយាយអាងពួកភិក្ខុដទៃ ដែលល្ងង់មិនឈ្លាស (ថាជាគ្នា) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ៍អនុញ្ញាតឲ្យទេ បើអនុញ្ញាតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុល្ងង់មិនឈ្លាសទាំងនោះ ដែលអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ៍មិនអនុញ្ញាត បើទៅតែទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត គង់សាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើន សុទ្ធតែល្ងង់មិនឈ្លាសនៅក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងឧបោសថ ឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ។ ភិក្ខុដទៃជាពហុស្សូត ស្ទាត់ត្រៃបិដក ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ចាំមាតិកា ជាបណ្ឌិតឈ្លៀវឈ្លាសមានប្រាជ្ញា មានសេចក្ដីខ្មាស មានសេចក្ដីរង្កៀស ប្រាថ្នាក្នុងការសិក្សា ក៏បានមកដល់អាវាសនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះសង្គ្រោះ ត្រូវអនុគ្រោះ ត្រូវនិយាយលួងលោម ទំនុកបម្រុងភិក្ខុជាពហុស្សូតនោះ ដោយគ្រឿងសំអិតសម្រាប់ដុះ ដោយដីស្អិត ឈើស្ទន់ ទឹកខ្ពុរមាត់លុបមុខ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនសង្គ្រោះ មិនអនុគ្រោះ មិននិយាយលួងលោម មិនទំនុកបម្រុងដោយគ្រឿងសំអិត

សង្គណ្ហេយ្យុំ អនុគ្គណ្ហេយ្យុំ ឧបលាបេយ្យុំ ឧបដ្ឋាបេយ្យុំ ចុណ្ណេន មត្តិកាយ ទន្តកដ្ឋេន មុខោទកេន អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ពាលា អព្យត្តា ។ តេ ន ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្វោ គច្ឆាវុសោ សង្ខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា បាតិមោក្ខំ បរិយាបុណិត្វា អាគច្ឆាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ ។ នោ ចេ លភេថ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ សព្វេហេវ យត្ថ ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា សោ អាវាសោ គន្តព្វោ ។ នោ ចេ គច្ឆេយ្យុំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វស្សំ វសន្តិ ពាលា អព្យត្តា ។ តេ ន ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា ។ តេហិ ភិក្ខវេ

សម្រាប់ផ្ចិត ដោយដីស្អិត ឈើស្ទន់ ទឹកខ្ពុរមាត់លុបមុខទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងអាវាសនានេះ ឧបោសថថ្ងៃនោះ មានពួកភិក្ខុជាច្រើនរូបសុទ្ធតែល្ងង់មិនឈ្លាសវៃនៅក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងឧបោសថឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូបទៅកាន់អាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា ឱអាវុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ឬដោយពិស្តារមក ។ បើភិក្ខុ (ដែលត្រូវបញ្ជូនទៅនោះ) បានបាតិមោក្ខនុ៎ះជាការយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយគួរអាវាសណា ដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះទៅកាន់អាវាសនោះទាំងអស់គ្នា បើមិនទៅទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុជាច្រើនគង់ចាំវស្សា ល្ងង់មិនឈ្លាសវៃនៅក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខុទ្ទេស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុ

ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេ-
តព្វោ គច្ឆាវុសោ សំខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា បាតិមោក្ខំ
បរិយាបុណិត្វា អាគច្ឆាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ
កុសលំ នោ ចេ លភេថ ឯកោ ភិក្ខុ សត្តាហកា-
លិកំ បាហេតព្វោ គច្ឆាវុសោ សំខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា
បាតិមោក្ខំ បរិយាបុណិត្វា អាគច្ឆាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ
លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ ន ភិក្ខវេ
តេហិ ភិក្ខូហិ តស្មឹ អាវាសេ វស្សំ វសិតព្វំ វសេយ្យុំ
ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(១៨១) អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ សន្និប-
តថ ភិក្ខវេ សង្ឃោ ឧបោសថំ ករិស្សតីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ
អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច អត្ថិ ភន្តេ ភិក្ខុ
គិលានោ សោ អនាគតោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ
គិលានេន ភិក្ខុនា បារិសុទ្ធឹ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន
ភិក្ខវេ ទាតព្វា ។ តេន គិលានេន ភិក្ខុនា ឯកំ
ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ

ទាំងនោះបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូប ទៅកាន់អាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា ម្នាលអាវុ-
សោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបឬដោយពិស្តារហើយមក ។
បើភិក្ខុនោះបានបាតិមោក្ខនុ៎ះ មកយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ
បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃថា ម្នាល
អាវុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបឬដោយពិស្តារមក ។
បើភិក្ខុនោះបានបាតិមោក្ខនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបាន
ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសនោះ
ទេ បើនៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១៨១) គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ
ទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា សង្ឃ
នឹងធ្វើឧបោសថ ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះ
ភិក្ខុ ១ រូបបានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនុ៎ះថា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចំរើន នៅមានភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុនោះមិនបានមក ។ ព្រះអង្គទ្រង់
អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិ
បាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះឲ្យបារិសុទ្ធិយ៉ាងនេះ ។
ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូបហើយ ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាងរួ

និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ
ឱសារណំ ភន្តេ ឱសារណំ មេ ទេហិ ឱសារណំ មេ ភន្តេ ទេ-
ហីតិ ។ កាយេន វិញ្ញាបេតិ វាចាយ វិញ្ញាបេតិ
កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ទិន្នា ហោតិ ឱសារណា ។
ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន កា-
យេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន ទិន្នា ហោតិ ឱសារណា ។
ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ
សោ ភិក្ខវេ គិលានោ ភិក្ខុ មញ្ចេន វា បីឋេន វា
សង្ឃមជ្ឈេ អានេត្វា ឱសារេតព្វោ ។ សចេ
ភិក្ខវេ គិលានុបដ្ឋាកានំ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ សចេ
ខោ មយំ គិលានំ ឋានា ចាវេស្សាម អាពាធោ វា អភិ-
វឌ្ឍិស្សតិ កាលកិរិយា វា ភវិស្សតីតិ ន ភិក្ខវេ គិលានោ
ឋានា ចាវេតព្វោ សង្ឃេន តត្ថ គន្ត្វា ឱសារេ-
តព្វោ ។ ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន ឱសារេ-
តព្វោ ឱសារេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឱសារិ-
យមានេ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ ឱសារណាយ ...

អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីហើយពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំសូមឱសារណា លោក
ម្ចាស់ឲ្យឱសារណាដល់ខ្ញុំទៅ លោកម្ចាស់ប្រោសឱសារណាដល់ខ្ញុំ ។ ភិក្ខុឈឺ
នោះបញ្ជាក់ដោយកាយ (ក្តី) បញ្ជាក់ដោយវាចា (ក្តី) បញ្ជាក់ដោយកាយ
វាចា (ក្តី) ឈ្មោះថា ឲ្យឱសារណាហើយ ភិក្ខុនោះមិនបញ្ជាក់ដោយកាយ
មិនបញ្ជាក់ដោយវាចា មិនបញ្ជាក់ដោយកាយវាចាទេ មិនឈ្មោះថា ឲ្យ
ឱសារណាទេ ។ បើភិក្ខុនោះបានឱសារណាយ៉ាងនេះ ការបានឱសារណា
នុះជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនាំភិក្ខុឈឺ
ដោយគ្រែក្តី តាំងក្តី មកកណ្តាលសង្ឃ ហើយធ្វើឱសារណា ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បើគំនិតយ៉ាងនេះ មានដល់ភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុឈឺថា បើយើង
ទាំងឡាយឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទី អាពាធនឹងកើតតែចំរើនឡើង ឬនឹងស្លាប់ក្តី
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទីទេ ត្រូវសង្ឃទៅ
ធ្វើឱសារណាក្នុងទីនោះ ។ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឱសារណាដោយពួកវគ្គឡើយ បើ
ធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុឈឺឲ្យឱសារណា
ហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឱសារណា ចៀសចេញពីទីនោះទៅ ត្រូវឲ្យឱសារណា

បក្កមតិ អញ្ញស្ស ទាតព្វា បារិសុទ្ធិ ។ បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា តត្ថេវ វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ សាមណេរោ បដិជានាតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ វេទនាដ្ដោ បដិជានាតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ បណ្ឌកោ បដិជានាតិ ថេយ្យសំវាសកោ បដិជានាតិ តិត្ថិយបក្កន្តកោ បដិជានាតិ តិរច្ឆានគតោ បដិជានាតិ មាតុឃាតកោ បដិជានាតិ បិតុឃាតកោ បដិជានាតិ អរហន្តឃាតកោ បដិជានាតិ ភិក្ខុនិទូសកោ បដិជានាតិ សង្ឃភេទកោ បដិជានាតិ លោហិតុប្បាទកោ បដិជានាតិ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ អញ្ញស្ស ទាតព្វា បារិសុទ្ធិ ។ បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា អន្តរាមគ្គេ បក្កមតិ ។ អនាហដា ហោតិ បារិសុទ្ធិ ។ បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ

ដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិទៅសឹកក្នុងទីនោះឯង (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសាមណេរ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកលាសិក្ខា (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សឆ្កួត (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានវេទនាគ្របសង្កត់ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនសំដែងអាបត្តិ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សខ្ទើយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាថេយ្យសំវាសកៈ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទៅចូលពួកតិរ្ថិយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាតិរច្ឆាន (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់មាតា (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់បិតា (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកប្រទូស្តភិក្ខុនី (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកបំបែកសង្ឃ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកញុំាងព្រះលោហិតឲ្យពុះពង់ឡើង (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧភតោព្យញ្ជនក (មានភេទពីរក្តី) ត្រូវឲ្យបារិសុទ្ធិទៅភិក្ខុដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិចៀសចេញទៅក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ មិនឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបាននាំបារិសុទ្ធិមកដល់ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺ

ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា អន្តរាមគ្គេ វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ អនាហដា ហោតិ បារិសុទ្ធិ ។ បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ បក្កមតិ អាហដា ហោតិ បារិសុទ្ធិ ។ បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ អាហដា ហោតិ បារិសុទ្ធិ ។ បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ សុត្តោ ន អារោចេតិ បមត្តោ ន អារោចេតិ សមាបន្នោ ន អារោចេតិ អាហដា ហោតិ បារិសុទ្ធិ ។ បារិសុទ្ធិហារកស្ស អនាបត្តិ ។ បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ សញ្ចិច្ច ន អារោចេតិ អាហដា ហោតិ បារិសុទ្ធិ បារិសុទ្ធិហារកស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិសឹក (ក្តី) ស្លាប់ (ក្តី) ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧភតោព្យញ្ជនក (ក្តី) ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ បារិសុទ្ធិក៏មិនឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិដល់ទៅសង្ឃហើយចៀសចេញទៅ បារិសុទ្ធិក៏ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិដល់ទៅសង្ឃហើយទើបសឹក (ក្តី) ស្លាប់ (ក្តី) ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧភតោព្យញ្ជនក (ក្តី) បារិសុទ្ធិក៏ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិដល់ទៅសង្ឃហើយដេកលក់មិនបានប្រាប់ ឬភ្លាំងភ្លាត់មិនបានប្រាប់ ឬចូលឈានហើយមិនបានប្រាប់ បារិសុទ្ធិក៏ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ ។ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិទៅដល់សង្ឃហើយក្លែងមិនប្រាប់ បារិសុទ្ធិឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ តែភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១៨២) អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ សន្និបតថ ភិក្ខវេ សង្ឃោ ឧបោសថំ ករិស្សតីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច អត្ថិ ភន្តេ ភិក្ខុ គិលានោ សោ អនាគតោតិ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គិលានេន ភិក្ខុនា ឆន្ទំ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វោ ។ តេន គិលានេន ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ ឆន្ទំ ទម្មិ ឆន្ទំ មេ ហរ ឆន្ទំ មេ អារោចេហីតិ ។ កាយេន វិញ្ញាបេតិ វាចាយ វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ទិន្នោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន ទិន្នោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ សោ ភិក្ខវេ គិលានោ ភិក្ខុ មញ្ចេន វា បីឋេន វា សង្ឃមជ្ឈេ អានេត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ ។ សចេ ភិក្ខវេ គិលានុបដ្ឋាកានំ ភិក្ខូនំ ឯវំ

[១៨៤] លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា សង្ឃនឹងធ្វើកម្ម ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគមានបន្ទូលយ៉ាងនេះ ភិក្ខុ១រូបបានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មានភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុនោះមិនទាន់មក ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯឆន្ទៈនោះត្រូវភិក្ខុឈឺនោះឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះចូលទៅរកភិក្ខុ១រូបហើយធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើងហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឲ្យឆន្ទៈ លោកចូរនាំឆន្ទៈរបស់ខ្ញុំទៅចុះ ចូរប្រាប់ឆន្ទៈរបស់ខ្ញុំ (ផង) ។ ភិក្ខុឈឺនោះបញ្ជាក់ដោយកាយ (ក៏បាន) បញ្ជាក់ដោយវាចា (ក៏បាន) បញ្ជាក់ដោយកាយវាចា (ក៏បាន) ឆន្ទៈឈ្មោះថាភិក្ខុឈឺនោះបានឲ្យហើយ ។ ភិក្ខុឈឺមិនបានបញ្ជាក់ដោយកាយ (ផង) មិនបានបញ្ជាក់ដោយវាចា (ផង) មិនបានបញ្ជាក់ដោយកាយវាចា (ផង) មិនឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបានឲ្យឆន្ទៈទេ ។ បើបានឆន្ទៈយ៉ាងនេះ ការបានឆន្ទៈជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវនាំភិក្ខុឈឺនោះមកកណ្តាលសង្ឃដោយគ្រែ ឬតាំងមកហើយត្រូវធ្វើសង្ឃកម្មចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើអ្នកជម្ងឺមានគំនិតយ៉ាងនេះថា

ហោតិ សចេ ខោ មយំ គិលានំ ឋានា ចាវេស្សាម អាពា-
ធោ វា អភិវឌ្ឍិស្សតិ កាលង្កិរិយា វា ភវិស្សតីតិ ន
ភិក្ខវេ គិលានោ ភិក្ខុ ឋានា ចាវេតព្វោ សង្ឃេន តត្ថ គន្ត្វា
ឧបោសថោ កាតព្វោ ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន ឧបោសថោ កាតព្វោ ករោ-
តិ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខវេ
ទិន្នេ ឆន្ទេ តត្ថេវ បក្កមតិ អញ្ញស្ស ទាតព្វោ ឆន្ទោ ។
ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នេ ឆន្ទេ តត្ថេវ វិព្ភមតិ កាលំ
ករោតិ សាមណេរោ បដិជានាតិ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ
បដិជានាតិ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ ឧម្មត្ត-
កោ បដិជានាតិ ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ វេទនដ្ដោ បដិ-
ជានាតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ
អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ បាបិ-
កាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ
បណ្ឌកោ បដិជានាតិ ថេយ្យសំវាសកោ បដិជានាតិ
តិត្ថិយបក្កន្តកោ បដិជានាតិ តិរច្ឆានគតោ បដិជានាតិ
មាតុឃាតកោ បដិជានាតិ បិតុឃាតកោ បដិជានាតិ

បើយើងនឹងឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទី អាពាធនឹងតែកំរើនឡើង ឬនឹងស្លាប់
ក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្លាតចាកទីទេ ត្រូវ
សង្ឃទៅធ្វើឧបោសថក្នុងទីនោះ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថជាពួកៗឡើយ បើធ្វើ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុ
អ្នកនាំឆន្ទៈចេញទៅអំពីទីនោះ ត្រូវឲ្យឆន្ទៈដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈសឹកក្នុង
ទីនោះឯង (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសាមណេរ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជា
អ្នកបោះបង់សិក្ខា (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ (បារាជិកក្តី) ប្តេជ្ញា
ខ្លួនជាមនុស្សឆ្កួត (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជា
អ្នកមានវេទនាគ្របសង្កត់ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះ
មិនឃើញអាបត្តិ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនសំដែង
អាបត្តិ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់
(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សខ្ទើយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាថេយ្យសំវាសកៈ (អ្នកលួច
សំវាស (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកចូលពួកតិរ្ថិយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសត្វតិរច្ឆាន
(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់មាតា (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់បិតា (ក្តី)

អរហន្តឃាតកោ បដិជានាតិ ភិក្ខុនីទូសកោ បដិជា-
នាតិ សង្ឃភេទកោ បដិជានាតិ លោហិតុប្បាទកោ
បដិជានាតិ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ អញ្ញស្ស
ទាតព្វោ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នេ
ឆន្ទេ អន្តរាមគ្គេ បក្កមតិ អនាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ ។
ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នេ ឆន្ទេ អន្តរាមគ្គេ វិព្ភមតិ
កាលំ ករោតិ ។បេ។ ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ
អនាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខវេ
ទិន្នេ ឆន្ទេ សង្ឃប្បត្តោ បក្កមតិ អាហដោ ហោតិ
ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នេ ឆន្ទេ សង្ឃ-
ប្បត្តោ វិព្ភមតិ កាលំ ករោតិ ។បេ។ ឧភតោព្យញ្ជ-
នកោ បដិជានាតិ អាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទ-
ហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នេ ឆន្ទេ សង្ឃប្បត្តោ សុត្តោ
ន អារោចេតិ បមត្តោ ន អារោចេតិ សមាបន្នោ ន
អារោចេតិ អាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកស្ស
អនាបត្តិ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខវេ ទិន្នេ ឆន្ទេ

ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកប្រទូស្តភិក្ខុនី (ក្តី)
ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកបំបែកសង្ឃ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិតឲ្យពុះពោរ
ឡើង (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧភតោព្យញ្ជនក (ក្តី) ត្រូវឲ្យឆន្ទៈដល់ភិក្ខុដទៃ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈចេញ
ចៀសទៅក្នុងទីពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនបាននាំឆន្ទៈមកដល់
ទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំ
ឆន្ទៈសឹកទៅ (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។បេ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជា
ឧភតោព្យញ្ជនក (ក្តី) ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនបាននាំឆន្ទៈមកទេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈទៅដល់សង្ឃ
ហើយទើបចៀសចេញទៅ ឆន្ទៈឈ្មោះថានាំមកដល់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈដល់ទៅសង្ឃ
ហើយសឹកទៅ (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ។បេ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧភតោព្យញ្ជនក
(ក្តី) ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាបាននាំឆន្ទៈមកហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
កាលភិក្ខុឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈដល់ទៅសង្ឃហើយដេកលក់
មិនបានប្រាប់ (ក្តី) ភ្លេចមិនបានប្រាប់ (ក្តី) ចូលសមាបត្តិមិនបាន
ប្រាប់ (ក្តី) ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាបាននាំឆន្ទៈមកដល់ហើយ ។ ភិក្ខុអ្នកនាំ
ឆន្ទៈមិនត្រូវអាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឲ្យឆន្ទៈហើយ

សង្ឃប្បត្តោ សញ្ចិច្ច ន អារោចេតិ អាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ បារិសុទ្ធឹ ទេន្តេន ឆន្ទំបិ ទាតុំ សន្តិ សង្ឃស្ស ករណីយន្តិ ។

[១៨៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ តទហុបោសថេ ញាតកា គណ្ហឹសុ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុំ តទហុបោសថេ ញាតកា គណ្ហន្តិ ។ តេ ញាតកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ មុញ្ចថ យាវាយំ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ករោតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តេ ញាតកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឯកមន្តំ ហោថ យាវាយំ ភិក្ខុ បារិសុទ្ធឹ ទេតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តេ ញាតកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ

បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈដល់ទៅសង្ឃហើយក្លែងមិនប្រាប់ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថានាំឆន្ទៈមកដល់ហើយ ។ ភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះសង្ឃមានកិច្ចត្រូវធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុដែលឲ្យបារិសុទ្ធិក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះឲ្យឆន្ទៈទៀតផង ។

[១៨៣] គ្រាសម័យនោះឯង ពួកជនជាញាតិចាប់ភិក្ខុ១រូបក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ពួកជនជាញាតិចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ អញ្ជើញចុះ អ្នកទាំងឡាយលែងភិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះធ្វើឧបោសថរួច ។ បើភិក្ខុបានការលែងនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ អញ្ជើញចុះ អ្នកទាំងឡាយនៅចាកទីដ៏សមគួរមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះឲ្យបារិសុទ្ធិរួច ។ បើភិក្ខុបានការឈប់បង្អង់នុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ អញ្ជើញចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរនាំភិក្ខុនេះទៅ

និស្សីមំ នេថ យាវ សង្ឃោ ឧបោសថំ ករោតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន ឧបោសថោ កាតព្វោ ករេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុំ តទហុ-ឧបោសថេ ញាតកា គណ្ហន្តិ ។បេ។ ចោរា គណ្ហន្តិ... ធុត្តា គណ្ហន្តិ... ភិក្ខុប្បច្ចត្ថិកា គណ្ហន្តិ ។ តេ ភិក្ខុប្បច្ចត្ថិកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ មុញ្ចថ យាវាយំ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ករោតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុ-សលំ នោ ចេ លភេថ តេ ភិក្ខុប្បច្ចត្ថិកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឯកមន្តំ ហោថ យាវាយំ ភិក្ខុ បារិសុទ្ធឹ ទេតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ តេ ភិក្ខុប្បច្ចត្ថិកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា ឥង្ឃ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ និស្សីមំ នេថ យាវ សង្ឃោ ឧបោសថំ ករោតីតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ

កាន់ទីក្រៅសីមាមួយរំពេចសិន ទំរាំសង្ឃធ្វើឧបោសថរួច ។ បើភិក្ខុបានការនាំទៅក្នុងយ៉ាងនេះ ការបានក្នុងយ៉ាងនេះជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថជាពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះពួកញាតិទាំងឡាយចាប់ភិក្ខុក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ។បេ។ ពួកចោរចាប់... ពួកអ្នកលេងចាប់... ពួកជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុចាប់ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរលែងភិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះធ្វើឧបោសថរួច ។ បើភិក្ខុបានការលែងក្នុងយ៉ាងនេះ ការបានក្នុងយ៉ាងនេះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរឈរបង្អង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះឲ្យបារិសុទ្ធិ ។ បើភិក្ខុបានការឈរបង្អង់ក្នុងយ៉ាងនេះ ការបានក្នុងយ៉ាងនេះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរនាំភិក្ខុនេះទៅកាន់ទីក្រៅសីមាមួយរំពេចសិន ទំរាំសង្ឃធ្វើឧបោសថរួច ។ បើភិក្ខុបានការ

ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន ឧបោសថោ កាតព្វោ ករេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៩៦] អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ សន្និបតថ ភិក្ខវេ អត្ថិ សង្ឃស្ស ករណីយន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច អត្ថិ ភន្តេ គគ្គោ នាម ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ សោ អនាគតោតិ ។ ទ្វេមេ ភិក្ខវេ ឧម្មត្តកា អត្ថិ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ សរតិបិ ឧបោសថំ នបិ សរតិ សរតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ សរតិ អត្ថិ នេវ សរតិ អាគច្ឆតិបិ ឧបោសថំ នបិ អាគច្ឆតិ អាគច្ឆតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ អាគច្ឆតិ អត្ថិ នេវ អាគច្ឆតិ ។ តត្រ ភិក្ខវេ យ្វាយំ ឧម្មត្តកោ សរតិបិ ឧបោសថំ នបិ សរតិ សរតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ សរតិ អាគច្ឆតិបិ ឧបោសថំ នបិ អាគច្ឆតិ អាគច្ឆតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ អាគច្ឆតិ ។

តាំងនៅនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថដោយពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៩៦] លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា (ព្រោះ) សង្ឃមានកិច្ចត្រូវធ្វើ ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុមួយរូបបានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន នៅមានភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈឆ្កួត ភិក្ខុនោះមិនបានមកដល់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុឆ្កួតទាំងឡាយនេះមានពីរយ៉ាង គឺមានភិក្ខុឆ្កួតមួយយ៉ាង រលឹកឧបោសថបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកមិនបានសោះក៏មាន ភិក្ខុឆ្កួត ១ យ៉ាង មកកាន់ឧបោសថបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកមិនបានសោះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាភិក្ខុឆ្កួតទាំងពីរយ៉ាងនោះ ភិក្ខុឆ្កួតណា រលឹកឧបោសថបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ឧបោសថបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ៤ ឧម្មត្តក សម្មុតិ

អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ឯវរូបស្ស ឧម្មត្តកស្ស ឧម្មត្តក-សម្មុតឹ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ទាតព្វា ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ។ គគ្គោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ សរតិបិ ឧបោសថំ នបិ សរតិ សរតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ សរតិ អាគច្ឆតិបិ ឧបោសថំ នបិ អាគច្ឆតិ អាគច្ឆតិបិ សង្ឃ-កម្មំ នបិ អាគច្ឆតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ ឧម្មត្តកស្ស ឧម្មត្តកសម្មុតឹ ទទេយ្យ សរេយ្យ វា គគ្គោ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ន វា សរេយ្យ សរេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា សរេយ្យ អា-គច្ឆេយ្យ វា ឧបោសថំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ សង្ឃោ សហ វា គគ្គេន វិនា វា គគ្គេន ឧបោសថំ ករេយ្យ សង្ឃកម្មំ ករេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ គគ្គោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ សរតិបិ ឧបោសថំ នបិ សរតិ សរតិបិ សង្ឃ-កម្មំ នបិ សរតិ អាគច្ឆតិបិ ឧបោសថំ នបិ អាគច្ឆតិ

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុសង្ឃមានតំរូវហាមនឹងការសម្មតិឲ្យភិក្ខុឆ្កួត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃឲ្យឧម្មត្តកសម្មតិ(១)ដល់ភិក្ខុឆ្កួតបែបនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឧម្មត្តកសម្មតិ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាមនុស្សឆ្កួត រលឹកឧបោសថបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ឧបោសថបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ ។ បើសមគួរដល់កាលនៃសង្ឃហើយ គួរសង្ឃឲ្យឧម្មត្តកសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុឆ្កួត ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ ទោះបីរលឹកឧបោសថបានក្ដី រលឹកមិនបានក្ដី រលឹកសង្ឃកម្មបានក្ដី រលឹកមិនបានក្ដី មកកាន់ឧបោសថបានក្ដី មកមិនបានក្ដី មកកាន់សង្ឃកម្មបានក្ដី មកមិនបានក្ដី សង្ឃគប្បីធ្វើឧបោ-សថ គប្បីធ្វើសង្ឃកម្មជាមួយភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន វៀរចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្ដាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុឆ្កួត រលឹកឧបោសថបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃ-កម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ឧបោសថបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ

---

១ សេចក្ដីសន្មតិថាជាមនុស្សឆ្កួត ។

អាគច្ឆតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ អាគច្ឆតិ ។ សង្ឃោ គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ ឧម្មត្តកស្ស ឧម្មត្តកសម្មុតឹ ទេតិ សរេយ្យ វា គគ្គោ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ន វា សរេយ្យ សរេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា សរេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា ឧបោសថំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ សង្ឃោ សហ វា គគ្គេន វិនា វា គគ្គេន ឧបោសថំ ករិស្សតិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ ឧម្មត្តកស្ស ឧម្មត្តកសម្មុតិយា ទានំ សរេយ្យ វា គគ្គោ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ន វា សរេយ្យ សរេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា សរេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា ឧបោសថំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ សង្ឃោ សហ វា គគ្គេន វិនា វា គគ្គេន ឧបោសថំ ករិស្សតិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សតិ សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទិន្នា សង្ឃេន គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ ឧម្មត្តកស្ស ឧម្មត្តកសម្មុតិ សង្ឃស្ស ។ ខមតិ

មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ ។ សង្ឃឲ្យឧម្មត្តកសម្មុតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុឆ្កួត ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈគប្បីរលឹកឧបោសថបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី រលឹកសង្ឃកម្មបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី មកកាន់ឧបោសថបានក្តី មកមិនបានក្តី មកកាន់សង្ឃកម្មបានក្តី មកមិនបានក្តី សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថនឹងធ្វើសង្ឃកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន វៀរចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន ។ ការឲ្យឧម្មត្តកសម្មុតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គ ជាភិក្ខុឆ្កួត ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ រលឹកឧបោសថបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី រលឹកសង្ឃកម្មបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី មកកាន់ឧបោសថបានក្តី មកមិនបានក្តី មកកាន់សង្ឃកម្មបានក្តី មកមិនបានក្តី សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថនឹងធ្វើសង្ឃកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន វៀរចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បានដូច្នេះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គឺលោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គឺលោកម្ចាស់អង្គនោះនិយាយឡើង ។ សង្ឃឲ្យឧម្មត្តកសម្មុតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុឆ្កួតហើយ ។ ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈរលឹក

ភិក្ខុ ឧបោសថំ ន ក សមយេ្យ សមយេ្យ ក សង្ឃ-
កម្មំ ន ក សមយេ្យ អាសនេ្ទយ្យ ក ឧបោសថំ ន ក
អាសនេ្ទយ្យ អាសនេ្ទយ្យ ក សង្ឃកម្មំ ន ក អាសនេ្ទយ្យ
សមេគ្គ សហា ក ឧក្ខេន វិនា ក ឧក្ខេន ឧបោសថំ
ករិស្សតិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សតិ ។ ឧបតំ សង្ឃស្ស
តស្មា ឧក្ខិតំ ។ បវេសនំ ជាយោតីតិ ។

(១៨៩) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ
អាវាសេ ទេវមាតោសថេ ចន្ទាកេ ភិក្ខុ វិហរន្តិ ។ អថ-
ខោ តេសំ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ
ឧបោសថោ អាគន្តុកំ មយញ្ច ចន្ទាកេ ជនា កថំ
នុ ខោ អម្ហេហិ ឧបោសថោ កាតព្វោ ។ ភគវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ចតុន្នំ
ជាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ ទេវមាតោសថេ តយោ ភិក្ខូ
វិហរន្តិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគ-
វតា អនុញ្ញាតំ ចតុន្នំ ជាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ មយញ្ច

ឧបោសថបានក្តី លើកបវារណាបានក្តី លើកសង្ឃកម្មបានក្តី លើកអាសនៈបានក្តី
មកកាន់ឧបោសថបានក្តី មកបវារណាបានក្តី មកកាន់សង្ឃកម្មបានក្តី មកអាសនៈ
បានក្តី សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថនឹងធ្វើសង្ឃកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុឈ្មោះឧក្ខិត្តកៈ
បាន ឡើយ ព្រោះភិក្ខុឈ្មោះឧក្ខិត្តកៈនោះ ។ ការឲ្យមគ្គកសម្មតិនោះតាមចិត្ត
របស់សង្ឃ ព្រោះនោះទើបសង្ឃស្រៀម ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយ
អាការស្រៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

(១៨៩) ក៏សម័យនោះឯង មានភិក្ខុបួនរូបនៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងថ្ងៃឧបោ-
សថនោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ត្រូវភិក្ខុធ្វើឧបោសថ តែយើងទាំងឡាយ
ជាបួនរូប ត្រូវយើងទាំងឡាយធ្វើឧបោសថដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបសំដែងនូវ
ជាតិមោក្ខបាន ។ ក៏សម័យនោះឯង មានភិក្ខុបីរូបនៅក្នុងអាវាសមួយក្នុង
ថ្ងៃឧបោសថនោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបសំដែងនូវជាតិមោក្ខ តែយើង

តយោ ជនា កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ ឧបោសថោ កា-
តព្វោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ
ភិក្ខវេ តិណ្ណំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ កាតុំ ។
ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ កាតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិ-
ពលេន តេ ភិក្ខូ ញាបេតព្វា សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា
អជ្ជុបោសថោ បណ្ណរសោ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ
មយំ អញ្ញមញ្ញំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ ករេយ្យាមាតិ ។
ថេរេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ
និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា
បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ បរិ-
សុទ្ធោ អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ បរិសុទ្ធោ
អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថាតិ ។ នវកេន
ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា
អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា
បរិសុទ្ធោ អហំ ភន្តេ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ បរិសុទ្ធោ
អហំ ភន្តេ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ បរិសុទ្ធោ អហំ

ទាំងឡាយជាជន៣រូប ត្រូវយើងធ្វើឧបោសថដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ៣រូបធ្វើ
បារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានឹងគ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯបារិសុទ្ធិ
ឧបោសថនោះ ត្រូវភិក្ខុធ្វើយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពល ឲ្យភិក្ខុ
ទាំងឡាយនោះដឹងថា សូមលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃ១៥
នេះជាថ្ងៃឧបោសថ បើកម្មមានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ
ហើយ យើងទាំងឡាយគួរធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានឹងគ្នា ។ ត្រូវ
ភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលី
ហើយនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំជា
បុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ
នែអាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំថាជា
បុគ្គលបរិសុទ្ធ នែអាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំ
ទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ។ ត្រូវភិក្ខុថ្មីធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង
ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលី ហើយនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
យ៉ាងនេះថា បពិត្រលោក ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុក
នូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ បពិត្រលោក ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោក

ធារេថ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថាតិ ។ តេន ខោ បន សម-
យេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ ទ្វេ ភិក្ខូ
វិហរន្តិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា
អនុញ្ញាតំ ចតុន្នំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ តិណ្ណន្នំ អញ្ញ-
មញ្ញំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ កាតុំ មយញ្ចម្ហ ទ្វេ ជនា
កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ ឧបោសថោ កាតព្វោតិ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ ទ្វិ-
ន្នំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ កាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ
កាតព្វោ ។ ថេរេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា
ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា នវោ ភិក្ខុ
ឯវមស្ស វចនីយោ បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ
មំ ធារេហិ បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ មំ
ធារេហិ បរិសុទ្ធោ អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធោតិ មំ
ធារេហីតិ ។ នវកេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ
ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ថេរោ
ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ បរិសុទ្ធោ អហំ ភន្តេ បរិសុទ្ធោតិ

ទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ តានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ
សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុពីររូប
នៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងពីររូបនោះមាន
គំនិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបសំដែង
នូវបាតិមោក្ខ ឲ្យភិក្ខុបីរូបធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ក៏យើង
ទាំងឡាយជាជនពីររូប ត្រូវយើងទាំងឡាយធ្វើឧបោសថដូចម្ដេចទៅ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពីររូបធ្វើ
បារិសុទ្ធិឧបោសថបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯបារិសុទ្ធិឧបោសថនោះ
ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មា
ម្ខាង អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីឡើង ហើយពោលនឹងភិក្ខុថ្មីយ៉ាងនេះថា
នែអាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ
នែអាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ
នែអាវុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ។
ត្រូវភិក្ខុថ្មីស្ពាក់ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាងអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលី
ឡើង ហើយពោលនឹងភិក្ខុជាថេរៈយ៉ាងនេះថា តានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គល

[illegible]

[illegible]

ឧបោសថោតិ អធិដ្ឋាតព្វោ ។ នោ ចេ អធិដ្ឋហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តត្រ ភិក្ខវេ យត្ថ ចត្តារោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស បារិសុទ្ធឹ អាហរិត្វា តីហិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ឧទ្ទិសេយ្យុញ្ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តត្រ ភិក្ខវេ យត្ថ តយោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស បារិសុទ្ធឹ អាហរិត្វា ទ្វីហិ បារិសុទ្ធិឧបោសថោ កាតព្វោ ករេយ្យុញ្ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តត្រ ភិក្ខវេ យត្ថ ទ្វេ ភិក្ខូ វិហរន្តិ ន ឯកស្ស បារិសុទ្ធឹ អាហរិត្វា ឯកេន អធិដ្ឋាតព្វោ អធិដ្ឋហេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[៤៨៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ តទហុបោសថេ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន សាបត្តិកេន ឧបោសថោ កាតព្វោតិ អហញ្ចម្ហិ អាបត្តឹ អាបន្នោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តទហុបោសថេ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ

អធិដ្ឋានឧបោសថថា ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃឧបោសថរបស់អញ បើមិនអធិដ្ឋានទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបួនរូបនៅក្នុងអាវាសណា មិនត្រូវភិក្ខុបីរូបនាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូបមក ហើយសំដែងបាតិមោក្ខក្នុងអាវាសនោះទេ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបីរូបនៅក្នុងអាវាសណា មិនត្រូវភិក្ខុពីររូបនាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូបមក ហើយធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថក្នុងអាវាសនោះទេ បើភិក្ខុទាំងនោះធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុពីររូបនៅក្នុងអាវាសណា មិនត្រូវភិក្ខុមួយរូបនាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូបមក ហើយអធិដ្ឋានឧបោសថក្នុងអាវាសនោះទេ បើអធិដ្ឋាន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៤៨៦) គ្រាសម័យនោះឯង ភិក្ខុ១រូបត្រូវអាបត្តិក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា មិនត្រូវភិក្ខុប្រកបដោយអាបត្តិធ្វើឧបោសថទេ គឺឯអាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ ត្រូវអញប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះមានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះចូលទៅរកភិក្ខុ១រូប

ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ តំ បដិទេសេមីតិ ។ តេន វត្តព្វោ បស្សសីតិ ។ អាម បស្សាមីតិ ។ អាយតឹ សំវរេយ្យាសីតិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តទហុបោសថេ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ យទា និព្វេមតិកោ ភវិស្សាមិ តទា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមីតិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ បាតិមោក្ខំ សោតព្វំ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ឧបោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្វោតិ ។

(១៨៧) តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សភាគំ អាបត្តឹ ទេសេន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សភាគា អាបត្តិ ទេសេតព្វា យោ ទេសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

ហើយធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិមានឈ្មោះនេះ ខ្ញុំសូមសំដែងនូវអាបត្តិនោះ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិនោះគប្បីសួរភិក្ខុត្រូវអាបត្តិនោះថា លោកឃើញអាបត្តិនោះឬ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិគប្បីឆ្លើយថា អើ ខ្ញុំឃើញ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិគប្បីឆ្លើយថា លោកគប្បីសង្រួមតទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះមានភិក្ខុមានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះចូលទៅរកភិក្ខុ១រូប ធ្វើឧត្តរាសង្គៈឆៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលីរួចហើយ ត្រូវនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិមានឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់សង្ស័យ ខ្ញុំនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងកាលនោះ លុះនិយាយហើយ ត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវស្ដាប់បាតិមោក្ខ មិនត្រូវធ្វើសេចក្ដីអន្តរាយដល់ឧបោសថ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ ។

(១៨៧) ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ តែងសំដែងអាបត្តិស្មើគ្នា (និងអាបត្តិដទៃគ្នា) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលសេចក្ដីនោះចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវអាបត្តិស្មើគ្នាទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខូ សភាគំ អាបត្តឹ បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ សភាគា អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្វា យោ បដិគ្គណ្ហេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[១៨៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ អាបត្តឹ សរតិ ។ អថ ខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន សាបត្តិកេន ឧបោសថោ កាតព្វោតិ អហញ្ចម្ហិ អាបត្តឹ អាបន្នោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ អាបត្តឹ សរតិ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា សាមន្តោ(១) ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ឥតោ វុដ្ឋហិត្វា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមីតិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ បាតិមោក្ខំ សោតព្វំ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ឧបោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ ភិក្ខុ បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ អាបត្តិយា

១ ឱ. សាមន្តា ។

ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួលអាបត្តិសភាគគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុទទួលអាបត្តិសភាគគ្នាទេ ភិក្ខុណាទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[១៨៥] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបរលឹកឃើញអាបត្តិក្នុងវេលាដែលសង្ឃកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ។ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា មិនត្រូវភិក្ខុប្រកបដោយអាបត្តិធ្វើឧបោសថទេ ក៏អាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ អញគប្បីប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះមានភិក្ខុរលឹកឃើញនូវអាបត្តិក្នុងវេលាដែលសង្ឃកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះគប្បីនិយាយនឹងភិក្ខុ (អង្គ១) ជិតខាងយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ ខ្ញុំចេញពីទីនេះហើយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះ លុះនិយាយហើយត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ

វេមតិកោ ហោតិ ។ តេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា សាមន្តោ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្ថន្នាមាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ យទា និព្វេមតិកោ ភវិស្សាមិ តទា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមីតិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ បាតិមោក្ខំ សោតព្វំ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ឧបោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្វោតិ ។

[១៨៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ ភគវតា បញ្ញត្តំ ន សភាគា អាបត្តិ ទេសេតព្វា ន សភាគា អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្វាតិ អយញ្ច សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្វោ

(គឺ)មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះនិយាយនឹងភិក្ខុ (អង្គឯ) ជិតខាងយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់សង្ស័យ ខ្ញុំនឹងសំដែងអាបត្តិក្នុងកាលនោះ លុះនិយាយហើយ ត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ ។

(១៨៩) ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ ត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ មិនត្រូវទទួលអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ ក៏សង្ឃទាំងអស់នេះត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ត្រូវយើងទាំងឡាយប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបបង្គំទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ ត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូប ទៅកាន់អាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា ម្នាលអាវុសោ ចូរលោកទៅសំដែង

គច្ឆាវុសោ តំ អាបត្តឹ បដិករិត្វា អាគច្ឆ មយំ តេ សន្តិកេ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ យទា អញ្ញំ ភិក្ខុំ សុទ្ធំ អនាបត្តិកំ បស្សិស្សតិ តទា តស្ស សន្តិកេ តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សតីតិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ឧបោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សព្វោ សង្ឃោ សភាគាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ សព្វោ សង្ឃោ សភាគាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ យទា និព្វេមតិកោ ភវិស្សតិ តទា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សតីតិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ឧបោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្វោ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ វស្សូបគតោ សង្ឃោ

អាបត្តិហើយមក យើងទាំងឡាយនឹងសំដែងអាបត្តិក្នុងសំណាក់លោក ។ បើសង្ឃបានការសំដែងអាបត្តិនុះដោយអាការយ៉ាងនេះ ការបាននុះជាការល្អ បើសង្ឃមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃទាំងអស់នេះត្រូវអាបត្តិស្មើគ្នា កាលណាសង្ឃនឹងឃើញភិក្ខុដទៃបរិសុទ្ធមិនត្រូវអាបត្តិ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះក្នុងកាលនោះ លុះនិយាយហើយ ត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណានេះមានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងថ្ងៃឧបោសថមួយមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិស្មើគ្នា ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ត្រូវភិក្ខុឈ្លាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃទាំងអស់នេះមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិស្មើគ្នា កាលណាសង្ឃអស់សេចក្តីសង្ស័យ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងកាលនោះ លុះនិយាយហើយត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើការអន្តរាយដល់ឧបោសថព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណានេះមានសង្ឃនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយត្រូវអាបត្តិ

សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្វោ គច្ឆាវុសោ តំ អាបត្តឹ បដិករិត្វា អាគច្ឆ មយន្តេ សន្តិកេ តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ ឯកោ ភិក្ខុ សត្តាហកាលិកំ បាហេតព្វោ គច្ឆាវុសោ តំ អាបត្តឹ បដិករិត្វា អាគច្ឆ មយន្តេ សន្តិកេ តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមាតិ ។

(១៩១) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ ។ សោ ន ជានាតិ តស្សា អាបត្តិយា នាមំ ន គោត្តំ ។ តត្ថញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ ។ តមេនំ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច យោ នុ ខោ អាវុសោ ឯវញ្ច ឯវញ្ច ករោតិ កឹ នាម សោ អាបត្តឹ អាបជ្ជតីតិ ។ សោ ឯវមាហ យោ ខោ អាវុសោ ឯវញ្ច ឯវញ្ច ករោតិ

ស្មើគ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវតែភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុ១រូប ទៅកាន់អាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា នែអាវុសោ ចូរលោកទៅសំដែងអាបត្តិនោះហើយមក យើងទាំងឡាយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់លោក ។ បើសង្ឃបានការសំដែងអាបត្តិនុ៎ះដោយអាការយ៉ាងនេះ ការនុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវសង្ឃបញ្ជូនភិក្ខុ១ រូបទៅក្នុងកំណត់ ៧ ថ្ងៃថា នែអាវុសោ ចូរលោកទៅសំដែងអាបត្តិនោះហើយមក យើងទាំងឡាយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់លោក ។

(១៩១) សម័យនោះឯង មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ ត្រូវអាបត្តិស្មើគ្នា ។ សង្ឃនោះមិនដឹងឈ្មោះមិនដឹងគោត្រនៃអាបត្តិនោះ ។ គ្រានោះ មានភិក្ខុ១រូបជាពហុស្សូត ចេះស្ទាត់នូវព្រះត្រៃបិដក ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ទ្រទ្រង់មាតិកា ជាបណ្ឌិតឈ្លាសមានប្រាជ្ញា មានសេចក្ដីខ្មាស មានសេចក្ដីរង្កៀស ប្រាថ្នាការសិក្សា មកកាន់អាវាសនោះ ។ ភិក្ខុ១ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះដល់ទីដែលភិក្ខុនោះនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា នែអាវុសោ ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះៗ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះអ្វី ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះៗ ភិក្ខុនោះ

ឥមំ ឋានំ សោ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ ឥមំ ឋានំ ចុ កត្តិកា អាបត្តិំ អាបន្នោ បដិករោហិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សោ បរិមោហ ន ខោ អហំ កត្តិកា បរិកោ ។ ឥមំ អាបត្តិំ អាបន្នោ អហំ សញ្ញា សញ្ញាំ ឥមំ អាបត្តិំ អាបន្នា-តិ ។ សោ បរិមោហ តតិយំ កត្តិកា កតិស្សាតិ ឋាន អាបន្នោ ក អនាបន្នោ ក ឥមំ ចុ កត្តិកា សកាយ អាបត្តិយា វុដ្ឋហតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ វចនេន តំ អាបត្តិំ បដិករិត្វា យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ បវេទេសិ យោ តតិ កត្តិកា បវេទេត្វា កាលេន ឥមំ ឋានំ សោ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ ឥមំ ឋានំ តម្ហា កត្តិកា អាបត្តិំ អាបន្នា បដិករោថ តំ អាបត្តិន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ន ឥច្ឆិសុ តស្ស ភិក្ខុនោ វចនេន តំ អាបត្តិំ បដិ-ការាតុំ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ សម្ពហុលា សង្ឃេ សមគ្គា អាបត្តិំ អាបន្នា ហោន្តិ ។ សោ ន ជានាតិ តស្សា អាបត្តិយា នាមំ ច គោត្តំ ច តត្ថញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ

ត្រៃកាបត្តិឈ្មោះនេះ ខែកត្តិកា លោកត្រៃអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរលោកសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ខែកត្តិកា មិនមែនខ្ញុំតែម្នាក់ឯងត្រៃអាបត្តិនេះឡើយ សង្ឃទាំងអស់នេះក៏ត្រៃអាបត្តិនេះដែរ ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ខែកត្តិកា អ្នកដឹងត្រៃ (អាបត្តិ) ក៏ មិនត្រៃក្តី មិនត្រូវខ្វល់លោកទាន ខែកត្តិកា ស្ដើយចូរលោកចេញចាកអាបត្តិរបស់ខ្លួនទៅ ។ លើបភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិនោះតាមពាក្យភិក្ខុនោះហើយ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា ខែអាវុសោ ក្នុងភិក្ខុណាត្រៃយ៉ាងនេះដ៏ ។ ភិក្ខុនោះត្រៃអាបត្តិឈ្មោះនេះ ខែកត្តិកា លោកទាំងឡាយត្រៃអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ក៏ឯភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនព្រមជាដើម្បីសំដែងអាបត្តិនោះតាមពាក្យភិក្ខុនោះឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងវិហារនោះនេះ មានសង្ឃទាំងអស់គនិការមួយត្រៃអាបត្តិស្មើគ្នា ។ សង្ឃនោះមិនដឹងនាមមិនដឹងគោត្របស់អាបត្តិនោះទេ ។ ភិក្ខុដទៃ

តហុស្សក្ខិកា ហិតកាតមោ ជន្មូចោ វិចយដោ អាទិកា។ ដោ បស្សសេតា ឧញ្ញាត្តា ទេដាវ៌ ឈដ្ឋី ពុក្ខុទ្ធោក សង្ឃាទិសេសា ។ តមេនំ អញ្ញាចោទេ ភិក្ខុ ចោទេ សោ ភិក្ខុ អាបុប្ផ បដ្ឋិម ឧបសម្បន្នា តំ ភិក្ខុំ ឯវំ វទេតិ ហោ ធុ ហោ អាវុសោ បស្សសេតំ ឯតេនេ ទី ជាម សោ អាវុសោ អាបន្នីតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ហោ ទោ អាវុសោ បស្សសេតំ ឯតេនេ ទី ជាម សោ អាបត្តឹ អាបន្នោ នំ ដាម តំ អាវុសោ អាបត្តឹ អាបន្នោ បដិករោហិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ទ ទោ អហំ អាវុសោ ឯតោ រី នំ អាបត្តឹ អាបន្នោ យេន សញ្ញោ សញ្ញេ នំ អាបត្តឹ អាបន្នោតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ តាំង អាវុសោ តាវស្សតិ បាទ អាបន្នោ កំ អាបន្នោ កំ នំ តំ អាវុសោ សទាយ អាបត្តិយោ វុដ្ឋាហិ ។ សោ ទេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឥសុ ភិក្ខូហេ វិបទោ ទំ អាបត្តឹ បដិកាតុំ ទេដេ ទោ ភិក្ខូ តេ ឧក្ខេបនីយំ ឧបសម្បន្នា តេ ភិក្ខូ ឯវំ វទេតិ

ជាតហូសូតស្វាតត្ថិន ត្រូវត្រូវបដិក ត្រូវត្រូវចិននឹងត្រូវបើសិយមានថាវេលាគិកា ថា បណ្ដាំភិក្ខុសមានត្រូវ មានសេចក្ដីសេចក្ដីវេទនា ត្រូវក្ដាញ៉ាំ សង្ឃាទិសេសនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយចោទភិក្ខុបណ្ដាំភិក្ខុនោះ ដែលភិក្ខុនោះមិនទៅ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនោះថា នែអាវុសោ ភិក្ខុណាមួយឃើញនូវអាបត្តិ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះអ្វីដែរ ។ ភិក្ខុបណ្ដាំភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ភិក្ខុណាមួយឃើញយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ នែអាវុសោ លោកត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរលោកសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ មិនមែនតែខ្ញុំម្នាក់ឯងទេ ដែលត្រូវអាបត្តិនេះ សង្ឃទាំងអស់នេះក៏ត្រូវអាបត្តិនេះដែរ ។ ភិក្ខុបណ្ដាំភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ អ្នកដទៃត្រូវ ឬមិនត្រូវក្ដី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោក នែអាវុសោ ចូរលោកចេញចាកអាបត្តិរបស់ខ្លួនចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិនោះតាមពាក្យភិក្ខុនោះ ហើយចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយនិយាយយ៉ាងនេះ

យោ ភណេយ្យ អាវុសោ ឥមេ ភិក្ខូ ឥមំ នាម សោ អាបត្តិំ អាបន្នា ឥមំ នាម តុម្ហេ អាវុសោ អាបត្តិំ អាបន្នា បដិករោថ តំ អាបត្តិន្តិ ។ តេ ចេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ តស្ស ភិក្ខុនោ វចនេន តំ អាបត្តិំ បដិករេយ្យុំ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិករេយ្យុំ ន តេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ តេន ភិក្ខុនា អកាមា វចនីយាតិ ។

ចោទនាវត្ថុភាណវារំ និដ្ឋិតំ ។

[៤៩១] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាគន្តុកា ភិក្ខូ សន្និបតឹសុ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានឹសុ អត្ថញ្ញេ[១] អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ អកំសុ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសឹសុ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ[២] អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆឹសុ ពហុតរា ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

១ អត្ថិ អញ្ញេតិ បទច្ឆេទោ ។ ២ អថ អញ្ញេតិ បទច្ឆេទោ ។

នោះបើភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា នែអាវុសោ ពួកភិក្ខុណាក៏ដោយក្នុងនេះមួយ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ នែអាវុសោ លោកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរលោកទាំងឡាយសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំដែងអាបត្តិនោះតាមពាក្យភិក្ខុនោះ ការសំដែងនុ៎ះជាការល្អ បើមិនសំដែងទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុនោះស្តីថាឲ្យភិក្ខុទាំងនោះឡើយ ព្រោះខ្លួនគ្មានកំណាច (ស្តីថាឲ្យគេ) ។

ចប់ ចោទនាវត្ថុភាណវារៈ ។

[៤៩១] សម័យនោះឯង ក្នុងថ្ងៃឧបោសថ មានពួកអាគន្តុកភិក្ខុ(១) ជាច្រើនរូប គឺ៤រូប ឬច្រើនជាង៤រូប ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវាស ថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃទៀតមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ (សូត្របាតិមោក្ខ) ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងវិហារនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់

១ ភិក្ខុដែលទៅដល់ចាប់តាំងពីក្នុងអាវាសណាមួយ គឺមិនមែនជាអាវាសិកភិក្ខុ ។

ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ
សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា
អតិរេកា វា តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ
អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា
សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិ-
សន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ
អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ
ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ
អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ
តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ
ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវា-
សិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយ-
សញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ
បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិ-
មោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សម-
សមា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ អវសេសំ សោតព្វំ ។

ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មាន
អាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុង
ឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃ
មិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់
ជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែង
បាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែមាន
ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខឡើងម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុ
អ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀតក្នុង
សាសនានេះ បើក្នុងអាវាស ១ មានអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូប
ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
មិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយនោះក៏សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់
ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំង
នោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃចំនួនស្មើៗ
គ្នាមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុសំដែងរួចហើយ គឺឈ្មោះថា
សំដែងហើយដោយប្រពៃ ត្រូវតែស្តាប់ឧទ្ទេសដ៏សេសសល់អំពីនោះចុះ ។

ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ អវសេសំ សោតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ

ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងអាវាសនោះ បើមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបក្តី ច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងអាវាស ១ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ក៏មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃតិចជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបានសំដែងហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងហើយដោយប្រពៃ ត្រូវតែស្តាប់ឧទ្ទេសដែលសេសសល់អំពីនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសនោះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបក្តី ច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងសំដែងបាតិមោក្ខរួចទៅហើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមក

ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ ។ តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ

ដល់ក្នុងវេលានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀត ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចទៅហើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃចំនួនស្មើៗ គ្នាមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលធ្វើឧបោសថហើយនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ

បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិ-
មោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា អាគច្ឆន្តិ ថោក-
តរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ
អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ
បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ
សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា
អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ
អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា
សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិ-
សន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ អវុដ្ឋិតាយ បរិ-
សាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។
តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។
ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ
អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា
ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន
ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ

សំដែងបាតិមោក្ខទៀត ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខ
រួចហើយ ស្រាប់តែមានអាវាសិកភិក្ខុដទៃតិចជាងមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។
បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ
អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ។
ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
សាសនានេះ បើក្នុងអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺ
ចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុ
ទាំងនោះមិនបានដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។
ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា
ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខទៀត ។ កាលភិក្ខុទាំង
នោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ភិក្ខុបរិស័ទគឺមិនទាន់ក្រោកចេញ
ទៅឡើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងវេលា
នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្ដងទៀត ។
ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនា
នេះ បើក្នុងអាវាស ១ មានអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើន
ជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបាន
ដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ

ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ ។ តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ

សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ពួកភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញទៅនៅឡើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃ ត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសនោះ បើក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបផង ច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថាគារ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យខ្លះក៏បានក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខឡើងវិញ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសនោះ បើក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប

សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិ-សាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។

ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន

គឺចំនួន ៤ រូបផង ច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ពួកភិក្ខុបរិស័ទខ្លះក៏ក្រោកចេញទៅ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើៗគ្នាមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបផង ច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចទៅហើយ ភិក្ខុបរិស័ទទាំងអស់ក៏បានក្រោកចេញទៅ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខ

បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។

អនាបត្តិបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

(១៩៦) ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ

ម្ដងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអស់នោះមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសនោះ បើក្នុងថ្ងៃឧបោសថ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ភិក្ខុបរិស័ទទាំងអស់មិនទាន់ក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអស់នោះមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

ចប់វិធីដែលភិក្ខុធ្វើឧបោសថមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង ។

(១៩៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀតក្នុងអាវាសនោះ បើក្នុងថ្ងៃឧបោសថ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ

បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ អវសេសំ សោតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ អវសេ-

សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃ ច្រើនជាងមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃ ស្មើៗគ្នាមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវស្តាប់ឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ក្នុងអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះកំពុងតែសំដែងបាតិមោក្ខនៅឡើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀត ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើៗគ្នាមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថា

សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អនុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ បេ ។ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ បេ ។ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

វគ្គសមគ្គសញ្ញិនោ បណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

បានសំដែងល្អហើយ ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណាមួយ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺបួនរូបខ្លះ ច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងរោងឧបោសថនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះកំពុងតែសំដែងបាតិមោក្ខនៅឡើយ កាលភិក្ខុបរិស័ទមិនទាន់ក្រោកចេញទៅនៅឡើយ ។ បេ ។ កាលភិក្ខុបរិស័ទខ្លះក្រោកចេញទៅហើយ ។ បេ ។ កាលភិក្ខុបរិស័ទទាំងអស់បានក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើៗ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មជាបក្សពួកថាព្រមព្រៀងគ្នាហើយធ្វើ
ឧបោសថមាន ១៥ យ៉ាង ។

(១៨៣) ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ
តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និប-
តន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ
អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតិ នុ ខោ
អម្ហាកំ ឧបោសថោ កាតុំ ន នុ ខោ កប្បតីតិ
វេមតិកា ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។
តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា
ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ
បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ
សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ
អវសេសំ សោតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្ក-
ដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ-
បោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ
ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ
អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតិ នុ ខោ
អម្ហាកំ ឧបោសថោ កាតុំ ន នុ ខោ កប្បតីតិ

(១៨៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ក្នុងអាវាសណានេះ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបទៀងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថាគារនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា យើងគួរធ្វើឧបោសថឬមិនគួរធ្វើទេ ហើយបែរជាធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើៗគ្នាមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវស្តាប់ឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសណានេះ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបទៀងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថាគារនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា យើងគួរធ្វើឧបោសថឬមិនគួរធ្វើទេ ហើយ

វេមតិកា ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ ។បេ។ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។បេ។ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។បេ។ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។បេ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។បេ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

វេមតិកបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

(១៩៦) ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតេវ អម្ហាកំ

ទោះតែធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបនឹងសំដែងបាតិមោក្ខរួច ។បេ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់បានក្រោកចេញទៅនៅឡើយ ។បេ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះបានក្រោកចេញទៅហើយ ។បេ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់បានក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើៗគ្នាមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។បេ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យហើយធ្វើឧបោសថមាន ១៥ យ៉ាង ។

(១៩៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងសាសនានេះ ទើ ក្នុងទីអាវាស១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺ៤រូប ឬលើសជាង៤រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីរង្កៀសថា

ឧបោសថោ កាតុំ ន អម្ហាកំ ន កប្បតីតិ កុក្កុច្ចបកតា ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។បេ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។បេ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ អវសេសំ សោតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតេវ អម្ហាកំ ឧបោសថោ កាតុំ ន អម្ហាកំ ន កប្បតីតិ កុក្កុច្ចបកតា ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ ។បេ។ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។បេ។ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។បេ។ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា

យើងត្រូវតែធ្វើឧបោសថ មិនមែនជាយើងមិនត្រូវធ្វើទេ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខទៅ ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃ ច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្ដងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើៗគ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។បេ។ តិចជាង ។ ទេសនាដែលភិក្ខុបានសំដែងហើយក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវស្ដាប់ទេសនាដ៏សេសសល់ចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបទៅទៀតទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្ដីរង្កៀសថា យើងគប្បីត្រូវតែធ្វើឧបោសថ មិនមែនជាយើងមិនត្រូវធ្វើទេ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ។បេ។ កាលភិក្ខុបរិស័ទមិនទាន់ក្រោកចេញទៅនៅឡើយ ។បេ។ កាលភិក្ខុបរិស័ទពួកខ្លះក្រោកចេញទៅហើយ ។បេ។ កាលភិក្ខុបរិស័ទទាំងអស់ក្រោកចេញទៅហើយ

ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។បេ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។បេ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេស-កានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

កុក្កុច្ចបកតបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៨៨] ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និ-បតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ នស្សន្តេតេ[១] វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ អត្ថោតិ ភេទបុរេក្ខារា ឧបោ-សថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្ស-មានេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ

១ នស្សន្តុ ឯកេតិ បទទ្វយំ ។

ដែលមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃទៀតច្រើនជាងមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើៗគ្នាមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។បេ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ចប់រឿងភិក្ខុធ្វើឧបោសថដោយមានសេចក្តីរង្កៀសមាន ១៥ យ៉ាង ។

(១៨៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀតក្នុងអាវាសណាមួយ បើក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបទៀតទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងទីឧបោសថនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានចំណង់នឹងបំបែកថា ពួកភិក្ខុនុ៎ះចូរប្រាសចេញទៅ ពួកភិក្ខុនុ៎ះចូរវិនាសទៅ ប្រយោជន៍អ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែង

ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ អវសេសំ សោតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ ។ បេ ។ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ បេ ។ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ បេ ។ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ

បាតិមោក្ខទៀត ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ។ តិចមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ឯបាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ គឺឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខដ៏សេសសល់ចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានចំណាំថាជាធម៌ ថាជាវិន័យ ភិក្ខុទាំងនុះព្រួតព្រមគ្នាទៅចុះ ភិក្ខុទាំងនុះព្រួតព្រមគ្នាទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ។ បេ ។ កាលដែលភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់បានក្រោកចេញទៅឡើយ ។ បេ ។ កាលដែលភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះបានក្រោកចេញទៅហើយ ។ បេ ។ កាលដែលភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់បានក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងវេលានោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខ

ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។

ភេទបុរេក្ខារបណ្ណរសកំ និដ្ឋិតំ ។

បញ្ចវីសតិតិកំ និដ្ឋិតំ ។

(១៩២) ឥធ បន ភិក្ខវេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ-បោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន(១) ជានន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តីតិ ។ បេ ។ តេ ន(២) ជានន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តាតិ ។ បេ ។ តេ ន(៣) បស្សន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកេ ភិក្ខូ អន្តោ-សីមំ ឱក្កមន្តេ ។ បេ ។ តេ ន(៤) បស្សន្តិ អញ្ញេ អាវាសិ-កេ ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តេ ។ បេ ។ តេ ន(៥) សុណន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តីតិ ។ បេ ។ តេ ន(៦) សុណន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ

១-២-៣-៤-៥-៦ នត្ថិ បោត្ថកេ ន ទោហិបិយ បោត្ថកេ ន សព្វេ ឥតិ ។

ម្តងទៀត ។ តែពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ បេ ។ គ្រាន់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើៗ គ្នា មកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃ ត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ឯពួកភិក្ខុអ្នកសំដែង ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

ចប់រឿងភិក្ខុធ្វើឧបោសថដោយមានចំណែកនិងបំបែកសង្ឃ ១៥ យ៉ាង ។

ចប់តិក ២៥ ។

(១៩៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀតក្នុងអាវាសនោះៗ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺ ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូប ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃដើរចូលមកខាងក្នុងសីមាឡើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃបានដើរចូលមកខាងក្នុងសីមាហើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃកំពុងដើរចូលមកខាងក្នុងសីមាឡើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃបានដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនឮថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនឮថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃបានដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ អាវាសិក-

និក្ខមន្តិ ។ បេ ។ អាវាសិកេន អាវាសិកា... បឋម-សតបញ្ចសត្តតិតិកនយេន អាវាសិកេន អាគន្តុកា អាគន្តុកេន អាវាសិកា អាគន្តុកេន អាគន្តុកាតិ បេយ្យាលមុខេន សត្តតិកសតានិ ហោន្តិ ។

(១៩៧) ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកានំ ចាតុទ្ទសោ ហោតិ អាគន្តុកានំ បណ្ណរសោ ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកានំ បណ្ណរសោ ហោតិ អាគន្តុកានំ ចាតុទ្ទសោ ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។

ភិក្ខុនិងអាវាសិកភិក្ខុមានចំនួន ១៧៥ តិកទ័យ អាគន្តុកភិក្ខុនិងអាវាសិកភិក្ខុ ក៏មានចំនួន ១៧៥ តិកទ័យដែរ អាវាសិកភិក្ខុនិងអាគន្តុកភិក្ខុក៏មានចំនួន ១៧៥ តិកទ័យដែរ អាគន្តុកភិក្ខុនិងអាគន្តុកភិក្ខុផងគ្នាក៏មានចំនួន ១៧៥ តិកទ័យដែរ បូករួមទាំងអស់ត្រូវជា ៧០០ តិកទ័យ ដោយបេយ្យាលមុខ ។

(១៩៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើថ្ងៃទី ១៤ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ថ្ងៃទី ១៥ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ។ បើពួកអាវាសិកច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិកភិក្ខុវិញចុះ[1] ។ បើទុកជាស្មើ ៗ គ្នា ត្រូវតែពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិកភិក្ខុដែរ ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាគន្តុកភិក្ខុវិញចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើថ្ងៃទី ១៥ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ថ្ងៃទី ១៤ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិកភិក្ខុចុះ ។ បើចំនួនស្មើ ៗ គ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាម ពួកអាវាសិកភិក្ខុវិញ ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាគន្តុកភិក្ខុវិញចុះ ។

---

១ អដ្ឋកថា ពួកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាសជាថ្ងៃចាតុទ្ទសីឧបោសថ ចំណែកខាងពួកភិក្ខុដែលមកពីដែនខាងក្រៅជាថ្ងៃបណ្ណរសីឧបោសថ បើពួកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាស (ច្រើនជាង) បានធ្វើបុព្វកិច្ចថា អជ្ជុបោសថោ ចាតុទ្ទសោតិ ដូច្នេះហើយ ត្រូវតែពួកអាគន្តុកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាម ពុំនឹងទទឹងឡើយ ។

ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ ចាតុទ្ទសោ ហោតិ អាគន្តុកានំ បណ្ណរសោ ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ នាកាមា ទាតព្វា សាមគ្គី អាគន្តុកេហិ និស្សីមំ គន្ត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ នាកាមា ទាតព្វា សាមគ្គី អាគន្តុកេហិ និស្សីមំ គន្ត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ សាមគ្គី វា ទាតព្វា និស្សីមំ វា គន្តព្វំ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ បណ្ណរសោ ហោតិ អាគន្តុកានំ ចាតុទ្ទសោ ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ សាមគ្គី វា ទាតព្វា និស្សីមំ វា គន្តព្វំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ សាមគ្គី វា ទាតព្វា និស្សីមំ វា គន្តព្វំ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ នាកាមា ទាតព្វា សាមគ្គី អាវាសិកេហិ និស្សីមំ គន្ត្វា ឧបោសថោ កាតព្វោ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសនោះ បើថ្ងៃ ១ កើត ឬ ១ រោចរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ថ្ងៃទី ១៥ របស់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនជាង ពួកអាវាសិកភិក្ខុមិនប្រាថ្នា (ទីនិត្យ) មិនត្រូវឲ្យសេចក្ដីព្រមព្រៀងដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុចេញទៅក្រៅសីមាហើយធ្វើឧបោសថ ។ បើជាស្មើ ៗ គ្នាវិញ ពួកអាវាសិកភិក្ខុមិនចង់ឲ្យ គឺមិនត្រូវឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុដែរ ត្រូវតែពួកអាគន្តុកភិក្ខុចេញទៅក្រៅសីមាហើយធ្វើឧបោសថចុះ ។ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ឬត្រូវចេញទៅក្រៅសីមា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងអាវាសនោះ បើថ្ងៃទី ១៥ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ថ្ងៃ ១ កើត ឬ ១ រោចជាថ្ងៃរបស់ពួកអាគន្តុកភិក្ខុ ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឬត្រូវចេញទៅខាងក្រៅសីមា ។ បើជាស្មើ ៗ គ្នាវិញ ត្រូវពួកអាគន្តុកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឬត្រូវចេញទៅខាងក្រៅសីមា ។ បើអាគន្តុកភិក្ខុច្រើនជាង អាគន្តុកភិក្ខុមិនប្រាថ្នា (ទីនិត្យ) ក៏មិនត្រូវឲ្យសាមគ្គីដល់អាវាសិកភិក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុ ចេញទៅធ្វើឧបោសថខាងក្រៅសីមា ។

[១៩៨] ឥធ បន ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ អាវាសិកាការំ អាវាសិកលិង្គំ អាវាសិកនិមិត្តំ អាវាសិកុទ្ទេសំ សុប្បញ្ញត្តំ មញ្ចបីឋំ ភិសិពិម្ពោហនំ បានីយំ បរិភោជនីយំ សុបដ្ឋិតំ[១] បរិវេណំ សុសម្មដ្ឋំ បស្សិត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្ថិ នុ ខោ អាវាសិកា ភិក្ខូ នត្ថិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា នានា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា នស្សន្តុ តេ វិនស្សន្តុ តេ

១ ម. សុបដ្ឋិតំ ។

(១៩៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត ក្នុងសាសនានេះ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុឃើញអាការរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញភេទរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញនិមិត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញឧទ្ទេសរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញគ្រែ តាំង ពូក ខ្នើយដែលគេរៀបចំទុកល្អ ទឹកសម្រាប់ផឹក ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ដែលគេដំកល់ទុកល្អ ឃើញបរិវេណដែលគេបោសល្អ របស់អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះបានឃើញហើយក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឬគ្មានទេ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនបានគន់មើលឡើយ លុះមិនបានគន់មើលហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ នោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏មិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏បានឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយក៏បានឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា នោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយគន់មើល លុះគន់មើលហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានបំណងនឹងបំបែកថា ភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរវិនាសបង់ទៅចុះ

កោ តេហិ អត្ថោតិ ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ សុណន្តិ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ អាវាសិកាការំ អាវាសិកលិង្គំ អាវាសិកនិមិត្តំ អាវាសិកុទ្ទេសំ ចង្កមន្តានំ បទសទ្ទំ សជ្ឈាយសទ្ទំ ឧក្កាសិតសទ្ទំ ខិបិតសទ្ទំ សុត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្ថិ នុ ខោ អាវាសិកា ភិក្ខូ នត្ថិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា

ភិក្ខុទាំងនោះចូរវិនាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ចយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុឮដំណឹងអាការរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ភេទរបស់អាវាសិកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឮសូរជើងរបស់អាវាសិកភិក្ខុកំពុងដើរចង្ក្រម ឮសំឡេងស្វាធ្យាយ ឮសំឡេងក្អក ឮសំឡេងកណ្ដាសរបស់អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះឮហើយមានសេចក្ដីសង្ស័យថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុឬមិនមានទេ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្ដីសង្ស័យ ហើយមិនបានគន់មើល លុះមិនបានគន់មើលហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ នោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្ដីសង្ស័យ បានគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏មិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្ដីសង្ស័យ បានគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្ដីសង្ស័យ បានគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្ដីសង្ស័យ បានគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានបំណងដើម្បីបែកថា ភិក្ខុទាំងនុ៎ះ

នស្សន្តុ វិនស្សន្តុ (កោ) តេហិ អត្ថោតិ ភេទ-
បុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។
៩៤ ចច ភិក្ខវេ អាវាសិកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាគន្តុ-
កានំ ភិក្ខូនំ អាគន្តុកាការំ អាគន្តុកលិង្គំ អាគន្តុក-
និមិត្តំ អាគន្តុកុទ្ទេសំ អញ្ញាតកំ បត្តំ អញ្ញាតកំ
ចីវរំ អញ្ញាតកំ និសីទនំ បាទានំ ធោតំ ឧទកនិស្សេ-
កំ បស្សិត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្ថិ នុ ខោ អាគន្តុកា
ភិក្ខូ នត្ថិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ អវិ-
ចិនិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ
វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា
ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ
វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ
អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ
បស្សិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ

ចូរព្រាត់ប្រាសទៅចុះ ភិក្ខុទាំងនោះចូរវិនាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដោយពួកភិក្ខុ
ទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្នុងសាសនានេះ ពួកអាវាសិកភិក្ខុឃើញអាការរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ឃើញ
ភេទរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ឃើញនិមិត្តរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ឃើញឧទ្ទេសរបស់
អាគន្តុកភិក្ខុ ឃើញបាត្រដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ឃើញចីវរដែលខ្លួនមិនស្គាល់
ឃើញសំពត់និសីទនៈដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ឃើញទឹកសម្រាប់លាងជើង
ទឹកសម្រាប់ស្រោចជើងរបស់អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះឃើញហើយក៏
មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាគន្តុកភិក្ខុឬ គ្មានទេ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំង
នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនបានគន់មើល លុះមិនបានគន់មើលហើយ
ក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តី
សង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយក៏មិនបានឃើញ លុះមិនឃើញ
ហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំង
នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏ឃើញ
លុះបានឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិ ។ អា-
វាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលទៅ
ហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។
អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលទៅ

បស្សិត្វា នស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ អត្ថោតិ
ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។
ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកា ភិក្ខូ សុណន្តិ អាគន្តុ-
កានំ ភិក្ខូនំ អាគន្តុកាការំ អាគន្តុកលិង្គំ អាគន្តុ-
កនិមិត្តំ អាគន្តុកុទ្ទេសំ អាគន្តុកានំ បទសទ្ទំ ឧបា-
ហនបប្ផោដនសទ្ទំ ឧក្កាសិតសទ្ទំ ខិបិតសទ្ទំ សុត្វា
វេមតិកា ហោន្តិ អត្ថិ នុ ខោ អាគន្តុកា ភិក្ខូ នត្ថិ
នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ អវិចិនិត្វា
ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ វេមតិកា
វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា ឧបោសថំ
ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា
បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អនា-
បត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា
បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានចំណង់ចិត្តថា ពួកភិក្ខុទាំងនុ៎ះ
ចូរវិនាសទៅចុះ ពួកភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុ
ទាំងនោះហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុឮអាការរបស់អាគន្តុក-
ភិក្ខុ ភេទរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាគន្តុកភិក្ខុ ទេសរបស់អា-
គន្តុកភិក្ខុ ឮស្នូរជើងរបស់អាគន្តុកភិក្ខុកំពុងដើរមក ឮស្នូរទាត់ស្បែកជើង
ឮសំឡេងក្អក សំឡេងកណ្តាស់របស់អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះឮហើយ
ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាគន្តុកភិក្ខុឬគ្មានទេ ។ អាវាសិកភិក្ខុ
ទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនបានគន់មើល លុះមិនបានគន់មើល
ហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ
មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយក៏មិនឃើញ លុះមិន
ឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ មិនត្រូវអាបត្តិ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំង
នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយក៏ឃើញ លុះ
ឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិទេ ។ អា-
វាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយ
ក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា នោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា នស្ស-ន្តុ តេ វិនស្សន្តុ តេ កោ តេហិ អត្ថោតិ ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។

(១៩៩) ឥធ បន ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាវា-សិកេ ភិក្ខូ នានាសំវាសកេ តេ សមានសំវាសក-ទិដ្ឋឹ បដិលភន្តិ សមានសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ អនភិវិតរិត្វា ឯកតោ ឧបោ-សថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ អនភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ

អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយ ក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានបំណងនឹងបំបែកថា ភិក្ខុទាំងនុះចូរបាត់បង់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងនុះចូរវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[១៩៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀតក្នុងសាសនានេះ ពួកអាគន្តុកភិក្ខុឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងៗគ្នា ពួកអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះក៏ត្រឡប់ជាយល់ឃើញថាជាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នាវិញ លុះត្រឡប់ជាយល់ឃើញថាជាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នាហើយក៏មិនបានសួរ លុះមិនបានសួរហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏មិនអាចត្រែបសន្តិតបាន(១) លុះត្រែបសន្តិតមិនបានហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏មិនអាចត្រែបសន្តិតបាន លុះត្រែបសន្តិតមិនបានហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្តុកភិក្ខុឃើញពួកអាវាសិក-

១ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះ មិនអាចនាំភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេងគ្នាឲ្យមកជាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នាវិញបាន គឺជាឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិរបស់គេមិនបាន ។

អាវាសិកេ ភិក្ខូ សមានសំវាសកេ តេ នានាសំវា-
សកទិដ្ឋឹ បដិលភន្តិ នានាសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភិត្វា ន
បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដ-
ស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ អភិវិតរិត្វា នានា
ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ
បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ អភិវិតរិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ
អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ
អាគន្តុកេ ភិក្ខូ នានាសំវាសកេ តេ សមានសំវាស-
កទិដ្ឋឹ បដិលភន្តិ សមានសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភិត្វា
ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ
អនាបត្តិ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ អនភិវិតរិត្វា
ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា តែអាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះក្រឡេកមើលឃើញថាជាអ្នកមានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញ លុះក្រឡេកមើលឃើញថាជាអ្នកមានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញហើយ ក៏មិនបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះមិនបានសួរហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏អាចត្រូវសង្កត់បាន លុះត្រូវសង្កត់បានហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏អាចត្រូវសង្កត់បាន លុះត្រូវសង្កត់បានហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ ពួកអាវាសិកភិក្ខុឃើញពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា តែអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះក្រឡេកបានខុសសង្កត់យល់ឃើញថាជាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នាវិញ លុះក្រឡេកបានខុសសង្កត់យល់ឃើញថាជាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នាហើយ ក៏មិនបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះមិនបានសួរហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយមិនអាចដឹងត្រូវសង្កត់បាន លុះត្រូវសង្កត់មិនបានហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា-

តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ អនភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ ឥធ បន ភិក្ខវេ អាវាសិកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ សមានសំវាសកេ តេ នានាសំវាសកទិដ្ឋិំ បដិលភន្តិ នានាសំវាសកទិដ្ឋិំ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ អភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ អភិវិតរិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។

[៤០០] ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្វោ

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយមិនអាចនឹងគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុឃើញពួកអាគន្តុកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា តែអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះត្រឡប់បានទិដ្ឋិសេចក្តីយល់ឃើញថាជាអ្នកមានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់បានទិដ្ឋិសេចក្តីយល់ឃើញថាជាអ្នកមានសំវាសផ្សេងគ្នាហើយ ក៏មិនបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះមិនបានសួរហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏អាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏អាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[៤០០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ហើយទៅកាន់អាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ វៀរលែងតែមានភិក្ខុព្រម(នឹងគណៈ)សង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស

អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ... អភិក្ខុកោ អនាវាសោ...អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ... អភិក្ខុកោ អនាវាសោ... អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ

ដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អនាវាស (ទីដែលមិនមែនជាអាវាស) ដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ ក្នុងអាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុ ក្នុងអនាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ

សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ គន្តព្វោ ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ ។ គន្តព្វោ ភិក្ខវេ តទហុបោ-

វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ គឺអាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាស ឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុ ... ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ វៀរលែងតែសង្ឃ វៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុគប្បីចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ (នោះបាន) គឺក្នុងអាវាសណា មានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា ហើយដែលភិក្ខុដឹងថាអាវាសណាដែលខ្លួនអាចទៅដល់ក្នុងថ្ងៃនេះបានដោយប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

សថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ ។ គន្តព្វំ ភិក្ខវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុន្តិ ។

(២០១) ន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនិយា និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ

ក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ភិក្ខុគប្បីចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុបាន... ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា ហើយទាំងដឹងថា អាវាសណាដែលខ្លួនអាចទៅដល់ក្នុងថ្ងៃនេះបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ភិក្ខុគប្បីចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយថែមទាំងដឹងថា អាវាសណាដែលខ្លួនអាចទៅដល់ក្នុងថ្ងៃនេះបានជាប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ភិក្ខុគប្បីចេញពីអាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុហើយ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយថែមទាំងដឹងថា អាវាសណាដែលខ្លួនអាចទៅដល់ក្នុងថ្ងៃនេះបានជាប្រាកដ ។

(២០១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុនីបរិសទ្យដែលអង្គុយ (ជាប់ហត្ថបាស) ឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង

ទុក្កដស្ស ។ ន ភិក្ខុបេ សិក្ខមានាយ... ន សាមណេរស្ស... ន សាមណេរិយា[1]... ន សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកស្ស... ន អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកស្ស និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកស្ស និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោ ។ ន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកស្ស និសិន្នបរិសាយ... ន បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកស្ស និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ យថាធម្មោ ការេតព្វោ ។ ន បណ្ឌកស្ស និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ថេយ្យសំវាសកស្ស... ន តិត្ថិយបក្កន្តកស្ស... ន តិរច្ឆានគតស្ស... ន មាតុឃាតកស្ស... ន បិតុឃាត-

[1] ឱ. សាមណេរិយាតិ ណត្ថិ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់សិក្ខមានា... ដល់សាមណេរ... ដល់សាមណេរី.. ដល់ភិក្ខុដែលពោលលាសិក្ខា... ដល់ភិក្ខុដែលត្រូវអន្តិមវត្ថុ (គឺត្រូវអាបត្តិបារាជិកណាមួយ) ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយនៅ (ជាប់ហត្ថបាស) ឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយជាប់ហត្ថបាសឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើឲ្យតាមគួរដល់ទោសតាមធម៌ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនធ្វើសំដែងអាបត្តិ ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយនៅជាប់ហត្ថបាសឡើយ .. មិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយនៅជាប់ហត្ថបាសឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើឲ្យតាមគួរដល់ទោសតាមធម៌ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់មនុស្សខ្ទើយដែលជាបរិសទ្យអង្គុយនៅជាប់ហត្ថបាសឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់បុគ្គលលួចសំវាស.. ដល់ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ពួកតិរ្ថិយ .. ដល់សត្វតិរច្ឆាន .. ដល់មាតុឃាតកបុគ្គល គឺបុគ្គលដែលសម្លាប់មាតា . ដល់បិតុ-

កស្ស... ន អរហន្តឃាតកស្ស... ន ភិក្ខុនីទូសកស្ស... ន សង្ឃភេទកស្ស... ន លោហិតុប្បាទកស្ស... ន ឧភតោព្យញ្ជនកស្ស និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

(១០២) ន ភិក្ខវេ បារិវាសិកបារិសុទ្ធិទានេន ឧបោសថោ កាតព្វោ អញ្ញត្រ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។

(១០៣) ន ច ភិក្ខវេ អនុបោសថេ ឧបោសថោ កាតព្វោ អញ្ញត្រ សង្ឃសាមគ្គិយាតិ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ ។

តតិយំ ភាណវារំ ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ ឆឡសីតិ ។

ឃាតកបុគ្គលគឺបុគ្គលដែលសម្លាប់បិតា... ដល់អរហន្តឃាតកបុគ្គលគឺបុគ្គលដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្ត ... ដល់បុគ្គលដែលប្រទូស្តភិក្ខុនី... ដល់បុគ្គលដែលបំបែកសង្ឃ... ដល់បុគ្គលដែលធ្វើព្រះលោហិតព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ឲ្យពួរពេន ឡើង ដល់បុគ្គលដែលមានភេទពីរដែលជាបរិស័ទ្យអង្គុយនៅជាប់ហត្ថបាសហើយ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១០២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើឧបោសថដោយការឲ្យបារិសុទ្ធិ ហៅថា បារិវាសិកៈ (មានបរិស័ទ្យក្រោកចេញទៅហើយ) វៀរលែងតែបរិស័ទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញ ។

(១០៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើឧបោសថក្នុងថ្ងៃដែលមិនមែនជាថ្ងៃឧបោសថឡើយ វៀរលែងសង្ឃសាមគ្គីឧបោសថចេញ ។

ចប់ ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ។

ចប់ ភាណវារៈទី ៣ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានវត្ថុ ៨៦ ។

តស្សុទ្ទានំ

(២០២) តិត្ថិយា ពិម្ពិសារោ ច
សន្និបតិតុំ តុណ្ហិកា
ធម្មំ រហោ បាតិមោក្ខំ
ទេវសិកំ តទា សកឹ
យថាបរិសាយ សមគ្គំ
សាមគ្គី មទ្ទកុច្ឆិ ច
សីមា មហតី នទិយា
អនុ ទ្វេ ខុទ្ទកានិ ច
នវា រាជគហេ ចេវ
សីមា អវិប្បវាសនា

ឧទ្ទាននៃឧបោសថក្ខន្ធកៈនោះគឺ

(២០៤) រឿងពួកតិរ្ថិយ នឹងព្រះបាទពិម្ពិសារ១ រឿងភិក្ខុប្រជុំគ្នាអង្គុយស្ងៀម១ រឿងសំដែងធម៌១ រឿងព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្រេចក្នុងទីស្ងាត់ ហើយទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខ១ រឿងភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខរាល់ថ្ងៃ ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខក្នុងមួយបក្ខម្ដង១ រឿងពួកភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខតាមបរិស័ទរបស់ខ្លួន១ ចំណែកព្រះអង្គអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មដល់ភិក្ខុដែលព្រមព្រៀងគ្នា១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតនូវសាមគ្គី១ រឿងព្រះមហាកប្បិនគិតក្នុងមទ្ទកុច្ឆិមិគទាយវ័ន១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសម្មតិសីមា១ រឿងពួកភិក្ខុសន្មតសីមាធំពេក១ រឿងនទីបារសីមា១ រឿងភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខរាល់ៗបរិវេណ១ រឿងអាវាសតែមួយភិក្ខុសន្មតឲ្យមានឧបោសថាគារច្រើន១ រឿងភិក្ខុសន្មតឧបោសថាគារតូចពេក១ រឿងភិក្ខុថ្មីៗស្អប់ប្រជុំគ្នាធ្វើឧបោសថមុនភិក្ខុចាស់ៗ១ រឿងក្រុងរាជគ្រឹះមានអាវាសច្រើនតែមានសីមាតែមួយគ្នា១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតអវិប្បវាសសីមា នឹងសម្មតិសមានសំវាសសីមា

សម្មន្នេ បឋមំ សីមំ
បច្ឆា សីមំ សមូហនេ
អសម្មតា គាមសីមា
នទិយា សមុទ្ទេ សរេ
ឧទកុក្ខេបោ ភិន្ទន្តិ
តថេវជ្ឈោត្ថរន្តិ ទ្វេ
កតិ កម្មានិ ឧទ្ទេសា
សញ្ញក[1] អសតីមំ ទ
ធម្មំ វិនយំ តជ្ជន្តិ
មុខ វិនយកម្មតា
លោភជា ការេ ទ្វិកាសេ
អធម្មក្សជ៊ិក្លោសជា
ចតុបញ្ច បភាសិ

១ សុា ។

មុន រួចសម្មតិនៅខាងក្រោយ ១ រឿងសូត្រកម្មវាចាជាសីមា ១ រឿងគាមសីមាដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ១ រឿងនទីសីមា-សមុទ្ទសីមា-ជាតស្សរសីមា និងឧទកុក្ខេបសីមា ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុទំលាយសីមាដោយសីមា ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុគ្របសីមាដោយសីមារបស់ខ្លួន ១ រឿងភិក្ខុសង្ស័យថាឧបោសថមានប៉ុន្មាន និងភិក្ខុសង្ស័យថាឧបោសថកម្មមានប៉ុន្មាន ១ រឿងភិក្ខុសង្ស័យថាបាតិមោក្ខុទ្ទេសមានប៉ុន្មាន ១ រឿងភិក្ខុមានភ័យអំពីមនុស្សព្រៃគឺជនព្រៃ ១ រឿងសំដែងបាតិមោក្ខសង្ខេបដោយឥតមានសេចក្ដីអន្តរាយ ១ រឿងភិក្ខុសំដែងធម៌ដោយឥតមានគេអារាធនា ១ រឿងភិក្ខុសួរវិន័យដោយឥតមានសម្មតិ ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគំរាមពួកភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគំរាមចំណាទ់ទៀតរៀបរាប់ឲ្យវិនាសដល់ពួកភិក្ខុមានសីលជា-ទីស្រឡាញ់មួយទៀត ១ រឿងព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូមឱ-កាសៈហើយសឹមចោទ ១ រឿងព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យហាមឃាត់អធម្មកម្ម ១ រឿងព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៤ រូប ៥ រូបហាមឃាត់បាន ទើប ២ រូប ៣ រូបឲ្យប្រកាសសេចក្ដីយល់ឃើញ ១

សត្តិង្គាបិដ[1] ករោម

សគហដ្ឋា អនជ្ឈិដ្ឋា

ចោទនម្ហិ ច ជានតំ

សម្ពហុលា ន ជានន្តិ

សជ្ជុកំ ន ច គច្ឆរេ

កតិមី កីវតិកា ទូរេ

អារោចេតុញ្ច នស្សរិ

ឧក្លាបំ អាសនំ ទីបោ

ទិសា អញ្ញោ ពហុស្សុតោ

១ ម. សត្តិង្គុរចំ ។

រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខក្រែងធ្វើសំឡេងមិនឲ្យឮច្បាស់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលសំដែងបាតិមោក្ខប្រឹងប្រែងធ្វើសំឡេងឲ្យឮច្បាស់ ១ រឿងទេវទត្តសំដែងបាតិមោក្ខក្នុងបរិសទ្យមានគ្រហស្ថ ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនមានគេអារាធនាហើយសំដែងបាតិមោក្ខ ១ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងចោទនាវត្តមិនស្គាល់ថ្ងៃឧបោសថជាដើម ១ រឿងភិក្ខុច្រើនរូបមិនស្គាល់ថ្ងៃឧបោសថជាដើម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅរៀនបាតិមោក្ខក្នុងអាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះ ១ រឿងភិក្ខុថ្មីទទួលបង្គាប់ភិក្ខុចាស់ហើយមិនបានទៅ ១ រឿងមនុស្សសួរភិក្ខុថាប៉ុន្មានកើត ប៉ុន្មានរោច ១ រឿងមនុស្សសួរថាចំនួនភិក្ខុមានប៉ុន្មានអង្គ ១ រឿងភិក្ខុមិនដឹងជាថ្ងៃឧបោសថហើយទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកឆ្ងាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ថ្ងៃឧបោសថដល់ភិក្ខុដទៃគ្នា ១ រឿងព្រះថេរៈភ្លេចឧបោសថកាល ១ រឿងអាវាសមួយមានរោងឧបោសថស្មោកគ្រោក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យក្រាលអាសនៈក្នុងរោងឧបោសថ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យដុតប្រទីបក្នុងរោងឧបោសថ ១ រឿងភិក្ខុដើរទៅកាន់ទិសមិនលាអាចារ្យឧបជ្ឈាយ៍ ១

សត្តាហំ វស្សុបោសថេ

សុទ្ធិកម្មញ្ច ញាតកា

គគ្គោ ចតុតយោ ទ្វេកោ

អាបត្តិ សភាគា សរិ

សព្វោ សង្ឃោ វេមតិកោ

ន ជានន្តិ ពហុស្សុតា

ពហូ សមសមា ថោកា

បរិសាវុដ្ឋិតាយ ច

ឯកច្ចា វុដ្ឋិតា សព្វា

ជានន្តិ ច វេមតិកា

រឿងភិក្ខុដែលជាពហុស្សូត ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅរៀនបាតិមោក្ខក្នុងអាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះ ១ រឿងភិក្ខុច្រើនរូបមិនបានទៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ ១ រឿងទ្រង់ឲ្យសង្ឃប្រជុំធ្វើឧបោសថ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទបរិសុទ្ធិ ១ រឿងទ្រង់ឲ្យសង្ឃប្រជុំធ្វើកម្ម ១ រឿងពួកញាតិមកចាប់ភិក្ខុមួយអង្គក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ១ រឿងឆ្កួតភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុបួនរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ ១ រឿងភិក្ខុបីរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ ១ រឿងភិក្ខុពីររូបនៅក្នុងអាវាសមួយ ១ រឿងភិក្ខុមួយរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ ១ រឿងភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ រឿងចង្អុលភិក្ខុសំដែងសភាគាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុរលឹកឃើញអាបត្តិក្នុងវេលាដែលសំ-ដែងបាតិមោក្ខ ១ រឿងសង្ឃទាំងអស់ត្រូវសភាគាបត្តិហើយមានសេចក្តីសង្ស័យ ១ រឿងសង្ឃមិនស្គាល់នាមនិងគោត្ររបស់អាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុជាពហុស្សូត ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុដែលមកដល់ស្មើគ្នា ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុដែលតិចជាង ១ រឿងបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកទៅ ១ រឿងបរិសទ្យខ្លះក្រោកទៅហើយ ១ រឿងបរិសទ្យទាំងអស់ក្រោកទៅហើយ ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុដឹងថាមានអាវាសិកភិក្ខុ

កាប្យេក ភតិ ការុញ្ញា
ជានំ បស្សំ សុណន្តិ
អាវាសិកេន អាគន្តុកា
ចាតុបណ្ណរសោ បុន
បាដិបទោ បណ្ណរសោ
លិង្គសំវាសកា ឧភោ
បារិវាសានុបោសថោ
អញ្ញត្រ សង្ឃសាមគ្គិយា
ឯតេ វិភត្តា ឧទ្ទានា
វត្ថុវិភូតការណាតិ ។

ដ៏ទៃមកមិនទាន់ដល់ ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីរង្កៀសថា តើគួរធ្វើឧបោសថ ឬមិនគួរធ្វើ ១ រឿងភិក្ខុដឹងថាមានអាវាសិកភិក្ខុដ៏ទៃមកមិនទាន់ដល់ ១ រឿងភិក្ខុឃើញអាការៈជាដើមរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុឮអាការៈជាដើមរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ១ រឿងអាគន្តុកភិក្ខុនិងអា-វាសិកភិក្ខុ ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុជាថ្ងៃចាតុទ្ទសី ដែលអាគន្តុកភិក្ខុជាថ្ងៃបណ្ណរសី ១ រឿងថ្ងៃមួយរោច ឬមួយកើតរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ដែលអាគន្តុកភិក្ខុថាជាថ្ងៃបណ្ណរសី ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុនិងអាគន្តុកភិក្ខុទាំងពីរពួកមានភេទនិងសំវាសផ្សេងគ្នា ឬស្មើគ្នា ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធ្វើឧបោសថ ដោយការឲ្យបារិសុទ្ធិឈ្មោះបារិវាសិកៈ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យធ្វើឧបោសថក្នុងថ្ងៃអនុបោសថ វៀរលែងតែសង្ឃសាមគ្គីឧបោសថចេញ ១ ឧទ្ទានទាំងនេះជាហេតុធ្វើរឿងឲ្យជាក់ច្បាស់ ដើម្បីនរជនបានចាំចែកវែកញែកហើយ ។

សន្លឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

ភាគ ១

មហាខន្ធកៈ

	លេខទំព័រ
ព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់បានត្រាស់ដឹងជាដំបូង ទ្រង់គង់សោយវិមុត្តិសុខក្នុងរាត្រី......	១
ពោធិកថា ពុទ្ធឧទានគាថា......................	៣
អជបាលនិគ្រោធកថា..........................	៥
មុចលិន្ទកថា..............................	៩
រាជាយតនកថា រឿងពាណិជឈ្មោះតបុស្សនិងភល្លិក............	១១
ពុទ្ធបរិវិតក្កកថា..........................	១៣
ព្រហ្មយាចនកថា............................	១៥
ព្រហ្មយាចនកថា ពាក្យឧបមាដោយផ្កាឈូកនៅក្នុងស្រះ.........	១៧
ពុទ្ធបរិវិតក្កកថា..........................	១៩
រឿងឧបកាជីវក..............................	២៣
រឿងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុ........................	២៨
ធម្មចក្កប្បវត្តនសូត្រ........................	២៩
ធម្មចក្កប្បវត្តនសូត្រ ញាណមានបរិវដ្ដ.............	៣១
ពុទ្ធឧទាន ធម្មចក្ករបស់ព្រះបរមសាស្តាផ្សាយទៅ.........	៣៨
អនត្តលក្ខណសូត្រ អនត្តកថា....................	៤១
អនត្តលក្ខណសូត្រ អនិច្ចកថា....................	៤៣
អនត្តលក្ខណសូត្រ ការនឹកនឹងការឃើញដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អិត..........	៤៨
រឿងយសកុលបុត្រ............................	៤៩
រឿងមាតាបិតារបស់យសកុលបុត្រ..................	៥១
ធម្មចក្ខុកើតឡើងដល់បិតានៃយសកុលបុត្រ.............	៥៣
ការសម្រេចនូវព្រះអរហន្តផលនៃព្រះយស...............	៥៥

លេខទំព័រ

ធម្មចក្ខុនិសោភាពច្បិបន្ទួរបស់មាតានឹងស្រីបុរាណ ទុង់យកនៃព្រះយស ៥៧
និយាយពីពួកសំឡាញ់របស់គ្រហស្ថ ៤ នាក់ជាសំឡាញ់នៃព្រះយស............ ៦០
រឿងគ្រហស្ថប្រមាណ ៥០ នាក់ជាសំឡាញ់នៃព្រះយស............... ៦៣
និយាយពីព្រះអរហន្ត ៦១ អង្គ.................... ៦៤
មារកថា........................... ៦៦
ការបញ្ជូនភិក្ខុទៅប្រកាសសាសនា.................. ៦៨
ពាក្យពោលអំពីការបួសនាក់អាងអំពីឡាច............... ៧០
រឿងភទ្ទវគ្គិយកុមារជាសំឡាញ់នឹងគ្នា................... ៧៣
ធម្មចក្ខុនិសោភាពច្បិបន្ទួនៃភទ្ទវគ្គិយកុមារជាសំឡាញ់នឹងគ្នា.......... ៧៤
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យទី ១ .... ៧៧
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យជាគំរប់ ៣............... ៨៣
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យជាគំរប់ ៤............... ៨៦
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យជាគំរប់ ៥............... ៨៩
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា និយាយអំពីការបម្រុងរបស់ព្រះនាងព្រះភាគ ៩១
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យមានច្រើនជាមាត្រាវត្តត្រៀមជាដើម ៩០
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យមានច្រើនទៀតជាដើម........ ៩៤
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យច្រើននិទ្ទេសបញ្ចប់........... ៩៧
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បព្វជ្ជានឹងឧបសម្បទានៃជដិលទាំងឡាយនោះ.... ៩៩
បាដិហារ្យចំនួនចិតាន់ប្រាំរយ..................... ១០៣
អាទិត្តបរិយាយសូត្រ....................... ១០៨
ពុទ្ធគុណគាថា ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ.............. ១០៩
ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ពាក្យពោលអំពីការលះបង់នូវគ្រឿងបូជា.... ១០៩
ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ អនុបុព្វីកថា............... ១១០
ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ព្រះនាមមានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលក្រុងរាជគ្រឹះ.... ១១៣

លេខទំព័រ

ការជាជាប្រៀបរបស់ព្រះនន្ទ.................... ១១៨
រឿងព្រះនន្ទ......................... ១១៩
ព្រះតម្រិះរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ការប្រគេនវេឡុវនារាម.......... ១១៩
បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តនឹងមោគ្គល្លាន រឿងអស្សជិត្ថេរ ១២០
បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តនឹងមោគ្គល្លាន ពាក្យបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត . ១២៥
បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តនឹងមោគ្គល្លាន ធម្មចក្ខុរបស់មោគ្គល្លាន ... ១២៧
បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តនឹងមោគ្គល្លាន រឿងបរិវាររបស់លោកទាំងនោះ... ១២៩
បព្វជ្ជារបស់ព្រះសារីបុត្តនឹងព្រះមោគ្គល្លាន................ ១៣០
ពាក្យពោលដោយគាថា...................... ១៣៣
និទាននៃទសន្យាយត្ត....................... ១៣៥
វត្តនៃទាយកសីលត្រៃសរណ៍ដល់នៃឧបជ្ឈាយ៍................ ១៣៩
ឧបជ្ឈាយវត្ត......................... ១៤០
សទ្ធិវិហារិកវត្ត........................ ១៥០
ឋលាគតថា.......................... ១៦០
ការសូត្របទឧបជ្ឈាយ៍អត់ទោស.................... ១៦៣
សទ្ធិវិហារិកត្រូវបានទោសអង្គ ៥ យ៉ាងទៅទៀតឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញចេញ....... ១៦៤
រឿងព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ ១៦៧
ចេតនាគួរដោយប្រាកដនូវគន្ថធុរៈ.................. ១៦៨
រឿងភិក្ខុ១រូប......................... ១៧០
រឿងព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ ១៧២
ការប្រាប់នឹងស្ត្រី ២ នាក់ដើម ១៧៤
ឧបជ្ឈាយសទ្ធិវិហារិកកថា..................... ១៧៧
អាចរិយន្តេវាសិកកថា...................... ១៨៣
អាចរិយវត្ត.......................... ១៨៨

សន្លឹកបន្តប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ការថ្កោលសំលុត ១៩៧
បណ្ដាំមរណា ២០៧
អន្លង់សំកប្រែបពោះជាយអន្ទ ៧ យ៉ាងឆ្លងឡើងមកជាព្រះឆ្នេញលោក ២០៩
អាចារ្យផ្លោស៊ីកកាព ២១១
ការម្ខាងចំនិស្ស័យពាការចង្វាយ័ងនឹងអាចារ្យ ២១៣
ចបសម្បារទេគតួចញក ១៦ ផឹង ២១៥
ខបសម្បារទេគតួជ្ជ ១៦ ផឹង ២២៣
និន្ទិយចរិតលក្ខណា ២៣១
ពាក្យពោលត៌ពីបុគ្គលដែលញ្ចាប់ជាវិញ្ញុយតែទមិនញ៉ាំងសង្សារគ្រោគគរ ២៣៥
ពាក្យពោលត៌ពីបុគ្គលដែលញ្ចាប់ជាវិញ្ញុយដែលញ៉ាំងសង្សារគ្រោគគរ ២៣៧
គន្លងយ៉ាកមន្ទកជា អាពាន ៤ យ៉ាង ២៣៩
ផ្លូវយ៉ាកមខកជា បច្ចុប្បន្នដៃនាំអាមាត្យ ២៤៥
ពោព្រោកផិទ្ធំចនក់និយ ទេសទំហាយគុក ២៤៧
លោភនៈសកក់ឈ្មោះទុក្ខឯចញ្ចាំ ២៤៩
ការផ្សំវិកាណរស ពួកមនុស្សដែលទៀតយៀន ឡើមានស្មាកស្មោះទារដើម ២៥១
ការផ្សំវិកាណរស ភត្តាកម្ម ២៥៣
ការផ្សំវិកាណរស រឿងកាមមនុស្ស ១៨ . . . . ២៥៥
ឿងគ្រួលផ្ញើរណកាលជាយគយ៉ាងកាល ២៥៩
កិច្ច ៤ រួចចិត្តនៅស្ស្របាទលោះ ២ ប្រចាំថ្ងៃ ២៦០
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តុទ្ធំណកែរបៀបរបួសទញ្ជចចាត់ទក្ខណាគីរីនបទ ២៦៣
ការផ្សំវិកាណរមន្ត (៤) នៃពួកកិច្ចដែលទ្វារទៅជាចមិនបាច់មានធិស្ស័យ ២៦៥
ភព្វលស្រាមលោកបូព្ពាកូ ២៧១
ព្រឹកទសុក្កោនសក្សាច និយាយកំពុំបុគ្គលដែលមានចាច់តាមទំនរមនុស្សាន ២៧៣
សំណួរ ១០ របស់ពួកស្មោះលោ ២៧៧

សន្លឹកបន្តប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

រឿងស្មោះគ្រួកស្មោះលោរ ២៧៩
ការសង្ខេប ១០ របស់ពួកស្មោះលោះ ២៨១
មនុស្សាទ្រីយ ២៨៣
មនុស្សស្លុចសំរស មនុស្សចូលពួកស៊្រីយ ២៨៥
រឿងតាន ២៨៦
មនុស្សដែលសម្លាប់មាតាមិនត្រូវទៅសួគ៌ ២៨៩
មនុស្សដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្តលង្វែមិនត្រូវទៅសួគ៌ ២៩១
មនុស្សអាគេរ៉ាក្សក (មនុស្សមាននេតគីរ) សង្វែមិនត្រូវទៅសួគ៌ ២៩៣
ពួកស្មោះលោកដែលអាចបណ្ដោយជាជើងសង្វែមិនត្រូវទៅសួគ៌ ២៩៥
មនុស្សសាបព្រឹទ្ធិកាលសង្វែមិនត្រូវទៅសួគ៌ ២៩៧
ពួកមនុស្សមានដាច់ដៃដាជើងកំពុំមិនត្រូវទៅបញ្ញា ២៩៩
និស្ស័យវិន័ ៣០១
កុមារកស្សបមានអាយុ ២០ ឆ្នាំ ដោយរាប់យកឆ្នាំនៅក្នុងគភ៌ផងបានឧបសម្បទា . . . ៣០៥
ការសន្មតិគ្រូកែក្នុងការព្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាទេ ៣០៧
ឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្ថកម្ម ៣១១
និស្ស័យ (បច្ច័យជាគ្រឿងអាស្រ័យរបស់បព្វជិត) ៤ យ៉ាង ៣១៥
អករណីយកិច្ច (កិច្ចដែលបព្វជិតមិនត្រូវធ្វើ) ៤ យ៉ាង ៣១៧
រឿងភិក្ខុដែលល្បួលចីវរព្រោះមិនឃើញអាបត្តិផងដើម ៣១៩
ទ្រព្យតាយ ៣២៥

ខណ្ឌសង្ខេប

ការស្លាប់ពធិ ៣៣៧
ការសំដែងជាតិមោក្ខ ៣៤៩
និទានសង្ខេប ៣៦១

	លេខទំព័រ
ការសំដែងបាតិមោក្ខក្នុងថ្ងៃឧបោសថ	៣៤៥
រឿងឧបោសថ	៣៤៧
ការសម្មតិសីមា	៣៤៨
ទទឹងសីមា ការសម្មតិឧបោសថាគារ	៣៥០
ការឧបោសថមុខ	៣៥៣
អាវាសច្រើនមានសីមាស្មើគ្នា នឹងមានសីមាតែមួយ	៣៥៤
រឿងព្រះមហាកស្សបថេរ ការសម្មតិនូវតិចីវរាវិប្បវាសសីមា	៣៥៧
ដំណើរវិប្បវាសសីមា	៣៥៨
ការសម្រួតដកចេញវិប្បវាសសីមា	៣៦០
ការទំលាយសីមា ដោយសីមានិងសមានសំវាស (ទីបញ្ចប់សីមា)	៣៦២
ឧបោសថកម្ម (ជាឧបោសថ ២ បណ្ណរសីឧបោសថ ១)	៣៦៤
ការសំដែងបាតិមោក្ខ មាន ៥ យ៉ាង	៣៦៧
ការសម្មតិខ្លួន ការសម្មតិភិក្ខុដទៃ	៣៦៨
ការធ្វើឧបោសថមិនទាន់ចាំពិចារណា	៣៧៣
បាតិមោក្ខមានព្រះថេរជានំ	៣៧៤
ភិក្ខុច្រើនរូបល្ងង់ខ្លៅ	៣៧៧
ការរៀនឧទ្ទេសរបស់ភិក្ខុរៀនកប់ចប់	៣៧៨
ភិក្ខុនាំឧបោសថចូលឧបោសថ	៣៨០
ការឲ្យបរិសុទ្ធិក្នុងកាលឧបោសថ	៣៨៣
ចូលភិក្ខុល្ងង់ខ្លៅមានដំណើរទៅកាន់ទិស	៣៨៥
ការនាំមកនូវបារិសុទ្ធិនៃភិក្ខុឈឺ	៣៨៧
ការនាំមកនូវឆន្ទៈនៃភិក្ខុឈឺ	៣៩០
និយាយអំពីពួកញាតិជាដើមចាប់ភិក្ខុ	៣៩៤
ភិក្ខុឆ្កួតមានពីរយ៉ាង ការសម្មតិនូវភិក្ខុឆ្កួត	៣៩៧

	លេខទំព័រ
ការសំដែងនូវបាតិមោក្ខ បារិសុទ្ធិឧបោសថ	៣៩៩
គណិបូរឧបោសថ ការសំដែងអាបត្តិ	៤០៣
ភិក្ខុរកឃើញអាបត្តិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិ	៤០៥
សង្ឃត្រូវអាបត្តិ	៤០៧
ការធ្វើឧបោសថមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង	៤១០
ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មជាបក្ខពួកជាព្រមព្រៀងគ្នាមាន ១៥ យ៉ាង	៤១៧
ការធ្វើឧបោសថត្រូវដោយសេចក្តីសង្ស័យមាន ១៥ យ៉ាង	៤២១
ការធ្វើឧបោសថដោយមានសេចក្តីរង្កៀសមាន ១៥ យ៉ាង	៤២៣
ការធ្វើឧបោសថដោយមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ១៥ យ៉ាង	៤២៤
ការធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា (ដោយគំណាប) នៃថ្ងៃឧបោសថ	៤២៦
ការធ្វើឧបោសថដោយចំណងនឹងបំបែកសង្ឃ	៤២៧
ភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា និងភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា	៤៣៣
ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ	៤៣៥
ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុនីបរិសទ្យដែលអង្គុយ (ជាបំរាមក្តាល)	៤៣៧
ឧទ្ទានគាថា	៤៤១